

Armenia is dying, but it will survive.

The little blood that is left is precious blood that will give birth to a heroic generation. A nation that does not want to die, does not die.

Anatole France

Հայաստանը մահանում է, բայց նա ողջ կմնա:

Այն չնչին արյունը, որը մնացել է, քանկարժեք արյուն է, որից հերոսական սերունդ կծնվի: Այն ազգը, որը չի ցանկանում մահանալ, չի մահանում:

Անատոլ ֆրանս

YEREVAN STATE UNIVERSITY
ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

S. KHASAPETIAN
Ս. ԽԱՍԱՊԵՏՅԱՆ

**ENGLISH-ARMENIAN
ARMENIAN- ENGLISH
DICTIONARY OF GENOCIDE
TERMS**

**ՑԵՂԱՍՊԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ԵԶՐՈՒՅԹՆԵՐԻ
ԱՆԳԼԵՐԵՆ-ՀԱՅԵՐԵՆ
ՀԱՅԵՐԵՆ-ԱՆԳԼԵՐԵՆ
ԲԱՌԱՐԱՆ**

Երևան - Yerevan
ԵՊՀ հրատարակչություն - YSU Press
2015

ՀՏԴ 811.111=811.19(038)
ԳՄԴ 81.2Անգլ+81.2Հ ց2
Խ 320

*Հրատարակության է երաշխավորել
ԵՊՀ ռոմանագերմանական
բանասիրության ֆակուլտետի գիրքխորհուրդը*

ԽԱՍԱՊԵՏՅԱՆ Ս.
Խ 320 ENGLISH-ARMENIAN AND ARMENIAN- ENGLISH DICTIONARY
OF GENOCIDE TERMS/ՅԵՂԱՍՊԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵԶՐՈՒՅԹՆԵՐԻ
ԱՆԳԼԵՐԵՆ-ՀԱՅԵՐԵՆ ԵՎ ՀԱՅԵՐԵՆ-ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԲԱՌԱՐԱՆ/
Ս. Խասապետյան. -Եր.: ԵՊՀ հրատ., 2015.- 408 էջ:

ՀՏԴ 811.111=811.19(038)
ԳՄԴ 81.2Անգլ+81.2Հ ց2

ISBN 978-5-8084-1990-2

© ԵՊՀ հրատ., 2015
© Խասապետյան Ս., 2015

On behalf of the author

For already a century the unrelievable pain of genocide has accompanied our people. There is hardly a single Armenian in the world who hasn't through his blood inherited this ever-unwinking pain from his ancestors. It is inconsolable not only because of sufferings and martyrdom of our one and a half million victims, our lost Motherland, deprivation of property and age-long cultural heritage and our unborn descendants, but also because the generations of criminals-organizers and perpetrators of the Armenian genocide continue with shameless persistence to reject the evident truth. It's a profound insult not only to the Armenian people but to honest-minded humanity as well. It's well known that an unpunished crime gives birth to further crimes. That very denial cleared the way for international terroristic forces that continue to exterminate whole tribes and thousands of innocent people in different parts of the world.

The moral duty for the memory of our sacred martyrs makes each of us as the well-known American Armenian writer Leon Zaven Surmelyan wrote in one of his poems dedicated to the memory of the genocide victims: "I planted this tree as a cross to my dead ones", plant a tree of his own in order to contribute to the universal recognition of genocide and to the fulfillment of our rightful claim. For a long time I was eager to compile an English-Armenian and Armenian-English dictionary of genocide terms which could be of use to those interested in the issue.

Compiling a dictionary is itself a hard, laborious and responsible task. The 16th century French scholar and lexicographer Joseph Scaliger considered making dictionaries the most terrible form of punishment. This is how that torturous work was defined by him: "Anyone who awaits the harsh sentence of a judge in the future, a person who will be condemned to woes and punishments, let him not be worn out by wielding a blacksmith's hammer in prison or have his hands made stiff and painful by mining metal. Let him compile dictionaries; for need I say more? This labor by itself includes every form of punishment".

I had to deal with diverse material on genocide, reread the memories of those who had experienced those nightmares, testimonies of foreign witnesses and experience the infernal tragedy caused to our people but I don't know in what form of "torment" compiling a dictionary on genocide terms actually lies.

The glossary was chosen from terms frequently used in original literature on genocide. But it should be noted that besides genocide terms the dictionary inevitably includes historical, legal, political terms as well as daily used words and word combinations. Both parts of the dictionary have a very simple structure. The English term is followed by its pronunciation, part-of-speech label and the Armenian translation while the Armenian term is followed by a part-of-speech label and its English equivalents.

The dictionary has an appendix entitled “Atrocities perpetrated by the Turks against the Armenians” taken from the book “The Armenian Genocide: Testimonies of the Eyewitness Survivors” by Verjiné Svazlyan (Yerevan, 2011). There is also very short information on the chief criminals-organizers of the Armenian genocide and the prominent Armenian avengers.

The dictionary is intended for students, master’s degree students, post-graduates, Armenian genocide scholars and those interested in genocide.

Let this dictionary be a modest accord in the huge symphony that will endlessly ring as a curse and disgrace and a mighty warning to the perpetrators of old and new crimes committed against humanity.

The dictionary is a humble tribute to the sacred and unfading memory of all our perished martyrs.

Հեղինակի կողմից

Յեղասպանություն: Արդեն մեկ դար է այս հասկացության պարունակած ծանրագույն ցավը ուղեկցում է մեր ժողովրդին: Աշխարհում չի գտնվի թեկուզ մեկ հայ, ով իր նախորդներից արյան միջոցով ժառանգած չլինի այդ մշտաբթուն ցավը: Այն անամոք է ոչ միայն միլիոնավոր զոհերի կրած տանջանքների ու նահատակության, կորուսյալ հայրենիքի, դարերով ստեղծված նյութական և մշակութային հարստությունից զրկվելու, չճնված հետնորդների պատճառով, այլև որ ցեղասպանությունը ծրագրած ու իրականացրած ոճրագործների սերունդները շարունակում են անպատկառ համատությանը ժխտել լույսի պես պարզ ճշմարտությունը: Սա խոր վիրավորանք է ոչ միայն հայ ժողովրդի, այլև աշխարհի արդարամիտ մարդկության հանդեպ: Հանրահայտ է, որ չպատժված հանցանքը ծնում է նորանոր հանցագործություններ: Հենց այդ ուրացությունն է ճանապարհ բացել միջազգային ահաբեկչական ուժերի առջև, որոնք այսօր էլ շարունակում են աշխարհի տարբեր մասերում ոչնչացնել ողջ ցեղախմբերի, հարյուրհազարավոր անմեղ մարդկանց:

Մեր սուրբ նահատակների հիշատակի հանդեպ ունեցած բարոյական պարտքը թելադրում է մեզնից յուրաքանչյուրին, ինչպես ամերիկահայ հանրաճանաչ գրող Լևոն-Չավեն Սյուրմելյանն է գրել եղեռնի զոհերի հիշատակին նվիրված մի բանաստեղծության մեջ՝ «Մեռելներուս իբրև խաչ՝ ես այս ծառը տնկեցի», տնկել ի՞ր ծառը, ի՞ր հնարավորության չափով նպաստել ցեղասպանության համընդհանուր ճանաչմանը, մեր արդար պահանջատիրության իրագործմանը: Երկար ժամանակ իմ հոգու հրամայական պահանջը եղել է կազմել ցեղասպանության տերմինների անգլերեն-հայերեն և հայերեն-անգլերեն բառարաններ, որոնք, անշուշտ, օգտակար կլինեն խնդրով զբաղվողների համար:

Բառարան կազմելն ինքնին դժվար, աշխատատար և պատասխանատու գործ է: Ահա թե այդ գործն ինչպես է բնութագրել 16-րդ դարի ֆրանսիացի բառարանագիր Ժոզեֆ Սկալիգերը.

*Եթե մեկը դարապարսկի դաժան տանջանքների,
Եվ խեղճ գլխին վիշտ, տրտմություն ու տառապանք բերվի,
Մի՛ կարգադրեք դարբնոցի դժվար գործին լծել,
Ոչ էլ պետք է հանքահորչի աշխատանքով հյուծել,
Թո՛ղ բառարան կազմի միայն, և դա բավ է նրան,
Այդ գործի մեջ չարչարանքի բոլոր չևերը կան:*

Արդ, առնչվել ցեղասպանությանը վերաբերող տարաբնույթ նյութերին, վերընթերցել մոճավանջների միջով անցածների հիշողությունները, օտարերկրացի ականատեսների վկայությունները, վերապրել մեր ժողովրդին պատճառված դժոխսային ողբերգությունը, հիրավի, «չարչարանքի» ո՞ր ձևի մեջ է տեղավորվում ցեղասպանության բառարան կազմելը:

Բառարանների բառացանկն ընտրվել է ցեղասպանության վերաբերյալ բնագիր գրականության մեջ հաճախակի գործածվող տերմիններից և տերմինակապակցություններից: Բառարանի երկու մասերն էլ ունեն շատ պարզ կառուցվածք՝ անգլերեն տերմինին հաջորդում են համապատասխան արտասանությունը, խոսքիմասային պատկանելությունը և հայերեն քարգմանությունը, իսկ հայերեն տերմինին հաջորդում են խոսքիմասային պատկանելությունը և անգլերեն համապատասխան համարժեքները: Հարկ է նշել, որ զուտ ցեղասպանագիտական եզրույթներից բացի, բառարանում անխուսափելիորեն տեղ են գտել նաև պատմական, իրավաբանական, քաղաքական եզրույթներ, ինչպես նաև լեզվի չեզոք բառապաշարը ներկայացնող բառեր և բառակապակցություններ: Բառարանն ընդգրկում է նաև համառոտ տեղեկություններ Հայոց ցեղասպանությունը կազմակերպած գլխավոր հանցագործների և հայ անվանի վրիժառուների մասին: Բառարանի վերջում զետեղված է «Հայերի դեմ թուրքերի գործած վայրագությունները» վերնագրով հավելված՝ վերցված Վերժինե Սվազլյանի «Հայոց ցեղասպանություն. ականատես վերապրողների վկայությունները» գրքից (Երևան 2011 թ.):

Հեղինակը խորին շնորհակալություն է հայտնում բան. գիտ. դոկտոր Վերժինե Սվազլյանին և պատմ. գիտ. թեկնածու Արմեն Մարությանին:

Այս բառարանը, իր համահավաք հնչեղությամբ թող համեստ ակորդը լինի այն մեծ համանվագի, որը պիտի հզոր ահագանգի պես անվերջ հնչի մարդկության դեմ ուղղված հին ու նոր մեծագույն չարիքը կազմակերպողների դեմ իբրև անեծք ու անարգանք:

Բառարանը հարգանքի տուրք է մեր բոլոր զոհված նահատակների սուրբ և անմար հիշատակին:

**ENGLISH-ARMENIAN
DICTIONARY OF GENOCIDE
TERMS**

ABBREVIATIONS (համառոտագրություններ)

abbr.	abbreviation
adj.	adjective
adv.	adverb
attr.	attribute
n.	noun
num.	numeral
phr.	phrase
phr. v.	phrasal verb
pl.	plural
v.	verb

ՀԱՄԱՌՈՏԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ոճական նշումներ

ամ	ամերիկյան
արվ.	արվեստ
բժշկ.	բժշկական
գրկ.	գրական
դիվ.	դիվանագիտական
դրձվ.	դարձվածք
եկեղ.	եկեղեցական
թուրք.	թուրքերեն
իրվբ.	իրավաբանական
լատ.	լատիներեն
կզմիս.	կազմախոսական
կրոն.	կրոնական
հնգ.	հնացած
ճարտ.	ճարտարապետական
պշտ.	պաշտոնական
պսմ.	պատմական
ռազմ.	ռազմական
ռուս.	ռուսերեն
վ.	վերաբերական
փխբ.	փոխաբերական
ֆր.	ֆրանսերեն

Քերականական նշումներ

ա.	ածական
բ.	բայ
գ.	գոյական
դ.	դերանուն
կ.	կապ
հոգև.	հոգնակի
մ.	մակբայ
շ.	շաղկապ

ABBREVIATIONS (հապավումներ)

AAA	Armenian Assembly of America - /ԱՀՀ/ Ամերիկայի հայկական համագումար
ACA	Aid Committee for Armenia – Հայաստանի օգնության հանձնախումբ
ACRNE =	American Committee for Relief in the Near East = Near East Relief - /ՄԱՕՐՀ/ Մերձարևելյան օգնության ամերիկյան հանձնախումբ
AGBU	Armenian General Benevolent Union - Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն
AJC	American Jewish Committee - Ամերիկայի հրեաների հանձնախումբ
ANCA	Armenian National Committee of America - /ԱՀԱՀ/ Ամերիկայի հայկական ազգային հանձնախումբ
ANI	Armenian National Institute - Հայ ազգային ինստիտուտ
ARF	Armenian Revolutionary Federation - /ՀՀԴ/ Հայ հեղափոխական դաշնակցություն
ASALA	Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia - /ԱՍԱԼԱ/ Հայաստանի ազատագրության հայ գաղտնի բանակ
B.B.C	British Broadcasting Corporation - Բրիտանական հեռահաղորդակցության կորպորացիա
CPPCG	Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide - Ցեղասպանության հանցագործության կանխարգելման և պատժի մասին կոնվենցիա
CUP	Committee of Union and Progress - «Միություն և առաջադիմություն» կոմիտե (Երիտթուրքերի կուսակցությունը)

ECOSOC	Economic and Social Council - Տնտեսական և սոցիալական խորհուրդ
IAGS	International Association of Genocide Scholars - Յեղասպանագետների միջազգային ընկերակցություն
ISIS	Islamic State of Iraq and Syria - Իրաքի և Սիրիայի իսլամական պետություն
ITS	Institute for Turkish Studies - Թուրքական հետազոտությունների ինստիտուտ
MP=PM	Member of Parliament = Parliament Member - խորհրդարանի անդամ
PDP	the Peace and Democracy Party - «Խաղաղություն և Ժողովրդավարություն» կուսակցություն
POW	Prisoner of War = War Prisoner - ռազմագերի
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - ՅՈՒՆԵՍԿՕ
UNO = UN	United Nations Organization = United Nations - /ՄԱԿ/ Միավորված ազգերի կազմակերպություն

TURKISH WORDS

agha	sir, landowner
amelé tabour	labor battalion in the Turkish army
amira	governor of a province, chief
ashirat	tribe
askyar	Turkish soldier, policeman
bashibozuk	mob, rabble, fighter not in the regular army
bedouin	desert Arab
bey	mister, chief
binbashi	major (in the army)
cennet	paradise
chavoush	sergeant
cheteh	band, outlaw, member of a fighting band
dagh	mountain
djihad	holy war for the Moslems against Christians
efendi	sir, master
falakha	heavy club used as an implement of torture

fellah	peasant
fez/fes	red oriental felt hat for men
gâvur	humiliating epithet used by the Turks to denote Christians, unbeliever
ghachagh	outlaw
ghurush/kurush	piaster, 1/100 of the Turkish lira
hamidie	irregular military regiments in Turkey composed of Kurds to suppress the Armenian liberation movements and kill the Armenians
hayduk	freedom-fighter, combatant
hurriyet	liberty
ittihad	unity, union
kaimakam	prefect
khalif	Arab ruler, Mohammedan spiritual leader
medjlis	parliament
mudur	director, headmaster, superintendent
mutasarриф/ moutasarif	governor of the province
onbashi	corporal
papaz	priest
sanjak	county or subdivision of a province
vilayet	province
yataghan	curved sword
zabtie/zabit	Turkish policeman or gendarme

-A-

abandon	[q' b x ndqn]	v.	1. թողնել, լքել; 2. հրաժարվել, վերջ տալ
<i>~ one's neutral stance</i>			
abandoned	[q' b x ndqnd]	adj.	լքված, անտերունչ
abduction	[qb' dAkSn]	n.	առևանգում
<i>~ of children, Islamization</i>			
abet	[q' bet]	v.	դրդել
aberration	[x bq' reiSn]	n.	պշտ. շեղում, խտտորում
abetter = abettor	[q' betq]	n.	1. հանցակից, մեղսակից, մասնակից; 2. սաղրիչ, դրդիչ
abhor	[qb' h0:]	v.	գարշել, նողկալ, զգվել, ատել
ability	[q' bilqti]	n.	ունակություն, հմտություն, կարողություն
abject	[' x b G ekt]	adj.	1. խղճուկ, ողորմելի, բշվառ 2. ամոթահար
abnegate	[' x bnigeit]	v.	մերժել, ժխտել, հերքել
abnegation	[' x bni' geiSn]	n.	մերժողականություն, ժխտողականություն
<i>outright ~</i>			
aboriginal	[' x bq' ri G qnl]	n. adj.	բնիկ, տեղացի բնիկ, տեղական, հիմնական
aborigine	[' x bq' ri G qni]	n.	տեղաբնիկ
abrogate	[' x brqgeit]	v.	վերացնել, չեղյալ հայտարարել (օրենքը, համաձայնագիրը)
abrupt	[q' brApt]	adj.	1. հանկարծակի, անսպասելի; 2. կտրուկ, չոր
absolute	[' x bsq' lu:t]	adj.	բացարձակ
abstain	[qb' stein]	v.	1. ձեռնպահ մնալ, չբվեարկել; 2. ժուժկալել, իրեն զսպել
absurdity	[qb' sWdqti]	n.	անհեթեթություն, արքուրդ

abundant	[q'bAndqnt]	adj.	առատ, լի, հարուստ
abuse	[q'bju:s]	n.	1. չարաշահում; 2. դաժան վերաբերմունք, ոտնահարում; 3. անարգանք, վիրավորանք
	[q'bju:z]	v.	1. չարաշահել, ի չարք գործադրել; 2. ոտնահարել, դաժանաբար վերաբերվել; 3. անարգել, վիրավորել
abusive	[q'bju:siv]	adj.	1. կոպիտ, վիրավորական, հայիդյական; 2. բռնացող, լկնող
abyss	[q'bis]	n.	անդունդ, վիհ, խորխորատ
academic	['x kq'demik]	n.	համալսարանի դասախոս, գիտնական
accept	[qk'sept]	v.	ընդունել
acceptable	[qk'septqbl]	adj.	ընդունելի, թույլատրելի
accessory	[qk'sesqri]	n.	<i>հրվր.</i> հանցակից
accident	['x ksidqnt]	n.	1. դժբախտ դեպք. վթար, պատահար; 2. դեպք, պատահականություն
accidental	['x ksi'dentl]	adj.	պատահական, ոչ միտումնավոր
acclaimed	[q'kleimd]	adj.	ճանաչված
accomplice	[q'kAmplis]	n.	հանցակից, մեղսակից
accomplicity	[q'kAplisqti]	n.	հանցակցություն, մեղսակցություն
according to = in accordance with			<i>համաձայն, ըստ</i>
accountability	[q"kauntq'bilqti]	n.	պատասխանատվություն (կատարվածի համար)
accrue	]q'kru:]	v.	1. բաժին հասնել; 2. առաջ գալ, ծագել; 3. ավելանալ, աճել
accurate	['x kjurqt]	adj.	ճիշտ, ճշգրիտ
accusation	['x kju'zeiSn]	n.	մեղադրանք
accuse	[q'kju:z]	v.	մեղադրել
accuser	[q'kju:zq]	n.	մեղադրող

achievement	[q'Ci:vmqnt]	n.	1. նվաճում, ձեռքբերում; 2. հաջողություն, հաղթանակ
acolyte	['xkqlait]	n.	հաճոյակատար, կամակատար
acquire ~ <i>the force of law</i>	[q'kwaiq]	v.	ձեռք բերել, ստանալ <i>օրենքի ուժ ստանալ</i>
acquisition	['xkwi'ziSn]	n.	ձեռքբերում, ձեռք բերելը
acquit	[q'kwit]	v.	պաշտոնապես արդարացնել
acquittal	[q'kwitl]	n.	պաշտոնական արդարացում
act	[xkt]	n.	1. արարք, գործողություն; 2. օրենք, որոշում v. գործել, ներգործել
acting government			<i>գործող (իշխող) կառավարություն</i>
activation	['xkti'veiSn]	n.	ակտիվացում
active	['xktiv]	adj.	գործուն(յա), եռանդուն, ակտիվ
activist	['xktivist]	n.	ակտիվիստ
activity	['xk'tiviti]	n.	1. գործունեություն; 2. ակտիվություն
acuisence	['xkwi'sens]	n.	լուռ համաձայնություն
acute	[q'kju:t]	adj.	1. սուր; 2. խորաթափանց
adapt	[q'dxpt]		1. հարմարվել; 2. փոփոխել, հարմարեցնել
adaptive function			<i>հարմարվելու գործառույթ</i>
adjacent	[q'Geisnt]	adj.	կից, մոտ, հարևան
adjoining	[q'GOiniN]	adj.	կից, հարակից, առընթեր
adjudge	[q'GAG]	v.	դատավճիռ կայացնել, գնահատել
adjutant	['xGutqnt]	n.	համհարզ, աղյուտանտ
administrative unit			<i>վարչական միավոր</i>
admissible	[qd'misqbl]	adj.	թույլատրելի, ընդունելի
admissibility	[qd'misq'bilqti]	n.	թույլատրելիություն

admission	[qd'miSn]	n.	1. թույլատրելը, ընդունելը; 2. մուտք; 3. մուտքի վճար
admonish	[qd'm0niS]	v.	նախատել, հանդիմանել, հորդորել
admonition	['x dmq'niSn]	n.	1. հանդիմանություն, նկատողություն; 2. նախա- զգուշացում; 3. հորդորանք, ցուցում
adopt	[q'd0pt]	v.	1. ընդունել; 2. պաշտոնա- պես ընդունել; 3. որդեգրել
<i>~ Mohammedianism</i>			
adoption	[q'd0pSn]	n.	ընդունում, որոշում
Adriatic	['eidri' x tik]	n.	Ադրիատիկ ծով
advancement	[qd'va:ns'mqnt]	n	առաջընթաց, զարգացում, առաջխաղացում
advantage	[qd'va:ntiG]	n.	առավելություն, բարենպաստ դրություն
advantageous	['x dvqn'teiG qs]	adj.	շահավետ, նպաստավոր
adventure	[qd'venCq]	n.	արկած
adventurer	[qd'venCqrq]	n.	արկածախնդիր
adventurous	[qd'venCqrqs]	adj.	1. արկածախնդիր; 2. արկածային, վտանգա- վոր, ավանտյուրիստական
adversary	['x dvqsri]	n.	<i>պշր.</i> ախտյան, հակառա- կորդ
adverse	[qd'vq:s]	adj.	բացասական, վնասակար, անբարենպաստ
advertent	[qd'vWtqnt]	adj.	ուշադիր, հոգատար
advice	[qd'vais]	n.	խորհուրդ
advise	[qd'vaiz]	v.	խորհուրդ տալ
adviser = advisor	[qd'vaizq(r)]	n.	խորհրդատու, խորհրդական
advisory	[qd'vaizqri]	adj.	խորհրդատվական, խորհրդակցական (ձայն, ժողով)
advocate	['x dvqkqt]	n.	պաշտպան, կողմնակից, ջատագով
	['x dvq'keit]	v.	հրապարակորեն պաշտպա- նել, սատարել

affair	[q' feq]	n.	գործ
<i>domestic affairs</i> = <i>home affairs</i> = <i>internal affairs</i>			<i>մերքին գործեր</i>
<i>external affairs</i> = <i>foreign affairs</i> = <i>world affairs</i>			<i>արտաքին գործեր</i>
affect	[q' fekt]	v.	ազդել, ներգործել, բացասական ազդեցություն ունենալ
affidavit	[x fi' deivit]	n.	երդմամբ հաստատված գրավոր ցուցմունք
affliction	[q' flikSn]	n.	տառապանք, վիշտ
aforecited = aforementioned	[q' f0:"saitid] [q' f0:"menSnd]	adj.	վերը նշված, վերոհիշյալ
Africa	[' x frikq]	n.	Աֆրիկա
aga = agha	[' a: gq]	n.	աղա
age	[ei G]	n.	1. տարիք, հասակ; 2. դար, դարաշրջան
aged	[' ei G id]	adj.	տարեց, տարիքն առած, ծեր
age-long	[' ei G "lON]	adj.	դարավոր, բազմադարյան
agenda	[q' G endq]	n.	1. օրակարգ; 2. մտադրություն, ծրագիր, պլան
aggravate	[' x grq"veit]	v.	1. վատթարացնել, խորացնել, սաստկացնել; 2. զայրացնել <i>սրել իրադրությունը</i>
<i>~ the situation</i>			
aggression	[q' greSn]	n.	հարձակում, ներխուժում, նախահարձակում
aggressive	[q' gresiv]	adj.	հարձակողական, կռվարար
aggressiveness	[q' gresivnis]	n.	ագրեսիվություն
aggressor	[q' gresq]	n.	նախահարձակ, ագրեսոր
aggrieved	[q' gr Jvd]	adj.	վշտացած, վիրավորված (անարդար վերաբերմունքից), տուժ(վ)ած
agony	[" x gqni]	n.	1. չարչարանք, տանջանք; 2. ուժեղ ցավ, տագնապ; 3. հոգևոր <i>հոգևորքի մեջ</i>
<i>in ~</i>			
agreement	[q' gri:mqnt]	n.	1. համաձայնություն; 2. համաձայնագիր, պայմանագիր

aim	[eim]	n. v.	նպատակ 1. նպատակ ունենալ, ձգտել; 2. նշան բռնել, զենքն ուղղել
Albania	[x l' beiniq]	n.	Ալբանիա
Albanian	[x l' beiniqn]	n. adj.	ալբանացի ալբանական
Aleppo	[q' le pou]	n.	Հալեպ
Algeria	[x l' G iriq]	n.	Ալժիր
alias	[' eiliqs]	n.	այլ անուն, կեղծանուն (որ մարդ գործածում է իր անվան փոխարեն)
alibi	[' x libai]	n.	այլուրեքություն, ալիբի
alien	[' eiliqn]	n. adj.	տվյալ երկրի այլահպատակ բնակիչ օտար, անծանոթ
alienated	[' eiliq " neitid]	adj.	օտարված
alienation	[" eiliq ' neiSn]	n.	օտարում, հեռացնելը
Allah	[' x lq]	n.	Ալլահ
allegation	[x lq ' geiSn]	n.	1. մեղադրանք; 2. անհիմն պնդում <i>կեղծ մեղադրանք</i>
<i>false ~</i>			
alleged	[q ' le G d]	adj.	ենթադրյալ
allegedly	[q ' le G qdli]	adv.	իբր թե
allegiance	[q ' li: G qns]	n.	հավատարմություն, նվիրվածություն
alleviate	[q ' li: vieit]	v.	մեղմացնել, թեթևացնել
alliance	[q ' lai qns]	n.	1. դաշինք, համաձայնու- թյուն; 2. միություն:
allied	[' x laid]	adj.	դաշնակից
all-national	[" O: l' n x Snql]	adj.	համազգային
ally	[' x lai]	n. v.	1. դաշնակից երկիր; 2. կողմնակից դաշնակցել, միանալ
altar	[' O: ltq]	n.	խորան, եկեղեցու բն
alter	[' O: ltq]	v.	փոխ(վ)ել, վերափոխ(վ)ել, փոփոխության ենթարկ(վ)ել
<i>with altering success</i>			<i>փոփոխական հաջողու- թյամբ</i>

alteration	[Oltq'reiSn]	n.	փոփոխություն, վերափոխում
alternative	[O:l'tq:nqtiv]	n. adj.	այլընտրանք այլընտրանքային, այլընտրական
ambassador	[x m'b x sqdq]	n.	դեսպան
ambassador extraordinary	[x m'b x sqdq ik'strOdnri]		արտակարգ դեսպան
ambassador extraordinary and plenipotentiary	[x m'b x sqdq ik'strOdnri qnd "plenipq'tenSqri]		արտակարգ և լիազոր դեսպան
ambassadorial	[x m"b x sq'dO:riql]	adj.	դեսպանական
ambassadorship	[qm'b x sqdqSip]	n.	1. դեսպանի պաշտոն վարելը; 2. դեսպանի կոչում
ambiguity	["x mbi'gjuqti]	n.	երկիմաստություն, երկդիմություն, անորոշություն
ambush	['x mbuS]	n. v.	դարան դարանակալ հարձակվել
<i>in ~</i>			<i>դարան մտած, դարանակալած</i>
amendment	[q'mendmqnt]	n.	բարեփոխում, վերացում, ուղղում (օրենքի և այլն)
ammunition	["x mju'niSn]	n.	1. ռազմամթերք; 2. կռվան, սպացույց, փաստարկ
amnesia	[x m'ni:ziq]	n.	հիշողության կորուստ, ամնեզիա
amnesty grant ~	['x mnqsti]	n.	համաներում <i>համաներում շնորհել</i>
anachronistic	[q"n x krq'nistik]	adj.	ժամանակավրեպ, ապա- ժամ, ժամանակին չհամա- պատասխանող
analist	['x nqlist]	n.	վերլուծաբան
analyse	['x nqlaiz]	v.	վերլուծել, մանրագնիմ հետազոտել
analysis	[q'n x lqsis]	n.	վերլուծություն, վերլուծում, մանրագնիմ հետազոտում
anarchy	['x nqki]	n.	անիշխանություն, անկար- գություն, անարխիա
Anatolia	["anq"tO:liq]	n.	Անատոլիա

ancestor	[' x nsestq]	n.	նախահայր, նախնի
ancestral ~ <i>land</i>	[x n 'sestrql]	adj.	տոհմական, ժառանգական
ancestry	[' x nsestri]	n.	նախնիք, նախնիներ, ծագում
ancillary	[x n 'silqri]	adj.	օժանդակ, երկրորդական, ստորադաս
anew	[q ' njH]	adv.	վերստին, կրկին
anguish	[' x NgwiS]	n.	տառապանք, խոր ցավ
animal <i>pack</i> ~	[' x nim(q)l]	n.	կենդանի <i>գրասյր</i>
animosity	[" x ni ' m0siti]	n.	քշնամություն, չարություն
animus	[' x nimqs]	n.	քշնամություն, անբարյացա- կամություն
annex	[q ' neks]	v.	բռնագավթել, բռնակցել
annexation	[" x nek ' seiSn]	n.	բռնագավթում, բռնակցում
annihilate	[q ' naiqleit]	v.	բնաջնջել, ոչնչացնել, վերացնել
annihilation	[q " naiq ' leiSn]	n.	բնաջնջում, ոչնչացում, վերացում
annihilative	[q ' naiq " lqtiv]	adj.	բնաջնջող, ոչնչացնող
anniversary	[" x ni ' vq:sri]	n.	տարեդարձ, տարելից
answerable	[' Rnsqrqbl]	adj.	պատասխանատու (որևէ մեկի առաջ որևէ բանի համար)
antagonism	[x n ' t x gq " nizm]	n.	հակամարտություն, անհաշտելի հակասություն, քշնամություն
antagonistic	[x n " t x gq ' nistik]	adj.	հակամարտ
anti-Armenianism	[" x nti ' a: ' mi:njqnizm]	n.	հակահայություն, հայատյացություն
anti-Arab	[" x nti ' x rqb]	adj.	հակաարաբական
anti-Armenian	[" x ntia: ' mi:njqn]	adj.	հակահայկական, հայատյաց
anti-Armenican	[" x ntia: ' menikn]	adj.	հակահայկական
anticipate	[x n ' tisipeit]	v.	1. ակնկալել, սպասել; 2. կանխագգալ, կանխատեսել

antigenocidal	['xnti'Genqsaidl]	adj.	հակացեղասպանական
anti-Hamidian	['xntihq'midjqn]	adj.	հակահամիդյան
anti-Ittihadist	['xntiiti'hxdist]	adj.	հակաիթթիհադական
antipole	['xnti"poul]	n.	հակաբևեռ, տրամագծորեն հակառակ բևեռ
anti-Russian	['xnti'rASn]	adj.	հակառուսական
anti-Semitic	['xntisq'mitik]	adj.	հակահրեական
anti-Semitism	['xnti'semqtizm]	n.	հրեատյացություն, հակա-սեմիտիզմ
anxious	['xNkSqs]	adj.	1. մտահոգ, անհանգիստ, հուզված; 2. տենչացող, բուռն կերպով ցանկացող, անհամբեր
<i>apart from =aside from</i>			<i>բացի, մեկիցենդ</i>
apartheid	[q'pa:thait] = [q'pa:theit]	n.	ռասայական խտրականություն, ապարտեիդ
apathetically	['xpq'Tetikqli]	adv.	անտարբերությամբ, առանց խանդավառության
apathy	['xpqTi]	n.	անտարբերություն, անհետաքրքրություն, անզգայություն, ապատիա
apatrriot	[q'p x triqt] = [q'peitriqt]	n.	անհայրենիք, հայրենագուրի, հայրենիքը կորցրած, տարագիր
apex	['eipeks]	n.	1. գագաթ, կատար; 2. գագաթնակետ
apologetic	[q"p0lq'Getik]	adj.	ներում հայցող
apologist	[q'p0lqGist]	n.	կողմնակից, ջատագով, պաշտպան, պաշտպանող
apologize	[q'p0lqGaiz]	v.	ներողություն խնդրել
apostate	[q'p0steit]	n. adj.	հավատափոխ, ուրացող ուխտադրուծ
apostasy	[q'p0stqsi]	n.	հավատափոխություն, ուրացություն, ուխտադրություն
<i>false ~</i>			<i>կեղծ հավատափոխություն</i>
apostatize	[q'p0stqtaiz]	v.	ուրանալ, ուրացություն ընդունել
Apostolic	[xpq'st0lik]	adj.	առաքելական

appal	[q'pO:l]	v.	վախեցնել, սարսափեցնել
appalled	[q'pO:ld]	adj.	վիրավորված, ցնցված
appalling ~ <i>scenes</i>	[q'pO:liN]	adj.	սարսափելի, զարհուրելի <i>սոսկալի/զարհուրելի լռեսարաններ</i>
appeasement	[q'pJzmqnt]	n.	ամոքում, մեղմացում
applauding	[q'plO:diN]	adj.	ողջունելի, խրախուսելի
applicability	[xpli"kq'bilqti]	n.	կիրառելիություն
applicant	[xplikqnt]	n.	1. դիմող, դիմում տվող; 2. դիմորդ
apprehend	[xpri'hend]	v.	1. հասկանալ, ըմբռնել, կռահել; 2. վախենալ, նախազգալ (վատ բան)
apprise	[q'praiz]	v.	ծանուցել, տեղեկացնել
approach	[q'prouC]	n. v.	մոտեցում մոտենալ
approval	[q'pru:vl]	n.	1. հավանություն, դրական կարծիք; 2. պաշտոնական թույլտվու- թյուն՝ հաստատում
approve	[q'pru:v]	v.	1. հավանություն տալ; 2. պաշտոնապես թույլատրել՝ վավերացնել
apt	[xpt]	adj.	համապատասխան, տեղին, շատ հարմար
aptly	[xptli]	adv.	տեղը տեղին, պատշաճ ձևով, շատ հարմար ձևով
Arab	[xraqb]	n. adj.	արաբ արաբական
Arabist	[xraqbist]	n.	արաբագետ
Arabistics	[xraq'bistiks]	n.	արաբագիտություն
arch	[a:C]	adj.	1. խորամանկ, նենգ; 2. գլխավոր
archenemy	[a:C'enqmi]	n.	գլխավոր թշնամի
archetype	[a:kitaip]	n.	նախատիպ
archival ~ <i>fund</i>	[a:kaivl]	adj.	արխիվային <i>արխիվային ֆոնդ</i>
archives	[a:kaivz]	n. pl.	արխիվ

arduous	[' R djuqs]	adj.	դժվարին, մեծ ջանք պահանջող
arena	[q' ri:nq]	n.	1. թատերաբեմ; 2. ասպարեզ, արենա
argument	[' a:gjumqnt]	n.	1. փաստարկ, ապացույց; 2. վեճ, վիճաբանություն
arm¹	[a:m]	n.	բազուկ
arm²	[a:m]	n.	զենք
armcollecting=	["a:mkq'lektiN]		զինահավաք
armcollection	["a:mkq'lekSn]		
arm	[a:m]	v.	զինել
armed	[a:md]	adj.	զինված
<i>~ to one's teeth</i>			<i>մինչև արամները զինված</i>
<i>~ conflicts</i>			<i>զինված բնդհարումներ՝ քախումներ</i>
Armenia	[a: ' mi:njq]	n.	Հայաստան
Armenian	[a: ' mi:njqn]	n.	1. հայ; 2. հայերեն
		adj.	հայկական
<i>~ born</i>			<i>հայածին, հայազգի</i>
<i>~ Case</i>			<i>Հայ Դատ</i>
<i>~ district/quarter</i>			<i>Հայնոց, հայկական քաղամաս</i>
Armenianize	[a: ' mi:njq"naiz]	v.	հայացնել
<i>Armenian populated</i>			<i>հայաբնակ</i>
Armenocide	[a: ' menou"said]	n.	հայասպանություն, հայերի ցեղասպանություն, արմենոցիդ
Armenophile	[a: ' menoufil]	adj.	հայամետ, հայասեր, հայանպաստ
Armenophobia	[a: ' menou"f0biq]	n.	հայատյացություն
Armenophobic	[a: " menou'f0bik]	adj.	հայատյաց
armistice	[' a:mistis]	n.	զինադադար
arms	[a:mz]	n.	զենք
army	[a:mi]	n.	բանակ
arouse	[q' rauz]	v.	առաջացնել, հարուցել
<i>~ discontent</i>			<i>դժգոհություն առաջացնել</i>
<i>~ enmity</i>			<i>բշնամանք հարուցել</i>

array	[q'rei]	n.	շարք, շարան, մեծ քանակություն
arrest	[q'rest]	n.	կալանք, կալանավորում, ձերբակալում
		v.	կալանավորել, ձերբակալել
arrive	[q'raiv]	v.	ժամանել, գալ, հասնել
arrive at the conclusion = come to the conclusion			<i>հանգել եզրակացության, գալ եզրակացության</i>
arrogant	['xrgqnt]	adj.	ամբարտավան
artificial	['a:ti'fiSl]	adj.	արհեստական
artificially	['a:ti'fiSqli]	adv.	արհեստականորեն
as	['xz]=[qz]	adv.	նման, ինչպես, այնքան ... որքան
		prep.	որպես, ինչպես
		conj.	1. երբ, հենց որ 2. որովհետև, քանի որ
as for = as to			<i>ինչ վերաբերում է</i>
as early as = as far back as			<i>դեռևս</i>
as is known			<i>ինչպես հայտնի է</i>
as long as			<i>քանի դեռ</i>
as well as			<i>ինչպես նաև</i>
ascend	[q'send]	v.	բարձրանալ, ելնել
ascendancy = ascendancy	[q'sendqnsi]	n.	իշխանություն, գերիշխող ազդեցություն
ascendant = ascendent	[q'sendqnt]	n.	ազդեցություն, իշխանություն
		ա.	1. բարձրացող; 2. գերիշխող, տիրապետող
ascertain	['xsq'tein]	v.	<i>սլշր.</i> հավաստիանալ, պարզել, համոզվել
ashiret	['xSq'ret]	n.	աշիրաթ՝ քրդական ցեղախումբ
Asia	['eiSq]	n.	Ասիա
Asia Minor	['eiSq'mainq]	n.	Փոքր Ասիա
Front Asia	['frAnt'eiSq]	n.	Առաջավոր Ասիա
Middle Asia	['midl'eiSq]	n.	Միջին Ասիա
Asian	['eiSqn]	n.	ասիացի
		adj.	ասիական
Asiatic	['eiSi'xtik]	adj.	ասիական

aspect	[' xspekt]	n.	1. ոլորտ; 2. հայեցակետ; 3. բնորոշ գիծ, կողմ
aspersion	[qs'pq:Sn]	n.	գրպարտություն, հերյուրանք
aspiration	[" xspq'reiSn]	n.	ձգտում, տենչանք, բուռն ցանկություն
aspire	[q'spaiq]	v.	ձգտել մի բանի
assassin	[q'sxsin]	n.	(վարձու) մարդասպան
assassinate	[q'sxsineit]	v.	սպանել
assassination	[q"sxsi'neiSn]	n.	սպանություն
assault	[q's0:lt]	n. v.	կատաղի հարձակում կատաղի հարձակվել, բռնի հարձակում գործել
assembled	[q'sembld]	adj.	հավաքված, ներկա գտնվող
assembly	[q'sembli]	n.	օրենսդրական ժողով
assess	[q'ses]	v.	գնահատել, արժեքավորել, որոշել
assist	[q'sist]	v.	օգնել, աջակցել, օժանդակել
assistance	[q'sistqns]	n.	օգնություն, աջակցություն, օժանդակություն
assume <i>~d name</i>	[q'sju:m]	v.	ենթադրել, ընդունել <i>հնարովի անուն, կեղծանուն</i>
assurance	[q'Suqrqns]	n.	1. համոզվածություն, վստահություն; 2. հավաստիացում, երաշխավորություն
assure	[q'Suq]	v.	1. հավաստիացնել, երաշխավորել, հավատացնել; 2. հավաստիանալ, համոզվել
Assyria	[q'siriq]	n.	Ասորեստան
Assyrian	[q'siriqn]	n. adj.	ասորի, ասորերեն ասորական, ասորացի
astute	[q'stjHt]	adj.	1. խորաբափանց, սրամիտ; 2. խորամանկ, խելամիտ, արագ ըմբռնող
astuteness	[q'stju:tnis]	n.	խելամտություն, խորաբափանցություն

asylum	[q' sailqm]	n.	1. քաղաքական ապաստան; 2. <i>հնգ.</i> հոգերուժարան <i>առաջին հայացքից</i> <i>մեկի տրամադրության տակ</i> <i>մեկի հաշվին</i>
<i>at first glance = at first sight</i> <i>at one's disposal</i> <i>at somebody's expense</i>			
atrocious	[q' trouSqs]	adj.	դաժան, սոսկալի, ահավոր
atrocious	[q' tr0siti]	n.	զազանություն, վայրագություն, դաժանություն
Atropatene	[q' tr0pqtin]	n.	Ատրպատական
attaché	[q' t x Sei]	n.	կցորդ (դեսպանության), դեսպանորդ
attack	[q' t x k]	n. v.	զրոհ, հարձակում հարձակվել, գրոհել
attacker	[q' t x kq]	n.	հարձակվող
attention <i>attract ~</i> <i>pay ~</i>	[q' tenSn]	n.	ուշադրություն <i>ուշադրություն գրավել</i> <i>ուշադրություն դարձնել</i>
attitude	[' x ti " tj Hd]	n.	1. վերաբերմունք, մտածելակերպ; 2. դիրք, կեցվածք
attribute	[q' tribju:t]	v.	վերագրել
audacity	[L ' d x sqti]	n.	համարձակություն, հանդրգնություն
audience	[' 0 : diqns]	n.	1. ընդունելություն, պաշտոնական հանդիպում; 2. լսարան, ունկնդիրներ; 3. հանդիսատես
augment	[0 : g ' ment]	v.	մեծացնել, հավելել, ավելացնել, համալրել
auspices <i>under the ~ of</i>	[' 0 : spisiz]	n. pl.	հովանավորություն <i>պշտ. մեկի հովանավորությանը, հովանու ներքո, աջակցությամբ</i>
Austria-Hungary		n.	Ավստրո-Հունգարիա
authentic	[L ' Tentik]	adj.	իսկական, վավերական
authenticity	[" 0 : Ten ' tisqti]	n.	1. իսկություն; 2. հավաստիություն, փաստացի լինելը
author	[' 0 : Tq(r)]	n.	հեղինակ

authoritarian	[O:"T0ri'teriqn]	adj.	բռնատիրական, հակաժողովրդավարական, ավտորիտար
authorization	["O:Tqrai'zeiSn]	n.	վավերացում, լիազորություն, սանկցիա
authorize	['O:Tqraiz]	v.	արտոնել, պաշտոնապես թույլատրել, լիազորել
authorized	['O:Tqraizd]	adj.	լիազորված
autocracy	[O: 't0krqsi]	n.	ինքնակալություն
autocrat	['O:tqkr x t]	n.	ինքնակալ, բռնակալ
autocratic	["O:tq'kr x tik]	adj.	ինքնակալական, բռնակալական
autocratically	["O:tq'kr x tikqli]	adv.	բռնակալական ձևով
autogenocide	["O:tq'Genqsaid]	n.	ինքնացեղասպանություն (զանգվածային ցեղասպանություն տվյալ խմբի ներսում, որտեղ թե՛ իրագործողները, թե՛ զոհերը նույն խմբին են պատկանում)
autonomous	[O: 't0nqmqsq]	adj.	ինքնավար
autonomy	[O: 't0nqmi]	n.	ինքնավարություն, ինքնություն
avenge	[q'ven G]	v.	վրեժ լուծել, վրեժխնդիր լինել
avenger	[q'ven Gq(r)]	n.	վրիժառու
avengeful	['qven G ful]	adj.	վրեժխնդիր, վրիժառու
aver	[q'vq:]	v.	1. հաստատել; 2. <i>իր/ք.</i> ապացուցել
aversion	[q'vq:Sn]	n.	ատելություն, հակակրանք
avert	[q'vq:t]	v.	1. կասեցնել (վտանգը), կանխել; 2. շեղել
avidity	[q'vidqti]	n.	ընչաբաղցություն, ագահություն, անկշտություն
avoid	[q'v0id]	v.	1. խուսափել; 2. կանխել, կասեցնել, թույլ չտալ
await	[q'weit]	v.	1. սպասել մի բանի; 2. սպաս(վ)ել, ակնկալվել, առաջիկայում կատարվելիք լինել

aware	[q'weq]	adj.	իրագեկ, տեղյակ
awareness	[q'weqnis]	n.	տեղեկացվածություն, իրագեկություն, տեղյակ լինելը
awful	['0:f(q)l]	adj.	սարսափելի
awesome	['Lsqm]	adj.	ահասարսուռ
Axis, the	[' x ksis]	n.	Առանցքի երկրներ (II համաշխարհային պատերազմի ժամանակ՝ Գերմանիան, Իտալիան և Ճապոնիան, հաճախ՝ Բուլղարիայի, Հունգարիայի և Ռումինիայի ընկերակցությամբ)
Azerbaijan	['a:zq:bai' G an]	n.	Ադրբեջան
Azerbaijani= Azeri	[' x :zqbai' G a:ni:] = [q'zeri]	n.	ադրբեջանցի
Azerbaijani	['a:zqbai' G a:niqn]	adj.	ադրբեջանական

-B-

backdrop	['b x k"drOp]	n.	իրավիճակ, պայմաններ
backward	['b x kwqd]	adj.	հետամնաց
backwardness	['b x kwqdnqs]	n.	հետամնացություն
balance	['b x lqns]	n.	1. հավասարակշռություն; 2. համաչափություն
<i>~ of forces</i>		v.	հավասարակշռել <i>ուժերի հավասարակշռություն</i>
balanced	['b x lqnst]	adj.	1. արդարամիտ, անկողմնակալ; 2. հավասարակշռված; 3. համաչափ, ներդաշնակ
Balkans, the	['Dq 'b0:lkqnz]	n. (pl.)	Բալկաններ
ban	[b x n]	n.	արգելք, արգելում
		v.	1. պաշտոնապես անօրինական համարել, արգելել; 2. թույլ չտալ, պաշտոնապես արգելել
Bangladesh	['b x Nglq"deS]	n.	Բանգլադեշ

banish	['b x niS]	v.	վտարել, վնդել, արտաքսել
banished	['b x niSt]	adj.	տարագիր
banishment	['b x niS"mqnt]	n.	1. վտարում, արտաքսում, արքտորում; 2. վանում «Բանկ Օրդոնանի» գործողություն փաստաբանների միություն
“Bank Ottoman” operation			
bar association			
barbarian	["ba: 'beriqn]	n. adj.	բարբարոս, վայրագ անձ բարբարոսական
barbaric	[ba: 'b x rik]	adj.	վայրագ, վայրենի, բարբարոս (ակամ)
barbarity	["ba: 'b x riti]	n.	բարբարոսություն, դաժանություն, վայրագություն
barbarous	['ba:"bqrqs]	adj.	վայրագ, բարբարոսական
bargain	['bRgin]	n. v.	1. ձեռնառու գործարք 2. սակարկություն, գործարք սակարկել
barrage	['b x ra:Z]	n.	1. տարափ; 2. կրակահերթ, ռմբակոծում; 3. արգելք
barrier	['b x riq]	n.	1. պատնեշ, արգելք, խոչընդոտ; 2. անջրպետ
barrister	['b x ristq]	n.	փաստաբան, բարիստեր
bastanade	['b x sti"neid]	v.	մահակներով հարվածել կրունկներին
bastanado	["b x sti'neidou]	n.	կրունկներին մահակներով հարվածելը
bastion	['b x stiqn]	n.	բաստիոն, ամրոց
batallion	[bq't x ljqn]	n.	գումարտակ
in batches			
bayonet	['beiqnit]	n. v.	սվին սվինահարել
bear	[beq(r)]	v.	կրել
/bore-born/ the right to ~ arms			
be crowned with success			
be forced to			
be in full record (with)			
գենք կրելու իրավունք հաջողությամբ պսակվել հարկադրված լինել լրիվ համապատասխանել, համահունչ լինել			

<i>be in league (with somebody)</i>			<i>զաղդրնի համագործակցել</i>
<i>be wary of</i>			<i>զգուշանալ</i>
bedoin =beduin	['beduin]	n.	բեդուին, բեդվին (քոչվոր արաբ)
befall	[bi'f0:l]	v.	պատահել, բաժին ընկնել, վիճակվել
<i>/befell-befallen/</i>			
befit	[bi'fit]	v.	սազական՝ վայել լինել
befitting	[bi'fitiN]	adv.	սազական, վայել, հարիր
beg	[beg]	v.	1. մոլրալ; 2. խնդրել, աղերսել
beggar	['begq]	n.	մոլրացկան
behead	[bi'hed]	v.	գլխատել
beheading	[bi'hediN]	n.	գլխատում
belated	[bi'leitid]	adj.	ուշացած
<i>~ confession</i>			<i>ուշացած խոստովանություն</i>
bellicose	['belikous]	adj.	ռազմամոլ, ռազմատենչ, կռվարար
bellicosity	['beli'k0sqti]	n.	ռազմատենչություն, ռազմամոլություն
belligerent	[bq'liGqrqnt]	adj.	կռվարար, թշնամաբար տրամադրված, հարձակողական, պատերազմող
<i>~ attitude</i>			<i>թշնամական վերաբերմունք</i>
belittle	[bi'litl]	v.	նվազեցնել, պակասեցնել, փոքրացնել <i>փխք.</i> նվաստացնել, նսենացնել
benediction	[beni'dikSn]	n.	օրհնանք
benefactor	['beni'fxktq]	n.	բարերար, բարեգործ
beneficiary	['beni'fiSqri]	n.	ժառանգ, ժառանգորդ
benevolent	[be'nevqlqnt]	adj.	մեծահոգի, բարեսիրտ, բարյացակամ
bereavement	[bi'ri:vmqnt]	n.	ծանր կորուստ
Berber	['bWbq]	n.	բերբեր (հյուսիսաֆրիկյան ցեղ)
<i>Berlin-Baghdad railway construction</i>			<i>Բեռլին- Բաղդադ երկաթուղու շինարարություն</i>

besiege	[bi'sJ G]	v.	պաշարել, շրջապատել, շրջափակել
besieger	[bi'sJ G q]	n.	պաշարող կողմը, շրջափակող
best¹	[best]		good-ի և well-ի գերադրական աստիճանը, լավագույն, ամենալավ
best²	[best]	v.	1. պարտության մատնել, հաղթել, հաղթահարել, գերազանցել; 2. խաբել, հիմարացնել, խորամանկությամբ գերազանցել
bestead <i>/bested-bested/</i>	[bi'sted]	v.	օգնել, ծառայել, օգտակար լինել
bestial	['bestjql]	adj.	1. անասնական; 2. վայրենի, կոպիտ
bestow	[bi'stou]	v.	պարգևել, շնորհել
bestrew <i>(bestrewed- bestrewed/ bestrown)</i>	[bi'stru:]	v.	չորս կողմը ցրել, ցանել, շաղտալ
bias	['baiqs]	n.	1. կողմնակալություն, կանխակալ կարծիք; 2. միտում, հակում, նախապատվություն
biased	['baiqst]	adj.	կողմնակալ, աչառու, նախատրամադրված
bicameral	["bai'k x mqrql]	adj.	երկու պալատներից բաղկացած, երկպալատանի
bigot	['bigqt]	n.	մոլեռանդ՝ ոչ խելամիտ անձ
bigotry	['bigqtri]	n.	մոլեռանդություն, մոլեկրոնություն, որևէ բանի մոլի կողմնակից լինելը
bilateral	[bai'lx t(q)rql]	adj.	երկկողմանի, երկկողմ
Bitlis	['bitlis]	n.	Բիթլիս (Բաղեշ)
blackmail	['bl x kmeil]	v.	շանտաժ անել, մենզաշորթել
blame	[bleim]	n.	1. մեղք, պատասխանատվություն; 2. մեղադրանք
		v.	մեղադրել, պարսավել

blameless	['bleimlqs]	adj.	անմեղ, անպարսավելի
blameworthy	['bleim"wg:Di]	adj.	դատապարտելի
blatant	['bleitqnt]	adj.	անպատկառ, աչք ծակող, աղաղակող (սուտ)
blind	[blaɪnd]	adj.	կույր
<i>become ~ by crying</i>			լալով կուրանալ
<i>become/go ~</i>			կուրանալ
<i>make ~</i>			կուրացնել
blindness	['blaɪndnqs]	n.	կուրություն
bloc	[blɔk]	n.	դաշինք, բլոկ
block	[blɔk]	v.	խոչընդոտել, արգելափակել, արգելել, արգելք հանդիսանալ
blockade	[blɔ'keɪd]	n.	պաշարում, շրջափակում, բլոկադա
		v.	պաշարել, շրջափակել, բլոկադայի ենթարկել
blood	[blʌd]	n.	արյուն
		attr.	արյունակցական
bloodbath	['blʌd"bɑ:t]	n.	զանգվածային կոտորած, արյունահեղություն, արյան բաղնիք
bloodletting	['blʌd"letiN]	n.	արյունառություն
bloodsucking	['blʌd"sʌkiN]	adj.	արնախում, արյունարբու, հարստահարիչ
bloodshed	['blʌd"Sed]	n.	արյունահեղություն
bloodthirstiness	['blʌd"tq:stinis]	n.	արյունռուշտություն, արյունարբություն
bloodthirsty	['blʌd"tq:sti]	adj.	արյունարբու
bloody	['blʌdi]	adj.	արյունալի, արյունահեղ, արնաթաթախ, արնաշաղախ
bludgeon	['blʌdʒn]	n.	մահակ, դագանակ
		v.	խփել, հարվածել (ծանր առարկայով)
bombard	[bɔm'bɹd]	v.	ռմբակոծել, գնդակոծել
bona fide	['bɔnq'faɪdi]	adj.	լատ. 1. բարեխիղճ, ազնիվ; 2. իսկական
border	[bɔ:dg]	n.	սահման, սահմանագիծ
		adj.	սահմանային
<i>~ issue</i>			սահմանային վեճ
		v.	սահմանակից լինել

bordering	['b0:dqriN]	adj.	սահմանակից
borderline	['b0:dqlain]	n.	սահմանագիծ
Bosnia	['b0sniq]	n.	Բոսնիա
Bosnian	['b0sniqn]	n. adj.	բոսնիացի բոսնիական
Bosporus Strait	['b0spqrqs streit]	n.	Բոսֆորի նեղուց
boundary	['baundri]	n.	սահման, սահմանագիծ
brave	[breiv]	adj. v.	խիզախ, արի, քաջ խիզախել, խիզախորեն դիմակայել, վտանգն արհամարհել
bravery	['breivqri]	n.	քաջություն, արիություն, խիզախություն
breach	[bri:C]	n.	խախտում
breadwinner	['bred"winq]	n.	(ընտանիքի) հաց վաստա- կողը
break out	['breik'aut]	v.	բռնկվել (պատերազմ, հա- մաճարակ)
breakthrough	['breikTru:]	n. v.	ճեղքում ճեղքել
break-up	['breik"Ap]	n.	տրոհում
<i>break the bones with a log</i>			<i>զերանով ոսկորները ջար- դել</i>
bribe	[braib]	n. v.	կաշառք կաշառել, կաշառք տալ
<i>offer a ~</i>			<i>կաշառք առաջարկել</i>
bribery	['braibqri]	n.	կաշառակերություն
bridge	[bri G]	n.	կամուրջ
brief <i>in brief = in short</i>	[bri:f]	adj.	կարճ, հակիրճ <i>կարճ ասած</i>
briefing	['brJfiN]	n.	ճեպագրույց, գրավոր պաշ- տոնական համառոտ հա- ղորդագրություն
brigand	['brigqnd]	n.	ավազակ, ելուզակ, բանդիտ
brigandage	['brigqndi G]	n.	ավազակություն, ելուզակու- թյուն, բանդիտիզմ

broad-mindedness	['brO:d'maɪndɒdnɪs]	n.	լայնախոհություն
Brussels	['brAsqlz]	n.	Բրյուսել
brutal	['bru:tl]	adj.	գազանաբարո, վայրագ, դաժան, կոպիտ
brutality	['bru: 't x lqti]	n.	գազանություն, վայրագություն, դաժանություն
brutalize	['bru:tq"laiz]	v.	գազանաբար վարվել
brutally	['bru:tqli]	adv.	վայրագորեն, գազանաբար, դաժանորեն
brute	[bru:t]	n.	բիրտ՝ կոպիտ ուժ գործադրող՝ անասնաբարո մարդ, գազան
buffer	['bAfq]	n.	բուֆեր
buffet	['bAfit]	v.	1. հարվածել, հարվածներ հասցնել; 2. պայքարել; 3. խցկվելով անցնել, հրմըտելով առաջ գնալ
bulwark	['bulwqk]	n.	1. բաստիոն, փոքրիկ ամրոց 2. <i>փիւք</i> . պատվար, պաշտպանություն, հենարան
bureau	['bjuqrɒu]	n.	բյուրո, պետական բաժանմունք՝ վարչություն
bureaucrat	['bjuqrɒ"kr x t]	n.	բյուրոկրատ
burn <i>/burnt-burnt/</i> <i>~ alive</i> <i>~ in sulphur</i> <i>~ people with hot skewers</i>	[bWn]	v.	այր(վ)ել, վառ(վ)ել, կրակի մատնել, հողին հանձնել <i>ողջակիզել</i> <i>ծծումքով վառել</i> <i>շիկացած շամփուրով դաղել</i>
bursar	['bq:sq]	n.	գանձապահ, տնտեսական մասի վարիչ
bury	['beri]	v.	թաղել
butcher	['buCq]	n. v.	դահիճ սպանդ կազմակերպել, դաժանորեն կոտորել
butchery <i>by no means</i>	['buCqri]	n.	սպանդ, ջարդ, կոտորած <i>ոչ մի դեպքում</i>

bypass	['bai"pRs]	v.	1. շրջանցել; 2. խույս տալ մյուսներից; 3. շրջանցիկ ճանապարհով գնալ
by-product	['bai"prOdAkt]	n.	կողմնակի արդյունք
bystander	['bai"st x ndq]	n.	ականատես, դիտորդ
Byzantine	['biz x n"tain]	n. adj.	բյուզանդացի բյուզանդական
Byzantium	[bi'z x ntiqm]	n.	Բյուզանդիա

-C-

cadaver	[kq'deivq(r)]	n.	դիակ
cadge	[k x G]	v.	մուրալ, երեսը պնդելով խնդրել
Cairo	['kaiqrou]	n.	Կահիրե
cajole	[kq'Goul]	v.	շողոթորթելով խաբել, համոզել
calamitous	[kq'l x mitqs]	adj.	աղետաբեր, կործանարար
calamity	[kq'l x mqtı]	n.	աղետ, դժբախտություն
calculate	['k x lkjuleit]	v.	հաշվարկել, հաշվել
calculation	['k x lkju'leiSn]	n.	հաշվարկ, հաշվարկում, հաշվում
caliph = calif = khalif	['keilif] [k x lif]	n.	խալիֆ, ամիրապետ
caliphate	['k x li"feit]	n.	խալիֆայություն, ամիրապետություն
call	[k0:l]	v.	1. կանչել; 2. անվանել; 3. գումարել
<i>~ a spade a spade</i>			<i>իրերն իրենց անուններով կոչել</i>
calumny	['k x lqmni]	n.	զրպարտություն
Calvary	['k x lvqri]	n.	Գողգոթա
camarilla	[k x mq'rilq]	n.	<i>խսպ.</i> պալատական արտոնյալների խումբ, կամարիլյա
camouflage	['k x mufla:Z]	n. v.	քողարկում, քողարկանելություն, քողարկահագուստ քողարկել

campaign	[k x m'pein]	n.	1. արշավանք, ռազմարշավ, արշավ; 2. բողոքարշավ, քարոզարշավ, ընտրարշավ
candidacy	['k x ndidqsi]	n.	թեկնածություն
candidate	['k x ndidqt]	n.	թեկնածու
canonize	['k x nqnaiz]	v.	սրբացնել, սուրբ հայտարարել
capacity	[kq'p x sqti]	n.	ունակություն, հնարավորություն
<i>~ to perpetuate</i>			<i>հարատևեցնելու կարողություն</i>
capitation	['k x pi'teiSn]	n.	գլխահարկ
capitulate	[kq'pitju'leit]	v.	<i>սչյր.</i> անձնատուր լինել, կապիտուլյացիայի ենթարկվել
capitulation	[kq'pitju'leiSn]	n.	<i>սչյր.</i> անձնատրություն, անձնատուր լինելը, կապիտուլյացիա
Cappadocia	['k x pq'douSq]	n.	Կապադովկիա
capsize	['k x psaiz]	v.	շրջել, շրջվել, շուռ տալ (նավի և այլնի մասին)
captive	['k x ptiv]	n.	գերի, գերեվարված անձ
captivity	['k x p'tivqti]	n.	գերություն
captor	['k x ptq]	n.	գերող, կալանող
capture	['k x pCq]	n. v.	1. գրավում; 2. գերում 1. գրավել, հափշտակել; 2. գերել; 3. կալանավորել
caravan	['k x rq'v x n]	n.	քարավան
carnage	['ka:niG]	n.	կոտորած, ջարդ, նախնիր
carnivorous	[ka:'nivqrqs]	adj.	գիշատիչ, գիշակեր
<i>carpet-making workshops</i>			<i>գորգագործական արհեստանոցներ</i>
carte blanche	['ka:t'bla:nS]	n.	<i>Ֆր.</i> ազատ գործելու իրավունք, կարտ բլանշ
<i>cast themselves from the cliffs</i>			<i>նետվում էին քարափներից</i>
castigation	[k x sti'geiSn]	n.	խարազանում
casualty	['k x Zuqlti]	n.	1. վիրավոր, սպանված; 2. <i>pl.</i> կորուստներ (սպանված, վիրավոր և անհայտ կորած)

cataclysmic	['k x tq'klizmik]	adj.	կործանարար, աղետաբեր
cataclysm	['k x tq'klizm]	n.	<i>գրք.</i> համաղետ, համակործանում, կատակլիզմ
catastrophe	[kq't x strqfi]	n.	աղետ
categorical	['k x ti'gOrik]	adj.	կատեգորիկ, կտրուկ, վճռական
categoricalness	['k x ti'gOriklnis]	n.	վճռականություն, կտրուկ լինելը
category	['k x tqgri]	n.	կարգ, դաս, կատեգորիա
Catholicos	[kq'TOlikqs]	n.	Կաթողիկոս
cattle breeder	['k x tl'bri:dq(r)]	n.	մախրապան
Caucasian	[kO: 'keiZqn] = [kO: 'keizqn]	adj.	կովկասյան
Caucasus	['kO:kqsqs]	n.	Կովկաս
cause	[kO:z]	n.	1. պատճառ; 2. գործ
caveat	['k x vi' x t]	n.	նախազգուշացում, զգուշացում
cease	[si:s]	v.	դադարել, դադարեցնել
ceasefire	['si:s'faiq]	n.	հրադադար
ceaseless	['si:slqs]	adj.	անընդհատ, անդադար
cede	[si:d]	v.	զիջել (իշխանություն, տարածք)
celebrated	['selq'breitid]	adj.	նշանավոր, հռչակավոր, փառապանծ
censor	['sensq]	n. v.	գրաքննիչ գրաքննության ենթարկել, ստուգել, քննել
censorship	['sensqSip]	n.	գրաքննություն, ցենզուրա
census	['sensqs]	n.	մարդահամար
central	['sentrql]	adj.	կենտրոնական
centre	[sentq]	n.	կենտրոն
centerpiece = centrepiece	['sentq'pi:s]	n.	ամենակարևոր կողմը <i>փխբ.</i> մեխ, առանցք
century	['senCqri]	n.	1. դար; 2. հարյուրամյակ
century-long = age long		adj.	<i>դարավոր, բազմադարյան</i>
cessation	[se'seiSn]	n.	վերջ, ավարտ

chairman <i>/pl. chairmen/</i>	['Ceqm x n]	n.	նախագահող, նախագահ
chairperson <i>/pl. chairpersons/</i>	['Ceq"pq:sn]	n.	նախագահ (ժողովի, հանձնախմբի, ընկերության)
challenge	['C x lqn G]	n.	1. մարտահրավեր, հավակնություն, նկրտում; 2. կասկած, տարակուսանք; 3. քննություն, ստուգում (սեփական ուժերի), փորձություն
		v.	1. մարտահրավեր նետել; 2. կասկածել, կասկածի տակ դնել, վիճելի համարել
champion	['C x mpjqn]	n.	պաշտպան, մարտիկ, մարտնչող
		v.	պաշտպանել, մարտնչել
chancellor	['Ca:nsqlq]	n.	կանցլեր, վարչապետ
characterization	['k x riktqrai 'zeiSn]	n.	բնութագրում, բնութագրություն, բնորոշում, կերպավորում
charge	[Ca:G]	n.	մեղադրանք
		v.	մեղադրել, մեղադրանք ներկայացնել
chargé d'affaires <i>/pl. chargés d'affaires/</i>	['S x Zei d x 'feq]	n.	գործերի հավատարմատար
charitable	['C x ritqbl]	adj.	1. բարեգործական; 2. կարեկից, գթառատ բարյացակամ, ներողամիտ
charity	['C x rqtı]	n.	1. բարեգործություն, ողորմածություն; 2. բարեգործական կազմակերպություն; 3. գթասրտություն, կարեկցություն, բարի արարք
charred	[Ca:d]	adj.	ածխացած
chase	[Ceis]	n.	հետապնդում, հետամտում
		v.	հետապնդել, հետամուտ լինել
chastise	['C x staiz]	v.	պատժել, ծեծել
chauvinism	['Souvqnizm]	n.	ազգայնամոլություն, շովինիզմ
chauvinist	['Souvq"nist]	n.	ազգայնամուլ, շովինիստ

chauvinistic	['Souvq'nistik]	adj.	ազգայնամոլական, շովինիստական
Chechen	['CeCqn]	n. adj.	չեչեն չեչենական
chete	[Ci:t]	n.	չեթե (բանտերից հատուկ ազատ արձակած հանցագործների հրոսակախմբեր՝ հայերին կոտորելու համար), ելուզակ, ոճրագործ, ավազակ
chieftain	['Ci:ftqn]	n.	ցեղապետ, ավազակապետ, ցեղի առաջնորդ
<i>children's home</i>			<i>մանկապարտն</i>
chilling	['CiIIN]	adj.	սարսափեցնող, ահասարսուռ
cholera	['kOlqrq]	n.	խոլերա
Christendom	['krisndqm]	n.	քրիստոնյա բոլոր ժողովուրդներն ու երկրները
Christian	['krisCqn]	n. adj.	քրիստոնյա քրիստոնեական
Christianity	['kristi'x nqti]	n.	քրիստոնեություն
chronicle	['krOnikl]	n.	ժամանակագրություն, տարեգրություն
chronicler	['krOniklq(r)]	n.	ժամանակագիր, պատմագիր
chronological	['krOnq'lOGikl]	adj.	ժամանակագրական
chronology	[krq'nOlqGi]	n.	ժամանակագրություն
church	[Cq:C]	n.	եկեղեցի
Cilicia	[si'liSq]	n.	Կիլիկիա
cipher	['saifq]	n.	1. ծածկագիր, գաղտնագիր, շիֆր; 2. ծածկագրերը կարդալու բանալի
<i>~ed orders</i>		v.	ծածկագրել, գաղտնագրել <i>գաղտնագրված հրահանգներ</i>
Circassian	[sq: 'k x siqn]	n. adj.	չերքեզ չերքեզական
circular	['sq:kjulq]	n.	շրջաբերական, գովազդային քերթիկ

circumcise	['sq:kqm'saiz]	v.	թլպատել
circumcision	['sq:kqm'siZn]	n.	թլպատում
circumstantial	['sq:kqm'st x nSl]	adj.	<i>հրվք.</i> կողմնակի, անուղղակի
circumstance	['sq:kqm'stqns]	n.	1. հանգամանք, պարագա; 2. նյութական պայմաններ <i>ոչ մի դեպքում նման հանգամանքներում</i>
<i>under no ~s</i> <i>under the ~s</i>			
cite	[sait]	v.	1. մեջբերել (որևէ հեղինակի); 2. վկայակոչել. մեջբերել (դատարանում)
citizen	['sitizn]	n.	1. քաղաքացի, հպատակ (որևէ երկրի); 2. քաղաքաբնակ, քաղաքի բնակիչ
citizenry	['sitiz(q)nri]	n.	1. բնակչություն; 2. որևէ քաղաքի կամ երկրի բնակիչները
citizenship	['sitizqnSip]	n.	քաղաքացիություն
civil	[sivl]	adj.	1. քաղաքացիական; 2. քաղաքավարի, հարգալից
<i>~ servant</i>			<i>քաղծառայող</i>
civilian	[sq'viliqn]	n.	քաղաքացիական անձ, ոչ զինվորական
		adj.	քաղաքացիական
civilization	['sivqlai'zeiSn]	n.	քաղաքակրթություն
civilize	['sivqlaiz]	v.	կրթել, քաղաքակրթել, բարեկրթել
civilized	['sivqlaizd]	adj.	1. քաղաքակիրթ; 2. քաղաքավարի, բարեկիրթ
claim	[kleim]	n.	պահանջ
		v.	պահանջել, պահանջ ներկայացնել, ետ ուզել
claimance	['kleimqns]	n.	պահանջատիրություն
claimant }	['kleimqnt]	n.	1. պահանջատեր, պահանջ ներկայացնող; 2. հավակնորդ, հայցորդ
claimer }	['kleimq]		
clandestine	[kl x n'destin] = ['kl x nde'stain]	adj.	գաղտնի, ծածուկ, անօրինական, ընդհատակյա
clandestinely	[kl x n'destinqli]	adv.	գաղտնի, ծածուկ, անօրինական ձևով

clarify	['kl x rifai]	v.	պարզաբանել
clash	[kl x S]	n.	1. ընդհարում, բախում; 2. տարաձայնություն, կոնֆլիկտ
clean	[kli:n]	adj. v.	մաքուր մաքրել
<i>“clean” Turkey of Christians</i>			«մաքրել» Թուրքիան քրիստոնյաներից
clemency	['klemqnsi]	n.	գթասրտություն, գթասիրտ արարք
clergyman <i>/pl. clergymen/</i>	['klWG i"m x n]	n.	հոգևորական
clerical	['klerikl]	adj.	հոգևոր, եկեղեցական, կղերական
climax	['kl x im x ks]	n.	գագաթնակետ, առավելագույն լարվածություն
clique	[kli:k]	n.	հանցախումբ, խառնախումբ, փոքրիկ խմբավորում
coalition	["kou 'liSn]	n.	կոալիցիա, կոալիցիոն կառավարություն
coconspirator	["koukqn 'spirqtq]	n.	համադավադիր, դավադրակից
codename	['koudneim]	n.	ծածկանուն
coerce	[kou 'q:s]	v.	սպառնալ, հարկադրել, ուժ գործադրել
coercion	[kou 'WSn]	n.	հարկադրանք, ուժի գործադրում
coercive	[kou 'q:siv]	v.	բռնի, հարկադիր, ստիպողական
coexist	["kouig 'zist]	v.	գոյակցել
coexistence	["kouig 'zistqns]	n.	գոյակցություն, համակեցություն, համատեղ կեցություն
cogently	['kou Gqntli]	adv.	անժխտելիորեն, անվիճարկելիորեն
cogency	['kou Gqnsi]	n.	անվիճելիություն, անժխտելիություն
cogent	['kou Gqnt]	adj.	համոզիչ, անվիճարկելի, անժխտելի

cognizant ~ <i>death</i>	['kOgnizqnt]	adj.	տեղյակ, իրազեկ <i>մահ իմացյալ</i>
coincide	['kouin'said]	v.	համընկնել, զուգադիպել
coincidence	['kou'insidqns]	n.	զուգադիպություն, համընկ- նում
coincidental	[kou'insi'dentl]	adj.	զուգադիպող, համընկնող
cold-blooded	['kould'blAdid]	adj.	1. սառնասիրտ, դաժան; 2. սառնարյուն
collaborate	[kq'l x bqreit]	v.	1. համագործակցել, աշխա- տակցել; 2. գաղտնի գոր- ծակցել (թշնամու, հակա- ռակորդի հետ)
collaboration	[kq'l x bq'reiSn]	n.	համագործակցություն, աշխատակցելը
collaborator	[kq'l x bqreitq]	n.	համագործակցող, համա- գործակից, աշխատակից
collateral	[kq'l x trql]	adj.	1. երկրորդակարգ, օժան- դակ; 2. զուգահեռ, զուգըն- թաց; 3. անուղղակի, կողմ- նակի
collective ~ <i>memory</i>	[kq'lektiv]	adj.	1. հավաքական; 2. միացյալ, միահամուռ <i>հավաքական հիշողություն</i>
collude	[kq'lu:d]	v.	գաղտնի համաձայնության գալ
collusion	[kq'lu:Zn]	n.	<i>սլշյր.</i> դավադրություն, գաղտնի համաձայնություն
colony	['kOlqni]	n.	գաղթօջախ, գաղութ
column	['kOlqm]	n.	1. սյուն, հուշասյուն, կոթող; 2. շարասյուն; 3. սյունակ
combat	['kOmbqt]	n. v.	մարտ 1. մարտնչել, պայքարել; 2. կռվել, պատերազմել
combatant	['kOmbqtqnt]	n.	1. զինվոր, մարտիկ; 2. պայ- քարող՝ պատերազմող կողմ
combativeness	[kOm'b x tqvnis]	n.	ռազմատենչություն, կռվա- րարություն, ըմբոստություն, անհնազանդություն
<i>coming generations</i>			<i>գալիք սերունդները</i>

command	[kq'ma:nd]	n.	1. հրաման; 2. հրամանատարություն; 3. վերահսկողություն
		v.	1. հրամայել, կարգադրել; 2. ղեկավարել, պատասխանատու լինել
<i>under the ~ of</i>			<i>մեկի հրամանատարության ներքո</i>
High Command			<i>Գերագույն հրամանատարություն</i>
commanded (by)	[kq'mRndid]	adj.	մեկի ղեկավարությամբ, մեկի կարգադրությամբ
commemorate	[kq'memq'reit]	v.	հիշատակել հավերժացնել, նշանավորել, կազմակերպել ի պատիվ մեկի
commemoration	[kq'memq'reiSn]	n.	նշանավորում, հիշատակի հավերժացում
commendation	['k0men'deiSn]	n.	ղրվատանք, գովասանք
commensurate	[kq'menSqrit]	adj.	համապատասխան, համաչափ
commission	[kq'miSn]	n.	1. հանձնաժողով, հանձնախումբ, կոմիտե; 2. հանձնարարություն, առաջադրանք; 3. լիազորություն, իրավասություն
		v.	հանձնարարել, առաջադրանք տալ
commit	[kq'mit]	v.	գործել, իրագործել, իրականացնել, կատարել (հանգանք, ինքնասպանություն և այլն)
commitment	[kq'mitmQnt]	n.	1. իրականացում, կատարում (ոճրի և այլն); 2. խոստում; 3. մեծ վճռականություն; 4. պարտավորություն, պատասխանատվություն
committee	[kq'miti]	n.	կոմիտե
<i>allowance-making~ =benefit-providing~</i>			<i>նպաստամատույց կոմիտե</i>
commonality	[k0mq'n x lqti]	n.	ընդհանրություն

commonplace	['k0mqn"pleis]	adj.	սովորական, միանգամայն նորմալ
commotion	[kq'mouSn]	n.	խրարանցում, խլրտում
communal	['k0mjunql]	adj.	համայնական, ընդհանուր, կոմունալ
communication	[kq"mju:ni'keiSn]	n.	հաղորդակցություն
community	[kqm'ju:niti]	n.	համայնք
companion	[kqm'p x njqn]	n.	ընկեր, գործընկեր, ընկերակից
<i>companion – in – arms</i>			<i>զինակից</i>
companionship	[kqm'p x njqn"Si]	n.	1. զինակցություն; 2. ընկերակցություն, ընկերություն, ընկերական հարաբերություններ
compare	[kqm'peq]	v.	համեմատել, համադրել
compatible	[kqm'p x tqbl]	adj.	համատեղելի, գոյակցելի
compatriot	[kqm'p x triqt]	n.	հայրենակից, համերկրացի
compatriotic	[kqm'p x triqtik]	adj.	հայրենակցական
<i>~ union</i>			<i>հայրենակցական միություն</i>
compel	[kqm'pel]	v.	հարկադրել, ստիպել, պարտադրել
compelled	[kqm'peld]	adj.	հարկադրված, պարտադրված
compensate	['k0mpqn"seit]	v.	1. փոխհատուցում, դրամական փոխհատուցում տալ; 2. հավասարակշռություն ստեղծել, պակասը լրացնել
compensation	['k0mpqn'seiSn]	n.	1. (դրամական) փոխհատուցում; 2. հավասարակշռում, հավասարակշռելը
complain	[kqm'plein]	v.	գանգատվել, դժգոհել, բողոքել
complaint	[kqm'pleint]	n.	գանգատ, դժգոհություն
complaisant	[kqm'pleiznt]	adj.	1. պատրաստակամ, հաճոյական, քաղաքավարի; 2. զիջող
complex	['k0mpleks]	n.	1. համալիր; 2. բարդույթ

complex ~ <i>approach</i>	['k0mpleks]	adj.	բարդ, խճճված <i>համալիր մոտեցում</i>
compliant	[kqm'plaiqnt]	adj.	պատրաստակամ, զիջող
complicit	[kqm'plisit]	adj.	հանցակից, մեղավոր, մեղ- սակից
complicitous	['kqm'plisqtqs]	adj.	հանցակցային, հանցավոր, մեղավոր
complicity	[kqm'plisqti]	n.	հանցակցություն, մեղսակ- ցություն, մասնակցություն
comply	[kqm'plai]	v.	ենթարկվել, պահանջը կա- տարել
composer	[kqm'pouzq]	n.	կոմպոզիտոր, երգահան
composure	[kqm'pouZq]	n.	հանդարտություն, ինք- նագսպում, հանգստություն
comprehend	['k0mprq'hend]	v.	1. հասկանալ, ըմբռնել, կռահել; 2. ընդգրկել, ներգրավել
compromise	['k0mprqmaiz]	n. v.	փոխզիջում 1. փոխզիջում անել; 2. վարկաբեկել, դավաճա- նել (իր սկզբունքներին)
compulsorily	[kqm'pAlsqrqli]	adv.	հարկադրաբար
compulsory	[kqm'pAlsqri]	adj.	պարտադիր, հարկադրա- կան
computation	['k0mpju'teiSn]	n.	հաշվարկ, հաշվում
complexity	[kqm'pleksqti]	n.	բարդություն, խճճվածու- թյուն
<i>comrade – in – arms</i>			<i>զինակից</i>
conceal	[kqn'si:l]	v.	թաքցնել, քողարկել
concealment	[kqn'si:lmqnt]	n.	<i>սլշր.</i> թաքցնելը, քողարկելը, քողարկում
concentrate	['k0nsntreit]	v.	կենտրոնացնել, համա- կենտրոնացնել, կենտրո- նանալ
concentration	['k0nsn'treiSn]	n.	կենտրոնացում, համա- կենտրոնացում
~ <i>camp</i>			<i>համակենտրոնացման ճամբար</i>
concept	['k0nsept]	n.	1. հասկացություն; 2. ընդ- հանուր պատկերացում

conceptual approach*հայեցակարգային մոտեցում*

concerning = regarding = relating	[kqn'sq:niN] = [ri'ga:diN] = [ri'leitiN]	prep.	վերաբերյալ
concerted	[kqn'sq:tid]	adj.	համակարգված, համաձայնեցված, միահամուռ, համընդհանուր
concession <i>make ~s</i>	[kqn'seSn]	n.	զիջում, կոնցեսիա <i>զիջումների գնալ, զիջումներ անել</i>
conciliation	[kqn"sili'eiSn]	n.	հաշտեցում, կոնֆլիկտի հարթում
conciliator	[kqn'silieitq]	n.	հաշտարար, հաշտարար միջնորդ
conciliatoriness	[kqn"sili'eitqrqnis]	n.	հաշտվողականություն
conciliatory	[kqn'siliqtri]	adj.	հաշտեցնող, հաշտարար
conclude	[kqn'klu:d]	v.	1. եզրակացնել, հետևություն անել; 2. կնքել (պայմանագիր)
conclusion	["kqn'klu:Zn]	n.	եզրակացություն, հետևություն
<i>arrive at a ~ = come to a ~</i>			<i>եզրակացության գալ, հանգել եզրակացության, հետևություն անել</i>
concomitant	[kqn'k0mitqnt]	adj.	հարակից, ուղեկցող
concordance	[kqn'k0:dqns]	n.	համաձայնություն
concubine	['k0nkjubain]	n.	հարճ
condemn	[kqn'dem]	v.	1. դատապարտել; 2. դատավճիռ կայացնել
condemnable	["kqn'demnqbl]	adj.	դատապարտելի
condemnation	["kqndem'neiSn]	n.	1. դատապարտում, մեղադրանք, պարսավանք; 2. դատավճիռ
condemned	[kqn'demd]	adj.	դատապարտված
condition	[kqn'diSn]	n.	1. պայման, նախադրյալ; 2. վիճակ, դրություն
		v.	պայմանավորել, պատճառ հանդիսանալ, կանխորոշել
<i>living ~s = ~s of life</i>			<i>կենսապայմաններ</i>

conditional	[kqn'diSqn]	adj.	պայմանական
condole	[kqn'doul]	v.	ցավակցություն հայտնել, կարեկցել
condolences	[kqn'doulqnsiz]	n. pl.	ցավակցություն, ցավակցական խոսքեր
condone	[kqn'doun]	v.	արդարացնել (վատ արարքը), ներել, ներողամիտ լինել
confederation	['kqn'fedq'reiSn]	n.	համադաշնություն, միություն, կոնֆեդերացիա
confess	[kqn'fes]	v.	խոստովանել
confession	[kqn'feSn]	n.	1. խոստովանություն; 2. դավանանք, հավատ
confidence	['kOnfidqns]	n.	1. ինքնավստահություն; 2. վստահություն, հավատ; 3. համոզվածություն
confident	['kOnfidqnt]	adj.	1. ինքնավստահ, հանգիստ; 2. վստահ, համոզված
confidential	['kOnfi'denSl]	adj.	1. գաղտնի; 2. վստահելի, ապահով
confidentiality	['kOnfi'denSi'xlqti]	n.	1. գաղտնիություն; 2. վստահելիություն, ապահովություն
confines <i>beyond the ~</i>	[kqn'fainz]	n. pl.	սահմաններ <i>սահմաններից վեր</i>
confirm	[kqn'fq:m]	v.	1. հաստատել; 2. վավերացնել (պայմանագիրը)
confiscate	['kOnfiskeit]	v.	բռնագրավել, կոնֆիսկացիայի ենթարկել
confiscation	['kOnfi'skeiSn]	n.	բռնագրավում, բռնակցում, կոնֆիսկացիա
confiscator	['kOnfi'skeitq]	n.	բռնագրավող
conflagration	['kOnflq'greiSn]	n.	մեծ հրդեհ
conflict	['kOnflikt]	n.	1. ընդհարում, բախում; 2. կոնֆլիկտ, տարաձայնություն; 3. հակամարտություն
~ management			<i>հակամարտությունների կարգավորում, հակամարտությունների կառավարում</i>

conflictology	['kOnflik'tOlqGi]	n.	հակամարտագիտություն, կոնֆլիկտոլոգիա
conform	[kqn'fO:m]	v.	1. համապատասխանել; 2. հարմարվել, համակերպվել; 3. ենթարկվել (կանոններին)
conformity	[kqn'fO:mqti]	n.	համապատասխանություն, համաձայնություն
confound	[kqn'faund]	adj.	խառը, խառնաշփոթ
confront	[kqn'frAnt]	v.	1. առերես(վ)ել, առճակատել; 2. բախվել, երես առ երես հանդիպել; 3. դիմակայել, հաղթահարել, ընդդիմանալ
confrontation	[kOnfrAn'teiSn]	n.	1. առերեսում, առճակատում; 2. հակամարտություն
confrontational	['kqnfrAn'teiSqnl]	adj.	հակամարտող, ընդդիմացող, պայքարող, առճակատման տանող
confusion	[kqn'fjHZn]	n.	1. շփոթություն; 2. խառնաշփոթություն, անկազմակերպվածություն; 3. շփոթելը
congenial	[kqn'GJniql]	adj.	ջերմ, մտերմիկ, բարեհամբույր, հաճելի
conglomeration	['kOnqlmq'reiSn]	n.	խառնուրդ, միաձուլում, միացություն, կոնգլոմերատ
congress	['kONgres]	n.	վեհաժողով, համագումար, կոնգրես
<i>convene a ~</i>			<i>համագումար հրավիրել</i>
congressman <i>/pl. congressmen/</i>	['kONgresmqn]	n.	կոնգրեսական
congruence	['kOngruqns]	n.	1. համապատասխանություն, համընկնողություն; 2. համաձայնեցում, համաձայնեցվածություն
conjoint	[kqn'GOint]	adj.	միացյալ, միավորված, կից, հարակից
connection <i>in this ~</i>	[kq'nekSn]	n.	կապ, առնչություն <i>այդ կապակցությամբ</i>

connivance	[kq'naivqns]	n.	թողտվություն, ներդաժանություն, զանցանքի թողտվություն
<i>with the ~ of</i>			<i>մեկի աջակցությամբ, մեկի թողտվությամբ</i>
connive	[kq'naiv]	v.	չարգելել, մատների արանքով նայել
conquer	['kONkq]	v.	նվաճել, տիրել
conqueror	['kONkqrq]	n.	նվաճող
consciousness	['kOnSqsnqs]	n.	գիտակցություն
conscript	['kOnskript] [kqn'skript]	n. v.	գլխակոչիկ գորակոչել, գորահավաք անել
conscription	[kqn'skripSn]	n.	գորակոչ, գորահավաք
consensus	[kqn'sensqs]	n.	(ընդհանուր) համաձայնություն
consent	[kqn'sent]	n. v.	համաձայնություն, թույլտվություն համաձայնել, համաձայնություն տալ, թույլատրել
consequence <i>in ~ of which</i>	['kOnsikwqns]	n.	հետևանք, արդյունք <i>որի հետևանքով, որի արդյունքում</i>
considerable	[kqn'sidqrqbl]	adj.	զգալի, նշանակալի, բավականաչափ
consistent	[kqn'sistqnt]	adj.	հետևողական, կայուն, հաստատուն
consistently	[kqn'sistqntli]	adv.	հետևողականորեն
console	[kqn'soul]	v.	սփոփել, մխիթարել
consolidate	[kqn'sOli"deit]	v.	համախմբել, միավորել, միացնել
consolidation	[kqn"sOli'deiSn]	n.	համախմբում, միավորում
consort	[kqn'sO:t]	v.	1. համապատասխանել, ներդաշնակել; 2. ուղեկցել
conspicuous	[kqn'spikjuqs]	adj.	նկատելի, ցայտուն, աչքի ընկնող
conspiracy	[kqn'spirqsi]	n.	դավադրություն, գաղտնի համաձայնություն
conspirator	[kqn'spirqtq(r)]	n.	դավադիր

conspire	[kqn'spaiq]	v.	դավ նյութել, դավադրություն կազմակերպել
Constantinople	[kOn'st x nti'nOpł]	n.	Կոստանդնուպոլիս, Կ. Պոլիս
consternation	['kOnstq'neiSn]	n.	սարսափ, ահ
constituent	[kqn'stitjuqnt]	n.	1. ընտրող; 2. բաղադրիչ; 3. բաղկացուցիչ մաս
constitution	['kOnsti'tju:Sn]	n.	սահմանադրություն
constitutional	['kOnsti'tju:Sqnł]	adj.	1. սահմանադրական; 2. սահմանադրորեն թույլատրելի, օրինական
constitutionally	['kOnsti'tjuSqnli]	adv.	սահմանադրորեն
constraint	[kqn'streint]	n.	հարկադրում, հարկադրանք, բռնադատում, ճնշում <i>հարկադրված, ճնշման տակ</i>
<i>under ~</i>			
consul	['kOnsl]	n.	հյուպատոս
consular	['kOnsjulq]	adj.	հյուպատոսական
<i>~ officials</i>			<i>հյուպատոսության աշխատողներ</i>
consulate	['kOnsjulit]	n.	հյուպատոսություն, հյուպատոսարան
consumate	['kOnsqmeit]	v.	1. կատարելագործել; 2. ավարտել
contemplate	['kOntqm"pleit]	v.	1. խորհել, մտորել; 2. երկար մտածել, զննել
contemporaneous	[kqn"tempq'reinjqs]	adj.	1. ժամանակակից; 2. միաժամանակյա, համաժամանակյա
contemporary	[kqn'temprqri]	n. adj.	ժամանակակից արդի, ժամանակակից
contemptuous	[kqn'temptjuqs]	adj.	արհամարհական, արհամարհալից
contemptuously	[kqn'temptjuqsli]	adv.	արհամարհական ձևով, արհամարհանքով
content	['kOntent]	n.	1. գոհունակումնակություն, գոհություն, բավարարվածություն; 2. <i>pl.</i> բովանդակություն, պարունակություն
	[kqn'tent]	adj. v.	գոհ, բավարարված բավարարել, գոհացնել
<i>~ oneself with sth</i>			<i>բավարարվել, գոհ մնալ</i>

contented	[kqn'tentid]	adj.	գոհ, բավարարված
contention	[kqn'tenSn]	n.	1. վեճ, կռիվ; 2. կռվի՝ վեճի առարկա; 3. անհամաձայնություն, վիճաբանություն; 4. պնդում, հաստատում, հայտարարություն
contentment	[kqn'tentmqnt]	n.	գոհունակություն
contextualize	[kqn'tekst(S)juq"laiz]	v.	ընդհանրացնել, կապել համատեքստի հետ
contingent	["kqn'tin G qnt]	n.	համակազմ, քանակակազմ, կոնտինգենտ
continuation	["kqntinju 'eiSn]	n.	շարունակություն
continuator	[kqn'tinju"eitq(r)]	n.	շարունակող
continue	[kqn'tinju:]	v.	շարունակ(վ)ել
continuity	["kqnti'njHqti]	n.	անընդհատություն, շարունակականություն
contrary <i>on the ~</i>	['kOntrqri]	adj.	հակադիր, հակառակ <i>ընդհակառակը</i>
contribute	[kqn'tribju:t]	v.	նպաստել, ներդրում կատարել, օժանդակել
contribution	["kOntri'bju:Sn]	n.	ներդրում, օժանդակություն, աջակցություն
controversial	["kOntrq'vq:Sl]	adj.	վիճահարույց, վիճելի
controversy	[kqn'trOvqsi] = ['kOntrq'vq:si]	n.	տարաձայնություն, անհամաձայնություն, վիճաբանություն <i>անվիճելի, անժխտելի</i>
<i>beyond ~ = without ~</i>			
convention	[kqn'venSn]	n.	դաշնագիր, համաձայնագիր, կոնվենցիա
conventional	[kqn'venSnql]	adj.	1. ավանդական, ավանդապահ; 2. պայմանական
conventionally	[kqn'venSnqli]	adv.	1. ավանդաբար; 2. պայմանականորեն
converge	[kqn'vq:G]	v.	հավաքվել տարբեր վայրերից, ժողովվել
convergent	[kqn'vq:Gqnt]	adj.	համամետ, համընկնող
convert	['kOnvq:t]	n.	հավատափոխ՝ նորադարձ անձ
	[kqn'vq:t]	v.	1. փոխել; 2. դարձնել, փոխակերպել; 3. նոր կրոնի դարձնել, դավանափոխել

~ *the Armenian church into a mosque*

*հայկական եկեղեցին
վերածել մզկիթի*

conveyance	[kqn'veiqns]	n.	փոխանցում, փոխադրում, տեղափոխում
convict	['k0nvikt]	n.	դատապարտյալ, բանտարկյալ
conviction	[kqn'vikSn]	n.	1. դատապարտում, դատ-վածություն; 2. համոզմունք; 3. համոզվածություն, վստահություն
convincing	[kqn'vinsiN]	adj.	համոզիչ
convoy	['k0nv0i]	n.	1. ուղեկցող, ուղեկցող պա-հակախումբ; 2. ուղեկցում
coopt	[kou'0pt]	v.	կազմը համալրել, կոոպտա-ցիայի ենթարկել
coordinate	[kqu'0:dqneit]	v.	համակարգել, կոորդինաց-նել, համաձայնեցնել
coordination	[kqu'0di'neiSn]	n.	աշխատանքի համակար-գում, համաձայնեցում, կոորդինացում
coordinator	[kou'0:dineitq]	n.	համակարգող, կոորդինա-տոր
coperpetrator	[k0u'pq:pq"treitq]	n.	հանցակից
co-president	['kou'prezidqnt]	n.	համանախագահ
Copt	[k0pt]	n.	ղպտի
Coptic	['k0ptik]	adj.	ղպտական
core	[k0:]	n.	1. միջուկ, կորիզ; 2. էություն; 3. կարևոր՝ էական մասը
		adj.	ամենակարևոր, ամենահիմ-նական
~ <i>provision</i>			<i>հիմնադրույթ</i>
coresponsibility	[k0uri"sp0nsq'bilqti]	n.	համատեղ պատասխա-նատվություն
corporal	['kLprql]	adj.	մարմնական, ֆիզիկական
corps <i>/pl. corps /</i>	[k0:(r)] [k0:z]	n.	կորպուս, զորաբանակ
corpse <i>beheaded ~</i>	[k0:ps]	n.	դիակ, դի
			<i>զլիսարված՝ անգլուխ դիակ</i>
correlation	[k0rq'leiSn]	n.	հարաբերակցություն, կապ, փոխկապակցվածություն

corollary	[kq' r0lqri]	n.	հետևանք, արդյունք
corroborate	[kq' r0bqreit]	v.	ստուգել, հաստատել, փաստե- րով հիմնավորել
cosmopolitanism	['k0zmq 'p0litqnizm]	n.	աշխարհաքաղաքացիու- թյուն, կոսմոպոլիտիզմ
countenance	['kauntqnqns]	n.	1. դեմքի արտահայտու- թյուն, դեմք; 2. աջակցու- թյուն, սատարում, օգնու- թյուն
counteract	['kauntqr' x kt]	v.	հակազդել, չեզոքացնել
counteraction	['kauntqr' x kSn]	n.	հակազդեցություն
counterattack	['kauntqrq' t x k]	n.	հակահարված, հակազդի, հակահարձակում
counterbalance	['kauntq' b x lqns] ['kauntq' b x lqns]	n. v.	հակաշեշտ հակաշեշտել
countercoup	['kauntq' ku:]	n.	հակահեղաշրջում
counterintelligence	['kauntqrin' teliGqns]	n.	հակահետախուզություն
countermand	['kauntq' m Rnd] ['kauntq' m Rnd]	n. v.	հակահրաման 1. հակահրաման տալ; 2. վերացնել, փոխել (հրա- մանը)
countermeasure	['kauntq' meZq]	n.	հակամիջոց, հակաքայլ
counterpart	['kauntq' pa:t]	n.	պաշտոնակից (այլ երկրում)
counterpoint	['kauntq' p0int]	n. v.	հակառակ տեսակետ, հակառակ կարծիք հակադրվել
counterproposal	['kauntqprq 'pouz]	n.	հակաառաջարկ
counter- revolution	['kauntq' revq' luSn]	n.	հակահեղափոխություն
counter- revolutionary	['kauntqrevq 'lu: Sqnqri]	n./ adj.	հակահեղափոխական
coup = coup d'état	[ku:] = ['ku: dei' ta:]	n.	հեղաշրջում
courageous	[kq' reiGqs]	adj.	քաջ, համարձակ, արի, խիզախ
courageously	[kq' reiGqsli]	adv.	քաջաբար, արիաբար, խիզախորեն

court-martial	['kO:t'ma:Sl]	n.	ռազմական տրիբունալ, ռազմադաշտային դատարան
		v.	դատել ռազմադաշտային դատարանով
cover <i>under ~ of war</i>	['kAvq]	n.	ծածկույթ
cover up	['kAvqr"Ap]	n.	<i>պատերազմի քողի տակ</i>
coverage	['kAvri G]	n.	թաքցնելը, ծածկելը
covert	[kAvqt]	adj.	1. լուրեր, մեկնաբանություններ (լրատվամիջոցներով); 2. լուսաբանում
covetous	['kAvqtqs]	adj.	գաղտնի, ծածուկ
cow	[kau]	adj.	ազահ, ընչաքաղց
cradle <i>native ~</i>	[kreidl]	v.	վախեցնել, ահ տալով ասածն անել տալ
create	[kri'eit]	n.	բնօրրան, օրրան
		v.	<i>հայրենի օրրան</i>
creative	[kri'eitiv]	v.	ստեղծել, արարել, առաջացնել
credence	['kri:dqns]	adj.	ստեղծագործ(ական), ստեղծարար
credibility	['kredq'bilqti]	n.	հավատ, վստահություն
		n.	արժանահավատություն, վստահելիություն, վստահություն, հավանականություն
creed	[kri:d]	n.	հավատամք
crescent	['kresnt]	n.	լուսնի մահիկ, կիսալուսին
	['kreznt]	adj.	մահիկաձև
crime	[kraitm]	n.	հանցանք, ոճիր, հանցագործություն
<i>tools of ~</i>			<i>ոճրագործիքներ</i>
criminal	['kriminql]	n.	հանցագործ, ոճրագործ
		adj.	1. հանցավոր; 2. քրեական
criminality	['krimi'n x liti]	n.	հանցավորություն
crisis <i>/pl. crises/</i>	['kraisis] ['kraisiz]	n.	ճգնաժամ
criterion <i>/pl. criteria/</i>	['krai'tiriqn] ['krai'tiriq]	n.	չափանիշ, չափորոշիչ
Croat	[krout]	n.	խորվաթ

Croatia	['krou'eisq]	n.	Խորվաթիա
Croatian	['krou'eisqn]	adj.	խորվաթական
crony	['krouni]	n.	պնակալեզ
cross ~ <i>oneself</i>	[krOs]	n.	խաչ <i>խաչակնքել</i>
crown	[kraun]	v.	1. վարձատրել, հատուցել; 2. ավարտել, վերջացնել <i>հաջողությամբ պսակվել</i>
<i>be ~ed with success</i>			
cruel	['kruql]	adj.	դաժան, անողորմ, անողորմ, անգութ
cruelty	['kruqlti]	n.	դաժանություն, անգթություն
crusade	[kru: 'seid]	n.	1. խաչակրաց արշավանք; 2. երկար պայքար, արշավ
crusader	[kru: 'seidq(r)]	n.	խաչակիր
cudgel	['kAGql]	n.	մահակ
		v.	մահակով ծեծել, հարվածել
culpability	['kAlpq'bilqti]	n.	մեղավորություն, հանցավորություն
culpable	['kAlpqbl]	adj.	մեղավոր, պարսավանքի արժանի
culprit	['kAlprit]	n.	հանցագործ, ամբաստանյալ, մեղադրյալ
cult	[kAlt]	n.	կուռք, պաշտամունք
cultural ~ <i>diversity</i>	['kAltSrql]	adj.	մշակութային <i>մշակութային բազմազանություն</i>
culture	['kAltSq]	n.	մշակույթ
cumbersome	['kAmbqsqm]	adj.	դժվար, ծանր
cupidity	[kju: 'pidqti]	n.	ընչաբաղոցություն, ագահություն, անկշտություն
current ~ <i>events</i>	['kArqnt]	adj.	ընթացիկ <i>ընթացիկ իրադարձություններ</i>
curse	[kq:s]	n.	անեծք, նզովք
cursorily	['kq:sqrqli]	adv.	հպանցիկ, թուուցիկ կերպով
custodian	[kAs'tOdiqn]	n.	1. խնամակալ; 2. պահապան, պատասխանատու

custody	['kAstqdi]	n.	1. ձերբակալում, կալանավորում, բանտարկություն; 2. խնամակալություն, պահպանություն
cut ~ <i>off the victim's head/neck(for entertainment)</i>	[kAt]	n. v.	սպի կտրել <i>զոհի գլուխը, վիզը կտրել (զվարճության համար)</i>
~ <i>off the head, fix it on a stake (march with it from district to district)</i>			<i>գլուխը կտրել, ցցի վրա հանել (պարեգնել բաղից բաղ)</i>
~ <i>the neck with a saw</i>			<i>վիզը սղոցով կտրել</i>
~ <i>the tongue of those speaking Armenian</i>			<i>հայերեն խոսողների լեզուն կտրել</i>
~ <i>the tongue of the teachers, teaching the Armenian language</i>			<i>հայերեն սովորեցնող ուսուցիչների լեզուն կտրել</i>
cynic	['sinik]	n.	ցինիկ
cynical	['sinikl]	adj.	ցինիկ, ցինիկական
Czar = Tsar	[za:] [tsa:]	n.	ցար
Czarist = Tsarist	['za:rist] ['tsa:rist]	adj.	ցարական

-D-

dagger	['d x gq]	n.	խանչալ, դաշույն
dale	[deil]	n.	հովիտ
Damascus	[dq' ma:skqs]	n.	Դամասկոս
damnation	[d x m' neiSn]	n.	անեծք, նզովք
danger	['dein G q]	n.	վտանգ
dangerous	['dein G qrqs]	adj.	վտանգավոր
dangerousness	['dein G qrqs"nis]	n.	վտանգավորություն
data	['deitq]	n.	տվյալներ, փաստեր, տեղեկություններ
dead	[ded]	adj.	մեռած, մահացած
deadend	['ded"end]	n.	փակուղի

deadlock	['ded''lɔk]	n.	փակուղի, անելանելի վիճակ
deadly	['dedli]	adj.	մահաբեր, մահացու
dearmenianization	[di''a:mi:njɔnai 'zeiSn]	n.	հայաթափում
dearmenianize	[dia:''minjɔnaiz]	v.	հայաթափել
death ~ <i>camp</i> ~ <i>row</i> <i>defy</i> ~	[deT]	n.	մահ <i>մահվան ճամբար</i> <i>մահապարտների խուց</i> <i>արհամարհել մահը</i>
death penalty <i>death-toll</i>	['deT 'penɔlti]	n.	մահապատիժ <i>զոհերի քանակը</i>
debacle	[dei''bRkl] = [di''ba:kl]	n.	կատարյալ ձախողում, խայտառակ պարտություն
debate	[di''beit]	n.	բանավեճ, մտքերի փոխա- նակում
		v.	բանավիճել
debilitating	[di''bili''teitiN]	adj.	<i>պշտ.</i> հյուծիչ, ուժասպառիչ, քայքայիչ
debunk	[di: 'bANk]	v.	մերկացնել (սուտը), պսակագերծ անել
decapitate	[di''k x piteit]	v.	գլխատել
decapitated	[di''k x piteitid]	adj.	գլխատված
decapitation	[di''k x pi''teiSn]	n.	գլխատում, գլխատելը
decay	[di''kei]	n.	անկում, փտում, նեխում, քայքայում
		v.	անկման հասնել, փտել, նեխել, քայքայվել
deceit	[di''si:t]	n.	խաբերություն, ստախոսու- թյուն, սուտ
deceive	[di''sJv]	v.	1. խաբել; 2. մոլորության մեջ գցել, դավաճանել, անազնիվ վարվել
decency	['dJsqnsi]	n.	պարկեշտություն, քաղա- քավարություն, պատշաճու- թյուն
decent	[dJsnt]	adj.	1. լավ, նորմալ, հարմար; 2. արդար, վայելուչ, քաղա- քավարի, ազնիվ

decentralization	[di'sentrqlai'zeiSn]	n.	ապակենտրոնացում
decentralize	[di'sentrqlaiz]	v.	ապակենտրոնացնել
deceptive	[di'septiv]	adj.	խաբուսիկ
deceptiveness	[di'septivnis]	n.	խաբուսիկ լինելը
decimate	['desimeit]	v.	զանգավաժաբար ոչնչացնել
decimation	['desi'meiSn]	n.	1. յուրաքանչյուր տասնե- րորդին մահապատժի են- թարկելը; 2. մասսայական ոչնչացում, «հնձում»
decisive <i>play a ~ role</i>	[di'saisiv]	adj.	վճռական <i>վճռական դեր խաղալ</i>
decisiveness	[di'saisivnis]	n.	վճռականություն
declaration	['dekql'reiSn]	n.	հայտարարություն, հռչակագիր
declare	[di'kleq]	v.	հայտարարել
decoration	['dekq'reiSn]	n.	շքանշան, մեդալ
decial	[di'kraiql]	n.	պարսավում, կշտամբում
decrown	[di'kraun]	v.	գահազրկել
decry	[di'krai]	v.	պարսավել, կշտամբել
deem	[di:m]	v.	համարել, ենթադրել, կարծել
defamation	['defq'meiSn]	n.	<i>իր/ք.</i> անվանարկում, անարգում, զրպարտություն
defame	[di'feim]	v.	արատավորել, անարգել, անվանարկել
de facto=defacto	[di:'f x ktou]	adv.	<i>լսյր.</i> փաստացի, փաստորեն, դեֆակտո
defeat	[di'fi:t]	n. v.	պարտություն հաղթել, պարտության մատնել <i>պարտություն կրել</i>
<i>suffer a ~</i>			
defeated <i>be ~</i>	[di'fi:tid]	adj.	պարտված <i>պարտվել</i>
defeatism	[di'fi:tizm]	n.	պարտվողականություն
defeatist	[di'fi:tist]	n.	պարտվողական
defective	[di'fektiv]	adj.	ոչ լիարժեք, պակասավոր, թերություն ունեցող

defence	[di'fens]	n.	պաշտպանություն
defenceless	[di'fenslis]	adj.	անպաշտպան
defencelessness	[di'fenslqsnqs]	n.	անպաշտպանվածություն
defend	[di'fend]	v.	պաշտպանել
defender	[di'fendq(r)]	n.	պաշտպան
defensive	[di'fensiv]	adj.	պաշտպանական, պաշտպանողական
deference	['defqrqns]	n.	հարգանք, հարգալից վերաբերմունք <i>ի հարգանք</i>
<i>in ~ to</i>			
defiance	[di'faiqns]	n.	անհնազանդություն, քամահրանք, արհամար- հանք, անտեսում
defiant	[di'faint]	adj.	անհնազանդ, չենթարկվող, ընթուստ
defiantly	[di'faiqntli]	adv.	անհնազանդորեն, բացա- հայտ անհնազանդությամբ, հանդգնորեն
defile <i>~ the memory of sb</i>	[di'fail]	v.	1. պղծել; 2. ապականել <i>անարգել մեկի հիշատակը</i>
define	[di'fain]	v.	բնորոշել, սահմանել
definitely	['definqtli]	adv.	1. հաստատ, որոշակիորեն; 2. անկասկած, անշուշտ
definition	['defi'niSn]	n.	բնորոշում, սահմանում
definitive	['definqtiv]	adj.	1. ամենալավ, ամենաճիշտ; 2. վերջնական, անշրջելի
deflect	[di'flekt]	v.	իրենից գցել (մեղադրանքը), շեղել ուրիշի վրա
defunct	[di'fANkt]	adj.	<i>պշտ.</i> անհետացած
defy	[di'fai]	v.	չհնազանդվել, հաշվի չառնել, չենթարկվել
degenerate	[di' Genqreit] [di' Genqrqt]	v. adj.	վատանալ, վատթարանալ անբարոյական, ալլասեր- ված
degradation	['degrq'deiSn]	n.	1. նվաստացում, բարո- յալքում; 2. քայքայում, տարրալուծում
degrading	[di'greidiN]	adj.	նվաստացուցիչ, ստորացու- ցիչ, բարոյալքող

dehumanization	['di:hju:mqnai 'zeiSn]	n.	սպամարդկայնացում, անմարդկային դարձնելը, մարդկային կերպարանքից՝ հատկանիշներից զրկելը
dehumanize	['di:'hju:mqnaiz]		սպամարդկայնացնել, ան- մարդկային դարձնել, զրկել մարդկային հատկանիշնե- րից
dehumanizing	[di'hju:mq" naiziN]	adj.	անմարդկային, վայրագ, տմարդի
Deir er-Zor = Deir el-Zor = Deir az-Zor	['der"z0:]	n.	Դեր Զոր
delegate	['delqgqt]	n.	պատգամավոր, պատվիրակ
delegation	[delq'geiSn]	n.	պատվիրակություն, պատգամավորություն
delete	[di'ljt]	v.	ջնջել, ոչնչացնել
deleterious	['delq'tiqriqs]	adj.	վնասակար, կորստաբեր
deletion	[di'ljSn]	n.	ջնջում, ջնջվածք, ոչնչացում
deliberate	[di'libqrqt]	adj.	միտումնավոր, կան- խամտածված, դիտավորյալ
	[di'libqreit]	v.	կշռադատել, խորհրդակցել, լրջորեն քննարկել
deliberately	[di'libqrqtli]	adv.	դիտամբ, դիտավորյալ կերպով, մտածված կերպով
deliberation	[di"libq'reiSn]	n.	1. քննարկում, մտորում, խորհրդակցում; 2. զգուշա- վորություն, շրջահայացու- թյուն
delimit	[di'limit]	v.	սահմանները որոշել, սահ- մանագծել, սահմանազա- տել
delineate	[di'linieit]	v.	1. ուրվագծել, պատկերել; 2. գծել սահմանները
deliver	[di'livq]	v.	1. հանձնել, տալ; 2. ազա- տել; 3. առաքել; 4. կարդալ (գեկուցում, դասախոսու- թյուն)
deliverance	[di'livqrqns]	n.	ազատում, փրկում, ազա- տություն, փրկություն

delude	[di'lu:d]	v.	խաբել, մոլորության մեջ գցել
delusion	[di'lu:Zn]	n.	1. մոլորություն, պատրանք; 2. <i>քժշկ.</i> մտազարություն, մոլուցք
demagogically	['demq'gOgikqli]	adv.	դեմագոգիկ ձևով, դեմագոգիկորեն
demagogue	['demqgOg]	n.	դեմագոգ
demagogy	['demqgOgi]	n.	դեմագոգիա
demand	[di'ma:nd]	n. v.	պահանջ պահանջել
demarcation line			<i>սահմանագիծ, սահմանաքաժան</i>
demarch= demarche	['dima:S]	n.	<i>ֆր. դիվ.</i> դիվանագիտական քայլ, դեմարշ, դիվանագիտական գործողություն՝ ելույթ
demean	[di'mJn]	v.	անարգել, ստորացնել, նվաստացնել
demise	[di'maiz]	n.	մահ, վախճան
democide	['demq"said]	n.	ժողովրդասպանություն
democracies	[di'mOkrqsiz]	n. pl.	ժողովրդավարական երկրներ
democracy	[di'mOkrqsi]	n.	ժողովրդավարություն
democrat	['demqkr x t]	n.	ժողովրդավար, ժողովրդավարության կողմնակից
democratic	['demq'kr x tik]	adj.	ժողովրդավարական
demographic	['demq'gr x fik]	adj.	ժողովրդագրական
demography	[di'mOgrqfi]	n.	ժողովրդագրություն
demolish	[di'mOliS]	v.	1. քանդել; 2. ի չիք դարձնել, ոչնչացնել, խորտակել
demonic	[di'mOnik]	adj.	դիվային
demonstrate	['demqn"streit]	v.	1. ցուցադրել, ցույց տալ; 2. ցուցադրել, ապացուցել
demonstrative	[di'mOnstrqtiv]	adj.	ցուցադրական, ակնառու
demonstrator	['demqn"streitq]	n.	ցուցարար
demote	[dJ'mout]	v.	պաշտոնը՝ աստիճանը իջեցնել

denationalization	[di'n x Sqnlai'zeiSn]	n.	ապագգայնացում, ազգային առանձնահատկություններից զրկում
denationalize	[di'n x Snq'laiz]	v.	ապագգայնացնել, զրկել ազգությունից, զրկել ազգային իրավունքներից
denationalized	[di'n x Sqnqlaizd]	adj.	ապագգային, ազգային իրավունքներից զրկված
denigrate	['denigreit]	v.	քննադատել, սևացնել, գետնին հավասարեցնել
denigration	['deni'greiSn]	n.	1. պախարակում, նսեմացում; 2. զրպարտում
denial	[di'nail]	n.	1. ժխտում, հերքում; 2. մերժելը, չընդունելը
<i>~ syndrome</i> denialist <i>~ policy</i>	[di'naiqlist]	adj.	<i>ժխտման համախորանիշ</i> ժխտողական <i>ժխտողական քաղաքականություն</i>
<i>~ position</i>			<i>ժխտողական՝ մերժողական կեցվածք</i>
denier	[di'naiq]	n.	ժխտող, հերքող
denounce	[di'nauns]	v.	դատապարտել, մեղադրել, պախարակել, հասարակական պարսավանքի ենթարկել
denunciation	[di'nAnsi'eiSn]	n.	1. հրապարակային պախարակում, մեղադրում, դատապարտում; 2. <i>դիվ.</i> չեղյալ հայտարարելը (պայմանագրի)
deny	[di'nai]	v.	1. ժխտել, հերքել; 2. հրաժարվել ընդունել
depend (on)	[di'pend]	v.	կախում ունենալ, կախված լինել
dependence	[di'pendqns]	n.	կախում, կախվածություն
dependent	[di'pendqnt]	adj.	կախյալ, կախում ունեցող, կախված
deplorable	[di'plLrqbl]	adj.	ողբալի, ցավալի, ողորմելի, տխրալի
<i>~ historical reality</i>			<i>պատմական ցավալի իրողություն</i>

deplore	[di'pl0:]	v.	<i>սլշիւ</i> . դատապարտել, անթույլատրելի՝ անբարոյական համարել
depopulate	[di:'p0pju"leit]	v.	պակասեցնել կամ ոչնչացնել բնակչությունը, անմարդաբնակ դարձնել, ամայացնել
depopulated	[di:'p0pjuleitid]	adj.	անմարդաբնակ դարձած, ամայացած
depopulation	[di":p0pju'leiSn]	n.	1. անմարդաբնակություն; 2. բնակչության ոչնչացում՝ բնաջնջում
deport	[di'p0:t]	v.	արտաքսել, վտարել, տարագրել, տեղահանել
deportation	['dip0'teiSn]	n.	բռնի տեղահանում, արտաքսում, արտորում, տարագրում, վտարում
<i>under the guise of ~</i>			
deportee	[dip0'ti:]	n.	<i>տեղահանման քողի տակ, տեղահանման պատրվակով</i> արտաքսյալ, արտոյալ, տարագիր, վտարանդի, վտարված անձ
deportee-station	[dip0:'ti:steiSn]	n.	գաղթակայան
depose	[di'pouz]	v.	պաշտոնից հեռացնել, գահընկեց անել
depradation	["deprq'deiSn]	n.	1. կողոպուտ, թալան; 2. <i>pl.</i> ավերում, կործանում, ավերիչ ներգործություն
deprave	[di'preiv]	v.	փչացնել, անբարոյացնել
depraved	[di'preivd]	adj.	փչացած, անբարոյական, անառակ
depravity	[di'pr x vqti]	n.	անբարոյականություն, անառակություն, փչացածություն, արատավորություն
deprecate	['deprikeit]	v.	1. խիստ դատապարտել, պախարակել; 2. առարկել, ընդդիմախոսել
deprivation	["depri'veiSn]	n.	զրկանք, զրկում
deprive	[di'praiv]	v.	զրկել

deprived ~ <i>of all rights</i> <i>child ~ mothers</i>	[di'praivd]	adj.	զրկված <i>հրավազուրկ, բոլոր հրավունքներից զրկված երեխաներից զրկված մայրեր</i>
deputation	['depju:'teiSn]	n.	1. պատգամավորություն, պատվիրակություն; 2. պատվիրակ ուղարկելը
deputy	['depjuti]	n.	1. պատգամավոր; 2. տեղակալ
derivative	[de'rivqtiv]	adj.	ածանցյալ
derogate	['derq'geit]	v.	1. նվաստացնել, նսեմացնել (արժանիքները և այլն); 2. ստորանալ, արժանապատվությունը զցել
derogatory	[di'rOgqtri]	adj.	նվաստացնող, ստորացուցիչ
descendant	[di'sendqnt]	n.	հետնորդ, ժառանգ, շառավիղ
descent	[di'sent]	n.	ծագում
desecrate	['desi'kreit]	v.	պղծել, սրբապղծել
desecration	['desi'kreiSn]	n.	պղծում, սրբապղծում
desert <i>get blind from the ~ dust</i>	['dezqt]	n.	անապատ <i>կուրանալ անապատի փոշուց</i>
desert	[di'zq:t]	v.	1. լքել, թողնել-հեռանալ; 2. դասալքել, դասալիք դառնալ
deserted	[di'zq:tid]	adj.	լքված, ամայի
deserter	[di'zq:tq]	n.	դասալիք
desertion	[di'zWSn]	n.	դասալքություն, դասալքում
desist	[di'zist]	v.	դադարեցնել, վերջ տալ, դադարել
desolate	['desqlqt]	adj.	ամայի, լքված, դատարկ (վայր)
	['desqleit]	v.	ամայացնել, անմարդաբնակ դարձնել
despair	[di'speq]	n.	հուսահատություն, հուսաբեկություն
		v.	հուսահատվել, վհատվել, հույսը կտրել

despairing	[di'speəriN]	adj.	հուսահատեցնող, վիսատո- քյան հասցնող
desperate	['despqrqt]	adj.	1. հուսահատ, հուսակտուր, հուսահատված, անհույս; 2. անհապաղ, անհետաձգելի
despicable	[di'spikqbl]	adj.	նողկալի, զգվելի, արհա- մարհելի, արհամարհանքի արժանի
despicably	[di'spikqbli]	adv.	զգվելի ձևով, նողկալիորեն
despoil	[di'sp0il]	v.	կողոպտել, թալանել, զրկել
despot	['despqt]	n.	բռնակալ, բռնապետ
despotic	[des'p0tik]	adj.	բռնակալական, բռնապե- տական, բռնակալ
despotism	['despqtizm]	n.	բռնակալություն, բռնապե- տություն, դեսպոտիզմ
destabilization	['di:steibqlai'zeiSn]	n.	ապակայունացում
destabilize	[di'steibqlaiz]	v.	ապակայունացնել
destined	['destind]	adj.	կանխորոշված, նախասահ- մանված, վիճակված
destitute	['destitjut]	adj.	չքավոր, աղքատ
destitution	['desti'tjuSn]	n.	չքավորություն, զրկանք, կարիք, աղքատություն
destroy	[di'str0i]	v.	քանդել, ոչնչացնել, ավերել, կործանել
destruction	[di'srAkSn]	n.	ավերում, ոչնչացում, կոր- ծանում
destructive	[di'srAktiv]	adj.	կործանարար, ավերիչ, կորստաբեր
detachment	[di't xCmqnt]	n.	ջոկատ, զորագումո
detain	[di'tein]	v.	1. ոստիկանատանը պահել, կալանքի տակ առնել; 2. սպասեցնել, ուշացնել, հետ պահել
detainee	['ditei'ni:]	n.	կալանավոր
detention	['di'tenSn]	n.	ձերբակալում, կալանավո- րում, կալանքի տակ պահելը
deter	[di'tq:]	v.	հետ կանգնեցնել, մտադրու- թյունից հետ պահել

deteriorate	[di'tiqrɪq'reit]	v.	վատանալ, վատթարանալ
deterrence	[di'tWɹqns]	n.	տարիամոզում, մտադրությունից հետ պահելը
deterrent	[di'terqnt]	n.	զսպող՝ հետ պահող, կանգնեցնող հանգամանք՝ միջոց, հարձակումը կանխարգելող զենք
detrterritorization	[di'teritqrai'zeiSn]	n.	տարածազրկում
detested	[di'testid]	adj.	նողկալի, ատելի, զգվելի
dethrone	[di'Troun]	v.	պաշտոնից հեռացնել, գահընկեց անել
dethroned	[di'Tround]	adj.	գահազրկված, գահընկեց արված
dethronement	[di'Trounmqnt]	n.	գահընկեցություն, գահընկեց անելը, գահազրկում
detriment <i>to the ~of sb.</i>	['detrɪmqnt]	n.	վնաս, կորուստ <i>ի վնաս մեկի</i>
devastate	['devqsteit]	v.	ավերել, ամայացնել
devastation	['devqs'teiSn]	n.	ամայացում, ավերում, ավերածություն, ավեր
development	[di'velqpmqnt]	n. pl.	զարգացում, աճ իրադարձություններ, դեպքեր
devoted	[di'voutid]	adj.	հավատարիմ, նվիրված, նվիրյալ
devotedly	[di'voutidli]	adv.	հավատարմորեն, նվիրվածությամբ, նվիրումով
devour	[di'vauq]	v.	1. լափել, խժռել; 2. <i>փխք</i> . կլանել, կուլ տալ, ոչնչացնել, կործանել
<i>become devoured by the birds of prey (black crows)</i>			<i>զիշարիչ թռչունների (սև ագռավների) կեր դառնալ</i>
Diarbekir = Diyarbakir = Diyarbakir	[diq'beki:] = ["diar'ba:kq]	n.	Դիարբեքիր (Տիգրանակերտ)
diaspora	[dai'xspqrq]	n.	Սփյուռք
diasporan	[dai'xspqrqn]	n. adj.	սփյուռքում ապրող, սփյուռքաբնակ սփյուռքի

diasporan Armenian ~ <i>community</i>			սփյուռքահայ <i>սփյուռքահայ համայնք</i>
diasporic	[dai' xspqrik]	adj.	սփյուռքի
diasporist	["da' iaspqrist]	n.	սփյուռքում ապրող
diatribe	['daiqtraib]	n.	սուր քննադատություն, մերկացուցիչ ճառ
dichotomize	[dai' k0tqmaiz]	v.	երկատել
dichotomized	[dai' k0tqmaizd]	adj.	երկատված
dichotomy	[dai' k0tqmi]	n.	երկատում, դիփստոմիա
dictator	[di' kteitq]	n.	բռնապետ, դիկտատոր
dictatorial	["diktq' t0:riql]	adj.	դիկտատորական
die ~ <i>of hunger</i> ~ <i>of thirst</i> ~ <i>a violent death</i> ~ <i>for the sake of faith</i>	[dai]	v.	մահանալ, մեռնել <i>մեռնել քաղցից</i> <i>ծարավից մեռնել</i> <i>մեռնել բռնի մահով</i> <i>մեռնել հավատի համար</i>
dignitary	['dignit(q)ri]	n.	1. բարձրաստիճան պաշտոնյա; 2. նշանավոր անձ, երևելի
dignity	['dignqti]	n.	արժանապատվություն
dilapidate	[di' l x pideit]	v.	քայքայել
dilapidated	[di' l x pideitid]	adj.	ավերված, քանդված, քայքայված <i>քայքայված վիճակում</i>
<i>in a ~ state</i>			
dilapidation	[di' l x pi' deiSn]	n.	քայքայում, ավերում
dilemma	[di' lemq]	n.	երկընտրանք, դժվարին կացություն, դիլեմա
diminish	[di' miniS]	v.	պակասել, պակասեցնել, քչանալ, քչացնել
diplomacy	[di' pl0mqsi]	n.	դիվանագիտություն
diplomat = diplomatist (<i>հնգ.</i>)	['diplqm x t] = [di' ploumqstist]	n.	դիվանագետ
diplomatic	["diplq' m x tik]	adj.	դիվանագիտական
dire	['daiq(r)]	adj.	շատ խիստ, լուրջ, ահեղ
directive	[di' rektiv]	n.	հրահանգ, պաշտոնական կարգադրություն
directly	[di' rektli] = [dai' rektli]	adv.	անմիջականորեն, ճիշտ, հենց

disadvantage	["disqd'va:ntiG]	n.	քերություն, պակասություն, անշահավետ դրություն
disadvantageous	["disx dvqn 'teiGqs]	adj.	ոչ նպաստավոր, անբարենպաստ
disaffected	["disq'fektid]	adj.	դժգոհ, դեմ տրամադրված
disagree	[disq'gri:]	v.	տարաձայնել, չհամաձայնվել
disagreement	[disq'grJmqnt]	n.	1. անհամաձայնություն, տարաձայնություն; 2. հակասություն
disallow	["disq'lau]	v.	1. մերժել; 2. չթույլատրել, արգելել
disarm	[dis'a:m]	v.	զինաթափել
disarmed	[dis'a:md]	adj.	զինաթափված
disaster	[di'za:stq]	n.	աղետ, արհավիրք
disbelief	[disbi'li:f]	n.	անվստահություն, քերահավատություն, կասկածամտություն
discern	[di'sq:n]	v.	նշմարել, նկատել, հասկանալ
discernible	[di'sq:nqbl]	adj.	նշմարելի, նկատելի, հասկանալի
disciple	[di'saipl]	n.	հետնորդ, հետևորդ, աշակերտ
discipline	['disqplin]	n. v.	կարգապահություն պատժել, կարգապահ դարձնել
disclaim	[dis'kleim]	v.	1. հրաժարվել, ուրանալ; 2. ժխտել, չընդունել
disclose	[dis'klouz]	v.	բացահայտել, մերկացնել
disclosure	[dis'klouZq]	n.	բացահայտում, մերկացում
disconsolate	[dis'k0nsqlqt]	adj.	անմխիթար, անսփոփ, թշվառ, տխուր
discontent	["diskqn'tent]	n.	անբավականություն, դժգոհություն
discord	[dis'k0:d]	n. v.	պառակտվածություն, անհաշտություն, անհամաձայնություն, անհամերաշխություն, տարաձայնություն չհամաձայնվել, տարակարծիք լինել

discordant	[dis'k0:dqnt]	adj.	անհամաձայն, անհամապատասխան, հակասական
discredit	[dis'kredit]	v.	1. վարկաբեկել, հեղինակազրկել, հեղինակությունը գցել; 2. հավատ չընծայել, կասկածել
discrepancy	[dis'krepqnsi]	n.	հակասություն, տարբերություն, անհամապատասխանություն, անմիաբանություն
discretion	[di'skreSn]	n.	1. խոհեմություն, զգուշություն, շրջահայաց վարմունք; 2. գործողությունների ազատություն, հայեցողություն; 3. որոշում՝ վճիռ կայացնելու կարողություն
discriminate	[di'skrimineit]	v.	խտրականություն դնել, տարբեր վերաբերմունք ցույց տալ
discrimination	[di'skrimi'neiSn]	n.	խտրականություն
discuss	[di'skAs]	v.	քննարկել
disdain	[dis'dein]	n.	արհամարհանք, քամահրրանք, գոռոզություն
		v.	արհամարհել, քամահրել
disfigure	["dis'figq]	v.	այլանդակել, արտաքին տեսքը փչացնել, տճկացնել, աղավաղել
disfigured ~ <i>corpses</i>	["dis'figqd]	adj.	այլանդակված <i>այլանդակված դիակներ</i>
disfigurement	[dis'figq'mqnt]	n.	1. այլանդակում, աղավաղում, աղճատում; 2. այլանդակություն
disgrace	[dis'greis]	n.	խայտառակություն
		v.	խայտառակել, անարգել
dishevelled	[dis'hevqld]	adj.	մազերը, հագուստը զգզզված
dishonor	[dis'Lnq]	v.	պատվազրկել, անարգել
disinformation	[dis'infq'meiSn]	n.	ապատեղեկատվություն
disintegration	[dis'inti'greiSn]	n.	կազմալուծում, մասնատում
disinterested	["dis'intrqstid]	adj.	անշահախնդիր
disinterestedness	[dis'intrqstidnis]	n.	անաշատություն, անշահախնդրություն

disloyal	[dis'loiql]	adj.	ուխտադրուժ, դավաճան, անհավատարիմ
disobedience	["disq'bi:diqns]	n.	անհնազանդություն
disobedient	["disq'bi:diqnt]	adj.	անհնազանդ, չենթարկվող
disobey	["disq'bei]	v.	չհնազանդվել, չենթարկվել
dislocation	[dislq'keiSn]	n.	տեղահանում, տեղաշարժ, տարատեղում, տեղախախտում
dislocate	['dislq"keit]	v.	տեղահանել, տեղաշարժել
disloyalty	[dis'loiqlti]	n.	անհավատարմություն, դավաճանություն
dismember	[dis'membq(r)]	v.	կտոր-կտոր անել, կտրատել, անդամահատել, մասնատել, հոշոտել
dismemberment	[dis'membq"mqnt]	n.	1. անդամահատում, մասնատում; 2. անդամությունից զրկելը
disorder	[dis'O:dq]	n.	1. անկարգություններ, խռովություններ; 2. խառնաշփոթ
disorderliness	[dis'O:dqlinis]	n.	անկառավարելիություն, խառնաշփոթ
disorganised	[dis'O:gqnaizd]	adj.	1. անկազմակերպ; 2. կազմալուծված, խանգարված
disparate	['disprqt]	adj.	սլշյր. անհամեմատելի, անզուգադրելի, էապես տարբեր
disparity	[dis'p x rqtı]	n.	անհամապատասխանություն, տարբերություն, անհամեմատություն
dispersal	[di'spq:sl]	n.	տարակենտրոնացում, փոքրիկ խմբերով ցրում
disperse	[dis'pq:s]	v.	1. ցր(վ)ել; 2. սփռ(վ)ել, տարածվել
dispersed	['dispq:st]	adj.	սփռված, ցրված
dispirited	[di'spirqtıd]	adj.	վիատված, ընկճված
displace	[dis'pleis]	v.	տաքիանել, տեղահան անել, արտաքսել, իր երկրից հանել
displacement	[dis'pleismqnt]	n.	տեղահանում, արտաքսում, տաքիանում

disposal	[dis'pouz]	n.	տնօրինություն, կարգադրություն
<i>at one's ~</i>			<i>մեկի տրամադրության տակ</i>
dispose	[dis'pouz]	v.	1. տնօրինել, կարգադրել; 2. դասավորել, տեղավորել
dispossession	["dispq'zeSq̃n]	n.	1. սեփականության իրավունքից զրկելը, սեփականության օտարում; 2. վտարում
disprove	[dis'pru:v]	v.	ժխտել, հերքել
dispute	[di'spju:t]	v.	1. հերքել; 2. վիճել, վիճարանել, վիճարկել
disquieting	[dis'kwaiqtiN]	adj.	մտահոգիչ, անհանգստացնող
dissatisfaction	[dis"s x tis'f x kSn]	n.	դժգոհություն, անբավարարվածություն
dissatisfied	["dis's x tisfaid]	adj.	դժգոհ, չբավարարված
dissection	[di'sekSn]	n.	հերձում, անդամահատում
disseminate	[di'semineit]	v.	<i>սլշլ.</i> տարածել, սերմանել
dissension	[di'senSn]	n.	1. տարաձայնություն, տարակարծություն; 2. երկպառակություն, անհամերաշխություն, կռիվ
dissent	[di'sent]	n.	անհամաձայնություն, տարակարծություն, տարաձայնություն
		v.	տարաձայնություն արտահայտել
dissenting	[di'sentiN]	adj.	խիստ անհամաձայնություն՝ տարակարծություն արտահայտող
dissident	['disidq̃nt]	n.	այլախոհ
dissolution	["disq'lu:Sn]	n.	1. կազմալուծում, լուծարում, քանդում, խզում, չեղյալ հայտարարելը; 2. մահ, վախճան, վերջ; 3. անհետացում
distinctive	[di'stiNktiv]	adj.	բնորոշ, հատկանշական
distort	[di'st0:t]	v.	1. աղավաղել; 2. այլանդակել, անճանաչելի դարձնել
<i>distortion of history</i>			<i>պատմության աղավաղում</i>
distraught	[di'str0:t]	adj.	զլովիլը կորցրած, խիստ անհանգիստ

distress	[di'stres]	n.	1. փորձանք, աղետ, դժբախտություն; 2. կարիք, աղքատություն; 3. մտահոգություն, անհանգստություն;
		v.	վիշտ պատճառել, մտահոգել, անհանգստացնել
distrust	[dis'trAst]	n.	անվստահություն, քերահավատություն, կասկած
		v.	չվստահել
disturbance	[dis'tq:bqns]	n.	1. հուզումներ, խռովություն, իրարանցում; 2. ընդհարում, խանգարում, խանգարող բան
disunity	[dis'ju:nqti]	n.	պառակտում, պառակտվածություն, տարաձայնություն, անհամաձայնություն, անմիաբանություն
diverse	[dai'vq:s]	adj.	միմյանցից խիստ տարբեր, տարաբնույթ, չհամընկնող
divest ~ <i>oneself</i>	[dai'vest]	v.	1. մերկացնել; 2. զրկել <i>ազատվել</i>
divide	[di'vaid]	v.	1. բաժան(վ)ել; խմբերի, մասերի բաժանել; 2. բաժանել՝ բաշխել, մասնատել
<i>dividing line</i>			<i>բաժանարար գիծ</i>
division	[di'viZn]	n.	1. բաժանում, մասնատում; 2. բաշխում; 3. դիվիզիա
divisive	[di'vaisiv]	adj.	տարաձայնություն առաջացնող, բաժանող, երկպառակտիչ
divulge	[dai'vAlG]	v.	<i>սլզլր</i> . հրապարակել, հայտնի դարձնել (որևէ գաղտնի բան)
documentation	['d0kjumen'teiSn]	n.	1. փաստագրում, վավերագրում; 2. փաստաթղթերով հիմնավորում, փաստաթղթերով ձևակերպելը; 3. ապացույց փաստաթղթեր
dogma	['d0gmq]	n.	անառարկելի պնդում, դոգմա

doleful	['doulful]	adj.	վշտալի, տխուր, թախծալի, վշտալի տեսքով
domicile	['dOmisail]	n.	1. տուն, բնակարան; 2. (մշտական) բնակության վայր
dominant	['dOminqnt]	adj.	գերիշխող, տիրապետող, գլխավոր, գերակշռող
dominate	['dOmineit]	v.	1. իշխել, գերիշխել, տիրել, տիրապետել; 2. գերակշռել
<i>dominating position</i>			<i>իշխող դիրք</i>
domination	["dOmi 'neiSn]	n.	(գեր)իշխում, տիրապետություն, իշխանություն
domineer	["dOmi 'niq]	v.	իշխել, տիրակալել, բռնանալ, բռնակալություն անել
donate	[dou 'neit]	v.	նվիրաբերել, նվիրատվություն անել
donation	[dou 'neiSn]	n.	նվիրատվություն, նվիրաբերություն
donor	['dounq]	n.	1. նվիրատու, նվիրաբերող; 2. դոնոր
doom	[du:m]	n.	չար բախտ, ճակատագիր, մահ, կործանում
		v.	դատապարտել
<i>~ to death</i>			<i>մահվան դատապարտել</i>
doomed	[du:md]	adj.	դատապարտված (մահվան, ձախողման, կործանման)
dossier	['dOsiei]	n.	գործ, դույն (որևէ գործի փաստաթղթերի ամբողջություն)
double-faced	["dAbl 'feist]	adj.	երկերեսանի, կեղծավոր
doubt	[daut]	n.	կասկած
		v.	կասկածել
<i>beyond ~</i>			<i>կասկածից վեր, անկասկած</i>
downplay	["daun 'plei]	v.	մեղմացնել, սքողել, հարթել (իրավիճակի լրջությունը, կարևորությունը)
draconian	[drq'kounjqn]	adj.	դաժան, շատ խիստ, դրակոնյան
dragoman <i>/pl. dragomans = dragomen/</i>	['dr x goumqn]	n.	թարգման, դրագոման (Արևելքի եվրոպական դեսպանություններում)

dramatic	[drq' m x tik]	adj.	1. դրամատիկ; 2. անակընկալ, կտրուկ, ցայտուն, աչքի ընկնող
drastic	[' dr x stik]	adj.	կտրուկ, վճռական, շեշտակի, արմատական
<i>draw attention to</i>			<i>ուշադրություն հրավիրել ինչ-որ բանի վրա</i>
drawback	[' drL "b x k]	n.	թերություն, բացասական կողմ
dread	[' dred]	n. v.	սոսկում, ահ, սարսափ սարսափել, սոսկալ, զարհուրել <i>մահվան սարսափ</i>
<i>~ of death</i>			
dreadful	[' dredful]	adj.	ահավոր, ահեղ, սոսկալի, սարսափելի, զարհուրելի
dreary	[' driqri]	adj.	մռայլ, տխրագին, տրտուն, տխուր
dregs <i>~ of society</i>	[dregz]	n.	<i>փիք. տականք տականքներ</i>
due	[dju:]	adj.	1. սպասվող, ակնկալվող; 2. պատշաճ, հարկ եղած <i>դիմել անհրաժեշտ գործողությունների</i>
<i>take ~ actions</i>			
duel	[' djHql]	n. v.	մենամարտ, մրցություն մենամարտել, մրցել
dung	[dAN]	n.	թրիք, գոմաղբ
duplicate	[' dju:pli "keit]	v.	1. պատճենահանել, ընդօրինակել; 2. կրկնել, կրկնակել
duplicitous	[dju:' plisitqs]	adj.	երկերեսամի, երկդիմի
duplicity	[' dju:' plisqti]	n.	երկերեսամիություն, երկդիմություն
duress(e)	[dju 'res]	n.	1. ազատագրկում, բանտարկություն; 2. <i>իրվք.</i> ճնշում, բռնադատություն <i>ճնշման տակ, հարկադրաբար, ստիպողաբար</i>
<i>under ~</i>			
dwell <i>/dwelt-dwelt/</i>	[dwel]	v.	1. բնակվել; 2. հանգամանորեն կանգ առնել որևէ հարցի վրա, անդրադառնալ

dwelling	['dweliN]	n.	տուն, բնակարան
dynastic	[di' n x stik]	adj.	դինաստիական
dynasty	['dinqsti]	n.	հարստություն, դինաստիա
dysentery	['disqntri]	n.	արմալուծ, դիզենտերիա

-E-

ease	[i:z]	v.	թեթևացնել, մեղմացնել
easy	['i:zi]	adj.	հեշտ, թեթև, մատչելի
east	[i:st]	n.	արևելք
<i>Far East</i>			<i>Հեռավոր Արևելք</i>
<i>Middle East</i>			<i>Միջին Արևելք</i>
<i>Near East</i>			<i>Մերձավոր Արևելք</i>
eastern	['i:stqn]	adj.	արևելյան
echelon	['eSqlqn]	n.	1. հասարակական խավ՝ շրջանակ; 2. ռազմական աստիճանաշար, էշելոն
ecocide	['ekousaid]	n.	շրջակա միջավայրի ոչնչացում
ecstasy	['ekstqsi]	n.	երանություն, հափշտակություն, էքստազ
ecstatically	[ik' st x tikqli]	adv.	խանդավառությամբ, հափշտակվածությամբ, էքստազի մեջ
edict	['Jdikt]	n.	հրովարտակ, հրամանագիր
efface	[i' feis]	v.	ջնջել, մաքրել, մտքից հանել
effect	[i' fekt]	n.	հետևանք
efficacy	['efikqsi]	n.	ազդեցություն, ներգործություն, գորություն
efficient	[i' fiSnt]	adj.	արդյունավետ, շահավետ, գործունյա, ունակ
effort	['efqt]	n.	1. ջանք, ճիգ; 2. փորձ
eg = e.g. = for example			օրինակ, օրինակի համար
egalitarian	[i' g x li' teriqn]	adj.	հավասարապաշտական, հավասար սոցիալական կարգավիճակի կողմնակից
egg on			<i>դրդել (մի բան անելու), գրգռել</i>

elapse	[i'lxps]	v.	անցնել, ավարտվել (ժամանակը)
elders	[eldqz]	n. pl.	ավագանի
electorate	[i'lektqrqt]	n.	ընտրագանգված, ընտրություններին մասնակցողների քանակակազմը, էլեկտորատ
element	['elimqnt]	n.	1. տարր, բաղադրամաս, բաղադրիչ մաս; 2. տարերք
elementary ~ <i>rights</i>	[elq'mentqri]	adj.	տարրական <i>տարրական իրավունքներ</i>
eliminate	[i'limi"neit]	v.	վերացնել, ոչնչացնել
elimination	[i"limi'neiSn]	n.	վերացում, ոչնչացում
elite	[i'li:t] = [ei'li:t]	n.	1. վերնախավ, էլիտա; 2. ընտրանի, ընտրյալներ
elitocide	[i'li:tousaid]	n.	ընտրյալների սպանություն
elucidate	[i'lu:sideit]	v.	լուսաբանել, պարզաբանել
elude	[i'lu:d]	v.	1. խուսափել, խույս տալ; 2. շրջանցել, չտրվել, չհասնել
emaciated	[i'meiSieitid] = [i'meisieitid]	adj.	հյուծված, մաշված, շատ միհարած, ուժասպառ
emaciation	[i"meisi'eiSn]	n.	հյուծում, մաշում, հյուծվածություն
emancipate	[i'mxnsqpeit]	v.	ազատություն՝ իրավասություն տալ
embattled	[im'bxtld]	adj.	<i>փիւք</i> . պաշարված, անհաջողության՝ վտանգի ենթակա
embolden	[im'bouldqn]	v.	խրախուսել, քաջալերել
embrace	[im'breis]	v.	գրկել, ընդգրկել
emigrant	['emigrqnt]	n.	գաղթական, արտագաղթող, վտարանդի, էմիգրանտ
emigrate	['emigreit]	v.	գաղթել, արտագաղթել, այլ երկիր բնակության մեկնել
emigration	["emi'greiSn]	n.	գաղթ, արտագաղթ, գաղթականություն <i>կրկնագաղթ, կրկնակի արտագաղթ</i>
double/repeated ~			

emissary	['emisqri]	n.	գաղտնի գործակալ, էմիսար, պատվիրակ
empathy	['empqTi]	n.	կարեկցանք, ուրիշի ցավը հասկանալը
empire	['empaig]	n.	կայսրություն
empower	[im'pauq]	v.	1. արտոնել, լիազորել, լիազորություն տալ; 2. հնարավորություն՝ իրավունք տալ, թույլատրել
empowered	[im'pauqd]	adj.	1. ի գործում; 2. լիազորություններով օժտված
empty	['empti]	adj. v.	դատարկ, ամալի դատարկ(վ)ել, ամալանալ, ամալացնել
enact	[in'xkt]	v.	սահմանել, հաստատել, օրենքի ուժ տալ
enactment	[i'n xktmqnt]	n.	վավերացում, ուժի մեջ դնելը (օրենքի)
enactor	[in'xktq]	n.	կատարող, դերակատար
en masse	[a:n'mxs]	adv.	զանգվածաբար, ամբողջովին, բոլորը միասին
encircle	[in'sq:kl]	v.	շրջափակել, շրջապատել, օղակել
enclave	['enkleiv]	n.	անկլավ (երկիր մեկ այլ երկրի ներսում)
encroach	[in'krouC]	v.	ներխուժել, ոտնձգություն անել
encroachment	[in'kroutS"mqnt]	n.	ոտնձգություն, աստիճանաբար զավթում, խլելը
encyclopedic	[in"saiklou'pi:dik]	adj.	հանրագիտարանային բնույթի
end	[end]	n. v.	վերջ, ավարտ վերջացնել, վերջանալ, դադարել
<i>put an ~ to</i>			<i>վերջ դնել, վերջ տալ</i>
endanger	[in'deinGq]	v.	վտանգել, վտանգի ենթարկել
endangered	[in'deinGqd]	adj.	վտանգված
endangerment	[in'deinGq"mqnt]	n.	վտանգվածություն

endemic	[en'demik]	adj.	տվյալ վայրին բնորոշ, էնդեմիկ
endorse	[in'd0:s]	v.	համաձայնել, հավանություն տալ
enemy	['enqmi]	n.	քնամի
enfeeble	[in'fJbl]	v.	թուլացնել, տկարացնել
enlist	[in'list]	v.	գորակոչել
enmity	['enmqti]	n.	քնամոթյուն, քնամանք, ոխ, ատելություն
enormity	[i'n0:mqti]	n.	սահռելիություն, վիթխարիություն
enormous	[i'n0:mqs]	adj.	վիթխարի, հսկայական, սահռելի
enrich	[in'riC]	v.	հարստացնել
<i>enrich oneself</i>			<i>հարստանալ</i>
enrol (<i>սմ.</i> enroll)	[in'roul]	v.	պաշտոնապես ցուցակագր(վ)ել, անդամագր(վ)ել
enrol(l)ment	[in'roulmqnt]	n.	ցուցակագրում, անդամագրում
en route	[an"ru:t]	adv.	ճանապարհին, մի տեղ գնալիս
enslave	[in'sleiv]	v.	ստրկացնել
enslaved	[in'sleivd]	adj.	ստրկացված
enslavement	[in'sleivmqnt]	n.	ստրկացում
ensuing	[in'sjHiN]	adj.	հաջորդող, ծագող, առաջատար
entail	[in'teil]	v.	հանգեցնել, հետևանք ունենալ
entrench	[in'trentS]	v.	արմատավորվել, դժվար փոփոխվել
enumerate	[i'nju:mqreit]	v.	թվել, թվարկել, հաշվել, համրել
enunciate	[i'nAnsieit]	v.	1. ձևակերպել, շարադրել; 2. ազդարարել, հայտարարել
environs	[in'vairqnz]	n. pl.	շրջակայք
envisage	[in'viziG]	v.	կանխատեսել

envoy	['envOi]	n.	1. պատվիրակ, լիազոր ներկայացուցիչ (այլ երկրում); 2. գործակալ
epicenter	['epi'sentq]	n.	էպիկենտրոն
epidemic	['epi'demik]	n.	համաճարակ
epigenetic	[epiGq'netik]	adj.	ժառանգական, էպիգենետիկ
epigenetics	['epiGq'netiks]	n.	ժառանգականություն
epilogue	['epilOg]	n.	վերջաբան
episode	['episoud]	n.	դրվագ
<i>affecting and impressive ~s</i>			<i>հուզիչ և տպավորիչ դրվագներ</i>
epitomize	[i'pitq'maiz]	v.	մարմնավորել, կերպավորել
eponymous	[i'pOnimqs]	adj.	նույն վերնագիրը կամ անվանումը կրող
equal	['i:kwql]	adj. v.	հավասար, հավասարաչափ հավասարեցնել, նույնացնել
equality	[i'kwOlqti]	n.	հավասարություն, իրավահավասարություն <i>իրավահավասարություն</i>
<i>~ of rights</i>			
equitable	['ekwitqbl]	adj.	արդար, անաչառ, անկողմնակալ արդարացի լուծում
<i>~ solution</i>			
equalize	['i:kwq'laiz]	v.	հավասարեցնել, հավասարակշռել
equally	['i:kwqli]	adv.	1. հավասարապես, հավասար քանակով; 2. նույնչափ; 3. նույն կերպ, նմանապես
era	[iqrq]	n.	դարաշրջան, ժամանակաշրջան <i>նոր դարաշրջանի սկիզբը</i>
<i>the onset of a new ~</i>			
eradicate	[i'r x dikeit]	v.	արմատախիլ անել, ոչնչացնել, վերացնել
erase	[i'reiz]	v.	ջնջել
<i>erect a monument</i>			<i>հուշարձան կանգնեցնել</i>
erronious	[i'rounjqs]	adj.	անճիշտ, սխալ, կեղծ
erstwhile	['q:stvail]	adj.	երբեմնի
Erzerum = Erzurum	['erzqrु:m]	n.	Էրզրում (Կարին)

escalation	['eskq'leiSn]	n.	սրում, լարում, վատթարացում, աճ
escapee	[i'skei'pi:]	n.	փախուստի դիմած կամ փրկված (անձ)
escort	['esk0:t] [is'k0:t]	n. v.	պահակախումբ, ուղեկցորդ ուղեկցել (որպես պահակ)
essence	['esqns]	n.	էություն, իսկություն, բուն նյութ
essential	[i'senSl]	adj.	էական, կարևոր, անհրաժեշտ
establish	[is't x bliS]	v.	հիմնել, հաստատել, ստեղծել
<i>~ oneself</i>			
1. հասարարվել; 2. ճանաչվել			
etc. (<i>լայք. et cetera</i>)	[it'setrq] = [et'setqrq]	abbr.	և այլն
eternal	[i'tq:nl]	adj.	հավերժական, մշտնջենական <i>հավերժական կրակ</i>
<i>~ flame</i>			
ethics	['eTiks]	n.	բարոյագիտություն
Ethiopia	['i:Ti'oupiq]	n.	Եթովպիա
ethnic	[eTnik]	adj.	1. էթնիկ(ական), ազգային; 2. ազգային փոքրամասնության պատկանող; 3. միջէթնիկական <i>էթնիկ ծագում</i> <i>էթնիկ զլում (քննությանը ալլազգիներին երկրից քշելը)</i> <i>ազգային փոքրամասնություններ</i>
<i>~ background</i>			
<i>~ cleansing</i>			
<i>~ minorities</i>			
ethnically	['eTnikqli]	adv.	էթնիկորեն, էթնիկապես, էթնիկական առումով
ethnicity	[eT'nisqti]	n.	ազգային պատկանելություն, էթնիկություն, էթնիկ լինելը
ethnocide	['eTnousaid]	n.	ազգասպանություն
ethnogeny	[eT'n0Gqni]	n.	էթնոգենեզ
ethnographer	[eT'n0grqfq]	n.	ազգագրագետ
<i>ethnopolitical conflicts</i>			
<i>էթնոքաղաքական բախումներ</i>			

ethnos	['eTnqs]	n.	էթնոս
Euphrates, the	['ju:frqtiz]	n.	Եփրատ
Eurasia	[ju: 'reiZq]	n.	Եվրասիա
<i>Eurasian hordes</i>			<i>Եվրասիական հորդաներ</i>
<i>European Parliament, the</i>			<i>Եվրախորհրդարան</i>
<i>European Union, the</i>			<i>Եվրամիություն</i>
evacuate	[i 'v x kjueit]	v.	տարհան(վ)ել, էվակուաց- նել, էվակուացվել
evacuee	[i 'v x kju 'i:]	n.	էվակուացված
evaluation	[i 'v x lju 'eiSn]	n.	գնահատում, արժևորում, արժեքի ճանաչում, արժեքավորում
evasion	[i 'veiZn]	n.	խուսափում, խույս տալը
evasive	[i 'veisiv]	adj.	խուսափողական, ճիշտը չասող
event	[i 'vent]	n.	դեպք, իրադարձություն <i>բոլոր դեպքերում</i>
<i>at all ~ s</i>			<i>... դեպքում</i>
<i>in the ~ of</i>			
eventful	[i 'ventful]	adj.	իրադարձություններով լի, հետաքրքիր
eventual	[i 'venCuql]	adj.	վերջնական
eventuality	[i 'venCju ' x lqti]	n.	պատահականություն, հնարավոր դեպք
eventually	[i 'venCuqli]	adv.	վերջիվերջո, ի վերջո, վերջին հաշվով
evict	[i 'vikt]	v.	դատարանով վտարել բնակարանից
evidence	['evidqns]	n.	1. վկայություն; 2. հանցան- քը հաստատող փաստեր
		v.	վկայել, վկայություն տալ
evident	['evidqnt]	adj.	ակնհայտ, ակներև, պարզ
evil	['i:vl]	n.	չարիք
		adj.	չար, չարական, դաժան
evil-doer	['i:vl 'duq(r)]	n.	1. չարագործ, հանցագործ; 2. մեղսագործ, մեղք գործող
exacerbate	[ig 'z x sq "beit]	v.	սրել, խորացնել, վատթարացնել
exaggerate	[ig 'z x Gq "reit]	v.	չափազանցել, ուռճացնել

exaggerated	[ig'z x G q"reitid]	adj.	չափազանցված, խիստ ուռճացված
exaggeration	[ig"z x G q'reiSn]	n.	1. չափազանցություն, ուռճացում; 2. չափազանցում, ուռճացնելը <i>առանց չափազանցության</i>
<i>without ~</i> exception <i>with rare ~s</i>	[ik'sepSn]	n.	բացառություն <i>չնչին բացառություններով, սակավ բացառությամբ</i>
exceptional	[ik'sepSnI]	adj.	1. բացառիկ, եզակի; 2. ոչ սովորական, արտակարգ
exceptionally	[ik'sepS(q)nqli]	adv.	բացառապես
excess	[ik'ses]	n.	ավելցուկ, չափից մեծ քանակություն
excesses	[ik'sesiz]	n. pl.	1. անկարգություն, էքսցեսներ; 2. շվայտություն, անգապություն, չարաշահում
exclude	[ik'sklHd]	v.	1. բացառել, հնարավոր չհամարել; 2. չներառել, չընդգրկել; 3. չընդունել, մերժել
exclusivity <i>~ syndrome</i>	[ik"sklu:'sivqti]	n.	բացառիկություն, բացառիկ լինելը <i>բացառիկության համախտանիշ</i>
exculpate	["eks'kAlpeit]	v.	արդարացնել
exculpation	["ekskAl'peiSn]	n.	1. արդարացում; 2. պատվի՝ անվան վերականգնում; 3. իրավունքների վերականգնում, ռեաբիլիտացիա
execute	['eks"ikjut]	v.	1. մահապատժի ենթարկել; 2. կատարել, իրագործել, ի կատար ածել
execution	["eksi'kju:Sn]	n.	1. մահապատիժ; 2. կատարում, իրագործում
executioner	["eksi'kju:Snq]	n.	դահիճ, մահապատիժն ի կատար ածող անձ
executive <i>~ director</i> <i>Three-membered ~ Committee</i>	[ig'zekjutiv]	adj.	գործադիր <i>գործադիր տնօրեն</i> <i>Եռանդամ գործադիր կոմիտե</i>
executor	[ig'zekjutq]	n.	կատարող, իրագործող

exemplary	[ig'zemplqri]	adj.	օրինակելի, կատարյալ
exempt	[ig'zempt]	v. adj.	ազատել ազատ, ազատված (որևէ քանից)
exemption	[ig'zempSn]	n.	ազատում (հարկից, պարտականությունից)
exercise	['eksq'saiz]	v.	կիրառել, ցուցաբերել, գործադրել
exercising	['eksq'saiziN]	n.	կիրառում
exhaust	[ig'z0:st]	v.	1. ուժասպառ անել; 2. սպառել, վերջացնել
exhausted	[ig'z0:stid]	adj.	ուժասպառ, հոգնատանջ, հյուծված
exhausting	[ig'z0:stiN]	adj.	հյուծիչ, ուժասպառ անող, հոգնեցուցիչ
exhaustion	[ig'z0:sC(q)n]	n.	ուժասպառություն, սաստիկ հոգնածություն
exhortation	['egz0:'teiSn]	n.	1. հորդորանք, կոչ; 2. քարոզ
exigence = exigency	['eksi G qns] = ['eksi G qnsi]	n.	ծայրահեղություն, խիստ անհրաժեշտություն
exigent	['eksi G qnt]	adj.	1. հրատապ, անհետաձգելի; 2. շատ պահանջող, պահանջկոտ
exile	['eksail]	n. v.	1. աքսոր; 2. աքսորական, աքսորյալ արտաքսել, վտարել երկրից
exiled	['eksaild]	adj.	տարագիր
exist	[ig'zist]	n.	գոյություն ունենալ, գտնվել
existence	[ig'zistqns]	n.	1. գոյություն, առկայություն; 2. ապրելաձև, կենսաձև, գոյություն
existing	[ig'zistiN]	adj.	գոյություն ունեցող, առկա
exodus	['eksqds]	n.	գաղթ, ելք
exonerate	[ig'z0nq'reit]	v.	մեղադրանքը հանել, արդարացնել, իրավունքները վերականգնել
exoneration	[ig'z0nq'reiSn]	n.	արդարացում, իրավունքների վերականգնում

expansion	[ik'sp x nSn]	n.	ընդարձակում, ընդլայնում, տարածում, էքսպանսիա
expansionist	[ik'sp x nSqnist]	n.	ագրեսոր, զավթամոլ (կառավարություն, ազգ), էքսպանսիոնիստ
		adj.	զավթողամոլական, էքսպանսիոնիստական
expatriate	[eks'p x triqt]	n.	վերաբնակիչ, գաղթական, օտար երկրում ապրող, վտարանդված անձ
	[eks'p x trieit]	adj.	վտարանդված
expatriation	[eksp x tri'eiSn]	v.	հայրենիքից վտարել
expect	[iks'pekt]	n.	վտարում հայրենիքից
		v.	1. ակնկալել; 2. սպասել, հուսալ
expectation	['ekspek'teiSn]	n.	ակնկալիք, սպասում, հույս
expedient	[ik'spi:diqnt]	adj.	նպատակահարմար, տեղին, հարմար, շահավետ (թեև բարոյապես անընդունելի)
expel	[iks'pel]	v.	վտարել, արտաքսել, հեռացնել, դուրս մղել
expert	['ekspq:t]	n.	փորձագետ, գիտակ
explication	['ekspli'keiSn]	n.	բացատրություն, մեկնաբանություն
explicit	[ik'splisit]	adj.	պարզ, հստակ, ճշգրիտ, մանրամասնորեն նկարագրող
explicitly	[ik'splisqtli]	adv.	որոշակիորեն, բացահայտորեն
exploit	[eks'pl0it] [iks'pl0it]	n.	սխրանք, սխրագործություն
		v.	1. շահագործել, օգտագործել, չարաշահել; 2. մշակել, օգտվել
exploitation	['ekspl0i'teiSn]	n.	շահագործում
expose	[ik'spouz]	v.	1. բացահայտել, մերկացնել, հանրության դատին հանձնել; 2. վտանգի ենթարկել; 3. երևան բերել, բացել, դուրս հանել
expost facto	['ekspoust'fx ktou]	n.	<i>լատ. իրավբ.</i> հետադարձ ուժ ունեցող

exposure	[ik'spouZq]	n.	1. անպաշտպանվածութիւն, չպաշտպանված լինելը (վտանգից, արևի ազդեցությունից); 2. մերկացում
expropriate	[eks'proupriet]	v.	սեփականագրել, բռնագրավել
expropriated	[eks'prouprietid]	adj.	բռնագրավված, սեփականագրված, բռնագավթված
expropriation	[eks'proupri'eiSn]	n.	սեփականագրում, բռնագրավում, էքսպրոպրիացիա
expulsion	[iks'pAlSn]	n.	վտարում, արտաքսում, հեռացում
expunge	[eks'pAn G]	v.	1. բնաջնջել, ջնջել աշխարհի երեսից; 2. ոչնչացնել, լիկվիդացնել; 3. վնդել, հեռացնել, գրկել
extant	[eks'txnt]	adj.	պահպանված, մեզ հասած
<i>extended family</i>			<i>զերդաստան</i>
extenuate	[eks'tenjueit]	v.	1. թուլացնել, նվազեցնել; 2. թեթևացնել (հանցանքը), արդարացում գտնել, արդարացնել
exterminate	[iks'tq:mineit]	v.	բնաջնջել, ամբողջովին ոչնչացնել
<i>~ root and branch</i>			<i>ոչնչացնել արմատով և ճյուղերով՝ իսպառ ոչնչացնել, ջնջել</i>
extermination	[iks'tq:mi'neiSn]	n.	բնաջնջում, ոչնչացում
exterminator	[iks'tq:mi'neitq]	n.	բնաջնջող, ոչնչացնող
exterminatory	[iks'tq:minqtri]	adj.	1. վերացնող; 2. ամբողջովին բնաջնջող, ավերիչ
extinct	[ik'stiNkt]	adj.	վերացած, այլևս գոյություն չունեցող
extinction	[ik'stiNktSqn]	n.	ոչնչանալը, վերանալը
extirpate	['ekstq:'peit]	v.	բնաջնջել, ոչնչացնել, արմատախիլ անել
extirpation	['ekstq:'peiSn]	n.	ոչնչացում, բնաջնջում, արմատախիլ անելը
extortion	[ik'stO:Sn]	n.	կորզում, շորթում

extortionate	[ik'stO:Sqnqt]	adj.	կողոպտչական, թալան- չիական, զոփողական
extradite	['ekstrqdait]	v.	արտահանձնել, հանձնել (ոճրագործին այլ պետու- թյան)
extradition	['ekstrq'diSn]	n.	արտահանձնում, հանձնում (ոճրագործին այլ պետու- թյան)
extreme	[ik'stri:m]	n. adj.	ծայրահեղություն, ծայրագույն աստիճան 1. ծայրահեղ, ասավոր, խիստ; 2. չափից դուրս; 3. անսովոր, բացառիկ
extremism	[ik'stri:mizm]	n.	ծայրահեղականություն
extremist	[ik'strJmist]	n.	ծայրահեղական, ծայրահե- ղական հայացքների տեր, էքստրեմիստ
extremity	[ik'stremqti]	n.	1. ծայրահեղություն; 2. <i>pl.</i> ծայրահեղ միջոցներ
extricate	['ekstri'keit]	v.	ազատել, դուրս բերել (դժվարին իրավիճակից, վտանգավոր տեղից)
eyewitness ~ <i>survivors' testimonies</i> = <i>testimonies of the ~ survivors</i>	['aiwitnqs]	n.	ականատես, վկա <i>ականատես վերապրողնե- րի վկայություններ</i>

-F-

fabricate <i>fabricated accusation</i>	['fx brikeit]	v.	հորինել, մոզոնել, սարքել <i>մտացածին մեղադրանք</i>
fabrication	['fx bri'keiSn]	n.	հորինվածք, կեղծիք, սուտ, մտացածին բան, հերյուրանք
fact <i>in ~</i> <i>irrefutable ~</i> <i>fact-finding mission</i>	[fx kt]	n.	փաստ, իրողություն <i>իրականում, փաստորեն, ըստ էության, իսկապես անժխտելի փաստ</i> <i>փաստահավաք առաքելություն</i>

faction	[f x kSn]	n.	ֆրակցիա, տարբերախումբ, անջատախումբ
factor	['f x ktq]	n.	գործոն
factual	['f x ktSuql]	adj.	փաստացի, փաստերի վրա հիմնված, իրական
<i>factual-documental</i> <i>factual-documental value</i>			<i>փաստավավերական</i> <i>փաստավավերական</i> <i>արժեք</i>
fall	[f0:l]	n.	անկում, ընկնելը
~ <i>victim</i>			<i>զոհ զնալ</i>
fallacious	[fq'leiSqs]	adj.	սխալ, մոլոր
fallacy	['f x lqsi]		մոլորություն, սխալ փաստարկ
falsehood	['f0:lshud]	n.	սուտ, կեղծիք, ստախոսություն
falsification	['f0:lsifi'keiSn]	n.	կեղծարարություն, կեղծում, խարդախում
falsifier	['f0:lsifaiq(r)]	n.	կեղծարար
falsify	['f0:lsifai]	v.	կեղծել, խարդախել, աղավաղել
familial	[fq'miliql]	adj.	ընտանեկան
familiar	[fq'miliq]	adj.	1. ծանոթ, քաջածանոթ; 2. սովորական, հաճախակի հանդիպող
familiarize	[fq'miliq"raiz]	v.	ծանոթացնել, սովորեցնել, վարժեցնել
famine	['f x min]	n.	սով, քաղց
famished	['f x miSt]	adj.	սովահար, սովալլուկ, սովից հյուծված, ուժասպառ
fanaticism	[fq'n x tisizm] = [fq'n x tq"sizm]	n.	մոլեռանդություն, ֆանատիզմ
farcical	['fa:sikl]	adj.	ձախողված, անիմաստ, անհեթեթ
farewell	['feq'wel]	n. adj.	հրաժեշտ հրաժեշտի
far-reaching	['fa: 'ri:ciN]	adj.	հեռահար, հեռու տանող, հետևանքներով հղի

fatal	['feitl]	adj.	1. ճակատագրական, օրհասական; 2. մահացու, մահաբեր
fate	[feit]	n.	բախտ, ճակատագիր, սպագա
fateful	['feitful]	adj.	ճակատագրական, վճռական
fatherland	['fa:Dql x nd]	n.	հայրենիք
<i>fatherland-deprived western Armenians</i>			<i>հայրենագուրկ արևմտահայեր</i>
fatherless	['fa:Dqlqs]	adj.	անհայր
fathomless	['f x Dqmlqs]	adj.	անտակ, անհատակ
fault	[f0:lt]	n.	1. մեղք, պատասխանատվություն; 2. թերություն
favourable	['feivrqbl]	adj.	1. նպաստավոր, բարենպաստ; 2. բարեհաճ, բարյացակամ
fear	[fiq(r)]	n.	վախ, երկյուղ, մտավախություն
feature	[fi:Cq]	n.	ստանձնահատկություն, բնորոշ գիծ
		v.	1. պատկերել, նկարագրել; 2. հանդես գալ, մասնակցել
fellah	['felq]	n.	ֆելլահ (հողագործ գյուղացի կամ աշխատավոր՝ Եգիպտոսում, Սիրիայում և այլ արաբախոս երկրներում), հողագործ գյուղացի
felonious	[fi'lounjqs]	adj.	հանցավոր, ոճրական
felony	['felqni]	n.	(քրեական) հանցագործություն
ferocious	[fq'rouSqs]	adj.	դաժան, կատաղի, վայրագ
ferocity	[fq'r0sqti]	n.	դաժանություն, վայրագություն, վայրենություն
fertile	['fq:tail]	adj.	բերրի, պտղաբեր
fetter	['fetq]	n.	շղթաներ, կապանք
		v.	շղթայել, շղթաներ դնել ձեռքերին և ոտքերին
feudal	['fju:dl]	adj.	ավատատիրական, ֆեոդալական

fiasco	[fi' xskou]	n.	կատարյալ ձախողում, ֆիասկո
fidai = fiday	['fidqi]	n.	ֆիդայի
fiendish	['fJndiS]	adj.	1. դիվային, սատանայական, չարանենգ; 2. դժոխսային, սարսափելի, խիստ դժվար
fierce	[fiqs]	adj.	կատաղի, վայրագ, ուժգին
fight	[fait]	n.	պայքար, կռիվ
<i>/fought-fought/ ~ for survival</i>		v.	պայքարել, կռվել, մարտնչել <i>զոյամարտ</i>
fighter	[faitq(r)]	n.	մարտիկ, մարտնչող, կռվող
<i>fighting ability = fighting capacity</i>			<i>ռազմունակություն, մարտունակություն</i>
find	[faind]	v.	գտնել, հայտնաբերել
<i>/found-found/ ~ broad response</i>			<i>լայն արձագանք գրնել</i>
fine	[fain]	n.	տուգանք
		v.	տուգանել, տուգանքի ենթարկել
fine	[fain]	adj.	1. հիանալի, հրաշալի; 2. նորր, բարակ
first	[fq:st]	num.	առաջին
		adv.	1. նախ, սկզբում; 2. առաջին անգամ
<i>first and foremost</i>			<i>նախ և առաջ, առաջին հերթին</i>
flagrant	['fleigrqnt]	adj.	աղաղակող, վրդովեցուցիչ
flawless	['flLlqs]	adj.	անթերի, կատարյալ
flay	[flei]	v.	կաշին հանել, մաշկել, քերթել
flaying	[fleiiN]	n.	մորթազերծում, մաշկում, կաշեքերթում
flee	[fli:]	v.	փախչել, փախուստով փրկվել
<i>/fled-fled/ ~ for one's life</i>			<i>մազապուրծ փախչել</i>
flight	[flait]	n.	փախուստ
flywheel	['flaiwJl]	n.	թափանիվ

focus	[foukqs]	n.	կենտրոնակետ
		v.	կենտրոնացնել, կենտրոնա- նալ
foe	[fou]	n.	քշամախ, ոսոխ
folklore <i>popular ~</i>	[fouk'lo:]	n.	բանահյուսություն <i>ժողովրդական բանահյու- սություն</i>
follow	['fɒlou]	v.	հետևել, հաջորդել <i>հետևել արյան կանչին</i>
<i>~ the call of one's blood</i>			
for	[f0:]	prep.	1. համար; 2. կողմ (կողմնա- կից լինելը); 3. (նշում է գոր- ծողության տևողությունը) <i>դարեր շարունակ</i> <i>ի նպաստ</i>
<i>~ centuries</i>		conj.	քանի որ, քանզի
<i>~ the benefit of</i>		v.	արգելել, թույլ չտալ
forbid	[fq'bid]		
<i>/forbade-forbidden/</i>			
forbidden	[fq'bidn]	adj.	արգելված
force	[f0s]	n.	ուժ, բռնություն
		v.	ստիպել, հարկադրել <i>ուժի մեջ մտնել</i> <i>ստիպել ծնողներին սպանել</i> <i>իրենց երեխային</i>
<i>come into ~ =</i> <i>enter into ~</i> <i>~ the parents to</i> <i>kill their child</i>			
forced	[f0:st]	adj.	բռնի, հարկադրական <i>բռնի իսլամացում</i> <i>հարկադիր աշխատանք</i> <i>բռնի թրքացում</i>
<i>~ conversions to Islam</i>			
<i>~ labour</i>			
<i>~ Turkification</i>			
forceful	['fLsful]	adj.	ուժեղ, համոզիչ, ազդու
forcible	['fLsqbl]	adj.	բռնի, հարկադրական
forcibly	['f0:sqbli]	adv.	բռնի ձևով, հարկադրաբար
forebears	['f0:beqz]	n. pl.	նախնիներ, ապույապեր
foreclose	[f0:'klouz]	v.	<i>իր/ք.</i> գրավ դրած սեփական- ության հետգնման իրա- վունքից զրկել
forefathers	['f0:fa:Dqz]	n. pl.	նախնիներ, նախահայրեր
foreground	['f0:graund]	n.	առաջին պլան, առաջակողմ <i>դատական բժիշկ</i>
<i>forensic doctor</i>			
foreseeable	[fL'sJqbl]	adj.	կանխատեսելի

foreshadow	[f0:'S x dou]	v.	նախանշան հանդիսանալ, նախագուշակ լինել
forestall	[f0:'st0:l]	v.	կանխել, կանխարգելել, առաջն առնել
forfeit	['fL fit]	n. v.	տույժ, տուգանք 1. տուժել, հատուցում կրել; 2. իրավունքից զրկել, տույժ տալ, հարկադրել թողնելու՝ հրաժարվելու; 3. իրավունքից զրկվել
form	[f0:m]	v.	ձևավոր(վ)ել, կազմավորվ(ել)
formal	[f0:ml]	adj.	1. ձևական; 2. պաշտոնական <i>պաշտոնական ճանաչում</i>
<i>~ recognition</i>			
former	['f0:mq]	adj.	1. նախկին, երբեմնի, նախորդ; 2. անցած
formula <i>/pl. formulas = formulae/</i>	['f0:mjulq] [f0:mjuli]	n.	1. բանաձև; 2. ընդհանուր ձևակերպում, սահմանում
forsake <i>/forsook-forsaken/</i>	[fq'seik]	v.	1. լքել, անօգնական թողնել; 2. դադարեցնել, թողնել
fortify	['fL tifai]	v.	ամրացնել, ամրապնդել, ուժեղացնել
foundation	[faun'deiSn]	n.	1. հիմք; 2. հիմնադրում, հիմնադրելը; 3. հիմնադրամ, ֆոնդ
foundational	["faun'deiSnql]	adj.	հիմնարար
fragment	['fr x gmqnt]	n.	1. բեկոր, փշրանք, պատառիկ; 2. հատված
fragmentarily	["fr x gmqn'terqli]	adv.	հատվածաբար, ընդհատումներով
fragmentation	["fr x gmqn'teiSn]	n.	բեկորացում, բեկորների վերածելը
frantic	['fr x ntik]	adj.	1. բուռն, խելահեղ, կատաղի; 2. մոլեգին, ուժգին
fraternal	[frq'tq:nl]	adj.	եղբայրական
fraternity	[frq'tq:nqti]	n.	եղբայրություն
fratricide	['fr x tri'said]	n.	եղբայրասպանություն
fraudulent	['fr0:djulqnt]	adj.	խաբդախ, մեծգավոր, խաբեբայական

frenzied	['frenzið]	adj.	կատաղած, մոլեգնած
frenzy ~ <i>of destruction</i>	['frenzi]	n.	մոլուցք <i>ռչնչացնելու մոլուցք</i>
friction	['frikʃn]	n.	բախումներ, տարածայնություններ
friend	[friend]	n.	ընկեր, բարեկամ
friendly	[friendli]	adj.	բարեկամական
<i>from that time on</i>			<i>այդ ժամանակից ի վեր</i>
<i>from time immemorial</i>			<i>անհիշելի ժամանակներից</i>
front	[frAnt]	n.	1. առջևի մաս՝ կողմ, ճակատ; 2. ռազմաճակատ
<i>in front of sb.</i>		adj.	առջևի, առաջի <i>մեկի ներկայությամբ, մեկի աչքի առջև</i>
frontier	['frAntiq]	n.	սահման
~ <i>guard</i> = <i>border guard</i>			<i>սահմանապահ</i>
frustrated	[frA'streitid]	adj.	հուսախաբ, զայրացած, անհամբեր, դժգոհ
fugitive	['fju:Gqtiv]	n.	1. փախստական (աղետից, հալածանքից փախած), զաղթական; 2. արդարադատությունից խուսափող
functionary	['fANkʃqnri]	n.	պաշտոնյա, պաշտոնատար անձ
fund-raising	['fAnd'reiziN]	n.	դրամահավաք
fundamental	['fAndq'mentl]	adj.	արմատական, հիմնարար, էական
fundamentalism	[fAndq'mentqlizm]	n.	արմատականություն, ֆունդամենտալիզմ
furious	['fjHriqs]	adj.	կատաղի, գազազած, անսանձ, անգուսպ
fusillade	[fju:zileid]	n.	1. հրաձգություն; 2. գնդակահարություն
		v.	1. գնդակոծել; 2. գնդակահարել
futile	['fju:tail]	adj.	անօգուտ, զուր, ապարդյուն
futility	[fju'tilqti]	n.	ապարդյունություն, անօգտակարություն

- G -

gallows <i>/pl. gallows/ send to the ~</i>	['g x louz]	n.	կախաղան
gang	[g x N]	n.	<i>կախաղան բարձրացնել</i> հրոսակախումբ, ավազակախումբ
gangster	['g x Nstq]	n.	ավազակ, բանդիտ, գանգստեր
garrison	['g x risn]	n. v.	կայազոր կայազոր նշանակել, կայազորային ծառայության նշանակել
gas-chamber	['g x s "Ceimbq]	n.	գազախցիկ
gaze	[geiz]	n. v.	սկեռուն հայացք սկնապիշ նայել, լարված՝ աչքերը հառած նայել
Gehenna	[gi 'henq]	n.	գեհեն, դժոխք
gendarme	[Za:n 'da:m]	n.	ժանդարմ
gendarmarie= gendarmery	[Za:n 'da:mqri:]= [Za:n 'da:rmqri]	n.	ժանդարմերիա
general	[' Gen(q)rql]	n. adj.	1. գեներալ; 2. զորավար 1. ընդհանուր, համընդհա- նուր; 2. գլխավոր
<i>in ~</i>			<i>ընդհանուր առմամբ, ընդհանրապես</i>
<i>governor ~</i> General Assembly General Council			<i>գեներալ նահանգապետ</i> <i>Գլխավոր ասամբլեա</i> <i>Գլխավոր խորհուրդ</i>
gendercide	[' Gen dq "said]	n.	տվյալ սեռի մարդկանց սպանություն, սեռային սպանություն
generation <i>coming ~</i>	[' Gen q 'rei Sn]	n.	սերունդ <i>գալիք սերունդները</i>
genetic	[G q 'netik]	adj.	ժառանգական, գենետիկ, գենետիկական
genocidaire	[' Gen q "saideq]	n.	ցեղասպան, ցեղասպանու- թյուն կատարող կամ կազ- մակերպող
genocidal <i>~ acts</i> <i>~ actions</i>	[' Gen q "saidql]	adj.	ցեղասպանական <i>ցեղասպանական գործո- ղություններ</i>

genocide <i>biological ~</i> <i>cultural ~</i> <i>physical ~</i> <i>unfolding ~</i>	[' Genqsaid]	n.	ցեղասպանություն <i>կենսաբանական ցեղասպանություն</i> <i>մշակութային ցեղասպանություն</i> <i>ֆիզիկական ցեղասպանություն</i> <i>ծավալվող՝ տեղի ունեցող ցեղասպանություն</i>
genocided	[' Genq'saidid]	v. adj.	ցեղասպանել ցեղասպանության ենթարկված, ցեղասպանված
genocide- denying <i>Genocide Remembrance Day</i>	[' Genqsaid di' naiiN]	adj.	ցեղասպանամերժ, ցեղասպանությունը հերքող <i>ցեղասպանության հիշատակի օր</i>
genocidological	[" Genqsaidq ' lOG ikl]	adj.	ցեղասպանագիտական
genocide-scholar = genocidologist	[' Genqsaid ' skOlq] = [" Genqsai ' dOlq G ist]	n.	ցեղասպանագետ
genocidology	[" Genqsai ' dOlq GI]	n.	ցեղասպանագիտություն
genuine	[' Genjuin]	adj.	1. իսկական, մաքուր; 2. ազնիվ, անկեղծ
genuineness	[' Genjuinis]	n.	իսկություն, ճշմարտացիություն
geopolitical German	[" Gioupq' litikl] [' Gq:mqn]	adj. n.	աշխարհաքաղաքական գերմանացի, գերմաներեն
germane	[Gq:' mein]	adj. a.	գերմանական 1. տեղին, հարմար, պատշաճ; 2. մոտ ազգակից
Germany gerrymandering	[' Gq:mqni] [' Geri' m x ndqriN]	n. n.	Գերմանիա 1. փաստերի խեղաթյուրում, կեղծում; 2. անազնիվ ճանապարհով առավելության ձեռքբերում
ghetto	[' getou]	n.	առանձնաթաղ, հրեական թաղ, գետտո
ghost ghostly	[goust] [' goustli]	n. adj.	ուրվական, տեսիլք ուրվական հիշեցնող, ուրվականանման

giavour	[' Gauq]	n.	գյավուր, անհավատ, քրիստոնյա
gibberish	[' GibqriS]	n.	1. անհասկանալի՝ անկապ խոսք; 2. անհեթեթություն, անմտություն, բարբա- ջանք
gigantic	[G ai ' g x ntik]	adj.	հսկայական, վիթխարի, ահագին
give <i>/gave-given/ ~ preference = show preference</i>	[giv]	v.	տալ, հանձնել
glade	[gleid]	n.	նախապարվություն տալ բացատ
glen	[glen]	n.	հովիտ, լեռնագոգ
gloatingly	[' gloutiNli]	adv.	չարախնդալով (ուրիշի անհաջողության վրա)
glorify	[' glOrifai]	v.	փառաբանել, գովաբանել
glorious	[' glOriqs]	adj.	փառահեղ, փառապանծ, փառավոր
glory	[' glOri]	n.	1. փառք; 2. շքեղություն
goal <i>long-term ~</i>	[goul]	n.	նպատակ <i>հեռահար նպատակ</i>
Golgotha	[gOl ' gOTq]	n.	Գողգոթա
good-natured	[" gud ' neitSq d]	adj.	բարեսիրտ, բարեհոգի, բարի
gouge <i>~ out the victim's eyes, make him blind</i>	[gau G]	v.	փորել-հանել <i>զոհի աչքերը փորել-հա- նել, կուրացնել</i>
govern	[' gAvqn]	v.	կառավարել
government <i>~ forces</i>	[' gAv(q)nmqnt]	n.	1. կառավարություն; 2. կառավարում <i>կառավարական ուժեր</i>
governmental <i>~ reforms</i>	[" gAv(q)n ' mentl]	adj.	կառավարական <i>կառավարական բարեփոխումներ</i>
governmentally	[" gAv(q)n ' mentqli]	adv.	կառավարության միջոցով, կառավարական մասշտաբով
governor	[' gAv(q)nq]	n.	1. կառավարիչ, վերակա- ցու; 2. նահանգապետ
gradual	[' gr x Guql]	adj.	աստիճանական, աստի- ճանաբար կատարվող
grant privileges			<i>արտոնություններ տալ</i>

gratify	['gr x tifai]	v.	1. բավարարել, գոհացնել; 2. ներողամիտ լինել
grave	[greiv]	n. adj.	գերեզման 1. շատ լուրջ, ան- հանգստացնող; 2. լրջորեն անհանգստացած
~ <i>danger</i>			<i>լուրջ վրանգ</i>
gravel-pit	['gr x vl"pit]	n.	խճաքարի բաց հանք, քարհանք
graveyard	['greiv"ja:d]	n.	գերեզմանոց, գերեզմանա- տուն
gravity	[gr x vqti]	n.	լրջություն, կարևորություն
Great Crime			Մեծ Եղեռն
Greater	["greitqa:'mi:niq]	n.	Մեծ Հայք
Armenia			
<i>great-power</i>			<i>մեծապետական</i>
<i>Great-Powers,</i>			<i>Մեծ տերությունները՝</i>
<i>the = Big-Powers</i>			<i>Մեծ Բրիտանիա,</i>
<i>(Great Britain,</i>			<i>Գերմանիա, Ֆրանսիա,</i>
<i>Germany,</i>			<i>ԱՄՆ</i>
<i>France, USA)</i>			
grief	[grJf]	n.	վիշտ, կսկիծ, դժբախտություն
grievance	['gri:vqns]	n.	բողոք, դժգոհություն (անարդար վերաբերմունքից)
gross	[grous]	adj.	կոպիտ, բացահայտ, աղաղակող
~ <i>violation</i>			<i>կոպիտ խախտում</i>
groundless	['graundlqs]	adj.	անհիմն, չհիմնավորված
groundlessness	['graund"lqsnis]	n.	անհիմն լինելը
grudgingly	['grAGiNli]	adv.	դժկամորեն, դժկամությամբ
guarantee	["g x rqn'ti:]	n. v.	երաշխիք, գրավական երաշխավորել, երաշխիք տալ, վստահեցնել
guarantor	['g x rqntq]	n.	երաշխավոր
Guatemala	["gwRte'mRlq]	n.	Գվատեմալա
guidelines	['gaid"lainz]	n. pl.	հրահանգ, ուղենիշ, ուղեցույց կանոններ, ղեկավարող սկզբունքներ

guile	[gail]	n.	խորամանկություն, նենգություն
guilt	[gilt]	v. n.	խաբել 1. մեղք, հանցանք; 2. մեղքի զգացում, մեղավորություն
guiltiness	['giltqnis]	n.	մեղավորություն, հանցավորություն
guilty <i>find ~</i>	['gilti]	adj.	մեղավոր
gun	[gAn]	n.	<i>մեղավոր ճանաչել</i> հրացան, թնդանոթ, զնդացիլ, ատրճանակ <i>ստորճանակը գլխին պահած, սպառնալիքի տակ</i>
at gunpoint			
Gypsy = Gipsy	['Gipsi]	n.	զնչու

-H-

Hades	['heidi:z]	n.	Հադես, դժոխք
haggard	['h x gqd]	adj.	հյուծված, հոգնատանջ, ուժասպառ
half-naked	['ha:f'neikid]	adj.	կիսամերկ
Hamidian	[hq'midiqn]	n. adj.	համիդական, Համիդի կողմնակից համիդյան
Hamidie	[hq'midi]	n.	Համիդիե (քրդերից կազմ- ված հեծելազոր՝ հայերին բռնության մեջ պահելու և հայկական կոտորածներ իրականացնելու համար)
hammer a nail in the victim's forehead			<i>մեխ խփել զոհի ճակատին</i>
hand	[h x nd]	n. v.	ձեռք, օգնություն տալ, հանձնել, ձեռքը տալ
~ in ~			<i>ջեռք ձեռքի տված</i>
handcuffs	['h x ndkAfs]	n.	ձեռնաշղթաներ
handicap	['h x ndik x p]	n.	թերություն, պակասություն, արատ
hang <i>/hung-hung/ ~ head-down</i>	[h x N]	v.	կախել, կախ տալ <i>կախել գլխիվայր</i>

hang	[h x N]	v.	կախադան հանել,
/hanged-hanged/			մահապատժի ենթարկել
hangman	[h x Nmqn]	n.	դահճապետ
harangue	[hq 'r x N]	n.	ճամարտակություն, շաղակ- րատանք, մեծախոսություն
		v.	ճամարտակել, մեծ-մեծ խոսել
harassment	['h x r q s m q n t]	n.	բռնություն, հալածանք
harbinger	['ha: bin G q(r)]	n.	նախագուշակ,
		v.	նախակարապետ, լրաբեր հայտարարել, ազդարարել, հաղորդել
hardened	['ha: d n d]	adj.	անգութ, անխիղճ, անզգա, անտարբեր
hardline	['h R d l a i n]	adj.	անզիջում, խիստ, կոշտ
harem	['ha: ri: m]	n.	հարեմ
harm	[ha: m]	n.	վնաս, կորուստ
		v.	վնասել, վնաս պատճառել
harmful	['ha: m f u l]	adj.	վնասակար, վտանգավոր
Harpoot	['ha: pu: t]	n.	Խարբերդ
harrowing	['h x r o u i N]	adj.	տանջալից, տանջող
hate	[heit]	v.	ատել
hateful	['heit f u l]	adj.	ատելի, գարշելի, զգվելի
hatred	['heit r i d]	n.	ատելություն
haughty	[h L t i]	adj.	ամբարտավան
haven	[heiv n]	n.	պատսպարան, ապաստարան
final ~			<i>վերջնական հանգրվան</i>
hayduk	['heiduk]	n.	հայդուկ
hazardous	['h x z q d q s]	adj.	վտանգավոր
head	[hed]	n.	1. գլուխ; 2. պետ, գլխավոր, ղեկավար
break the ~ with an axe			<i>կացնով գլուխը ջարդել</i>
divide the ~ into four parts with an axe			<i>կացնով գլուխը չորս մասի բաժանել</i>
shatter the ~			<i>գլուխը ցրիվ տալ</i>

head	[hed]	v. adj.	գլխավորել, ղեկավարել գլխավոր
<i>~ executioner = chief executioner</i>			<i>ղահճապետ</i>
headline	['hedlain]	n. v.	վերնագիր, խորագիր վերնագրել
headman	['hedmqn]	n.	ղահճապետ
headquarters	['hed"kw0tqz]	n.	կենտրոնակայան, շտաբ, գլխավոր վարչություն
headship	['hedSip]	n.	ղեկավարություն, գլխավորություն, ղեկավար դիրք
headsman	['hedsmqn]	n.	ղահճապետ
heal	[hi:l]	n.	1. բուժել; 2. բուժվել, սպաքինվել, սպիանալ
heart	[ha:t]	n.	սիրտ
heartless	[ha:tlqs]	adj.	անսիրտ
heart-rending	['ha:t"rendiN]		սրտաճնիկ, աղեկտուր, դառն, վշտալից
heed	[hi:d]	v.	ուշադրություն դարձնել, ուշադրությամբ լսել
<i>pay ~ to = take ~ to</i>			<i>ուշադրություն դարձնել, ուշադիր վերաբերմունք ցուցաբերել</i>
hegemony	[hi:'gemqni]	n.	գերիշխանություն, հեգեմոնիա
heinous	['heinqs]	adj.	զգվելի, նողկալի, զարհուրելի
heir	[eq(r)]	n.	ժառանգ
heir apparent	['eqrq'p x r qnt]	n.	սկնհայտ ժառանգ(որդ)
heiress	['eqres]	n.	ժառանգորդուհի
hell	[hel]	n.	1. դժոխք; 2. տանջանք
hellish	['heliS]	adj.	դժոխային, դիվային
help	[help]	n. v.	օգնություն օգնել
helpless	['helplqs]	adj.	անօգնական
helplessness	['helplqsnqs]	n.	անօգնականություն
henchman <i>/pl. henchmen/</i>	['henCmqn]	n.	ղրածո, կամակատար

herd	[hq:d]	n.	նախիր, հոտ, երամակ
heritage	['heritiG]	n.	ժառանգություն (պատմական կամ մշակութային) <i>վրանգված ժառանգություն</i>
endangered ~			
hero	['hirou]	n.	հերոս
heroic ~ <i>battle</i>	[hi'rOik]	adj.	հերոսական <i>հերոսամարտ</i>
heroism	['herqizm]	n.	հերոսություն
heterodox	['hetqrqdOks]	adj.	այլակրոն, այլադավան
high ~ <i>official</i> ~ <i>-ranking government officials</i>	[hai]	adj.	բարձր <i>բարձր պաշտոնյա</i> <i>կառավարական բարձրաստիճանի պաշտոնյաներ</i>
high-level	['hai'levl]	adj.	1. բարձր մակարդակի; 2. բարձր աստիճանի, մեծ չափի
hierarchy	['haiq"ra:ki]	n.	1. ստորակարգություն, հիերարխիա; 2. դեկավարող վերնախավ (կազմակերպություն)
hinder	['hindq]	v.	խանգարել, խոչընդոտել, արգելք հանդիսանալ
hindrance	['hindrqns]	n.	արգելք, խոչընդոտ
historian	[his'tO:riqn]	n.	պատմաբան
historic	[his'tOrik]	adj.	պատմական, հիշարժան, կարևոր
historical ~ <i>truth</i>	[his'tOrik]	adj.	պատմական <i>պատմական ճշմարտություն</i>
historicity	['histO'risiti]	n.	պատմականություն
historiographer	['histOri'Ogrqfq]	n.	պատմագիր
historiography	['histOri'Ogrqfi]	n.	պատմագրություն, պատմագիտություն
history	['histri]	n.	պատմություն
hit /hit-hit/ ~ (on) the victim's head with the rifle-butt and kill him	[hit]	v.	խփել, հարվածել <i>հրացանի կոթով հարվածել զլիհին ու սպանել</i>

hitherto	['hiDqtu:]	adv.	մինչև հիմա, մինչև այժմ
Hitler	['hitlq]	n.	Հիտլեր
Hitlerism	['hitlqrizm]	n.	հիտլերականություն, հիտլերիզմ
Hitlerite	['hitlqrait]	n./ adj.	հիտլերական
Hittite	['hitait]	adj.	խեթական
Hittites	['hitait]	n.	խեթեր
hodja	['hOdZq]	n.	խոջա
Holocaust	['hOlq" k0:st]	n.	Հոլոքոստ (հրեական ցեղասպանություն, Ռոջակեզ), սպանդ, ողջակիզում
<i>~ scholars = scholars of the ~</i>			
holy	['houli]	adj.	հոլոքոստագետներ սուրբ, սրբազան, նվիրական
home	[houm]	n.	1. տուն, օջախ; 2. հայրենիք, հայրենի երկիր
		adj.	մերքին, հայրենական
homeland = native country	['houml x nd]	n.	հայրենիք, հայրենի երկիր
homeless	['houm"lqs]	adj.	անտուն, անապաստան
homelessness	['houm"lqsnqs]	n.	անտունություն
homicidal	["h0mi'saidl]	adj.	մահացու, մահաբեր
homicide	['h0misaid]	n.	սմ. իրվբ. մարդասպանություն
horrendous	[h0'rendqs]	adj.	զարհուրելի, սարսափեցնող, ահաբեկող
horrible	['h0rqbl]	adj.	սոսկալի, սարսափելի
horror	['h0rq(r)]	n.	սարսափ, ահ ու սարսափ
horseshoe shoe with ~	['h0:s"Su:]	n.	պալտ, նալ
<i>fix ~s on the victim's feet = shoe people</i>			
hostage	['h0sti G]	n.	պալտիկ պատանդ վերցնել
take ~			
hostile	['h0stail]	adj.	1. թշնամական; 2. ծանր, անտանելի (իրավիճակ)
hostility	[h0'stilqti]	n.	թշնամություն, թշնամական վերաբերմունք

hostilities	[hO'stilqtiz]	n. pl.	<i>պատերազմական գործողություններ</i>
human	['hju:mqn]	n.	մարդ, մարդկային էակ,
<i>strip of ~ rights</i>		adj.	մարդկային, նորմալ <i>խլել մարդու հիմնարար իրավունքները</i>
humane	[hju: 'mein]	adj.	մարդասեր, բարի, մարդկային
humanism	['hju:mqnizm]	n.	մարդասիրություն, հումանիզմ
humanist	['hju:mqnist]	n./ adj.	մարդասեր, հումանիստ
humanistic	['hjumq'nistik]	adj.	մարդասիրական, հումանիստական
humanitarian	['hjumqnq'teriqn]	adj.	մարդասիրական, հումանիտար
<i>~ relief</i>			<i>հումանիտար օգնություն</i>
humanitarianism	['hjHm x ni 'teqriqnizm]	n.	մարդասիրություն
humanity	['hju: 'm x nqti]	n.	1. մարդկություն, մարդ- կային ցեղ; 2. մարդկայնու- թյուն, մարդասիրություն
humankind	['hju:mqn'kaind]	n.	մարդկություն
humiliate	[hju: 'milieit]	v.	ստորացնել, նվաստացնել
humiliating	[hju:'milieitiN]	adj.	ստորացուցիչ, նվաստացուցիչ
humiliation	[hju:'mili'eiSn]	n.	նվաստացում, անարգանք, ստորացում
Hungarian	['hAN'geriqn]	n. adj.	1. հունգարացի; 2. հունգարերեն հունգարական
Hungary	['hANgqri]	n.	Հունգարիա
hunger <i>~ strike</i>	['hANgq(r)]	n.	քաղց, քաղցածություն, սով <i>հացադուլ</i>
Hürriyet (Turkish Constitution)	['hu:riet]	n.	Հյուրիեթ, Հուրիեթ (Թուրքիայի սահմանադրու- թյունը)

-I-

i. e. (<i>լայք. id est</i>)	[D x t iz]		այսինքն
idea	[ai'diə]	n.	միտք, մտահղացում, գաղափար
ideal	[ai'diəl]	n.	կատարելատիպ, տիպար, իդեալ
		adj.	կատարյալ, հիանալի, իդեալական
identifiable	[ai'denti'faiəbl]	adj.	ճանաչելի, ճանաչվող
identity	[ai'dentəti]	n.	ինքնություն, անձ
<i>national ~</i>			<i>ազգային ինքնություն</i>
ideological	[i'diələ'gikəl]	adj.	գաղափարական, գաղափարախոսական
<i>~ strife</i>			<i>գաղափարական պայքար</i>
ideologist =	[i'diə'lɒgɪst]	n.	գաղափարախոս
ideologue	[i'diələ'g]		
ideology	[i'diə'lɒgɪ]	n.	գաղափարախոսություն
ignominious	[ɪg'nɒmɪəs]	adj.	<i>պշտ.</i> խայտառակ, ամոթալի, նվաստացուցիչ
ignominy	[ɪg'nɒmɪni]	n.	1. խայտառակություն, անպատվություն, անարգություն; 2. անարգ՝ անազնիվ վարքագիծ
illegal	[ɪ'li:gl]	adj.	անօրինական, ապօրինի
illegality	[ɪ'li:'gɒləti]	n.	ապօրինություն, անօրինականություն
illegitimate	[ɪ'li'Gɪtɪmɪt]	adj.	ապօրինի, ապօրինածին
imbalance	[ɪm'bɒləns]	n.	հավասարակշռության բացակայություն, անհավասարակշռություն
imbue	[ɪm'bju:]	v.	տոգորել, համակել, ներշնչել
immeasurable	[ɪ'meʒərəbl]	adj.	անչափելի, անհաշիվ, անչափ, անսահման
immediate	[ɪ'mi:diət]	adj.	1. անհապաղ, շտապ, անհետաձգելի; 2. անմիջական, ուղիղ, ուղղակի; 3. մոտ(ակա), մոտալուտ

immediately	[i'mi:diqtli]	adv.	1. անմիջապես, իսկույն; 2. անմիջականորեն, անհապաղ, ուղղակի
immigrant	['imigrqnt]	n.	ներգադրյալ, վերաբնակիչ, տարագիր
immigrate	['imigreit]	v.	ներգադրել, վերաբնակվել
immigration	['imi'greiSn]	n.	ներգադր
imminent	['iminqnt]	adj.	մոտալուտ, սպառնացող, վերահաս, մոտեցող (վտանգի մասին և այլն) <i>վերահաս վտանգ</i> <i>մոտալուտ մահ</i>
<i>~ danger</i> <i>~ death</i>			
immolate	['imqleit]	v.	1. զոհաբերել, զոհ մատու- ցել, մատաղ անել; 2. սպա- նել վառելու միջոցով
immolation	['imq'leiSn]	n.	1. զոհաբերում; 2. սպանու- թյուն՝ վառելու միջոցով
immunity	[i'mju:nqti]	n.	1. անձեռնմխելիություն, անընկալունակություն; 2. իմունիտետ
immutable	[i'mju:tqbl]	adj.	անփոփոխ, անփոփոխելի
impairment	[im'peqmqt]	n.	թուլացում, անկարողություն, տկարություն
impale	[im'peil]	v.	խոցել, ծակել, ցից հանել
impartial	[im'pa:Sl]	adj.	անաչառ, անկողմնակալ
impartiality	['impa:Si'xlqti]	n.	անկողմնակալություն, անաչառություն
impasse	['xmpa:s]	n.	<i>ֆր.</i> փակուղի, անելանելի վիճակ
impede	[im'pi:d]	v.	արգելք հանդիսանալ
impel	[im'pel]	v.	դրդել, ստիպել, հարկադրել
impend	[im'pend]	v.	սպառնալ, կախվել (վտանգ)
impending	[im'pendiN]	adj.	սպառնացող, վերահաս, մոտալուտ, անխուսափելի
imperial	[im'piqriql]	adj.	կայսերական, կայսրության, կայսերապետական <i>կայսերական գերիշխանու- թյուն</i>
<i>~ hegemony</i>			

imperialistic	[im"periq'listik]	adj.	կայսերապաշտական, իմպերիալիստական
imperil	[im'perql]	v.	վտանգի ենթարկել, վտանգի տակ դնել
imperiled	[im'perqlɔ]	adj.	վտանգված, վտանգի ենթարկված
imperiling	[im'perqliN]	n.	վտանգում
imperturbable	["impW'tWbqbl]	adj.	անվրդով, հանգիստ, անխռով
implacable	[im'pl x kqbl]	adj.	անողորժ, անգութ, անհաշտ, անհաշտելի
implement	['implqmɔnt]	n.	կատարել, իրագործել, իրականացնել
implementation	["implqmen'teiSn]	n.	իրագործում, իրականացում
implementer (implementor)	['implq"mentq]	n.	կատարող, իրագործող, ի կատար ածող
implicate	['implikeit]	v.	ներքաշել որևէ գործի մեջ
implicit	[im'plisit]	adj.	ակնարկվող, ներիմաստ, պարզ չարտահայտված
implicitly	[im'plisqtlɪ]	adv.	սթողված, անբացատրելի ձևով
imply	[im'plai]	v.	1. նշանակել, պարունակել; 2. ենթադրել, ակնարկել, հասկացնել
importance	[im'p0:tqns]	n.	կարևորություն, նշանակություն
important	[im'p0:tqnt]	adj.	կարևոր, նշանակալից
impose	[im'pouz]	v.	հարկադրել, պարտադրել
imposition	["impq'ziSn]	n.	1. հարկադրանք, պարտադրանք; 2. խաբեություն, խարդախություն
impossibility	[im"p0sq'bilqti]	n.	անհնարիմություն
impossible	[im'p0sqbl]	adj.	անհնար
imprimatur	["impri'ma:tq(r)]	n.	1. հավանություն, թույլտվություն; 2. <i>իրվք</i> . սանկցիա, պատժամիջոց, պատիժ
imprison = put to prison	[im'prizn]	n.	բանտարկել, բանտ նստեցնել

impropriety	[imprq'praiqti]	n.	խախտում, անպատշաճություն
improve	[im'pru:v]	v.	բարելավել, կատարելագործ(վ)ել, լավացնել, լավանալ
improvement	[im'pru:vmqnt]	n.	բարելավում, լավացում, կատարելագործում
improvident	[im'pr0vi"dqnt]	adj.	անհեռատես
impunity	[im'pjunqti]	n.	անպատժելիություն, անպատիժ մնալը <i>անպարիժ կերպով</i>
<i>with ~</i> impure	[im'pjuq]	adj.	պիղծ, կեղտոտ, անմաքուր <i>ի պարասիսան</i>
<i>in answer to = in response to = in reply to in anticipation of sth</i>			<i>սպասումով, կանխազգալով ի պաշտպանություն</i>
<i>in defence of = in support of in effect in excess in favour of in mid = in the middle of in one's opinion in public</i>			<i>իրականում, ըստ էության չափից ավելի հոգույր, ի շահ, ի նպաստ կեսին մեկի կարծիքով 1. հրապարակալ, հրապարակայնորեն, բացահայտ կերպով; 2. հանրայնորեն որպես վրեժ, ի հատուցումն ժամանակի ընթացքում բարձր շրջանակներում այդ ժամանակամիջոցում, ընթացքում խաղաղ պայմաններում</i>
inaction	[in'xkSn]	n.	անգործունեություն, անշարժություն, պասիվություն
inadmissible	["inqd'misqbl]	adj.	<i>իրվք.</i> անընդունելի, անհանդուրժելի, անթույլատրելի
inadvertently	["inqd'vq:tqntli]	adv.	պատահաբար, ոչ դիտավորյալ, առանց դիտավորության

inappropriate	["inq'prɔpriqt]	adj.	նչ տեղին, անհամապատասխան, անհարմար
inborn	[im'bɔ:n]	adj.	բնածին, բնականից
incapacitate	["inkq'p x siteit]	v.	պշտ. շարքից հանել, ոչ պիտանի դարձնել
incapacity	["inkq'p x sqti]	n.	անընդունակություն, անկարողություն
incentive	[in'sentiv]	n.	խթան, խթանող պատճառ, դրդապատճառ, ազդակ
		adj.	դրդիչ, դրդող, խթանող
inception	[in'sepʃn]	n.	սկիզբ (որևէ բանի)
incidence	['insidqns]	n.	դեպքերի հաճախականություն
incident	['insidqnt]	n.	միջադեպ, դեպք, պատահար
incidental	["insi'dentl]	adj.	պատահական, դիպվածային, ոչ էական
incidentally	["insi'dentli]	adv.	իմիջիայլոց
incipient	[in'sipiqnt]	adj.	սկսվող, սկիզբ առնող, սկզբնական, նախնական, սաղմնային վիճակում գտնվող, ձևավորվող, ծագող
incite	[in'sait]	v.	1. գրգռել, առաջացնել, շարժել; 2. հրահրել, ստիպել, խթանել
inciter	[in'saitq]	n.	հրահրող, դրդող
incitement	[in'saitmqnt]	n.	1. հրահրում, գրգռում, դրդում, խթանում; 2. դրդապատճառ, շարժառիթ, խթան
inclosure (enclosure)	[in'klouZq]	n.	1. ցանկապատած վայր, պարսպապատ տարածք; 2. պարիսպ, ցանկապատ
inclusive	[in'klu:siv]	adj.	1. ներառող, ընդգրկող, պարունակող; 2. ներառյալ, ներփակող; 3. բոլորին ներառող, խտրականություն չդնող
incomers	['inkAmqz]	n.	եկվորներ
incomparably	[in'kɔmpqrqbli]	adv.	անհամեմատ

incompatible	["inkqm'p x tqbl]	adj.	անհամատեղելի, չհամապատասխանող
incomplete	[inkqm'pli:t]	adj.	անավարտ, թերի, կիսատ
inconsequential	[in"koŋsi'kwɛnsl]	adj.	1. անհետևողական, անտրամաբանական; 2. ոչ էական
inconsistency	[in"kqn'sistqnsi]	n.	անհետևողականություն
inconsistent	["inkqn'sistqnt]	adj.	1. անհետևողական, ոչ հետևողական, անկայուն; 2. անհամապատասխան, հակասական
incontestability	[inkqn"testq'bilqti]	n.	անառարկելիություն, անվիճարկելիություն, անհերքելիություն
incontestable ~ <i>fact</i>	[in"kqn'testqbl]	adj.	անառարկելի, անվիճելի <i>անհերքելի իրողություն</i>
increase	['iNkri:s]	n.	աճ, ավելացում, բարձրացում
	[in'kri:s]	v.	աճել, մեծացնել, շատացնել, բարձրացնել
incredible	[in'kredqbl]	adj.	անհավատալի
incredulity	[inkrq'dju:lqti]	n.	թերահավատություն, կասկածամտություն
incremental	["iNkri'mentl]	adj.	աստիճանաբար աճող
incriminate	[in'krimi"neit]	v.	մեղադրել, մեղսագրել
incrimination	[inkrimi'neiSn]	n.	<i>իրվք</i> . մեղադրում, մեղսագրում
inculpation	[in"kaɪ'peiSn]	n.	1. մեղադրում (հանցանքի մեջ), մեղադրանք; 2. մերկացում
inculpatory	[in'kaɪpqtri]	adj.	<i>իրվք</i> . մեղադրական, մերկացնող, մեղադրանքի՝ մերկացման արժանի
incumbent	[in'kaɪmbqnt]	n.	<i>պշտ.</i> պաշտոնյա, ընտրությամբ պաշտոնավարող անձ
incur	[in'kq:]	v.	զգալ, կրել (կորուստը և այլն)
incursion	[in'kq:Sn]	n.	ասպատակություն, ասպատակում, անսպասելի հարձակում, ներխուժում

indecisiveness	["indi'saisivnis]	n.	անվճռականություն
indelible	[in'delqbl]	adj.	անջնջելի, անմոռանալի
indelibly	[in'delqbli]	adv.	անջնջելիորեն, անմոռանալիորեն
indemnity	[in'demnqti]	n.	1. (ապահովագրական) հատուցում, փոխհատուցում, փոխհատուցման գումար; 2. ապահովագրություն, երաշխիք
independence	["indi'pendqns]	n.	անկախություն, ինքնիշխանություն
independent	["indi'pendqnt]	adj.	անկախ, ինքնիշխան
indescribable ~ <i>tumult</i>	[in'dis'kraibqbl]	a.	աննկարագրելի <i>աննկարագրելի իրարանցում</i>
indictment	[in'daitmqnt]	n.	1. նշան, ցուցիչ; 2. <i>իրվք</i> . մեղադրանք, մեղադրական եզրակացություն
indifference	[in'difrqns]	n.	անտարբերություն
indifferent	[in'difrqnt]	adj.	անտարբեր
indigene	['indiGi:n]	n.	տեղացի, բնիկ
indigenuity	[indi'Genqti]	n.	բնիկություն
indigenousness	[in'diGqnqsnis]		
indigenous	[in'diGqnqs]	adj.	բնիկ, բնածին, տեղական
indignity	[in'digniti]	n.	արհամարհանք, վիրավորանք, ստորացում
indirectly	["indq'rektli] ["indai'rektli]	adv.	անուղղակիորեն, կողմնակի ձևով
indiscriminately	["indi'skriminqtli]	adv.	անխտիր, առանց խտրականության
indispensable	["indi'spensqbl]	adj.	անհրաժեշտ, էական, կարևոր
Indonesia	["indou'ni:ziq]	n.	Ինդոնեզիա
ineffable	[in'efqbl]	adj.	անասելի, անպատմելի
ineffably	[in'efqbli]	adv.	անասելիորեն, անպատմելի ձևով
ineffectual	["ini'fekCuql]	adj.	1. ապարդյուն, անհետևանք; 2. անկարող, անընդունակ, անզոր (անձ.)

inequality	[ini'kwOlqti]	n.	անհավասարություն
inequity	[in'ekwiti]	n.	անարդարություն, անարդարամտություն
inevitable	[in'evitqbl]	adj.	անխուսափելի
inexcusable	["inik'skju:zbl]	adj.	աններելի
inexorable	[in'eksqrqbl]	adj.	անգութ, անողոր
inexorably	[in'eksqrqbli]	adv.	անգթորեն, անխղճորեն, անողոր ձևով
inexplicable	["inik'splikqbl]	adj.	անբացատրելի
inexpressible	["iniks'presqbl]	adj.	անասելի
inextricably	[in'ekstrikqbli]	adv.	անքակտելիորեն, անխզելիորեն
infamous	['infqmq]	adj.	խայտառակ, անարգ, վատասիամբավ, տխրա- հոչակ, անազնիվ, ստոր
infamy	['infqmi]	n.	1. խայտառակություն, անպատվություն; 2. խայտառակ՝ անարգ վարք; 3. ստորություն
infanticide	[in'fx ntisaid]	n.	մանկասպանություն
infantry	['infqntri]	n.	հետևակ, հետևազոր
infer	[in'fq:]	v.	եզրակացնել, եզրակացության գալ
inference	['inf(q)rqn]	n.	եզրակացություն
inferior	[in'fiqriq]	adj.	ցածրորակ; ավելի վատ, քան
inferiority	[in"fiqri'Orqti]	n.	ավելի ցածր լինելը
inferno	[in'fq:nou]	n.	ավերիչ հրդեհ
infidel	[in'fidl]	n. adj.	անհավատ (մարդ) անհավատ
infidelity	[in"fi'delqti]	n.	1. անհավատարմություն, դավաճանություն; 2. անհավատություն
inflict	[in'flikt]	v.	1. պատճառել (վնաս, ցավ); 2. հասցնել (հարված, վնաս); 3. ենթարկել (պատժի)
influence	['influqn]	n. v.	ազդեցություն ազդել

influential	[influ'enSl]	adj.	ազդեցիկ, հեղինակավոր
influx	['inflAks]	n.	ներհոսք, հորձանք
informant	[in'fO:mqnt]	n.	իրազեկիչ, մատնիչ, ինֆորմատոր
infringe	[in'frin G]	v.	1. խախտել; 2. սահմանափակել օրինական իրավունքները՝ ազատությունը <i>խախտել միջազգային իրավունքը/օրենքը</i>
<i>~ international law</i>			
infringement	[in'frin G mqnt]	n.	1. խախտում (օրենքի և այլն) 2. դրժում 3. ազատության սահմանափակում
ingenuity	[in G q'nju:qti]	n.	հնարագիտություն, ճարտարամտություն, սրամտություն
ingratitude	[in'gr x ti"tju:d]	n.	ապերախտություն
inherent	[in'hiqrqnt]	adj.	բնորոշ, ներհատուկ, անքակտելի
inherit	[in'herit]	v.	ժառանգել
inhuman	[in'hjHmqn]	adj.	անգութ, անմարդկային, տմարդի
inhumane <i>~ treatment</i>	[inhjH'mein]	adj.	անմարդկային, դաժան <i>անմարդկային վերաբերմունք</i>
inhumanity	[inhju:'m x nqti]	n.	դաժանություն, անգթություն, անմարդկայնություն
inimical	[in'imikql]	adj.	1. թշնամական, անբարյացակամ; 2. անբարենպաստ, վնասակար
initiate	[i'niSi"eit]	v.	սկսել, նախաձեռնել, ձեռնամուխ լինել, կազմակերպել
initiative <i>at one's own ~</i>	[i'niSq"tiv]	n.	նախաձեռնություն <i>անհնական նախաձեռնությամբ, սեփական նախաձեռնությամբ</i>
initiator	[i'niSi"eitq(r)]	n.	կազմակերպիչ, նախաձեռնող

injury	['in G qri]	n.	վերք, վնասվածք
injustice	[in ' G Astis]	n.	անարդարություն
innate	[i 'neit]	adj.	բնածին, բնությունից տրված
innocent	['inqsnt]	adj.	1. անմեղ; 2. միամիտ՝ պարզամիտ
innocuous	[in 'Okjuqs]	adj.	անվնաս, անվնասակար
inoffensive	["inq 'fensiv]	adj.	անմեղ, անշառ, անվնասակար
inordinate	[in 'O: dinqt]	adj.	արտակարգ, չափազանց, չափից դուրս
insane	[in 'sein]	adj.	1. խենթ, խելացնոր, խելքը քոցրած; 2. հոգեկան հիվանդ, խելագար <i>խելազարվել, զժվել, խելքը զցել</i>
<i>go ~ (go mad)</i>			
insatiable	[inseiSiqbl]	adj.	անկշտում, անհագ, ագահ
insecure	["insi 'kjuq]	adj.	1. անապահով, անպաշտպան; 2. անվստահ, վեհերոտ
insightful	[in 'saitful]	adj.	խորաքափանց, ներըմբռնող
insist	[in 'sist]	v.	1. պնդել, պահանջել; 2. հա- մառորեն պնդել, հաստատել
insistence	[in 'sistqns]	n.	համառ պահանջ, պնդում
insistent	[in 'sistqnt]	adj.	համառ, հետևողական, հաստատական
insolent	['insqlqnt]	adj.	հանդուգն, ամբարտավան, լկտի
instantaneous	[instqn 'teiniqs]	adj.	վայրկենական, ակնթար- թային, րոպեական
instigate	['insti "geit]	v.	սաղորել, հրահրել, դրդել
instigation	["insti 'geiSn]	n.	սաղրանք, հրահրում, դրդում
instigative	['insti "geitiv]	adj.	սաղրիչ, դրդիչ
instigator	['insti "geitq]	n.	սաղրիչ, սաղրող, հրահրող
instil(l)	[in 'stil]	v.	սերմանել, պատվաստել, դաստիարակել
insult	['insAlt] [in 'sAlt]	n. v.	վիրավորանք, անարգանք վիրավորել, անարգել, անպատվել

insurance	[in 'Suqrqns]	n.	ապահովագրություն, ապահովագրում
		attr.	ապահովագրական
insurgency	[in 'sq:Gqnsi]	n.	խռովություն, ապստամբություն
insurgent	[in 'sq:Gqnt]	n.	ապստամբ
		adj.	ապստամբ, ապստամբած, ոտքի ելած, խռովարար
insurrection	['insq'rekSn]	n.	խռովություն, ապստամբություն
insurrectionary	['insq'rekSnqri]	adj.	խռովարարական, ապստամբական
integral	[in 'tegrql]	adj.	1. անբաժանելի, անքակտելի; 2. մաս կազմող, կցված
integrate	['intqgreit]	v.	1. լիիրավ անդամ դառնալ (հասարակության, խմբի) 2. ինտեգր(վ)ել, ամբողջություն կազմել
intellectuals	['intq'lekCuqlz]	n.	մտավորականություն, մտավորականներ
intelligentsia	[in "teli 'Gentsiq]	n.	<i>ռուս.</i> մտավորականություն
intend	[in 'tend]	v.	մտադրվել, մտադիր լինել
intensify	[in 'tensifai]	v.	ուժեղացնել, սաստկացնել, բորբոքել
intent	[in 'tent]	n.	մտադրություն, նպատակ
		adj.	վճռական
intention	[in 'tenSn]	n.	մտադրություն, դիտավորություն
intentional	[in 'tenSnql]	adj.	դիտավորյալ, կանխա- մտածված, միտումնավոր
inter alia	['intqr'eiliq]	adv.	<i>լատ.</i> մյուս բաների թվում
intercede	['intq'si:d]	v.	միջնորդել, բարեխոսել, միջամտել
intercession	['intq'seSn]	n.	միջնորդություն, բարեխոսություն
interconnected	[in "tqkq'nektid]	adj.	փոխկապակցված
interdependent	['intqdi'pendqnt]	adj.	փոխկապակցված, փոխա- դարձ կախում ունեցող
interest	['intrqst]	n.	1. շահ; 2. հետաքրքրություն
		v.	հետաքրքրել

interested	['intrqstid]	adj.	1. հետաքրքրված, շահագրգիռ, կողմնակալ; 2. շահագրգռված, հետաքրքրված
interethnic	['intqr'eTnik]	adj.	ազգամիջյան
interfere	['intq'fiq(r)]	v.	միջամտել, խառնվել
interference	['intq'fiqrqns]	n.	միջամտություն
intergovernmental	['intqgAvqn'mentl]	adj.	միջկառավարական
interim	['intqrim]	n.	ժամանակամիջոց, adj. ժամանակավոր, միջանկյալ, միջակա <i>այդ ժամանակամիջոցում, ընթացքում</i>
<i>in the ~</i>			
intermediary	['intq'mi:diqri]	n.	միջնորդ
intermittently	[intq'mitqntli]	adv.	ընդմիջվող, ընդհատվող
intern	[in'tWn]	v.	կալանքի վերցնել, կալանավորել (առանց պաշտոնապես մեղադրելու)
international ~ <i>community</i> ~ <i>relations scholar</i>	[intq'n x Snql]	adj.	միջազգային <i>միջազգային հանրություն միջազգայնագետ</i>
internationalization	[intq'n x Snqlai 'zeiSn]	n.	միջազգայնացում
internecine	['intq'nisain]	adj.	1. երկպառակտչական; 2. մահաբեր, կործանարար
inter-Ottoman	['intqr'Otqmqn]	adj.	ներօսմանական
interracial	['intq'reiSl]	adj.	ազգամիջյան
interrelated	['intqri'leitid]	adj.	փոխկապակցված, փոխադարձ կապված
interrelation	['intqri'leiSn]	n.	փոխառնչություն, փոխհարաբերություն
interstate	['intq"steit]	adj.	միջպետական
intertwined	['intq"twaind]	adj.	միահիյուսված
intervene	[intq'vi:n]	v.	միջամտել, խառնվել
intervention	['intq'venSn]	n.	միջամտություն, ինտերվենցիա
interviewee	['intqvju:'i:]	n.	հարցազրույց տվող

interwoven	[ˈintqˈwouvn]	adj.	ներհյուսված, ամուրկապված, շաղկապված
intimation	[ˈintiˈmeiSn]	n.	1. հայտարարություն, ազդարարում, ծանուցում, ցուցում; 2. սկնարկ
intimidation	[inˈtimiˈdeiSn]	n.	1. վախեցնելը, ահաբեկելը, ահ տալը, ահաբեկում; 2. ահաբեկվածություն, վախեցածություն; 3. հպատակեցում
intolerable	[inˈtOlqrqbl]	adj.	անտանելի, անհանդուրժելի, անդիմանալի
intolerance	[inˈtOlqrqns]	n.	անհանդուրժողականություն, անհանդուրժողություն
intolerant	[inˈtOlqrqnt]	adj.	չհանդուրժող
intoxicate	[inˈtOksikeit]	v.	1. <i>թժշկ.</i> թունավորել; 2. հարբեցնել, փխր. արբեցնել
intricate	[ˈintrikqt]	adj.	խճճված, բարդ (կառուցվածքով)
intrigue	[ˈintrJg]	n.	բանասարկություն, մեքենայություն, խարդավանք
intrude	[inˈtru:d]	v.	1. ներս մտնել, անհրավեր միջամտել; 2. ներխուժել
intruder	[inˈtru:dq]	n.	ինքնակոչ, անկոչ, աներես մարդ
intrusion	[inˈtru:Zn]	n.	ներխուժում, միջամտելը
invalidate	[inˈvxlideit]	v.	անվավեր ճանաչել, անվավեր դարձնել, օրինական ուժից զրկել
invaluable	[inˈvxljuqbl]	adj.	անգնահատելի
inveigh	[inˈvei]	v.	հարձակում գործել, վատաբանել, խայտառակել
investigate	[inˈvestiˈgeit]	v.	ուսումնասիրել, հետազոտել
investigating commission			<i>քննիչ հանձնաժողով</i>
investigation	[inˈvestiˈgeiSn]	n.	ուսումնասիրություն, հետազոտություն
investigator	[inˈvestiˈgeitq]	n.	ուսումնասիրող, հետազոտող
inviolability	[inˈvaiqlqˈbilqti]	n.	անխախտելիություն

inviolable	[in'vaiqlqbl]	adj.	անխախտելի
involuntary	[in'vOlqntqri]	adj.	ակամա, բնագոյական, ինքնական, իր կամքից անկախ
involvement	[in'vOlvmqnt]	n.	մասնակցում, ներգրավում
Iran	[i'ra:n]	n.	Իրան
Iranian	[i'ra:niqn]	n. adj.	իրանցի, պարսիկ իրանական
Iraq	[i'ra:k]	n.	Իրաք
Iraqi	[i'ra:ki]	n. adj.	իրաքցի իրաքյան
ire	[aiq]	n.	ցասում, զայրույթ
irredent	[i'ridqnt]	adj.	չմիավորված, անջատ, մեկուսացած
irredentism	["iri'dentizm]	n.	անջատողականություն
irredentist	["iri'dentist]	n. adj.	անջատողական (անձ) անջատողական
irrefutable	[i'refju:tqbl]	adj.	անհերքելի
irregular	[i'regju:lq]	adj.	1. անկանոն; 2. ապօրինի, անօրեն; 3. անհավասար, անհարթ
irremediable	["iri'mJdiqbl]	adj.	1. անուղղելի; 2. անբուժելի, անդարմանելի
irreparable	[i'repqrqbl]	adj.	անուղղելի, անդարմանելի, անհատուցելի
irrespective	["iri'spektiv]	adv.	չնայած, անկախ (որևէ բանից)
irresponsible	[iri'spOnsqbl]	adj.	անպատասխանատու
irresponsibility	[iris'pOnsq'bilqti]	n.	անպատասխանատվություն
irritation	["iri'teiSn]	n.	1. բորբոքում, գրգռում; 2. բարկություն, զայրույթ
Islam	[i'izla:m]	n.	իսլամ
renunciation of ~			<i>հրաժարում իսլամից</i>
Islamic	[iz'l x mik] = [i'izla:mik]	adj.	իսլամական
Islamism	[i'izlqmizm]	n.	1. իսլամիզմ; 2. իսլամություն
Islamist	[i'izlqmist]	n. a.	իսլամիստ իսլամիստական

Islamization <i>forced ~</i> <i>~ rite</i>	[izlq"mai'zeiSn]	n.	իսլամացում <i>քռնի իսլամացում</i> <i>իսլամացման ծես</i>
Islamize	['izlqmaiz]	v.	իսլամացնել
Islamized	['izlq"maizd]	adj.	իսլամացած
isolate	['aisq"leit]	v.	1. մեկուսացնել; 2. շրջափակել; 3. անջատել
isolated	['aisqleitid]	adj.	մեկուսացած, առանձնացած, անջատված
isolation	['aisq'leiSn]	n.	մեկուսացում, առանձնացում, անջատում
isolationism	['aisq'leiSnizm]		<i>քղք.</i> մեկուսացվածություն, մեկուսացման քաղաքականություն, իզոլյացիոնիզմ
Israel	['izreiql]	n.	Իսրայել
Israeli	[iz'reiqli]	n.	իսրայելցի, Իսրայելի բնակիչ
		adj.	իսրայելական
issue	['isju:] = ['iSu:]	n.	վիճելի հարց. տարաձայնություն, անհամաձայնություն
<i>the Armenian issue =</i> <i>the Armenian question =</i> <i>the Armenian cause =</i> <i>the Armenian problem</i> issue			<i>հայկական հարցը</i>
<i>~ a special order</i>		v.	պաշտոնապես հայտարարել հատուկ հրաման արձակել
Istanbul (Stambul)	[is't x nbHl]	n.	Ստամբուլ
<i>it goes without saying</i>			<i>ինքնին հասկանալի է</i>
Italian	[i't x liqn]	n.	1. իտալացի; 2. իտալերեն
		adj.	իտալական
Italy	['itqli]	n.	Իտալիա
itinerant	[i'tinqrqnt]	adj.	1. թափառող, թափառական, թափառաշրջիկ; 2. շրջիկ
Ittihad=Ittehad (Union and Progress)	['iti" h x d]	n.	Իբթիհադ՝ Միություն և առաջադիմություն (երիտթուրքերի կուսակցությունը)

Ittihadists (Young Turks)	['iti'h x dists]	adj.	իթթիհադականներ՝ երիտ-թուրքեր
-------------------------------------	------------------	------	------------------------------

-J-

jackal <i>fall a prey to the ~s</i>	[' G x k0:l]	n.	շնագայլ <i>շնագայլերի կեր դառնալ</i>
janissary }	[' G x nisqri]	n.	ենիչեր
janizary }	[G x nizqri]		
yenicheri }	[jeniCqri]		
janissarian	[' G x ni'seriqn]	adj.	ենիչերական
jehad (jihad)	[G i'ha:d]	n.	ջիհադ (սրբազան պատերազմ անհավատների՝ քրիստոնյաների դեմ)
jeopardize	[' G epq"daiz]	v.	վտանգել, վտանգի ենթարկել, փորձության մատնել
jeopardized	[' G epq"daizd]	adj.	վտանգված
jeopardizing	[' G epq"daiziN]	adj.	վտանգավոր
jeopardous	[' G epqdqs]	adj.	վտանգավոր
jeopardousness	[' G epqdqs"nis]	n.	վտանգավորություն
jeopardy <i>in ~</i>	[' G epqdi]	n.	1. վտանգում; 2. վտանգ <i>վտանգված</i>
Jerusalem	[G q'ru:sqlqm]	n.	Երուսաղեմ
jettison	[' G etisn]	v.	նավից դուրս նետել
Jew	[' G u:]	n.	հրեա, եբրայեցի
Jew-hatred (Judaephobia)	[' G u:"heitrid] [" G u:diq'f0biq]	n.	հրեատյացություն հրեատյացություն, վախ հրեաների նկատմամբ
Jewish	[' G u:iS]	adj.	1. հրեա, եբրայեցի 2. հրեական, եբրայական
Jewry	[' G u:ri]	n.	հրեա ժողովուրդը
jihadist (jihadist)	[G i'hRdist]	n.	ջիհադի կողմնակից, ջիհադ իրականացնող
joint	[G 0int]	adj.	համատեղ, միացյալ
jointly	[' G 0intli]	adv.	միասին, միատեղ, համատեղ
Jordan	[' G 0:dqn]	n.	Հորդանան

jostle	[G 0sl]	n. v.	հրոց, բախում 1. իրար հրել; 2. կռվել, կռիվ անել
junior	[' G u:njq]	adj.	կրտսեր
junta	[' G Antq]	n.	խումտա՝ կառավարող զինվորականների խումբ
just	[G Ast]	adj. adv.	արդար, իրավացի 1. միայն, ընդամենը, ուղղա- կի, պարզապես; 2. հենց նոր, քիչ առաջ
justice	[' G Astis]	n.	1. արդարություն; 2. արդարադատություն
justification	[" G Astifi ' keiSn]	n.	արդարացում
justify	[' G Astifai]	v.	արդարացնել
justly	[' G Astli]	adv.	արդարացիորեն, իրավացիորեն
juxtapose	[" G Akstq ' pouz]	v.	համադրել, զուգադրել, հակադրել

-K-

kaimakam	[' kaimq " kqm]	n.	գավառապետ
Kemal Mustafa, Ataturk (founder and I president /1923-1938/ of the Republic of Turkey)			Աթաթ(յ)ուրք Մուստաֆա Քեմալ (Թուրքական հանրապետության հիմնա- դիր և առաջին նախագահ /1923-1938/)
Kemalism	[' kemqlizm]	n.	քեմալականություն, քեմալիզմ
Kemalist	[' kemqlist]	n. adj.	քեմալական, քեմալիզմի կողմնակից քեմալական
key	[ki:]	n. adj.	1. բանալի 2. <i>փիք</i> . բանալի (որևէ բանի հասնելու միջոց) շատ կարևոր, հիմնական, գլխավոր
~ issue (~ question)			<i>հիմնահարց, հիմնական հարց, հիմնախնդիր</i>
khan	[ka:n]	n.	խան
kick	[kik]	v.	նոտքով հարվածել

kidnap	['kidn x p]	v.	առևանգել, զոռով փախցնել
kidnapping	['kid"n x piN]	n.	առևանգում
kill	[kil]	v.	սպանել
<i>~ outright</i>			<i>անմիջապես սպանել</i>
<i>~ people because they had dared to drink water</i>			<i>ջուր խմելու համար սպանել</i>
killing	['kiliN]	n.	սպանություն, սպանելը
kin	[kin]	n.	տոհմ, ընտանիք, ազգականներ
kindle	['kindl]	v.	բորբոքել, հրահրել
<i>kindle/fan hatred</i>			<i>արելություն բորբոքել</i>
kindred	['kindrid]	a.	ազգակից, արյունակից
king	[kiN]	n.	թագավոր, արքա
<i>~ of ~s</i>			<i>արքայից արքա</i>
kingdom	['kiNdqm]	n.	թագավորություն
kinsfolk	['kinzfouk]	n. pl.	ազգականներ, ազգակիցներ
kinship	['kinSip]	n.	<i>պշր.</i> ազգակցություն, ազգակցական կապ
kinsman	['kinzmqn]	n.	ազգական, ազգակից
<i>/pl. kinsmen/</i>			
<i>knowledge-based approach</i>			<i>գիտական մոտեցում</i>
Koran	[kO:'ra:n]	n.	Դուրան
Kurd	[kq:d]	n.	քուրդ
Kurdification	['kq:difi'keiSn]	n.	քրդացում
Kurdify	['kq:difai]	v.	քրդացնել
Kurdish	['kq:diS]	n. adj.	քուրդ քրդական

-L-

labo(u)r	[leibq]	n.	աշխատանք (հատկապես ֆիզիկական)
<i>~ battalions</i>			<i>աշխատանքային գումարտակներ</i>
<i>~ power</i>	['leibq pauq]		<i>աշխատուժ</i>
lack	[l x k]	n.	պակաս, պակասություն
<i>~ of political will</i>			<i>քաղաքական կամքի բացակայություն/ պակասություն</i>

lag	[l x g]	v.	ետ մնալ, ետ ընկնել, հապաղել, ուշանալ
Lamarqazia	['lRmq'keiziq]	n.	ապակենտրոնացում, Լամարքազիա՝ օսմանյան վարչական ապակենտրոնացման կուսակցություն
lambast	[l x m 'b x st]	v.	հրապարակայնորեն խիստ քննադատել
lament	[lq' ment]	n. v.	ողբ ողբալ
lamentable	['l x mqntqbl]	adj.	խիստ ցավալի, ողբալի
lamentation	['l x mqn' teiSn]	n.	ողբ, ողբալը
large-scale	['la: G 'skeil]	adj.	լայնածավալ, լայնամասշտաբ
lash	[l x S]	v.	մտրակել, մտրակով հարվածել
lasting	['la:stiN]	adj.	տևական, կայուն, երկարատև
latent	['leitqnt]	adj.	թաքուն, գաղտնի, ծածուկ
Lausanne	[l0:'zan]	n.	Լոզան (քաղաք Շվեյցարիայում)
law	[l0:]	n.	1. օրենք, կանոն; 2. իրավունք, իրավագիտություն
<i>Law on Deportation</i>			<i>Տեղահանության մասին օրենք</i>
law-abiding	['l0:q"baidiN]	adv.	օրինապահ, օրինակատար, օրենքին հնազանդ, օրինապաշտ
lawful	[l0:ful]	adj.	օրինական
lawless	['l0:lqs]	adj.	անօրեն, անօրինական, ապօրինի
law-maker	['lL "meikq]	n.	օրենսդիր
lawyer	['l0:jq]	n.	1. իրավաբան, փաստաբան 2. օրենսգետ
<i>lay waste</i>			<i>ավերել, ամալացնել, ամալի դարձնել</i>
lead <i>/led-led/</i>	[li:d]	v.	1. առաջնորդել, տանել, ղեկավարել, գլխավորել; 2. վարել (կյանք); 3. հանգեցնել

leader	['li:dq]	n.	1. առաջնորդ, ղեկավար, պարագլուխ; 2. առաջատար, հաղթող (մրցույթում)
leadership	['li:dqSip]	n.	ղեկավարություն, առաջնորդություն
leading	['li:diN]	adj.	առաջատար, գլխավոր, առաջնորդող
league	[li:g]	n.	դաշնություն, միություն, լիգա <i>Ազգերի լիգա</i>
<i>League of Nations</i>			
leave <i>/left-left/</i>	[li:v]	v.	1. հեռանալ, թողնել գնալ; 2. լքել, ընդմիջտ հեռանալ; 3. գնալ, մեկնել
Lebanese	['lebq"ni:z]	n. adj.	լիբանանցի լիբանանյան
Lebanon	['lebqndn]	n.	Լիբանան
left-overs	['left"ouvqz]	n. pl.	թափթփուկներ
left-sider	['left"saidq]	n.	ձախերին հարող, ձախերի կողմնակից
legacy	['legqsi]	n.	ժառանգություն
legal	['li:gl]	adj.	1. իրավական, իրավաբանական; 2. օրինական <i>իրավագիր</i>
<i>~ scholar</i>			
legality	[li'g x lqti]	n.	օրինականություն
legalize	['li:gqlaiz]	v.	օրինականացնել
legation	[li'geiSn]	n.	1. ներկայացուցչություն; 2. դիվանագիտական առաքելություն, պատմական միսիա
legion <i>Armenian ~ in the French Army</i>	['li:G n]	n.	լեգեոն <i>Հայկական լեգեոն ֆրանսիական բանակի մեջ</i>
legionary (a member of Armenian volunteer movement)	['li:G qndri]	n.	լեգեոնական (հայ կամավորական շարժման անդամ)
legislation	['le G is'leiSn]	n.	օրենսդրություն
legitimacy	[li'G itimqsi]	n.	օրինականություն, օրինավորություն

legitimate	[li' Gitqmq̄t]	adv.	1. օրինական, օրինակա- նացված; 2. օրինաձին; 3. ընդունելի, հիմնավորված
	[li' Gitimeit]	v.	1. օրինականացնել; 2. որդեգրել
legitimize	['le Gitq"maiz]	v.	օրինականացնել
leitmotif (leitmotiv)	['lait"mouti:f] ['laitmouti:v]	n.	լեյտմոտիվ
lengthy	['leNgDi]	adj.	երկար
<i>~ terms of imprisonment</i>			
			<i>երկարաժամկետ բանտար- կություն</i>
lenience (leniency)	['li:niqns] ['lJniqnsi]	n.	ներողամտություն, մեղմու- թյուն, զիջողություն
Lesser Armenia	[lesqr a:'mi:njq]	n.	Փոքր Հայք
lethal	['li:Tql]	adj.	մահացու, մահաբեր
level¹	['levl]	n.	մակարդակ, աստիճան
level²	['levl]	v.	հողին հավասարեցնել (շենք և այլն), քանդել
leverage	['lJvqri G]	n.	1. նպատակին հասնելու միջոց, լծակ; 2. ուժ, իշխա- նություն, ազդեցություն
levi	[levi]	v.	հարկ գանձել, հարկել, հարկ դնել
liability	["laiq'bilqti]	n. pl.	պատասխանատվություն պարտավորություններ, պարտք
liable	['laiqbl]	adj.	1. պատասխանատու; 2. ենթակա
liaison	[li'eizn]	n.	կապ, գործակցություն, փոխգործողության կապ
liberal	['librql]	n. adj.	լիբերալ (անձ) ազատական, լիբերալ
liberalization	["librqlai'zeiSn]	n.	ազատականացում
liberator	["libq"reitq]	n.	ազատարար
liberty	['libqti]	n.	ազատություն
life	[laif]	n.	կյանք
<i>/pl. lives/ ~ expectancy ~ imprisonment</i>			<i>կյանքի հավանական յրևողություն ցմահ բանտարկություն</i>

lifestyle	['laif"stail]	n.	ապրելաձև, ապրելակերպ, ապրելաոճ, կենսակերպ, կենսաոճ
likelihood	['laiklihud]	n.	հավանականություն
likely	[laikli]	adj. adv.	հավանական հավանաբար
limit	[limit]	n.	1. սահման, առավելագույն չափ; 2. սահմաններ, եզրագիծ
		v.	սահմանափակել
limitation	['limi'teiSn]	n. pl.	սահմանափակում թերություններ, բացեր, պակասություններ
limited	['limitid]	adj.	սահմանափակ
livelihood	['laivlihud]	n.	ապրուստ, ապրուստի միջոցներ
livestock	['laiv"stOk]	n.	ընտանի անասուններ
lobby	['lObi]	n. v.	քաղաքական շահախումբ, լոբբի փորձել ազդել քաղաքական գործիչների վրա ի շահ որոշակի հարցի
local	['loukl]	n. adj.	տեղացի, տեղաբնակ, բնիկ 1. տեղական, տվյալ վայրի հետ կապված; 2. տեղային
locality	[lou'k x lqti]	n.	տարածք, վայր, շրջան
locate	[lou'keit]	v.	1. տեղը հայտնաբերել, գտնել; 2. տեղակայել, տեղավորել
logical ~ <i>sequel</i>	['lOG ikl]	adj.	տրամաբանական <i>տրամաբանական շարունակություն</i>
logician	[lq' GiSn]	n.	կազմակերպիչ, կազմակերպչական գործողությունների ղեկավար
logistical	[lq' Gistikql]	adj.	կազմակերպչական
logistics	[lq' Gistiks]	n. pl.	կազմակերպչական գործողություններ
long long for	[lON]	adj. v.	երկար փափագել, տենչալ, կարոտել

longing ~ <i>for home</i>	['lL Nig]	n.	բուռն ցանկություն, տենչ <i>հայրենաքաղաքություն</i>
long-term	['lL NtWm]	adj.	1. երկարատև, տևական, երկարաժամկետ; 2. հին, վաղեմի, վաղուցվա
loot	[lHt]	v.	թալանել, կողոպտել
looter	['lu:tq(r)]	n.	կողոպտիչ, թալանչի
looting	[lHtiN]	n.	կողոպուտ
lose /lost-lost/	[lu:z]	v.	կորցնել, գրկվել, տանուլ տալ
loss <i>irreparable</i> ~	[lOs]	n.	կորուստ <i>անդառնալի կորուստ</i>
louse /pl. lice/	[laus]	n.	ոջիլ
lousiness	['lausinqs]	n.	ոջլոտություն
loyal	[lOil]	adj.	հավատարիմ
loyalty	['lOiqlti]	n.	հավատարմություն
lurid	['ljuqrɪd]	adj.	սարսափելի, սահմոկեցու- ցիչ

-M-

macabre	[mq'ka:brq]	adj.	գարհուրելի, սահմոկելի, սոսկալի
machete	[mq'Seti]	n.	ցակատ, լայնաշեղք հատող գործիք
machine-gun	[mq'Si:n"gAn]	n.	գնդացիք
magnanimity	[m x gn x 'nimqti]	n.	մեծահոգություն, վեհանձ- նություն
magnify	['m x gnifai]	v.	1. խոշորացնել, մեծացնել; 2. չափազանցել
maim	[meim]	v.	խեղանդամ դարձնել, մարմնական ծանր վնասվածք պատճառել
maiming	['meimiN]	n.	խեղում
mainspring	['mein"spriN]	n.	1. շարժառիթ, շարժիչ ուժ; 2. գապանակ
maintain ~ <i>tight control</i>	[mein'tein]	v.	պահել, պահպանել <i>խիստ հսկողություն</i> <i>պահպանել</i>

major	['mei Gq]	n. adj.	մայոր կարևոր, գլխավոր, հիմնական
major general	['mei Gq ' Genqrql]	n.	գեներալ-մայոր
majority	[mq' GOrqti]	n.	մեծամասնություն, մեծ մասը
overwhelming ~			<i>ճնշող մեծամասնություն</i>
maladministration	['m x lqd"mini 'streiSn]	n.	վատ կամ սխալ կառավարում
malaise	[mq'leiz]	n.	անարդյունավետություն
malaria	[mq'leriql]	n.	տենդ, մալարիա
malcontent	['m x lkqn"tent]	n. adj.	դժգոհ անձ դժգոհ, անբավական
malediction	['m x li' dikSn]	n.	անեծք, ճգովք
malevolent	[mq'levqlqnt]	adj.	չարամիտ, չարական, չարախիճ
malfeasance	[m x l' fi:zqns]	n.	<i>հրվք.</i> չարագործություն, ոճրագործություն, հանցանք
malicious	[mq'liSqs]	adj.	1. չար, չարասիրտ, ոխա- կալ, քինոտ; 2. կանխա- մտածված, դիտավորյալ
malign	[mq'lain]	adj.	1. չար, չարամիտ, չարանենգ; 2. վնասակար, չարորակ
malignity	[mq'lignqti]	v. n.	չարախոսել, զրպարտել 1. ոխակալություն, չարու- թյուն, չարասրտություն; 2. վնասակարություն, կոր- ծանարարություն
malnutrition	['m x lnju:' tri: Sn]	n.	թերսնում, թերսնվելը
Malta	['mOltq]	n.	Մալթա
maltreatment	['m x l' tri:tmqnt]	n.	վատ վերաբերմունք, կոպիտ վերաբերմունք
Mamluk (Mameluke)	['m x mq"lHk]	n.	մամլուք՝ վաղ հասակում գերված, մահմեդականաց- ված և ռազմական գործին վարժեցված սպիտակա- մորթ ստրուկ
manacles	['m x nqkqlz]	n. pl.	ձեռնաշղթաներ, ձեռնակա- պանքներ

mandate	['m x ndeit]	n.	մանդատ, հանձնարարագիր
mandated	['m x n "deitid]	adj.	մանդատով կառավարվող, մանդատավոր
mandatory	['m x ndqtri]	adj.	պարտադիր՝ հարկադիր լիազորություն
mangle	['m x Ngl]	v.	բզկտել, կտոր-կտոր անել
mangled	['m x Ngld]	adj.	բզկտված
man-hating	['m x n "heitiN]	adj.	մարդատյաց
mania	['meiniq]	n.	մոլուցք, մոլագարություն
manifest	['m x nifest]	n.	դրսևորել, ցույց տալ, երևան հանել, հանդես բերել
manifestation	["m x nife 'steiSn]	n.	բացահայտում, դրսևորում, արտահայտում, ապացույց
manifesto	["m x ni 'festou]	n.	մանիֆեստ, ծրագրային հայտարարություն
manipulation	[mq "nipju 'leiSn]	n.	1. աչքակապություն, ձեռնածություն; 2. մեքենայություն, աղավաղում, նենգավորություն
mankind	[m x n 'kaind]	n.	մարդկություն
manpower	['m x n "pauq]	n.	աշխատուժ
manslaughter	['m x n "sl0:tq]	n.	մարդասպանություն
maraud	[mq 'r0:d]	v.	կողոպտել, ասպատակել
marauder	[mq 'r0:dq(r)]	n.	դիակապտությամբ զբաղվող, կողոպտիչ, ավարառու
marauding	[mq 'r0:diN]	n.	ասպատակություն, կողոպուտ
march	[ma:C]	n. v.	երթ (բողոքի, ռազմական) 1. ռազմերթ կատարել; 2. վստահ՝ վճռական քայլել; 3. երթի (բողոքի) դուրս գալ
marginal	['m R G inql]	adj.	1. փոքր, չնչին, նվազագույն 2. անկարևոր, ոչ էական, աննշան
marksman <i>/pl. marksmen/</i>	['ma:ksmqn]	n.	նշանառու, նշանաձիգ

martial court	['ma:Sqɫ 'kO:t]	n.	ռազմադաշտային դատարան
		v.	դատել ռազմական դատարանով
martyr	['ma:tq]	n.	մարտիրոս, նահատակ
		v.	1. նահատակել; 2. տանջել
martyrdom	['ma:tqɔdɔm]	n.	1. մարտիրոսություն, նահատակություն; 2. տանջանք, չարչարանք
mask	[ma:sk]	n.	դիմակ, քղամիդ
mass media		n. pl.	<i>զանգվածային լրատվամիջոցներ</i>
massacre	['m xsqkq]	n.	կոտորած, ջարդ, սպանդ
		v.	կոտորել, ջարդել, սպանել
massacrer	['m xsqkrq]	n.	ջարդարար, կոտորած իրականացնող
massive ~ <i>character</i>	['m x sɪv]	adj.	զանգվածային <i>զանգվածային բնույթ</i>
mastermind ¹	['ma:stq"maɪnd]	v.	ղեկավարել, կառավարել (գաղտնի)
mastermind ²	['ma:stq"maɪnd]	n.	1. կազմակերպիչ, ղեկավար; 2. հմուտ՝ ոգեշնչող՝ գիտականձ
material	[mq'tiqrɪql]	n.	նյութ
~ <i>reparation</i>		adj.	նյութական <i>նյութական փոխհատուցում</i>
meaningful	['mi:niNful]	adj.	իմաստավոր, իմաստալից
meaningless	['mi:niNlqs]	adj.	անիմաստ, աննպատակ
measure <i>drastic</i> ~s	['meZq]	n.	միջոց <i>կիրքուկ միջոցներ, խիստ միջոցներ</i>
Mecca	['mekq]	n.	Մեքքա
mediation	['mi:di'eiSn]	n.	միջնորդում, միջամտում
mediator	['mi:di'eitq(r)]		միջնորդ
mejlis	['me G lis]	n.	մեջլիս (Թուրքիայի խորհրդարանը)
member	['membq]	n.	անդամ
membership	['membqSɪp]	n.	անդամություն

memo	['memou]	n.	կարճ երկտող
memoirs	['mem"wa:z]	n. pl.	հուշապատում, հուշագրություն հիշողություններ
memorable	['memqrqbl]	adj.	հիշարժան
memorandum <i>/pl. memoranda/</i>	['memq'r x ndqm]	n.	հուշագիր
memorial	[mq'm0:riql]	n.	հուշարձան, հուշատախ- տակ, հուշակոթող
<i>Memorial Day and Day of Rightful Claim (April 24)</i>			
memorialize	[mi'm0:"riqlaiz]	v.	հավերժացնել հիշատակը
menace	['menqs]	n. v.	1. սպառնալիք; 2. վտանգ սպառնալ
mendacious <i>mens rea</i>	[men'deiSqs]	adj.	1. սուտ, կեղծ; 2. ստախոս <i>լատ. իրվր. մեղադրյալի մտադրություն, դիտավորու- թյուն, կանխամտածություն, եղին միտք</i>
mental <i>~ faculties</i>	[mentl]	adj.	մտավոր <i>մտավոր կարողություններ, ունակություններ</i>
mentality	[men't x lqti]	n.	մտածողություն, մտածելա- կերպ
mercenary	['mq:sqnqri]	n.	վարձկան զինվոր
merciless	[mq:silqs]	adj.	անգութ, անխիղճ, անողորմ
mercy	[mq:si]	n.	գթություն
merge (with)	[mq:G]	v.	միաձուլվել, միանալ, խառնվել, ձուլվել
Mesopotamia	['mesqpq'teimjq]	n.	Միջագետք
Mesopotamian	['mesqpq'teimjqn]	adj.	միջագետքյան
method	['meTqd]	n.	1. մեթոդ, միջոց; 2. համակարգ, սխառն
meticulously	[mi'tikjulqsli]	adv.	բժախնդրորեն, մանրախնդիր ձևով
mettle	['metl]	n.	եռանդ, ավյուն, արիություն, քաջություն
middleman <i>/pl. middlemen/</i>	['midl'm x n]	n.	հաշտարար

migrate	[mai'greit]	v.	վերաբնակվել, գաղթել
migration	[mai'greiSn]	n.	գաղթ, արտագաղթ, տեղաշարժ, տարագնացություն
milestone	['mail'stoun]	n.	ուղենիշ
militant	['militqnt]	n. adj.	մարտիկ, ակտիվիստ ռազմատենչ, ռազմամոլ
militarization	['militqrai'zeiSn]	n.	ռազմականացում
militarize	['militqraiz]	v.	ռազմականացնել
military <i>Military Council</i> <i>military operations</i>	['milit(q)ri]	adj.	ռազմական, զինվորական <i>Ռազմական խորհուրդ</i> <i>ռազմական գործողություններ</i>
millennial	[mi'leniq]	adj.	հազարամյա
millennium	[mi'leniqm]	n.	հազարամյակ
<i>/pl. millennia/</i>	[mi'leniq]		
millennium-old	[mi'leniqm'ould]	adj.	հազարամյա
<i>mind one's own business</i>			<i>ուրիշի գործերին չխառնվել, իր գործերով զբաղվել</i>
mingle	[miNgl]	v.	խառնվել, շփվել
minister	['ministq]	n.	նախարար
<i>Foreign Minister = Minister of Foreign Affairs</i>			<i>արտաքին գործերի նախարար</i>
<i>Interior Minister (Home Minister) (Minister of Internal Affairs) (Minister of Home Affairs)</i>			<i>ներքին գործերի նախարար, ներքին գործոց նախարար</i>
ministerial	['minis'tiqriql]	adj.	նախարարական, նախարար(ներ)ի
minor	['mainq]	adj.	փոքր, աննշան
minority	[mai'nOrqti]	n.	փոքրամասնություն
miraculously =by miracle	[mi'r x kjulqsl]	adv.	հրաշքով
misanthrope	['misqn'Troup]	n.	մարդատյաց
misanthropic	['misqn'TrOpik]	adj.	մարդատյաց
misanthropy	[mi's x nTrqpi]	n.	մարդատյացություն
misconception	['miskqn'sepSn]	n.	սխալ պատկերացում, թյուրկարծիք

misconstrue	['miskqn'stru:]	v.	սխալ մեկնաբանել
misdeed	[mis'di:d]	n.	չարագործություն, հան- ցանք, հանցագործություն
misdoing	[mis'duiN]	n.	հանցագործություն, հան- ցանք, չարագործություն
miserable	['mizqrqbl]	adj.	քշվառ
misery	['mizqri]	n.	քշվառություն
misgiving	[mis'giviN]	n.	կասկած, մտավախություն
misgovernment	[mis'gAvqnmqnt]	n.	սխալ կառավարում, ապակառավարում
mishap	['mis'h x p]	n.	ձախորդություն, անհաջողություն
mislead <i>/misled-misled/</i>	[mis'li:d]	v.	սալակողմնորոշել, թյուրի- մացության մեջ գցել
misleading	[mis'li:diN]	adj.	սխալ, թյուրիմացության մեջ գցող
misrepresent	[misripri'zent]	v.	խեղաթյուրել, աղավաղել, սխալ ներկայացնել
misrepresentation	['mis'reprizen' teiSn]	n.	խեղաթյուրում, սխալ ներկայացնելը
misrule	['mis'ru:l]	n.	1. վատ կառավարում; 2. խռովություն, անկարգություն
mission	[miSn]	n.	1. առաքելություն; 2. պատ- վիրակություն; 3. ռազմա- կան գործողություն; 4. միսիոներություն, մի- սիոներական աշխատանք
missionary	['miSnqri]	n. adj.	միսիոներ, քարոզիչ միսիոներական
mistreatment	[mis'tri:tmqnt]	n.	վատ վերաբերմունք, կոպիտ վերաբերմունք
mistrust	[mis'trAst]	n. v.	անվստահություն, կասկած չվստահել, կասկածել
mitigate	['miti'geit]	v.	մեղմացնել, թեթևացնել, չափավորել
<i>mitigating circumstances</i>			<i>մեղմացուցիչ հանգամանք- ներ</i>
moan	[moun]	n. v.	հոգոց, հառաչանք, տնքոց հառաչել, տնքալ

mobilize	['moubq"laiz]	v.	1. մոբիլիզացնել ուժերը; 2. զորահավաքի ենթարկել, ռազմականացնել
mobilization	[moubqlai'zeiSn]	n.	զորահավաք, մոբիլիզացում
mock	[mOk]	v.	ծաղրել, վրան ծիծաղել, տնազ անել
mockery	['mOkqri]	n.	ծաղր, ծաղրանք, ծաղրուծանակ
<i>mode of life = mode of living = way of life = way of living</i>			
modernize	['mOdq"naiz]	v.	արդիականացնել
modus operandi	["moudqs Opq'r x ndi]		լատ. գործելաոճ, աշխատաոճ
modus vivendi	['moudqs vi'vendi]		լատ. համակեցության եղանակ, համաձայնության եզր, համակենսաձև
Mohammed (Muhammad)	[mou'h x mid] [mq'h x mid]	n.	Մուհամմեդ
Mohammedan (Muhammadan)	[mou'h x midn] [mq'h x midn]	n.	մահմեդական
molest	[mq'lest]	v.	բռնարարք կատարել
momentarily	['moumqntrqli]	adv.	մի ակնթարթում, մի պահ, շատ շուտով
monarch	['mOnqk]	n.	միապետ
monarchic(al)	[mO'na:kik(ql)]	adj.	միապետական, միապետու- թյան
monarchy	['mOnqki]	n.	միապետություն
Mongol	['mONgql]	n. adj.	մոնղոլ մոնղոլական, մոնղոլ
monist	['mOnist]	n.	մոնիստ, մեկ ելակետային դրույթի՝ մոնիզմի կողմնա- կից
monograph	['mOnqgra:f]	n.	մենագրություն
monolithic	["mOnq'liTik]	adj.	միակուռ, միաձույլ, միատարր, միասնական
monster	['mOnstq]	n.	հրեշ
monstrous	['mOnstrqs]	adj.	1. հրեշային, հրեշավոր; 2. անեղի, ալլանդակ, տգեղ, սարսափելի
<i>~ plan</i>			<i>հրեշավոր ծրագիր</i>

moral ~ <i>reparation</i>	['m0rql]	adj.	բարոյական <i>բարոյական փոխհատու- ցում</i>
~ <i>support</i>			<i>բարոյական աջակցություն</i>
moralist	['m0rqlist]	n.	բարոյագետ
morality	[mq' r x lqti]	n.	1. բարոյագիտություն, էթիկա; 2. բարոյական վարքագիծ
morals <i>depraved</i> ~	[m0rlz]	n. pl.	բարոյականություն, բարքեր <i>արարավոր բարքեր</i>
moribund	['m0ribAnd]	adj.	մահամերձ
Moroccan	[mq'roukqn]	n.	Մարոկկոյի բնակիչ, մարոկկացի
Morocco	[mq' r0kou]	n.	Մարոկկո
mortified	['m0:tifaid]	adj.	ճնշված, ստորացված, նվաստացած
Moslem }	['m0zlem] =	n.	<i>հնգ.</i> մուսուլման,
Muslim }	['muzlqm]	adj.	մահմեդական մուսուլմանական, մահմեդական
mosque	[m0sk]	n.	մզկիթ
Motherland- deprived	["mADqlqnd di'praivd]	adj.	հայրենագուրկ
motive	['moutiv]	n.	շարժառիթ, դրդապատճառ, շարժիչ ուժ
mourn	[m0:n]	v.	1. ողբալ, սգալ; 2. վշտանալ, տխրել
mourning	['m0:niN]	n. adj.	սուգ, ողբ սգո
mournful ~ <i>song</i>	['m0:nful]	adj.	ողբալի, շատ տխուր <i>տխրերգ</i>
Moussa-Daghian	[musa'dagiqn]	n.	մուսալեոցի <i>լեռնաշղթա</i>
mountain range (<i>range of mountains</i>)			<i>Լեռնաշղթա</i>
mountainous Lebanon (<i>Mt. Lebanon</i>)			<i>Լեռնալիբանան</i>
mouth <i>passing from ~ to ~</i>	[mauT]	n.	բերան <i>բերնից բերան անցնելով</i>
move	[mu:v]	n. v.	քայլ, շարժում, արարք 1. շարժ(վ)ել, տեղավոր(վ) (վ)ել; 2. հուզել

movement	['mu:vmqnt]	n.	շարժում
mullah	['mAlq] = ['mulq]	n.	մոլլա
multicultural	['mAlti'kAlCrql]	adj.	բազմամշակութային
multilateral	[mAlti'l x trql]	adj.	բազմակողմանի, բազմակողմ
multilateralism	['mAlti' l x tqrqlizqm]	n.	բազմակողմանիություն
multinational	['mAlti' n x Snql]	adj.	բազմազգ
<i>multiplicity of thoughts</i>			<i>մտքերի՝ կարծիքների, տեսակետների բազմազանություն</i>
multitude	['mAlti'tjHd]	n.	բազմություն, մեծ քանակություն
Munich	['mju:nik]	n.	Մյունխեն
munitions	['mju:niSnz]	n. pl.	ռազմամթերք
murder	['mq:dq(r)]	n.	սպանություն, մարդասպանություն
murderer	['mq:dqrq(r)]	n.	մարդասպան
murderous	['mq:dqrqs]	adj.	մահաբեր, սպանող, մահ պատճառող
musician	[mju'ziSn]	n.	էրաժիշտ
Mussulman <i>/pl. Mussulmans/</i>	['mAslmqn]	n. adj.	մուսուլման մուսուլմանական
musty	['mAsti]	adj.	բորբոսնած, մգլոտած
mutilate	['mju:ti"leit]	v.	խեղել, հաշմել, ջարդել
mutilated	['mju:ti"leitid]	adj.	խեղված, հաշմված
mutilation	['mjHti'leiSn]	n.	ջարդ, խեղում, հաշմում
mutineer	['mju:tq'niq(r)]	n.	խռովարար
mutiny	['mju:tqni]	n.	խռովություն, սպառնաբերություն

-N-

naked	[neikid]	adj.	մերկ
narrate	[nq'reit]	v.	պատմել, շարադրել
narrowly	['n xrouli]	adv.	հրաշքով, մի կերպ, հազիվ-հազ
nation	[neiSn]	n.	1. ազգ, ժողովուրդ; 2. պետություն, երկիր
national	['n x Snql]	n. pl. adj.	քաղաքացի, հպատակ հայրենակից, համաքաղաքացի 1. ազգային, ժողովրդական; 2. պետական
~ <i>dignity</i>			<i>ազգային արժանապատվություն</i>
~ <i>identity</i>			<i>ազգային ինքնություն</i>
~ <i>policy</i>			<i>ազգային քաղաքականություն</i>
National Assembly	['n x Snql q'sembli]	n.	Ազգային ժողով
<i>national liberation movement</i>			<i>ազգային, ազատագրական շարժում</i>
<i>national pattern</i>			<i>ազգային տեսակը՝ նմուշը</i>
<i>national thinking</i>			<i>ազգային մտածելակերպ, ազգային մտածողություն</i>
nationalist	['n x Snqlist]	n. adj.	ազգայնամոլ ազգայնական, նացիոնալիստական
nationality	['n x Sq'n x liti]	n.	1. ազգություն, ազգային պատկանելություն; 2. քաղաքացիություն, հպատակություն; 3. ազգային հատկանիշներ
nationalization	[n x Snq"lai'zeiSn]	n.	ազգայնացում
nationalize	['n x Snq"laiz]	v.	ազգայնացնել
nationhood	['neiSn"hud]	n.	ազգային պատկանելություն
nation-murderer	['neiSn"mq:dqrq]	n.	ազգասպան
nationwide	['neiSn'waid]	adj. adv.	համազգային, համաժողովրդական ազգովի

native	['neitiv]	n.	1. բնիկ՝ ծագումով որևէ տեղացի; 2. հարազատ, հայրենի տեղաբնակ, բնիկ, տվյալ տեղում ծնված
~ <i>cradle</i> ~ <i>hearth</i>		adj.	տեղաբնակ, բնիկ <i>բնօրբան</i> <i>հայրենի օջախ</i>
native-born	['neitiv'b0:n]	adj.	բնիկ. տեղական, անդրենածին
Near East		n.	Մերձավոր Արևելք
		adj.	մերձավորարևելյան
nearby	['niqbai]	adj.	մոտակա, մոտիկ, հարևան
nebulous	['nebjulqs]	adj.	աղոտ, անորոշ, մշուշապատ
necessary	['nesqsri]	adj.	անհրաժեշտ, անխուսափելի
necessitate	[nq'sesi"teit]	v.	անհրաժեշտ դարձնել, անհրաժեշտություն առաջացնել
necessitated	[nq'sesiteitid]	adj.	անհրաժեշտ
necessity	[nq'sesqti]	n.	անհրաժեշտություն
nefarious	[ni'feqriqs]	adj.	հանցագործ, անբարո
negate	[ni'geit]	v.	ժխտել, հերքել, մերժել
negation	[ni'geiSn]	n.	ժխտում, հերքում, մերժում
negative	['negqtiv]	adj.	1. բացասական, ժխտական; 2. վատ, վնասակար; 3. հերքող, ժխտողական
negatively	['negqtivli]	adv.	բացասաբար
neglect	[ni'glekt]	n.	անուշադրություն, անտեսում
		v.	անուշադրության մատնել, անտեսել, զանց առնել
negotiate	[ni'gouSieit]	v.	բանակցել
negotiation	["nigouSi'eiSn]	n.	բանակցություն
negotiator	[ni'gouSieitq]	n.	բանակցող, բանակցող կողմ
neighbo(u)r	[neibq]	n.	հարևան, դրացի
neighbourhood	['neibqhud]	n.	1. հարևանություն; 2. շրջակայք, մոտակայք
neighbouring	['neibqriN]	adj.	հարևան, մոտիկ, հարակից

nemesis	['nemqsis]	n.	1. հուն. դից. վրեժի և արդարացի հատուցման աստվածուհի; 2. արժանի և անխուսափելի պատիժ, արդար հատուցում <i>«Նեմեսիս» գործողություն, որի նպատակն էր պարծել Հայոց ցեղասպանությունը կազմակերպող և իրականացնող երիտթուրքերի կուսակցության պարագլուխներին</i>
<i>operation “Nemesis”</i>			
Netherlands, the	['nqDqlqndz]	n.	Նիդեռլանդներ
neutral	['njutr]	adj.	չեզոք
neutrality	[nju 'tr x lqti]	n.	չեզոքություն
<i>never-ending process</i>			<i>անվերջ(անալի) գործընթաց</i>
newcomer	['nju:kAmq(r)]	n.	նորեկ, եկվոր
newly-appointed	['njuli q'p0intid]	adj.	նորընտիր, նորանշանակ, նոր նշանակված
nexus	['neksqs]	n.	կապ, կապանքներ
Nigeria	[nai 'G eriq]	n.	Նիգերիա
nightblindness	["nait'blaindnqs]	n.	հավկուրություն
nightmare	['naitmeq]	n.	մղձավանջ
nightmarish	["nait' meqriS]	adj.	մղձավանջային
<i>no longer = no more = any longer = any more</i>			<i>այլևս</i>
nomad	['noum x d]	n.	քոչվոր, թափառական
nomadic	[nO' m x dik]	adj.	քոչվոր, վաչկատուն
nominate	['nOmineit]	v.	առաջադրել, ներկայացնել
nominee	[nOmi 'nJ]	n.	թեկնածու (որևէ պաշտոնի), անվանառու
nonchalance	['nOn "Sqlqns]	n.	անտարբերություն, հանգստություն
non-combatant	["nOn 'kOmbqtqnt]	n.	ապաշարային՝ ոչ շարային զինվոր

noncompliant	['nOnkqm'plaiqnt]	adj.	անհաճոյակատար, ոչ հաճոյական, չզիջող
non-governmental	['nOnɡAvqn'mentl]	adj.	ոչ կառավարական, ոչ պետական, հասարակական
non-orthodox	['nOn'0:Tqd0ks]	adj.	ոչ ուղղափառ
non-nationals			<i>տվյալ ազգին չպատկանող մարդիկ, այլազգիներ</i>
non-punishability	['nOnpAniSq'bilqti]	n.	անպատժելիություն
non-Turkic	['nOn'tq:kik]	adj.	ոչ-թուրքական, ոչ թուրք
norm	[nLm]	n.	նորմ, սահմանված, չափ, կանոն
nostalgia (homesickness)	[n0s'tx1Gi q] ['houm'siknis]	n.	հայրենաբաղձություն, կարոտաբաղձություն
nostalgic (homesick)	[n0'stx1Gik] ['houm'sik]	adj.	հայրենաբաղձ, կարոտաբաղձական
notable	['noutqbl]	n.	նշանավոր դեմք, հռչակավոր մարդ
		adj.	նշանավոր, աչքի ընկնող
noteworthy	['nout'wq:Di]	adj.	հիշարժան, ուշադրության արժանի, հիշատակության արժանի
notification	['noutifi'keiSn]	n.	պաշտոնական հայտարարություն, ծանուցում
notify	['nouti'fai]	v.	ծանուցել, տեղեկացնել, պաշտոնապես հայտնել
notoriety	['noutq'rai qti]	n.	վատահամբավություն, տխրահռչակություն, վատ համբավ
notorious	[nou't0:riqs]	adj.	վատահամբավ, տխրահռչակ
nourish	['nAriS]	v.	կերակրել, սնել
novel¹	[n0vl]	n.	վեպ
novel²	[n0vl]	adj.	նոր, նորովի, անծանոթ
novelty	['n0vlti]	n.	նորություն, նորություն
nullify	['nAlifai]	v.	ջնջել, վերացնել, անվավեր դարձնել
numberless	['nAmbqlqs]	adj.	անթիվ, անհամար, անհաշիվ

numerical	["nju'merikl]	adj.	թվային
<i>Nuremberg trial</i>			<i>Նյուրնբերգյան դատավարություն</i>

-O-

oath	[ouT]	n.	երդում
obfuscate	['ObfAskeit]	v.	մոլորեցնել, մոլորության մեջ գցել
obfuscation	[ObfAs'keiSn]	n.	1. մթագնում, պղտորում; 2. գիտակցության մթագնում; 3. մոլորության մեջ գցելը
object	[qb'Gekt]	v.	առարկել
objection	[qb'GekSn]	n.	առարկություն
objective	[qb'Gektiv]	n. adj.	նպատակ անաչառ, անկողմնակալ, օբյեկտիվ
objectivity	["ObGek'tivqti]	n.	անկողմնակալություն, անաչառություն, օբյեկտիվություն
obligation	["Obli'geiSn]	n.	պարտավորություն, պարտավորվածություն
obligate	['Obligeit]	v.	պարտավորեցնել, պարտադրել
obliterate	[q'blitq"reit]	v.	1. ջնջել, սրբել, մաքրել; 2. ոչնչացնել, վերացնել
obliteration	[q"blitq'reiSn]	n.	ոչնչացում, ջնջում, վերացում
obscurantism	[qb'skjurqn"tizm]	n.	խավարամոլություն
obscure	[qb'skjuq]	adj.	1. չճանաչված, աչքի չընկած, ոչ հայտնի; 2. ան- հասկանալի, անըմբռնելի
observant	[qb'zWvqnt]	adj.	ուշադիր, դիտունակ, դիտող
observer	[qb'zq:vq]	n.	դիտորդ, դիտող, հսկող
obstacle	['Obstqkl]	n.	խոչընդոտ, արգելք, դժվարություն

obviate	['Obvieit]	v.	1. խուսափել, խույս տալ; 2. կանխել, առաջն առնել
obvious ~ <i>historical truth</i>	['Obviqs]	adj.	բացահայտ, ակնհայտ <i>պատմական բացահայտ ճշմարտություն</i>
occult	[q'kAlt] = ['Okqlt]	adj.	գաղտնի, ծածուկ, քաքուն, խորհրդավոր
occupant	['Okjupqnt]	n.	գավթիչ, օկուպանտ
occupation ~ <i>forces</i>	["Okju'peiSn]	n. adj.	օկուպացիա օկուպացիոն <i>օկուպացիոն բանակ, օկու- պացիոն զորքեր</i>
occupied	['Okjupaid]	adj.	1. գրավյալ, գրավված, տիրած; 2. որևէ գործով գրադված
occupy	['Okjupai]	v.	գավթել, գրավել, օկուպացնել
occurrence	[q'kArqns] = [q'kq:rqns]	n.	պատահար, դեպք, դիպված, իրադարձություն
odds ~ <i>be at ~ with</i>	[Odz]	n. pl.	տարբերություն, անհավասարություն <i>հակասել, չհամընկնել, չհամապատասխանել</i>
odious	['oudjqs]	adj.	զազրելի, զգվելի, զարշելի
offence	[q'fens]	n.	1. հանցանք; 2. անպատվու- թյուն, անարգանք
offend	[q'fend]	v.	վիրավորել, անպատվել
offender	[q'fendq]	n.	հանցագործ, ոճրագործ, օրինազանց
offer ~ <i>asylum</i>	['Ofq]	n. v.	առաջարկ, առաջարկություն առաջարկել, տրամադրել <i>քաղաքական ապաստան տալ</i>
offering <i>human ~</i>	['Of(q)riN]	n.	մատաղ, զոհաբերություն <i>մարդագոհություն, մարդուն մատաղ անելը</i>
official	[q'fiSl]	n. adj.	պաշտոնյա, պետական ծառայող պաշտոնական, պետական

officialdom	[q'fiSqldqm]	n.	պաշտոնականություն, ձևականություն
offspring	['Of'srinN]	n.	զավակ, ժառանգ, սերունդ
oft-cited	['Oftsaitid]	adj.	հաճախ մեջբերվող
oligarchy	['OligRki]	n.	խմբիշխանություն, օլիգարխիա
omen <i>bad ~</i>	['oumqn]	n.	նախանշան 1. վատ նախանշան, նախագագում; 2. նախագգուշացում
ominous	['Ominqs]	adj.	չարագուշակ, սպառնալից, աղետաբեր
omnipotent	[Om'nipqtqnt]	adj.	ամենազոր, ամենակարող, հզոր
<i>on condition that</i>			<i>պայմանով, (որ)</i>
<i>on somebody's conscience</i>			<i>մեկի խղճի վրա, մեկի մեղքով</i>
<i>on the grounds (that)</i>			<i>հիմնավորելով, (որ) պարճառքանելով, (որ)</i>
<i>on the one hand</i>			<i>մի կողմից</i>
<i>on the other hand</i>			<i>մյուս կողմից</i>
<i>on the part of...</i>			<i>... կողմից</i>
once	[wAns]	adv.	մի ժամանակ
<i>once and for all</i>			<i>մեկընդմիշտ</i>
ongoing	['On'gouiN]	adj.	շարունակվող, ընթացող
<i>one-sided approach</i>			<i>միակողմանի մոտեցում</i>
<i>one-time (once)</i>		adj.	<i>երբեմնի</i>
onerous	['Onqrqs]	adj.	ծանր, դժվարին, դժվար
onslaught	['Onls0:t]	n.	1. կատաղի գրոհ, հարձակում; 2. հոսք, հեղեղ (մարդկանց և այլն)
onus	['ounqs]	n.	1. պատասխանատվություն; 2. բեռ, ծանրություն
operation	[Opq'reiSn]	n.	գործողություն
<i>“Special Operation”</i>			<i>«Հատուկ գործողություն»</i>
opponent	[q'pounqnt]	n.	հակառակորդ

opportune	['Opqtju:n]	adj.	հարմար, պատեհ, բարենպաստ
opportunist	[Opq'tju:nist]	n.	պատեհապաշտ, օպորտունիստ
opportunity	['Opq'tju:nqti]	n.	հնարավորություն, հարմար առիթ, պատեհություն
oppose	[q'pouz]	v.	ընդդիմանալ, հակադր(վ)ել
opposition	[Opq'ziSn]	n.	1. ընդդիմություն, դիմադրություն; 2. հակադրություն
oppress	[q'pres]	v.	ճնշել, հարստահարել, կեղեքել
oppressed	[q'prest]	adj.	ճնշված, հարստահարված, կեղեքված
oppression	[q'preSn]	n.	ճնշում, հարստահարում, կեղեքում
oppressive	[q'presiv]	adj.	ճնշող
oppressor	[q'presq]	n.	կեղեքիչ, բռնակալ, հարստահարող, հարստահարիչ
opt for	['Optf0:]	v.	ընտրել, նախընտրել
optional	['OpSnql]	adj.	ոչ պարտադիր, կամընտրական
ordeal	[0:'di:l]	n.	ծանր փորձություն, փորձանք
order	['0:dq]	n.	հրաման
issue ~s		n.	<i>հրամաններ արձակել</i>
		v.	հրամայել
ordinary	['0:dnri]	adj.	սովորական
ordure	['0:djq]	n.	աղբ, թրիք, գոմաղբ <i>փհք</i> . զազրախոսություն, անպարկեշտություն
organization	['Ogqnai'zeiSn]	n.	կազմակերպություն, կազմակերպելը
organize	['0:gqnaiz]	v.	կազմակերպել
organizer	['0:gqnaizq(r)]	n.	կազմակերպիչ, կազմակերպող
orgy of blood	[0:Gi qv blAd]	n.	արյան գինարբուք
Orient	['Oriqt]	n.	Արևելյան Ասիայի երկրները, արևելք, Արևելքի երկրները

orient	["O:ri'ent]	v.	կողմնորոշել, տեղորոշել
oriental	["O:ri'entl]	adj.	արևելյան
Oriental scholar (orientalist)	["O:ri'entl'skOlq] ["O:ri'entqlist]	n.	արևելագետ
orientation	["O;rien'teiSn]	n.	կողմնորոշում
origin	['OriGin]	n.	1. սկիզբ, սկզբնավորում; 2. ծագում, առաջացում
original	[O'riGinq]	n. adj.	խսկականը, բնագիրը 1. սկզբնական, առաջին; 2. յուրօրինակ, ինքնատիպ; 3. բնագիր, սկզբնագիր
originate	[q'riGqneit]	v.	ծագել, սկիզբ առնել
originator	[O'riGi'neitq(r)]	n.	սկզբնավորող, հեղինակ
orphan get ~ed	['O:fn]	n.	որք <i>որբանալ</i>
orphanage	['OfqniG]	n.	որբանոց
orphan-collector	['O:fnkq"lektq]	n.	որբահավաք
orphaned	['O:fnd]	adj.	որբացած
Orthodox	['O:Tqdqks]	adj.	ուղղափառ, ուղղափառատ
ostensible	[Os'tensqbl]	adj.	1. կեղծ, շինծու; 2. ցուցադրական
ostentatious	["Osten'teiSqs]	adj.	միտումնավոր, շինծու, ցուցադրական
Ottoman	['Otqmqn]	n. adj.	օսմանցի, թուրք օսմանյան, թուրքական
Ottomanian	["Otq'meiniqn]	n. adj.	օսմանցի, օսման օսմանյան, օսման
<i>Ottoman Bank Takeover</i>			<i>Օդոմանյան միջազգային բանկի գրավումը (օգոստ. 26, 1896 թ.)</i>
Ottomanism	['Otqmq"nizm]	n.	օսմանականություն
Ottomanist	['Otqmqnist]	n.	օսմանագետ
oust	[aust]	v.	1. դուրս մղել, տեղից հանել; 2. <i>հրվք.</i> վտարել
ousted	['austid]	adj.	վտարված
outbreak	['autbreik]	n.	բռնկում (պատերազմի և այլն)
outcome	['aut"kAm]	n.	արդյունք, հետևանք, ելք

outcry	['aut"krai]	n.	աղաղակ, բողոք, գոչ, բացականչություն
		v.	աղմուկ-աղաղակ բարձրացնել
outfit	['autfit]	n.	խումբ, ֆրակցիա
outnumber	['aut'nAmbq]	v.	թվով գերազանցել
outrage	['aut"reiG]	n.	վիրավորանք, անպատվություն, անարգանք
		v.	վիրավորել, անպատվել
outskirts	['aut"skq:tz]	n. pl.	արվարձան, ծայրամաս
outspoken	[aut'spoukn]	adj.	անկեղծ, շիտակ, բացսիրտ
overbearing	['ouvq'beqrIN]	adj.	հրամայական, գոռոզ, ամբարտավան
overconquer	['ouvq'kONkq]	v.	առավելագույնը նվաճել
overcrowding	['ouvq'kraudiN]	n.	1. լիքը լցվելը, ամբոխավելը; 2. գերլցվածություն
overdue	['ouvq'dju:]	adj.	ուշացած, ժամկետանց
overlap	['ouvq'lxp]	v.	1. մասամբ՝ մասնակի իրար ծածկել՝ լրացնել; 2. մասամբ՝ մասնակի համընկել
overrule	['ouvq'rHl]	v.	1. իշխել, տիրել; 2. մերժել, չընդունել
overrun <i>/overran-overrun/</i>	['ouvq'rAn]	v.	ասպատակել, ամայացնել (երկիրը)
overtax	['ouvqt x ks]	v.	չափազանց ծանր հարկ դնել
overtaxation	['ouvqt x k'seiSn]	n.	չափազանց ծանր հարկադրում
overthrow <i>/overthrew-overthrown/</i>	['ouvq'Trou]	v.	տապալել, թոթափել
overturn	['ouvq"tq:n]	n.	հեղաշրջում
		v.	1. շրջ(վ)ել, շուռ տալ, շուռ գալ; 2. չեղյալ հայտարարել, փոխել
overwhelm	['ouvq'welml]	v.	1. ջարդել, ջախջախել, ընկճել; 2. համակել, տոգորել
overwhelming <i>~majority</i>	['ouvq'welmiN]	adj.	1. անհաղթահարելի մեծ, անհամար; 2. ճնշող <i>ճնշող մեծամասնություն</i>

overwork	['ouvwq:k]	n.	գերծանրաբեռնվածություն, գերլարվածություն
		v.	չափազանց շատ աշխատել
own	[oun]	adj.	սեփական, անձնական
		v.	ունենալ, տերը հանդիսա- նալ, պատկանել
owner	['ounq]	n.	տեր, սեփականատեր
ownership	['ounqʃip]	n.	սեփականություն, սեփակա- նատիրություն

-P-

pacify	['p x sifai]	v.	հանգստացնել, խաղաղեց- նել, հանդարտեցնել
padishah	['pa:diʃa:]	n.	փառլիշահ
Palestine	['p x listain]	n.	Պաղեստին
Palestinian	["p x lis 'tiniqn]	n. adj.	պաղեստինցի պաղեստինյան
Pan-Armenian	[p x na: 'mi:njqn]	adj.	համահայկական
pandemonium	["p x ndq ' mouniqm]	n.	խառնաշփոթություն, քաոս, իրարանցում, խուճապ
panic	['p x nik]	n. v.	խուճապ, խուճապային վիճակ 1. խուճապի մատնվել; 2. խուճապի ենթարկել, խուճապ առաջացնել
Pan-Islamic	["p x n 'izlqmik]	adj.	պանիսլամական
Pan-Islamism	["p x n 'izlqmizqm]	n.	պանիսլամիզմ
Pan-Islamist	["p x n 'izlqmist]	n.	պանիսլամիզմի կողմնակից, պանիսլամիստ
pan-national	[p x n 'n x Snql]	adj.	համազգային
Pan-Ottoman	['p x n "Otqmqn]	adj.	համաօսմանյան
Pan-Turanism	["p x n 'tHrqnizm]	n.	պանթուրանիզմ
Panturanist	[p x n 'tu:rqnist]	n.	պանթուրանիստ, պանթու- րանիզմի կողմնակից
Pan-Turkism	["p x n 'tq:kizm]	n.	պանթուրքիզմ
papal	[peipl]	adj.	պապական

paradox	['p x r q " d 0 k s]	n.	պարադոքս, տարիմաստություն
paramilitary	["p x r q ' m i l i t q r i]	adj.	ռազմականացված, կիսառազմական
paramount	['p x r q m a u n t]	adj.	կարևորագույն, առաջնա- կարգ, գլխավոր, հիմնական
paramountcy	["p x r q ' m a u n t s i]	n.	առաջնակարգություն, բարձրագույն կարևորու- թյուն, կարևորագույն լինելը
parent-deprived	['p e q r q n t d i ' p r a i v d]	adj.	ծնողազուրկ
pariah	[p q ' r i q]	n.	1. հասարակությունից մերժված; 2. հանրության կողմից արհամարհված՝ անտեսված անձ
parliament	['p a : l q m q n t]	n.	խորհրդարան, պառլամենտ
parliamentarian	["p a : l q m q n ' t e r i q n]	n.	խորհրդարանի անդամ
parliamentary	["p a : l q ' m e n t (q) r i]	adj.	խորհրդարանական, պառլամենտական
parricide	['p x r i " s a i d]	n.	1. ծնողասպան, ծնողասպանություն; 2. հայ- րենիքի դավաճանություն
part	[p a : t]	n.	1. մաս, բաժին; 2. մասնակցություն
Parthian	[p a : T i q n]	n. adj.	պարթև պարթևական
partial	[p a : S l]	adj.	1. մասնակի; 2. կողմնա- պահ, կողմնակալ
partially	['p a : S q l i]	adv.	մասամբ, մասնակիորեն
partialty	['p a : S l t i]	n.	կողմնապահություն, կողմնակալություն
participant	[p a : ' t i s i p q n t]	n.	մասնակից, մասնակցող
participate	[p a : ' t i s i p e i t]	v.	մասնակցել, մասնակցություն ունենալ
participation	[p a : t i s i ' p e i S n]	n.	մասնակցություն, մասնակից լինելը
<i>partisan detachments</i>			<i>պարտիզանական ջոկատներ</i>
partition	[p a : ' t i S n]	n. v.	որևէ երկրի մասնատում՝ բաժանում առանձին երկրների տարանջատել, մասնատել

partner	['pa:tnq]	n.	գործընկեր
partnership	['pa:tnqSip]	n.	գործընկերություն
party	[pa:ti]	n.	1. կուսակցություն, խումբ, ջոկատ; 2. կողմ
pasha	['pa:Sq]	n.	փաշա
passivity	[p x 'sivqti]	n.	անգործություն, պասիվություն
patriarch	['peitria:k]	n.	պատրիարք, հայրապետ, նահապետ
patriarchal <i>~ life</i>	['peitriRkql]	adj.	նահապետական, հայրապետական <i>նահապետական կյանք</i>
patriarchate	['peitri'a:kit]	n.	1. պատրիարքություն; 2. պատրիարքարան
patriarchy	['peitria:ki]	n.	պատրիարքություն, հայրապետություն
patricide	['p x trisaid]	n.	հայրասպանություն
patriotic	['p x tri 'Otik]	adj.	հայրենասիրական, հայրենական
patrioticide	['p x tri0ti"said]		հայրենագրկում, պատրիոտիցիդ
patronage <i>under the ~of</i>	['p x trqni G]	n.	հովանավորություն <i>մեկի հովանավորությամբ</i>
peacemaker	['pJs"meikq]	n.	խաղաղարար, հաշտարար
peculiarity	[pi"kju:li' x rqtı]	n.	առանձնահատկություն, բնորոշ գիծ
pejorative	[pi' G0rqtiv]	adj.	նվաստացուցիչ, ստորացուցիչ
penance	['penqns]	n.	սպաշխարանք, սպաշխարություն, մեղքերի խոստովանություն
penetrate	['penq"treit]	v.	թափանցել, ներթափանցել, մտնել
penetration	['penq'treiSn]	n.	1. թափանցում; 2. թափանցելիություն; 3. հարձակում
penitence	['penitens]	n.	զղջում, սպաշխարանք
penitent	['penitqnt]	adj.	սպաշխարող, սխալ խոստովանող, զղջացող

pensive	['pensiv]	adj.	մտախոհ, մտազբաղ
per capita	[pq'k x pitq]	adv.	լսալ. մեկ անձին՝ շնչին, յուրաքանչյուրին
perceptive	[pq'septiv]	adj.	դյուրընկալ, դյուրըմբռնող, դյուրագգաց
perfidious	[pq:'fidiqs]	adj.	դավաճանական, ուխտադրուժ
perfidy	['pq:fidi]	n.	դավաճանություն, ուխտադրժություն
peril <i>at the ~ of</i>	[peril]	n.	վտանգ, ռիսկ <i>վրանգով, վրանգելով</i>
perilous	['perqlqs]	adj.	վտանգավոր
perilousness	['perqlqsnis]	n.	վտանգավորություն
period	['piriqd]	n.	ժամանակաշրջան
periodic	["piqri'Odik]	adj.	պարբերական, պարբերաբար կատարվող
periodical	["piqri'Odik(q)l]	n.	պարբերական
periodically	["piqri'Odikli]	adv.	պարբերաբար
periphery	[pq'rifri]	n.	ծայրամաս, ծայրագավառ
perish	['periS]	v.	մեռնել, մահանալ, զոհվել, նահատակվել
permanent	['pWmqnqnt]	adj.	մշտական, անփոփոխ, հարատև, անընդմեջ
permissible	[pq'misqbl]	adj.	թույլատրելի
permissibility	[pq"misq'bilqti]	n.	թույլատրելիություն
permissiveness	[pq'misqvnis]	n.	թողտվություն
permit	[pq'mit]	v.	թույլ տալ, թույլատրել, հնարավորություն տալ
pernicious	[pq'niSqs]	adj.	վնասակար, կործանարար
perpetrate	['pq:pqtredit]	v.	օրենքի խախտել, հանցանք կատարել
perpetration	["pq:pq:'treiSn]	n.	խրազործում, ի կատար ածելը
perpetrator	['pq:pq "treitq]	n.	հանցագործ, ոճրագործ, կատարող

perquisition	['pq:kwi'ziSn]	n.	մանրագնին խուզարկություն
per se	[pq:'sei]	adv.	<i>լատ.</i> ինքնին, ըստ էության, անմիջականորեն
persecute	['pq:sikju:t]	v.	հետապնդել, հալածել
persecution	['pq:si'kju:Sn]	n.	հետապնդում, հալածում, հալածանք
Persia	['pq:Sq]	n.	Պարսկաստան
Persian	['pq:Sqn]	n. adj.	պարսիկ, պարսկերեն պարսկական
Persian Gulf			<i>Պարսկական ծոց, Պարսից ծոց</i>
persist	[pq'sist]	v.	1. համառել; 2. դիմանալ, պահպանվել, շարունակել գոյություն ունենալ
personnel	['pq:sq'nel]	n.	կադրեր, աշխատակազմ, անձնակազմ
persuasive	[pq'sweisiv]	adj.	համոզիչ, հորդորիչ
Peru	[pq'ru:]	n.	Պերու
pervade	[pq'veid]	v.	<i>պշտ.</i> թափանցել, տարածվել, լցնել, հագեցնել
pervasive	[pq'veisiv]	adj.	տարածված, համատարած
perversion	[pq'vq:Zqn]	n.	1. ալյասերում; 2. աղավա- ղում, խեղաթյուրում
pervert	[pq'vq:t]	v.	խեղաթյուրել, աղավաղել
perverted	[pq'vq:tid]	adj.	խեղաթյուրված, աղավաղ(վ)ած
~ reality			<i>շուրջ տված իրականություն</i>
petition	[pq'tiSn]	n. v.	խնդրագիր, խնդրանք խնդրագիր ներկայացնել, խնդրել, միջնորդել
phase	[feiz]	n.	փուլ
phenomenon <i>/pl. phenomena/</i>	[fq'n0minqn] [fq'n0minq]	n.	1. երևույթ, իրադարձություն; 2. եզակի երևույթ
philanthropic	[filqn'TrOpik]	adj.	քարեգործական
philanthropist	[fi'l x n"Trqpist]	n.	քարեգործ
pilgrim	['pilgrim]	n.	ուխտագնաց, ուխտավոր
pilgrimage	['pilgrimiG]	n.	ուխտագնացություն

Philippines, the	['filqpinz]	n.	Ֆիլիպիններ
pillage	['piliG]	n.	կողոպուտ, թալան, ավարառություն
		v.	կողոպտել, թալանել
pillory	['pilqri]	n.	անարգանքի սյուն
		v.	անարգանքի սյունին գամել
pinnacle	['pinqkl]	n.	1. բարձրակետ, գագաթնա- կետ; 2. բարձր լեռնագա- գաթ
pivotal	['pivqtl]	adj.	առանցքային, կարևոր
place	[pleis]	n.	տեղ, վայր
		v.	դնել, տեղավորել
plaintive	[pleintiv]	adj.	լալագին, սրտաճմլիկ, թախժալի
plan	[pl x n]	n.	պլան, ծրագիր
planner	['pl x nq]	n.	նախագծող, ծրագրող
platform	['pl x t" f0:m]	b.	քաղաքական պլատֆորմ՝ դիրքորոշում
plausibility	["pl0:zq' bilqti]	n.	հավանականություն, ճշմարտամանություն
plea	[plJ]	n.	1. խնդրանք, աղերսանք, աղաչանք; 2. պաշտպանական խոսք (մեղադրյալի)
plead	[plJd]	v.	1. աղաչել, աղերսել; 2. մեղավոր՝ անմեղ ճանաչել (դատարանում); 3. պատրվակ բերել
pledge	[ple G]	n.	1. խոստում, երդում, ուխտ; 2. գրավ, գրավական; 3. երաշխավորություն
		v.	պարտավորվել, խոստանալ
plenary session			<i>պլենար նիստ</i>
plethora	['pleTqrq]	n.	առատություն, լիություն
plight	[plait]	n.	ծանր՝ դժվար վիճակ՝ կացություն
plot	[pl0t]	n.	դավադրություն
		v.	դավադրություն կազմակերպել
ploy	[pl0i]	n.	խորամանկ քայլ, խորամանկություն

plunder	[ˈplʌndɹ]	n.	թալան, կողոպուտ
		v.	թալանել, կողոպտել
plunderer	[ˈplʌndɹɹ]	n.	թալանչի, կողոպտիչ
pluralism	[ˈplʌɹqɹˈlɪzm]	n.	սլշր. բազմակարծություն,
pluralist	[ˈplʌɹqɹˈlɪst]	adj.	ալյուրալիզմ
pogrom	[ˈpɒɡrɹm]	n.	բազմակարծիք
point by point			ջարդ, կոտորած
poison	[pɔɪzn]	n.	կեւր առ կեւր
		v.	թույն
poisoning	[ˈpɔɪzɹniŋ]	n.	թունավորել
poisonous	[ˈpɔɪzɹnɹs]	adj.	թունավորում
Poland	[ˈpɒlɹnd]	n.	թունավոր
Pole	[pɒl]	n.	Լեհաստան
police	[pɹˈli:s]	n.	լեհ
policy	[ˈpɒlɹsi]	n.	նստիկանություն
<i>~ of compromise</i>			քաղաքականություն
<i>~ of non-intervention</i>			հաշտվողական
policymaker	[ˈpɒlɪsiˈmeɪkɹ(r)]	n.	քաղաքականություն
Polish	[ˈpɒliʃ]	n.	քաղաքականություն
		adj.	կերտող
political	[pɹˈlɪtɪkl]	adj.	լեհ, լեհերեն
<i>~ deal</i>			լեհական
<i>~ figure</i>			քաղաքական
<i>for ~ reasons</i>			քաղաքական գործարք
<i>~ scientist (~ scholar)</i>			քաղաքական գործիչ
politician	[ˈpɒlɪtɪʃn]	n.	քաղաքական նպատակներով
			քաղաքագետ
politicide	[pɹˈlɪtɪsaɪd]	n.	քաղաքական գործիչ
			քաղաքական
politicization	[pɹˈlɪtɪsaɪˈzeɪʃn]	n.	քաղաքականացում
politicize	[pɹˈlɪtɪˈsaɪz]	v.	քաղաքականացնել
politicized	[pɹˈlɪtɪsaɪzd]	adj.	քաղաքականացված

politics	['pOlqtiks]	n.	1. քաղաքականություն; 2. քաղաքականության ասպարեզ, քաղաքական կյանք
politologist	['pOlq'tOlqGist]	n.	քաղաքագետ
polity	['pOliti]	n.	1. պետական կառուցվածք; 2. պետություն
Pope	[poup]	n.	Պապ (Հռոմի)
populace	['pOpjulqs]	n.	1. հասարակ ժողովուրդ; 2. բնակչություն
populate	['pOpju"leit]	v.	բնակեցնել
population <i>bulk of ~</i>	['pOpju'leiSn]	n.	բնակչություն <i>բնակչության հիմնական` մեծ մասը</i>
populous	['pOpjqlqs]	adj.	խիտ բնակեցված, բազմամարդ, մարդաշատ
portion	['pO:Sn]	n.	մաս, մասնիկ, կտոր
pose	[pouz]	n. v.	կեցվածք, դիրք, շինծու պահվածք 1. կեցվածք` դիրք ընդունել; 2. վտանգավոր վիճակ ստեղծել` իրենից ներկայացնել
poster	['poustq]	n.	ազդ, ազդագիր
post-genocidal	['poust'Genqsaidl]	adj.	հետցեղասպանական
postpone	[pous'poun]	v.	հետաձգել, ժամկետը երկարաձգել
posture	['pOsCq]	n.	դիրք, կեցվածք
post-war	[poust'wO:]	adj.	հետպատերազմյան, հետպատերազմական
potency	['poutqnsi]	n.	ուժ, գորություն, կարողություն
potentate	['poutqnteit]	n.	տիրակալ, գերիշխան, միապետ
potential	[pq'tenSl]	n.	ներուժ, պոտենցիալ
praiseworthy	['preizwq:Di]	adj.	ղրվատելի, գովելի, գովասանքի արժանի
pray	[prei]	v.	աղոթել

prayer	[preq]	n.	1. աղոթք; 2. աղոթելը
preacher	['prJtSq]	n.	քարոզիչ
preamble	[pri:' x mbl]	n.	1. ներածական (միջազգային պայմա- նագրերի), պրեամբուլա; 2. առաջաբան, նախաբան
precaution <i>take ~s</i>	[pri'k0:Sn]	n.	նախազգուշական միջոց <i>նախազգուշական միջոցներ չենք առնել</i>
precedent	['presidqnt]	n.	նախադեպ
precedental	['presi'dentl]	adj.	նախադեպ հանդիսացող, նախադեպ ունեցող
preceding	[pri'si:diN]	adj.	նախորդող, նախորդ
precipice	['presipis]	n.	անդունդ, վիհ
precipitate	[pri'sipiteit]	v.	1. նետվել, գահավիժել, ցած շարտվել, ցած գլորվել; 2. արագացնել; 3. տեղալ, թափվել
preclude	[pri'klu:d]	v.	կանխել, առաջն առնել
precondition <i>without ~s</i>	['pri:kqn'diSn]	n.	նախապայման <i>առանց նախապայմանների</i>
predecessor	['pri:di'sesq]	n.	1. նախնի, նախահայր; 2. նախորդ
predestined	[pri'destind]	adj.	բաժին հասած
predict	[pri'dikt]	v.	գուշակել, կանխագուշակել
predictable	[pri'diktqbl]	adj.	կանխատեսելի, կանխագուշակելի
predominance	[pri'd0minqns]	n.	գերակշռություն
predominant	[pri'd0minqnt]	adj.	գերիշխող, գերակայող, գերակշռող
predominate	[pri'd0mineit]	v.	գերիշխել, գերակայել, գերակշռել, իշխել
preeminence	[pri'eminqns]	n.	գերազանցություն, առավե- լություն, գերադասություն
preeminent	['pri'eminqnt]	adj.	նշանավոր, հայտնի
preempt	[pri:'empt]	v.	կանխել
preemptive	[pri:'emptiv]	adj.	կանխող, կանխարգելիչ

prefect	['pri:fekt]	n.	նահանգապետ, ոստիկանապետ
prefer	[pri'fq:]	v.	գերադասել, նախընտրել
preferable	['prefqrqbl]	adj.	գերադասելի, նախընտրելի
preference	['prefqrqns]	n.	նախապատվություն, գերադասություն
preferment	[pri'fWmqnt]	n.	1. գերադասում, նախապատվություն տալը; 2. պաշտոնի բարձրացում
prehistoric	["pri:hi'stOrik]	adj.	նախապատմական
preliminary	[pri'liminqri]	adj.	նախնական, սկզբնական
premature	['premQcQ]	adj.	վաղաժամ, ժամկետից շուտ
premeditated	[pri:'mediteitid]	adj.	միտումնավոր, դիտավորյալ, կանխամտածված
premeditation	[pri:"medi'teiSn]	n.	միտումնավորություն, դիտավորություն
premise	['premis]	n.	<i>պշյր.</i> նախադրյալ
preordain	["pri:O:'dein]	v.	կանխորոշել, նախորոշել
preponderant	[pri'pOndqrqnt]	adj.	<i>պշյր.</i> գերակշռող, գերակշիռ, գերիշխող
preposterous	[pri'pOstqrqs]	adj.	1. անմիտ, անհեթեթ, ցնորամիտ; 2. սխալ, աղավաղված; 3. անբնական, ոչ ռացիոնալ
prerequisite	["pri'rqlkwqzit]	n.	նախադրյալ, անհրաժեշտ պայման
presence	['prezns]	n.	ներկայություն, առկայություն
presentiment	[pri'zentimqnt]	n.	նախազգուշացում
presidency	['prezidqnsi]	n.	նախագահություն, նախագահ լինելը, նախագահելը
presidential	["prezi'denSl]	adj.	նախագահական
press	[pres]	n. v.	մամուլ ճնշում գործադրել, ճնշել
pressure	[preSq]	n.	ճնշում, հարկադրում
presumption	[pri'zAmpSn]	n.	կանխավարկած, ենթադրություն
pretext	['pri:tekst]	n.	պատրվակ, կեղծ պատճառաբանություն

under the ~ of

prevarication	[pri'v x rq'keiSn]	n.	<i>պատրվակով, պատրճառաբանությամբ</i> կեղծում, կեղծավորություն, խուսավողաբար խոսելը
prevent	[pri'vent]	v.	կանխել, առաջն առնել, թույլ չտալ
prevention	[pri'venSn]	n.	կանխում, առաջն առնելը, կանխարգելում
preventive	[pri'ventiv]	adj.	կանխարգելիչ, կանխիչ, նախապաշտպանական
pre-war		adj.	նախապատերազմյան, մինչպատերազմյան
primary	['praimqri]	adj.	հիմնական, գլխավոր, առաջնային
<i>prime source</i>			<i>սկզբնաղբյուր</i>
princely	['prinsli]	adj.	1. իշխանական; 2. իշխանավայել <i>իշխանական տներ</i>
<i>~ houses</i>			
principality	['prinsq'p x lqti]	n.	իշխանություն (երկիր)
principle	['prinsqpl]	n.	1. սկզբունք; 2. հիմունք
prior to	[praiq]	phr.	առաջ, նախքան, մինչև
prioritize	[prai'ori'taiz]	v.	կարևորություն տալ, առաջնահերթ համարել
priority	[prai'Orqti]	n.	առաջնահերթություն, կարևորություն, առաջնություն
prison	['prizqn]	n.	բանտ
prisoner	['prizqnq]	n.	բանտարկյալ
<i>~ of war = war ~</i>			<i>ռազմագերի</i>
privation	[prai'veiSn]	n.	զրկանք, կարիք
privilege	['privqli G]	n.	առավելություն, առանձնա- շնորհ, արտոնություն
pro-Armenian	['proua:'minjqn]	adj.	հայամետ, հայանպաստ
procedure	[prq'si:Gq]	n.	ընթացակարգ
proclivity	[prq'klivqti]	n.	հակում, հակվածություն, կանխատրամադրվածու- թյուն
profound	[prq'faund]	adj.	խորը, խորիմաստ

progenitor	[pr0' Genitq]	n.	նախահայր, ցեղապետ, տոհմապետ
progeny	['pr0G qni]	n.	սերունդ, ժառանգ, հետնորդ
prognosticate	[prqg'n0stikeit]	v.	կանխագուշակել, նախագուշակել
prohibit	['prou'hibit]	v.	արգելել, թույլ չտալ
prohibition	['proui'biSn]	n.	արգելք
prominence	['pr0minqns]	n.	հայտնի լինելը, հռչակ, աչքի ընկնող դիրք
prominent	['pr0minqnt]	adj.	1. անվանի, նշանավոր, հռչակավոր, հայտնի; 2. աչքի ընկնող
promise	['pr0mis]	n. v.	խոստում խոստանալ
<i>preelection ~s</i>			<i>նախընտրական խոստումներ</i>
promising	['pr0mising]	adj.	խոստումնալից
prone to	['proun tu]	adj.	ենթակա, հակված
<i>situations ~ genocide = genocide prone situations</i>			<i>ցեղասպանահարույց իրավիճակներ</i>
proof	[pru:f]	n.	ապացույց, փաստարկ
propaganda	['pr0pq'g x ndq]	n.	քարոզչություն, պրոպագանդա
<i>~ drive</i>			<i>քարոզարշավ</i>
propagate	['pr0pq"geit]	v.	պրոպագանդել, քարոզել
propagation	['pr0pq'geiSn]	n.	քարոզչություն
propensity	[prq'pensqti]	n.	բնական հակում, վարք
property	['pr0pqti]	n.	1. ունեցվածք, սեփականություն; 2. հատկություն
<i>movable ~ private ~</i>			<i>շարժական գույք մասնավոր սեփականություն</i>
<i>public ~</i>			<i>հանրային սեփականություն</i>
propitious	[prq'piSqs]	adj.	1. նպաստավոր; 2. բարեհաճ
proponent	[prq'pounqnt]	n.	սատարող, աջակցող
proportion	[prq'p0:Sn]	n. pl.	1. համամասնություն; 2. մաս, բաժին; 3. համաչափություն չափեր, չափսեր

proportionality	[prq'pLSq'n x lqti]	n.	համամասնություն
proposal	[prq'pouz]	n.	պաշտոնական առաջարկ, առաջարկություն
propose	[prq'pouz]	v.	1. առաջարկել, առաջարկ անել; 2. առաջադրել (թեկնածություն)
proprietary	[prq'praiqtri]	n. adj.	սեփականության իրավունք սեփականատիրական, սեփականություն կազմող
pro-Russian	[prou'rASn]	n.	ռուսամետ, Ռուսաստանի կողմնակից, ռուսներին հա- րող, ռուսների կողմնակից
prosecute	['prOsi'kju:t]	v.	1. մեղադրել (դատական կարգով); 2. դատական գործ հարուցել
prosecution	['prOsi'kju:Sn]	n.	(դատական կարգով) հետապնդելը, հետապնդում
prosecutor	['prOsikjut(q)r]	n.	մեղադրող կողմ (դատավա- րության ժամանակ)
protect	[prq'tekt]	v.	պաշտպանել, պահպանել
protection	[prq'tekSn]	n.	պաշտպանություն, պահպանություն
protest	['proutest] [prq'test]	n. v.	բողոք բողոքել
<i>~ letter</i> <i>~ march</i>			<i>բողոքի նամակ</i> <i>բողոքի երթ</i>
Protestant	[prq'testqnt]	n.	բողոքական
protestation	['proutes'teiSn]	n.	բողոք, առարկություն
protocol	['proutqkOl]	n.	1. արձանագրություն 2. նախնական պայմանա- գիր՝ համաձայնություն
protracted	[prq'tr x ktid]	adj.	ձգձգված, երկարատև
pro-Turkish	[prou'tWkiS]	adj.	թուրքամետ, թուրքանպաստ
prove	[pru:v]	v.	ապացուցել
provenance	['prOvinqns]	n.	ծագում, սկզբնաղբյուր
province	['prOvins]	n.	1. մարզ, նահանգ, գավառ; 2. ծայրամաս
provincial	[prq'vinSl]	adj.	գավառական, ծայրամասային

provisional ~ <i>government</i>	[prq'viZnql]	adj.	ժամանակավոր <i>ժամանակավոր կառավարություն</i>
provocation	["pr0vq'keiSn]	n.	1. սադրանք, պրովոկացիա; 2. հուզում, գրգռում
provoke	[prq'vouk]	v.	հրահրել, դրդել, սադրել
proxy	['pr0ksi]	n.	1. լիազոր, հավատարմա- տար; 2. փոխանորդ, փոխարինող
prowess	['prauis]	n.	քաջություն, խիզախություն, կտրիճություն
prudent	['pru:dnt]	adj.	զգույշ, շրջահայաց, խելամիտ, խոհեմ
Prussian	[prASn]	adj.	պրուսական
psychiatrist	[sai'kaiqtrist]	n.	հոգեբույժ
public	['pAblik]	n.	հասարակություն, հանրու- թյուն, հասարակայնություն
		adj.	1. հասարակական; 2. հանրային; 3. համաժողովրդական <i>հասարակական զործիչ հասարակական կարծիք</i>
~ <i>figure</i> ~ <i>opinion</i>			
publicist	['pAblisist]	n.	հրապարակախոս
publicize	['pAbalisaiz]	v.	1. հրապարակել, հայտնի դարձնել; 2. ազդարարել, տեղեկացնել
publicly	['pAblikli]	adv.	հրապարակավ, բացահայտ կերպով
pull	[pul]	v.	քաշել, ձգել
~ <i>out the victim's teeth with pincers</i> <i>and nail them to his forehead</i>			<i>զոհի ստամոքսը աքցանով քաշել՝ ճակատին խփել</i>
~ <i>out the victim's moustache in</i> <i>bunches</i>			<i>զոհի բեղերը քաշել փունջ առ փունջ</i>
~ <i>out the victim's fingernails</i>			<i>զոհի եղունգները քաշել</i>
punish	['pAniS]	v.	պատժել
punishability	["pAniSq'biliti]	n.	պատժելիություն
punishable	['pAniSqbl]	adj.	պատժի արժանի, պատժելի
punishment	['pAniSmqnt]	n.	պատիժ
punitive	['pju:nqtiv]	adj.	պատժիչ

puny	['pju:ni]	adj.	փոքրիկ, նվազ, տկար
pure-blooded	['pjuq"blAdid]	adj.	զտարյուն
purge	[pL G]	n.	զտում, մաքրում
purport	[pq'pLt]	v.	նպատակ՝ մտադրություն ունենալ, հավակնել
purpose	['pq:pqs]	n.	նպատակ
purposefulness	['pq:pqs"fulnqs]	n.	նպատակասլացություն
purposive	['pq:pqsiv]	adj.	դիտավորյալ, միտումնավոր, կանխամտածված
pursuant	[pq'sjHqnt]	adv.	համաձայն, համեմատ (մի բանի), հետամուտ
pursue	[pq'sju:]	v.	1. հետապնդել, հալածել; 2. հետամուտ լինել, նպատակ հետապնդել, ձգտել; 3. շարունակել (ճանապարհորդությունը)
<i>~ a goal</i> <i>~ a policy</i> putative	['pju:tqtiv]	adj.	<i>նպատակ հետապնդել</i> <i>քաղաքականություն վարել</i> կարծեցյալ, երևակայական, ենթադրյալ, ենթադրվող
put down			<i>ճնշել</i>
putrefied	['pju:trifaid]	adj.	մեխած, քայքայված
putrefy	['pju:trifai]	v.	մեխել, փտել, քայքայվել

-Q-

quarter	['kw0:tq]	n.	1. քառորդ; 2. քաղամաս, թաղ
		v.	քառատել
quash	[kw0S]	v.	1. դադարեցնել; 2. դատավճիռը բեկանել
quasi	['kweizai]	adv.	կարծես թե, որպես թե, համարյա
querulous	['kwerqlqs]	adj.	գանգատվող, դժգոհ, քրքմնջացող
questionable	['kweCnqbl]	adj.	կասկածելի, տարակուսելի
quintessential	['kwinti'senSl]	adj.	հիմնական, էական հանդիսացող

-R-

rabble	[r x bl]	n.	խառնամբոխ, ամբոխ, խաժամուժ
race	[reis]	n.	ցեղ, ռասա
race-hatred	['reis'heitrid]	n.	ցեղատյացություն, ռասայական՝ ազգային ատելություն
racial ~ <i>affiliation</i> ~ <i>discrimination</i>	[reiSl]	adj.	ցեղային, ռասայական ռասայական պարկանելություն ռասայական խտրականություն
racialism	['reiSqlizqm]	n.	ցեղատյացություն, ռասիզմ
racialist	['reiSqlist]	n.	ցեղատյաց, ռասիստ, ռասիզմի կողմնակից
racism	['reisizm]	n.	ռասիզմ, ռասայական խտրականություն
racist	['reisist]	n. adj.	ռասիստ, ռասիզմի հետևորդ, ցեղակրոն ռասայական
radical	['r x dikl]	adj.	արմատական
radically	['r x dikqli]	adv.	արմատապես
radio broadcasts	['reidiou 'brLdkasts]	n.	ռադիոհաղորդումներ
rage	[rei G]	n. v.	զայրույթ, կատաղություն մոլեգնել, կատաղել, փոթորկել
raid	[reid]	n.	1. հանկարծակի ռազմական հարձակում; 2. շուրջկալ; 3. կողոպուտ, թալան
rally	[r x li]	n. v.	հանրահավաք, ժողով համախմբ(վ)ել, ոտքի կանգնել
ramifications	['r x mqfi'keiSnz]	n. pl.	անսպասելի արդյունքներ, հետևանքներ
rampage	['r x mpei G]	n. v.	1. կատաղություն, մոլեգնություն, գազազածություն; 2. ջարդարարություն, կատաղած ջարդելը՝ ավերելը կատաղել, մոլեգնել, գազազել

rampart	['r x mpa:t]	n.	(բերդա)պատնեշ, <i>փիւք</i> . պատվար, հենարան, նեցուկ
range	[rein G]	v.	տատանվել (որոշակի սահմաններում)
rankling	[r x NkliN]	adv.	ցավ պատճառող, տանջող, կեղեքող
ransack	['r x ns x k]	v.	կողոպտել, թալանել
rapacious	[rq'peiSqs]	adj.	1. գիշատիչ; 2. ագահ, անկշտում, հափշտակիչ, կողոպտիչ
rapaciousness	[rq'peiSqsnis]	n.	գիշատչություն, ագահություն, անկշտություն
rape	[reip]	n. v.	բռնաբարություն բռնաբարել
rapine	['r x pain]	n.	կողոպուտ, թալան
rapist	['reipist]	n.	բռնաբարող
rapprochement	[r x 'prOSma:N]	n.	<i>ֆր. դիվ.</i> մերձեցում (երբեմնի թշնամական պետությունների միջև)
rationale	['r x Sq'na:l]	n.	հիմնավորում, պատճառաբանված բացատրություն
ravage	['r x vi G]	n. v.	ավերածություն ավերել, կործանել, ոչնչացնել
ravaged	['r x vi G d]	adj.	բզկտված, հոշոտված
ravenous	['r x vins]	adj.	1. գիշատիչ; 2. թալանչիական, կողոպտչական; 3. ագահ, անկշտում
ravine	[rq'vi:n]	n.	խոր կիրճ, խորխորատ, հեղեղատ
ravish	['r x viS]	v.	1. առևանգել, հափշտակել 2. լվել, բռնաբարել
ray(y)a	['reiq]	n.	ռայյա (թուրքերին ստորադաս), բառացի՝ անասնախոտ (այսպես էր թուրք կառավարող վերնախավն անվանում բոլոր ոչ-թուրք ժողովուրդներին)
raze	[reiz]	v.	հիմնահատակ բանդել, կործանել
<i>~ to the ground</i>			<i>հողին հալասարեցնել</i>

react	[ri' x kt]	v.	արձագանքել, վերաբեր- մունք ցույց տալ
reaction	[ri' x kSn]	n.	1. արձագանք, վերաբեր- մունք; 2. հակազդեցություն, հակազդում
reactional	[ri' x kSnql]	adj.	հետադիմական
reactionary	[ri' x kSnqri]	adj.	հետադիմական, ռեակցիոն
reaffirmation	[riq'fq:'meiSn]	n.	վերահաստատում
real	[riql]	adj.	իրական, իսկական
reality	[ri' x lqti]	n.	իրականություն, իրողություն
reasoned	['ri:znd]	adj.	պատճառաբանված
reassessment	["riq' sesmqnt]	n.	վերազնահատում, վերաարժեքավորում
rebel	['rebl] [ri'bel]	n. v.	սպստամբ սպստամբել
rebellion	[ri'beljqn]	n.	սպստամբություն
rebellious	[ri'beljqs]	adj.	սպստամբ, խռովարար, ըմբոստ
rebirth	[ri' bq:T]	n.	վերածնունդ, վերածնուն
rebuff	[ri' bAf]	v.	մերժել, հրաժարվել
rebuke	[ri' bju:k]	v.	<i>պշտ.</i> հանդիմանել, կշտամ- բել, նկատողություն անել
rebuttal	[ri' bAtl]	n.	1. ետ մղելը, հակահարված; 2. հերքում
recalcitrance	[ri' k x l' sitrqns]	n.	անհնազանդություն, ըմբոս- տություն, չենթարկվելը
recall	[ri' kO:l]	v.	1. հետ կանչել; 2. մտաբերել, վերհիշել
recede	[ri' si:d]	v.	1. նահանջել, հետ քաշվել; 2. նվազել, պակասել, թուլանալ
reception	[ri' sepSn]	n.	պաշտոնական ընդունելու- թյուն, հանդիպում, ընդու- նում
reciprocate	[ri' siprq'keit]	v.	փոխադարձել
recognition <i>international ~</i>	['rekqg' niSn]	n.	ճանաչում, ընդունում <i>միջազգային ճանաչում</i>

recognize	['rekqg"naiz]	v.	ճանաչել, ընդունել
recommence	[rikq'mens]	v.	<i>պշտ.</i> վերսկսել
reconcile	['rekqn"sail]	v.	1. հաշտեցնել, հաշտվել; 2. հարմարեցնել, համաձայնեցնել
reconciliation	['rekqnsili'eiSn]	n.	1. հաշտություն; 2. համա- ձայնեցում, հաշտեցում
reconquest	[ri'kONkwest]	n.	վերանվաճում
recrimination	[ri"krimi'neiSn]	n.	վերաամբաստանում, կրկին մեղադրում
recruit	[ri'kru:t]	n.	1. նորակոչիկ; 2. նորազեն, նոր անդամ
rectify	['rektifai]	v.	զինվորագրել, հավաքագրել, համալրել, ներգրավել
recuperate	[ri'kHpq"reit]	v.	ուղղել, շտկել
Red Crescent	[red'kresqnt] [red'kreznt]	n.	Ասիական Մահիկ
redeem	[ri'dJm]	v.	1. վիճակը լավացնել՝ բարե- լավել; 2. փրկել, չարից փրկել (քրիստոն. կրոնում)
redemption	[ri'dempSn]	n.	չարիքից փրկվելը
redeploy	["ri:di'plOi]	v.	<i>պշտ.</i> տեղափոխել (այլ տեղ, աշխատանքի)
redress	[ri'dres]	n.	փոխհատուցում
		v.	վերանայել, քավել (հանցանքը, մեղքը)
Red Sunday			Կարմիր կիրակի (1915 թ. ապրիլի 24-ը)
reduce	[ri'dju:s]	v.	նվազեցնել, պակասեցնել, կրճատել
<i>~ to ashes</i>			<i>մոխրի վերածել</i>
<i>~ to ruins</i>			<i>ավերակների վերածել</i>
reduction	[ri'dAkSn]	n.	կրճատում, նվազում, նվազեցում, իջեցում
reform	[ri'f0:m]	n.	բարեփոխում, բարենորո- գում
		v.	բարեփոխել, բարելավել
<i>carry out ~s</i>			<i>բարեփոխումներ՝ բարենո- րոգումներ կատարել</i>
<i>~ package</i>			<i>բարեփոխումների փաթեթ</i>

refuge <i>take ~</i>	['refju:G]	n.	ապաստան <i>պարսպարվել, ապաստանել</i>
refugee	["refju' Gi:]	n.	փախստական, գաղթական, պանդուխտ
refutation	["rifju:'teiSn]	n.	հերքում
refute	[ri'fju:t]	v.	հերքել
regain	[ri'gein]	v.	կորցրածը վերականգնել, վերադարձնել, նորից ձեռք բերել
regicide	['reGi'said]	n.	թագավորի սպանություն
regime	[rei'Zi:m]	n.	վարչակարգ, ռեժիմ, հասարակարգ
regiment	['reGimqnt]	n.	գունդ
region	[ri:G n]	n.	մարզ, տարածաշրջան, երկրամաս
regional	['ri:G nql]	adj.	տարածաշրջանային, մարզային, տեղական
regressive	[ri'gresiv]	adj.	հետադիմական
regret	[ri'gret]	n. v.	սպիտսանք, ցավ, գղջում սպիտսալ, վշտանալ, գղջալ, ցավել
regrettable	[ri'gretqbl]	adj.	սպիտսալի, ցավալի, տխրալի
Reich "Third Reich"	[reik] = [raik]	n.	ռեյխ (Գերմանիայի կառավարությունը) «Երրորդ կայսրություն», հիտլերյան ռեյխ
reign	[rein]	n. v.	թագավորում, թագավորական իշխանություն, թագավորություն, տիրապետություն թագավորել, տիրել, իշխել
reinforcement	["ri:in'f0:smqnt]	n.	1. ուժեղացում, զորացում, ամրացում; 2. համալրում
reinstate	[rJin'steit]	v.	1. վերականգնել (կասեցված արտոնությունները); 2. վերահաստատել (նախկին վիճակում՝ դիրքում և այլն)
reject	[ri'Gekt]	v.	մերժել

rejection	[ri'GekSn]	n.	մերժում
rejoinder	[ri'G0indq]	n.	պատասխան, առարկություն
related	[ri'leitid]	adj.	1. կապված; 2. ազգական, ազգակից, բարեկամ
relation	[ri'leiSn]	n.	հարաբերություն, կապ
relative	['relqtiv]	n.	ազգական
~ to		adj.	հարաբերական <i>համեմատյալ</i>
relatively	['relqtivli]	adv.	համեմատաբար
release	[ri'lJs]	n.	1. ազատում, ազատ արձակում; 2. լարվածության թուլացում; 3. հայտնի դարձնելը, հրապարակում ազատել, ազատ արձակել <i>լուրերի թողարկում</i> <i>մամուլի հաղորդագրու-</i> <i>թյուն, լրատվամիջոցին</i>
<i>news ~</i> <i>press ~</i>		v.	<i>իրվող կարճ հաղորդագրու-</i> <i>թյուն</i>
relegate	['relqgeit]	v.	իջեցնել, աստիճանագրվել
relent	[ri'lent]	v.	զթաշարժվել, փափկել, մեղմանալ
relevance	['relqvqns]	n.	տեղին՝ պատշաճ լինելը, հարմարություն, պատշաճություն
relevant	['relqvqnt]	adj.	համապատասխան, տեղին, հարմար, առնչություն ունեցող
relief	[ri'li:f]	n.	1. օգնություն, նպաստ, օժանդակություն; 2. թեթևացում, հանգստացում, մեղմացում
relieve	[ri'li:v]	v.	թեթևացնել, մեղմացնել, թուլացնել
relinquish	[re'liNkwiS]	v.	հրաժարվել, թողնել
relive	[rJ'liv]	v.	վերապրել
relocate	[ri:'lou'keit]	v.	տեղափոխ(վ)ել, տեղահան անել, տեղահան լինել
relocation	['ri:lou'keiSn]	n.	տեղահանում, տեղափոխում

remarkable	[ri'ma:kqbl]	adj.	ուշագրավ, ակնառու, աչքի ընկնող
remilitarization	[ri'militqrai'zeiSn]	n.	վերառազմականացում
reminiscent	["remi'nisnt]	adj.	(անցյալը) հիշեցնող, հիշողությունն արթնացնող
remnant	['remnqnt]	n.	1. մնացորդ; 2. վերապրուկ, մնացուկ
remonstrance	[ri'mOnstrqns]	n.	բողոք, առարկություն, ընդդիմություն
remorse <i>without ~</i>	[ri'mO:s]	n.	խղճի խայթ, գղջում <i>անխղճորեն, անզթորեն, առանց խղճի խայթի</i>
remorselessness	[ri'mLslqsnqs]	n.	անզթություն, անխղճություն
remote	[ri'mout]	adj.	1. հեռավոր, հեռու; 2. փոքր, աննշան
remove <i>~ the traces</i>	[ri'mu:v]	v.	1. տեղափոխ(վ)ել; 2. վերացնել, ազատվել <i>վերացնել հետքերը</i>
renegotiate	["rini'gouSieit]	v.	կրկին բանակցել, վերաբանակցել
reparation	["repq'reiSn]	n.	փոխհատուցում, ռազմատուգանք
repatriate	[ri'p x trieit]	n. v.	հայրենադարձ 1. հայրենադարձնել, հայրենիք վերադարձնել; 2. հայրենադարձել, հայրենիք վերադառնալ
repatriation	["ri:p x tri'eiSn]	n.	հայրենադարձություն
repel	[ri'pel]	v.	հեռ մղել (թշնամու հարձակումը)
repent	[ri'pent]	v.	գղջալ, ափսոսալ
repentance	[ri'pentqns]	n.	գղջում, գղջման ցավ, ափսոսանք
repercussion	["ripq'kASn]	n.	1. հետհարված; 2. արձագանք
replace	[ri'pleis]	v.	փոխարինել
replete	[ri'pli:t]	adj.	լիքը, լցված, լի (որևէ բանով)

report	[ri'p0:t]	n.	1. զեկուցում, զեկույց; 2. հաշվետվություն, հաղորդում
		v.	1. հաղորդել, ծանուցել, տեղեկացնել; 2. զեկուցել, զեկույց տալ
reportage	[ri'p0:tiG]	n.	հաղորդում, ռեպորտաժ
represent	[ri"pri'zent]	v.	ներկայացնել, պատկերել
representative	[ripri'zentqtiv]	n.	ներկայացուցիչ
		adj.	ներկայացուցչական
repress	[ri'pres]	v.	բռնադատել, ճնշել
repressed	[ri'prest]	adj.	բռնադատված
repression	[ri'preSn]	n.	բռնադատում, ճնշում
reprimand	['reprima:nd]	v.	նկատողություն անել, հանդիմանել
reprisal	[ri'praizl]	n.	ճնշամիջոց, պատժամիջոց, հաշվեհարդար, ռեպրեսիա
republic	[ri'pAblik]	n.	հանրապետություն
republican	[ri'pAblikn]	n.	հանրապետական (կուսակցության անդամ)
		adj.	հանրապետական
repudiate	[ri'pju:dieit]	v.	ժխտել, չընդունել, ճիշտ չհամարել
repudiation	[ri"pju:di'eiSn]	n.	ուրացում, հրաժարում, մեր- ժում, ժխտում, չընդունելը
repugnance	[ri'pAgnqns]	n.	1. <i>սլշր.</i> զգվանք, զարշանք, նողկանք, արգահատանք 2. անհամատեղելիություն, հակասություն
require	[ri'kwaiq]	v.	1. պահանջել, հրամայել; 2. կարիք ունենալ, կարիք զգալ, հարկավոր՝ անհրա- ժեշտ լինել
requirement	[ri'kwaiqmqt]	n.	1. պահանջ; 2. պահանջմունք, կարիք, անհրաժեշտ պայման <i>կարարել պահանջները, քաղաքարել պահանջները</i>
<i>meet the ~</i>			
requital	[ri'kwaitl]	n.	1. հատուցում, փոխհատու- ցում; 2. հատուցում, պատիժ, վրեժ

rescind	[ri'sind]	v.	վերացնել, չեղյալ հայտա- րարել, չկայացնել, ռչնչացնել
rescue	['reskju]	n.	փրկություն
<i>come to one's ~</i>		v.	փրկել <i>փրկության հասնել մեկին</i>
rescued (saved)	['reskjud] ['seivd]	adj.	մազապուրծ, փրկված
resettle	[ri: 'setl]	v.	վերաբնակվել, վերահաս- տատվել, վերաբնակեցնել
resettlement	['ri: 'setlmqnt]	n.	վերաբնակեցում
residence	['rezidqns]	n.	բնակավայր
resident	['rezidqnt]	n.	բնակիչ
resign	[ri'zain]	v.	հրաժարական տալ, պաշտոնաթող լինել <i>պաշտոնաթող լինել, թողնել պաշտոնը</i>
resignation	['rezig'neiSn]	n.	պաշտոնաթողություն, հրաժարական
resist	[ri'zist]	v.	1. դիմադրել, դիմադրություն ցույց տալ; 2. ընդդիմանալ, պայքարել
resistance	[ri'zistqns]	n.	1. դիմադրություն, հակազ- դում, հակազդեցություն; 2. դիմադրողականություն
resister	[ri'zistq(r)]	n.	ընդդիմացող, դիմադրող
resolute	['rezq"lu:t]	adj.	վճռական, կտրուկ
resolutely	['rezq"lutli]	adv.	վճռականորեն, կտրուկ
resolution	['rezq"lu:Sn]	n.	1. բանաձև, պաշտոնական որոշում; 2. լուծում
resolve	[ri'zOlɜ]	n.	որոշում, վճիռ, վճռականու- թյուն
		v.	լուծել, վճռել, որոշում կայացնել
resonance	['rezqnrqns]	v.	հնչեղություն, անդրադարձ, արձագանք, ռեզոնանս
resort	[ri'zO:t]	v.	դիմել, ապավինել, դիմել ծայրահեղ միջոցի
<i>~ to preventive measures</i>			<i>դիմել կանխարգելիչ քայլե- րի, կանխարգելիչ միջոցնե- րի դիմել</i>

respectively	[ri'spekivli]	adj.	համապատասխանաբար
respite	['respit] = ['respait]	n.	կարճատև դադար (որևէ վատ բանի)
response	[ri'sp0ns]	n.	պատասխան, արձագանք
responsibility	[ri'sp0nsq'bilqti]	n.	1. պատասխանատվություն; 2. պարտավորություն, պարտականություն <i>պատասխանատվություն կրել</i>
<i>bear ~</i>			
responsible	[ri'sp0nsqbl]	n.	պատասխանատու, պատասխանատու (անձ), հանձնատու (անձ)
responsible	[ri'sp0nsqbl]	adj.	պատասխանատու, պարտավոր <i>պատասխանատու մարմին</i>
<i>~ body</i>			
rest, the	[Dq' rest]	n.	մնացածը, մնացածները
restitution	['resti'tju:Sn]	n.	1. հատուցում, փոխհատուցում; 2. վերականգնում, նախկին վիճակին վերա- դառնալը
restoration	['restq'reiSn]	n.	վերականգնում
restore	[ri'st0:]	v.	1. վերականգնել, վերահաս- տատել; 2. վերադարձնել <i>վերականգնել պարմական ձշմարտությունը</i>
<i>~ the historical truth</i>			
restrain	[ri'strein]	v.	1. իրեն զսպել; 2. պահել, հետ պահել, սանձել
restrained	[ri'streind]	adj.	զուսպ, զսպված
restraint	[ri'streint]	n.	1. զսպվածություն; 2. զսպող՝ կաշկանդող բան
restrict	[ris'trikt]	v.	սահմանափակել
restriction	[ris'trikSn]	n.	սահմանափակում <i>սահմանափակումներ մտքներ</i>
<i>impose ~s</i>			
result	[ri'zAlt]	n. v.	արդյունք, հետևանք, ելք հետևանք հանդիսանալ, հետևանք լինել
resume	[ri'zju:m]	v.	վերսկս(վ)ել, շարունակ(վ)ել (ընդմիջումից հետո)

resurge	[ri'sq:G]	v.	հարություն առնել, վերածնվել
resuscitate	[ri'sAsiteit]	v.	1. վերակենդանացնել, հարություն տալ, ուշքի բերել; 2. հարություն առնել, հան- նել <i>փ/հք.</i> վերակենդանաալ, վերածնվել
retaliate	[ri'txlieit]	v.	հատուցել, պատասխանը տալ, նույն կերպ վարվել
retention	[ri'tenSn]	n.	1. պահելը, պահպանելը; 2. մտապահելը
reticence	['retisqns]	n.	լռակյացություն, սակավա- խոսություն, քչախոսություն
reticent	['retisqnt]	adj.	լռակյաց, քչախոս, սակավախոս
retired	[ri'taiqd]	adj.	պաշտոնաթող
retirement	[ri'taiqmqt]	n.	պաշտոնաթողություն, ծառայությունը թողնելը
retreat	[ri'tri:t]	n. v.	նահանջ, ետ քաշվելը նահանջել, ետ քաշվել
retribution	['retri'bju:Sn]	n.	արժանի (արդարացի) պատիժ, հատուցում
retributive	[ri'tribjqtiv]	adj.	1. հատուցող, պատժող; 2. պատժիչ
reunion	[rJ'jHniqn]	n.	1. հավաք, հանդիպում; 2. կրկին հանդիպելը (մարդ- կանց), վերամիավորում
reveal	[ri'vi:l]	v.	բացահայտել, հայտնի դարձնել
revelation	['revq'leiSn]	n.	բացահայտում
revenge	[ri'venG]	n. v.	վրեժ, վրեժխնդրություն վրեժ լուծել, վրեժխնդիր լինել
revisionism	[ri'viZqnizm]	n.	ռևիզիոնիզմ
revival	[ri'vaivl]	n.	վերածնունդ, վերածնունդ, աշխուժացում, վերակենդա- նացում
revoke	[ri'vouk]	v.	պաշտոնապես չեղյալ հայտարարել, արգելել

revulsion	[ri'vAlSn]	n.	զգվանք, նողկանք, թշնամանք
rickety	['rikqti]	adj.	երերուն, խախուտ
<i>rid sb of sth</i>			<i>ազատել, փրկել</i>
rifle	['raifl]	n.	հրացան
rifleman <i>/pl. riflemen/</i>	['raiflm x n]	n.	հրաձիգ
right <i>~ of ownership</i> <i>~ of self-determination</i> <i>~ to existence</i> <i>~ to life</i>	[rait]	n.	իրավունք <i>սեփականության իրավունք</i> <i>ինքնորոշման իրավունք</i> <i>գոյության իրավունք</i> <i>սպրելու իրավունք</i>
right	[rait]	adj.	1. իրավացի, արդարացի; 2. ճիշտ; 3. աջ, դեպի աջ
righteous <i>~ struggle</i>	['raitqs]	adj.	արդար, արդարացի <i>արդարացի պայքար</i>
rightful <i>~ claim</i>	['raitfq]	adj.	<i>պշր. օրինական</i> <i>օրինական պահանջարի-</i> <i>րություն</i>
right-sider	['rait"saidq]	n.	աջերին հարող, աջերի կողմնակից
rigour	['rigq]	n.	1. ճշգրտություն, ուշադրու- թյուն; 2. խստություն, խստապահանջություն
riot	['raiqt]	n.	խռովություն, ապստամբու- թյուն
		v.	խռովություն բարձրացնել, ապստամբել
<i>rise against</i>			<i>ընդվզել, ոտքի ելնել</i>
rival	['raivl]	n.	1. ախյան; 2. մրցակից
rivalry	['raivqlri]	n.	մրցակցություն
roast	[roust]	v.	տապակ(վ)ել, խորով(վ)ել
<i>~ the Armenians alive</i>			<i>ողջ-ողջ խորովել հայերին</i>
roll <i>~ sb down the hill</i>	[roul]	v.	զլորել <i>սարից ցած զլորել</i>
rough	[rAf]	n.	խուլիզան, անկիրթ՝ անտաշ մարդ
roughshod	['rAf"S0d]	v.	անհարգալից վերաբերվել մեկին՝ մի բանի, բռնանալ

round up	['raundAp]	n.	շուրջկալ
		v.	շուրջկալել
roust	[raust]	v.	տեղահանել
rousted	['raustid]	adj.	տեղահանված
rudiment	['ru:dimqnt]	n.	նախահիմքեր, նախասկզբունք
rule	[ru:l]	n.	կառավարում, տիրապետու- թյուն, գերիշխանություն
		v.	կառավարել, տիրել, իշխել
<i>come under somebody's ~</i>			<i>ընկնել մեկի տիրապետու- թյան տակ</i>
<i>under somebody's ~</i>			<i>մեկի իշխանության օրոք, մեկի տիրապետության տակ</i>
ruling	['ru:liN]	adj.	տիրապետող, իշխող, տիրող, կառավարող
<i>~ party</i>			<i>իշխող կուսակցություն</i>
Rumania (Roumania)	[ru: 'meinq]	n.	Ռումինիա
Rumanian (Roumanian)	[ru: 'meiniqn]	n.	ռումինացի, ռումիներեն
		adj.	ռումինական
rural	['ru:rl]	adj.	գյուղական
<i>Russian-Turkish War } Russo-Turkish War }</i>			<i>ռուս-թուրքական պատերազմ</i>
ruthless	['ru:tlqs]	adj.	անգութ, անողորմ, դաժան, անխիղճ
ruthlessly	['ru:tlqsl]	adv.	անգթորեն
ruthlessness	['ru:tlqsnqs]	n.	անգթություն, անողորմու- թյուն, դաժանություն
Rwanda	[ru' Rndq]	n.	Ռուանդա

-S-

saber (sabre)	['seibq]	n.	կեռ թուր
sabotage	['s x bq"tRZ]	n.	միտումնավոր կասեցում, դիվերսիա
		v.	1. դիվերսիայի ենթարկել; 2. նենգադուլ անել, միտումնավոր կասեցնել՝ վիժեցնել

saboteur	['s x bq'tq:]	n.	վնասարար, վնասագործ, դիվերսանտ
sacredness	['seikridnis]	n.	1. սրբություն; 2. անձեռնմխելիություն
sacrosanct	['s x krou's x Nkt]	adj.	սրբազան, սուրբ, անվիճելի
sadism	['seidizm]	n.	դաժանամոլություն, սադիզմ
sadist	['seidist]	n.	դաժան անձ, սադիստ
sadistic	[sq'distik]	adj.	դաժանամոլ, սադիստական
sadistically	[sq'distikli]	adv.	դաժանաբար, սադիստաբար
safeguard	['seif'ga:d]	n.	պահպանում, պաշտպանություն, ապահովություն, երաշխիք, նախագուշական միջոց
		v.	1. պաշտպանել, պահպանել; 2. երաշխիք տալ, երաշխիք հանդիսանալ
<i>sale of children</i>			<i>երեխաների վաճառք</i>
salient	['seiliqnt]	adj.	աչքի ընկնող, ցցուն, ցայտուն, ակնառու, ակնհայտ
Salonika	['s x lq'nJkq]	n.	Սալոնիկ (քաղաք Հունաստանում)
salute	[sq'lu:t]	v.	ողջունել
salvage	['s x lvi G]	v.	1. գույքը փրկել; 2. անհույս վիճակից հաջողությամբ դուրս գալ
sameness	['seimnis]	n.	նույնություն
San Stefano	[sqnste'fa:nou]	n.	Սան Ստեֆանո
sanction	['s x NkSn]	n.	1. որևէ երկրի նկատմամբ պատժամիջոցների կիրառում; 2. պատժամիջոց; 3. պաշտոնական թույլտվություն
		v.	թույլատրել, թույլ տալ, հավանություն տալ, հաստատել
sanctuary	['s x NkCuqri]	n.	1. սրբավայր, սրբություն սրբոց; 2. ապաստան, պատսպարան
Sas(o)un	[sa'su:n]	n.	Սասուն

Sasunian	[sa'su:niqn]	n.	սասունցի
Sassounite	[sq'su:nait]	n.	սասունցի
Satan	[seitn]	n.	սատանա
satanic	[sq't x nik]	adj.	1. չար, դաժան, դիվական; 2. սատանայական
satisfaction	['s x tis'f x kSn]	n.	1. գոհունակություն, բավարարություն, գոհացում; 2. բավականություն <i>գոհունակությամբ</i>
<i>with ~</i>			
satisfactory	['s x tis'f x kt(q)ri]	adj.	1. բավարար; 2. գոհացուցիչ
satisfied	['s x tisfaid]	adj.	գոհ, բավարարված
savage	['s x vi G]	n. adj. v.	վայրենի, բարբարոս 1. վայրագ, վայրի; 2. դաժան հոշոտել, խոշտանգել
savagely	['s x vi G li]	adv.	վայրագորեն, դաժանաբար, բարբարոսաբար
savagery	['s x vi G ri]	n.	վայրենություն, դաժանություն, բիրտություն
save <i>be ~d by miracle</i> <i>save Armenia from destruction</i>	[seiv]	v.	1. փրկել; 2. խնայել <i>հրաշքով փրկվել</i> <i>փրկել Հայաստանը</i> <i>նշնչացումից</i>
saw	[s0:]	n. v.	սղոց սղոցել, սղոցով կտրել
scalp	[sk x lp]	n. v.	գանգամաշկ, գլխամաշկ գանգամաշկել
scape-goat	['skeip"gout]	n. v.	քավության նոխագ քավության նոխագ դարձնել
scarce	[skeqs]	adj.	սակավ, սակավաթիվ
scarcity	['skeqsiti]	n.	սակավություն, պակասություն
scare	[skeq]	n.	1. վախեցնել, սարսափեցնել, ահաբեկել; 2. վախենալ, սարսափել, ահաբեկվել
scary	['skeqri]	adj.	սարսափազդու, ահազդու
scatter	['sk x tq]	v.	1. ցր(վ)ել, ցրուցան լինել; 2. սփռվել
scattered	['sk x tqd]	adj.	սփռված, ցրված, ցրուցան եղած

scene	[si:n]	n.	1. տեսարան; 2. գործողության վայր, դեպքի վայր; 3. կռիվ, տեսարան; 4. պատահար, դեպք
sceptic (skeptical)	['skeptik]	n.	թերահավատ մարդ
sceptical (skeptical)	['skeptikql]	adj.	թերահավատ
sceptically (skeptically)	['skeptikqli]	adv.	թերահավատորեն
scepticism (scepticism)	['skeptisizm]	n.	թերահավատություն, կասկածանք
scheme	[ski:m]	n.	1. նախագիծ, գործունեության ծրագիր; 2. պլան (անօրինական), մեքենայություն
		v.	բանասարկություն անել, ինտրիգներ լարել
scholar ~ of sterling reputation	['skOlq]	n.	գիտնական, գիտուն <i>մեծահամբավ՝ բարձրահամբավ գիտնական</i>
scimitar	['simitq(r)]	n.	կեռ սուր
scoff	[skOf]	v.	1. ծաղրել, ծաղրի ենթարկել; 2. խժռել, լափել
scorched	['sk0:Ct]	adj.	խանձված, արևից այրված
scorching	['sk0:CiN]	n.	կիզիչ, այրող
scores of			1. տասնյակ; 2. բյուր, բյուրավոր
scorn	[sk0:n]	n.	արհամարհանք, քամահրանք
		v.	արհամարհել, քամահրել, անտեսել, բանի տեղ չդնել
scourge	[sk0:G]	n.	1. պատուհաս, դժբախտություն, պատիժ; 2. մորակ, խարազան
		v.	1. պատժել, պատժի ենթարկել; 2. մորակել, խարազանել
scream	[skrJm]	n.	ճիչ, սուր ճիչ, աղաղակ, ծղրտոց
		v.	ճչալ, ծղրտալ, գոռալ

scrupulous	['skru:pjulqs]	adj.	1. բարոյական, բարեխիղճ; 2. մանրակրկիտ, բժախնդիր <i>մանրակրկիտ վերլուծություն</i>
<i>~ analysis</i>			
scythe	[saiD]	n.	գերանդի <i>սպանել գերանդիով</i>
<i>kill with a ~</i>		v.	«հնձել»՝ սպանել
search	[sq:C]	v.	1. որոնել, փնտրել; 2. խուզարկել <i>ուրելիք փնտրել աղբանոցում</i>
<i>~ food in the garbage dump</i>			
Sebastia (Svaz)	[si'b x stiQ]	n.	Սեբաստիա = Սվազ
secede	[si'si:d]	v.	դուրս գալ կազմից (միության, ընկերության), անջատվել, առանձնանալ
second¹	['sekqnd]	v.	1. պաշտպանել, աջակցել 2. օգնել
second²	['sekqnd]	n.	1. վայրկյան; 2. ակնթարթ
second³	['sekqnd]	num.	երկրորդ
second⁴	['sekqnd]	adj.	ոչ կարևոր, ցածրորակ
<i>second-class</i>	[sekqnd'kla:s]		
<i>second – rank</i>	['sekqnd"r xNk]		<i>երկրորդ կարգի</i>
<i>second – rate</i>	['sekqnd"reit]		
secondary	['sekqndri]	adj.	երկրորդական
secrecy	['si:krqsi]	n.	գաղտնիություն
secret	['sikrqt]	n.	գաղտնիք
<i>~ session</i>		adj.	գաղտնի, թաքնված <i>գաղտնի նիստ, փակ նիստ հույժ գաղտնի, խիստ գաղտնի</i>
<i>top ~</i>			
secretariat	["sekrq'teriqT]	n.	քարտուղարություն <i>պետքարտուղար</i>
<i>secretary of the State</i>			
Secretary General	['sekrqtri' Genrq]	n.	գլխավոր քարտուղար
secretly	['sikrqtli]	adv.	գաղտնի, գաղտնի ձևով
sectarianism	[sek'teriqnizm]	n.	աղանդավորություն
security	[si'kjuqrqti]	n.	անվտանգություն <i>ազգային անվտանգություն պետական անվտանգու- թյուն</i>
<i>national ~</i>			
<i>state ~</i>			

Security Council

sedition	[si'diSqs]	adj.	խռովարար, ապստամբական, ապստամբած
seditionness	[si'diSqsnis]	n.	խռովարարություն
seek /sought-sought/	[si:k]	v.	փնտրել, որոնել, դիմել (ստանալու համար)
<i>~ forgiveness</i>			
Sef Dynasty	['sef'dinqsti]	n.	սեֆյան հարստություն, դինաստիա
Sef Persia	['sef'pq:Sq]	n.	սեֆյան Պարսկաստան
Sefid	['sefid]	adj.	սեֆյան
segment	['segmqnt]	n.	հատված, մաս, հատվածամաս
seize	[si:z]	v.	բռնագրավել, զավթել
seizure	['si:Zq]	n.	զավթում, գրավում
self-consciousness	['self'kOnSqsns]	n.	ինքնագիտակցություն
self-defence (self-defense)	['selfdi'fens]	n.	ինքնապաշտպանություն
self-defensive ~ battles	['selfdi'fensiv]	adj.	ինքնապաշտպանական <i>ինքնապաշտպանական մարտեր</i>
self-delusion	['selfdi'l(j)u:Zn]	n.	ինքնախաբեություն
selfgovernment	['self'gAvqnmqnt]	n.	ինքնակառավարում
selflessly	['selflqsli]	adv.	անձնուրաց, անձնվիրաբար
Seljuk	[sel'G u:k]	n./ adj.	սելջուկ
sell /sold-sold/ ~ into slavery	[sel]	v.	վաճառել
semi-independent	['semiindi 'pendqnt]	adj.	<i>վաճառել սրբկության</i> կիսանկախ
seminal	['si:minl]	adj.	ազդեցիկ, շատ կարևոր
Senegal	['senig0:l]	n.	Սենեգալ
senior	['si:njq]	adj.	ավագ, մեծ

sense	[sens]	n.	1. գիտակցություն, բանականություն, առողջ դատողություն; 2. զգացում; 3. առում, իմաստ <i>պարտքի զգացում որոշ առումով</i>
<i>~ of duty in a sense</i>			
sense of pity	['sensqv"piti]		խղճահարության զգացում
sensitize	['sensqtaiz]	v.	դարձնել ավելի դյուրագգաց, բարձրացնել զգայունակությունը
sentence	['sentqns]	v.	դատավճիռ կայացնել, դատապարտել
<i>~ to death ~ to death by default (~ to death in absentia)</i>			<i>մահվան դատապարտել հեռակա կարգով մահվան դատապարտել</i>
separate	['sepq"reit]	v.	բաժան(վ)ել, անջատ(վ)ել, առանձնացնել
	['seprqt]	adj.	առանձին, անջատ
separatist	['seprqtist]	adj.	անջատողական, անջատման կողմնակից
<i>~ ambitions</i>			<i>անջատողական նկրտումներ</i>
sequentially	[si'kwenSqli]	adv.	հաջորդաբար
Serb	['sq:b]	n.	սերբ
Serbia	['sq:biq]	n.	Սերբիա
Serbian	['sq:biqn]	n. adj.	սերբ սերբական
serf	[sq:f]	n.	ճորտ
sermon	['sq:mqn]	n.	քարոզ (կրոնական)
serve	[sq:v]	v.	1. ծառայել; 2. օգնել, նպաստել
service	[sq:vis]	n.	1. ծառայություն; 2. կրոնական արարողու- թյուն, ծիսակատարություն, պատարագ
<i>render a ~</i>			<i>ծառայություն մատուցել</i>
servitude	['sq:vitu:d]	n.	1. ստրկություն, ստրկացում; 2. պատիժ կրելը
<i>penal ~</i>			<i>տաժանակիր աշխատանք</i>
<i>set on foot</i>			<i>որքի հանել</i>

settle	[setl]	v.	1. բնակություն հաստատել, հաստատվել; 2. վճռել, լուծել (հարցը)
~ <i>a score</i> =			
~ <i>scores (with sb)</i> = <i>square accounts (with sb)</i>			
~ <i>oneself</i>			
settlement	['setlmqnt]	n.	<i>հաշվեհարդար տեսակ (մեկի հետ), հաշիվներ մաքրել</i> <i>հաստատվել</i> 1. բնակավայր, ավան; 2. բնակեցում, գաղութաբնակեցում; 3. լուծում, կարգավորում
settler	['setlq]	n.	նորաբնակ, վերաբնակ
severe	[si'viq]	adj.	դաժան
severely	[si'viqli]	adv.	դաժանաբար, դաժանորեն
severity	[si'verqti]	n.	անողորություն, անողորմություն, դաժանություն
sexton	['seksqn]	n.	ժամկոչ
shah	[Sa:]	n.	շահ
shake	[Seik]	v.	ցնցել
<i>/shook-shaken/</i>			
<i>shake off the yoke</i>			
shame	[Seim]	n.	<i>քորափել լուծք</i> 1. ամոթ, ամոթի զգացում; 2. խայտառակություն
shameful	['Seimf(q)l]	adj.	խայտառակ, ամոթալի
shameless	['Seimlqs]	adj.	անամոթ, անպատկառ
shamelessness	['Seimlqs"nqs]	n.	անամոթություն, անպատկառություն, հանդգնություն
share	[Seq]	n.	մաս, բաժին
		v.	1. միասին օգտագործել; 2. ունեցածը կիսել մեկի հետ, կիսվել; 3. նույն կարծիքն ունենալ
~ <i>the same lot</i>			
sharia	[Sq'ri:q]	n.	շարիաթ
(shariah)	['SRriq]		
sharp	[Sa:p]	adj.	1. սուր, սրածայր; 2. կտրող, ծակող <i>կտրուկ հարված</i>
~ <i>blow</i>			
sharpshooter	['Sa:p"Sq:tq]	n.	դիպուկահար
shatter	['Sx tq]	v.	վնասել, խորտակել, խարխուլել, սասանել

shattered	['S x tqd]	adj.	1. խախտված, խարխլված; 2. վշտացած, հոգեպես ընկճված
shears	[Siqs]	n. pl.	խուզի մկրատ, խուզելու մկրատ
shed <i>/shed-shed/</i> <i>~ blood =spill blood</i> <i>~ light</i> <i>~ tears</i>	[Sed]	v.	ազատվել, թոթափել <i>արյուն հեղել, արյուն թափել</i> <i>լույս սփռել, պարզաբանել</i> <i>արցունք թափել՝ հեղել</i>
sheik (sheikh)	[Seik]	n.	շեյխ
shelter <i>give ~</i>	['Seltq]	n.	ապաստան <i>ապաստան տալ</i>
sheriff	['Serif]	n.	շերիֆ
shield	[Si:ld]	n.	վահան
Shiite	['Si:ait]	n.	շիա մահմեդական
Shoah	[Souq]	n.	Հոլոքոստ
shock	[SOk]	v.	ցնցել, հուզել, ապշեցնել
shocking	['SOkIN]	adj.	ցնցող
shoot <i>/shot-shot/</i>	[Su:t]	v.	1. կրակել; 2. կրակել՝ սպանել; 3. գնդակահարել
short-lived	['S0:t"livd]	adj.	կարճատև
short-sighted	['S0:t"saitid]	adj.	կարճատես, անհեռատես
short-term	["SLt 'tWm]	adj.	կարճատև
shoulder <i>~ to ~</i>	['Souldq]	n.	ուս <i>ուս-ուսի տված</i>
side <i>~ by ~</i> <i>~ with sb.</i> <i>sidestep the truth</i>	[said]	n.	1. կողմ; 2. կողմ, հակադիր խմբերից յուրաքանչյուրը <i>կողք կողքի</i> <i>մեկի կողմը բռնել, միանալ</i> <i>մեկին</i> <i>շրջանցել ճշմարտությունը</i>
siege	[si: G]	n.	պաշարում, շրջափակում
sight	[sait]	n.	1. տեսարան; 2. տեսադաշտ; 3. տեսք, արտաքին կերպարանք

significance	[sig' nifqkqns]	n.	կարևորություն, նշանակություն
similar	['similq]	adj.	նույն, համանման, նույնատիպ, միանման, նույնանման
similarity	['simq' l x r qti]	n.	նմանություն
sincerity	[sin' serqti]	n.	սրտաբացություն, անկեղ- ծություն, ազնվություն
single-handedly	['siNgl' h x ndqdli]	adv.	մեն-մենակ, առանց ուրիշի օգնության
<i>single out</i>			<i>առանջնացնել</i>
skeleton	['skelitqn]	n.	կմախք
<i>skeleton-turned ghosts</i>			<i>կմախքացած ուրվականներ</i>
skin	[skin]	n. v.	մորթի, մաշկ քերթել, մաշկել
skirmish	['skq:miS]	n.	բախում (ռազմական), վեճ, տարաձայնություն
skull	[skAl]	n.	գանգ
slash	[sl x S]	v.	1. պատառոտել, ծվատել; 2. թափով հարվածել; 3. կտրել-հատել
slaughter	['sl0:tq]	n. v.	1. կոտորած, ջարդ, սպանդ; 2. արյունահեղություն կոտորած, ջարդ կազմա- կերպել; կոտորել
<i>~ the Armenian Christian as an offering</i>			<i>հայ քրիստոնյային մատաղ անել</i>
slaughterer	['sl0:tqrq]		ջարդարար
slaughterhouse	['sl0:tq"haus]	n.	սպանդանոց
slaughtering	['sl0:tqriN]	n.	ջարդ, կոտորած, սպանդ
slaughterous	['sl0:tqrqs]	adj.	ջարդարարական
Slav	[sl x v]	n.	սլավոն
slave	[sleiv]	n.	ստրուկ
Slavic	['sl x vik]	adj.	սլավոնական
slogan	['slougn]	n.	լոզունգ
smuggle	['smAgI]	v.	մաքսանենգությամբ զբաղ- վել, գաղտնի՝ ապօրինի ճանապարհով սահմանն անցկացնել

Smyrna	['smq:nq]	n.	Զմյուռնիա
sniper	['snaipq]	n.	դիպուկահար
social	['souSl]	adj.	հասարակական, սոցիալական <i>հասարակագետ</i>
~ <i>scientist</i>			
social-economic	['souSlikq' n0mik]	adj.	սոցիալ-տնտեսական
societal	[sq'saiqtql]	adj.	հանրային, հասարակությանը բնորոշ
society	[sq'saiqti]	n.	1. հասարակություն 2. ընկերություն, միություն
softa	['s0ftq]	n.	սոֆթա
<i>(student of a Moslem religious school)</i>			<i>(մահմեդական կրոնական դպրոցի սան)</i>
solace	['s0lqs]	n.	մխիթարանք, սփոփանք, մխիթարություն
solicitous	[sq'lisitqs]	adj.	1. հոգատար, հոգ տանող; 2. ձգտող, բուռն ցան- կություն ունեցող; 3. որևէ բանի նկատմամբ ուշադիր
solitary	['s0lqtri]	adj.	1. մենավոր, մենակ ապրող; 2. մեկուսացած, առանձնա- ցած, լքված (վայր)
solution	[sq'lu:Sn]		լուծում
radical ~			<i>արմատական լուծում</i>
source	[s0:s]	n.	1. աղբյուր, սկզբնաղբյուր; 2. տեղեկությունների աղբյուր; 3. պատճառ. ծագման վայր
source study	['s0:s"stAdi]	n.	աղբյուրագիտություն
squad	[kw0d]	n.	ջոկ (զինվորների)
spark	[spa:k]	n. v.	1. կայծ; 2. բռնկում 1. հարուցել, բորբոքել, պայթել; 2. այր(վ)ել
spear	[spiq]	n. v.	նիզակ, տեգ խոցել
specific	[spq'sifik]	adj.	հատուկ, յուրահատուկ, ուրույն
specifically	[spq'sifikli]	adv.	հատկապես

specificity	['spesi'fisqti]	n.	յուրահատկություն, որոշակիություն, առանձնահատկություն
spectre	['spektq]	n.	1. ուրվական, տեսիլ; 2. նախագգացում (փորձանքի, դժբախտության); 3. նախանշան, սպառնալիք
speculate	['spekju'leit]	v.	շահարկել
speculation	['spekju'leiSn]	n.	1. խորհրդածում, խորհրդածելը, ենթադրություն, մտածումնք; 2. շահարկում, չարաշահում
spirit ~ <i>of compromise</i>	['spirit]	n.	1. ոգի; 2. հոգի <i>հաշտվողականություն</i>
spokesman <i>/pl. spokesmen/</i>	['spouksmqn]	n.	1. ներկայացուցիչ, պատվիրակ, պատգամավոր; 2. հռետոր
sprawl	[spr0:l]	v.	գետին փռվել, վայր ընկնել
spy	[spai]	n. v.	լրտես լրտեսել
square	[skweq]	n.	1. հրապարակ; 2. քառակուսի <i>արդար վարմունք</i>
<i>a ~ deal</i> stab	[st x b]	v.	խողխողել, սրախողխողանել
stagger	['st x gq(r)]	v.	1. երերալ, ճոճվել; 2. ցնցել, ապշեցնել
stagnation	['st x g'neiSn]	n.	լճացում, նեխում
stain	[stein]	n. v.	1. բիծ; 2. <i>փխք</i> . արատ արատավորել, խայտառակել, ստվեր գցել
stalwart	['st0:lwqt]	adj.	աննկուն, կայուն, անսասան, չդավաճանող
stampede	[st x m'pi:d]	n. v.	փախեսփախ, խուճապահար փախուստ խուճապահար փախչել, ցիրուցան լինել
stance	[st x ns]	n.	1. դիրքորոշում, կարծիք, տեսակետ; 2. կեցվածք, դիրք, պոզա

stand¹	[st x nd]	n.	դիրքորոշում, տեսակետ
stand² <i>/stood-stood/</i>	[st x nd]	v.	1. կանգնել, ոտքի վրա լինել; 2. վեր կենալ, ոտքի կանգնել; 3. տանել, դիմանալ <i>աչքի ընկնել, առանձնանալ, Կարբերվել</i>
<i>~ out</i>			
standard	['st x ndqd]	n.	չափանիշ, չափորոշիչ, նորմա, մակարդակ, կենսամակարդակ
<i>~ of living</i>		adj.	տիպական, ստանդարտ, նորմալ, սովորական <i>կենսամակարդակ</i>
standing	['st x ndiN]	n.	1. դիրք, դեր (հասարակության մեջ); 2. <i>իրվք</i> . դատական գործ՝ հայց հարուցելու իրավունք
standpoint	['st x nd"pOint]	n.	տեսակետ, տեսանկյուն
starvation	['sta:'veiSn]	n.	քաղց, սով, սովամահություն, սովահարություն
starve	[sta:v]	v.	քաղցել, սովամահ լինել, սովից մեռնել
starving	['sta:viN]	adj.	սովալլուկ, սովյալ, սովից մեռնող
state	[steit]	n.	1. պետություն; 2. նահանգ; 3. վիճակ <i>իրավիճակ</i> <i>պետական կառուցվածք, պետական կառույց</i>
<i>~ of affairs</i> <i>~ structure</i>			
statecraft	['steitkr Rft]	n.	պետություն ղեկավարելու հմտություն
statehood	['steithud]	n.	պետականություն
statesman <i>/pl. statesmen/</i>	['steitsmqn]	n.	պետական գործիչ
statesmanship	['steitsmqn"Sip]	n.	պետական գործերը վարելու ունակություն
statesponsored	['steit'spOnsqd]	adj.	պետության կողմից հովանավորվող
stationed	['steiSnd]	adj.	տեղակայված, տեղաբաշխված
statistic	[stq'tistik]	adj.	վիճակագրական
statistics	[stq'tistiks]	n.	վիճակագրություն, վիճակագրական տվյալներ

status	['steitqs]	n.	1. կարգավիճակ; 2. հասարակական դիրք
status quo, the	[Dq "steitqs'kwou]	n.	առկա դրություն, ներկա իրավիճակ, ստատուս քվո
statute	['st x tjut]	n.	կանոն, օրենք, օրենսդրու- թյուն, օրենսդրական ակտ
<i>statutory of limitations</i>			
steadfast	['sted"fa:st]	adj.	1. կայուն, հաստատուն; 2. տոկուն, անճկուն
steady	[stedi]	adj.	1. անասան, հաստատուն, ամուր; 2. համաչափ, կայուն
stele	[sti:l]	n.	ճարպ. կոթող, քարակոթող
stigma	['stigmq]	n.	խարան, դրոշմ, խայտառակություն
stigmatize	['stigmqtaiz]	v.	1. խարանել, խարան դնել; 2. խայտառակել, անարգանքի ենթարկել
stipulate	['stipju"leit]	v.	պայման դնել, վերապահություն անել
stipulation	["stipju'leiSn]	n.	վերապահում
stoke	[stouk]	v.	կրակը վառ պահել, բորբոքել
straggle	['str x gl]	v.	մյուսներից հետ ընկնել, ետ մնալ
Strait of the Dardanelles	['streit qv Dq "da:dq'nelz]	n.	Դարդանելի նեղուց
strangle	['str x NgI]	v.	1. խեղդել, խեղդամահ անել, շնչահեղձ անելով սպանել; 2. ճնշել
strangulate	['str x Ngju:"leit]	v.	խեղդել, խեղդամահ անել
strangulation	["str x Ngju'leiSn]	n.	խեղդամահ անելը, խեղդում
stratagem	['str x ti Gqm]	n.	ռազմական խորամանկու- թյուն, հնարք, ճարպկություն
strategic	[strq'tJ Gik]	adj.	մարտավարական, ռազմա- վարական
strategy	['str x tq Gi]	n.	ռազմավարություն, մարտավարություն
stratum <i>/pl. strata/</i>	['streitqm] ['stra:tq]	n.	խավ, շերտ (հասարակության)

strength	[streNT]	n.	1. ուժ; 2. հոգեկան ուժ, կորով; 3. ամրություն, դիմացկունություն; 4. ազդեցություն
strengthen	['streNTn]	v.	ուժեղացնել, ամրապնդել, ուժեղանալ, ամրանալ, սաստկացնել, սաստկանալ
strife	[straif]	n.	պայքար, վեճ
strike (<i>struck-struck/stricken</i>) ~ <i>the victim's head with a yataghan</i>	[straik]	v.	հարվածել, խփել <i>յաթաղանով հարվածել զոհի գլխին</i>
strive / <i>strove-striven</i> /	[straiv]	v.	ջանալ, ձգտել, ճիգ թափել, աշխատել
striving	['straivN]	n.	ձգտում
stronghold	['strON'hould]	n.	պատվար, հենարան, նեցուկ, սատար
struggle ~ <i>for existence</i> <i>life and death</i> ~	[strAgl]	n.	1. պայքար; 2. կռիվ, պատերազմ <i>զոյամարտ</i>
struggler	['strAglq]	n.	պայքարող, կռվող
stubborn	['stAbn]	adj.	համառ, կամակոր
stubbornly	['stAbnli]	adv.	համառորեն
subaltern	['sAbItqn]	n.	ենթասպա
subcommittee	['sAbkq'miti]	n.	ենթահանձնախումբ, ենթակոմիտե
subdue	[sqb'dju:]	v.	1. հնազանդեցնել, ենթարկել; 2. ճնշել, խեղդել
subhuman	['sAb'hju:mqn]	adj.	մարդուն ստորադաս, անասուն
subject	['sAb Gikt]	n.	1. հպատակ; 2. թեմա, առարկա; 3. ենթակա
subject <i>be ~ed to beatings</i>	[sqb' Gekt]	v.	ենթարկել, հպատակեցնել <i>ծեծի ենթարկվել</i>
subjugate	['sAb Gq'geit]	v.	նվաճել, ստրկացնել, հպատակեցնել
subjugated	['sAb Gq'geitid]	adj.	նվաճված, ստրկացված
subjugation	['sAb Gq'geiSn]	n.	նվաճում, հպատակեցում, հնազանդեցում

Sublime Porte = Porte
= High Gate

submit	[sqb'mit]	v.	1. հպատակվել, հնազանդվել, ենթարկվել; 2. ներկայացնել (քննարկման)
subordinate	[sq'bLdinqt]	n.	ստորադաս՝ ենթակա՝
		adj.	ստորադաս, ենթակա
suborn	[sA'b0:n]	v.	կաշառել (կաշառելով հանցագործության՝ կեղծ վկայության մղել)
subsection	['sAb'sekSn]	n.	ենթախորագիր, ենթահատված
subsequently	['sAbsikwqntli]	adv.	հետագայում, ավելի ուշ, հետո
substantiate	[sqb'st x nSi"eit]	v.	հիմնավորել, փաստելով հաստատել, ապացուցել, վկայություն տալ
substitute	['sAbstitju:t]	v.	1. փոխարինել, տեղը ուրիշը դնել; 2. տեղակալել, մեկի փոխարեն կարճ ժամանակ աշխատել
subterfuge	['sAbtq"fju:G]	n.	սլշյ. հնարք, խորամանկություն, խաբկանք, խուսափանք
subtitle	[sqb'taitl]	n.	ենթավերնագիր
subversive	[sqb'vq:siv]	adj.	կործանարար, ավերիչ, քայքայիչ, վնասակար, կորստաբեր
~ activities			<i>քայքայիչ գործունեություն</i>
succeed	[sqk'si:d]	v.	1. հաջորդել; 2. ժառանգել; 3. հաջողության հասնել
succeeding	[sqk'si:diN]	adj.	հաջորդող
success	[sqk'ses]	n.	հաջողություն
succession	[sqk'sekSn]	n.	1. հերթականություն, հաջորդականություն; 2. շարք, շարան, խումբ
successive	['sqk'sesiv]	adj.	հաջորդական, մեկը մյուսին հաջորդող
successor state	[sqk'sesq 'steit]	n.	իրավահաջորդ պետություն
succor	['sAkq]	n.	օգնություն
(succour)		v.	օգնել, օգնության հասնել

succumb	[sq'kAm]	v.	1. պարտվել, զիջել; 2. չդիմադրել, դիմադրությունը դադարեցնել
suffer ~ <i>heavy losses</i>	['sAfq]	v.	տառապել, տանջվել <i>ծանր կորուստներ կրել</i>
sufferance	['sAfqrqns]	n.	հանդուրժողականություն, հանդուրժողություն, համբերատարություն
suffering	['sAfqriN]	n.	տառապանք, տանջանք, ցավ
sultan	['sAltqn]	n.	սուլթան
sultanate	['sAltqnit]	n.	սուլթանություն
sultanic	['sAl'txnik]	adj.	սուլթանական
sum up	['sAm'Ap]	phr. v.	ամփոփել
summary	['sAmqri]	n. adj.	ամփոփում կարճ, համառոտ, սեղմ
summit	['sAmit]	n.	1. գագաթնաժողով; 2. գագաթ, կատար
sunder	['sAndq]	v.	1. մաս-մաս անել, բաժանել անջատել; 2. խախտել, խզել (բարեկամությունը)
Sunni	['suni]	n.	սուննի (իսլամի երկու ուղղություններից մեկը)
supergenocide	['su:pq'Genqsaid]	n.	ցեղասպանության առավելագույն աստիճանը, ցեղասպանությունների գագաթնակետ, գերցեղասպանություն
superhuman	['sHpq'hjHmqn]	adj.	գերմարդկային
superpower	['sjHpq'pauq]	n.	գերտերություն
superior	[su:'piqriq]	adj.	1. իրեն վեր դասող, մեծամիտ; 2. վերադաս
superiority	[su:'piqri'Orqti]	n.	գերազանցություն, առավելություն, ավելի բարձր լինելը
supervise	['s(j)u:pq"vaiz]	v.	ղեկավարել, հսկել, տնօրինել
supervisor	['su:pq"vaiz(q)r]	n.	տնօրեն, ղեկավար, հսկիչ, վերահսկիչ, կառավարիչ

supervisory	['su:pq'vaizqri]	adj.	վերահսկիչ, կառավարող
supplement	['sApli"ment]	n.	1. լրացում, հավելում; 2. հավելված (թերթի, ամսագրի)
		v.	լրացնել, հավելել
suppliant	['sApliqnt]	adj.	աղերսական, պաղատական, աղաչական
supply	[sq'plai]	n.	պաշար, մատակարարում
		v.	մատակարարել
support	[sq'p0:t]	n.	1. պաշտպանություն, աջակցություն, օգնություն; 2. նեցուկ, հենարան
		v.	օգնել, օժանդակել, աջակցել
supporter	[sq'p0:tq(r)]	n.	կողմնակից, պաշտպան, աջակից, հետևորդ
Supreme Court			Գերագույն դատարան
surpass	[sq'pa:s]	v.	1. գերազանցել, առաջ ընկնել, առաջ անցնել; 2. սպասվածից ավելի լինել
surrender	[sq'rendq]	v.	1. հանձն(վ)ել; 2. անձնատուր լինել
surveillance	[sq:'veilqns]	n.	հսկողություն (նստիկանական) <i>հսկողության տակ</i> <i>հսկողություն սահմանել</i>
<i>under ~</i> <i>place under ~</i>			
survival	[sq'vaivl]	n.	գոյատևում, ողջ մնալը
survive	[sq'vaiv]	v.	փրկվել, կենդանի մնալ, ողջ մնալ
survivor	[sq'vaivq(r)]	n.	վերապրող, փրկված անձ, կենդանի մնացած, ողջ մնացած
suspect	['sAspekt]	n.	կասկածյալ, կասկած հարուցող անձ
	[sq'spekt]	v.	կասկածել, վարանել
sustain	['sq'stein]	v.	1. պայմաններ ստեղծել, ապահովել; 2. պահել, պահպանել

sway	[swei]	n.	1. թափ; 2. ազդեցություն, իշխանություն, տիրապետություն
		v.	1. տատանվել; 2. ազդեցություն ունենալ; 3. իշխել, կառավարել
swear <i>/swore-sworn/ sworn enemy</i>	[swFq]	v.	երդվել
sword <i>put to ~</i>	[s0:d]	n.	<i>երդվյալ բշնամի</i> սուր, թուր <i>սրի հանել, սրի քաշել, կուրորել, մահապարժի ենթարկել</i>
symbol	[simbl]	n.	խորհրդանիշ, խորհրդանշան
symbolize	['simbq"laiz]	v.	խորհրդանշել
sympathize	['simpq"Taiz]	v.	կարեկցել, ցավակցել, համակրել
sympathizer	['simpq"Taizq]	n.	կողմնակից, համակիր, կարեկից
Syria	['siriq]	n.	Սիրիա
Syrian	['siriqn]	n. adj.	սիրիացի սիրիական
system	['sistqm]	n.	1. համակարգ; 2. հասարակարգ
systematic	["sistq'm x tik]	adj.	համակարգված, պլանավորված, սիստեմատիկ
systematically	["sistq'm x tikqli]	adv.	համակարգված, պլանավորված ձևով

-T-

taboo <i>~ subject</i>	[tq'bu:]	n.	արգելք, արգելք դրված, չխոսվող, տարու <i>արգելված քեմա</i>
taboo-laden	[tq'bu:"leidn]	adj.	արգելված, արգելք դրված
tacit	[t x sit]	adj.	լուռ (համաձայնության մասին), չասված, անխոս, անձայն

tactics	['t x ktiks]	n.	մարտավարություն, տակտիկա
take (took-taken)	[teik]	v.	1. վերցնել; 2. տանել; 3. գրավել, իշխանությունը վերցնել; 4. նստել (որևէ փոխադրամիջոց)
~ <i>action</i>			գործի անցնել, դիմել գործո- ղությունների, միջոցներ ձեռք առնել
~ <i>captive</i>			գերի վերցնել, գերեվարել
~ <i>definite steps</i>			կոնկրետ քայլեր անել
~ <i>into account</i> = ~ <i>into consideration</i>			հաշվի առնել
~ <i>it for granted</i>			համարել, որ այդպես էլ պիտի լինի, երաշխավոր- ված, շատ քնակա՛ն համարել
~ <i>part in</i>			մասնակցել
~ <i>refuge</i>			ապաստանել, ապաստան գտնել
~ <i>shape</i>			ձևավորվել
tandem	['t x ndqm]	n.	լծաշարք
in ~	[in 't x ndqm]	adv.	երկուսով (միասին և միաժամանակ)
tangible	['t x n G qbl]	adj.	տեսանելի, իրական, շոշափելի
tantamount	['t x ntqmaunt]	adj.	հավասարագոր, համարժեք
Tanzimat	['t x nzimqt]	n.	բարենորոգում, բանգլիմաթ
target	['ta:git]	n.	թիրախ, նշանակետ
		v.	1. թիրախ դարձնել; 2. նկա- տի ունենալ, ուղղված լինել
Tartarus	['ta:tqrqs]	n.	տարտարոս, դժոխք
task	[ta:sk]	n.	հանձնարարություն, առաջադրանք, խնդիր
Tatar	['ta:tq]	n.	թաթար
		adj.	թաթարական
Taurus	['t0:rqs]	n.	Տավրոս
Tavriz (Tabriz)	[ta: 'vriz] [ta: 'briz]	n.	Թավրիզ
tax	[t x ks]	n.	հարկ, տուրք
		v.	հարկել, հարկ վերցնել

taxation	[t x k 'seiSn]	n.	հարկում
tax-collection	['t x kskq 'lekSn]	n.	հարկահավաքում
tax-collector	['t x kskq 'lektq(r)]	n.	հարկահավաք
taxpayer	['t x ks "pei q]	n.	հարկատու, հարկ վճարող
tell <i>/told-told/</i>	[tel]	v.	1. պատմել; 2. ասել, հաղորդել; 3. երևալ, զգացվել, ազդվել
telling	['teliN]	adj.	1. նշանակալի, զգալի, կարևոր, արդյունավետ; 2. արտահայտիչ, ճշմարիտ
temporarily	['tempq "rqrqli]	adv.	ժամանակավորապես
temporary	['tempqrqri]	adj.	1. ժամանակավոր, ոչ մշտական; 2. ժամանակավոր, ոչ հիմնական
tempt	[tempt]	v.	1. գայթակղել; 2. գրավել, հրապուրել
temptation	['temp 'teiSn]	n.	գայթակղում, գայթակղություն, հրապուրանք
tendency	['tendqnsi]	n.	միտում
tendentious	[ten 'denSqs]	adj.	միտումնավոր
tenet	['tenit]	n.	սկզբունք, համոզմունք
tense	[tens]	adj.	1. լարված; 2. անհանգիստ, ջղալին
tension	[tenSn]	n.	1. լարվածություն; 2. լարում, անհանգիստ վիճակ; 3. տարաձայնություն, հակասություն(ներ)
tentative	['tentqtiv]	adj.	1. անորոշ, ոչ հաստատ; 2. անվստահ, անվճռական, տատանվող; 3. փորձնական
tenuous	['tenjuqs]	adj.	թույլ, ոչ հաստատ (կապ)
tenure	['tenjq]	n.	1. տիրում, տիրակալում, տիրակալություն; 2. պաշտոնավարման ժամկետ
terrain	[tq 'rein]	n.	վայր, տեղ, տեղանք, տարածություն, տարածք
terrify	['terifai]	v.	սհաբեկել, սարսափեցնել, խիստ վախեցնել

terrifying	['terifaiiN]	adj.	զարհուրեցնող, սարսափազդող
territorial ~ <i>integrity</i>	['terq't0:riql]		տարածքային <i>իրարածքային</i> <i>անբողջականություն</i>
territory	['terqtri]	n.	տարածք, երկիր
terror	['terq]	n.	1. սարսափ, ահ, վախ; 2. ահաբեկում
terrorist	['terqrist]	n.	ահաբեկիչ, տեռորիստ
terroristic	['terq'ristik]	adj.	ահաբեկչական
terror-stricken	['terq"strikn]	adj.	ահաբեկված, սարսափահար
terrorize	['terqraiz]	v.	ահաբեկել, տեռորի ենթարկել
testify	['testifai]	v.	վկայել, վկայություն տալ, ցուցմունք տալ
testimony	['testimqni]	n.	1. վկայություն, ցուցմունք; 2. ապացույց
thank	[T x Nk]	v.	շնորհակալություն հայտնել
thankful	[T x Nkf(q)l]	adj.	շնորհակալ, երախտապարտ
thankless	['T x Nklqs]	adj.	անշնորհակալ, ապերախտ, երախտամոռ
thanklessness	['T x Nklqs"nis]	n.	անշնորհակալություն, երախտամոռություն, ապերախտություն
the authorities <i>The Big Powers</i> } <i>The Great Powers</i> } <i>the upper levels of society</i>	['Di 0: 'T0rqtiz]	n. pl.	իշխանությունները Մեծ տերությունները <i>հասարակության վերնախա- վը, վերին խավերը</i>
theft	[Teft]	n.	գողություն
theocracy	[Tiqkrqsi]	n.	աստվածապետություն, աստվածաիշխանություն (իշխանության ձև, երբ քա- ղաքական իշխանությունը պատկանում է հոգևորակա- նությանը), քեոկրատիա
theological	['Ti:q'10G ikl]	adj.	աստվածաբանական
theologian	[Ti:q'10G iqn]	n.	աստվածաբան

theology	[^h Ti'OlqGi]	n.	աստվածաբանություն
theoretician }	[^h Tiqrq'tiSn]	n.	տեսաբան
theorist }	[^h Tiqríst]		
theory	[^h Tiqri]	n.	1. տեսություն; 2. հայեցակարգ; 3. գաղափար, կարծիք, մոտեցում
thereto	[Deq'tH]	adv.	1. դեպի այն, դեպի դա; 2. բացի դրանից, ի լրումն
thicket	[^h Tikit]	n.	քավուտ, մացառուտ, քվուտ
thin	[Tin]	adj.	նիհար, բարակ
~ <i>majority</i>			<i>չնչին մեծամասնություն</i>
threat	[Tret]	n.	սպառնալիք
<i>on the ~ of death</i>			<i>մահվան սպառնալիքով</i>
threaten	[Tretn]	v.	սպառնալ
threshold	[^h TreShould]	n.	շեմ, նախաշեմ
throw	[Trou]	v.	նետել, գցել, շարտել
<i>/threw-thrown/</i>			
~ <i>the children into a bonfire and burn them</i>			<i>երեխաներին խարույկի մեջ գցել, այրել</i>
~ <i>the children alive into a pit</i>			<i>երեխաներին ողջ-ողջ փոսը գցել</i>
thug	[TAg]	n.	ավազակ, մարդասպան, բանդիտ
thuggery	[^h TAgqri]	n.	հանցավոր վարք, ավազակություն
thumping	[^h TampiN]	n.	1. բռունցքով հարվածելը; 2. խուլ բաբախում (սրտի)
thwart	[Tw0:t]	v.	խանգարել, արգելք դառնալ՝ հարուցել, խափանել (ծրագրերը)
tithe	[taiD]	n.	տասանորդ (եկեղեցական հարկ)
tolerable	[^h t0lqrqbl]	adj.	հանդուրժելի, տանելի
tolerably	[^h t0lqrqbli]	adv.	տանելի՝ հանդուրժելի ձևով, հանդուրժելիորեն
tolerance	[^h t0lqrqns]	n.	հանդուրժողականություն, համբերություն
tolerant	[^h t0lqrqnt]	adj.	համբերատար, հանդուրժող

tolerate	['t0lq"reit]	v.	1. հանդուրժել, տանել, համբերել; 2. թույլատրել, թույլ տալ
toleration	[t0lq'reiSn]	n.	հանդուրժողականություն, հանդուրժելիություն, համբերատարություն
toll	[toul]	n.	կորուստ (մարդկային զոհեր)
top-secret			<i>հույժ գաղտնի, խիստ գաղտնի</i>
topicality	["t0pi'k x lqti]	n.	արդիականություն
torch	[t0:C]	n. v.	ջահ, ճրագ այրել, վառել
torment	['t0:mqnt] [t0:'ment]	n. v.	չարչարանք, տառապանք, տանջանք տանջել, չարչարել, խոշտանգել
tormentor	[t0:'mentq(r)]	n.	խոշտանգող, տանջող
torture	['t0:Cq]	n. v.	1. խոշտանգում, կտտանք; 2. տանջանք, չարչարանք տանջել, խոշտանգել <i>խոշտանգման գործիքներ</i>
<i>instruments of ~ (tools of ~)</i>			
total	[toutl]	adj. n. v.	ընդհանուր, ամբողջ, ողջ ամբողջը, գումար, ընդհանուր գումար հասնել որոշակի գումարի, գումար կազմել
totalitarian	[tou"t x li'teriqn]	adj.	բռնատիրական, միահեծան, տոտալիտար, ամբողջատիրական
totalitarianism	[toutqli'teriqnizm]	n.	բռնատիրություն, տոտալիտարիզմ
totally	['toutqli]	adj.	ամբողջովին, լիովին, բացարձակապես
in toto	[in'toutou]	adv.	<i>լայր. պշր.</i> ամբողջովին, լրիվ, ներառելով բոլոր մասերը
touchstone	['tAC"stoun]	n.	փորձաքար, չափանմուշ
touch upon	['tACq"p0n]	v.	անդրադառնալ (հարցի)

Trabson (Trabzon) (Trebizond)	['tr x bz(q)n]	n.	Տրապիզոն
tradition	[trq' diSn]	n.	1. ավանդույթ; 2. սովորություն
traditional	[trq' diSqn]	adj.	ավանդական
tragedy	['tr x G qdi]	n.	ողբերգություն
tragic ~ <i>past</i>	['tr x G ik]	adj.	ողբերգական <i>ողբերգական անցյալ</i>
trachoma	[trq' koumq]	n.	տրախոմա
trailblazer	['treilbleizq]	n.	1. ուղի հարթող, ճանապարհ բացող, առջևից գնացող; 2. նորարար
traitor	['treitq]	n.	դավաճան
traitorous	['treitqrqs]	adj.	դավաճանական, ուխտադրուժ
transaction	['tr x n' z x kSn]	n.	1. գործարք, գործ; 2. կատարում, կատարելը, վարելը (գործի) Անդրկովկաս
Transcaucasia (Transcaucasus)	['tr x nskO: 'keiZq] ['tr x ns' kO: kqsqs]	n.	
Transcaucasian	['tr x nskO: 'keiZqn]	adj.	Անդրկովկասյան
transgress	['tr x nz' gres]	v.	խախտել, ոտնահարել, զանցել
transgression	['tr x nz' greSn]	n.	խախտում (օրենքի, ավան- դույթի և այլն), ոտնահարում
transitional	['tr x n' ziSqn]	adj.	1. ժամանակավոր; 2. անցման, միջին, միջակա
transmission	[tr x nz' miSn]	n.	փոխանցում
transmit	[tr x nz' mit]	v.	1. հաղորդել, հեռարձակել; 2. (սերնդե-սերունդ) փոխանցել
transpire	[tr x n' spaiq]	v.	1. հայտնի դառնալ, իմացվել; 2. պատահել, տեղի ունենալ
trash	[tr x S]	v.	ավերել, վնասել
trauma	[trLmq]	n.	տրավմա (հոգեկան, ֆիզի- կական), վնասվածք, ցնցում, ջղացնցում, ջղաձգում

traumatic	[trL 'm x tik]	adj.	ցնցումային, ջղացնցումային, վնասվածքային, տրավմատիկ
<i>~ effect</i>			<i>ցնցող ազդեցություն</i>
treacherer	['treCqrq]	n.	դավաճան, ուխտադրուժ
treacherous	['treCqrqs]	adj.	նենգ, ուխտադրուժ, դավաճանական
treachery	['treCqri]	n.	դավաճանություն, ուխտադրժություն, նենգություն
treason	[trJzn]		պետական դավաճանություն
treat	[tri:t]	v.	1. վարվել, վերաբերվել; 2. բուժել; 3. հյուրասիրել
treatment	['tri:tmqnt]	n.	1. վերաբերմունք, վարմունք; 2. բուժում
treaty <i>annul a ~</i>	['tri:ti] [q'nAlq'tri:ti]	n.	պայմանագիր <i>չեղյալ հայրարարել պայմանագիրը, անվավեր համարել պայմանագիրը</i>
<i>bilatertal ~</i> <i>conclude a ~</i> <i>multilateral ~</i>	[bai'lx trql 'tri:ti] [kqn'klu:d q'tri:ti] ['mAlt'i'lx trql 'tri:ti]		<i>երկկողմանի պայմանագիր</i> <i>պայմանագիր կնքել</i> <i>բազմակողմանի պայմանագիր</i>
<i>ratify a ~</i> <i>sign a ~</i>	['r x tifai q'tri:ti] [sain q'tri:ti]		<i>վավերացնել պայմանագիրը</i> <i>ստորագրել պայմանագիրը</i>
<i>treaty of Sevres, the</i>			Սևրի պայմանագիր
trek	[trek]	n.	հոգնեցուցիչ երթ
trenchant	['trenCqnt]	adj.	սուր, հատու <i>փիւք. խայթիչ, կծու</i>
trepidation	['trep'i'deiSn]	n.	1. տագնապ, անհանգիստ վիճակ, վախ; 2. դող, սարսուռ
trial	['trail]	v.	1. փորձություն, փորձանք; 2. <i>իրվք.</i> դատական քննություն, դատ <i>դատի փալ</i>
<i>summon to ~</i>			
tribal	[traibl]	adj.	ցեղային, տոհմային, տոհմական <i>ցեղապետ</i>
<i>~ chieftain</i>			
tribe	[traib]	n.	ցեղ, տոհմ
tribesman <i>/pl. tribesmen/</i>	['traibzmqn]	n.	ազգակից, տոհմակից, ցեղակից

tribunal	[traɪ'bjʊ:nl]	n.	ռազմական դատարան
tripartite ~ <i>agreement</i>	[traɪ'pa:tait]	a.	եռակողմ <i>եռակողմ՝ երեք պետություն- ների համաձայնություն</i>
Triple Entente, the	['tripla:n'ta:nt]		Եռյակ դաշինք, Անտանտա
triumph	['traɪAmf]	n.	1. հաղթանակ, հաղթարշավ; 2. մեծ հաջողություն
		v.	մեծ հաղթանակ տանել
triumphal	[traɪ'Amfql]	adj.	հաղթական, հաղթանակի, հանդիսավոր
triumphant	[traɪ'Amfqnt]	adj.	հաղթական, հրճվալից, ցնծագին
triumvirate	[tra'jAmvqrit]	n.	1. եռապետություն, եռիշխա- նություն; 2. եռանդամ, երեք անդամներ; 3. եռապետ
troops	[tru:ps]	n.	զորք, զորքեր, զինվորներ
truce	[tru:s]	n.	1. զինադադար; 2. վերջ, ավարտ, դադար
truculence	['trAkjulqns]	n.	դաժանություն, անողորմու- թյուն, կոպտություն
truculent	['trAkjulent]	adj.	1. կատաղի, վայրագ, դա- ժան, անողորմ; 2. կոպիտ, խիստ, հարձակողական
true	[tru:]	adj.	1. ճիշտ, ճշմարիտ; 2. իրա- կան, ճշմարտացի; 3. հավա- տարիմ, անդավաճան <i>իրական, կյանքից վերցված</i>
~ <i>to life</i>			
truism	['tru:izm]	n.	հանրահայտ ճշմարտություն
truncation	[trAn'keɪSn]	n.	մասնատում, անդամահատում
truncheon	['trAnCn]	n.	մահակ, դազանակ, ռստիկանի մահակ
		v.	մահակով ծեծել
trustworthiness	['trAst"wq:Dqnis]	n.	հավաստիություն
trustworthy	['trAstwq:Di]	adj.	վստահելի, հուսալի, հավաստի
Tunisia	[tju:'niziq]	n.	Թունիս
Turan	[tu:'ra:n]	n.	Թուրան
Turanify	[tu:'ra:nifai]	v.	թուրանացնել

Turanism	['tu:'ra:nizm]	n.	թուրանիզմ
Turanist	[tu:'ra:nist]	adj.	թուրանական
Turanize	['tHrq"naiz]	v.	թուրանացնել
Turcoman	['tq:kq"mqn]	n. adj.	թուրքմեն թուրքմենական
Turk	[tq:k]	n.	թուրք
Turkey	['tq:ki]	n.	Թուրքիա
Turkification	['tq:kifi'keiSn]	n.	թուրքացում
Turkify	['tq:kifai]	v.	թուրքացնել
Turkish	['tq:kiS]	adj. n.	թուրքական թուրքերեն, թուրք
Turkishness	['tq:kiSnis]	n.	թուրքականություն
Turkism	['tq:kizm]	n.	թուրքականություն, թուրքիզմ
Turkization	['tq:ki'zeiSn]	n.	թուրքացում
Turkologist	['tq: 'kOlq G ist]	n.	թուրքագետ
Turkophile	} ['tq:kqfil] = ['tq:kou"fail] ['tq:kq'filik]	adj.	թուրքամետ, թուրքասեր
Turkophilic			
~ historians			
turmoil	['tq:mOil]	n.	<i>թուրքամետ պատմաբաններ</i> անկարգություն, իրարանցում, աղմուկ, բոհ ու բոհ
turn down			<i>չընդունել (առաջարկը), մերժել</i>
turn to			<i>անդրադարձնալ</i>
turning point			<i>չրջադարձային կետ, բեկումնային կետ</i>
tutelage	['tjH"tqlq G]	n.	1. խնամակալություն, հովանավորություն; 2. խնամակալության տակ լինելը; 3. ուսուցում
typhoid	['taifOid]	n.	որովայնային տիֆ
typology	[tai'pOlq G i]	n.	տիպաբանություն
tyrannical	[ti'r x nikl]	adj.	բռնակալական, բռնապետական
(tyrannous)	['tirqnqs]		
tyrannicide	[ti'r x nisaid]	n.	բռնակալի սպանություն
tyrannize	['tirqnaiz]	v.	դաժանությամբ վարվել, բռնակալություն անել, բռնանալ, տանջել

tyranny	['tirqni]	n.	բռնակալություն, բռնապետություն
tyrant	['tairqnt]	n.	բռնակալ, բռնապետ

-U-

ubiquitous	[ju:'bikwitqs]	adj.	համատարած, ամենագո
ubiquity	[ju:'bikwqti]	n.	ամենուրեքություն, ամենուրեք գտնվելը
ultra-conservative	['Altrqkqn'sq:vqtiv]	adj.	գերպահպանողական
ultranationalist	['Altrq'n x Snqlist]	n.	ծայրահեղ ազգայնամոլ, ծայրահեղական-ազգայնա- մոլ
unabating	['Anq'beitiN]	adj.	չթուլացող, նույն թափով, չնվազող
unacceptable	[Anqk'septqbl]	adj.	անընդունելի, անթույլատրելի
unambiguous	['An x m'bigjuqs]	adj.	միանշանակ
unambiguously	['An x m'bigjuqsli]	adv.	ոչ երկիմաստորեն, պարզ ձևով
unanimity	['ju:nq'nimqti]	n.	միաբանություն, համերաշ- խություն, միաձայնություն
unanimous	[ju:'n x nimqs]	adj.	1. միակարծիք, համամիտ, համաձայն, միաձայն; 2. միաբան, համերաշխ
unanimously	[ju:'n x nimqsli]	adv.	միաձայն
unanswered	[An'a:nsqd]	adj.	անպատասխան
unarmed	[An'a:md]	adj.	անզեն
unattainable	['Anq'teinqbl]	adj.	անհասանելի, անիրագործելի
unavoidable	[Anq'vOidqbl]	adj.	անխուսափելի
unaware	['Anq'weq]	adj.	անտեղյակ
unawareness	['Anq'weqnis]	n.	անտեղյակություն
unbearable	[An'beqrqbl]	adj.	անտանելի, անհանդուրժելի
unbiased	[An'baiqst]	adj.	անկողմնակալ, անաչառ, անկողմնապահ
unbridled	[An'braidl]	adj.	անսամձ, սամձազերծ, սամձարձակ

unburied	[An'berid]	adj.	անթաղ
uncertainty	[An'sq:tnti]	n.	1. անորոշություն; 2. անվստահություն, չհամոզվածություն
unconditionally	[An"qkn'diSnqli]	adv.	անվերապահորեն
unconstrained	[An"qkn'streind]	adj.	անկաշկանդ
uncontrollable	["Ankqn'troulqbl]	adj.	1. անկառավարելի, անվերահսկելի; 2. անսանձ, անգուսպ, հանդուգն, չենթարկվող
uncontroversial	["AnkOntrq'vWSl]	adj.	անվիճելի, անվերապահորեն ընդունվող, վիճաբանու- թյուն չառաջացնող
undeniable	["Andi'naiqbl]	adj.	անժխտելի
<i>under a fictitious name</i>			<i>կեղծ՝ միացածին անվան փակ</i>
underassessment	["Andqrq'sesmqnt]	n.	թերագնահատում, թերարժեքավորում
underestimate	["Andqr'estimeit]	v.	թերագնահատել
undergo	[Andq'gou]	v.	ենթարկվել
<i>/underwent-undergone/</i>			(փոփոխությունների և այլն)
underline	['Andq"lain]	v.	ընդգծել, շեշտել, կարևորել
underling	['AndqliN]	n.	ստորադրյալ, մանր պաշտոնյա
underscore	["Andq'sk0:]	v.	կարևորել, ընդգծել
understandable	["Andq'st x ndqbl]	adj.	հասկանալի
undertake <i>/undertook-</i> <i>undertaken/</i>	['Andq"teik]	v.	նախաձեռնել, ձեռնարկել, պարտավորվել, հանձն առնել
undisclosed	["Andis'klouzd]	adj.	չբացահայտված, ծածուկ
undisguised	[An"dis'gaizd]	adj.	չքողարկված, անսքող, ակնհայտ, բացահայտ
<i>with ~ pride</i>			<i>անթաքույց հպարտությամբ</i>
unending	[An'endiN]	adj.	անվերջ, չդադարող
unexcelled	[An'ikseld]	adj.	չգերազանցված
unequal	[An'i:kwql]	adj.	անհավասար
unfavourable	[An'feivrqbl]	adj.	անբարենպաստ, ոչ նպաստավոր

unforgettable	["Anfq'getqbl]	adj.	անմոռանալի, չմոռացվող, անմոռաց
unforgivable	["Anfq'givqbl]	adj.	աննեղելի
unfounded	[An'faundid]	adj.	անհիմն, ոչ հիմնավոր, չհիմնավորված
ungrounded	[An'graundid]	adj.	անհիմն, հիմնազուրկ, չհիմնավորված
unguardedly	[An'gRdqqli]	adv.	անզգուշորեն, անպաշտպան ձևով, չպաշտպանվածորեն
unhappy make ~	[An'h x pi]	adj.	դժբախտ, տարաբախտ <i>դժբախտացնել</i>
unhindered	[An'hindqd]	adj.	անարգել, անխոչընդոտ, առանց խոչընդոտների
unification	["junifi'keiSn]	n.	միավորում, միասնականացում
uniform	['jHni"fLm]	n.	համազգեստ
unfortunately	[An'f0:C(q)nqqli]	adv.	դժբախտաբար, ցավոք
unify	['ju:ni"fai]	v.	միավորել, միասնականաց- նել, համախմբել <i>մերձեցնող գործոն</i>
unifying factor			
unilateral	["juni'l x trql]	adj.	միակողմանի
unilateralism	['ju:ni'l x trqlizqm]	n.	միակողմանիություն
uninhabited	[Anin'h x bitid]	adj.	անմարդաբնակ
uninhibited	["Anin'hibitid]	adj.	անզուսպ, չքաշվող, չզսպված
uninhibitedness	["Anin'hibitqdnis]	n.	չզսպվածություն, անզսպություն
uniqueness	[ju:'niknis]	n.	եզակիություն
unite	[ju:'nait]	v.	միավոր(վ)ել, համախմբ(վ)ել
united	[ju: 'naitid]	adj.	միացյալ, միավորված
United Arab Emirates			<i>Միացյալ Արաբական Էմիրություններ</i>
United Kingdom			Միացյալ Թագավորություն (Անգլիան, Շոտլանդիան, Ուելսը, Հյուսիսային Իռլան- դիան որպես միասնական քաղաքական միավոր)

United Nations Convention	[ju'naitid 'neiSnz kqn'venSn]		Միավորված ազգերի կազմակերպության կոնվենցիա
unity	['ju:nqti]	n.	միություն, միասնություն, համերաշխություն, միաբանություն
universal	['ju:ni'vq:sl]	adj.	համընդհանուր, համաշխարհային
<i>~ acceptance</i>			
universality	[jH"nivW's x lqti]	n.	փաստի համընդհանուր ընդունում՝ ճանաչում
unjust	[An'G Ast]	adj.	տիեզերականություն, համընդհանրություն, ամբողջականություն
unjustifiable	["An'G Astifaiqbl]	adj.	անարդար, անարդարացի
unjustly	[An'G Astli]	adv.	աններելի
unknowable	[An'nouqbl]	adj.	անարդարացիորեն
unlawful	[An'lO:fql]	adj.	անըմբռնելի, անիմանալի, անհասկանալի
unleash	[An'li:S]	v.	անօրինական, արգելված, հակաօրինական
unprecedented	[An'presi'dentid]	adj.	սանձազերծել
unpredictable	[An"pre'diktqbl]	adj.	աննախատեալ, նախատեալ չունեցող
<i>with ~ manifestations</i>			
unprotected	[An"prq'tektid]	adj.	անկանխագուշակելի, անկանխատեսելի
unpunished	[An'pAniSt]	adj.	անկանխատեսելի դրսևորումներով
go ~			
unravel	[An'r x vl]	v.	անպաշտպան
unrepentant	["Anri'pentqnt]	adj.	անպատիժ
unreservedly	[Anri'zq:vqdli]	adv.	անպարիժ մնալ
unrest	[An'rest]	n.	1. բացատրել, լուծել; 2. արձակել, քանդել
unscathed	[An'skeiDd]	adj.	չզոջացող, չապաշխարող
			անվերապահորեն, անկեղծորեն
			անկարգություն(ներ), խռովություն
			անվնաս, չվնասված

unscrupulous	[An'skru:pjulqs]	adj.	1. միջոցների մեջ խտրություն չդնող; 2. անազնիվ, անամոթ, անպատկառ
unsettling	[An'setliN]	adj.	1. անհանգստություն՝ գայրույթ առաջացնող; 2. չուժվող
unsparingly	[An'speqriNli]	adv.	անխնա, անողորմաբար
unspeakable	[An'spJkqbl]	adj.	անասելի, շատ վատ
unsubstantiated	[An'sqb'st x nSieitid]	adj.	չհիմնավորված, անհիմն, չապացուցված
unsympathetic	["An'simpq'Tetik]	adj.	անկարեկից, չաջակցող
untenable	[An'tenqbl]	adj.	անպարտելի, անգերազանցելի
unthinkable	[An'TiNkqbl]	adj.	1. աներևակայելի; 2. անհավատալի, անճշարտանման
untrustworthy	[An'trAst'vq:Di]	adj.	անվստահելի, վստահություն չներշնչող
unveil	[An'veil]	v.	1. բացահայտել, մերկացնել; 2. հանդիսավոր կերպով բացել; 3. պաշտոնապես հայտարարել
unwilling	[An'wiliN]	adj.	դժկամ, անբարեհաճ, ոչ պատրաստակամ
upheaval	[Ap'hi:vl]	n.	հեղաշրջում
upholder	[Ap'houldq(r)]	n.	պաշտպան, նեցուկ
uprising	[Ap'raiziN]	n.	սպստամբություն
uproot	[Ap'ru:t]	v.	1. տեղահանել; 2. արմատախիլ անել
uprooting	[Ap'rHtiN]	n.	1. տեղահանում; 2. արմատախիլ անելը
urban	[q:bn]	adj.	քաղաքային
urgency	['q:Gqnsi]	n.	անհետաձգելիություն, հրատապություն
urgent	['q:Gqnt]	adj.	հրատապ, անհետաձգելի
Urma	['u:miq]	n.	Ուրմիա
usefulness	['ju:sfql'nqs]	n.	օգտակարություն
usher	[ASq(r)]	v.	ուղեկցել, առաջնորդել, որևէ բան սկսել, գործողության մեջ դնել
~ sth in			

usurp	[ju:'zq:p]	v.	սպօրինի գրավել, զավթել, բռնի տիրել, հավիշտակել
usurper	[ju:'zq:pq]	n.	զավթիչ, բռնատիրող, ուզուրպատոր

-V-

vacate	[vq'keit]	v.	ազատել (տեղը, պաշտոնը)
vali	['v x li]	n.	վալի, նահանգապետ
valiant	['v x lj qnt]	adj.	քաջարի, անվեհեր
validity	[vq'lidqti]	n.	1. վավերականություն, օրինականություն, ուժի մեջ լինելը; 2. հիմնավորություն, հիմնավորվածություն, ծանրակշիռ լինելը
vandal	[v x ndl]	n.	բարբարոս, վանդալ
vandalic	[v x n'd x lik]	adj.	բարբարոսական, վայրագ
vandalize	['v x ndq"laiz]	v.	բարբարոսաբար ավերել, կործանել, ոչնչացնել
vanity	['v x nqti]	n.	1. ունայնություն, դատարկություն; 2. սնափառություն, փառամոլություն, սնապարծություն
vantage ground	['va:ntiG graund]	n.	հարմար՝ նպաստավոր դիրք՝ դիտակետ
variable	['veriql]	adj.	անկայուն, փոփոխական
vehement	['vi:mqnt]	adj.	բուռն, կրքոտ, կրակոտ
vendetta	[ven'detq]	n.	արյան վրեժ՝ վրիժառություն, վնդետա
vengeance	['ven G qns]	n.	վրիժառություն, վրեժխնդրություն, վրեժ, վրեժ լուծելը
vengeful	['ven G fql]	adj.	վրեժխնդիր, ոխակալ
venue	['venju:]	n.	վայր, դեպքի վայր
veracious	[vq'reiSqs]	adj	1. ճշմարտացի; 2. ճշմարտասեր, ճշմարտախոս; 3. արժանահավատ, ստույգ, հավաստի

veracity	[vq' r x sqti]	n.	1. ճշմարտացիություն, ճշմարտություն, հավաստիություն, արժանահավատություն; 2. ճշմարտախոսություն, ճշմարտասիրություն
verification	['verifi'keiSn]	n.	հաստատում, հավաստում, ճշգրտում
verify	['verifai]	v.	հաստատել, հավաստագրել, վավերացնել, ճշգրտել
version	[vq:Sn]	n.	վարկած, տարբերակ
versus	['vWsqS]	prep.	1. ընդդեմ, դեմ; 2. ի հակադրություն, որևէ բանի համեմատությամբ
via	['vaiq]=['vi:q]	prep.	1. միջոցով; 2. ճանապարհով, վրայով
viable	['vaiqbl]	adj.	1. անելի, իրագործելի; 2. կենսունակ
vice	[vais]	n.	արատ
vice-commander	['vaiskq' ma:ndq]	n.	փոխհրամանատար, հրամանատարի տեղակալ
vice-consul	['vais'kOnsl]	n.	փոխյուպատոս
vice-regent	['vais'rJGqnt]	n.	կուսակալ
vice-president	['vais'prezidqnt]	n.	փոխնախագահ
vice versa	['vaisi'vq:sq]	adv.	ընդհակառակը, հակառակը
vicinity	[vi'sinqti]	n.	1. շրջակայք, մոտակայք; 2. հարևանություն
vicious	['viSqS]	adj.	1. արատավոր, անտանելի, զգվելի; 2. կատաղի, դաժան
victim	['viktim]	n.	զոհ
victimizable	['viktimaizqbl]	adj.	1. զոհաբերման ենթակա, խոցելի; 2. անօգնական
victimization	['viktimai'zeiSn]	n.	1. զոհ դառնալը, զոհ գնալը, զոհաբերություն; 2. ոչնչացում, ջնջում; 3. զոհականություն
victimize	['viktimaiz]	v.	1. զոհ դարձնել; 2. ոչնչացնել, ջնջել; 3. նեղել, հետապնդել
victorious	[vik't0:riqs]	adj.	հաղթած, հաղթական, հաղթանակած

victory	['viktqri]	n.	հաղթանակ
vie	[vai]	v.	մրցակցել, մրցել
view-point (point of view)			<i>տեսակետ, տեսանկյուն</i>
vigilante	['vi Gi'lx nti]	n.	ինքնադատատանող անձ, վրիժառու
vigor (vigour)	['vigq(r)]	n.	ուժ, կորով, եռանդ, կայտառություն
vile	[vail]	adj.	զզվելի, նողկալի
vileness	['vailnis]	n.	1. զզվելիություն, նողկալիություն; 2. զզվանք, նողկանք
vilification	['vilifi'keiSn]	n.	անարգում, վատաբանում, խայտառակելը, գրպարտում
vilify	['vili'fai]	v.	անարգել, խայտառակել, գրպարտել, վատաբանել
villain	['vilqn]	n.	չարագործ, ոճրագործ, սրիկա
villayet	['vilqjet]	n.	վիլայեթ, վիլայաթ
vindicate	['vindi'keit]	v.	պաշտպանել, արդարացնել
vindictiveness	[vin'diktivnis]	n.	վրեժխնդրություն, դիպակալություն
violate	['vaiq'leit]	v.	խախտել, ոտնահարել, դրժել
violation	['vaiq'leiSn]	n.	խախտում, դրժում, զանցառում
~ of human rights			<i>մարդու իրավունքների խախտում՝ ոտնահարում</i>
~ of a treaty			<i>պայմանագրի խախտում</i>
gross ~			<i>կոպիտ խախտում</i>
violence	['vaiqlqns]	n.	1. բռնություն, բռնաբարք; 2. ուժգնություն, սաստկություն
mass ~s			<i>զանգվածային բռնություններ</i>
violent	['vaiqlqnt]	adj.	1. վայրագ, դաժան; 2. բռնի; 3. կատաղի, մոլեգին
vital	['vaitl]	adj.	1. կենսական, անհրաժեշտ; 2. էական, կարևորագույն

vitality	[vai'txlqti]	n.	1. կենսունակություն; 2. եռանդ, խանդավառություն
viz (for example)		adv.	այն է, օրինակ, այսպես օրինակ
vizier (vizer)	[vi'ziq]	n.	վեզիր
volatile	['v0lq"tail]	adj.	փոփոխական, անկայուն, անապահով, անհաստատ
voluntarily	['v0lqntqrli]	adv.	հոժարակամորեն, կամավոր կերպով, կամավոր ձևով
voluntary	['v0lqntqri]	adj.	կամավոր, հոժարակամ
volunteer	['v0lqn'tiq]	n.	կամավոր, կամավորական (անձ)
		v.	կամավորագրվել (զինվորական ծառայության)
		adj.	կամավորական <i>կամավորական շարժում</i>
~ <i>movement</i>			
vow	[vau]	n.	երդում, խոստում
		v.	երդվել, խոստանալ
vulnerable	['vAlnqrqbl]	adj.	խոցելի
vulnerability	['vAlnqrq'bilqti]	n.	խոցելիություն

-W-

<i>waifs and strays</i>			<i>անապաստրան երեխաներ</i>
<i>Wailing Wall</i>			<i>Լացի Պար (Երուսաղեմում)</i>
wane	[wein]	v.	մարել
war	[w0:]	n.	պատերազմ
world ~			<i>համաշխարհային պատերազմ</i>
~ <i>zone</i>			<i>պատերազմական գոտի</i>
<i>ward off the danger</i>			<i>դիմակայել, կանխել՝ կասեցնել վտանգը</i>
warfare	['w0:feq]	n.	պատերազմ, պատերազմ վարելու ձև՝ եղանակ
warn	[w0:n]	v.	1. նախազգուշացնել (խուսափել որևէ բանից); 2. զգուշացնել, որ չանի՝ սաստել

warning	['wO:niN]	n.	1. նախազգուշացում; 2. զգուշացում, որ չանի
warrant	['wOrqnt]	n.	դատավորի սանկցիա, օրդեր, կարգադրագիր, հրաման
warship	['wL"Sip]	n.	ռազմանավ
wartime	['wO:taim]	n.	պատերազմի ժամանակ, կռվի տարիներ
waste	[weist]	n.	դատարկ՝ ամայի տեղ, անապատ
weapon	['wepqn]	n.	զենք
weaponry	['wepqnri]	n.	զինամթերք
wellbeing	['wel"biiN]	n.	բարեկեցություն, բարօրություն
well-grounded	[wel'graundid]	adj.	հիմնավորված
western	['westqn]	adj.	արևմտյան, եվրոպական
whip	[wip]	n.	մտրակ
<i>~ strokes</i>			<i>մորակի հարվածներ</i>
<i>under the ~ of the Turkish gendarmes</i>			<i>քուրք ոստիկանների</i> <i>մորակների հարվածների</i> <i>ներքո</i>
wholesale	['houl"seil]	adj.	1. ամբողջական, լրիվ; 2. մեծածախ
wide-spread	['waid"spred]	adj.	լայնատարած, լայն տարածում գտած
wilful	['wilf(q)l]	adj.	1. դիտավորյալ, կանխամտածված, միտումնավոր; 2. քմահաճ, համառ
wilfulness	['wilfqlnqs]	n.	կամայականություն
willingness	['wiliNnqs]	n.	պատրաստականություն, հոժարականություն
wily	['waili]	adj.	նենգ, խորամանկ
withdraw	[wiDdrO:]	v.	նահանջել, ետ քաշվել
<i>/withdrew- withdrawn/</i>			
withdrawal	[wiD'drO:ql]	n.	1. նահանջ, ետ քաշվելը 2. հեռացում
withstand	[wiD'st x nd]	v.	դիմանալ, դիմակայել, տոկալ, ընդդիմանալ
<i>/withstood-withstood/</i>			

witness	['wɪtnɪqs]	n. v.	վկա, ականատես ականատես լինել
<i>~ survivors = eyewitness survivors</i>			
woe	[wou]	n. pl.	տխրություն, վիշտ, դժբախտություն խնդիրներ, անախորժու- թյուններ
<i>word for word in a word</i>			
work	[wɜ:k]	n.	բառ առ բառ, բառացի մի խոսքով, կարճ ասած
<i>fruitless ~</i>			
world	[wɜ:ld]	n. adj.	աշխատանք, զբաղմունք, գործ հզուր՝ ապարդյուն՝ անօգուտ աշխատանք
<i>~dispersed = ~spread</i>	['wɜ:lddi'spɜ:st] ['wɜ:ld'spred]	adj.	աշխարհասփյուռ
worldview	['wɜ:ld'vju:]	n.	աշխարհայացք
wrath	[rɒt]	n.	ցասում, զայրույթ, խիստ վրդովմունք
wreak <i>/wrought-wrought/</i>	[ri:k] [rɒ:t]	v.	պատճառել, հարուցել
wretch	[reC]	v.	ստահակի՝ ստոր արարածի պես պահել իրեն
wretched	['reCɪd]	adj.	1. թշվառ, դժբախտ, տարաբախտ, խեղճ; 2. խղճուկ, շատ վատ
writ	[rit]	n.	ծանուցագիր, ծանուցում
wrong	[rɒN]	n.	անարդար, անիրավացի վերաբերմունք
wrongdonig	['rɒNdu:iN]	n.	անօրինական, անբարո- յական պահվածք՝ վարք. սխալվելը, սխալ գործելը
wrongful	['rɒNfɒl]	adj.	անարդար, անիրավական, անօրինական

-X-

xenophobia	['zenq'foubiq]	n.	1. օտարատյացություն, այլատյացություն; 2. օտարավախություն, այլավախություն
-------------------	----------------	----	---

-Y-

yataghan (yatagan) (atagan)	['j x tqgqn]	n.	յաթաղան
year ~ <i>by</i> ~	[jiq]	n.	տարի <i>տարեցտարի</i>
yield	[ji:ld]	v.	1. զիջել, տեղի տալ; 2. արտադրել, արդյունք տալ
yoke <i>under the~</i>	[jouk]	n.	լուծ <i>մեկի լծի տակ</i>
Young Turks		n.	երիտթուրքեր

-Z-

zimmi	['zimi]	n.	հովանավորյալ
zionism	['ziqnizm]	n.	սիոնիզմ
zulum	['zulqm]	n.	աղետ, դժբախտություն, գուլում

**ՑԵՂԱՍՊԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ԵԶՐՈՒՅԹՆԵՐԻ
ՀԱՅԵՐԵՆ - ԱՆԳԼԵՐԵՆ
ԲԱՌԱՐԱՆ**

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ

ԱՀՀ	Ամերիկայի հայկական համագումար	Armenian Assembly of America	AAA
ԱՄՆԿ	Ամերիկյան մերձարևելյան նպաստամատույց կոմիտե	American Committee for Relief in the Near East = Near East Relief	ACRNE = NEF
ՀԱՀ	Հրեաների ամերիկյան հանձնախումբ	American Jewish Committee	AJC
ՀՀԴ	Հայ հեղափոխական դաշնակցություն	Armenian Revolutionary Federation	ARF
ԱՍԱԼԱ	Հայաստանի ազատագրության հայ զաղտնի բանակ	Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia	ASALA
ՀԱԻ	Հայ ազգային ինստիտուտ	Armenian National Institute	ANI
ՑՀԿՊՄԿ	Ցեղասպանության հանցագործությունը կանխարգելելու և պատժելու մասին կոնվենցիա	Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide	CPPCG
	«Միություն և առաջադիմություն» կոմիտե (Երիտթուրքերի կուսակցությունը)	Committee of Union and Progress -	CUP
ՏՍԽ	Տնտեսական և սոցիալական խորհուրդ	Economic and Social Council	ECOSOC
ՑՄԸ	Ցեղասպանագետների միջազգային ընկերակցություն	International Association of Genocide Scholars	IAGS
ԹՀԻ	Թուրքական հետազոտությունների ինստիտուտ	Institute for Turkish Studies	ITS
ՅՈՒՆԵՍԿՕ	ՄԱԿ-ի կրթական, գիտական և մշակութային կազմակերպություն	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization	UNESCO
ՄԱԿ	Միավորված ազգերի կազմակերպություն	United Nations Organization = United Nations	UNO = UN

ԱՀԱՀ	Ամերիկայի հայկական ազգային հանձնախումբ	Armenian National Committee of America	ANCA
ՀՕԿ	Հայաստանի օգնության կոմիտե	Relief Committee for Armenia	RCA
ՀԲԸՄ	Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն	Armenian General Benevolent Union	AGBU
ԽԺԿ	«Խաղաղություն և ժողովրդավարություն» կուսակցություն	Peace and Democracy Party	PDP
ԻՍԻՍ	Իրաքի և Սիրիայի իսլամական պետություն	Islamic State of Iraq and Syria	ISIS

– Ա –

ԱԳԱՀ	ա.	avid (for), greedy (for)
ԱԳԱՀԱԲԱՐ	մ.	greedily, avidly, avariciously
ԱԳԱՀՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	greediness, avidity
ԱԳՐԵՍԻԱ	գ.	aggression
ԱԳՐԵՍԻՎ	ա.	aggressive
ԱԳՐԵՍՈՐ	գ.	aggressor
ԱԴՐԲԵՋԱՆ	գ.	Azerbaijan
ԱԴՐԲԵՋԱՆԱԿԱՆ	ա.	Azerbaijanian
ԱԴՐԲԵՋԱՆՅԻ	գ.	Azerbaijani, Azeri
ԱԶԱՏ	ա.	free
~ <i>արձակել</i>		<i>set free, release</i>
ԱԶԱՏԱԳՐԱԿԱՆ	ա.	liberating, emancipatory
~ <i>շարժում</i>		<i>liberation/emancipation movement</i>
~ <i>պայքար</i>		<i>liberating struggle</i>
~ <i>պայքերազմ</i>		<i>war of liberation</i>
ԱԶԱՏԱԳՐԵԼ	բ.	liberate
ԱԶԱՏԱԳՐՈՒՄ	գ.	liberation, emancipation, release
ԱԶԱՏԱԳՐՎԵԼ	բ.	get/become free; get freedom/ liberty
ԱԶԱՏԱԶԲԿՈՒՄ (կալանավորում)	գ.	deprivation of freedom/liberty imprisonment
ԱԶԱՏԱԿԱՆ	ա./գ.	liberal
ԱԶԱՏԱԿԱՆԱՅՈՒՄ	գ.	liberalization
ԱԶԱՏԱՍԵՐ	ա.	freedom-loving
ԱԶԱՏԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	freedom-loving, love for freedom
ԱԶԱՏԱՐԱՐ (փրկիչ)	գ.	liberator, deliverer savior, rescuer
ԱԶԱՏԵԼ <i>պաշտոնից ~</i>	բ.	free, set free, liberate <i>relieve somebody of his post</i>
ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ (փրկություն)	գ.	freedom, liberty rescue
ԱԶԱՏՎԵԼ	բ.	get/become free, make oneself free
ԱԶԳ	գ.	nation, people
~ <i>երի ինքնորոշում</i>		<i>self-determination of nations</i>
~ <i>երի լիգա</i>		<i>the League of Nations</i>

ԱԶԳԱՔՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	population
ԱԶԳԱԳՐԱԳԵՏ	գ.	ethnographer
ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	ethnography
ԱԶԳԱԿԱՆ	գ.	relative, relation, kinsman, kin, kinsfolk
ԱԶԳԱԿԵՐՏՈՒՄ	գ.	formation/creation of a nation
ԱԶԳԱՀԱԼԱԾ ~ <i>քաղաքականություն</i>	ա.	ethnically oppressive <i>policy of ethnic oppression</i>
ԱԶԳԱՄԻՋՅԱՆ	ա.	interracial
ԱԶԳԱՅԻՆ ~ <i>ազատագրական շարժում</i> ~ <i>արժեք</i> ~ <i>գործոն</i> ~ <i>դիմագիծ</i> ~ <i>Ժ. ռդով</i> ~ <i>հարց</i> ~ <i>մտածողություն</i> ~ <i>պատկանելություն</i> ~ <i>փոքրամասնություն</i> ~ <i>քաղաքականություն</i> ~ <i>միասնականության ամրացում</i>	ա.	national, ethnic <i>national-liberation movement</i> <i>national value</i> <i>national factor</i> <i>national image</i> <i>National Assembly</i> <i>national problem</i> <i>national thinking, mentality</i> <i>national affiliation, ethnicity</i> <i>national/ethnic minority</i> <i>national policy</i> <i>strengthening of national unity</i>
ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐԺԱՆԱՊԱՏ-ՎՈՒԹՅՈՒՆ ~ <i>ը վիրավորել</i>		national dignity <i>offend the national dignity</i>
ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆ	ա./ գ.	nationalist, nationalistic
ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	nationalism
ԱԶԳԱՅՆԱՄՈԼ } ՆԱՅԻՆԱԼԻՍՏ }	գ.	nationalist, chauvinist
ԱԶԳԱՅՆԱՄՈԼՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	chauvinism
ԱԶԳԱՅՆԱՑՆԵԼ	բ.	nationalize
ԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄ	գ.	nationalization
ԱԶԳԱՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԳՈՐԾՈՆ		nation-preserving factor
ԱԶԳԱՋՆՉՈՒՄ	գ.	annihilation/extermination of a nation
ԱԶԳԱՍԵՐ	գ. ա.	patriot patriotic
ԱԶԳԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆ } ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	patriotism

ԱԶԳԱՍՊԱՆ	գ.	nation-murderer
ԱԶԳԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	genocide, extermination, ethnocide
ԱԶԳԱՔԱՆԴ	ա.	nation-demolishing
ԱԶԳՈՎԻՆ	մ.	nationally
ԱԶԳՈՒՐԱՅ (դավաճան) (ուրացող)	ա.	betrayer, recreant apostate
ԱԶԳՈՒՐԱՅՈՒԹՅՈՒՆ (ուխտադրժույթյուն)	գ.	recreancy, betrayal apostasy, perfidy
ԱԶԳՕԳՈՒՏ	ա.	useful/beneficial to the nation
ԱԶԳԱԿ (խթան)	գ.	impulse, impetus impetus, stimulus
ԱԶԳԵԼ	բ.	influence (upon), have an influence (on/upon)
ԱԶԳԵՅԻԿ (օգտակար) (տպավորիչ)	ա.	influential effective impressive
ԱԶԳԵՅՈՒԹՅՈՒՆ (տպավորություն)	գ.	influence, effect impression
ԱԶՆԻՎ (արդար) (շիտակ, անկեղծ)	ա.	honest fair straightforward
ԱԶՆՎԱԿԱՆ	գ. ա.	nobleman, aristocrat noble, aristocratic
ԱԶՆՎԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	nobility, aristocracy
ԱԶՆՎՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	honesty, nobleness
ԱԼԲԱՆԱԿԱՆ	ա.	Albanian
ԱԼԲԱՆԱՅԻ	գ.	Albanian
ԱԼԲԱՆԻԱ	գ.	Albania
ԱԼԺԻՐ	գ.	Algeria
ԱԼԺԻՐՅԱՆ	ա.	Algerian
ԱԼԺԻՐՅԻ	գ.	Algerian
ԱԼԼԱՀ	գ.	Allah
ԱԽՈՅԱՆ (հակառակորդ)	գ.	enemy, adversary, foe opponent
ԱԿԱՍԱ (ինքնաբերաբար)	ա.	forced, constrained involuntary, unintentional
ԱԿԱՍԱՅԻՑ	մ.	unwillingly, reluctantly

ԱԿԱՆԱՎՈՐ	ա.	prominent, distinguished, illustrious
(նշանավոր)		celebrated, eminent, renowned
(հռչակավոր)		famous, notable
ԱԿԱՆԱՏԵՍ	գ.	eye-witness, witness
<i>պայրահական ~</i>		<i>bystander, looker-on, onlooker</i>
<i>~ վերապրողներ</i>		<i>eyewitness survivors</i>
ԱԿՆԱՌՈՒ	ա.	obvious
ԱԿՆԵՐԵՎ	ա.	evident
(բացահայտ)		apparent
ԱԿՆԿԱԼԵԼ	բ.	expect, hope (for), anticipate
ԱԿՆԿԱԼԻՔ	գ.	expectation, hope, anticipation
ԱԿՆՀԱՅՏ	ա.	obvious, evident
ԱԿՆՀԱՅՏՈՐԵՆ	մ.	obviously, evidently, apparently
ԱԿՏԻՎ	ա.	active
	գ.	<i>ֆին. assets</i>
ԱԿՏԻՎԻՍՏ	գ.	activist
ԱԿՏԻՎՈՐԵՆ	մ.	actively
ԱԿՏԻՎՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	activity
ԱՀ	գ.	fear, fright, scare
ԱՀԱՔԵԿԵԼ	բ.	frighten, scare, terrorize, terrify
ԱՀԱՔԵԿԻՉ	գ.	terrorist
ԱՀԱՔԵԿՉԱԿԱՆ	ա.	terroristic
ԱՀԱՔԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	terrorism
ԱՀԱԳԻՆ	ա.	enormous, huge, tremendous, colossal
ԱՀԱՉԱՆԳ	գ.	alarm, alarm-bell
<i>փիլք. (նախազգուշացում)</i>		warning, forewarning, caution, warning signal
ԱՀԱՉԱՆԳ ՀՆՉԵՑՆԵԼ		sound the alarm
(նախազգուշացնել)		warn (against), give a signal (to, of)
ԱՀԱՉԴՈՒ }		
ԱՀԱՎՈՐ }	ա.	terrible, horrible, dreadful, fearful
ԱՀԱՍԱՐՍՈՒՌ	ա.	awesome
ԱՀԵՂ	ա.	terrible, formidable,
ԱՀԵՂՈՐԵՆ	մ.	terribly, ferociously, vigorously

ԱՂԱ	գ.	aga
ԱՂԱՂԱԿ	գ.	cry, shout, outcry
ԱՂԱՂԱԿԵԼ	բ.	cry, shout, scream, yell
ԱՂԱՂԱԿՈՂ ~ <i>անարդարություն</i>	ա.	crying, shouting, roaring <i>crying injustice</i>
ԱՂԱՉԵԼ (խնդրել)	բ.	entreat, implore, supplicate beg, request
ԱՂԵՏ	գ.	calamity, disaster
ԱՂԵՏԱԲԵՐ	ա.	disastrous, destructive
ԱՂԵՏԱԼԻ	ա.	calamitous, disastrous, tragic
ԱՂԵՐՍ	գ.	supplication, petition, request
ԱՂԵՐՍԱԲԱՐ	մ.	entreatingly, imploringly
ԱՂԵՐՍԱԳԻՆ	ա. մ.	entreating, beseeching entreatingly, imploringly
ԱՂԵՐՍԱԼԻ } ԱՂԵՐՍԱԼԻՑ }	ա.	suppliant, supplicatory
ԱՂԵՐՍԵԼ (աղաչել)	բ.	supplicate, beseech entreat, implore
ԱՂԻՈՂՈՐՄ (դառը) (ողբալի) (սրտաճմլիկ) ~ <i>լաց լինել</i>	ա.	plaintive, tearful bitter mournful heart-rending <i>cry bitterly, shed bitter tears</i>
ԱՂՄԿԱԼԻ(Ց)	ա.	noisy, clamorous
ԱՂՄՈՒԿ (ժխոր) (աղաղակ)	գ.	noise tumult hue-and-cry
ԱՂՈԹԵԼ	բ.	<i>լրնն</i> . pray, offer prayers
ԱՂՈԹՔ	գ.	prayer
ԱՂՁԻԿ (կույս) (դուստր)	գ.	girl virgin daughter
ԱՂՔԱՏ	ա.	poor, needy
ԱՂՔԱՏԱՆԱԼ	բ.	become poor/impooverished, grow poor
ԱՂՔԱՏԱՑՈՒՄ	գ.	impoverishment
ԱՂՔԱՏՈՒԹՅՈՒՆ <i>ծայրահեղ ~</i>	գ.	poverty, poorness <i>abject poverty</i>

ԱՃՅՈՒՆ (դիակ)	գ.	ashes, remains body
ԱՃՈՒՐԳ <i>հայ կանանց, աղջիկների ~</i> <i>~ով վաճառել</i>	գ.	auktion, sale <i>auktion of Armenian women and girls</i> <i>auktion, put to auktion, sell by auktion</i>
ԱՄԱՅԱՆԱԼ (անմարդաբնակ դառնալ) (ավերվել)	բ.	become empty become deserted grow desolate/waste
ԱՄԱՅԱՅՆԵԼ (անմարդաբնակ դարձնել) (ավերել)	բ.	devastate, lay waste desolate destroy
ԱՄԱՅԱՅՈՒՄ	գ.	desolation, devastation
ԱՄԱՅԻ (լքված)	ա.	desolate, uninhabited, deserted, abandoned
ԱՄԲԱՏԱՆԱԳԻՐ (գաղտնի մատուցություն)	գ.	<i>հրվք.</i> indictment, charge denunciation of information (against)
ԱՄԲԱՏԱՆԵԼԻ	ա.	accusable, indictable, impeachable
ԱՄԲԱՏԱՆՅԱԼ (հանցագործ)	գ.	<i>հրվք.</i> defendant, the accused culprit
ԱՄԲՈՒ	գ.	crowd
ԱՄԲՈՂՁ	ա.	all, the whole (of), whole, entire
ԱՄԲՈՂՁԱԿԱՆ	ա.	whole, complete, total
ԱՄԲՈՂՁԱԿԱՆԱՅՆԵԼ	բ.	integrate
ԱՄԲՈՂՁՈՎԻՆ (միանգամայն) (լրիվ)	մ.	completely, wholly, entirely absolutely, totally, utterly quite, fully
ԱՄԲՈՂՁՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	entity, the whole, totality
ԱՄԵՀԻ (անգուսպ) (կատաղի) (զարհուրելի) (հսկայական, վիթխարի) (անսամձ)	ա.	uncontrollable violent, furious, fierce, ferocious terrible, horrible, awful huge, enormous, vast unbridled, unrestrained
ԱՄԵՆ <i>~ գնով</i> <i>~ կերպ</i> <i>~ տեղ</i>	դ.	each, every, any <i>at any price</i> <i>in every possible way</i> <i>everywhere</i>
ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ	մ.	everywhere

ԱՄԵՐԻԿԱ	գ.	America
ԱՄԵՐԻԿԱՀԱՅ	գ.	American Armenian
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ	գ.	American
ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ	ա.	American
ԱՄՈԹ (անպատվություն, խայտառակություն)	գ.	shame infamy, ignominy, disgrace, dishonor
ԱՄՈԹԱՔԵՐ } ԱՄՈԹԱԼԻ }	ա.	shameful, disgraceful, infamous
ԱՄՈԹԱՆՔ (կշտամբանք)	գ.	reproach, reproof rebuke, blame
ԱՄՈՐՉԱՏԵԼ	բ.	castrate, emasculate
ԱՄՈՐՉԱՏՈՒՄ	գ.	castration, emasculation
ԱՄՈՔԵԼ	բ.	heal, cure
ԱՄՈՒՍԻՆ	գ.	husband
ԱՄՈՒՍՆԱՆԱԼ	բ.	marry, get married (to)
ԱՄՐԱՊՆԴԵԼ ԴԻՐՔԵՐԸ		strengthen/consolidate one's position
ԱՄՓՈՓԵԼ	բ.	summarize, sum up
ԱՄՓՈՓՈՒՄ	գ.	summary
ԱՅԳՊԻՍԻ	դ.	such, the same, similar, the like
ԱՅԳՕՐԻՆԱԿ	ա.	similar, likewise
ԱՅԺՄ ~ <i>երբ</i> <i>մինչև</i> ~	մ.	now, at present, nowadays <i>now that</i> <i>up to now, till now, hitherto, so far,</i> <i>up to date</i>
ԱՅԼ ~ <i>բառերով ասած</i> ~ <i>կերպ</i> <i>մեկ</i> ~	դ.	other <i>in other words</i> <i>otherwise, or else</i> <i>another, some other</i>
ԱՅԼԱԳԱՎԱՆ	ա.	heterodox, heterodoxal
ԱՅԼԱԶԳԻ	գ.	foreigner, stranger, outlander
ԱՅԼԱԽՈՀ	ա.	dissident
ԱՅԼԱԿՐՈՆ	ա.	heterodox
ԱՅԼԱՍԵՐԺ ~ <i>հոգեբանություն</i>	ա.	intolerant <i>psychology of intolerance</i>

ԱՅԼԱՍԵՐԺՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	intolerance (towards other opinions, religions)
ԱՅԼԱՆԴԱԿԵԼ	բ.	deface, disfigure, mutilate
ԱՅԼԱՆԴԱԿՈՒՄ	գ.	defacement
ԱՅԼԱՆԴԱԿԱԾ ~ <i>դիակներ</i>	ա.	disfigured <i>disfigured corpses</i>
ԱՅԼԱՊԵՍ	մ.	or else, otherwise
ԱՅԼԵՎՍ	մ.	no more/longer, not any more/ longer
ԱՅԼԸՆՏՐԱՆՔ	գ.	choice, alternative
ԱՅԼ ԿԵՐՊ } ԱՅԼ ՁԵՎՈՎ }		differently, in a different way
ԱՅԼՈՒՐ	մ.	elsewhere
ԱՅԼՈՒՐԵՔՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	<i>h/p/p.</i> alibi
ԱՅՆՈՒԱՍԵՆԱՅՆԻՎ (սակայն)		nevertheless, none the less however, yet, still
ԱՅՆՏԵՎ	դ.	there, over there
ԱՅՍԻՆՔՆ	շ.	that is, that is to say, namely
ԱՅՍՕՐ (ներկայումս)	մ.	today, this day at present
ԱՅՐԵԼ (կիզել, արևի մասին) (վառել) (կրակ տալ, հրդեհել) <i>փխբ.</i> (բորբոքել)	բ.	burn scorch light, kindle set fire (to), set on fire kindle, excite
ԱՅՐԻ (տղամարդ)	գ.	widow widower
ԱՅՐՎԵԼ	բ.	burn, burn down, burn oneself
ԱՅՅԱԳԻՐ	գ.	visa
ԱՅՅԵԼԵԼ	բ.	visit, go/come to see, call upon, pay a visit
ԱՅՅԵԼՈՒ (հյուր)	գ.	visitor, caller guest
ԱՆԱԶՆԻՎ	ա.	dishonest
ԱՆԱԿՆԿԱԼ (անսպասելի) (հանկարծակի)	ա.	unexpected sudden, surprising
ԱՆԱՄՈԹ (անպատկառ) (լկտի)	ա.	shameless impudent barefaced, brazen

ԱՆԱՄՈԹԱԲԱՐ (անպատկառորեն)	մ.	shamelessly impudently
ԱՆԱՄՈԹՈՒԹՅՈՒՆ (անպատկառություն)	գ.	shamelessness impudence, brazenness
ԱՆԱՄՈՔ(ԵԼԻ)	ա.	inconsolable, disconsolate
ԱՆԱՉԱՌ- ԱՆԿՈՂՄՆԱԿԱԼ ՕՔՅԵԿՏԻՎ }	ա.	objective, impartial
ԱՆԱՉԱՌՈՒԹՅՈՒՆ ԱՆԿՈՂՄՆԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	objectivity, impartiality
ԱՆԱՊԱՍՏԱՆ ~ երեխա ~ երեխաներ	ա.	shelterless, homeless <i>homeless child, waif</i> <i>waifs and strays</i>
ԱՆԱՊԱՍՏԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	homelessness, shelterlessness
ԱՆԱՊԱՏ	գ.	desert, waste, wilderness
ԱՆԱՊԱՏԱԿԱՆ	գ.	desert inhabitant, desert dweller
ԱՆԱՊԱՏԱՅԻՆ	ա.	desert, wild
ԱՆԱՌԱՐԿԵԼԻ (անվիճելի) (անժխտելի) (անհերքելի)	ա.	unquestionable, beyond debate indisputable, incontestable undeniable irrefutable
ԱՆԱՍԵԼԻ (անարտահայտելի) (անհավատալի)	ա.	unspeakable inexpressible, beyond expression incredible
ԱՆԱՄՆԱԲԱՐ	մ.	brutally, bestially
ԱՆԱՄՆԱԲԱՐՈ	ա.	brutal, bestial
ԱՆԱՄՆԱԿԱՆ փխբ. (բիրտ, կոպիտ) փխբ. (ստոր)	ա.	bestial, brutal, brute low, mean, base, vile
ԱՆԱՏՏՎԱԾ (անպատկառ, անխիղճ, անա- մոք)		godless scandalous, shameless, godless, dishonest, unscrupulous
ԱՆԱՍՈՒՆ փխբ. (բիրտ, կոպիտ) ~ ների հոգի պես		animal, cattle, livestock brute, beast <i>like a herd/flock of animals</i>
ԱՆԱՏՈԼԻԱ	գ.	Anatolia
ԱՆԱՐԳ (ստոր) (կեղտոտ) (անազնիվ) (անպատիվ) (սրիկա)	ա.	shameful, disreputable mean, base foul vile infamous villainous, scoundrelly

ԱՆԱՐԳԱՆՔ (անպատվություն)	գ.	insult, outrage defamation, infamy
ԱՆԱՐԳԵԼ (անպատվել)	բ.	defame, revile, outrage disgrace, dishonor
ԱՆԱՐԳՈՒՄ (վիրավորանք) (գրպարտանք) (սրբապղծություն, պղծում)	գ.	reviling insult, outrage, abuse defamation desecration, profanation
ԱՆԱՐԴԱՐ	ա.	unjust, unfair, wrong
ԱՆԱՐԴԱՐԱՅԻ	ա.	unjust, unfair, wrong, inequitable
ԱՆԱՐԴԱՐԱՅԻՈՐԵՆ	մ.	unjustly
ԱՆԱՐԴԱՐԱՅԻՈՒԹՅՈՒՆ } ԱՆԱՐԴԱՐՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	injustice, wrongness
(անազնվություն)		unfairness
(անիրավություն)		iniquity
ԱՆԱՐԺԱՆ (անվայել)	ա.	unworthy (of), worthless mean
ԱՆԱՐԺԵՔ	ա.	worthless, of little value, of no value, insignificant, unimportant
ԱՆԱՐԽԻԱ	գ.	anarchy
ԱՆԱՐԽԻՍ	գ.	anarchist
ԱՆԲԱԺԱՆ ~ մաս <i>հազմել</i>	ա.	indivisible, inseparable <i>form an inseparable part</i>
ԱՆԲԱԽՏ	ա.	unhappy, unfortunate
ԱՆԲԱԽՏՈՒԹՅՈՒՆ (դժբախտություն)	գ.	unhappiness misfortune
ԱՆԲԱՎԱՐԱՐ	ա.	unsatisfactory, inadequate, insufficient
ԱՆԲԱՐԵԳՈՒԹ	ա.	merciless, unmerciful
ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍ	ա.	unfavorable
ԱՆԲԱՐԵՍԻՐՏ (անսիրտ) (չարասիրտ)	ա.	hard-hearted heartless evil-hearted, hard-hearted
ԱՆԲԱՐՅԱՅԱԿԱՄ (թշնամական) (չարական)	ա.	ill-disposed hostile, unfriendly malevolent
ԱՆԲԱՅԱՏՐԵԼԻ	ա.	inexplicable, unaccountable, ineffable
ԱՆԲՆԱԿԱՆ	ա.	unnatural

ԱՆԲՈՐԱԶԲՈՍԻԿՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	unembarrassment
ԱՆԳԹՈՐԵՆ	մ.	mercilessly, pitilessly, cruelly, brutally, ruthlessly
ԱՆԳԹՈՒԹՅՈՒՆ } ԱՆԽՂՃՈՒԹՅՈՒՆ }	զ.	mercilessness, pitilessness, cruelty, atrocity, ruthlessness, remorselessness
ԱՆԳԼՈՒԽ ԴԻԱԿ		beheaded corpse
ԱՆԳՆԱՀԱՏԵԼԻ	ա.	invaluable, inestimable, incalculable
ԱՆԳՈՐԾԱԴՐԵԼԻ	ա.	inapplicable
ԱՆԳՐԱԳԵՏ	ա.	illiterate
ԱՆԳՈՒԹ	ա.	pitiless, merciless, ruthless
ԱՆԴԱՄ	զ.	member
ԱՆԴԱՄԱՀԱՏՈՒՄ (մասնա- տում)	զ.	dismemberment, resection
ԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	membership
ԱՆԴԱՌՆԱԼԻ (ընթացք, պրոցես) ~ կորուստ	ա.	irretrievable, irrevocable irreversible <i>irreparable loss</i>
ԱՆԴԻՄԱԴՐԵԼԻ	ա.	irresistible
ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍ	զ.	Transcaucasus
ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍՅԱՆ	ա.	Transcaucasian
ԱՆԴՈՒՂ (գահավեժ)	զ.	abyss, gulf precipice
ԱՆԵԼ	բ.	do, make
ԱՆԵԼԱՆԵԼԻ	ա.	hopeless, desperate
ԱՆԵԼԱՆԵԼԻ ՎԻՃԱԿ		hopeless/desperate situation
ԱՆԵԼԱՆԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	hopelessness, desperateness
ԱՆԵԾՔ } ՆՁՈՎՔ }	զ.	curse, damnation, malediction
ԱՆՁԵՆ	ա.	unarmed
ԱՆՁԻՁՈՒՄ	ա.	unyielding, uncompromising
ԱՆՁՈՐ	ա.	powerless, weak, feeble
ԱՆՁՈՐԱՆԱԼ (թուլանալ, տկարանալ) (ուժասպառ լինել)	բ.	lose one's strength grow weak, weaken collapse, break down

ԱՆՁՈՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	weakness, feebleness
ԱՆԸՆԴՀԱՏ } ԱՆԴԱԴԱՐ }	ա. ա. մ.	continuous unceasing, ceaseless continuously, incessantly, regularly, uninterruptedly
ԱՆԸՆԴՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	continuity, regularity
ԱՆԸՆԴՈՒՆԵԼԻ	ա.	inadmissible, unacceptable
ԱՆԹԱԳ	ա.	unburied
ԱՆԹԻՎ	ա.	countless, numberless
ԱՆԹՈՒՅԼԱՏՐԵԼԻ	ա.	impermissible
ԱՆԺԽՏԵԼԻ	ա.	undeniable, irrefutable
ԱՆԺԽՏԵԼԻՈՐԵՆ	մ.	undeniably, indisputably, irrefutably
ԱՆԻԾԵԼ <i>~ իր բախարը՝ ճակատագիրը</i>	բ.	curse, damn <i>curse one's fate</i>
ԱՆԻԾՅԱԼ	ա.	cursed, damned
ԱՆԻՐԱԶԵԿ	ա.	ignorant (of), unaware of, uninformed, ill-informed
ԱՆԻՐԱՎ (անգութ)	ա.	unjust, unfair relentless, unmerciful, pitiless, merciless, ruthless
ԱՆԻՐԱՎԱՅԻ	ա.	unjust, unfair
ԱՆԻՐԱՎՈՒԹՅՈՒՆ (անօրեննություն)	գ.	injustice, unfairness lawlessness, lawless action
ԱՆԻՐԱՏԵՍԱԿԱՆ	ա.	unrealistic
ԱՆԼՈՒՐ	ա.	unheard of, unprecedented
ԱՆԽԱՆՏԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	inviolability
ԱՆԽՉԵԼԻ	ա.	inseparable, indissoluble
ԱՆԽՉԵԼԻՈՐԵՆ	մ.	inseparably, indissolubly
ԱՆԽԻՂՃ	ա.	merciless, pitiless, ruthless
ԱՆԽՂՃՈՐԵՆ	մ.	without remorse, ruthlessly
ԱՆԽՂՃՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	mercilessness, ruthlessness
ԱՆԽՆԱ (անգութ, անխիղճ)	ա.	merciless, ruthless, unmerciful, cruel
ԱՆԽՈՆՉ	ա.	untiring, tireless, indefatigable
ԱՆԽՈՉԸՆԴՈՏ	ա.	unhindered

ԱՆԽՏԻՐ	մ.	without exception/exclusion/ distinction
ԱՆԽՈՒՍԱՓԵԼԻ	ա.	inevitable, unavoidable
ԱՆԽՈՒՍԱՓԵԼԻՈՐԵՆ	մ.	inevitably, unavoidably
ԱՆԾԱՆՈԹ	գ.	stranger
ԱՆԿԱԶՄԱԿԵՐՊ	ա.	disorganized, unorganized
ԱՆԿԱԽ	ա.	independent
~ լինել		<i>be independent (of)</i>
~ որևէ բանից		<i>irrespective (of)</i>
իրենից ~		<i>involuntarily, unwillingly</i>
~ կուսակցական պարկանե- լությունից		<i>irrespective of party membership</i>
ԱՆԿԱԽՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	independence, self-dependence
~ ձեռք բերել		<i>gain independence</i>
ԱՆԿԱՆԽԱՏԵՍԵԼԻ	ա.	unpredictable
~ դրսևորումներ		<i>unpredictable manifestations</i>
ԱՆԿԱՆՈՆ	ա.	disorderly, irregular
ԱՆԿԱՇԿԱՆԴ	ա.	unconstrained
ԱՆՎԱՆԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	name-changing
ԱՆԿԱՌԱՎԱՐԵԼԻ } ԱՆՎԵՐԱՀՍԿԵԼԻ }	ա.	uncontrollable
ԱՆԿԱՍԿԱԾ	մ.	undoubtedly, certainly, doubtlessly
ԱՆԿԱՐԳՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	disorder
ԱՆԿԱՐԵԿԻՅ (անտաբեթ)	ա.	unsympathetic, unresponsive indifferent, apathetic
ԱՆԿԻՐԱՌԵԼԻ	ա.	inapplicable
ԱՆԿԻՐԱՌԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	inapplicability
ԱՆԿԼԱՎ	գ.	enclave
ԱՆԿՅՈՒՆԱՔԱՐ	գ.	corner-stone
ԱՆԿՈՂՄՆԱԿԱԼ	ա.	impartial, unbiased
ԱՆԿՈՒՄ	գ.	fall, decline, declination
~ ապրել		<i>decline</i>
ԱՆԿՈՒՇՏ (ազահ)	ա.	greedy, avid
ԱՆՀԱՍՏԱԶՅՆՈՒԹՅՈՒՆ } ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹՅՈՒՆ } ՏԱՐԱԶՅՆՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	disaccord, disagreement, discord, discordance, dissent, dissension
ԱՆՀԱՍՏԵՂԵԼԻ	ա.	incompatible

ԱՆՀԱՍԱՐ	ա.	innumerable, countless
ԱՆՀԱՅՐ	ա.	fatherless
ԱՆՀԱՅՐԵՆԻՔ ՀԱՅՐԵՆԱԶՈՒՐԿ }	գ./ա.	apatriot, fatherland-deprived, motherland-deprived
ԱՆՀԱՆԳՍՏԱՆԱԼ	բ.	worry (about), be anxious/uneasy/ worried
ԱՆՀԱՆԳՐՎԱՆ	ա.	homeless, shelterless, having no refuge/haven
ԱՆՀԱՆԴՈՒՐԺԵԼԻ	ա.	intolerable, unbearable, unendurable, impermissible
ԱՆՀԱՆԴՈՒՐԺՈՂ	ա.	intolerant
ԱՆՀԱՆԴՈՒՐԺՈՂԱԿԱ- ՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	intolerance
ԱՆՀԱՎԱՍՍԱՐԱԿՇՈՒ	ա.	unbalanced
ԱՆՀԱՎԱՏԱՐԻՄ	ա.	unfaithful, faithless, disloyal
ԱՆՀԱՐԻՐ (անհամատեղելի)	ա.	incoherent incompatible (with), incongruous (with)
ԱՆՀԵՌԱՏԵՍ	ա.	short-sighted, improvident
ԱՆՀԵՌԱՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	improvidence, short-sightedness
ԱՆՀԵՏ	ա. մ.	traceless, without a trace tracelessly
ԱՆՀԵՏԱԶԳԵԼԻ }	ա.	urgent, pressing
ՀՐԱՏԱՊ }		
ԱՆՀԵՏԱԶԳԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	urgency
ՀՐԱՏԱՊՈՒԹՅՈՒՆ }		
ԱՆՀԵՏԵՎՈՂԱԿԱՆ	ա.	inconsistent
ԱՆՀԵՐՔԵԼԻ	ա.	irrefutable, undeniable, indisputable
ԱՆՀԻՄՆ	ա.	groundless, ungrounded
ԱՆՀՆԱԶԱՆԴ	ա.	disobedient
ԱՆՀՆԱԶԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	disobedience
ԱՆՀՆԱՐԻՆ	ա.	impossible
ԱՆՀՈԳԻ (անսիրտ) (դաժան)	ա.	heartless cruel
ԱՆՀՈՒՅՍ	ա.	hopeless, desperate

ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ	ա.	necessary
ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	necessity
ԱՆՁ	գ.	person
ԱՆՁԵՌՆՄԽԵԼԻ	ա.	inviolable
ԱՆՁՆԱԿԱՆ	ա.	personal, private
ԱՆՄԱՀ	ա.	immortal
ԱՆՄԱՐԴԱԲՆԱԿ ~ դարձնել	ա.	uninhabited, deserted, waste <i>depopulate, dispeople</i>
ԱՆՄԱՐԴԱԲՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	depopulation
ԱՆՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ~ վերաբերմունք	ա.	inhuman, brutal <i>inhuman treatment</i>
ԱՆՄԱՐԴԿԱՅԻՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	inhumaneness
ԱՆՄԵՂ	ա.	innocent, blameless, guiltless, not guilty, sinless
ԱՆՄԵՂՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	innocence, guiltlessness
ԱՆՄԻԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	disunity
ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՏՊԱՎՈ- ՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		immediate impressions
ԱՆՄՈՌԱՆԱԼԻ } ՉՄՈՌԱՅՎՈՂ }	ա.	unforgettable
ԱՆՆԱԽԱԳԵՊ } ՆԱԽԱԳԵՊԸ ՉՈՒՆԵՅՈՂ }	ա.	unprecedented, unparalleled
ԱՆՆԵՐԵԼԻ	ա.	unforgivable, unpardonable, inexcusable
ԱՆՆԵՐՈՂԱՄՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	intolerance
ԱՆՆԿԱՐԱԳՐԵԼԻ (անարտահայտելի)	ա.	indescribable unspeakable
ԱՆՆՊԱՍ ~ քաղաքական պայմանե- րում	ա.	unfavorable, disadvantageous <i>under unfavorable political conditions</i>
ԱՆՇԱՀԱՆՆԳԻՐ	ա.	disinterested, unselfish
ԱՆՇՆՈՐՀԱԿԱԼ } ԱՊԵՐԱԽՏ }	ա.	thankless, ungrateful, unthankful
ԱՆՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ } ԱՊԵՐԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	thanklessness, ingratitude
ԱՆՈՂՈՐՄ	ա.	unmerciful, merciless, pitiless

ԱՆՈՂՈՔ (կատաղի) (դաժան) (անգութ) (անխիղճ)	ա.	fierce, ferocious cruel, inexorable ruthless, implacable pitiless
ԱՆՊԱՇՏՊԱՆ	ա.	defenceless, unprotected
ԱՆՊԱՇՏՊԱՆՎԱ- ԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	defencelessness
ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆ	ա.	unanswered
ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ	ա.	irresponsible
ԱՆՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏ- ՎՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	irresponsibility
ԱՆՊԱՏԺԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	impunity, non-punishability
ԱՆՊԱՏԻԺ ~ մնալ	ա.	unpunished <i>go unpunished</i>
ԱՆՊԱՏԿԱՌ (լկտի) (ամբարտաճան)	ա.	shameless brazen barefaced, impudent, insolent
ԱՆՊԱՏԿԱՌՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	shamelessness, impudence, indecent
ԱՆՊԱՏՎԱԲԵՐ	ա.	shameful, disreputable
ԱՆՊԱՐՏԵԼԻ	ա.	invincible, untenable
ԱՆՋԱՏ	ա.	separate
~ <i>խաղաղություն = սեպարատի հաշտություն</i>		<i>separate peace</i>
ԱՆՋԱՏԵԼ (բաժանել)	բ.	disunite separate, disjoin
ԱՆՋԱՏՈՂԱԿԱՆ	գ. ա.	separatist separatist, separating, separative
ԱՆՋՆՁԵԼԻ ԽԱՐԱՆ		indelible/ineffaceable mark/stamp/ stigma
ԱՆՋՐԴԻ ԱՆԱՊԱՏ		arid/waterless desert
ԱՆՋՐՊԵՏ	գ.	bar, barrier
ԱՆՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ (բացարձակ)	ա.	unlimited, limitless absolute
~ <i>իրավասություններ ունենալ</i>		<i>have unlimited competence</i>
ԱՆՍԻՐՏ (անխիղճ) (սառնասիրտ) (անգութ)	ա.	heartless, hard-hearted merciless cold-hearted ruthless

ԱՆՍՊԱՍԵԼԻ	ա. մ.	unexpected, sudden, accidental unexpectedly, suddenly, accidentally
ԱՆՎԱԽ	ա.	fearless
ԱՆՎԱՆԱԿԱՆՉ ~ <i>կատարել</i>	գ.	roll call <i>make a roll call</i>
ԱՆՎԱՆԻ	ա.	distinguished, famous
ԱՆՎԱՎԵՐ ՀԱՄԱՐԵԼ ՉԵՂՅԱԼ ՀԱՅՏԱՐԱՐԵԼ }	բ.	annul
ԱՆՎԵՐԱՊԱՀ	ա.	unreserved, unconditioned, unconditional
ԱՆՎԵՐԱՊԱՀՈՐԵՆ	ա.	unconditionally
ԱՆՎԵՐՁ	ա.	endless, infinite
<i>անվերջանալի գործընթաց</i>		<i>interminable process</i>
ԱՆՎՃՈՒԱԿԱՆ (տատանվող)	ա.	irresolute, indecisive hesitating
ԱՆՎՍՏԱՀՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	distrust, mistrust
ԱՆՎՏԱՆԳ	ա.	safe, secure
ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱ- ՏԵՍՉՈՒԹՅՈՒՆ		Security Department
ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ~ <i>խորհուրդ</i> <i>պետական</i> ~	գ.	safety, security <i>Security Council</i> <i>state/national security</i>
ԱՆՏԱՆԵԼԻ	ա.	unbearable, intolerable, unendurable
ԱՆՏԱՆՏԱ ԵՌՅԱԿ ԴԱՇԻՆՔ ԵՌՅԱԿ ՀԱՄԱՉԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	Triple Entente
ԱՆՏԱՐՔԵՐ	ա.	indifferent
ԱՆՏԱՐՔԵՐՈՒԹՅՈՒՆ <i>անընդունելի</i> ~	գ.	indifference <i>unacceptable/inadmissible</i> <i>indifference</i>
ԱՆՏԵՂՅԱԿ ~ <i>լինել</i>	ա. բ.	unaware <i>be unaware (of)</i>
ԱՆՏԵՂՅԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	unawareness, ignorance
ԱՆՏԵՍԵԼ	բ.	ignore, neglect
ԱՆՏԵՐՈՒՆՉ } ԼՔՎԱԾ }	ա.	abandoned

ԱՆՏՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	homelessness
ԱՆՅՈՐԴ	գ.	passer-by, by-passer
ԱՆՈՒՆ (մականուն)	գ.	name nickname
ԱՆՈՒՂՂԵԼԻ	ա.	irreparable, incorrigible
ԱՆՕԳՆԱԿԱՆ	ա.	helpless, powerless
ԱՆՕԳՈՒՏ	ա.	useless
ԱՆՕԳՏԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	uselessness
ԱՆՕԹԵՎԱՆ	ա.	homeless, shelterless
ԱՆՕՐԵՆ	ա.	lawless
ԱՆՕՐԵՆՈՒԹՅՈՒՆ } ԱՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	lawlessness
ԱՆՕՐԻՆԱԿԱՆ	ա.	illegal, lawless, wrongful, unlawful
ԱՇԻՐԱԹ (քրդական ցեղա- խումբ)	գ.	ashiret (a Kurdish tribe)
ԱՇԽԱՏԱՆՔ <i>անխոնջ ~</i>	գ.	work, labour <i>painstaking work</i>
ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ <i>~ զամարտականեր</i>	ա.	labour <i>labour battalions</i>
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԲԱԺԱՆՈՒՄ		division of labour
ԱՇԽԱՏԱՍԵՐ (ժրաշան)	ա.	industrious, diligent, painstaking hard-working
ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	industry, diligence
ԱՇԽԱՏԵԼ	բ.	work, labour
ԱՇԽԱՏՈՒԺ	գ.	manpower, labour
ԱՇԽԱՐՀ	գ.	world
ԱՇԽԱՐՀԱԿԱԼԱԿԱՆ	ա.	aggressive, world-conquering
ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏ	գ.	world war
ԱՇԽԱՐՀԱՅԱՅՔ (գաղափարախոսություն)	գ.	world outlook, attitude ideology
ԱՇԽԱՐՀԱՍՓՅՈՒՌ ՀԱՅԵՐ		world-spread/world dispersed Armenians
ԱՇԽԱՐՀԱՔԱՂԱՔԱ- ՅԻՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	cosmopolitanism
ԱՉՔ (տեսողություն)	գ.	eye eyesight

ԱՊԱԳԱՂՈՒԹԱՅՈՒՄ	գ.	decolonization
ԱՊԱԶԳԱՅԻՆ	ս.	denationalized
ԱՊԱԶԳԱՅՆԱՅՆԵԼ	բ.	denationalize
ԱՊԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄ	գ.	denationalization
ԱՊԱԿԱՅՈՒՆԱՅՆԵԼ	բ.	destabilize/ destabilise
ԱՊԱԿԱՅՈՒՆԱՅՈՒՄ	գ.	destabilization
ԱՊԱԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ	գ.	misgovernment
ԱՊԱԿԵՆՏՐՈՆԱՅՆԵԼ	բ.	decentralize
ԱՊԱԿԵՆՏՐՈՆԱՅՈՒՄ	գ.	decentralization
ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԵԼ	բ.	disorientate, disorient
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ	ս.	insurance
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	insurance, guarantee
ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹՅՈՒՆ } ԱՊԱՇԽԱՐԱՆՔ }	գ.	penance, penitence
ԱՊԱՇԽԱՐՈՂ	գ./ս.	penitent, repentant
ԱՊԱՇԽԱՐԵԼ	բ.	repent, do penance
ԱՊԱՍՏԱՆ (օթևան) ~ գրկնել ~ տալ	գ.	refuge, shelter asylum <i>find shelter, take refuge in asylum</i> <i>grant asylum, give shelter</i>
ԱՊԱՍՏԱՆԱԾ	գ.	refugee
ԱՊԱՍՏԱՆԵԼ	բ.	take refuge
ԱՊԱՎԻՆԵԼ (հույս դնել)	բ.	rely on, place reliance in/on set great hopes on
ԱՊԱՅՈՒՅՑ	գ.	proof, evidence
ԱՊԱՅՈՒՅՏԵԼ ~ ապացուցվածք	բ.	prove <i>prove the proved</i>
ԱՊԱՅՈՒՅՈՂԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ		evidential significance
ԱՊԱՏԱՄԲ	գ.	rebel, insurgent
ԱՊԱՏԱՄԲԵԼ	բ.	rebel, revolt
ԱՊԱՏԱՄԲՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	rebellion, revolt, insurrection, uprising
ԱՊՐԵԼ (գոյությունը պահպանել) (բնակվել)	բ.	live exist reside, stay

ԱՊՐԵԼԱՁԵՎ }		
ԱՊՐԵԼԱԿԵՐՊ }	գ.	mode of life, mode of living, way of living
ԱՊՕՐԻՆԻ	ա.	illegal, illegitimate
(անօրինակաճ)		lawless, unlawful
ԱՊՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	unlawfulness, lawlessness, illegitimacy
ԱՋ	ա.	right
ԱՋԱԿՅԵԼ	բ.	aid, help, support
ԱՋԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	assistance, help, aid
ԱՌԱՆՁՆԱԿԻ	ա.	special, particular
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	peculiarity
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՈՒԿ (անսովոր)	ա.	particular, special
ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀՈՒՄ (լիազորություն)	գ.	privilege authorization
ԱՌԱՆՑ	կ.	without
ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ	ա.	pivotal
ԱՌԱՋ	կ./մ.	in front of, before
(նախ, սկզբում)		first, at first
(նախկինում)		formerly, before
(անցյալում)		in the past
ամենից ~		<i>first of all</i>
դեպի ~		<i>forward</i>
ինչպես ~		<i>as before</i>
ԱՌԱՋԱԴԵՄ	ա.	progressive, advanced
ԱՌԱՋԱԴԻՄԵԼ	բ.	progress, make progress, advance
ԱՌԱՋԱԴԻՄՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	progress, advance
ԱՌԱՋԱԴԻԲԵԼ	բ.	nominate
ԱՌԱՋԱՊԱՀ ՋՈՐՔ	գ.	vanguard
ԱՌԱՋԱՐԿ	գ.	offer, suggestion, proposal
ԱՌԱՋԱՐԿԵԼ	բ.	offer, suggest, propose
ԱՌԱՋԸՆԹԱՅ	գ.	progress
ԱՌԱՋԻԿԱ	ա.	coming, forthcoming
ԱՌԱՋԻՆ	թ.	first
(երկուսից առաջինը)		former
~ հայացքից		<i>at first sight</i>
~ հերքին		<i>in the first place, first of all</i>

ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆ } ԱՌԱՋՆԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	priority
ԱՌԱՋՆՈՐԴ (ցեղի)	գ.	leader chief
ԱՌԱՋՆՈՐԴԵԼ	բ.	lead
ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	leadership, guidance
ԱՌԱՎԵԼ ~ <i>ku</i> ~ <i>կամ պակաս</i>	մ.	more, much, far <i>all the more, the more so more or less</i>
ԱՌԱՎԵԼԱԳՈՒՅՆ	ս.	maximum, top, utmost
ԱՌԱՎԵԼՈՒԹՅՈՒՆ (գերազանցություն) (արժանիք, բարեմասնություն) (գերադասում)	գ.	advantage superiority merit, virtue preference
ԱՌԱՏ	ս.	abundant, plentiful
ԱՌԱՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	abundance
ԱՌԱՐԿԱ (թեմա)	գ.	object, thing subject, topic, theme, matter
ԱՌԱՐԿԵԼ	բ.	object (to, against), mind
ԱՌԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ <i>առանց առարկության</i>	գ.	objection <i>without any objection</i>
ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆ <i>փաստահավաք ~</i>	գ.	mission <i>fact-finding mission</i>
ԱՌԵՎԱՆԳԵԼ	բ.	kidnap
ԱՌԵՎԱՆԳՈՒՄ	գ.	kidnapping
ԱՌԵՐԵՍՎԵԼ	բ.	confront, face
ԱՌԵՐԵՍՈՒՄ	գ.	confrontation
ԱՌԹԻՎ	կ.	on the occasion (of)
ԱՌՃԱԿԱՏՈՒՄ	գ.	confrontation
ԱՌՆՉՎԵԼ (առնչություն ունենալ)	բ.	have to do (with), deal (with) have a relation to sth, have a bearing on sth
(շփման մեջ մտնել)		come into contact (with)
ԱՌՆՉՈՒԹՅՈՒՆ <i>այս՝ այդ առնչությամբ</i>	գ.	connection, relation in this connection, on this occasion, with this in view
ԱՌՁԵՎ	կ.	before, in front of
ԱՍԵԼ	բ.	say, tell

ԱՍԻԱ	գ.	Asia
ԱՍԻԱԿԱՆ	ա.	Asian, Asiatic
ԱՍԻԱՅԻ	գ.	Asian, Asiatic
ԱՍՈՐԱԳԵՏ	գ.	Assyriologist
ԱՍՈՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	Assyriology
ԱՍՈՐԱԿԱՆ	ա.	Assyrian, Syriac
ԱՍՈՐԵՍԱՆ	գ.	Assyria
ԱՍՈՐԻ	գ.	Assyrian, Syriac
ԱՍՊԱՏԱԿԵԼ	բ.	maraud, raid, foray, make a plundering raid (on)
ԱՍՊԱՏԱԿՈՂ	գ.	marauder, raider, invader
ԱՍՊԱՏԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	marauding, raid, invasion
ԱՍՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	knighthood, chivalry
ԱՍՏԻՃԱՆԱԲԱՐ	մ.	gradually, by degrees, little by little
ԱՎԱՁԱԿ	գ.	robber, brigand, bandit
ԱՎԱՁԱԿԱՅԻՆ <i>~ հարձակում</i>	ա.	robber, brigand <i>brigand raid</i>
ԱՎԱՁԱԿԱՆՈՒՄԲ	գ.	band/gang of robbers
ԱՎԱՁԱԿԱՊԵՏ	գ.	chieftain, (robber) chief
ԱՎԱՁԱԿՈՒԹՅՈՒՆ <i>~ անեղ</i>	գ.	robbery, brigandage, banditry <i>rob, plunder, maraud</i>
ԱՎԱՆԱԿ	գ.	donkey, ass
ԱՎԱՆԴԱԲԱՐ	մ.	traditionally
ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ	ա.	traditional
ԱՎԱՆԴՈՒՅԹ	գ.	tradition
ԱՎԱՐ	գ.	booty
ԱՎԱՐԱՌՈՒ	գ.	robber, looter, pillager, plunderer
ԱՎԱՐԱՌՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	robbery, pillage, plunder(ing)
ԱՎԱՐՏ (վերջ)	գ.	end termination, completion
ԱՎԱՐՏԵԼ	բ.	end, finish
ԱՎԱՐՏՎԱԾ	ա.	complete, finished
ԱՎԱՐՏՎԵԼ (վերջանալ) (վախճանիմ հասնել)	բ.	end finish, close come to an end, terminate

ԱՎԱՐՏՈՒՆ	ա.	finished, complete
ԱՎԵՏՅԱՅ ԵՐԿԻՐ		the Promised Land
ԱՎԵՐ(ԱԾ) (կործանված) (քանդած) (ամայի)	ա.	destroyed ruined, wrecked demolished devastated
ԱՎԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (ամայացում) (կործանում) <i>պատերազմի ~ ներ</i>	գ.	ravage, demolition, ruin devastation destruction <i>the ravages of war</i>
ԱՎԵՐԱԿ	գ.	ruin
ԱՎԵՐԵԼ (ամայացնել) (ոչնչացնել) <i>հիմնահատարակ ~</i>	բ.	demolish, ruin lay waste ravage <i>raze to the ground</i>
ԱՎԵՐԻՉ } ԱՎԵՐՈՂ }	գ.	ravager, destroyer, wrecker
ԱՎԵՐԻՉ (կործանիչ)	ա.	destructive, ruinous destroying, wasteful
ԱՎԵՐՈՒՄ (կործանում) (ոչնչացում) <i>լրիվ ~</i>	գ.	demolition destruction ravage, wreckage <i>complete/utter destruction</i>
ԱՎՅՈՒՆ	գ.	vigour
ԱՎՍՏՐՈՀՈՒՆԳԱՐԻԱ	գ.	Austria-Hungary
ԱՏԱՄ	գ.	tooth (<i>pl.</i> teeth)
ԱՏԵԼ	բ.	hate
ԱՏԵԼԻ (գառչելի) (նողկալի)	ա.	hateful detestable, loathsome abhorrent, odious
ԱՏԵԼՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	hatred
ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆ	գ.	Atropatene
ԱՐԱԲ	գ.	Arab
ԱՐԱԲԱԳԵՏ	գ.	Arabist
ԱՐԱԲԱԿԱՆ	ա.	Arabic, Arabian
ԱՐԱԳ	մ.	fast, quickly
ԱՐԱՏ	գ.	vice

ԱՐԱՏԱՎՈՐ	ա.	defective, vicious
ԱՐԱՐՔ	գ.	action, act, deed
ԱՐԲԱՆՅԱԿ (կամակատար, մանկավիհ)	գ.	satellite <i>իհիւք. աքիւ.</i> myrmidon, minion
ԱՐԳԵԼԵԼ	բ.	prohibit, forbid, ban
ԱՐԳԵԼՔ (խոչընդոտ)	գ.	prohibition, ban, bar obstacle, barrier
ԱՐԴԱՐ	ա.	just, fair
ԱՐԴԱՐԱՀԱՏՈՒՅՑ	գ.	equitable retribution
ԱՐԴԱՐԱՅԻ (իրավացի) ~ <i>լինել</i>	ա.	just right <i>be just/fair (to)</i>
ԱՐԴԱՐԱՅԻՈՒԹՅՈՒՆ (անկողմնակալություն)	գ.	fairness impartiality
ԱՐԴԱՐԱՅՆԵԼ ~ <i>դատաւարարյալին</i>	բ.	justify, exonerate, rehabilitate <i>acquit the accused</i>
ԱՐԴԱՐԱՅՈՒՄ	գ.	justification <i>իւլք. acquittal, discharge</i>
ԱՐԴԱՐԱՅՈՒՅԻՉ	ա.	justifying, justificative
ԱՐԴԱՐՈՒԹՅՈՒՆ (անկողմնակալություն) (արդարամտություն)	գ.	justice equity, fairness, impartiality righteousness
ԱՐԴԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ }	ա.	contemporary, modern
ԱՐԴԻԱԿԱՆԱՅՆԵԼ	բ.	modernize
ԱՐԵՎԵԼԱԳԵՏ	գ.	orientalist, Oriental scholar
ԱՐԵՎԵԼԱՀԱՅ	գ.	Eastern Armenian
ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ	ա.	eastern, oriental
ԱՐԵՎԵԼՔ	գ.	east, orient
ՀԵՌԱՎՈՐ ~		the Far East
ՄԵՐՉԱՎՈՐ ~		the Near East
ՄԻՋԻՆ ~		the Middle East
~Ի ԵՐԿՐՆԵՐԸ		the East, the Orient
ԱՐԺԱՆԱՀԱՎԱՏ (վստահելի) (փաստաթղթի մասին)	ա.	trustworthy, veracious reliable, credible authentic
ԱՐԺԱՆԱՀԻՇԱՏԱԿ	ա.	memorable
ԱՐԺԱՆԱՆԱԼ (արժանի լինել)	բ.	deserve merit, be worthy

ԱՐԺԱՆԱՊԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	dignity
ԱՐԺԱՆԻ ~ լինել	ւ.	worthy (of), deserving, worth <i>deserve, be worthy (of)</i>
ԱՐԺԵՔ մնայուն ~	գ.	value <i>permanent value</i>
ԱՐԽԻՎ	գ.	archive(s)
ԱՐԽԻՎԱՅԻՆ ~ փաստաթղթեր ~ ֆոնդ	ւ.	archival <i>archival documents</i> <i>archival fund</i>
ԱՐԾԱԹ	գ.	silver
ԱՐԿԱԾԱԽՆԴԻՐ	գ. ւ.	adventurer adventurous
ԱՐԿԱԾԱԽՆԴՐՈՒԹՅՈՒՆ <i>ռազմական ~</i>	գ.	adventure, adventurism <i>military adventure</i>
ԱՐՀԱՎԻՐՔ	գ.	calamity, disaster
ԱՐՁԱԳԱՆՔ լայն ~ գրկել	գ.	response, echo <i>find a broad response</i>
ԱՐՁԱԳԱՆՔԵԼ	բ.	respond, answer, react
ԱՐՁԱԳԱՆՔՈՒՄ	գ.	response
ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԼ ~ փաստը	բ.	state, fix, ascertain, register <i>state the fact</i>
ԱՐՄԱՏ	գ.	root
ԱՐՄԱՏԱԽԻԼ ԱՆԵԼ } ԱՐՄԱՏԱՀԱՆ ԱՆԵԼ }	բ.	deracinate, uproot, eradicate, extirpate
ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ	ւ.	radical, fundamental, basic
ԱՐՄԱՏԱՎՈՐ(Վ)ԵԼ	բ.	take/strike root
ԱՐՄԱՏԱՎՈՐՈՒՄ	գ.	taking root, striking root
ԱՐՅԱՆ ԲԱՂՆԻՔ		blood-bath
ԱՐՅԱՆ ՀՈՏ		smell of blood
ԱՐՅՈՒՆ <i>փխք</i> (արյունահեղություն, կոտորած) ~ քափել/հեղել	գ.	blood slaughter, butchery <i>shed blood</i>
ԱՐՅՈՒՆԱԼԻ } ԱՐՅՈՒՆԱՀԵՂ }	ւ.	bloody, sanguinary <i>փխք. murderous</i>
ԱՐՅՈՒՆԱՀԵՂՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	bloodshed, slaughter
ԱՐՅՈՒՆԱՏԵՆՉ	ւ.	bloodthirsty, sanguinary

ԱՐՅՈՒՆԱՐՔՈՒ	ա.	bloodthirsty, sanguinary
ԱՐՅՈՒՆՈՏ ԳԵՏ		bloody river
ԱՐՎԱՐՁԱՆ	ա.	suburb, outskirts
ԱՐՏԱԳԱՂԹ	գ.	emigration
ԱՐՏԱԳԱՂԹԵԼ	բ.	emigrate
ԱՐՏԱԳԱՂԹՈՂ	գ.	emigrant
ԱՐՏԱԿԱՐԳ ~ <i>հ լիազոր դեսպան</i>	ա.	extraordinary, exceptional <i>Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary</i>
ԱՐՏԱՀԱՆՁՆԵԼ (հանձնել ոճրագործին այլ պետության)	բ.	extradite
ԱՐՏԱՀԱՆՁՆՈՒՄ	գ.	extradition
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	գ.	foreign countries, abroad
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ~ <i>մամուլ</i>	ա.	foreign <i>foreign press</i>
ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ (արտակարգ)	ա.	unusual, uncommon extraordinary, exceptional, outstanding
ԱՐՏԳՈՐԾՆԱԽԱՐԱՐ	գ.	Foreign Minister, Minister of Foreign Affairs
ԱՐՏԳՈՐԾՆԱԽԱՐԱՐ- ՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	Ministry of Foreign Affairs
ԱՐՏԱՔՍԵԼ	բ.	exile, banish, deport
ԱՐՏԱՔՍՅԱԼ	գ.	exile, deportee
ԱՐՏԱՔՍՈՒՄ	գ.	deportation, exile
ԱՐՏՈՆՅԱԼ	ա.	privileged
ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆ ~ <i>ներ փալ</i>	գ.	privilege <i>grant privileges</i>
ԱՔՍՈՐ	գ.	exile
ԱՔՍՈՐԱԿԱՆ } ԱՔՍՈՐՅԱԼ }	գ.	exile, deportee, convict
ԱՔՍՈՐԵԼ	բ.	exile
ԱՖՐԻԿԱ	գ.	Africa

- Բ -

ԲԱԶՄԱԴԱՐՅԱՆ	ա.	centuries-old
ԲԱԶՄԱԴԵՄ } ԲԱԶՄԵՐԵՍ }	ա.	many-sided, multifacial, polyfacial, multifaceted
ԲԱԶՄԱԶԳ	ա.	multinational
ԲԱԶՄԱԹԻՎ (անհաշիվ)	ա.	numerous, myriad innumerable, countless, numberless, uncountable
ԲԱԶՄԱԿՈՂՄԱՆԻ ~ քննարկում	ա.	multi-lateral, many-sided, all round <i>thorough discussion</i>
ԲԱԶՄԱՀԱԶԱՐ	ա.	multi-thousand
ԲԱԶՄԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ	ա.	multicultural
ԲԱԶՄՈՒԹՅՈՒՆ (ամբոխ) մեծ ~	գ.	mass, multitude mob <i>throng</i>
ԲԱԺԱՆԵԼ	բ.	divide, separate
ԲԱԽՏ ճԱԿԱՏԱԳԻՐ }	գ.	destiny, fate, fortune
ԲԱԽՏԱՆԴԴՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	adventurism
ԲԱԽՏՈՐՈՇ ~ օրեր		fatal, decisive <i>fatal/decisive days</i>
ԲԱՆԱԿ կանոնավոր ~ ~ կանչել	գ.	army, forces <i>regular army</i> <i>conscript, enlist, recruit</i>
ԲԱՆԱԿՅԵԼ	բ.	negotiate
ԲԱՆԱԿՅՈՂ ԲԱՆԱԿՅՈՂ ԿՈՂՄ }	գ.	negotiator
ԲԱՆԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	negotiation
ԲԱՆԱՎԵՃ	գ.	debate, discussion
ԲԱՆԲԵՐ	գ.	herald
ԲԱՆԳԼԱԴԵՇ	գ.	Bangladesh
ԲԱՆԴԻՏ	գ.	brigand, bandit, gangster
ԲԱՆՏ ~ ից ազատել ~ նստեցնել	գ.	prison, jail, goal <i>release from prison</i> <i>imprison, put to prison</i>
ԲԱՆՏԱՐԿԵԼ	բ.	imprison, put to prison

ԲԱՆՏԱՐԿՅԱԼ	գ.	prisoner, convict
ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ <i>ցմահ ~</i>	գ.	imprisonment <i>life imprisonment</i>
ԲԱՇԻՔՈՉՈՒԿ	գ.	cut-throat, thug, bandit, brigand
ԲԱՎԱԿԱՆ <i>~ է նշել</i>	ա.	sufficient, enough <i>suffice to mention</i>
ԲԱՎԱՐԱՐ	ա.	satisfactory
ԲԱՎԱՐԱՐԵԼ <i>~ պահանջները</i>	բ.	satisfy meet/answer the demands/ requirements
ԲԱՎԱՐԱՐՎԱԾ	ա.	satisfied
ԲԱՎԱՐԱՐՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	satisfaction, contentment
ԲԱՐԲԱՐՈՍ	գ.	barbarian, vandal
ԲԱՐԲԱՐՈՍԱԲԱՐ <i>~ ոչնչացնել</i>	մ.	barbarically <i>vandalize</i>
ԲԱՐԲԱՐՈՍԱԿԱՆ	ա.	barbaric
ԲԱՐԲԱՐՈՍՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	barbarism
ԲԱՐԴՈՒՅԹ	գ.	complex, complexity
ԲԱՐԵԳՈՐԾ	գ.	benefactor, philanthropist
ԲԱՐԵԳՈՐԾ	ա.	philanthropist
ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ	ա.	charitable, philanthropic, benevolent
ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	charity, philanthropy, benevolence
ԲԱՐԵԼԱՎԵԼ	բ.	improve, make better
ԲԱՐԵԿԱՄ (ազգական)	գ.	friend relation, relative, kinsman
ԲԱՐԵԿԵՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	prosperity, welfare, well-being
ԲԱՐԵՆՈՐՈԳԻՉ	գ.	reformer
ԲԱՐԵՆՊԱՍՏ	ա.	favourable
ԲԱՐԵՐԱՐ	գ.	benefactor
ԲԱՐԵՓՈԽԵԼ	բ.	reform, make reforms
ԲԱՐԵՓՈԽԻՉ	գ.	reformer
	ա.	reformatory
ԲԱՐԵՓՈԽՎԱԾ	ա.	reformed
ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	reform, reformation

ԲԱՐԻ ~ <i>կամք</i>	ա.	kind, good, nice <i>good will</i>
ԲԱՐԻԴՐԱՑԻԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵ- ՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		friendly relations
ԲԱՐՉՐ ԴՈՒՌ (թուրքական կառավարու- թյունը)	գ.	Sublime Porte=Porte=High Gate
ԲԱՐՉՐԱԿԵՏ	գ.	apogee, culminating point, climax, zenith
ԲԱՐՉՐԱՍՏԻՃԱՆ ՊԱՇՏՈՆՅԱ ԲԱՐՉՐԱՍՏԻՃԱՆԱՎՈՐ }	գ.	dignitary, high-ranking official
ԲԱՐՈՅԱԼՔԵԼ	բ.	demoralize
ԲԱՐՈՅԱԼՔՈՒՄ	գ.	demoralization
ԲԱՐՈՒՐ	գ.	swaddle
ԲԱՐՕՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	well-being, welfare
ԲԱՅԱՀԱՅՏ ~ <i>նշմարպոսթյուն</i>	ա.	evident, obvious <i>evident truth</i>
ԲԱՅԱՀԱՅՏԵԼ (հայտնաբերել)	ւ.	explicitly
ԲԱՅԱՀԱՅՏՈՒՄ (հայտնաբերում)	բ.	reveal disclose, discover
ԲԱՅԱՀԱՅՏՎԵԼ	գ.	revelation disclosure, disclosing, discovery
ԲԱՅԱՌԱՊԵՍ	բ.	be unveiled
ԲԱՅԱՌԵԼ ~ բացառությունները	բ.	exceptionally
ԲԱՅԱՌԻԿ	բ.	exclude, except, rule out exclude the exceptions
ԲԱՅԱՌՈՒԹՅՈՒՆ	ա.	exceptional
ԲԱՅԱՌՈՒՄ	գ.	exclusion, exception
ԲԱՅԱՌՎԵԼ	գ.	exclusion
ԲԱՅԱՍԱԿԱՆ	բ.	be excluded, be ruled out
ԲԱՅԱՐՉԱԿ	ա.	negative
ԲԱՅԱՐՉԱԿ	ա.	absolute, unconditional
ԲԱՅԵԻԲԱՅ	ւ.	openly, frankly, publicly
ԲԱՅԻ (բացառությամբ) <i>դրանից</i> ~	կ.	besides except, with the exception of <i>besides (that), in addition to, furthermore</i>

ԲԱՅՈՒՄ <i>հուշարձանի ~</i>	գ.	opening <i>unveiling of a memorial</i>
ԲԵԼԳԻԱ	գ.	Belgium
ԲԵԼԳԻԱԿԱՆ	ա.	Belgian
ԲԵԼԳԻԱՅԻ	գ.	Belgian
ԲԵՐԱՆ <i>բերնե-բերան անցնել</i>	գ.	mouth <i>be transmitted from mouth to mouth</i>
ԲԵՐԴ (ամրոց)	գ.	stronghold castle <i>nauql. fortress</i>
ԲԵՐԵԼ	բ.	bring, fetch
ԲԵՐՐԻ	ա.	fertile
ԲԶԿՏԵԼ	բ.	tear up
ԲԶԿՏՎԱԾ	ա.	torn up, ravaged
ԲԺԻՇԿ	գ.	doctor, physician
ԲԻՐՏ (դաժան, անգութ) <i>~ մահ</i>	ա.	rough, course, rude brutal <i>brutal death</i>
ԲԻՐՏՈՒԹՅՈՒՆ (անգթություն, դաժանություն)	գ.	roughness, rudeness brutality
ԲՅՈՒԶԱՆԴԱՅԻ	գ.	Byzantine
ԲՅՈՒԶԱՆԴԻԱ	գ.	Byzantium
ԲՅՈՒՐ	ա.	myriad, countless, innumerable, numberless, incalculable
ԲՆԱԳԱՎԱՌ	գ.	field, sphere, branch
ԲՆԱԿԱՆ	ա.	natural
ԲՆԱԿԱՆՈՆ (կանոնավոր)	ա.	normal, natural regular
ԲՆԱԿԱՎԱՅՐ	գ.	settlement, habitat, residence
ԲՆԱԿԱՏԵՂ(Ի)	գ.	residence, dwelling-place, habitation
ԲՆԱԿԱՐԱՆ	գ.	flat, apartment, residence, dwelling
ԲՆԱԿԻՉ	գ.	inhabitant, resident, dweller
ԲՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	residence
ԲՆԱԿՎԵԼ <i>խիտ բնակեցված</i>	բ.	dwel, live <i>densely populated</i>

ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՈՉՆՉԱՅՈՒՄ	զ.	depopulation
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	population, inhabitation
ԲՆԱՋՆՁԵԼ	բ.	annihilate, exterminate, destroy
ԲՆԱՋՆՁՈՂ	զ.	destructor, annihilator, exterminator
ԲՆԱՋՆՁՈՒՄ (ազգերի)	զ.	annihilation, destruction, extermination
ԲՆԱՎ (ամենևին)	մ.	never not in the least, not at all
ԲՆԻԿ	զ.	aboriginal (pl. aborigenes), native, indigene
	ա.	indigenous
ԲՆՈՐՈՇ	ա.	characteristic, peculiar
ԲՆՈՐՈՇԵԼ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵԼ }	բ.	characterize, qualify, define
ԲՆՈՐՈՇՈՒՄ	զ.	characterization, definition
ԲՆՈՒՅԹ	զ.	character, nature, essence
ԲՆՕՐՐԱՆ	զ.	cradle
ԲՈԹ	զ.	mournful/ominous/evil news
ԲՈԼՈՐԸ ՄԵԿ ՄԱՐԴՈՒ ՊԵՍ		all to a man
ԲՈՂՈՔ	զ.	protest, complaint
ԲՈՅԿՈՏ ՀԱՅՏԱՐԱՐԵԼ		set up a boycott against sb
ԲՈՐԵՆԻ	զ.	hyena
ԲՈՐՈՏՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	leprosy
ԲՈՅԱՇՈՒՆՉ	ա.	fieri
ԲՈՒԹ ~ <i>huyugp</i>	ա.	blunt <i>vacant look</i>
ԲՈՆԱԲԱՐԵԼ	բ.	rape, ravish
ԲՈՆԱԲԱՐԻՉ	զ.	rapist, violator, ravisher
ԲՈՆԱԲԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	rape, violation
ԲՈՆԱԳԱՂԹ	զ.	forced/violent migration
ԲՈՆԱԳՐԱՎԵԼ	բ.	confiscate, expropriate
ԲՈՆԱԳՐԱՎՈՒՄ	զ.	confiscation, expropriation
ԲՈՆԱԴԱՏՎԱԾ	ա.	repressed

ԲՈՆԱԶԱՎԹԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔ		appropriated Motherland
ԲՈՆԱԿԱԼ }	գ.	despot, tyrant, dictator
ԲՈՆԱՊԵՏ }		
<i>~ ի սպանություն</i>		<i>tyrannicide</i>
ԲՈՆԱԿԱԼԱԿԱՆ }	ա.	despotic, tyrannical, dictatorial,
ԲՈՆԱՊԵՏԱԿԱՆ }		autocratic
ԲՈՆԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	tyranny, despotism
ԲՈՆԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ }		
<i>~ անել</i>		<i>tyrannize</i>
ԲՈՆԱԿՅԵԼ	բ.	annex
ԲՈՆԱԿՅՈՒՄ	գ.	annexation
ԲՈՆԱՏԻՐԵԼ	բ.	usurp
ԲՈՆԻ	ա.	forcible, forced, violent
	մ.	forcibly, by force, under
		compulsion
<i>~ թրքացում</i>		<i>forced Turkification</i>
<i>~ իսլամացում</i>		<i>forced conversion to Islam/ forced</i>
		<i>Islamization</i>
<i>~ հավասարեցում</i>		<i>forcible equalization</i>
<i>~ չուլման ենթարկել</i>		<i>assimilate</i>
ԲՈՆԿՈՒՄ	գ.	outbreak
(պատերազմի և այլն)		
ԲՈՆՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	violence
ԲՈՆԱՐԱՐՔ }		
ԲՐՅՈՒՍԵԼ	գ.	Brussels

– Գ. –

ԳԱԳԱԹ	գ.	top, summit
ԳԱԳԱԹ(Ն)ԱԺՈՂՈՎ	գ.	summit
ԳԱԶԱԶԱԾ	ա.	furious, infuriated, enraged
ԳԱԶԱՆ	գ.	beast
<i>շիկաք.</i>		brute, beast
ԳԱԶԱՆԱԲԱՐ	մ.	brutally, bestially, cruelly
ԳԱԶԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	brutality
(բարբարոսություն)		barbarity
(դաժանություն)		atrocious
(վայրագություն)		ferocity

ԳԱԼ (ժամանել, հասնել) <i>առաջ ~</i> <i>եզրակացություն ~</i>	բ.	come arrive <i>arise</i> <i>come to the conclusion, arrive at a conclusion</i>
ԳԱՀ <i>~ բարձրանալ</i>	գ.	throne <i>ascend the throne, come to the throne</i>
ԳԱՀԱՉՐԿՈՒՄ ԳԱՀԸՆԿԵՑՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	dethronement
ԳԱՀԸՆԿԵՑ	ա.	overthrown, dethroned
ԳԱՀԻՅ ԳՅԵԼ ԳԱՀԸՆԿԵՑ ԱՆԵԼ }	բ.	dethrone, overthrow
ԳԱՂԱՓԱՐ <i>~ ը հղացող և գործադրող</i>	գ.	idea <i>the conceiver and applier of the idea</i>
ԳԱՂԱՓԱՐԱԽՈՍ	գ.	ideologist
ԳԱՂԱՓԱՐԱԽՈՍԱԿԱՆ	ա.	ideological
ԳԱՂԱՓԱՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	ideology
ԳԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆ <i>~ պայքար</i>	ա.	ideological <i>ideological strife</i>
ԳԱՂԹ <i>~ ի ճամփա</i> <i>~ ի ճամփան բռնել</i>	գ.	migration/ emigration <i>the road of exile</i> <i>take the road of exile</i>
ԳԱՂԹԱԿԱՅԱՆ	գ.	deportee station, place of exile
ԳԱՂԹԱԿԱՆ <i>~ ների ճամբար</i>	գ.	migrant, emigrant <i>migration camp</i>
ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	emigration
ԳԱՂԹԱՇԽԱՐՀ	գ.	diaspora
ԳԱՂԹԵԼ (ապաստանել)	բ.	migrate take refuge
ԳԱՂԹՕՉԱԽ <i>հայկական ~</i>	գ.	colony <i>Armenian colony</i>
ԳԱՂՏՆԱԳԻՐ } ԾԱԾԿԱԳԻՐ }	գ.	cipher, cryptogram
ԳԱՂՈՒԹ <i>փախստականների ~</i>	գ.	colony <i>settlement</i>
ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ	ա.	colonial

ԳԱՂՈՒԹԱՏԵՐ	գ.	colonizer, colonist
ԳԱՂՈՒԹԱՏԻՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	colonialism
ԳԱՂՈՒԹԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	colonization
ԳԱՂՈՒԹԱՅՆԵԼ	բ.	colonize
ԳԱՂՈՒԹԱՅՈՒՄ	գ.	colonization
ԳԱՂՏՆԱԳՐՎԱԾ ՀՐԱՀԱՆԳՆԵՐ		ciphered orders/commands/ instructions
ԳԱՂՏՆԱԺՈՂՈՎ	գ.	secret/conspirative meeting
ԳԱՂՏՆԻ <i>գաղտնի փակ նիստ</i> <i>հույժ ~</i>	ա.	secret, confidential <i>secret session</i> <i>top secret</i>
ԳԱՂՏՆԻ ԳՈՐԾԱԿԱ- ԼՈՒԹՅՈՒՆ		Secret Service
ԳԱՂՏՆԻՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	secrecy, confidentiality
ԳԱՂՏՆԻՔ	գ.	secret
ԳԱՆԱԿՈԾԵԼ	բ.	fustigate, bastinado, cudgel
ԳԱՆԳ	կզմիւս.	skull
ԳԱՆԳԱՄԱՇԿԵԼ	բ.	scalp
ԳԱՆԳԱՏ	գ.	complaint
ԳԱՆԳԱՏՎԵԼ	բ.	complain (to somebody of something)
ԳԱՆՁՈՒՄ ՊԱՀՈՒՄ	գ.	taxation, levying of taxes
ԳԱՎԱՌ } ՄԱՐԶ }	գ.	province
ԳԱՎԱՌԱԿԱՆ	ա.	provincial
ԳԱՐՇԱՀՈՏ	ա.	fetid, stinking, putrid
ԳԱՐՇԱՀՈՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	stink, stench
ԳԱՐՇԵԼԻ (նողկալի) (զզվելի)	ա.	disgusting detestable loathsome
ԳԵՀԵՆ	գ.	Gehenna, hell
ԳԵՂՋՈՒԿ	գ.	peasant
ԳԵՆԵՐԱԼ ~ <i>գնդապետ</i> ~ <i>մայոր</i> ~ <i>նահանգապետ</i>	գ.	general <i>colonel general</i> <i>major general</i> <i>governor general</i>

ԳԵՏ <i>վարարած ~</i>	գ.	river, stream <i>overflowing river</i>
ԳԵՏԻՆ <i>գեղնին հավասարեցնել</i>	գ.	earth, soil, ground <i>raze to the ground</i>
ԳԵՐԱԳՆԱՀԱՏԵԼ	բ.	overestimate, overrate
ԳԵՐԱԳՆԱՀԱՏՈՒՄ	գ.	overestimation
ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ <i>~ հրամանավարություն</i>	ա.	supreme <i>High Command</i>
ԳԵՐԱԴԱՍԵԼ	բ.	prefer (to), give preference to
ԳԵՐԱԴԱՍԵԼԻ	ա.	preferable
ԳԵՐԱԴԱՍՈՒԹՅՈՒՆ } ԳԵՐԱԴԱՍՈՒՄ	գ.	preference, predilection
ԳԵՐԱԶԱՆՅԵԼ <i>(թվով)</i>	բ.	excel (in), surpass outnumber
ԳԵՐԱԶԱՆՅՈՒԹՅՈՒՆ <i>(գերադասություն)</i>	գ.	superiority preference
ԳԵՐԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆ	ա.	supernationalistic
ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	supremacy
ԳԵՐԱԿՇԻՌ ՈՒԺԵՐ		superior forces
ԳԵՐԱԿՇՈՒԵԼ } ԳԵՐԻՇԽԵԼ	բ.	predominate
ԳԵՐԱԿՇՈՒՈՂ } ԳԵՐԻՇԽՈՂ	ա.	predominant
ԳԵՐԱԿՇՈՒԹՅՈՒՆ <i>քվային ~</i>	գ.	prevalence, predominance <i>numerical superiority</i>
ԳԵՐԱՆԴԻ <i>~ով սպանել</i>	գ.	scythe <i>kill with scythes</i>
ԳԵՐԴԱՍՏԱՆ <i>ամբողջ ~ով հանդերձ</i>	գ.	extended family <i>all kin and kinsmen, kith and kin</i>
ԳԵՐԵԶՄԱՆ	գ.	grave, tomb
ԳԵՐԵՎԱՐԵԼ } ԳԵՐԻ ՎԵՐՅՆԵԼ	բ.	take sb prisoner/ captive
ԳԵՐԻ } ԳԵՐԵՎԱՐՎԱԾ ԱՆՁ	գ.	prisoner, captive
ԳԵՐԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆ } ՀԵԳԵՄՈՆԻԱ	գ.	hegemony
ԳԵՐԻՇԽԵԼ	բ.	prevail (over), predominate (over), dominate

ԳԵՐԽՆԴԻՐ	գ.	main/chief task
ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ	ա.	German
ԳԵՐՄԱՆԱՅԻ	գ.	German
ԳԵՐՄԱՆԻԱ	գ.	Germany
ԳԵՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	captivity
ԳԵՐՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆ	ա.	ultraconservative
ԳԵՐՏԵՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	superpower
ԳԹԱԼ	բ.	feel sorry (for), pity
ԳԹԱՌԱՏ (կարեկցող)	ա.	merciful compassionate
ԳԹԱՌԱՏՈՒԹՅՈՒՆ (կարեկցանք)	գ.	pity, mercy compassion
ԳԹԱՍԻՐՏ	ա.	kind-hearted, tender-hearted
ԳԹԱՍՐՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	tender-heartedness, kind- heartedness
ԳԹՈՒԹՅԱՆ ՔՈՒՅՐ		sister of charity
ԳԹՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	mercy
ԳԻԺ (հոգեկան հիվանդ)	ա.	mad, crazy insane
ԳԻՇԱՏԻՉ (գազան) ~ <i>թռչուն</i>	գ.	beast of prey <i>bird of prey</i>
ԳԻՏԱԿՅՈՒՄ	գ.	realization
ԳԼԽԱԿՈՐՈՒՅՍ	ա.	panic-stricken, scared out of one's senses/wits
ԳԼԽԱՀԱՐԿ	գ.	capitation
ԳԼԽԱՆՈՅ } ԿՆԳՈՒՂ }	գ.	hood
ԳԼԽԱՎՈՐ	ա.	main, chief, principal
ԳԼԽԱՎՈՐԱՊԵՍ	մ.	chiefly, mainly
ԳԼԽԱՏԵԼ	բ.	behead, execute, cut the head, decapitate
ԳԼԽԱՏՈՒՄ	գ.	beheading, decapitation
ԳԼԽՈՎ ՀԱՏՈՒՅԵԼ		stake one's life on sth, answer (for sth) with one's life
ԳԼՈՐԱԼ ~ <i>հիշողություն</i>	ա.	global <i>global memory</i>

ԳԼՈՐԵԼ <i>սարից ցած ~</i>	բ.	roll <i>roll sb downhill/down the hill</i>
ԳԼՈՐՎԵԼ <i>սարից ցած ~</i>	բ.	roll down/over, slide, slip <i>slide/roll downhill</i>
ԳԼՈՒԽ <i>~ը ցրիվ պալ</i> <i>~ը քարով փշրել</i> <i>~ը կայցնով 4 մասի բաժանել</i> <i>~ը կայցնով ջարդել</i> <i>~ը՝ վիզը կտրել</i>	գ.	head <i>shatter the head</i> <i>crush the victim's head with stones</i> <i>divide the head into 4 parts with an axe</i> <i>break the head with an axe</i> <i>cut off the victim's head (neck)</i>
ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ	ա.	rural
ԳՆԱԼ (հաճախել) (մեկնել, հեռանալ) (ոտքով)	բ.	go attend start, leave walk
ԳՆԴԱԿԱԶԱՐԵԼ	բ.	shoot, execute
ԳՆԴԱԿԱԶԱՐՈՒԹՅՈՒՆ } ԳՆԴԱԿԱԶԱՐՈՒՄ }	գ.	execution
ԳՆԴԱՊԵՏ	գ.	colonel
ԳՆԴԱՅԻՐ <i>զնդացրային կրակ</i>	գ.	machine-gun <i>machine-gun fire</i>
ԳՆԶՈՒ	գ.	Gypsy, Gipsy
ԳՈՀ (բավարարված)	ա.	content (with), pleased (with) satisfied (with)
ԳՈՀԱՅՆԵԼ	բ.	satisfy, please
ԳՈՀՈՒՆԱԿՈՒԹՅԱՔ	մ.	with satisfaction
ԳՈՀՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ } ԲԱՎԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	satisfaction
ԳՈՂԳՈԹԱ	գ.	Golgotha
ԳՈՄԱՂԲ	գ.	manure, dung
ԳՈՅԱԿՅԵԼ	բ.	coexist
ԳՈՅԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	coexistence
ԳՈՅԱՄԱՐՏ } ԳՈՅԱՊԱՅՔԱՐ }	գ.	fight for survival, struggle for existence / survival
ԳՈՅԱՏԵՎՈՒՄ } ՈՂՋ ՄՆԱԼԸ }	գ.	survival
ԳՈՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	existence

ԳՈՆԵ	վ.	at least, if only
ԳՈՐԳ	գ.	carpet, rug
ԳՈՐԾ	գ.	work
<i>մշտական ~</i>		<i>permanent work</i>
ԳՈՐԾԱԳԻՐ	ա.	executive
<i>~ տնօրեն</i>		<i>executive director</i>
ԳՈՐԾԱԳՐԵԼԻ	ա.	applicable, suitable
ԳՈՐԾԱԾԵԼ	բ.	use, make use (of)
ԳՈՐԾԵԼ	բ.	act, function, operate
<i>հանցանք ~</i>		<i>commit a crime</i>
<i>սխալ ~</i>		<i>make a mistake</i>
ԳՈՐԾԸՆԿԵՐ	գ.	partner, colleague
ԳՈՐԾԻՔ	գ.	instrument, tool, implement
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	action, operation
(արարք)		act, deed
<i>ռազմական ~</i>		<i>hostilities, military operations</i>
ԳՈՐԾՈՐ	գ.	factor
ԳՈՐԾՈՒՆ ՄԱՍՆԱԿ- ՅՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՆԱԼ		take an active part
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	activity, activities, career, work
ԳՎԱՏԵՄԱԼԱ	գ.	Guatemala
ԳՏՆԵԼ	բ.	find
(համարել)		consider, find
(հայտնաբերել)		discover, find out, detect
ԳՏՆՎԵԼ	բ.	be situated/located
ԳՐԱՍՏ (բեռնակիր կենդանի)	գ.	pack animal
ԳՐԱՎԵԼ	բ.	seize, capture, occupy
<i>ուշադրություն ~</i>		<i>attract attention</i>
ԳՐԱՎՄԱՆ ՕՐԵՆՔ		Law on Expropriation and Confiscation
ԳՐԱՎՅԱԼ }	ա.	occupied
ԳՐԱՎՎԱԾ }		
ԳՐԱՔՆՆԻՉ	գ.	censor
ԳՐԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	censorship
<i>գրաքննության ենթարկել</i>		<i>censor</i>
ԳՐԳՈՒԵԼ	բ.	incite, provoke
(առաջացնել)		rouse, arouse, stir
<i>դեմ ~</i>		<i>incite sb against, set sb against, instigate</i>

ԳՈՒԹ (խղճահարություն) (կարեկցանք)	գ.	mercy pity compassion
ԳՈՒԺԵԼ	բ.	inform bad/mournful/grievous news, give/break sad news
ԳՈՒՄԱՐՏԱԿ	գ.	battalion
ԳՈՒՅՔ	գ.	property, belongings
ԳՈՒՅՔԱԳՐՈՒՄ	գ.	making inventory, taking stock
ԳՈՒՆԴ	գ.	regiment
ԳՈՒՅԵ	վ.	perhaps, maybe, possibly, very likely

– Դ –

ԴԱԳԱՆԱԿ	գ.	cudgel, bludgeon
ԴԱԴԱՐ (հանգիստ) (ընդմիջում)	գ.	rest, peace interruption, break, interval, pause
ԴԱԴԱՐԵԼ (վերջ տալ, ավարտել)	բ.	stop, come to a stop, cease give up, end
ԴԱԴԱՐԵՅՆԵԼ (կանգնեցնել) (վերջ տալ, ավարտել)	բ.	stop, cease, discontinue, terminate put an end (to), bring to a stop
ԴԱԺԱՆ (անողորմ) (անտանելի) (բիրտ, վայրագ) (զարհուրելի)	ա.	fierce, ferocious, violent severe, stern intolerable, unbearable cruel brutal
ԴԱԺԱՆԱՔԱՐ } ԴԱԺԱՆՈՐԵՆ }	մ.	fiercely, cruelly, severely
ԴԱԺԱՆԱՔԱՐՈ (վայրագ) (կատաղի)	ա.	fierce, ferocious brutal truculent
ԴԱԺԱՆԱՄՈԼՈՒԹՅՈՒՆ } ՍԱԴԻՉՄ }	գ.	sadism
ԴԱԺԱՆՈՒԹՅՈՒՆ (անողորմություն) (վայրագություն) <i>իրվք. հանցագործության ~</i>	գ.	cruelty, rigour severity, sternness brutality, savageness <i>severity of an offence</i>
ԴԱՀԻՃ	գ.	executioner, hangman, headsman <i>ի/իք. butcher</i>

ԴԱՀՃԱՊԵՏ	գ.	head/chief executioner, hangman/headsman
ԴԱՄԱՍԿՈՍ	գ.	Damascus
ԴԱՆԱԿ	գ.	knife
ԴԱՆԴԱԳ	ա.	slow, unhurried
~ մահ	ս.	<i>slow death</i>
ԴԱՆԻԱ	ս.	slowly, unhurriedly
ԴԱՆԻԱ	գ.	Denmark
ԴԱՆԻԱԿԱՆ	ա.	Danish
ԴԱՆԻԱՅԻ	գ.	Dane
ԴԱՇԻՆՔ	ա.	Danish
ԴԱՇԻՆՔ	գ.	alliance, union
ԴԱՇՆԱԳԻՐ	գ.	treaty, convention, agreement
ըստ դաշնագրի = դաշնագրի համաձայն		<i>under the treaty = according to the treaty</i>
~ կնքել		<i>conclude a treaty</i>
~ ստորագրել		<i>sign a treaty</i>
ԴԱՇՆԱԿ } ԴԱՇՆԱԿՑԱԿԱՆ }	գ.	member of the Armenian Revolutionary Federation (Dashnak) Party, Dashnak
ԴԱՇՆԱԿԻՑ	գ.	ally
	ա.	allied
ԴԱՇՆԱԿՑԱՅԻՆ	ա.	allied, inter-allied, federative, federal
ԴԱՇՆԱԿՑԵԼ	բ.	conclude an alliance
(դաշինք կազմել)		make an alliance
(դաշինքի միության մեջ մտնել)		enter into an alliance
ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ (ֆեդերացիա)	գ.	alliance, union, coalition
		federation, confederation, confederacy
ԴԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	federation
ԴԱՇՈՒՅՆ	գ.	dagger
ԴԱՇՈՒՆԱՀԱՐԵԼ	բ.	stab with a dagger
ԴԱՇՈՒՆԱՀԱՐՈՒՄ } ԴԱՇՈՒՆԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	daggerstabbing
ԴԱՋԵԼ	բ.	tattoo
~ կապույտ քանաքով տղաների ձեռքը, կանանց, աղջիկների երեսը մինչև պորտը		<i>tattoo with blue ink the boys' hands, the face of women and girls down to the navel</i>

ԴԱՌԸ (տխուր, վշտալի) ~ <i>արցունքներ</i> ~ <i>ճակատագիր</i> ~ <i>ճշմարտություն</i>	ա.	bitter miserable, sorrowful, sad <i>bitter tears</i> <i>hard/cruel lot</i> <i>bitter truth</i>
ԴԱՌՆԱԼ (դիմել) (վերածվել)	բ.	become, turn address, apply (to) turn (into), change (into), become
ԴԱՍԱԼԻՔ	գ.	deserter
ԴԱՍԱԼՔԵԼ	բ.	desert, abandon
ԴԱՍԱԼՔՈՒԹՅՈՒՆ } ԴԱՍԱԼՔՈՒՄ	գ.	desertion
ԴԱՍԱԿ	գ.	platoon
ԴԱՎԱԳԻՐ	գ.	plotter, conspirator
ԴԱՎԱԳՐԵԼ	բ.	intrigue, conspire
ԴԱՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ } ~ <i>կազմակերպել</i>	գ.	conspiracy, plot <i>plot</i>
ԴԱՎԱՃԱՆ	գ.	traitor, betrayer
ԴԱՎԱՃԱՆԱԿԱՆ	ա.	treacherous, perfidious
ԴԱՎԱՃԱՆԵԼ	բ.	betray
ԴԱՎԱՃԱՆՈՒԹՅՈՒՆ } (անհավատարմություն) <i>հայրենիքի</i> ~	գ.	treachery, betrayal, treason faithlessness, disloyalty <i>high treason</i>
ԴԱՎԱՆԱՆՔ	գ.	faith, belief, religion
ԴԱՎԱՆԱՓՈԽ } ՀԱՎԱՏԱՓՈԽ	ա./գ.	apostate
ԴԱՎԱՆԱՓՈԽԵԼ՝ ՆՈՐ ԿՐՈՆԻ ԴԱՐՁՆԵԼ	բ.	convert
ԴԱՎԱՆԱՓՈԽՎԱԾ } ՀԱՎԱՏԱՓՈԽՎԱԾ } ԿՐՈՆԱՓՈԽՎԱԾ	ա.	apostatized
ԴԱՎԱՆԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	apostasy
ԴԱՏ <i>արդար</i> ~ <i>հեղինակողների</i> ~ <i>ը</i> ~ <i>բացել</i> ~ <i>ը փանուլ փալ</i> ~ <i>ը շահել</i> ~ <i>ի փալ</i> ~ <i>ից խուսափել</i>	գ.	trial, legal action <i>just/fair trial</i> <i>the verdict of posterity</i> <i>bring a suit/an action (against)</i> <i>lose one's case</i> <i>win the case</i> <i>sue/prosecute somebody, put on trial</i> <i>evade the suit</i>

ԴԱՏԱԲԺՇԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	forensic medicine
ԴԱՏԱԽԱՉ	գ.	public prosecutor/procurator
գլխավոր ~		<i>chief prosecutor, procurator general</i>
ԴԱՏԱԿԱՆ	ա.	judicial, legal, forensic
~ գործողություն		<i>judicial act</i>
~ կարգով		<i>in legal form</i>
~ համակարգ		<i>judicial system</i>
~ փորձագետ		<i>forensic expert</i>
~ քննություն		<i>judicial inquiry, legal investigation</i>
ԴԱՏԱՊԱՇՏՊԱՆ	գ.	<i>հրվ. (defence) advocate, counsel for the defence, barrister, (trial) attorney</i>
ԴԱՏԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	<i>հրվ. defence</i>
ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԼ	բ.	sentence (to), condemn (to), convict
~ ազատագրվեման` բանտարկության		<i>sentence to imprisonment</i>
անհաջողության ~		<i>doom/condemn to failure</i>
մահվան ~		<i>sentence/doom/condemn to death</i>
տուգանքի ~		<i>fine</i>
հենակա կարգով մահվան		<i>be sentenced to death by default/ in absentia</i>
դատապարտվել		
ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԼԻ	ա.	blameworthy, blameable
(պարսավելի)		reprehensible
ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՂ	ա.	<i>հրվ. chargeable</i>
ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒՄ	ա.	condemnatory
	գ.	blame, censure
		<i>հրվ. conviction, sentence, condemnation</i>
ԴԱՏԱՊԱՐՏՎԱԾ	ա.	doomed
մահվան ~		<i>doomed to death</i>
ԴԱՏԱՍՏԱՆ	գ.	reprisal, verdict
ԴԱՏԱՎՃԻՌ	գ.	<i>հրվ. sentence, judgment/ judgement</i>
ԴԱՏԱՐԱՆ	գ.	law-court, court
առաջին աստիճանի ~		<i>court of first instance</i>
զինվորական ~		<i>court martial</i>
հաշտարար ~		<i>court of arbitration</i>
ռազմադաշտային ~		<i>court martial</i>
վերաքննիչ ~		<i>court of appeal</i>
ԴԱՏԱՎՈՐ	գ.	judge, magistrate
ԴԱՐ	գ.	century, era
(դարաշրջան)		age

ԴԱՐԱԿԱԶՍԻԿ	ա.	epochal, epoch-making
ԴԱՐԱՆԱԿԱԼԵԼ	բ.	lie in ambush/in wait
ԴԱՐԱՆԱԿԱԼՈՒՄ	գ.	ambush
ԴԱՐԱՎՈՐ (հնամյա)	ա.	age-long, centuries-old ancient
ԴԱՐԵՐ ՇԱՐՈՒՆԱԿ		for ages/centuries
ԴԱՐՉՅԱԼ (կրկին) կրկին ու կրկին	մ.	again once again/more again and again
ԴԵԳԵՐԵԼ	բ.	roam, wander, stray, rove
ԴԵԳԵՐՈՒՄ	գ.	roaming, wandering
ԴԵԿՐԵՏ ՀՐԱՄԱՆԱԳԻՐ }	գ.	decree
ԴԵՄ (ԴԻՄԱՅ) (<i>ընդդեմ</i>) <i>երեկոյան ~</i> <i>իրար ~</i> <i>քեր և ~</i>	կ.	opposite <i>against</i> <i>towards evening</i> <i>face to face</i> <i>for and against, pros and cons, pros</i> <i>and contra</i> <i>fight against sth</i> <i>oppose/ act against</i> <i>be against, have sth against, mind</i>
<i>պայքարել որևէ բանի ~</i> <i>~ զնալ</i> <i>~ լինել</i>		
ԴԵՄՈԿՐԱՏ	գ.	democrat
ԴԵՄՈԿՐԱՏԱԿԱՆ	ա.	democratic
ԴԵՄՈԿՐԱՏԻԱ	գ.	democracy
ԴԵՄՔ (եքեա) (անձ)	գ.	face person, personality
ԴԵՊԻ	կ.	towards
ԴԵՊԸ (իրադարձություն) (հանգամանք) (դիպված) <i>ամեն ~ում</i>	գ.	event, incident, occurrence circumstance case <i>in any case, anyhow, anyway, at</i> <i>any rate</i> <i>in such a case, in that case</i> <i>accident</i> <i>otherwise</i> <i>on no account, by no means, in no</i> <i>way</i> <i>in case of sth, in the event of</i>
<i>այդպիսի ~ում</i> <i>դժբախտ ~</i> <i>հակառակ ~ում</i> <i>ոչ մի ~ում</i>		
<i>որևէ բանի ~ում</i>		

ԴԵՌԵՎՍ (առայժմ) (մինչև այժմ) (տակավին)	մ.	still for the present so far, for the time being still, not yet
ԴԵՍՊԱՆ <i>արքայապետ կ լիազոր ~</i>	գ.	ambassador <i>ambassador extraordinary and plenipotentiary</i>
ԴԵՍՊԱՆԱԺՈՂՈՎ	գ.	conference, congress
ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ	ա.	ambassadorial, embassy
ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ	գ.	embassy
ԴԵՍՊԱՆՈՐԴ	գ.	envoy
ԴԵՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	embassy
ԴԵՎ	գ.	demon, devil, monster
ԴԵՐ ԶՈՐ	գ.	Deir-el-Zor/ Deir er Zor/ Deir az - Zor
ԴԵՐՎԻՇ	գ.	dervish
ԴԺԲԱԽՏ } ԹՇՎԱՌ } <i>~ պարտախար</i>	ա.	unhappy, unfortunate miserable, unlucky <i>accident</i>
ԴԺԲԱՆՏԱԲԱՐ	մ.	unfortunately, unhappily
ԴԺԲԱՆՏԱՅՆԵԼ (թշվառացնել)	բ.	make unhappy make miserable
ԴԺԳՈՀՈՒԹՅՈՒՆ (անբավարարվածություն)	գ.	displeasure dissatisfaction, discontent
ԴԺԿԱՄ	ա.	unwilling
ԴԺԿԱՄՈՐԵՆ } ԴԺԿԱՄՈՒԹՅԱՄԲ }	մ.	unwillingly
ԴԺՈՒՆԱՅԻՆ <i>փիլի</i> (զարհուրելի, դժվային)	ա.	hellish fearful, infernal
ԴԺՈՒՆՔ	գ.	hell
ԴԺՎԱՐ (ծանր, տանջալից)	ա.	difficult, hard arduous, painful, distressing
ԴԺՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ <i>մեծ դժվարությամբ</i>	գ.	difficulty, trouble <i>with great difficulty</i>
ԴԻԱԿ } ԴԻ }	գ.	corpse, dead body
ԴԻԱԿԱՊՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	pillage, marauding

ԴԻԱՐԲԵՔԻՐ (ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏ)	գ.	Diarbekir, Diarbakir, Diyarbekir (Tigranakert)
ԴԻԶԵՆՏԵՐԻԱ	գ.	dysentery
ԴԻԼԵՏԱՆՏ	գ.	dilettante (<i>pl.</i> dilettanti)
ԴԻՄԱԳՐԱՎԵԼ (դիմադրել)	բ.	withstand resist
ԴԻՄԱԳՐԱՎՈՒՄ	գ.	counteraction, resistance
ԴԻՄԱԴԻՐ	ա.	opposing, resisting
ԴԻՄԱԴՐԵԼ (հակառակվել)	բ.	resist oppose, object (to)
ԴԻՄԱԴՐՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	resistibility, resistance
ԴԻՄԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	resistance
ԴԻՄԱԿ ՔՂԱՍԻԴ }	գ.	mask
ԴԻՄԱԿԱՅԵԼ	բ.	ward off the danger
ԴԻՄԱՆԱԼ	բ.	bear, stand, endure, tolerate, suffer
ԴԻՄԱՅ (առջև)	կ.	opposite in front of
ԴԻՄԱՅԿՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ բարոյակամ ~	գ.	endurance <i>fortitude</i>
ԴԻՆԱՍՏԻԱ	գ.	dynasty
ԴԻՆԱՍՏԻԱԿԱՆ	ա.	dynastic
ԴԻՊՈՒԿԱՀԱՐ	գ.	sharpshooter, sniper
ԴԻՎԱՆ սլով. (գրասենյակ)	գ.	archives collection of historical documents office
ԴԻՎԱՆԱԳԵՏ	գ.	diplomat, diplomatist
ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ~ հարաբերություններ	ա.	diplomatic <i>diplomatic relations</i>
ԴԻՎԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	diplomacy
ԴԻՎԵՐՍԻԱ	գ.	sabotage, subversive activity <i>nql.</i> diversion
ԴԻՎԵՐՍԻՈՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ		act of sabotage
ԴԻՎԻԶԻԱ	գ.	<i>nql.</i> division

ԴԻՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	premeditation, forethought, intention, intent <i>criminal intent</i>
<i>հանցավոր ~</i>		
ԴԻՏՄԱՄԲ	մ.	deliberately, purposely, on purpose
ԴԻՏՈՐԴ	զ.	observer
<i>~ երկիր</i>		<i>observer country</i>
ԴԻՐՔ	զ.	stand, position
դիրք՝ դեր (հասարակության մեջ)	զ.	standing
<i>հշխող ~</i>		<i>dominating position</i>
ԴԻՐՔՈՐՈՇՈՒՄ	զ.	stand, position
ԴՈՂԱԼ (սարսռել)	բ.	tremble, shiver shudder
ԴՈՂԱՅՆԵԼ	բ.	shiver, feel feverish, shake, tremble, shudder
ԴՈՂԷՐՈՅՔ	զ.	fever
ԴՐԱԾՈ	զ.	henchman, placeman
ԴՐԱՄԱՀԱՎԱՔ	զ.	fund-raising
ԴՐԱՅԻ	զ.	neighbor
ԴՐԱՅԻԱԿԱՆ	ա.	neighborly
ԴՐԱՅԻՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	neighborhood, vicinity
ԴՐԴԱՊԱՏՃԱՌ } ՇԱՐԺԱՌԻԹ	զ.	motive/cause
ԴՐՍԵՎՈՐՈՒՄ	զ.	manifestation, display
ԴՐՈՒԹՅՈՒՆ (իրադրություն)	զ.	condition, state situation
ԴՈՒՍՏՐ	զ.	daughter

– Ե –

ԵԳԻՊՏԱԲԱՆ }		
ԵԳԻՊՏԱԳԵՏ }	զ.	Egyptologist
ԵԳԻՊՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	Egyptology
ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ	ա.	Egyptian
ԵԳԻՊՏԱՀԱՅ	զ./ա.	Egyptian Armenian
ԵԳԻՊՏՈՍ	զ.	Egypt

ԵԶԱԿԻ	ա.	unique
ԵԶԱԿԻՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	uniqueness
ԵԶՐԱԿԱՑՆԵԼ	բ.	conclude, infer
ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	conclusion, inference
<i>անհիմն ~</i>		<i>false conclusion</i>
<i>~ անել</i>		<i>come to the conclusion</i>
<i>կգրահայտության գալ՝ հանգել</i>		<i>come to a conclusion, arrive at a conclusion</i>
ԵԹԵ	2.	if
<i>~ նույնիսկ՝ անգամ</i>		<i>even if</i>
<i>այն դեպքում ~</i>		<i>in case</i>
<i>~ ոչ</i>		<i>if not, otherwise</i>
ԵԹՈՎՊԻԱ	գ.	Ethiopia
ԵԼԴԸԶ (Սուլթանի պալատը)		Yildiz
ԵԼՈՒԶԱԿ	գ.	robber, brigand, bandit
ԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ } ՀՈԳԵՎՈՐ	ա.	clerical
ԵԿԵՂԵՅԻ	գ.	church
ԵԿՎՈՐ	գ.	newcomer, stranger, visitor
	ա.	alien, strange
ԵՂԲԱՅՐ	գ.	brother
ԵՂԲԱՅՐԱԿԱՆ	ա.	brotherly, fraternal
ԵՂԲԱՅՐԱՍՊԱՆ	գ.	fratricide
	ա.	fratricidal
ԵՂԲԱՅՐԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	fratricide
ԵՂԵՌՆ (ոճիք)	գ.	genocide, slaughter, carnage,
ՄԵՃ ԵՂԵՌՆ		crime
<i>~ի զոհեր</i>		<i>the Great Crime</i>
<i>~ի զոհերի հուշարձան</i>		<i>victims of genocide</i>
ԵՂԵՐԱԳՈՐԾ } ԵՂԵՌՆԱԳՈՐԾ	գ.	villain, scoundrel, miscreant,
		criminal
ԵՂԵՌՆԱԳՈՐԾ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ		atrocious activity
ԵՂԵՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ } ԵՂԵՌՆԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	genocide, villainy, crime, atrocity
ԵՂԵՐԱԿԱՆ	ա.	tragic, tragical

ԵՆԹԱՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ } ԵՆԹԱՀԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ } ԵՆԹԱՀԱՆՁՆԱԿՈՄԻՏԵ }	գ.	subcommittee, subcommission
ԵՆԹԱՐԿԵԼ <i>իրեն ~</i>	բ.	subdue <i>subject to</i>
ԵՆԻՉԵՐ	գ.	janissary, janizary, yenicheri
ԵՆԻՉԵՐԱԿԱՆ	ա.	janissarian, janizarian
ԵՌԱԿԻ ՎԵՐԱՔԵՐՄՈՒՆՔ		triple attitude
ԵՌԱԿՈՂՄ	ա.	three-sided, tripartite
ԵՌԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	triumvirate
ԵՍԱԿԵՆՏՐՈՆ	ա.	self-centered
ԵՎՐԱԽՈՐՀՈՒՐԴ	գ.	European Council
ԵՎՐԱՀԱՄԱՅՆՔ	գ.	European Union
ԵՎՐԱՊԱՌԼԱՍԵՆՏ	գ.	European Parliament, Europarlament
ԵՎՐՈՊԱ	գ.	Europe
ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ	ա.	European
ԵՎՐՈՊԱՑԻ	գ.	European
ԵՐԱԺԻՇՏ	գ.	musician
ԵՐԱՆՏԱԳԵՏ	ա.	grateful, thankful
ԵՐԱՆՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	gratitude, thankfulness, acknowledgement
ԵՐԱՆՏԱՄՈՌ	ա.	ungrateful, thankless, unthankful
ԵՐԱՆՏԱՄՈՌՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	ingratitude
ԵՐԱՆՏԱՊԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	gratitude, thankfulness, indebtedness
ԵՐԱՆԱՎԵՏ } ԵՐԱՆԵԼԻ }	ա.	blissful, blessed
ԵՐԱՇԽԱՎՈՐ	գ.	guarantee, guarantor
ԵՐԱՇԽԱՎՈՐԵԼ	բ.	guarantee, recommend
ԵՐԱՇԽԻՔ	գ.	guarantee
ԵՐԲԵՄՆ	մ.	sometimes, at times, (every) now and then
(Ժամանակ առ ժամանակ)		from time to time

ԵՐՔԵՄՆԻ (նախկին) ~ նախարար	ա.	former, one time, ex-, former <i>ex-minister, former-minister</i>
ԵՐԴՈՒՄ	գ.	oath, vow
ԵՐԴՎԵԼ	բ.	vow, swear
ԵՐԵԽԱ	գ.	child (<i>pl.</i> children)
ԵՐԵՍ	գ.	face
ԵՐԵՎԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ~ ից դուրս	գ.	imagination <i>beyond imagination</i>
ԵՐԵՎԵԼԻ ~ սնչիկնք	ա.	eminent, distinguished, outstanding <i>the celebrities, the notables</i>
ԵՐԵՎՈՒՅԹ	գ.	phenomenon (<i>pl.</i> phenomena)
ԵՐԹ ջահերով ~ հաղթական~	գ.	march, parade, procession <i>torch-light procession</i> <i>triumphant march</i>
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ	գ. ա.	young man/person young, youthful
ԵՐԻՏԹՈՒՐՔԵՐ	գ. հոգն.	Young Turks
ԵՐԿԱԿԻ ԿԵՂԾԻՔ		double falsification
ԵՐԿԱՐԱՏԵՎ	ա.	long-term
ԵՐԿԳԻՄԻ	ա.	ambiguous, equivocal
ԵՐԿԵՐԵՍԱՆԻ	ա.	double-faced, two-faced
ԵՐԿԸՆՏՐԱՆՔ	գ.	dilemma
ԵՐԿԻՍԱՍՏ	ա.	ambiguous, equivocal
ԵՐԿԻՆՔ բաց երկնքի տակ	գ.	sky, heaven in the open (air)
ԵՐԿԻՐ (ցամաք) (վայր) հայրենի ~	գ.	country land landplace <i>native home/land</i>
ԵՐԿԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	dialogue
ԵՐԿԿՈՂՍԱՆԻ ~ համաշայնություն	ա.	double-sided, bilateral, two-way, bipartite <i>bilateral agreement</i>
ԵՐԿՄՏԵԼ ստանց ~ ու	բ.	hesitate <i>without hesitation</i>

ԵՐԿՊԱՌԱԿՏՈՒՄ ԵՐԿՊԱՌԱԿՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	split, cleavage, dissidence, discord
ԵՐԿՈՒՍՏԵՔ	ա.	mutual, reciprocal
~ <i>համաշայնությամբ</i>	մ.	mutually, reciprocally <i>by mutual consent</i>
ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ	գ.	Jerusalem
ԵՓԵԼ (պատրաստել)	բ.	boil cook, make
ԵՓՐԱՏ	գ.	Euphrates

– Զ –

ԶԱԶՐԵԼԻ (զարշելի) (նողկալի) (ստոր)	ա.	nasty, foul, bad loathsome infamous, vile mean
ԶԱՅՐԱՆԱԼ (կատաղել) (զայրույթով լցվել)	բ.	be indignant (at sth, with sb), be/ get/grow angry (with sb, at/about sth) be outraged, become furious (with) be filled with indignation
ԶԱՅՐԱՑՆԵԼ (կատաղեցնել)	բ.	anger, make angry infuriate
ԶԱՅՐԱՑՈՒՑԻՉ	ա.	scandalous, shocking
ԶԱՅՐՈՒՅԹ (կատաղություն)	գ.	indignation, anger fury, rage
ԶԱՆԳՎԱԾԱՐԱՐ	մ.	en masse, on a mass scale
ԶԱՆԳՎԱԾԱՅԻՆ ~ <i>լրատվամիջոցներ</i> ~ <i>բնույթ ունենալ</i> <i>զանգվածային բռնություններ</i>	ա.	mass, large scale, massive <i>mass media</i> <i>be of massive character</i> <i>mass violences</i>
ԶԱՎԱԿ (մանկիկ) (որդի) (ժառանգ)	գ.	child baby son offspring, descendant, heir
ԶԱՎԹԵԼ (նվաճել, գրավել) (ճանկել) (խլել, յուրացնել)	բ.	conquer, subjugate, subdue seize, capture take possession, appropriate
ԶԱՎԹԻՉ (նվաճող) (ներխուժող)	գ.	aggressor, usurper conqueror invader, occupant

ՁԱՎԹՈՒՄ (գրավում)	գ.	capture occupation
ՁԱՏԵԼ (բաժանել)	բ.	detach, separate disjoin
ՁԱՏՈՒՄ	գ.	separation
ՁԱՐԳԱՆԱԼ (առաջ գնալ, առաջադիմել)	բ.	develop progress, advance, get on
ՁԱՐԳԱՅԱԾ <i>բազմակողմանի ~</i>	ա.	developed <i>versatile</i>
ՁԱՐԳԱՅՈՒՄ	գ.	development, growth, progress
ՁԱՐԴ	գ.	ornament, adornment
ՁԱՐՁԱՆԴ ~ <i>ազդել</i> ~ <i>զգալ</i>	գ.	terror, horror <i>frighten, terrify, horrify</i> <i>be terrified/horrified</i>
ՁԱՐԹՈՒՔ	գ.	mental renaissance, awake, awakening
ՁԱՐԿ	գ.	blow, stroke, hit
ՁԱՐԿԵԼ (հարվածել) (բաբախել) (մտրակով) (ոտքով)	բ.	blow, strike beat, throb lash, slash kick
ՁԱՐՀՈՒՐԱՆՔ	գ.	dread, awe, fright, horror
ՁԱՐՀՈՒՐԵԼ	բ.	be terrified/horrified
ՁԱՐՀՈՒՐԵԼԻ	ա.	terrible, horrible, dreadful, frightful
ՁԱՐՀՈՒՐԵՑՆԵԼ (ահաբեկել) (սարսափ ներշնչել)	բ.	terrify, horrify dismay awe
ՁԱՐՀՈՒՐԵՑՈՒՑԻՉ	ա.	terrifying, horrific, awesome
ՁԱՐՄԱՆԱԼԻ	ա.	astonishing, surprising, amazing
ՁԱՐՄԱՅԱԾ	ա.	astonished, surprised, amazed
ՁԱՐՄԱՅՆԵԼ	բ.	astonish, surprise, amaze
ՁԳՈՒՇԱՆԱԼ	բ.	beware, take care, be careful of
ՁԳՈՒՇԱՅՆԵԼ	բ.	warn, caution
ՁԳՈՒՇԱՅՈՒՄ	գ.	warning, caution
ՁԵԿՈՒՑԱԳԻՐ	գ.	memeorandum (<i>pl.</i> memoranda), report, prior

ՁԵՆՔ	գ.	arms, weapon(s)
ՁԵՅԹՈՒՆ	գ.	Zeytoun/Zeytoon
ՁԵՅԹՈՒՆՑԻ	գ.	Zeitouni
ՁԵՐԾ ՊԱՀԵԼ		keep (from), preserve (from), guard (against)
ՁՁՎԱՆՔ	գ.	disgust, loathing
ՁՁՎԵԼԻ (նողկալի)	ա.	disgusting, loathsome vile, repulsive
ՁԻՆԱԴԱԴԱՐ	գ.	<i>nūqū</i> . armistice, ceasefire, truce
ՁԻՆԱԹԱԳ ~ <i>սնեղ</i>	ա.	disarmed <i>disarm</i>
ՁԻՆԱԹԱԳԵԼ	բ.	disarm
ՁԻՆԱԿՅԵԼ (դաշնակցել)	բ.	be companions-in-arms/comrades- in-arms be allies
ՁԻՆԱՀԱՎԱՔ	գ.	arm-collecting
ՁԻՆԱՄԹԵՐՔ	գ.	ammunition
ՁԻՆԱՊԱՐՏ	գ.	conscript
ՁԻՆԱՊԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	conscription
ՁԻՆՎԱԾ ~ <i>ուժեք</i>	ա.	armed <i>armed forces</i>
ՁԻՆՎԵԼ	բ.	arm
ՁԻՆՎՈՐ	գ.	soldier, warrior, fighter
ՁԻՆՎՈՐԱԳՐԵԼ	բ.	enlist, levy, conscript
ՁԻՆՎՈՐԱԿԱՆ ՀԱՎԱՔԱ- ԳՐՄԱՆ ԾԱԾԿՈՒՅԹԻ ՏԱԿ		under the cover of recruitment
ՁՂՁԱԼ	բ.	repent, regret
ՁՂՁՈՒՄ	գ.	repentance, regret
ՁՄՅՈՒՌՆԻԱ	գ.	Smyrna
ՁՈՀ ~ <i>զնայ</i> ~ <i>դարձնել</i> ~ <i>դառնալը</i> = ~ <i>զնալը</i> <i>անհաշիվ</i> ~ <i>եք</i>	գ.	victim <i>fall victim (to)</i> <i>victimize</i> <i>victimization</i> <i>innumerable victims</i>
ՁՈՀԱՐԵՐԵԼ	բ.	sacrifice, make a sacrifice, make an offering

ՉՈՀԱՔԵՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	immolation
ՉՈՀՎԵԼ	բ.	fall victim, perish
ՉՈՐԱԿՈՉ	գ.	recruitment
ՉՈՐԱԿՈՉԵԼ	բ.	enlist, recruit
ՉՈՐԱԿՈՉՎԵԼ	բ.	be enlisted, be called up
ՉՈՐԱՀԱՎԱՔ	գ.	mobilization
ՉՈՐԱՄԱՍ	գ.	military unit
ՉՈՐԱՆՈՅ	գ.	(military) barracks
ՉՈՐԱՊԵՏ } ՉՈՐԱՎԱՐ }	գ.	general, commander, military leader
ՉՈՐԱՐՇԱՎ	գ.	manoeuvre
ՉՈՐԱՅՐԵԼ	բ.	demobilize
ՉՈՐԱՅՐՈՒՄ	գ.	demobilization
ՉՈՐԱՅՐՎԵԼ	բ.	be/get demobilized
ՉՈՐՔ	գ.	army, troops, forces
ՉՏԱՐՅՈՒՆ	ա.	pure-blooded
ՉՐԿԱՆՔ	գ.	destitution, deprivation, privation
ՉՐԿԵԼ	բ.	deprive, rob (of)
ՉՐԿՎԱԾ	ա.	deprived/devoid/void of
ՉՐԿՎԵԼ	բ.	lose, be deprived (of)
ՉՈՒՏ	ա.	pure, mere
~ ճշմարտություն		<i>real/exact/veritable truth</i>
ՉՈՒՐ	ա.	vain, futile, unavailing, useless
~ հույսեր		<i>vain hopes</i>
~ ճիգեր՝ ջանքեր		<i>vain/useless/unavailing efforts</i>
~ փնդր		<i>in vain, for nothing</i>
ՉՈՒՐԿ (գրկված)	ա.	(de)void/deprived of

– Է –

ԷԱԿԱՆ (նյութական)	ա.	essential
(զգալի)		considerable, material
(կարևոր)		important, substantial
(կենսական)		vital
~ նշանակություն		<i>vital importance</i>
ԷԱՊԵՍ	ս.	essentially, substantially

Էթնիկ ~ <i>փոքրամասնություններ</i>	ա.	ethnic <i>ethnic minorities</i>
Էթնիկ խմբավեցում		ethnic unity/cohesion
Էթնիկալոգիա } Էթնիկոգիա }	մ.	ethnically
Էթնիկոգիա (ազգային պատկանելություն)	գ.	ethnicity
Էթնոգենեզ	գ.	ethnogeny
Էթնոս	գ.	ethnos
Էթնոքաղաքագիտություն ~ <i>քաղաքագիտություն</i>	ա.	ethnopolitical <i>ethnopolitical conflicts</i>
ԷԼԻ (կրկին, նորից) (ևս) (դեռ)	մ.	anew, afresh (over) more, some more still
Էմանսիպացիա	գ.	emancipation
Էկրանավարձ } Էկրանացում }	բ.	make a screen version, film
Էկրանավարձում } Էկրանացում }	գ.	filming, screening
Էմիսար Գաղստի Գործակալ }	գ.	emissary
Էնդեմիկ (տվյալ վայրին բնորոշ)	ա.	endemic, indigenous
ԷՇ	գ.	donkey, ass
Էվակուացիա	գ.	evacuation
Էրզրում	գ.	Erzerum, Erzurum
Էոսեն	գ.	essence
Էքսպանսիոնիստական քաղաքականություն		policy of expansion, expansionist policy
Էքսպանսիա	գ.	expansion

– Ը –

Ըղջալ	բ.	wish, desire, long for, crave
Ըղջալի (տենչալի)	ա.	longed for, desired, yearned for, wished for craved/yearned for

ԸՄԲՈՍ (խռովարար) (անհնազանդ) <i>ի/իք</i> . (վեհ, անասան)	ա.	rebellious, insurgent, recalcitrant mutinous, riotous disobedient, unruly majestic, grand, unflagging, unflinching
	գ.	rebel, insurgent, mutineer, rioter
ԸՄԲՈՍՏԱՆԱԼ	բ.	rebel, revolt, rise in rebellion/revolt
ԸՄԲՈՍՏԱՅՈՒՄ (ապստամբություն, խռովություն)	գ.	(up)rising, revolt, insurrection
ԸՄԲՈՍՏՈՒԹՅՈՒՆ (անհնազանդություն) (զայրույթ, վրդովմունք) (ապստամբություն, ընդվզում)	գ.	insubordination obstinacy, refractoriness indignation, resentment rebellion, insurrection, revolt, mutiny
ԸՄԲՈՆԵԼ (հասկանալ) (ընկալել) (գիտակցել)	բ.	understand, comprehend, apprehend perceive, grasp, catch realize, be fully aware (of), be alive (to)
ԸՄԲՈՆԵԼԻ (հասկանալի) (պարզ) (խողորքյամբ ընկալելի) (ընկալելի)	ա.	understandable, apprehensible, comprehensible, conceivable simple, easily understood audible intelligible, perceptible
ԸՄՊԵԼ	բ.	drink
ԸՆԴԱՄԵՆԸ (յոկ, միայն)	մ.	altogether, all in all only, no more than
ԸՆԴԱՌԱՋԵԼ (ընդառաջ գնալ)	բ.	meet, come/go to meet
ԸՆԴԱՌԱՋՈՒՄ (օգնություն)	գ.	meeting sb half-way help, assistance, aid
ԸՆԴԱՐՉԱԿՈՒՄ } ԸՆԴԼԱՅՆՈՒՄ }	գ.	expansion
ԸՆԴԳԾԵԼ (շեշտել)	բ.	underline emphasize, accentuate
ԸՆԴԳՃՈՒՄ	գ.	emphasis
ԸՆԴԳԲԵԼ	բ.	embrace, include, cover
ԸՆԴԴԵՄ	կ.	against, contrary to, opposed
ԸՆԴԴԻՄԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ } ԸՆԴԴԻՄԱԴՐՈՒՄ }	գ.	opposition, resistance, objection
ԸՆԴԴԻՄԱՆԱԼ	բ.	oppose, resist

ԸՆԴՀԱՆՈՒՄ	մ.	on the contrary, vice versa, just the opposite
ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԵՍ	մ.	in general, generally, generally speaking
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ~ <i>գծեր</i> ~ <i>հարձակում</i> ~ <i>ջանքերով</i> ~ <i>ընդհանուր իրավունք</i> ~ <i>խորհուրդ</i>	ա.	general, common, universal <i>common features</i> <i>general offensive</i> <i>by joint efforts</i> <i>universal suffrage</i> <i>general council</i>
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՈՉԻՆՉ ԶՈՒՆԵՆԱԼ (նմանության մասին)		have nothing in common bear no resemblance
ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ	ա.	universal, general, common
ԸՆԴՀԱՐՎԵԼ (բախվել)	բ.	collide (with), come into collision (with)
ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ <i>զինված ~</i>	գ.	collision, clash <i>armed conflict</i>
ԸՆԴՄԻՇՏ	մ.	forever, for good, for all time
ԸՆԴՎՁԵԼ (վրդովվել, գայրանալ)	բ.	rise(against) be indignant (at sth/with sb), be filled with indignation (at sth/sb)
ԸՆԴՎՁՈՒՄ (ապստամբություն) (վրդովմունք, գայրույթ) (դիմադրություն)	գ.	(up)rising, riot revolt indignation, wrath resistance, opposition
ԸՆԴՈՒՆԵԼ (ստանալ) ~ <i>քանաչի</i> <i>մեղքն ~</i> <i>պեղք է ~</i> <i>օրենք ~</i> <i>օրինագիծ ~</i>	բ.	receive, take accept <i>pass/adopt a resolution</i> <i>admit/acknowledge one's guilt</i> <i>it must be admitted</i> <i>enact a law</i> <i>pass a bill</i>
ԸՆԹԱՅԱԿԱՐԳ	գ.	procedure
ԸՆԹԱՅԻԿ ~ <i>գործեր</i> ~ <i>իրադարձություններ</i>	ա.	current <i>current affairs</i> <i>current events</i>
ԸՆԹԱՅԻ ՄԵՋ ԼԻՆԵԼ		be underway
ԸՆԿԱԼԵԼ (հասկանալ)	բ.	perceive comprehend, apprehend
ԸՆԿԵՐ	գ.	friend, comrade

ԸՆԿԵՐԱԿՅԵԼ	բ.	accompany, escort
ԸՆԿՃԵԼ	բ.	suppress, repress, put down
ԸՆԿՃՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	depression
ԸՆՉԱՁՈՒՐԿ	ա.	very poor, pauper
ԸՆՉԱՔԱՂՅ	ա.	avid, greedy
ԸՆՉԱՔԱՂՅՈՒԹՅՈՒՆ (փողի նկատմամբ)	գ.	avidity/greediness (of, for), avarice cupidity
ԸՆՏԱՆԵՁՈՒՐԿ	ա.	deprived of family, without a family
ԸՆՏԱՆԻՔ	գ.	family, household
ԸՆՏԵԼԱՆԱԼ	բ.	get accustomed/used to
ԸՆՏԵԼԱՅՈՒՄ	գ.	accommodation, adaptation
ԸՆՏՐԱՉԱՆԳՎԱԾ	գ.	electorate
ԸՆՏՐԱԽԱՎ	գ.	constituents, electorate
ԸՆՏՐԱՊԱՅՔԱՐ	գ.	electoral campaign
ԸՍՏ	կ.	according to, in accordance with

– Թ –

ԹԱԳ	գ.	crown
ԹԱԳԱԴԻԵԼ (գահ բարձրացնել)	բ.	crown, coronate enthroned
ԹԱԳԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ } ԹԱԳԱԴՐՈՒՄ }	գ.	coronation
ԹԱԳԱՉՐԿԵԼ	բ.	discrown, dethrone
ԹԱԳԱՉՈՒՐԿ	ա.	discrowned, dethroned
ԹԱԳԱՎՈՐ ~ի սպանություն միապետական ~	գ.	king regicide autocratic king, monarch
ԹԱԳԱՎՈՐԱՍՊԱՆ	գ.	regicide
ԹԱԳԱՎՈՐԵԼ (սիրել)	բ.	reign rule
ԹԱԼԱՆ (կողոպուտ)	գ.	looting, robbery pillage, plunder
ԹԱԼԱՆԵԼ	բ.	rob, plunder, loot, pillage
ԹԱԼԱՆԻՉ } ԹԱԼԱՆՉԻ }	գ.	plunderer, robber
	ա.	rapacious, predatory

ԹԱՆԻԾ (տրտմություն) (կսկիծ) (տխրություն)	գ.	dolefulness, depression sorrow grief, mournfulness sadness
ԹԱՆՃԱԼԻ (վշտալի)	ա.	sad, grievous mournful, sorrowful
ԹԱՂ	գ.	district
ԹԱՂԵԼ	բ.	bury
ԹԱՄԲ	գ.	saddle
ԹԱՆՁԻՄԱԹ = ԹԱՆՁԻՄԱՏ (բարեփոխություն, բարենորոգում)	գ.	Tanzimat, reform
ԹԱՎՐԻԶ	գ.	Tavriz/Tabriz
ԹԱՅ	ա.	wet, damp
ԹԱՓԱՌԱԿԱՆ	գ.	tramp, vagrant, wanderer
ԹԱՓԹՓՈՒԿ	գ.	the rabble, dregs, left-over, garbage, litter rubbish <i>dregs/scum of society</i>
<i>հասարակության ~ ներ</i>		
ԹԱՓՎԵԼ	բ.	fall, drop
ԹԱՔՆՎԵԼ	բ.	conceal/hide oneself
ԹԱՔՅՆԵԼ	բ.	hide, conceal, shelter
ԹԱՔՈՒՆ	ա.	secret
ԹԵԺ ~ <i>կեղ</i> ~ <i>մարդ</i>	ա.	hot, ardent <i>hotbed</i> <i>hot/hard/heated fight</i>
ԹԵՎ	շ.	though, although
ԹԵՐ ~ <i>և դեմ</i>	մ.	for <i>for and against, pro and con</i>
ԹԵՐԱԳՆԱՀԱՏԵԼ	բ.	underestimate, underrate
ԹԵՐԱԳՆԱՀԱՏՈՒՄ	գ.	underestimation, underestimate
ԹԵՐՉԱՐԳԱՅԱԾ	ա.	underdeveloped
ԹԵՐՉԱՐԳԱՅՈՒՄ	գ.	underdevelopment
ԹԵՐԱՀԱՎԱՏ	ա.	sceptic/skeptic, mistrustful, distrustful
ԹԵՐԱՀԱՎԱՏՈՐԵՆ	մ.	skeptically=sceptically
ԹԵՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	drawback, defect, shortcoming, flaw, fault

ԹԻԱՊԱՐՏ	գ.	convict sent to the galleys, <i>սլուլ</i> . galley-slave
ԹԻԱՊԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	galleys
ԹԻՐԱԽ	գ.	target
ԹՅՈՒՐ (սխալ) (խեղաթյուրված)	ա.	wrong false distorted
ԹՅՈՒՐԻՄԱՅՈՒԹՅՈՒՆ <i>թյուրիմացության մեջ գցել</i>	գ.	misunderstanding <i>lead into error, delude</i>
ԹՆԳԱՆՈՒՄԻ ՄԻՍ		cannon fodder
ԹՇՆԱՄԱԲԱՐ	մ.	with enmity/animosity, adversely
ԹՇՆԱՄԱԿԱՆ	ա.	hostile, adverse
ԹՇՆԱՄԱՆՔ	գ.	enmity, hostility, animosity
ԹՇՆԱՄԱՆԱԼ	բ.	become enemies
ԹՇՆԱՄԻ (հակառակորդ)	գ.	enemy opponent
ԹՇՆԱՄՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	enmity, hostility, animosity
ԹՇՎԱՌ	ա.	wretched, miserable
ԹՇՎԱՌՈՒԹՅՈՒՆ (աղքատություն) (դժբախտություն) (գրկանք)	գ.	misery poverty wretchedness destitution
ԹՈՒՎՓԵԼ (տապալել)	բ.	throw down throw off
ԹՈՀ(ՈՒ)ԲՈՀ	գ.	chaos, turmoil, bustle
ԹՈՂՆԵԼ } ԼՔԵԼ }	բ.	abandon
ԹՎԱԼ	բ.	seem/appear (to)
ԹՎԱՅԻՆ	ա.	numerical
ԹՐԻՔ	գ.	dung, droppings
ԹՐՔԱՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆ` ՀԱՐ- ԿԱԴՐԱՆՔՈՎ		Turkish speech under compulsion
ԹՐՔՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	Turkism
ԹՈՒԼԱՆԱԼ	բ.	weaken, grow/become weak/ weaker/feeble
ԹՈՒԼՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	weakness, feebleness
ԹՈՒՂԹ (փաստաթուղթ)	գ.	paper document, paper

ԹՈՒՅԼ	ա.	weak, feeble
~ <i>արդարացում</i>		<i>lame excuse</i>
~ <i>փաստարկ</i>		<i>weak/lame argument</i>
~ <i>փորձ</i>		<i>feeble attempt</i>
ԹՈՒՅԼԱՏՐԵԼ	բ.	permit, let, allow
ԹՈՒՅԼԱՏՐԵԼԻ	ա.	permissible
ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	permission
ԹՈՒՅՆ	գ.	poison
~ <i>ընդունել խմել</i>		<i>take poison, poison oneself</i>
ԹՈՒՆԱՎՈՐ	ա.	poisonous, toxic
ԹՈՒՆԱՎՈՐԵԼ	բ.	poison
ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄ	գ.	poisoning, intoxication
ԹՈՒՆԵԼ	գ.	tunnel
ԹՈՒՆԻՍ	գ.	Tunisia
ԹՈՒՐ	գ.	sword, sabre
ԹՈՒՐԱՆ	գ.	Turan
ԹՈՒՐԱՆԱԿԱՆ	ա./գ.	Turanist
ԹՈՒՐԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ } ԹՈՒՐԱՆԻՉՄ	գ.	Turanism
ԹՈՒՐԱՆԱՅՆԵԼ	բ.	Turanify, Turanize
ԹՈՒՐԲ	գ.	Turk
<i>թուրքալեզու երգեր</i>		<i>Turkish language songs</i>
ԹՈՒՐԲ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱԳՈՐԾԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ		Turko-German partnership
ԹՈՒՐԲԱԲՆԱԿ ԳՈՏԻ		Turkish-populated area/zone
ԹՈՒՐԲԱԳԵՏ	գ.	Turkologist
ԹՈՒՐԲԱԿԱՆ	ա.	Turkish, Turkic
<i>նչ ~</i>		<i>non-Turkish, non-Turkic</i>
~ <i>քարոզչություն</i>		<i>Turkish propaganda</i>
ԹՈՒՐԲԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	Turkishness, Turkism
ԹՈՒՐԲԱՀԱՅ	գ.	Turkish Armenian
ԹՈՒՐԲԱՄԵՏ	ա.	pro-Turkish
ԹՈՒՐԲԱՅՆԵԼ	բ.	Turkify
ԹՈՒՐԲԱՅՈՒՄ	գ.	Turkification
ԹՈՒՐԲԵՐԵՆ	ա.	Turkish, the Turkish language

ԹՈՒՐԹԻՉՄ

q. Turkism

– Ժ –**ԺԱՄԱՆԱԿ**

~ի ընթացքում
սալսալու գալիք ~ներ
վերջին ~ներս
~ շահել

q. time, period
in the course of time
times to come
lately, recently, of late
gain time

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՅ

u. contemporary, modern

ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆ

q. period, epoch

ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ

u. temporary, provisional

ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐԱՊԵՍ

u. temporarily, provisionally

ԺԱՄԿՈՉ }
ԺԱՄՀԱՐ }

q. sexton

ԺԱՅՈՒ

q. rock, cliff

ԺԱՆԴԱՐՄ

q. gendarme

ԺԱՆԴԱՐՄԵՐԻԱ

q. gendarmerie

ԺԱՌԱՆԳ

q. heir, successor

ԺԱՌԱՆԳԵԼ

p. inherit

ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ

q. inheritance, legacy, heritage

ԺԽՏԵԼ
(հերքել)

p. deny, refuse, repudiate
refute

ԺԽՏՈՂ }
ՀԵՐՔՈՂ }

q. denier

ԺԽՏՈՂԱԿԱՆ

~ քաղաքականություն

u. denialist
denialist policy

ԺԽՏՈՒՄ }
ՀԵՐՔՈՒՄ }

q. negation, denial, repudiation

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ

u. demographic

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

q. demography

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

u. people's, popular, folk

ԺՈՂՈՎՐԴԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

q. democide

ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐ }
ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ }
ԿՈՂՄՆԱԿԻՅ }

q. democrat

ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐԱԿԱՆ	ա.	democratic
ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	democracy
ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ	գ.	people
(ազգ)		nation
(բնակչություն)		population
(համայնք)		community

– Ի –

ԻՉՈՒՐ	մ.	in vain, vainly
ԻԹԹԻՀԱԳ	գ.	Ittihad
ԻԹԹԻՀԱԳԱԿԱՆՆԵՐ (ԵՐԻՏԹՈՒՐՔԵՐ)	գ. (hmqn.)	Ittihadists (Young Turks)
ԻՀԱՐԿԵ	վ.	certainly, surely, sure, of course
ԻՆԴՈՆԵԶԱԿԱՆ	ա.	Indonesian
ԻՆԴՈՆԵԶԻԱ	գ.	Indonesia
ԻՆՔՆԱԳԵՐԱԳՆԱՀԱՏՈՒՄ	գ.	self-overestimation
ԻՆՔՆԱԳԻՏԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ ԻՆՔՆԱԳԻՏԱԿՅՈՒՄ	} ց.	self-consciousness
ԻՆՔՆԱԽԱՔԵՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	self-deception
ԻՆՔՆԱԿԱԼ (բռնակալ)	գ.	autocrat despot
ԻՆՔՆԱԿԱԼԱԿԱՆ (բռնակալական)	ա.	autocratic despotic
ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ	գ.	self-government
ԻՆՔՆԱՀԱՎԱՆ (մեծամիտ)	ա.	self-conceited haughty
ԻՆՔՆԱՀԱՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	self-admiration, self-esteem, self-importance
ԻՆՔՆԱՄԵՂԱԴՐԱՆՔ	գ.	self-accusation, self-indictment
ԻՆՔՆԱՄԵՐԿՅՈՒՄ	գ.	self-disclosure, self-denunciation
ԻՆՔՆԱՄՓՈՓ	ա.	reticent
ԻՆՔՆԱՊԱՇՏՊԱՆԱԿԱՆ ~ մարտեր ~ ջոկատներ	ա.	self-defensive self-defensive battles self-defensive detachments
ԻՆՔՆԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	self-defence

ԻՆՔՆԱՍՊԱՆ ~ լինել	գ.	suicide, self murderer <i>commit suicide</i>
ԻՆՔՆԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	suicide, self-murder
ԻՆՔՆԱՎԱՐ	ա.	autonomous
ԻՆՔՆԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	autonomy
ԻՆՔՆԱՏԻՊ (յուրահատուկ)	ա.	original, distinctive peculiar
ԻՆՔՆԱՏԻՊՈՒԹՅՈՒՆ (յուրահատկություն)	գ.	originality, distinctiveness peculiarity
ԻՆՔՆՈՐՈՇՈՒՄ <i>ազգերի ինքնորոշման իրավունք</i>	գ.	self-determination <i>the right of nations to self-determination</i>
ԻՇԽԱՆԱԿԱՆ } ԻՇԽԱՆԱՎԱՅԵԼ } ~ տներ	ա.	princely <i>princely houses</i>
ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ԼՃԱԿՆԵՐԸ		power levers
ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆ <i>գործադիր</i> ~ <i>լեռնական</i> ~ <i>օրենսդրական</i> ~	գ.	power, authority, rule <i>executive power</i> <i>local authorities</i> <i>legislative power</i>
ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆ (երկիր)	գ.	principality
ԻՇԽԵԼ	բ.	rule, govern
ԻՇԽՈՂ } ՏԻՐԱԿԱԼ }	գ.	ruler
ԻՇԽՈՂ } ՏԻՐՈՂ }	ա.	ruling
ԻՍԼԱՄ <i>հրաժարում</i> ~ <i>ից</i>	գ.	Islam <i>renunciation of Islam</i>
ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ	ա.	Islamic
ԻՍԼԱՄԱՅՄԱՆ ՃԵՍ		Islamization rite
ԻՍԼԱՄԱՅՆԵԼ	բ.	Islamize
ԻՍԼԱՄԱՅՈՒՄ <i>բռնի</i> ~	գ.	Islamization <i>forced Islamization</i>
ԻՍԼԱՄԻԶՄ } ԻՍԼԱՄՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	Islamism
ԻՍՐԱՅԵԼ	գ.	Israel
ԻՍՐԱՅԵԼԱԿԱՆ	ա.	Israeli

ԻՍՐԱՅԵԼՅԻ (Իսրայելի բնակիչ)	գ.	Israelite
ԻՏԱԼԱԿԱՆ	ա.	Israeli
ԻՏԱԼԱԿԱՆ	ա.	Italian
ԻՏԱԼԱՅԻ	գ.	Italian
ԻՏԱԼԻԱ	գ.	Italy
ԻՐԱԳԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ (դեպք) (դժբախտ պատահար) <i>վերջին ~ երբ</i>	գ.	event incident accident <i>current events, latest developments</i>
ԻՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	situation
ԻՐԱԿԱՆ	ա.	actual, real
ԻՐԱԿԱՆԱՅՆՈՂ	գ.	perpetrator
ԻՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ (ճշմարտություն)	գ.	reality truth
ԻՐԱԿԱՆՈՒՄ	մ.	in fact, in reality
ԻՐԱՆ	գ.	Iran
ԻՐԱՆԱԿԱՆ	ա.	Iranian
ԻՐԱՆՅԻ	գ.	Iranian
ԻՐԱՎ	վ.	really, indeed
ԻՐԱՎԱՔԱՆ	գ.	lawyer
ԻՐԱՎԱՔԱՆԱԿԱՆ <i>~ արժեք</i> <i>~ փաստական</i>	ա.	juridical, legal, judicial <i>juridical value</i> <i>from the juridical point of view</i>
ԻՐԱՎԱԶՈՒՐԿ	ա.	deprived of all rights, deprived of civil rights
ԻՐԱՎԱԶՐԿՈՒՄ	գ.	deprivation of (civil) rights, disfranchisement
ԻՐԱՎԱԶՐԿՎԱԾ ԺՈՂՈՎՈՐԳՆԵՐ		peoples deprived of civil rights
ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐ		legal norms
ԻՐԱՎԱՀԱՎԱՍԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	equality of rights
ԻՐԱՎԱՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԴԱՇՏՈՒՄ		on juridical-political grounds
ԻՐԱՎԻՃԱԿ (վիճակ)	գ.	situation condition
ԻՐԱՎՈՒՆՔ <i>սպրեկու ~</i> <i>գոյություն ~</i> <i>ինքնորոշման ~</i>	գ.	right right to life right to existence right to self-determination

ԻՐԱՐ	դ.	each other, one another
ԻՐԱՐԱՄԵՐԺ	ա.	mutually exclusive, mutually incompatible
ԻՐԱՔ	գ.	Iraq
ԻՐԱՔՅԱՆ	ա.	Iraqi
ԻՐԱՔՅԻ	գ.	Iraqi
ԻՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ (իրականություն, իսկություն)	գ.	fact reality

– Լ –

ԼԱՄԱՐՔԱԶԻԱ (Օսմանյան վարչական ապա- կենտրոնացման կուսակցու- թյուն)	գ.	Lamarqazia (party of Ottoman administrative decentralization)
ԼԱՅՆ	ա.	wide, broad
ԼԱՍՏ	գ.	raft, float
ԼԱՎ	ա. մ.	good well
ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ~ <i>դեպքում</i>	ա.	best <i>at best</i>
ԼԱՎԱՏԵՂՅԱԿ (գիտակ)	ա.	aware (of, that) competent
ԼԱՎԱՅՆԵԼ	բ.	improve, make better
ԼԱՐՎԱԾ	ա.	strained, tense
ԼԱՐՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	tension
ԼԱՅ	գ.	weeping, cry
ԼԱՅԻ ՊԱՏ	գ.	Wailing Wall
ԼԵԳԵՈՆ	գ.	legion
ԼԵԳԵՈՆԱԿԱՆ (հայ կամավորական շարժման անդամ)	գ.	legionary (a member of Armenian volunteer movement)
ԼԵԶՈՒ	գ.	tongue, language
ԼԵԶՈՒ ԳՏՆԵԼ ԹՈՒՐՔԵՐԻ ՀԵՏ		come to terms with the Turks
ԼԵՀ(ԱՅԻ)	գ.	Pole, Polish

ԼԵՀԱԿԱՆ	ա.	Polish
ԼԵՀԱՍՏԱՆ	գ.	Poland
ԼԵՂԱՃԱՔ }	ա.	horrified, terrified
ԼԵՂԱՊԱՏԱՌ }		
ԼԵՌ	գ.	mountain
ԼԵՌՆԱԼԻՔԱՆԱՆ	գ.	mountainous Lebanon, Mt. Lebanon
ԼԵՌՆԱԿԱՆ	գ.	highlander, mountaineer
ԼԵՌՆԱՇՂԹԱ	գ.	mountain range, range of mountains
ԼԵՌՆԵՑԻ }	գ.	highlander, uplander, mountain dweller
ԼԵՌՆԱՔՆԱԿ }		
ԼԻ (լիքը, լցված)	ա.	full (of sth) packed (with)
ԼԻՔԱՆԱՆ	գ.	Lebanon
ԼԻՔԱՆԱՆՅԱՆ	ա.	Lebanese
ԼԻՔԱՆԱՆՑԻ	գ.	Lebanese
ԼԻԳԱ <i>Ազգերի ~</i>	գ.	league <i>the League of Nations</i>
ԼԻՆԵԼ (գոյություն ունենալ)	բ.	be exist
ԼԻԻՐԱՎ <i>~ անդամ</i>	ա.	competent <i>full and equal member</i>
ԼԻՈՎԻՆ (լրիվ)	մ.	wholly, entirely completely, fully
ԼԼԿԵԼ (բռնաբարել)	բ.	torture, torment, put on the rack rape, violate
ԼԼԿԱՆՔ }	գ.	torture, torment
ԼԼԿՈՒՄ }		
(բռնաբարություն) <i>~ների ենթարկվել</i>		rape <i>be tortured/tormented</i>
ԼՆԴԱԽՏ	գ.	scurvy
ԼՈՂԱԼ	բ.	swim
ԼՊԻՐՇ (անամոթ)	ա.	impertinent, impudent shameless, brazen-faced, bare-faced
ԼՍԵԼ (ենթարկվել) (ունկնդրել)	բ.	hear obey listen (to)

ԼՐԱԳԻՐ	գ.	newspaper, paper
ԼՐԱՏՈՒ	գ.	herald
ԼՐԱՅՆԵԼ	բ.	supplement
ԼՐՏԵՍ	գ.	spy
ԼՐՏԵՍԵԼ	բ.	spy
ԼՐՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	espionage
ԼՈՒԾ¹	գ.	yoke, harness
ԼՈՒԾ²		<i>բժշկ.</i> diarrh(o)ea
ԼՈՒԾԵԼ (վճռել) <i>հարցը ~</i>	բ.	solve <i>solve a question, settle a matter</i>
ԼՈՒՍԱԲԱՆԵԼ	բ.	elucidate
ԼՈՒՍԱԲԱՆՈՒՄ	բ.	elucidation
ԼՈՒՐ	գ.	news
ԼՈՒՐՁ <i>~ մտահոգություն հայտնել</i>	ա.	serious, earnest, grave <i>express one's grave concern</i>
ԼՔԵԼ	բ.	abandon
ԼՔՅԱԼ <i>«լքյալ գույք» (աշապես էր Բարչր Դուռը կնքել հայերի ունեցվածքը)</i>	ա.	abandoned, deserted deserted property
ԼՔՎԱԾ ԱՆՏԵՐՈՒՆՉ }	ա.	abandoned, deserted

– Խ –

ԽԱԲԵՈՒԹՅՈՒՆ (խարդախություն)	գ.	deceit, cheating deception, fraud
ԽԱԹԱՐԵԼ (աղավաղել)	բ.	damage distort, misrepresent
ԽԱԹԱՐՈՒՄ (աղավաղում) (վնասում)	գ.	destruction, demolition distortion damage, injury
ԽԱԼԻՖ ԱՄԻՐԱՊԵՏ }	գ.	caliph, calif, khalif
ԽԱԼԻՖԱԹ	գ.	caliphate, khalifate

ԽԱԽՏԵԼ }	p.	violate, break
ՈՏՆԱՀԱՐԵԼ }		
~ <i>օրենքը</i>		<i>break/violate the law</i>
~ <i>պայմանագիրը</i>		<i>break/violate the treaty</i>
ԽԱԽՏՈՒՄ }	q.	breach, violation
ՈՏՆԱՀԱՐՈՒՄ }		
<i>մարդու իրավունքների ~</i>		<i>violation of human rights</i>
<i>պայմանագրի ~</i>		<i>breach of (a) treaty</i>
<i>կոպիտ ~</i>		<i>gross violation</i>
ԽԱՂԱՂ	u.	peaceful
(լուռ, անաղմուկ)		quiet
(հանգիստ)		still
(հանդարտ)		calm
~ <i>գոյակցություն</i>		<i>peaceful coexistence</i>
ԽԱՂԱՂԱՍԵՐ	u.	peace-loving
ԽԱՂԱՂԱՐԱՐ	q.	peacemaker
ԽԱՂԱՂՈՒԹՅՈՒՆ	q.	peace
(հանգստություն)		quietness, calmness
(անդորր)		quiet, silence
ԽԱՅՏԱՌԱԿԵԼ	p.	disgrace, discredit
(պատվազրկել)		disgrace
(անարգել)		dishonor, defame
ԽԱՅՏԱՌԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	q.	disgrace
ԽԱՆ	q.	khan
ԽԱՆՉԱԼ	q.	dagger
ԽԱՆՉԱՐՈՒՐ }	q.	swaddling-clothes, swaddles
ՔԱՐՈՒՐ }		
ԽԱՇԵԼ	p.	boil
(եռման ջրով ալրել)		scald
ԽԱՉ	q.	cross
ԽԱՉԱԿԻՐ	q.	crusader
ԽԱՉԱԿՆՔԵԼ	p.	cross
ԽԱՉԱԿՆՔՎԵԼ	p.	cross oneself
ԽԱՉԱԿՐԱՅ ԱՐՇԱՎԱՆՔ		crusade
ԽԱՉԵԼ	p.	crucify
ԽԱՉԵԼՈՒԹՅՈՒՆ	q.	crucifixion
ԽԱՌՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	q.	disturbance
(անկարգություն)		disorder
~ <i>զգեղ</i>		<i>cause disorder, sow/spread discord</i>

ԽԱՌՆԱՇԹՈՓ ԽԱՌՆԱՇՓՈՐՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	disorder, confusion, muddle
ԽԱՎԱՐԱՄՈԼՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	obscurantism
ԽԱՇՆԱՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	cattle-breeding
ԽԱՐԱԶԱՆ	գ.	flash, whip, scourge
ԽԱՐԱԶԱՆԵԼ	բ.	lash, whip
ԽԱՐԱՆ } ԳՐՈՇՄ }	գ.	stigma
ԽԱՐԱՆԵԼ (նշան դնել) (խանձելով) <i>փխբ.</i> (խայտառակել) ~ շիկացած երկաթով	բ.	mark, stamp brand stigmatize, hold up to shame <i>brand with red-hot iron</i>
ԽԱՐԱՆՈՒՄ (խանձելով) <i>փխբ.</i> (խայտառակում)	գ.	marking, stamping branding stigmatization
ԽԱՐԴԱԽ (սրիկա) (սրիկայական) (նենգ) ~ <i>քաղաքականություն</i>	գ. ա.	rogue, knave knavish fraudulent <i>fraudulent policy</i>
ԽԱՐԴԱՎԱՆՔ (նենգություն) (ուխտադրություն) (մեքենայություն)	գ.	fraud, imposition insidiousness perfidy, treachery machinations, intrigues
ԽԱՐՍԽԵԼ	բ.	anchor, come to anchor, cast/drop anchor
ԽԱՐՈՒՅԿ (կրակ, հրդեհ)	գ.	bonfire fire
ԽԱՓԱՆԵԼ ~ <i>քարենորոգումները</i>	բ.	impede, hinder, undermine, hamper <i>hamper/impede reforms</i>
ԽԵԹԱԿԱՆ	ա.	Hittite
ԽԵԹԵՐ	գ. (հոգն.)	Hittites
ԽԵԼԱԳԱՐ (հոգեկան հիվանդ)	ա.	mad, crazy insane
ԽԵԼԱԳԱՐՎԵԼ	բ.	go mad, lose one's senses/mind
ԽԵԼԱԿՈՐՈՒՅՍ	ա.	maddened
ԽԵՂԴԱՍԱՀ ~ <i>անել</i> ~ <i>անելը</i>	ա.	strangled <i>strangle</i> <i>strangulation</i>

ԽԵՂԴԱՄԱՀՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	strangulation
ԽԵՂԵԼ } ՀԱՇՄԵԼ }	բ.	mutilate
ԽԵՂՎԱԾ	ա.	mutilated
ԽԵՂՈՒՄ } ՀԱՇՄՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	mutilation
ԽԺԴԺՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	barbarism, savagery
ԽԻԶԱԽ (համարձակ)	ա.	brave bold, daring
ԽԻԶԱԽՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	bravery, courage
ԽԼՐՏՈՒՄՆԵՐ	գ.	agitations
ԽՂՃԱԼ	բ.	feel sorry for, pity, have pity
ԽՂՃԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	compassion
ԽՃՃՎԵԼ (շփոթվել)	բ.	tangle, mat be confused
ԽՄԲԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	oligarchy
ԽՄԵԼ	բ.	drink, have/take a drink
ԽՆԱՄԱԿԱԼ	գ.	trustee, guardian
ԽՆԱՅԵԼ ~ մեկի կյանքը	բ.	save, spare <i>spare smb's life</i>
ԽՆԴԻՐ	գ.	problem, question, issue
ԽՆԴԻՐՆԵՐ ՀԱՐՈՒՅՈՂ } ԽՆԴՐԱՀԱՐՈՒՅՑ }	ա.	problematic
ԽՆԴՐԵԼ (որևէ բան) (պահանջել)	բ.	request, ask ask for sth demand, require
ԽՈԼԵՐԱ	գ.	cholera
ԽՈՂԽՈՂԵԼ (գազանաբար սպանել)	բ.	stab butcher, slaughter
ԽՈՇՈՐ (նշանակալից) (հեղինակավոր)	ա.	large, big great, important well known, prominent
ԽՈՇՏԱՆԳԵԼ (տանջել, չարչարել)	բ.	torture torment
ԽՈՇՏԱՆԳՈՒՄ	գ.	torture, torment
ԽՈՉԸՆԴՈՏ } ԱՐԳԵԼՔ }	գ.	obstacle
ԽՈԶԱ	գ.	hodja
ԽՈՍԵԼ (զրուցել)	բ.	speak talk

ԽՈՍՏԱՆԱԼ	բ.	promise
ԽՈՍՏՈՎԱՆԵԼ	բ.	confess
ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	confession
ԽՈՍՏՈՒՄ <i>նախընտրական ~ ներ</i>	գ.	promise <i>preelection promises</i>
ԽՈՍՏՈՒՄՆԱԼԻՑ	ա.	promising
ԽՈՍՈՒՆ <i>փխբ.</i> (արտահայտիչ) ~ <i>փաստ</i>	ա.	expressive <i>vivid fact</i>
ԽՈՏ <i>չոր ~</i>	գ.	grass <i>hay</i>
ԽՈՐ <i>խորանալ</i>	ա.	deep <i>go deep into, be deep in, deepen</i>
ԽՈՐԱՄԱՆԿ	ա.	sly, cunning
ԽՈՐԱՄԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	cunning, slyness
ԽՈՐԱՆ	գ.	altar
ԽՈՐԽՈՐԱՏ	գ.	abyss, gulf, precipice
ԽՈՐՀՈՒՐԳ (նիստ) <i>Անվտանգության ~</i>	գ.	advice, counsel council <i>Security Council</i>
ԽՈՐՀՈՒՐԳ ~ <i>տալ</i>	գ. բ.	advice <i>advise, give advice</i>
ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆ } ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ }	գ.	advisor
ԽՈՐՀՐԴԱՆՇԱԿԱՆ	ա.	symbolic(al)
ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ } ՊԱՌԼԱՍԵՆՏ }	գ.	parliament
ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ } ՊԱՌԼԱՍԵՆՏԱԿԱՆ }	ա.	parliamentary
ԽՈՐՈՎԵԼ	բ.	roast
ԽՈՐՎԱԹ	գ.	Croat
ԽՈՐՎԱԹԱԿԱՆ	ա.	Croatian
ԽՈՐՎԱԹԻԱ	գ.	Croatia
ԽՈՐՏԱԿԵԼ	բ.	destroy, demolish
ԽՈՐՏԱԿՈՒՄ	գ.	destruction, demolition
ԽՈՑԵԼ <i>փխբ.</i>	բ.	pierce, wound hurt

ԽՈՅԵԼԻ	ա.	vulnerable
ԽՈՅԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	vulnerability
ԽՍՏԱՍԻՐՏ	ա.	cruel, hard-hearted
ԽՏՐԱԿԱՆ	ա.	discriminative
ԽՏՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ~ <i>դնել</i> <i>ռասայական ~</i>	գ.	discrimination <i>discriminate</i> <i>race discrimination</i>
ԽՐԱՄ(ԱՏ)	գ.	trench
ԽՐԱՏՎԵԼ (դաս առնել)	բ.	come to reason, come to see reason
ԽՐՎԵԼ (թաղվել)	բ.	stick (in, into)
ԽՅԿԵԼ	բ.	push in/shove/thrust
ԽՈՒՉԱՐԿԵԼ	բ.	search
ԽՈՒՉԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ <i>խուզարկության կարգադրա- գիր</i>	գ.	search <i>(search) warrant</i>
ԽՈՒԺԱՆ <i>հվք. (ամբոխ)</i>	գ.	mob, riff-raff the rabble
ԽՈՒՃԱՊ ~ <i>ի մայրնվել</i>	գ.	panic <i>get into a panic (about), panic about</i>
ԽՈՒՃԱՊԱՀԱՐ	ա.	panic-stricken, in panic
ԽՈՒՆՏԱ	գ.	junta
ԽՈՒՍԱՓԵԼ } ԽՈՒՅՍ ՏԱԼ }	բ.	avoid, evade
ԽՈՒՍԱՓՈՂԱԿԱՆ	ա.	evasive
ԽՈՒՍԱՓՈՒՄ	գ.	avoidance, evasion
ԽՈՒՐՋԻՆ	գ.	saddle-bag
ԽՌՈՎԱՐԱՐ (խառնակիչ) (ապստամբ)	գ.	trouble-maker rebel, rioter
	ա.	rebellious, seditious
ԽՌՈՎՈՒԹՅՈՒՆ (ռազմական) (սադրանք) ~ <i>բարձրացնել</i>	գ.	revolt, riot mutiny sedition <i>revolt, riot, mutiny, raise a revolt/ mutiny</i>
ԽՓԵԼ (հարվածել) (զարկել/ ծեծել)	բ.	strike, hit beat

□ Ծ □

ԾԱԳՈՒՄ	գ.	descent, origin
~ <i>ով</i>		<i>by birth</i>
~ <i>ով հայ</i>		<i>Armenian-born, of Armenian descent</i>
ԾԱԽԵԼ	բ.	sell
ԾԱԾԿԱԳԻՐ	գ.	cipher
ԾԱԾԿԱԳՐԵԼ	բ.	cipher
ԾԱԾԿԱՆՈՒՆ	գ.	codename, pseudonym
ԾԱԾՈՒԿ	ա.	secret, covert, clandestine
	մ.	secretly
(քողարկված)	մ.	covertly
(թաքուն)	մ.	stealthily
ԾԱՂՐ	գ.	mockery
ԾԱՂՐԵԼ	բ.	mock, ridicule, make fun (of)
ԾԱՅՐԱՀԵՂ	ա.	extreme, utmost
~ <i>աղքատություն</i>		<i>abject poverty</i>
~ <i>անհրաժեշտություն</i>		<i>absolute necessity</i>
~ <i>միջոցներ</i>		<i>extreme measures</i>
ԾԱՅՐԱՀԵՂԱԿԱՆ	գ.	extremist
ԾԱՅՐԱՀԵՂՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	extreme
(ծանր վիճակ)		extremity
ԾԱՅՐԱՄԱՍ (քաղաքի)	գ.	outskirts, periphery
ԾԱՅՐԱՍՏԻՃԱՆ	մ.	extremely
ԾԱՆՈՒՑԵԼ	բ.	notify, summons, inform
ԾԱՆՈՒՅՈՒՄ	գ.	notification, notice, information
ԾԱՆՐ	ա.	heavy
(կարևոր)		serious, grave
(դժվար)		hard, difficult
~ <i>ժամանակներ</i>		<i>hard times</i>
~ <i>հանցագործություն</i>		<i>grave/serious crime</i>
~ <i>դեհաբան</i>		<i>painful/distressing sight</i>
~ <i>վիճակ</i>		<i>grave condition/situation</i>
~ <i>փորձություն</i>		<i>difficult experience, ordeal</i>
ԾԱՆՐԱԿՇԻՌ	ա.	weighty
ԾԱՆՐԱՅՈՒՑԻՉ	ա.	aggravating
~ <i>դեպք հանցանակ</i>		<i>aggravating circumstances</i>
ԾԱՆՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	weight
(բեռ)		load
(դժվարություն)		difficulty
<i>փխբ.</i>		burden

ԾԱՌԱ (աղախիմ)	q.	servant
ԾԱՌԱՅԵԼ	p.	serve
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ~ մայրուցել զինվորական ~	q.	service, work <i>render a service</i> <i>military service</i>
ԾԱՎԱԼԱՊԱՇՏԱԿԱՆ ՆԿՐՏՈՒՄՆԵՐ ԾԱՐԱՎ		expansionist aspirations
ԾԵԾ (մտրակով) (ճիպոտով) (կաշվե գոտիով)	q. u. q.	thirst thirsty (for) beating
ԾԵԾԵԼ (գոտիով) (ճիպոտով) (մտրակե)	p.	whipping, lashing birching strapping
ԾԵՐ	u.	beat strap birch whip, lash
ԾԵՐԱՆՈՅ	q.	old
ԾԽԱԾԱԾԿՈՒՅԹ	q.	old-age nursing home
ԾՈՌԻՄՔ	q.	smokescreen
ԾՆԵԼ	q.	sulphur <i>uul.</i> sulfur, brimstone
ԾՆԵԼ(Ի)ՈՒԹՅՈՒՆ	p.	give birth (to), bear
ԾՆՆԴԱՎԱՅՐ	q.	birthrate
ԾՆՈՂ(ՆԵՐ)	q.	birthplace
ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ	q.	parent(s)
ԾՆՈՂԱՍՊԱՆ (հայրասպան) (մայրասպան)	u.	orphaned, parentless, parent-deprived
ԾՈՎ	u.	parricide patricide matricide
ԾՊՏՅԱԼ ՀԱՅԵՐ = ԻՍԼԱՄՍՅԱԾ ՀԱՅԵՐ	q.	sea
ԾՎԵՆ (լաթ) ~ - ~ <i>սնեղ</i>	q.	disguised Armenians = Islamized Armenians
ԾՐԱԳԻՐ	q.	rag, shred <i>tear to shreds, tatter</i>
ԾՐԱԳՐԵԼ	q.	programme, plan <i>uul.</i> program
ԾՈՒՂԱԿ ~ <i>հ սնեղ գգել</i>	p. q.	plan, project trap, snare <i>(en)snare, (en)trap</i>

– Կ –

ԿԱԴՐԱՅԻՆ ՈՍՏԻԿԱՆ		regular policeman
ԿԱԶՄԱՆՈՒԾԵԼ	բ.	disorganize, disintegrate
ԿԱԶՄԱՆՈՒԾՈՒՄ } ՔԱՅՔԱՅՈՒՄ	գ.	disintegration, dissolution
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼ	բ.	organize, arrange
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԻՉ	գ.	organizer
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	organization
<i>հասարակական ~</i>		non-governmental organization
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎԱԾ	ա.	organized
<i>(կարգապահ)</i>		disciplined, orderly
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	organization
<i>(մարդու մասին)</i>		self-discipline
ԿԱԶՄԱՎՈՐԵԼ	բ.	form, mould
<i>գործերը ~</i>		raise troops/ an army
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ	գ.	Catholicos
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	patriarchate
ԿԱԹՍԱ	գ.	<i>հնգ.</i> cauldron
ԿԱԹՎԱԾԱՀԱՐ	ա.	paralyzed
ԿԱԼԱՆԱՎՈՐ	գ.	prisoner, convict
<i>(քաղաքական)</i>		political prisoner
<i>(քրեական)</i>		criminal
ԿԱԼԱՆ(ԱՎՈՐ)ԵԼ	բ.	arrest, detain, imprison
ԿԱԼԱՆ(ԱՎՈՐ)ՈՒՄ	գ.	detention, arrest
ԿԱԼԱՆՔ	գ.	detention, custody, arrest
ԿԱԽԱՂԱՆ	գ.	gallows
ԿԱԽԵԼ	բ.	hang, send to the gallows
<i>~ գլխիվայր</i>		hang head-down
ԿԱԽՅԱԼ	ա.	dependent
ԿԱԽՈՒՄ	գ.	dependence, dependency
ԿԱԽՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ } ~ ունենալ		<i>depend (on)</i>
ԿԱՀԻՐԵ	գ.	Cairo
ԿԱՄԱԿԱՏԱՐ	գ.	myrmidon, minion
ԿԱՄԱՅԱԿԱՆ	ա.	willful/wilful
<i>(ոչ օրինական)</i>		arbitrary
<i>(անհիմն)</i>		groundless

ԿԱՄԱՅԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	willfulness
ԿԱՄԱՎՈՐ	ւ.	voluntary, free-will
(անձ)	գ.	volunteer
ԿԱՄՔՈՋԱ	գ.	Cambodia
ԿԱՄՔՈՋԱԿԱՆ	ւ.	Cambodian
ԿԱՄՔՈՋԱՅԻ	գ.	Cambodian
ԿԱՄԵՆԱԼ	բ.	want, like
(ցանկանալ)		wish, desire
ԿԱՄՈՒՐՋ	գ.	bridge
ԿԱՅԱԶՈՐ	գ.	garrison
ԿԱՅՍՐ	գ.	emperor
~ Վիլհելմ II		<i>Emperor William II</i>
ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ	ւ.	imperial
ԿԱՅՍՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	empire
ԿԱՅՈՒՆ	ւ.	stable, firm
ԿԱՅՈՒՆԱՅՆԵԼ	բ.	stabilize
ԿԱՅՈՒՆԱՅՈՒՄ	գ.	stabilization
ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	stability
ԿԱՅՔ	գ.	property, belongings
ԿԱՆԳՆԵԼ	բ.	stand
(ոտքի ելնել)		stand up
ԿԱՆԽԱԳՈՒՇԱԿ	գ.	forerunner, precursor
(նախազուշակ)		foreteller
ԿԱՆԽԱԳՈՒՇԱԿԵԼ	բ.	foretell, forecast, predict
ԿԱՆԽԱԳՈՒՇԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	prophecy, prediction
ԿԱՆԽԱԳՈՒՇԱԿՈՒՄ		
ԿԱՆԽԱՄՏԱԾՎԱԾ	ւ.	premeditated, deliberate
ԿԱՆԽԱՏԵՍԵԼ	բ.	foresee, foreknow, envisage
ԿԱՆԽԱՐԳԵԼԵԼ	բ.	prevent, avert
ԿԱՆԽԱՐԳԵԼԻՉ	ւ.	preventive
դիմել ~ քայլերի		<i>resort to preventive measures</i>
ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՈՒՄ	գ.	prevention
ԿԱՆԽՈՒՄ		
ԿԱՆԽԵԼ	բ.	prevent, avert, forestall
(կասեցնել)		stop
ԿԱՆՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	regulations, statutes, charter, rules
ՄԱԿ-ի ~		<i>Charter of the United Nations</i>

ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳԵԼ	բ.	regulate
ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՈՒՄ	գ.	regulation
ԿԱՆՈՆԱՎՈՐ ~ <i>բանակ</i>	ա.	regular, systematic <i>regular army</i>
ԿԱՆՉԵԼ <i>բանակ</i> ~	բ.	call <i>enlist, call up for military service</i>
ԿԱՆՅԼԵՐ	գ.	chancellor
ԿԱՇԱՌԱԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	bribery, corruption
ԿԱՇԱՌԵԼ	բ.	bribe
ԿԱՇԱՌ-Ք	գ.	bribe
ԿԱՇԵՀԱՆՈՒՄ	գ.	skinning, flaying
ԿԱՇԵՔԵՐԹՈՒՄ	գ.	flaying
ԿԱՇԻ (մարդու) ~ <i>ն հանել</i> = ~ <i>ն քերքել</i>	գ.	skin <i>skin, flay</i>
ԿԱՊ (հաղորդակցության միջոց) (հարաբերություն)	գ.	tie, bond communication connection, relation
ԿԱՊԱԴՈՎ ԿԻԱ	գ.	Cappadocia
ԿԱՊԵԼ	բ.	tie, tie up, tie together
ԿԱՊԻՏՈՒԼՅԱՅԻԱ <i>անվերապահ</i> ~	գ.	<i>nauql.</i> capitulation, surrender <i>unconditional surrender</i>
ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ~ <i>ուժեր</i> ~ <i>մասշտաբով</i> <i>ոչ</i> ~ <i>կազմակերպություն</i>	ա.	governmental <i>government forces</i> <i>governmentally</i> <i>nongovernmental organization</i>
ԿԱՌԱՎԱՐԱՄԵՏ	ա.	progovernmental
ԿԱՌԱՎԱՐԵԼ	բ.	govern, rule (over)
ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ	գ.	governor, manager
ԿԱՌԱՎԱՐՈՂ ԿՈՒՍԱԿ- ՅՈՒԹՅՈՒՆ		ruling party
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	government
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ	գ.	government, management
ԿԱՌԱՓՆԱՐԱՆ	գ.	scaffold
ԿԱՌՈՒՅԵԼ (կանգնեցնել)	բ.	build, construct erect, raise

ԿԱՍԵՅՆԵԼ (կանգնեցնել) (արգելել, խափանել) ~ <i>ադետը</i>	բ.	stop prohibit, suspend <i>stop/halt the carnage/massacre</i>
ԿԱՍԿԱԾ	գ.	doubt, suspicion
ԿԱՍԿԱԾԵԼ	բ.	doubt, suspect
ԿԱՍԿԱԾԵԼԻ	ա.	suspicious, doubtful
ԿԱՏԱՂԵԼ	բ.	go mad, be infuriated/enraged, rage <i>փ/փք. get/fly into a rage, get furious</i>
ԿԱՏԱՂԻ (վայրագ)	ա.	furious, violent, fierce
ԿԱՏԱՂՈՒԹՅՈՒՆ (մոլուցք, խելագարություն)	գ.	rage, indignation frenzy
ԿԱՏԱՐ	գ.	top, summit, peak
ԿԱՏԱՐԵԼ (իրագործել) <i>իր պարտքը ~</i> <i>հրաման ~</i>	բ.	carry out, do, make fulfil(l), execute <i>do/pay one's duty</i> <i>carry out/fulfill/execute an order/a command</i>
<i>պարտականությունները ~</i> <i>սխալ ~</i> <i>քայլ ~</i>		<i>fulfill/perform one's duties</i> <i>make a mistake</i> <i>take a step</i>
ԿԱՏԱՐՅԱԼ	ա.	perfect, flawless
ԿԱՏԱՐՈՒՄ (իրագործում) (գործադրում) (իրականացում)	գ.	fulfillment, execution carrying out implementation accomplishment, realization
ԿԱՏԱՐՎԵԼ (տեղի ունենալ)	բ.	take place happen
ԿԱՐԳԱԴՐԱԳԻՐ (փաստաթուղթ)	գ.	order warrant
ԿԱՐԳԱԴՐԵԼ (հրամայել)	բ.	order give orders
ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	order, instruction, direction
ԿԱՐԳԱԽՈՍ	գ.	catchword, watchword, slogan
ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	discipline
ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿ	գ.	status
ԿԱՐԳԱՎՈՐԵԼ	բ.	regulate

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ	գ.	regulation
ԿԱՐԵԿԻՑ	ա.	sympathetic, compassionate
ԿԱՐԵԿՑԱՐԱՐ	մ.	sympathetically, with sympathy, compassionately
ԿԱՐԵԿՑԱԿԱՆ	ա.	sympathetic, compassionate
ԿԱՐԵԿՑԵԼ (ցավակցել)	բ.	sympathize (with), feel (for) condole (with)
ԿԱՐԵԿՑՈՒԹՅՈՒՆ } ԿԱՐԵԿՑԱՆՔ }	գ.	sympathy, compassion
ԿԱՐԵՎՈՐ (նշանակալից) (անհրաժեշտ)	ա.	important significant, essential, relevant necessary, indispensable
ԿԱՐԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ ~ <i>դալ</i>	գ.	importance, significance <i>attach importance (to)</i>
ԿԱՐԻՔ (աղքատություն) (չքավորություն) ~ <i>զգալ ունենալ</i> ~ <i>ի մեջ ապրել</i> ~ <i>չկա</i>	գ.	need, necessity poverty want, indigence, destitute <i>be in need (of), need</i> <i>feel the need (for), live in poverty</i> <i>(there is) no need</i>
ԿԱՐԻՔԱՎՈՐ (չքավոր) (աղքատ)	ա.	needy indigent, destitute poor
ԿԱՐԾԵԼ (ենթադրել) (համարել)	բ.	think (of/about) presume, believe consider
ԿԱՐԾԻՔ (տեսակետ) <i>իմ կարծիքով</i> <i>մեկի ~ ով</i>	գ.	opinion view, point of view, viewpoint <i>in my opinion, to my mind</i> <i>in one's opinion, to one's mind</i>
ԿԱՐՃ (սեղմ) (կրճատ)	ա.	short brief
~ <i>սասած</i>	ա.	concise, brief
ԿԱՐՃԱԺԱՄԿԵՏ	մ.	briefly <i>in short</i>
ԿԱՐՃԱՏԵՎ	ա.	short-term, of short duration
ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉ	ա.	short-term
ԿԱՐՄԻՐ ՄԱՀԻԿ	ա.	Red Cross Red Crescent
ԿԱՐՈՂԱՆԱԼ (չկարողանալ)	բ.	be able to, can be unable, be incapable of, not to know how

ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ (ուժ, զորություն) (հարստություն)	զ.	ability power property
ԿԱՐՈՏ	զ.	yearning, anguish
ԿԱՐՈՏԵԼ	բ.	long for
ԿԱՐՊԵՏ	զ.	carpet, rug
ԿԱՅԻՆ	զ.	axe
ԿԱՅՆԱՀԱՐԵԼ	բ.	axe
ԿԱՅՆԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ } ԿԱՅՆԱՀԱՐՈՒՄ } <i>փխբ. (կացնով սպանելը)</i>	զ.	killing with an axe
ԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	condition, state, situation, status
ԿԵՂԵՔԵԼ (տանջել, չարչարել)	բ.	exploit, oppress torment, torture
ԿԵՂԵՔԻՉ	զ.	exploiter, oppressor
ԿԵՂԵՔՈՒՄ	զ.	exploitation, oppression, depression
ԿԵՂԾ ~ <i>փաստաթուղթ</i>	ա.	false, sham, fake <i>forged document</i>
ԿԵՂԾԱՆՈՒՆ	զ.	pseudonym
ԿԵՂԾԱՎՈՐ	ա.	insincere, hypocritical, false
ԿԵՂԾԱՐԱՐ } ԿԵՂԾԻՉ }	զ.	falsifier, adulterator
ԿԵՂԾԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ (խաբդախում)	զ.	falsification, adulteration forgery
ԿԵՂԾԵԼ ~ <i>իրականությունը</i>	բ.	falsify <i>distort the reality/truth</i>
ԿԵՂԾԻՔ (փաստաթղթի)	զ.	falsification, adulteration forgery
ԿԵՂԾՈՒՄ (փաստաթղթի)	բ.	falsification, adulteration forgery
ԿԵՂՏ (աղբ)	զ.	dirt rubbish
ԿԵՂՏՈՏ (ցեխոտ)	ա.	dirty muddy
ԿԵՆԴԱՆԱՅՆԵԼ	բ.	revive, reanimate, raise from the dead, resurrect

ԿԵՆԴԱՆԱՅՈՒՄ	գ.	resurrection <i>փ/իւք. revival, stimulation, animation</i>
ԿԵՆԴԱՆԻ (ողջ) <i>~ մնալ</i>	ա.	alive, living <i>survive, remain alive (after)</i>
ԿԵՆՍԱԳՈՐԾԵԼ (իրագործել) (կատարել)	բ.	carry out, put into practice realize, accomplish fulfil
ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՄ	գ.	realization, implementation
ԿԵՆՍԱԿԱՆ	ա.	vital, urgent
ԿԵՆՍԱՄԱԿԱՐԳԱԿ	գ.	standard of life / living; living standard
ԿԵՆՍԱՓՈՐՉ	գ.	(life) experience
ԿԵՆՏՐՈՆ <i>ուշադրության ~ում</i> <i>ուշադրության ~ում լինել</i>	գ.	centre <i>in the centre of attention, in the limelight</i> <i>be in the focus of attention, be in the spotlight</i>
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՅԱՆ	գ.	headquarters
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ	ա.	central
ԿԵՆՏՐՈՆԱՆԱԼ	բ.	concentrate
ԿԵՆՏՐՈՆԱՑՆԵԼ	բ.	concentrate
ԿԵՆՏՐՈՆԱՅՈՒՄ	գ.	concentration
ԿԵՍ <i>~ անել</i>	գ.	half, middle <i>cut in half</i>
ԿԵՍԴԱՐՅԱՆ	ա.	semi-centennial
ԿԵՏ ԱՌ ԿԵՏ		point by point
ԿԵՐ (ուտելիք, սնունդ)	գ.	food, nourishment
ԿԵՐԱԿԻԵԼ	բ.	nourish
ԿԵՅՎԱԾՔ <i>ժխտողական ~</i> <i>ժխտողական ~ ընդունել</i>	գ.	pose, attitude, posture <i>negative attitude/pose/posture</i> <i>strike a negative attitude (pose)</i>
ԿԻՉԱԿԵՏ <i>~ից դուրս</i>	գ.	focus/ target <i>out of focus</i>
ԿԻՉԻՉ	ա.	scorching, hot, burning
ԿԻԼԻԿԻԱ	գ.	Cilicia
ԿԻՆՈՆԿԱՐ	գ.	film, movie, motion picture

ԿԻՆՈՌԵԺԻՍՈՐ	գ.	film/movie director
ԿԻՆՈՓԱՌԱՏՈՆ	գ.	film festival
ԿԻՍԱԼՈՒՄԻՆ (մահմեդականության կրոնական նշան)	գ.	half-moon crescent
ԿԻՍԱՆԿԱԽ	ա.	semi-independent
ԿԻՍԱՄԵՐԿ	ա.	half-naked
ԿԻՍԱՎԱՐՏ	ա.	incomplete, unfinished
ԿԻՏԵԼ	բ.	pile (up)
ԿԻՐ	գ.	lime
ԿԻՐԱՌԵԼ	բ.	apply, use
ԿԻՐԱՌԵԼԻ	ա.	applicable, suitable
ԿԻՐԱՌԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	applicability
ԿԻՐԱՌՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	application
ԿԻՐՃ	գ.	gorge
ԿԻՅ	ա.	adjoining
ԿԼՈՐ <i>քանակցություններ ~ սեղանի շուրջ</i>	ա.	round round table talks
ԿՍԱԽՔ	գ.	skeleton
ԿՍԱԽՔԱՅԱԾ ՈՒՐՎԱԿԱՆՆԵՐ		skeleton-turned ghosts/fanthsoms
ԿՅԱՆՔ (գոյություն) <i>~ ի ապահովագրություն</i> <i>~ ի զնով</i> <i>~ ի ու մահվան խնդիր</i> <i>~ ը խնայել</i> <i>~ ը փրկել</i>	գ.	life existence life insurance at the risk of one's life a matter of life and/or death spare sb's life save sb's life
ԿՆԱԳՈՂ	գ.	kidnapper of women
ԿՆՔԵԼ (կնիք դնել) (մկրտել) <i>մահկանացուն ~</i>	բ.	seal baptize, christen, anoint die, pass away
ԿՇՏԱՄԲԵԼ (հանդիմանել) (մեղադրել)	բ.	rebuke reproach (with) blame (for)
ԿՈԱԼԻՑԻԱ	գ.	coalition

ԿՈԱԼԻՅԻՈՆ	ա.	coalition
ԿՈԽԿՐՏԵԼ	բ.	trample down
ԿՈԿՈՐԳ	գ.	throat
ԿՈԿՈՐԳԻԼՈՍԻ ԱՐՅՈՒՆՔՆԵՐ ԹԱՓԵԼ		shed crocodile tears
ԿՈՂՄՆԱԿԱԼ	ա.	partial, biased
ԿՈՂՄՆԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ } ԿՈՂՄՆԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	partiality
ԿՈՂՄՆԱԿԻՑ	գ.	supporter, henchman
ԿՈՂՄՆՈՐՈՇՈՒՄ	գ.	orientation
ԿՈՂՈՊՏԵԼ	բ.	rob, pillage, plunder
ԿՈՂՈՊՏԻՉ	գ.	robber, burglar, plunderer
ԿՈՂՔ-ԿՈՂՔԻ		side by side
ԿՈՄԻՏԵ <i>նպաստամատույց ~</i>	գ.	committee <i>benefit-providing committee, allowance-making committee</i>
ԿՈՄՅՈՒՆԻԿԵ	գ.	communiqué
ԿՈՆԳՐԵՍ	գ.	congress
ԿՈՆԳՐԵՍԱԿԱՆ } ԿՈՆԳՐԵՍՄԵՆ }	գ.	congressman
ԿՈՆՖԵԴԵՐԱՅԻԱ	գ.	confederation
ԿՈՆՖԵՐԱՆՍ	գ.	conference
ԿՈՆՖԼԻԿՏ	գ.	conflict
ԿՈՇՏ ԴԻՐՔ		tough position
ԿՈՈՐԴԻՆԱՅՆԵԼ	բ.	coordinate (with)
ԿՈՈՐԴԻՆԱՅՈՒՄ	գ.	coordination
ԿՈՉԵԼ <i>(դրչվ.) իրենն իրենց անունով ~</i>	բ.	call, name, title <i>call a spade a spade</i>
ԿՈՊԱԼ <i>(հաստ ծայրով) (մահակ)</i>	գ.	cudgel club bludgeon
ԿՈՊԻՏ <i>(անքաղաքավարի) օրենքի իրավունքի ~ խախ- տում</i>	ա.	rough, coarse rude <i>gross violation of the law/rights</i>

ԿՈՊՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	roughness, coarseness, rudeness
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ	գ.	Constantinople
ԿՈՎ	գ.	cow
ԿՈՎԿԱՍ	գ.	Caucasus
ԿՈՎԿԱՍՅԱՆ	ա.	Caucasian
ԿՈՎԿԱՍՅԻ	գ.	Caucasian
ԿՈՏՈՐԱԾ } ՋԱՐԳ }	գ.	carnage, slaughter, massacre, butchery
ԿՈՐԾԱՆԱՐԱՐ (ավերիչ)	ա.	destructive, disastrous ruinous
ԿՈՐՁԵԼ (խլել)	բ.	extort, extract snatch (from)
ԿՈՐՁՈՒՄ	գ.	extortion
ԿՈՐԾԱՆԱՐԱՐ (աղետալի)	ա.	destructive disastrous
ԿՈՐԾԱՆԵԼ (ավերել) (քանդել)	բ.	ruin, destroy demolish
ԿՈՐԾԱՆՎԵԼ	բ.	perish, lose one's life, be killed
ԿՈՐԾԱՆՈՒՄ	գ.	destruction
ԿՈՐՈՒՍՏ ծանր ~ ներ կրել	գ.	loss <i>suffer heavy losses</i>
ԿՈՐՊՈՒՍ } ՋՈՐԱԲԱՆԱԿ }	գ.	corps
դիվանագիտական ~		<i>diplomatic corps</i>
ԿՈՒՎ (պատերազմ) (մարտ, ճակատամարտ) (պայքար) կռվում գոհվել	գ.	war battle fight, struggle, combat <i>be killed in action/in battle</i>
ԿՈՎԵԼ (մարտնչել)	բ.	fight struggle
ԿՈՎԻ ՏԱՐԻՆԵՐ	գ.	wartime
ԿՍԿԻԾ	գ.	grief, affliction
ԿՍԿԾԱԼ	բ.	grieve (for), mourn, lament
ԿՏՏԱՆՔ	գ.	torture, torment
ԿՏՐՎԱԾՔ (սպի)	գ.	cut cut
այս ~ ու		<i>ի/իս. connection in this connection</i>

ԿՏՐԵԼ	բ.	cut, cut off
ԿՏՐՈՒԿ ~ միջոցներ	ա.	sharp, acute drastic measures
ԿՐԱԿ ~ ի ճարակ դառնալ	գ.	fire fall a prey to fire
ԿՐԱԿԱԳԻԾ	գ.	առաջ. front line
ԿՐԱԿԵԼ	բ.	shoot, fire, fire a shot
ԿՐԱԿՈՅ	գ.	shot, shooting, firing
ԿՐԵԼ <i>զենք</i> ~ <i>զրկանքներ</i> ~ <i>պատասխանատվություն</i> ~ <i>կորուստ</i> ~	բ.	carry carry arms suffer privations/hardship bear responsibility suffer a loss
ԿՐԿՆԱԳԱՂԹ	գ.	repeated emigration, double emigration
ԿՐԿՆՕՐԻՆԱԿԵԼ (կինո)	բ.	dub
ԿՐՈՆ	գ.	religion
ԿՐՈՆԱԿԱՆ	ա.	religious
ԿՐՈՆԱԴԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	conversion
ԿՈՒՅՐ ~ անխոհեմություն ~ հնազանդություն	ա.	blind blind imprudence/ unreasonableness blind obedience
ԿՈՒՌՔ	գ.	cult, idol
ԿՈՒՍԱԿԱԼ	գ.	viceregent, deputy
ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	party
ԿՈՒՏԱԿԱԾ	ա.	accumulated, amassed, stored up
ԿՈՒՐԱՆԱԼ	բ.	become/go blind, lose one's eyesight
ԿՈՒՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	blindness

— Հ —

ՀԱՔԵՇԱԿԱՆ	ա.	Ethiopian, Abyssinian
ՀԱԳԵՑԱԾ ~ լիճիկ	ա.	saturated be saturated

ՀԱԳՈՒՍ	գ.	clothes
ՀԱԶԱՐ	թ.	thousand
ՀԱԶԱՐԱՎՈՐ	ա.	thousands of
ՀԱԶԱՐԱՄՅԱ	ա.	millennial
ՀԱԶԱՐԱՄՅԱԿ	գ.	millenium
ՀԱԶԻՎՀԱԶ	մ.	hardly
ՀԱԼԱԾԱՆՔ (բռնություն) (ճնշում)	գ.	persecution, pursuit violence pressure
ՀԱԼԱԾԵԼ (հետապնդել)	բ.	<i>հրվք.</i> persecute pursue
ՀԱԼԵՊ	գ.	Aleppo
ՀԱԿԱԱՌԱԶԱՐԿ	գ.	counterproposal
ՀԱԿԱՐԱՐԱԿԱՆ	ա.	anti-Arab
ՀԱԿԱՐԱՐԵՆՈՐՈԳՉԱԿԱՆ	ա.	anti-reformist
ՀԱԿԱԳՐՈՀ	գ.	counter-attack
ՀԱԿԱԴՐԵԼ	բ.	oppose (to), contrast
ՀԱԿԱԶԴԵԼ	բ.	counteract
ՀԱԿԱԶԴՈՒՄ	գ.	counteraction
ՀԱԿԱԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ		antigovernmental activity
ՀԱԿԱԿՇԻՌ	գ.	counterbalance
ՀԱԿԱԿՇՈՒԵԼ	բ.	counterbalance
ՀԱԿԱԿՐԱՆՔ	գ.	antipathy
ՀԱԿԱՀԱՄԻԴՅԱՆ	ա.	anti-Hamidian
ՀԱԿԱՀԱՅԿԱԿԱՆ	ա.	anti-Armenian
~ միայնություն		<i>anti-Armenian mentality</i>
~ որոշում		<i>anti-Armenian resolution</i>
ՀԱԿԱՀԱՐՎԱԾ } ՀԱԿԱԳՐՈՀ }	գ.	counterblow <i>nuaq.</i> counterstroke, counter-attack
ՀԱԿԱՀԵՂԱՇՐՋՈՒՄ	գ.	countercoup
ՀԱԿԱՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	counter-revolution
ՀԱԿԱՀՐԱՄԱՆ ~ փախ	գ.	countermand <i>countermand</i>

ՀԱԿԱՀՐԵԱԿԱՆ	ա.	anti-Semitic
ՀԱԿԱՍՄԱՐԳԿԱՅԻՆ	ա.	inhuman
ՀԱԿԱՍՄԱՐՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	conflictology
ՀԱԿԱՍՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ <i>~ ների կարգավորում</i>	գ.	conflict, confrontation <i>conflict management</i>
ՀԱԿԱՍՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ	ա.	anti-cultural
ՀԱԿԱՆԱԽԱԳԻԾ	գ.	counter-project
ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴ	գ.	opponent, rival
ՀԱԿԱՌԱԿՎԵԼ	բ.	oppose
ՀԱԿԱՍՈՒԹՅՈՒՆ (անհամաձայնություն)	գ.	contradiction, opposition divergence, discrepancy
ՀԱԿԱՍԵՄԻՏԻԶՄ } ՀՐԵԱՏՅԱՅՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	anti-Semitism
ՀԱԿԱՍՈՒԼԹԱՆԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ		anti-Sultanic movement
ՀԱԿԱՍՈՒԼԹԱՆԻԶՄ	գ.	anti-Sultanism
ՀԱԿԱՅԵՂԱՍՊԱՆԱԿԱՆ	ա.	anti-genocidal
ՀԱԿԱՓԱՍՏԱՐԿ	գ.	counterargumentation
ՀԱԿԱՕՐԻՆԱԿԱՆ	ա.	unlawful <i>հրվք. illegal</i>
ՀԱՂԹԱԿԱՆ	ա.	victorious, triumphant
ՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼ	բ.	overcome, get over
ՀԱՂԹԱՆԱԿ	գ.	victory, triumph
ՀԱՂԹԱՐՇԱՎ	գ.	triumph
ՀԱՂՈՐԴԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ (կապ, հարաբերություն) (կապի միջոց)	գ.	communication communication communication
ՀԱՂՈՐԴՈՒՄ (ռադիոյով, հեռուստատեսու- թյամբ)	գ.	report, information broadcast program
ՀԱՃԱԽ } ՀԱՃԱԽԱԿԻ }	ա. /մ.	often, frequent(ly)
ՀԱՄԱԳՈՅԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	coexistence
ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՅԵԼ	բ.	collaborate, cooperate
ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՂ	գ.	collaborator

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	collaboration, cooperation
ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ } ԿՈՆԳՐԵՍ	գ.	congress
<i>~ հրավիրել</i>		<i>convene a congress</i>
ՀԱՄԱԴԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	confederation
ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ	ա.	all-national
ՀԱՄԱԹՐՔՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	Pan-Turkism
ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ	ա.	public, national, nationwide
ՀԱՄԱԼՐԵԼ	բ.	complete, replenish recruit, reman, reinforce
ՀԱՄԱԽՄԲԵԼ } ՄԻԱՎՈՐԵԼ	բ.	consolidate, unite
ՀԱՄԱԽՄԲՈՒՄ } ՄԻԱՎՈՐՈՒՄ	գ.	consolidation, unity, unification
ՀԱՄԱԽՈՀ (գործակից, մեղսակից)	գ.	follower, co-thinker accomplice
ՀԱՄԱԿԱՐԳ	գ.	system
ՀԱՄԱԿԱՐԳԵԼ	բ.	coordinate
ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ } ԿՈՈՐԴԻՆԱՑՈՒՄ	գ.	coordination
ՀԱՄԱԿԱՐԳՎԱԾ ՄՈՏԵՅՈՒՄ		systematized/coordinated approach, scientific approach
ՀԱՄԱԿԵՆՏՐՈՆԱՅՄԱՆ ՃԱՄԲԱՐ	գ.	concentration camp
ՀԱՄԱԿԵՆՏՐՈՆԱՅՈՒՄ	գ.	concentration
ՀԱՄԱԿԵՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	society, community
ՀԱՄԱԿՈՂՄԱՆԻՈՐԵՆ (մանրամասնորեն)	մ.	comprehensively, closely thoroughly, in detail
ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ	ա.	Pan-Armenian
ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ	գ.	agreement
ՀԱՄԱՁԱՅՆԵԼ	բ.	consent, agree
ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	consent
ՀԱՄԱՃԱՐԱԿ	գ.	epidemic
ՀԱՄԱՄԱՍՆԱԿԻՑ	գ.	co-participant
ՀԱՄԱՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ~ հարց	ա.	universal <i>global question/problem</i>

ՀԱՄԱՅՆԱՊԱՏԿԵՐ	գ.	panorama, view
ՀԱՄԱՅՆՔ	գ.	community
ՀԱՄԱՆԱԽԱԳԱՀ	գ.	co-president
ՀԱՄԱՆԵՐՈՒՄ	գ.	amnesty
ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ~ հանրություն ~ հնչեղություն փալ	ա.	world world community give world resonance
ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆԵԼ ~ պահանջներին	բ.	correspond (to, with) meet / satisfy the requirements
ՀԱՄԱՋՆՁԵԼ	բ.	annihilate, exterminate
ՀԱՄԱՋՆՁՈՒՄ	գ.	annihilation, extermination, complete destruction
ՀԱՄԱՏԵՔՍ ցեղասպանագիտության ~ ում	գ.	context in the context of genocidology
ՀԱՄԱՐԺԵՔ	ա. գ.	equivalent, adequate equivalent
ՀԱՄԱՐՁԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	courage, bravery
ՀԱՄԱՐՁԱՎԵԼ	բ.	dare, have the courage
ՀԱՄԱՐՅԱԼ ~ անհնար	մ.	almost, nearly almost impossible
ՀԱՄԱՕՍՄԱՆՅԱՆ	ա.	Pan-Ottoman
ՀԱՄԲԱՎ	գ.	reputation, fame
ՀԱՄԲԱՎԱՎՈՐ	ա.	famous, renowned, eminent
ՀԱՄԵՐԱՏԱՐ	ա.	patient, tolerant
ՀԱՄԵՄԱՏԵԼ	բ.	compare (to, with)
ՀԱՄԵՄԱՏԵԼԻ	ա.	comparable
ՀԱՄԵՄԱՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	comparison, proportion
ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	solidarity, amity, friendship
ՀԱՄԵՐԿՐԱՅԻ	գ.	compatriot, countryman
ՀԱՄԵՆԴՀԱՆՈՒՐ ~ հեղափոխության առարկա ~ զորահավաք	ա.	universal, general a matter of general/universal interest total mobilization
ՀԱՄԵՆԿՆԵԼ (համապատասխանել)	բ.	coincide (with) correspond (to), conform (to)

ՀԱՄԻԳԱԿԱՆ } ՀԱՄԻԳՅԱՆ }	ա.	Hamidian
ՀԱՄԻԴԻ ԿՈՂՄՆԱԿԻՑ	գ.	Hamidian
ՀԱՄԻԴԻԵ	գ.	Hamidie
ՀԱՄԻՍԼԱՄԱԿԱՆ	ա. գ.	pan-Islamic panIslamist
ՀԱՄԻՍԼԱՄՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	pan-Islamism
ՀԱՄՈՁԵԼ	բ.	convince
ՀԱՄՈՁԻՉ	ա.	convincing
ՀԱՄՈՁՎԵԼ	բ.	be convinced/ sure, make sure/ certain of
ՀԱՅ	գ./ա.	Armenian
ՀԱՅԱԾԻՆ	ա.	Armenian-born, of Armenian origin
ՀԱՅ ԴԱՏ <i>~ ի արդարադի լուծում</i>		Armenian Case <i>the righteous/equitable solution of the Armenian Case</i>
ՀԱՅ-ԹՈՒՐԲԱԿԱՆ ՀԱՇՏԵՑ- ՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ		commission/committee of Armenian-Turkish reconciliation
ՀԱՅ ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐՆԵՐԻ ՊԱՇՏՈՆԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆ		dismissal/discharge of Armenian officials
ՀԱՅԱԲՆԱԿ	ա.	Armenian-populated, Armenian-inhabited
ՀԱՅԱԳԵՏ	գ.	Armenologist
ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ	ա.	Armenological
ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	Armenology
ՀԱՅԱԹԱՓԵԼ	բ.	dearmenianize
ՀԱՅԱԹԱՓՈՒՄ	գ.	dearmenianization
ՀԱՅԱԿԵՐ	ա.	feeding/living, pasturing on Armenians
ՀԱՅԱՀԱԼԱԾ ՔԱՂԱՔԱԿԱ- ՆՈՒԹՅՈՒՆ		policy of persecuting Armenians
ՀԱՅԱՆՊԱՍՏ	ա.	Armenian-supporting, pro-Armenian
<i>~ գործունեություն</i>		<i>Armenian-supporting activity</i>
<i>~ քաղաքականություն</i>		<i>Armenian-supporting policy</i>
ՀԱՅԱՋԻՆՋ ԾՐԱԳԻՐ		a plan of exterminating / annihilating the Armenians
ՀԱՅԱՋՆՋՈՒԹՅՈՒՆ		Armenian-extermination, extermination / annihilation of the Armenians

ՀԱՅԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ } ԱՐՄԵՆՈՅԻԳ	գ.	armenocide
ՀԱՅԱՍՏԱՆ ~ի մանդատը	գ.	Armenia <i>the Armenian Mandate</i>
ՀԱՅԱՍՏԱՆԱԿԵՆՏՐՈՆ ՍՓՅՈՒՌ		Armenian-centered Diaspora
ՀԱՅԱՅՆԵԼ	բ.	Armenianize
ՀԱՅԴՈՒԿ	գ.	haiduk/hayduk, combatant
ՀԱՅԴՈՒԿԱՊԵՏ	գ.	chief of the haiduks
ՀԱՅԵՐԵՆ	գ.	Armenian, the Armenian language
ՀԱՅԵՑԱԿԵՏ	գ.	aspect, view, viewpoint, point of view
ՀԱՅ-ԹՈՒՐԲԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵ- ՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		Armenian-Turkish relations
ՀԱՅԿԱԿԱՆ	ա.	Armenian
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵԳԵՈՆ ՖՐԱՆ- ՍԻԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻ ՄԵՋ		Armenian Legion in the French Army
ՀԱՅՆՈՅ (հայկական թաղը)		Armenian quarter, Armenian district
<i>hայոց հարցը դատը</i>		<i>Armenian Cause, Armenian Case</i>
ՀԱՅՈՅ ՑԵՂԱՍՊԱ- ՆՈՒԹՅԱՆ ԱՆՍԵՂ ԶՈՀԵՐԻ ՀՈՒՇԱՀԱՄԱԼԻՐ		memorial complex of the Armenian Genocide
ՀԱՅՏԱՐԱՐԵԼ <i>պայքերազմ ~</i>	բ.	declare, announce, proclaim <i>declare war</i>
ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	declaration
ՀԱՅՏՆԱԲԵՐԵԼ	բ.	discover, find out, reveal, disclose
ՀԱՅՏՆԻ	ա.	known, well-known, noted
ՀԱՅՐ	գ.	father
ՀԱՅՐԱՍՊԱՆ	գ.	patricide
ՀԱՅՐԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	patricide
ՀԱՅՐԵՆԱԲԱՂԶ	ա.	homesick
ՀԱՅՐԵՆԱԲԱՂԶՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	nostalgia, homesickness, longing for home
ՀԱՅՐԵՆԱԴԱՎ	ա.	traitor (to one's country)

ՀԱՅՐԵՆԱԶՐԿՈՒՄ	գ.	Fatherland deprivation, patrioticide, deprivation of native land
<i>հայրենի օջախ</i>		<i>native hearth</i>
ՀԱՅՐԵՆԱԶՈՒՐԿ	ա.	Homeland-deprived, Motherland-deprived, Fatherland-deprived, deprived of native land
<i>~ արևմտահայեր</i>		<i>Fatherland-deprived western Armenians</i>
ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑ	գ.	compatriot, fellow countryman
ՀԱՅՐԵՆԱՍԵՐ	գ. ա.	patriot patriotic
ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	patriotism
ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ		Compatriotic Union
ՀԱՅՐԵՆԱՏԵՐ	գ.	owner of the country/land
ՀԱՅՐԵՆԱՏԻՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	ownership of one's native land
ՀԱՅՐԵՆԻ	ա.	paternal, native
<i>~ օրրան</i>		<i>native cradle</i>
ՀԱՅՐԵՆԻՔ	գ.	motherland, fatherland, homeland, native country
<i>կորսված ~ = կորուսյալ~</i>		<i>lost motherland /fatherland/ native land</i>
<i>վերածնված ~</i>		<i>reborn motherland/fatherland</i>
ՀԱՅՑ	գ.	<i>հրվք.</i> suit, lawsuit, claim
ՀԱՆԳԱՄԱՆԱԼԻՑ (մանրամասն)	ա.	detailed, thorough, circumstantial
ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ } ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒՄ }	գ.	fund-raising, donation
ՀԱՆԳԱՆԱԿԵԼ	բ.	raise money/funds
ՀԱՆԳԻՍՏ (դադար)	գ.	rest pause, interval
ՀԱՆԴԵՐՉԱՆՔ	գ.	equipment
ՀԱՆԴԻՄԱՆԵԼ	բ.	reproach (with)
ՀԱՆԴԻՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ (կշտամբանք)	գ.	reproach rebuke
ՀԱՆԴԻՊԱԿԱՑ	ա.	opposite, facing
ՀԱՆԴԻՊԵԼ (անսպասելի)	բ.	meet encounter
ՀԱՆԴՈՒՐԺԵԼ (կրել, տանել)	բ.	tolerate suffer, bear, stand

ՀԱՆԴՈՒՐԺԵԼԻ	ա.	tolerable, bearable, endurable
ՀԱՆԿԱՐԾ	մ.	suddenly, all of a sudden
ՀԱՆԿԱՐԾԱԿԻ ~ հարված ~ ի բերել	ա.	sudden, unexpected <i>surprise attack/blow</i> <i>take unawares, surprise, take by surprise</i>
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ } ՀԱՆՁՆԱՆՈՒՄԲ }	գ.	commission, committee
ՀԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	commission, errand, assignment
ՀԱՆՐԱԳԻՐ } ՀԱՆՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ } <i>հանրագրով դիմել</i>	գ.	petition <i>petition sb. for sth.</i>
ՀԱՆՐԱՀԱՎԱՔ	գ.	rally, mass meeting
ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ	ա./գ.	republican
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	republic
ՀԱՆՐԱՔՎԵ	գ.	referendum
ՀԱՆՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	public
ՀԱՆՅԱԳՈՐԾ } ՈՃՐԱԳՈՐԾ }	գ.	criminal, offender
ՀԱՆՅԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ <i>քրեական</i> ~ <i>հանցագործության բացահայտում</i>	գ.	crime, offence <i>criminal offence</i> <i>elucidation of the crime</i>
ՀԱՆՅԱԿԻՑ } ՍԵՂՍԱԿԻՑ }	գ.	accomplice
ՀԱՆՅԱՆԻՇ } ՀԱՆՅԱՆՇԱՆ }	գ.	(circumstantial) evidence
ՀԱՆՅԱՆՔ	գ.	crime, offence
ՀԱՆՅԱՎՈՐ	ա.	criminal
ՀԱՆՅԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	criminality
ՀԱՇՎԵՀԱՐԴԱՐ <i>փխբ.</i> (հա- տուցում) ~ <i>փեսնել</i>	գ.	retribution, requital <i>settle a score with sb, square ac- counts with sb</i>
<i>հաշվի առնել</i>		<i>take into account, take into consideration</i>
ՀԱՇՏԵՅՆԵԼ	բ.	reconcile
ՀԱՇՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	reconciliation

ՀԱՇՏՎՈՂԱԿԱՆ	ա.	conciliatory, compromising
ՀԱՇՏՎՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	spirit of compromise, conciliatoriness
ՀԱՋՈՂ	ա.	successful
ՀԱՋՈՂ(ՈՒԹՅԱՄԲ)	մ.	successfully
ՀԱՋՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԵԼ	բ.	succeed
ՀԱՋՈՂՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	success
ՀԱՋՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	succession
ՀԱՋՈՐԴԵԼ	բ.	succeed
ՀԱՋՈՐԴՈՂ	ա.	succeeding, successive
ՀԱՌԱՉԱԼԻ } ՀԱՌԱՉԱԼԻՑ }	ա.	sorrowful, mournful, doleful, moaning, groaning
ՀԱՌԱՉԱՆՔ	գ.	moan, groan
ՀԱՌԱՉԵԼ	բ.	moan, groan, sigh, sigh for grief
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ~ գործիչ ~ կարծիք ~ մշակութային միություն	ա.	public <i>public figure</i> <i>public opinion</i> <i>public-cultural union</i>
ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԲՈԼՈՐ ԽԱՎԵՐԸ		all the strata of society
ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ } ՀԱՍԱՐԱԿՅՆՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	public, society
ՀԱՍԿԱՆԱԼ	բ.	understand, comprehend
ՀԱՍԿԱՆԱԼԻ	ա.	understandable
ՀԱՍՏԱՏԵԼ (պայմանագիրը)	բ.	affirm, maintain ratify, confirm
ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	establishment, institution
ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ	գ.	affirmation, confirmation, assertion
ՀԱՎԱԿՆԵԼ	բ.	lay claim (to), pretend (on), put in/ have a claim (on)
ՀԱՎԱԿՆՈՑ	ա.	pretentious, affected
ՀԱՎԱԿՆՈՑՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	pretentiousness, affectation
ՀԱՎԱԿՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	pretention, claim
ՀԱՎԱՆԱԿԱՆ	ա.	probable, likely
ՀԱՎԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	probability, likelihood
ՀԱՎԱՍԱՐ	ա.	equal

ՀԱՎԱՍԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	equality
ՀԱՎԱՍՏԵԼ <i>իսկությունը ~</i>	բ.	witness, testify <i>authenticate</i>
ՀԱՎԱՍՏԻ (փաստաթղթեր) <i>~ աղբյուրներ</i>	ա.	trustworthy authentic <i>reliable sources</i>
ՀԱՎԱՍՏԻԱՅՆԵԼ	բ.	assure (of), make believe (that)
ՀԱՎԱՍՏԻԱՅՈՒՄ	գ.	assertion, assurance
ՀԱՎԱՍՏԻՈՒԹՅՈՒՆ ՃՇՄԱՐՏԱՅԻՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	veracity, trustworthiness
ՀԱՎԱՍԱՄՔ	գ.	creed
ՀԱՎԱՍԱՐԻՄ	ա.	loyal (to), faithful (to), devoted, true (to)
ՀԱՎԱՍԱՐՄԱԳԻՐ	գ.	warrant <i>դիվ. credentials</i>
ՀԱՎԱՍԱՐՄԱԳՐԵԼ	բ.	<i>դիվ. accredit</i>
ՀԱՎԱՍԱՐՄԱԳՐՎԱԾ	ա.	accredited
ՀԱՎԱՍԱՐՄԱԳՐՎԵԼ	բ.	be accredited
ՀԱՎԱՍԱՐՄԱՍԱՐ <i>գործերի ~</i>	գ.	confidential person, agent <i>chargé d'affaires</i>
ՀԱՎԱՍԱՐՄՈՐԵՆ	մ.	devotedly
ՀԱՎԱՍԱՐՄՈՒԹՅՈՒՆ (նվիրվածություն)	գ.	faithfulness, loyalty devotion, fidelity
ՀԱՎԱՍԱՓՈՒՆ } ՆՈՐԱԴԱՐՁ }	գ.	convert
ՀԱՎԱՍԱՓՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ <i>կեղծ ~</i>	գ.	apostasy <i>false apostasy</i>
ՀԱՎԱՔԱԿԱՆ <i>~ հիշողություն</i> <i>~ պայմանագիր</i>	ա.	collective, combined <i>collective memory</i> <i>collective agreement</i>
ՀԱՎԱՔԵԼ	բ.	gather (together), collect
ՀԱՎԵՐԺ <i>~ փառք</i>	ա.	eternal, everlasting <i>everlasting glory</i>
ՀԱՎԵՐԺԱԿԱՆ	ա.	eternal, everlasting
ՀԱՎԵՐԺԱՅՆԵԼ <i>~ հիշատակը</i>	բ.	perpetuate, eternalize <i>perpetuate the memory (of)</i>
ՀԱՎԵՐԺԵԼ	բ.	live/exist/remain/last for ever

ՀԱՎԵՐԺՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	eternity, perpetuity, perpetuation
ՀԱՎԿՈՒՐՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	nightblindness
ՀԱՏԿԱՆՇԱԿԱՆ	ա.	distinctive, characteristic
ՀԱՏՈՒՑԵԼ	բ.	indemnify, repay
ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ <i>ի ~ ն</i>	զ.	repayment, indemnity, restitution <i>in revenge</i>
ՀԱՐԱԲԵՐԱԿԱՆ	ա.	relative
ՀԱՐԱԲԵՐԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	correlation
ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ <i>դիվանագիտական ~ ներ</i>	զ.	relation, relationship <i>diplomatic relations</i>
ՀԱՐԱՎ	զ.	south
ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ	ա.	southern, south
ՀԱՐԱՏԵՎ	ա.	long-lasting, long-term, long
ՀԱՐԱՏԵՎԵԼ <i>~ ու կարողություն</i>	բ.	perpetuate <i>capacity to perpetuate</i>
ՀԱՐԱՏԵՎՈՒՄ	զ.	perpetuation, longevity
ՀԱՐԳԱՆՔ	զ.	respect, respectfulness, esteem
ՀԱՐԳԵԼ	բ.	respect, esteem, honor
ՀԱՐԵՄ	զ.	harem
ՀԱՐԵՎԱՆ } ԴՐԱՅԻ }	զ.	neighbour
ՀԱՐԵՎԱՆ	ա.	neighbouring
ՀԱՐԵՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	neighbourhood
ՀԱՐԿ <i>~ դնել</i> <i>~ երից ազատ</i> <i>~ երից ազատել</i>	զ.	tax, duty, assessment <i>tax, impose taxes</i> <i>free from tax</i> <i>exempt from taxation</i>
ՀԱՐԿԱԴԻՐ <i>~ աշխատանք</i>	ա.	compulsory, forced <i>forced labour</i>
ՀԱՐԿԱԴՐԱԲԱՐ	մ.	compulsorily
ՀԱՐԿԱԴՐԱԿԱՆ } ՊԱՐՏԱԴԻՐ }	ա.	compulsory
ՀԱՐԿԱԴՐԵԼ } ՊԱՐՏԱԴՐԵԼ }	բ.	compel
ՀԱՐԿԱԴՐՎԱԾ } ՊԱՐՏԱԴՐՎԱԾ }	ա.	compelled

ՀԱՐԿԱԴՐՎԱԾ ԼԻՆԵԼ	p.	be obliged/forced/impelled/ induced
ՀԱՐԿԱՀԱՎԱՔ	q.	tax-collector
ՀԱՐԿԱՀԱՎԱՔՈՒՄ	q.	tax-collecting, tax-collection
ՀԱՐՁԱԿՎԵԼ	p.	attack, assault, rush (at, upon)
ՀԱՐՁԱԿՈՒՄ	q.	attack, assault, aggression
ՀԱՐՄԱՐ } ՊԱՏԵՀ }	u.	opportune
ՀԱՐՅՈՒՐԱՄՅԱԿ (տարեկից)	q.	century centennial, centenary
ՀԱՐՍՏԱՀԱՐԵԼ	p.	oppress, exploit
ՀԱՐՍՏԱՀԱՐՈՂ	q.	oppressor, exploiter
ՀԱՐՍՏԱՀԱՐՎԵԼ	p.	be oppressed/exploited
ՀԱՐՍՏԱՀԱՐՎՈՂ	u.	oppressed, exploited
ՀԱՐՍՏԱՀԱՐՈՒՄ	q.	oppression, exploitation
ՀԱՐՍՏՈՒԹՅՈՒՆ	q.	riches, wealth
ՀԱՐՎԱԾ (սուր գեմքով) (մտրակով) (ոտքով) (մեջքից)	q.	blow, strike stab lash, slash kick stab in the back
ՀԱՐՎԱԾԵԼ	p.	strike, hit, stab, slash, kick
ՀԱՐՅ (խնդիր, պրոբլեմ)	q.	question, issue, matter problem
ՀԱՐՅ ՀԱՐՈՒՅԵԼ	p.	raise a question
ՀԱՐՅԱԴՐՈՒՄ	q.	statement of a question, the way a question is put
ՀԱՐՅԱԶՐՈՒՅՑ	q.	interview
ՀԱՐՈՒՍՏ	u.	rich, wealthy, well off, well-to-do
ՀԱՅ	q.	bread
ՀԱՓՇՏԱԿԵԼ (կողոպտել)	p.	seize, capture plunder, steal
ՀԱՓՇՏԱԿՈՒՄ	q.	plunder, theft, embezzlement
ՀԵԾԵԼԱԶՈՐ	q.	cavalry, mounted troops
ՀԵԾԵԼԱԶՈՐԱՅԻՆ	q.	cavalryman, horseman
ՀԵԾԵԼԱՎԱՇՏ	q.	cavalry, squadron

ՀԵՃԵՃԱՆՔ	գ.	moan, groan
ՀԵՃԵՃԵԼ	բ.	moan, groan
ՀԵԿԵԿԱԼ	բ.	sob
ՀԵԿԵԿՈՑ	գ.	sobbing
ՀԵՂԱՇՐՋՈՒՄ	գ.	revolution, coup, overturn
ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	revolution
ՀԵՂԻՆԱԿԱԶՐԿԵԼ	բ.	deprive of authority, deprive of good name
ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	authority
ՀԵՌԱՏԵՍ	ա.	far-sighted
ՀԵՏԱԴԻՄԱԿԱՆ	ա.	regressive, reactionary
ՀԵՏԱԴԻՄՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	regress, reaction
ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ } ՀԵՏԱԶՈՏՈՒՄ }	գ.	research, investigation, analysis
ՀԵՏԱԽՈՒՉՈՒԹՅՈՒՆ } ՀԵՏԱԽՈՒՉՈՒՄ }	գ.	secret service, intelligence service
ՀԵՏԱՄՆԱՑ	ա.	backward
ՀԵՏԱՄՆԱՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	backwardness
ՀԵՏԱՊՆԴԵԼ	բ.	persecute, victimize, pursue
ՀԵՏԱՊՆԴՈՒՄ	գ.	pursuit, persecution, victimization
ՀԵՏԱՔՆՆԵԼ	բ.	investigate
ՀԵՏԱՔՆՆԻՉ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ		committee of inquiry
ՀԵՏԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ } ՀԵՏԱՔՆՆՈՒՄ }	գ.	investigation, examination, inquest <i>հրվ. investigation, inquiry</i>
ՀԵՏՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ } ՀԵՏՊԱՏԵՐԱԶՄՅԱՆ }	ա.	post-war
ՀԵՏԵՎԱԲԱՐ	մ.	consequently, therefore, hence, thus, so
ՀԵՏԵՎԱԿ (զոքք) (անձ)	գ.	infantry, foot soldiers infantry man
ՀԵՏԵՎԱՆՔ	գ.	consequence, after-effect
ՀԵՏԵՎՅԱԼ ~ <i>հետպ</i>	ա.	following <i>in the following way</i>
ՀԵՏԵՎՈՂԱԿԱՆ } ՀԱՍՏԱՏՈՒՆ }	ա.	consistent

ՀԵՏԵՎՈՂԱԿԱՆՈՐԵՆ	մ.	consistently
ՀԵՏԵՎՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	consistency
ՀԵՏԵՎՈՐԴ	գ.	follower, adherent, descendant, offspring
ՀԵՏԵՎՈՒԹՅՈՒՆ <i>հեկոնոքյան հանգեղ</i>	գ.	conclusion <i>come to the conclusion</i>
ՀԵՏՅԵՂԱՍՊԱՆԱԿԱՆ	ա.	post-genocidal
ՀԵՐՁԵԼ	բ.	dissect
ՀԵՐՁՈՒՄ	գ.	dissection
ՀԵՐՈՍ	գ.	hero
ՀԵՐՈՍԱԿԱՆ	ա.	heroic
ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏ	գ.	heroic battle
ՀԵՐՈՍՈՒԹՅՈՒՆ <i>~ ցուցաբերել</i>	գ.	heroism <i>display heroism</i>
ՀԵՐՔԵԼ (ժխտել)	բ.	refute, disprove, repudiate deny
ՀԵՐՔԵԼԻ	ա.	refutable
ՀԵՐՔՈՒՄ (ժխտում)	բ.	refutation, disproof, repudiation denial
ՀԻԱՍԹԱՓԵՅՆԵԼ	բ.	disappoint
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ	գ.	fund, foundation
ՀԻՄՆԱԴՐԵԼ	բ.	found, establish, set up
ՀԻՄՆԱԶՈՒՐԿ } ԱՆՀԻՄՆ }	ա.	groundless, ungrounded, unfounded
ՀԻՄՆԱԿԱՆ <i>~ պատճառ</i> <i>~ ում</i>	ա.	fundamental, basic, principal <i>principal cause, main reason</i> <i>on the whole, in the main,</i> <i>basically</i>
<i>հիմնահասարակ անել</i>		<i>raise to the ground</i>
ՀԻՄՆԱՎՈՐ <i>~ ուսումնասիրություն</i> <i>~ փաստարկներ</i>	ա.	substantial, well-grounded <i>thorough study</i> <i>sound/substantial arguments</i>
ՀԻՄՆԱՎՈՐԵԼ	բ.	substantiate, motivate
ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ (պատճառաբանում)	գ.	substantiation, motivation motivation, argumentation, reasoning
ՀԻՄՆԱՎՈՐՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	substantiality

ՀԻՄՆԱՐԱՐ	ա.	fundamental
ՀԻՄՆՈՎԻՆ	մ.	completely, utterly, thoroughly, essentially, basically
ՀԻՆ (հնադարյան)	ա.	old ancient
ՀԻՆԳԵՐՈՐԳ ՇԱՐԱՍՅՈՒՆ		the fifth column
ՀԻՇԱՏԱԿ	գ.	memory, recollection, remembrance <i>in memory/commemoration of</i> <i>commemorate</i>
<i>ի ~</i> <i>~ը հապկեթացնել</i>		
ՀԻՇԱՏԱԿՈՒՄ (գրավոր)	գ.	mention, mentioning record
ՀԻՇԱՐԺԱՆ	ա.	memorable
ՀԻՇԵԼ	բ.	remember, recollect
ՀԻՇԵՑՆԵԼ	բ.	remind (of/about)
ՀԻՇՈՂՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	memory
ՀԻՎԱՆԳԱԳԻՆ (գերզգայուն)	ա.	morbid over-sensitive
ՀԻՏԼԵՐ	գ.	Hitler
ՀԻՏԼԵՐԱԿԱՆ	գ./ա.	Hitlerite
ՀԻՏԼԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ } ՀԻՏԼԵՐԻՉՄ }	գ.	Hitlerism
ՀՂԻ <i>~ կիմ</i>	ա.	pregnant <i>expectant mother</i>
<i>վրանգավոր հետևանքներով ~</i>		<i>fraught with serious consequences</i>
ՀՅՈՒԾԵԼ	բ.	exhaust, emaciate
ՀՅՈՒԾՎԱԾ (մաշված, հալված)	ա.	exhausted emaciated
ՀՅՈՒԾՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	exhaustion, emaciation
ՀՅՈՒՊԱՏՈՍ	գ.	consul
ՀՅՈՒՊԱՏՈՍԱԿԱՆ	ա.	consular
ՀՅՈՒՊԱՏՈՍՈՒԹՅԱՆ ԱԾ- ԽԱՏՈՂՆԵՐ		consular officials
ՀՅՈՒՊԱՏՈՍՈՒԹՅՈՒՆ } ՀՅՈՒՊԱՏՈՍԱՐԱՆ }	գ.	consulate
ՀՅՈՒՍԻՍ	գ.	north
ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ	ա.	northern

ՀՅՈՒՐ	գ.	guest, visitor
ՀՅՈՒՐԻԵԹ } ՀՈՒՐԻԵԹ }	գ.	Hürriyet (Turkish Constitution)
(Թուրքիայի սահմանադրու- թյունը)		
ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ } ՀԱՐՄԱՐ ԱՌԻԹ }	գ.	opportunity
ՀՆԱՐԵԼ (հոթինել) (կեղծել) խսկց. (մոզոնել)	բ.	fabricate falsify make up, concoct
ՀՆՉԵՐԱՆՔ	գ.	resonance
ՀՈԳԵԿԱՆ	ա.	spiritual, mental, psychic(al)
ՀՈԳԵՎԱՐՔ ~ի մեջ	գ.	agony <i>in agony, in death throes</i>
ՀՈԳԵՎՈՐ	ա.	spiritual, sacred
ՀՈԳԵՎՈՐԱԿԱՆ	գ.	clergyman
ՀՈԳԵՎՈՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	clergy, priesthood
ՀՈԳՆԱԾ	ա.	tired, weary
ՀՈԳՆԱՏԱՆՉ	ա.	tortured, exhausted, worn out
ՀՈԳՆԵՅՈՒՑԻՉ	ա.	tiring, tiresome, exhausting, wearisome
ՀՈԳՍ (անհանգստություն)	գ.	worry, anxiety (for), trouble (about)
ՀՈԺԱՐԱԿԱՄ } ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՄ }	ա.	willing
ՀՈԼԱՆԴԱԿԱՆ	ա.	Dutch
ՀՈԼԱՆԴԱՅԻ	գ.	Dutch, Dutchman
ՀՈԼԱՆԴԻԱ	գ.	Holland
ՀՈԼՈՔՈՍՏ	գ.	Holocaust
ՀՈԼՈՔՈՍՏԱԳԵՏ	գ.	Holocaust scholar, scholar of the Holocaust
ՀՈԼՈՔՈՍՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	Holocaust studies
ՀՈԽՈՐՏԱԼ (սպառնալ)	բ.	swagger threaten
ՀՈՂ ~ նախապայարրասրել		earth, soil, ground, land <i>pave the way for</i>

ՀՈՂՈՏԵԼ	բ.	soil, dirty (with earth)
ՀՈՂՈՏՎԵԼ	բ.	become covered with earth, become soiled
ՀՈՇՈՏԵԼ	բ.	tear to pieces, tear up, dismember
ՀՈՌԻ	ս.	bad, evil, nasty
ՀՈՎԱՆԱՎՈՐ	գ.	patron, sponsor, protector
ՀՈՎԱՆԱՎՈՐԵԼ	բ.	patronize, protect, sponsor
ՀՈՎԱՆԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ } ՀՈՎԱՆԱՎՈՐՈՒՄ	գ.	sponsorship, protection
ՀՈՐԴԱ	գ.	horde
ՀՈՐԴԱՆԱՆ	գ.	Jordan
ՀՈՐԴՈՐԵԼ (խնդրել, դիմել)	բ.	persuade, exhort, admonish appeal (to)
ՀՈՏ ¹ (ոչխարի, այծի)	գ.	herd flock
ՀՈՏ ² <i>վայր</i> ~	գ.	smell, odour <i>stink</i>
ՀՈՏԱԾ	ս.	rotten, putrid
ՀՈՐ	գ.	pit, hole
ՀՈՐԵԼ	բ.	bury
ՀՊԱՏԱԿ (քաղաքացի)	գ.	subject citizen
ՀՊԱՏԱԿԵՑՆԵԼ	բ.	subjugate, subject
ՀՈՉԱԿԱԳԻՐ	գ.	declaration
ՀՈՉԱԿԵԼ (հայտարարել)	բ.	proclaim, announce
ՀՍՏԱԿՈՒԹՅՈՒՆ (պարզություն)	գ.	lucidity clarity, legibility
ՀՐԱԶԵՆ	գ.	fire-arms
ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ ~ <i>դալ</i>	գ. բ.	resignation <i>resign</i>
ՀՐԱԺԱՐՎԵԼ (մերժել)	բ.	refuse, renounce decline, repudiate
ՀՐԱԺԱՐՈՒՄ (պաշտոնից)	գ.	refusal, repudiation, renunciation resignation
ՀՐԱԺԵՇՏ	գ.	farewell (to)
ՀՐԱՀՐԵԼ <i>ազգային բռնամանք ~</i> <i>արեկյություն ~</i>	բ.	kindle, provoke <i>kindle/stir up national hatred</i> <i>kindle/rouse hatred</i>

ՀՐԱՀՐԻՉ }	q.	provoker, instigator, fire-brand,
ՀՐԱՀՐՈՂ }		inciter
ՀՐԱՀՐԻՉ	u.	provoking, instigating, inciting
ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ	q.	imperative
ՀՐԱՄԱՅԵԼ	p.	order, command
ՀՐԱՄԱՆ	q.	order, command
~ <i>դաս</i>		<i>direct, give/issue an order</i>
ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐ	q.	commander
<i>գլխավոր</i> ~		<i>commander-in-chief</i>
ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՎ	u.	publicly, in public
ՀՐԱՏԱՊ	u.	urgent, pressing, burning
ՀՐԱՅԱՆ	q.	rifle, gun, hand-gun
ՀՐԴԵՀԵԼ	p.	set fire (to), set on fire, burn
ՀՐԵԱ	q.	Jew, Israelite
ՀՐԵԱԿԱՆ	u.	Jewish
~ <i>ողջակիզում</i>		<i>Jewish Holocaust</i>
~ Հոլոքոստ (Ողջակեզ)		<i>Holocaust</i>
ՀՐԵԱՏՅԱՅ	q.	anti-Semite
ՀՐԵԱՏՅԱՅՈՒԹՅՈՒՆ	q.	anti-Semitism
ՀՐԵՇ	q.	monster
ՀՐԵՇԱՎՈՐ }	u.	monstrous, devilish
ՀՐԵՇԱՅԻՆ }		<i>enormity/appaling/shocking/</i>
~ <i>ոճրագործություն</i>		<i>devilish/ monstrous crime</i>
~ <i>սրաք</i>		<i>devilish act</i>
ՀՐԵՇԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ	q.	monstrosity, enormity
ՀՐՈՍԱԽՈՒՄԲ }	q.	gang, band, gang/band of robbers
ՀՐՈՍԱԿԱԽՈՒՄԲ }		
ՀՐՈՍԱԿ	q.	gangster, bandit, robber, invader
ՀՐՈՍԱԿԱՊԵՏ	q.	robber chieftain, chief robber
ՀՈՒԶԵԼ	p.	excite, stir, move, touch
ՀՈՒԶՎԱԾ	u.	excited, moved, touched
ՀՈՒԶՎԵԼ	p.	be excited/moved
ՀՈՒԶԻՉ	u.	exciting, moving, touching
ՀՈՒՄԱՆԻՏ	q./u.	humanist
ՀՈՒՄԱՆԻՍԱԿԱՆ	u.	humanistic
ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ	u.	humanitarian

ՀՈՒՅՆ	գ.	Greek
ՀՈՒՆԱԿԱՆ	ա.	Greek
ՀՈՒՆԱՀԱՅ	գ.	Greek Armenian
ՀՈՒՆԱՍՏԱՆ	գ.	Greece
ՀՈՒՆԳԱՐ (աղի)	գ.	Hungarian
ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ	ա.	Hungarian
ՀՈՒՆԳԱՐԱՀԱՅ	գ.	Hungarian Armenian
ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ	գ.	Hungary
ՀՈՒՇ-ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	memoir-testimony
ՀՈՒՇԱԳԻՐ	գ.	memorandum (<i>pl.</i> memoranda)
ՀՈՒՇԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	memoirs, reminiscences
ՀՈՒՇԱՊԱՏՈՒՄ	գ.	memoirs
ՀՈՒՇԱՍՅՈՒՆ	գ.	obelisk
ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ~ <i>կանգնեցնել</i>	գ.	monument, memorial <i>erect a monument (to)</i>
ՀՈՒՍԱԴՐԱՆՔ } ՀՈՒՍԱԴՐՈՒՄ }	գ.	reassurance
ՀՈՒՍԱԴՐԵԼ (սիրտ տալ)	բ.	give hope, reassure hearten
ՀՈՒՍԱԼ (սկսել սպել)	բ.	hope, cherish hopes (for) expect
ՀՈՒՍԱԼԻ (ապահով)	ա.	reliable safe
ՀՈՒՍԱԼՔՈՒԹՅՈՒՆ } ՀՈՒՍԱԼՔՈՒՄ }	գ.	despair
ՀՈՒՍԱԽԱՐ (հիասթափված) ~ <i>անել</i> ~ <i>լիքնել</i>	ա.	disillusioned disappointed <i>disappoint</i> <i>be disappointed/disillusioned</i>
ՀՈՒՍԱՀԱՏ	ա.	hopeless, desperate
ՀՈՒՍԱՀԱՏՈՐԵՆ	մ.	desperately
ՀՈՒՍԱՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	hopelessness, despair

– Չ –

ՉԳՎԵԼ	բ.	stretch
ՉԳՏՈՒՄ	գ.	aspiration/striving (for)
ՉԵՌԱԳԻՐ ~ <i>վիճակում</i>	գ.	handwriting <i>hand-written</i>
ՉԵՌՆԱՄՈՒԽ ԼԻՆԵԼ		set about, take up, start, begin, get down (to)
ՉԵՌՆԱՇՂԹԱ	գ.	handcuffs, manacles
ՉԵՌՆԱՐԿԵԼ <i>միջոցներ ~</i>	բ.	undertake <i>take measures</i>
ՉԵՌՔ	գ.	hand, arm
ՉԵՎԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	formality
ՉԵՐԲԱԶԱՏԵԼ	բ.	save/deliver (from)
ՉԵՐԲԱԶԱՏՈՒՄ	գ.	deliverance (from)
ՉԵՐԲԱԶԱՏՎԵԼ	բ.	get rid (of), rid oneself (of)
ՉԵՐԲԱԿԱԼԵԼ } ԿԱԼԱՆԱՎՈՐԵԼ }	բ.	arrest, put under arrest
ՉԵՐԲԱԿԱԼՈՒՄ } ԿԱԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ }	գ.	arrest, imprisonment
ՉԻ ~ <i>ու վրա</i>	գ.	horse <i>on horseback</i>
ՉՄԵՌ	գ.	winter
ՉՅՈՒՆ	գ.	snow
ՉՈՐ ~ <i>սահման</i> ~ <i>ը գգել</i> ~ <i>ը նետվել</i>	գ.	gorge, ravine, canyon, glen <i>valley</i> <i>throw into the ravine</i> <i>throw oneself into the ravine</i>
ՉՈՒԼՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ		policy of assimilation
ՉՈՒԼԵԼ	բ.	assimilate
ՉՈՒԼՎԵԼ	բ.	assimilate, be assimilated
ՉՈՒԼՈՒՄ	գ.	assimilation

– Ղ –

ՂԱԶԱՂ	գ.	outlawed runaway, robber/brigand/ marauder, highwayman
ՂԵԿԱՎԱՐ	գ.	leader, manager, head, masterminder
ՂԵԿԱՎԱՐԵԼ	բ.	lead, guide, direct, govern
ՂԵԿԱՎԱՐՎԵԼ	բ.	follow
ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ	գ.	governing, management
ՂՈՒՐԱՆ	գ.	<i>կորան</i> . Koran
ՂՊՏԱԿԱՆ	ւ.	Coptic
ՂՊՏԻ	գ.	Copt

– Ճ –

ՃԱԿԱՏ (ռազմաճակատ)	գ.	forehead front
ՃԱԿԱՏԱԳԻՐ	գ.	fate, destiny, lot
ՃԱԿԱՏԱԳՐԱԿԱՆ	ւ.	fatal
ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ	գ.	battle, combat, fight
ՃԱՄՔԱՐ <i>համակենդրոնացման ~</i>	գ.	camp <i>concentration camp</i>
ՃԱՄՓԵԶՐ	գ.	roadside, side of the road
ՃԱՆԱԶԵԼ (ընդունել)	բ.	know, recognize recognize, admit, acknowledge
ՃԱՆԱԶՎԱԾ	ւ.	renowned, recognized
ՃԱՆԱԶՈՒՄ } ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ }	գ.	recognition, acknowledgement acceptance
ՃԱՆԱՊԱՐՀ	գ.	road, roadway
ՃԱՐԱՀԱՏՅԱԼ (հուսահատ- ված) (ելք չտեսնելով)	ւ.	in despair seeing no way out
ՃԳՆԱԺԱՄ <i>տնտեսական ~</i>	գ.	crisis (<i>pl.</i> crises) <i>economic crisis, depression</i>
ՃԻՉ <i>սուր ~</i>	գ.	cry, shout <i>yell, scream</i>
ՃԻՎԱՂ (զազանաբարո՝ վայրագ, մարդ)	գ.	monster ferocious/fierce/cruel man

ճՆՇԵԼ ՀԱՐՍՏԱՀԱՐԵԼ }	բ.	oppress, suppress, put down
ճՆՇՈՂ	ա.	oppressive
~ մղձափանջ		<i>oppressive nightmare</i>
ճՆՇՈՒՄ ՀԱՐՍՏԱՀԱՐՈՒՄ }	գ.	oppression
ճՆՇՎԱԾ ՀԱՐՍՏԱՀԱՐՎԱԾ }	ա.	oppressed
ճՇՄԱՐԻՏ	ա.	true
(իսկական)		veritable
	մ.	truly, rightly, correctly
ճՇՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	truth, veracity
ճՉԱԼ	բ.	cry, shout
(սուր)		yell, scream
ճՉՈՅ	գ.	cry, shout
սուր ~		<i>yell, scream</i>

– Մ –

ՄԱՁԱՊՈՒՐԾ ԵՂԱԾ	ա.	miraculously saved/rescued
ՄԱԼԱՐԻԱ	գ.	malaria
ՄԱԼԹԱ	գ.	Malta
ՄԱԿԱՐՈՒՅԾ	գ.	parasite, sponger
ՄԱԿԱՆ	գ.	staff, crook
(մահակ)		bludgeon, cudgel
ՄԱԿԱՆՈՒՆ	գ.	nickname
ՄԱԿԵՐԵՍԱՅԻՆ ՄՈՏԵՅՈՒՄ		superficial approach
ՄԱՀ	գ.	death
անփառունակ ~		<i>inglorious death</i>
բռնի ~		<i>violent death</i>
~ իմացյալ		<i>cognizant death</i>
ՄԱՀԱԿ	գ.	cudgel
(ծանր)		bludgeon
(հաստ ծայրով)		club, baton
ՄԱՀԱՄԵՐՉ	ա.	moribund
ՄԱՀԱՆԱԼ	բ.	die, pass away, be dead
սովից ~		<i>starve to death, die of hunger/</i> <i>starvation</i>

ՍԱՀԱՊԱՏԻԺ	գ.	death penalty, execution, capital punishment, death sentence <i>execute, put to death</i>
մահապարժի ենթարկել		
ՍԱՀԱՍՓՅՈՒՌ	ա.	sowing death, spreading death
ՍԱՀԱՅՈՒ	ա.	mortal, deadly, lethal
~ թշնամի		<i>deadly enemy</i>
~ հարված		<i>mortal/lethal blow</i>
~ վերք		<i>fatal wound</i>
ՍԱՀԻԿ	գ.	crescent
ԿԻՍԱԼՈՒՍԻՆ }		
Կարմիր ~		Red Crescent
ՍԱՀՄԵԴԱԿԱՆ	գ.	Moslem
	ա.	Mohammedan, Mohametan
ՍԱՀՄԵԴԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	Mohammedanism, Islam
~ ընդունել		<i>adopt Mohammedanism</i>
ՍԱՀՈՒԿԵՆԱՅ ԿՈՒՎ		life-and-death/life or death struggle
ՍԱՀՎԱՆ	ա.	death
~ դատավճիռ		<i>death sentence, death penalty, death-warrant</i>
~ դատապարտել		<i>sentence to death</i>
~ քափոք		<i>death procession</i>
հեռակա կարգով ~ դատապարտել		<i>sentence to death by default, sentence to death in absentia</i>
~ ճամբարներ		<i>death camps</i>
~ ճիրաններ		<i>the jaws of death</i>
~ սարսափ		<i>dread of death</i>
ՍԱՄՈՒԼ	գ.	press
~ ի ասուլիս		<i>press conference</i>
~ ի կենտրոն		<i>press centre</i>
~ ի տեսություն		<i>press review</i>
ՍԱՅՈՐ	գ.	<i>զին.</i> major
ՍԱՅՐ	գ.	mother
ՍԱՅՐԱԿԱՆ	ա.	maternal
ՍԱՅՐԱՍՊԱՆ	գ./ա.	matricide
ՍԱՅՐԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	matricide
ՍԱՆԴԱՏ	գ.	mandate
Հայաստանի ~		<i>the Armenian mandate</i>
ՍԱՆԴԱՏԱՅԻՆ	ա.	mandate, mandatory
~ հանձնաժողով		<i>Mandate Commission</i>

ՄԱՆԴԱՏԱՎՈՐ (երկիր)	ա.	mandated mandatory country
ՄԱՆԻՖԵՍՏ	գ.	manifesto
ՄԱՆԿԱԳՈՂ	գ.	child-kidnapper
ՄԱՆԿԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	child-killing, infanticide
ՄԱՆԿԱՏՈՒՆ (որբանոց)	գ.	children's home orphanage
ՄԱՆԿԻԿ	գ.	baby, infant
ՄԱՆՐԱՏԵԼ	բ.	smash to pieces, crush
ՄԱՆՈՒԿ	գ.	baby, infant, little child
ՄԱՇԿԱԶԵՐԾ ՄԱՐՄԻՆ		skinned body, skinless body
ՄԱՇԿԱՀԱՆՎԱԾ ԳԱՆԳԵՐ		scalped/skinned/flayed skulls
ՄԱՇԿԵԼ	բ.	flay, skin
ՄԱՇՎԵԼ (ուժասպառ լինել)	բ.	wear out be/become exhausted
ՄԱՍԱՄԲ <i>մեծ ~</i>	մ.	partly, partially <i>mostly, for the most part</i>
ՄԱՍՍԱՅԱԲԱՐ ՈՉՆՉԱՑՆԵԼ <հնձել>		decimate
ՄԱՍՍԱՅԱԲԱՐ ՈՉՆՉԱՑՈՒՄ <հնձում>		decimation
ՄԱՍՍԱՅԱԿԱՆ } ԶԱՆԳՎԱԾԱՅԻՆ } (ժողովրդական)	ա.	mass
ՄԱՍՆԱԳԵՏ	գ.	popular
ՄԱՍՆԱԳԵՏ } ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎ }	գ.	specialist/expert (in), professional
ՄԱՍՆԱԿԻՑ	գ.	subcommittee
ՄԱՍՆԱԿՅԵԼ	գ.	participant, participator
ՄԱՍՆԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ	բ.	take part/participate (in)
ՄԱՍՆԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	participation
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ	գ.	branch
ՄԱՍՆԱՎՈՐԱՊԵՍ	մ.	particularly, in particular, specifically
ՄԱՍՇՏԱՐ <i>մեծ ~</i> <i>մեծ ~ ուղ</i>	գ.	scale <i>large scale</i> <i>on a large scale</i>

ՄԱՏԱԳ	գ.	offering
ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ	գ.	Matenadaran (depository of ancient manuscripts)
ՄԱՏ ~ <i>ը մատրին չխփել</i>		finger <i>not stir/raise a finger</i>
ՄԱՏԱՆԻ	գ.	ring
ՄԱՏՆԵԼ	բ.	delate
ՄԱՏՆԻՉ	գ.	delator
ՄԱՏՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	delation
ՄԱՐԴ	գ.	man, human
ՄԱՐԴԱԶՈՀՈՒԹՅՈՒՆ (հայ քրիստոնյային մատաղ անելը)		human offering slaughter the Armenian Christian as an offering
ՄԱՐԴԱԿԵՐ <i>փխբ.</i> (զագանաբարո, գիշատիչ)	գ. ա.	cannibal, man-eater brute, beast, ferocious
ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐ <i>ընդհանուր ~</i>	գ.	census <i>general/national census</i>
ՄԱՐԴԱՍԵՐ	ա. գ.	philanthropic, humane philanthropist, philanthrope, humanist
ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ ~ <i>վերաբերմունք</i>	ա.	philanthropic(al), humane <i>humane/kind treatment</i>
ՄԱՐԴԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	philanthropy, humaneness
ՄԱՐԴԱՍՊԱՆ	գ.	murderer, killer, homicide
ՄԱՐԴԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	murder, homicide <i>հրվք.</i> manslaughter, murder
ՄԱՐԴԱՏՅԱՅ	ա. գ.	misanthropic, inhumane, man-hating man-hater, misanthrope
ՄԱՐԴԱՏՅԱՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	misanthropy
ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ	ա.	human
ՄԱՐԴԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	humanity, mankind, humankind
ՄԱՐԶ	գ.	province, region, district
ՄԱՐՄԻՆ (դիակ)	գ.	body corpse, dead body

ՄԱՐՏ (ճակատամարտ) (պայքար) ~ <i>mid</i>	գ.	combat, action battle struggle, fight <i>in action/battle</i>
ՄԱՐՏԱՎԱՐԱԿԱՆ	ա.	strategic
ՄԱՐՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	strategy
ՄԱՐՏԻԿ	գ.	fighter, combatant, warrior
ՄԱՐՏԻՐՈՍ } ՆԱՀԱՏԱԿ }	գ.	martyr
ՄԱՐՏԻՐՈՍՈՒԹՅՈՒՆ } ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	martyrdom
ՄԱՐՏԻՐՈՍՎԵԼ	բ.	be martyred
ՄԱՐՏՆՉԵԼ } ՊԱՅՔԱՐԵԼ }	բ.	combat, fight, struggle
ՄԱՐՏՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	fighting ability/capacity/efficiency
ՄԱՐՐՈԿԱՅԻ	գ.	Moroccan
ՄԱՐՐՈԿԱՆ	ա.	Moroccan
ՄԱՐՐՈԿՈ	գ.	Morocco
ՄԱՔԱՌԵԼ	բ.	fight, struggle
ՄԱՔԱՌՈՒՄ	գ.	fight, struggle
ՄԱՔԱԳՈՐԾԵԼ	բ.	cleanse
ՄԱՔԱԳՈՐԾՈՒՄ	գ.	cleaning, cleansing
«մաքրել» Թուրքիան քրիստոնյաներից		<i>“clean” Turkey of Christians</i>
ՄԱՔՈՒՐ (իսկական) ~ <i>իսիդ</i>	ա./մ.	clean, pure genuine <i>clear conscience</i>
ՄԵԼ ~ <i>իսիել գոհի ճակատքին</i>	գ.	nail <i>hammer a nail in the victim's forehead</i>
ՄԵԼԵԼ	բ.	nail
ՄԵԾ ՀԱՅՔ	գ.	Greater Armenia
ՄԵԾԱՀՈԳԻ	ա.	generous, magnanimous
ՄԵԾԱՀՈԳՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	generosity, magnanimity
ՄԵԾԱՍԱՍՆՈՒԹՅՈՒՆ <i>ճնշող ~</i>	գ.	majority, plurality <i>overwhelming majority</i>

ՄԵՃԱՆԱԼ	բ.	grow, grow up
ՄԵՃԱՊԵՍ	մ.	highly, greatly
ՄԵՃԱՊԵՏԱԿԱՆ	ա.	great-power
ՄԵԿԸՆԴՄԻՇՏ	մ.	once and for all
ՄԵԿՆԱԲԱՆ	գ.	commentator, interpreter
ՄԵԿՆԱԲԱՆԵԼ	բ.	comment, interpret
ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ (բացատրություն)	գ.	commentary explanation, interpretation
ՄԵԿՆԱՐԿ	գ.	start
ՄԵԿՆԱՐԿԵԼ	բ.	start
ՄԵԿՈՒՍԱՑՆԵԼ	բ.	isolate
ՄԵԿՈՒՍԱՑՈՒՄ (մեկնություն)	գ.	isolation, isolating solitude, seclusion
ՄԵՂԱԴՐԱՆՔ ~ <i>անբկայացնել</i>	գ.	charge, accusation, allegation incriminate, accuse sb of sth, charge sb with sth
ՄԵՂԱԴՐԵԼ	բ.	accuse (of), charge (with), blame (for)
ՄԵՂԱԴՐՅԱԼ	գ.	<i>հրվք.</i> defendant, culprit, the accused
ՄԵՂԱԴՐՈՂ	գ.	<i>հրվք.</i> prosecutor
ՄԵՂԱԴՐՎԵԼ	բ.	be charged (with), be accused (of), be prosecuted (for)
ՄԵՂԱՎՈՐ	ա. գ.	guilty (of) sinner
ՄԵՂԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ } ՀԱՆՑԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	culpability
ՄԵՂՍԱԳՈՐԾ (հանցագործ)	ա.	sinful criminal
ՄԵՂՍԱԿԻՑ	ա.	accomplice, <i>հրվք.</i> accessory
ՄԵՂՍԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	complicity
ՄԵՂՔ (հանցանք) <i>մահացու</i> ~ <i>մեկի</i> ~ <i>ով</i>	գ.	sin <i>fault, guilt</i> <i>mortal sin</i> <i>through sb's fault</i>
ՄԵՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	monograph
ՄԵՆԱԿ	ա.	alone

ՄԵՆԱՄՈԼ	գ.	monomaniac, unsociable person
ՄԵՆԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	autocracy, absolute rule
ՄԵՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	seclusion
ՄԵՋԲԵՐԵԼ	բ.	cite
ՄԵՋԲԵՐՈՒՄ	գ.	citation
ՄԵՋԼԻՍ (Թուրքիայի խորհրդարանը)	գ.	Mejlis
ՄԵՌԱԾ }	ա.	dead
ՄԱՀԱՅԱԾ }		lifeless
(անկենդան)		
ՄԵՌԵԼԱԾԻՆ	ա.	still-born
ՄԵՌՆԵԼ	բ.	die, pass away
<i>բռնի մահով ~</i>		<i>die a violent death</i>
<i>~ ծարավից</i>		<i>die of thirst</i>
<i>~ հավատքի համար</i>		<i>die for the sake of faith</i>
<i>~ սովից</i>		<i>die of hunger/starvation/starve to death</i>
ՄԵՌՅՆԵԼ	բ.	cause the death of
(սպանել)		kill
ՄԵՐԺԵԼ	բ.	refuse (sth to sb), deny (sth to sb)
(չընդունել)		reject, turn down (sth)
ՄԵՐԺՈՂԱԿԱՆ	ա.	repulsive, declinatory
ՄԵՐԺՈՒՄ }	գ.	refusal, repudiation, rejection,
ԺԵՏՈՒՄ }		denial
ՄԵՐԿ	ա.	naked, nude
ՄԵՐԿԱՅՆԵԼ (հանվեցնել)	բ.	undress, disrobe, take sb's clothes off
(բացահայտել)		expose, disclose, uncover
(հասարակայնորեն դատապարտել)		denounce
ՄԵՐՉԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ		Near East
ՄԵՐՉԱՎՈՐԱՐԵՎԵԼՅԱՆ	ա.	Near Eastern
ՄԵՔԲԱ	գ.	Mecca
ՄՉԿԻԹ	գ.	mosque
ՄԻ		one, a
<i>~ անգամ</i>		<i>once, one day</i>
<i>~ խոսքով</i>		<i>in short, in a word</i>
<i>~ կողմից... մյուս կողմից</i>		<i>on the one hand... on the other hand</i>

ՄԻ (ժխտ. մասնիկ)		don't
ՄԻԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ (փոխըմբռնում)	գ.	unanimity accord, concord <i>կրոն. congregation, order</i> <i>Mechitarist Congregation</i>
Միաբարյալ ~		
ՄԻԱԺԱՄԱՆԱԿ	մ.	simultaneously, at the same time
ՄԻԱԿ (նմանը չունեցող) ~ բանը	ա.	only, sole unique <i>the only thing</i>
ՄԻԱԿԵՆՏՐՈՆ	ա.	unicentered, monocentered
ՄԻԱԿՈՂՄԱՆԻ (թերի, անկատար)	ա.	one-sided, unilateral incomplete
ՄԻԱԶԱՅՆ	ա. մ.	unanimous unanimously
ՄԻԱԶԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ } ՄԻԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	unanimity
ՄԻԱՆՇԱՆԱԿ	ա.	unambiguous
ՄԻԱՊԵՏ	գ.	monarch
ՄԻԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	monarchy
ՄԻԱՄՆԱԿԱՆԱՅՈՒՄ	գ.	unification
ՄԻԱՄՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	unity
ՄԻԱՎՈՐԵԼ	բ.	consolidate, unite
ՄԻԱՎՈՐՈՒՄ	գ.	consolidation, unity, unification
ՄԻԱՏԱՐՐ } ՄԻԱՍԵՌ }	ա.	homogeneous, uniform
ՄԻԱՏԱՐՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	homogeneity, uniformity
ՄԻԱՅՅԱԼ	ա.	united, joint
ՄԻԱՅՅԱԼ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԷՄԻ- ՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		United Arab Emirates
ՄԻՆԻՄՈՒՄԻ ՀԱՍՅՆԵԼ } ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՀԱՍՅՆԵԼ }		minimize
ՄԻԱՅՅԱԼ	ա.	united
ՄԻՆԶՀԵՎԱՓՈԽԱԿԱՆ	ա.	pre-revolutionary
ՄԻՆԶՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ } ՄԻՆԶՊԱՏԵՐԱԶՄՅԱՆ }	ա.	pre-war
ՄԻՇՏ (ամբողջ ժամանակ)	մ.	always all the time, the whole time

ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ (դաշինք)	գ.	union alliance, federation
ՄԻՋԱԳԵՏՔ	գ.	Mesopotamia
ՄԻՋԱԳԵՏՔՅԱՆ	ա.	Mesopotamian
ՄԻՋԱԳԵՊ	գ.	incident
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ~ <i>համընթացում</i>	ա.	international <i>international community</i>
ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱԳԵՏ	գ.	international relations scholar
ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՅՆԵԼ	բ.	internationalize
ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄ	գ.	internationalization
ՄԻՋԱՄՏԵԼ (խառնվել)	բ.	interfere/intervene (in)
ՄԻՋԱՄՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	interference, intervention
ՄԻՋԱՎԱՅՐ	գ.	environment
ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՎԵԼՔ		Middle East
ՄԻՋԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ	ա.	intergovernmental, interstate
ՄԻՋՈՅ (ձեռնարկում) ~ <i>ներ չեռնարկել</i> <i>նախազգուշական ~ ներ</i>	գ.	means measure <i>take measures</i> <i>precautions, precautionary measures</i>
ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ ~ <i>խաղաղություն</i>	ա.	interstate <i>intergovernmental tension</i>
ՄԻՋՅԵՂԱՅԻՆ	ա.	interracial, intertribal, interethnic
ՄԻՍԻԱ (դիվանագիտական ներկայա- ցուցչություն)	գ.	mission legation
ՄԻՍԻՈՆԵՐ	գ.	missionary
ՄԻՍԻՈՆԵՐԱԿԱՆ	ա.	missionary
ՄԻՏՈՒՄՆԱՎՈՐ	ա.	purposeful, deliberate
ՄԻՏՔ (գաղափար) (պատկերացում) <i>հիմնական ~</i>	գ.	thought conception idea <i>fundamental/basic idea</i>
ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ (դաշինք)	գ.	union alliance
ՄԽԱՅՈՂ ԱՎԵՐԱԿՆԵՐ		smouldering/smoking ruins
ՄԿՐՏԵԼ	բ.	<i>կրոն.</i> baptize, christen

ՄՂԶԱՎԱՆՁ	գ.	nightmare
ՄՂԶԱՎԱՆՁԱՅԻՆ	ւ.	nightmarish
ՄՇԱԿԵԼ <i>սլլան ~</i>	բ.	work out, develop, draft <i>work out/develop plans</i>
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ	ւ.	cultural
ՄՇԱԿՈՒՅԹ	գ.	culture
ՄՇՏԱՏԵՎ	ւ.	everlasting
ՄՈԼԵՌԱՆԴ	ւ.	fanatic(al)
ՄՈԼԵՌԱՆԴՈՐԵՆ	մ.	fanatically
ՄՈԼԵՌԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	fanaticism
ՄՈԼԻ	ւ.	ardent
ՄՈԼԼԱ	գ.	mullah
ՄՈԽԻՐ <i>փխր. (աճյուն)</i>	գ.	ashes ashes, remains
ՄՈԽՐԱՆԱԼ	բ.	turn to ashes, be reduced to ashes
ՄՈՄԱՎԱՌՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	candle lighting
ՄՈՆԳՈԼ	գ.	Mongol
ՄՈՆԳՈԼԱԿԱՆ	ւ.	Mongol
ՄՈՌԱՆԱԼ	բ.	forget
ՄՈՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ <i>մոռացություն մաքուն</i>	գ.	oblivion <i>bury in oblivion</i>
ՄՈՏԵՅՈՒՄ <i>գիտական ~</i>	գ.	approach <i>scientific approach, knowledge-based approach</i>
ՄՈՐԵՂԲԱՅՐ	գ.	uncle
ՄՈՐԹԱՋԵՐԾ <i>~ սնկ</i>	ւ.	skinned, flayed <i>skin, strip the skin off, flay</i>
ՄՈՐԹԱՋԵՐԾՈՒՄ ՄԱՇԿՈՒՄ ԿԱՇԵՔԵՐԾՈՒՄ }	գ.	flaying
ՄՈՐԹԵԼ	բ.	slaughter
ՄՈՐԹՈՂ (մարդ)	գ.	slaughterer
ՄՈՐՄՈՔ	գ.	grief, sorrow
ՄՈՐՄՈՔԵԼ	բ.	grieve
ՄՈՐՈՒՔ	գ.	beard

ՄՏԱԾԵԼ	բ.	think (of, about)
ՄՏԱՀՂԱՅՈՒՄ <i>hushigawup ~</i>	գ.	scheme, project, plan <i>criminal intent/design</i>
ՄՏԱՎՈՐԱԿԱՆ	ա.	intellectual
ՄՏԱՎՈՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	intellectuals, intelligentsia
ՄՏՐԱԿ	գ.	whip, lash
ՄՏՐԱԿԱՀԱՐԵԼ } ՄՏՐԱԿԵԼ }	բ.	lash, whip
ՄՐՍԵԼ	բ.	be cold, feel cold, get cold
ՄՐՅԱԿԻՅ	գ.	rival
ՄՐՅԱԿՅՈՂ	ա.	competitor, rival
ՄՐՅԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	rivalry, competition
ՄՈՒՀԱՄՄԵԴ	գ.	Mohammed, Muhammad
ՄՈՒՆԵՏԻԿ	գ.	herald, messenger
ՄՈՒՍԱ ԼԵՌ	գ.	Mussa Dagh
ՄՈՒՍԱԼԵՌՅԻ	գ.	Mussa Daghian
ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ } ՄԱՀՄԵԴԱԿԱՆ }	գ.	Moslem, Muslim
ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆԱԿԱՆ } ՄԱՀՄԵԴԱԿԱՆ }	ա.	Moslem, Muslim
ՄՈՒՏՔ	գ.	entrance, entry
ՄՈՒՐ	գ.	soot
ՄՈՒՐԱԼ	բ.	beg
ՄՈՒՐԱՅԻԿ } ՄՈՒՐԱՅԿԱՆ }	գ.	beggar
ՄՈՒՐՃ	գ.	hammer

– 3 –

ՅԱԹԱԳԱՆ	գ.	yataghan, yatagan, atagan
ՅՈՒՐԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	peculiarity, originality
ՅՈՒՐԱՀԱՏՈՒԿ	ա.	peculiar, specific, original, particular
(բնորոշ)		characteristic
ՅՈՒՐՈՐԻՆԱԿ	ա.	original, peculiar, distinctive

ՅՈՒՐՈՐԻՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ գ. originality, distinctiveness

– Ն –

ՆԱԽԱԲՆԱԿ ՆԱԽԱԲՆԱԿԻՉ ՆԱԽԱԲՆԻԿ }	գ.	native, aborigine
ՆԱԽԱԳԱՀ	գ.	president
ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅՈՒՆ ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԻՆԵԼԸ }	գ.	presidency
ՆԱԽԱԳԵՆՈՑԻԴ	գ.	pregenocide
ՆԱԽԱԴԵՊ	գ.	precedent
ՆԱԽԱԶԳՈՒՇԱՅՆԵԼ (վտանգից)		warn (of, about) warn (against), caution (against)
ՆԱԽԱԶԳԱՅՈՒՄ	գ.	presentiment
ՆԱԽԱԶԳՈՒՇԱՅՈՒՄ	գ.	warning, caution
ՆԱԽԱՆՆԱՄՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	providence
ՆԱԽԱՀԱՅՐ	գ.	ancestor, forefather, predecessor, patriarch
ՆԱԽԱՉԵՌՆՈՂ	գ.	initiator
ՆԱԽԱՆՁԵԼ	բ.	envy, be envious (of), feel envious
ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆ	գ.	precondition, prerequisite
ՆԱԽԱՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ՆԱԽԱՊԱՏԵՐԱԶՄՅԱՆ ՄԻՆՉՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ }	ա.	pre-war
ՆԱԽԱՊԱՏՄԱԿԱՆ	ա.	prehistoric
ՆԱԽԱՊԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԳԵՐԱԴԱՍՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	preference
ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՎԵԼ	բ.	prepare (for), get ready (for)
ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ }	գ.	preparation (for)
ՆԱԽԱՊԵՍ	մ.	beforehand, in advance
ՆԱԽԱՐԱՐ <i>արտաքին գործերի ~</i> <i>ներքին գործերի ~</i>	գ.	minister <i>Foreign Minister, Minister of Foreign Affairs</i> <i>Home Minister, Interior Minister, Minister of Internal Affairs</i>

ՆԱԽԵՐԳԱՆՔ	գ.	prelude
ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ	ա.	pre-election
ՆԱԽԸՆՏՐԵԼ } ԳԵՐԱԴԱՍԵԼ }	բ.	prefer
ՆԱԽԸՆՏՐԵԼԻ } ԳԵՐԱԴԱՍԵԼԻ }	ա.	preferable
ՆԱԽԿԻՆ	ա.	former, previous
ՆԱԽՃԻՐ	գ.	carnage, massacre, bloodshed, slaughter, butchery
ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՀԱՆԳՐՎԱՆ		preliminary refuge/haven
ՆԱԽՆԻ	գ.	ancestor, forefather
ՆԱԽՆԻՆԵՐ (ծագում)	գ.	ancestry
ՆԱԽՆԻՔ	գ.	ancestors, forefathers, forebears
ՆԱԽՈՐԴ } ՆԱԽՈՐԴՈՂ }	ա.	preceding
ՆԱԽՈՐԴԵԼ	բ.	precede
ՆԱԽԻՐ	գ.	herd, flock
<i>նախրի պես խառնիխուռն</i>		<i>mixed/disorderly like a herd</i>
ՆԱԽՕՐԵ	գ.	eve
<i>~իմ</i>		<i>on the eve</i>
ՆԱԽՕՐՅԱԿ	գ.	the day before
ՆԱԽՕՐՈՔ	մ.	beforehand, in advance
ՆԱՀԱՆԳ	գ.	state, province, region
ՆԱՀԱՆԳԱՅԻՆ	ա.	provincial
ՆԱՀԱՆԳԱՊԵՏ	գ.	governor, chief administrator
ՆԱՀԱՆՋ	գ.	retreat, withdrawal
ՆԱՀԱՆՋԵԼ	բ.	retreat, withdraw, draw back, recede
ՆԱՀԱՊԵՏ	գ.	patriarch
(նախնի)		ancestor, forefather
ՆԱՀԱՊԵՏԱԿԱՆ	ա.	patriarchal
ՆԱՀԱՏԱԿ	գ.	martyr
<i>~ների ոսկորներ</i>		<i>martyrs' bones</i>
ՆԱՀԱՏԱԿԵԼ	գ.	martyr
ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	martyrdom

ՆԱՀԱՏԱԿՎԵԼ	բ.	be martyred/ martyized
ՆԱՄԱԿ (հաղորդագրություն)	գ.	letter message
ՆԱՅԵԼ (դիտել)	բ.	look at watch, observe
ՆԱՎ	գ.	ship, vessel
ՆԱՎԱԲԵԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	shipwreck
ՆԱՎԱԿ	գ.	boat
ՆԱՎԱՀԱՆԳԻՍ	գ.	port, harbor
ՆԱՎԱՎԱՐ	գ.	boatman, ferryman
ՆԱՎԹ	գ.	oil, kerosene
ՆԱՅԻՍԱԿԱՆ ~ <i>Գերմանիա</i>	ա.	Nazi <i>Nazi Germany</i>
ՆԵԽԵԼ	բ.	rot, putrefy, be putrefied
ՆԵՄԵՍԻՍ (Նեմեզիս) ~ <i>գործողություն</i>	գ.	1. Nemesis <i>Greek myth</i> . Goddess of vengeance and divine retribution; 2. just and unavoidable punishment <i>operation “Nemesis” aimed at punishing the organizers and perpetrators of the Armenian Genocide</i>
ՆԵՆԳ	ա.	mean, perfidious
ՆԵՆԳԱԲԱՐ } ՆԵՆԳՈՐԵՆ }	մ.	treacherously, spitefully, perfidiously
ՆԵՆԳԱՓՈԽԵԼ (խեղաթյու- րել) (կեղծել)	բ.	pervert, misrepresent, misinterpret falsify
ՆԵՆԳՈՒԹՅՈՒՆ (խարդախություն)	գ.	insidiousness fraud, foul play, swindling
ՆԵՏԵԼ <i>ցած</i> ~	բ.	throw throw down
ՆԵՏՎԵԼ	բ.	fling/throw oneself
ՆԵՐԱՇԽԱՐՀ	գ.	inner world
ՆԵՐԱՌՅԱԼ	մ.	including, included, inclusive
ՆԵՐԳԱՂԹ	գ.	immigration, repatriation
ՆԵՐԳԱՂԹԵԼ	բ.	immigrate, repatriate

ՆԵՐԳՐՈՒՄ	գ.	contribution, investment
ՆԵՐԵԼ	բ.	forgive, pardon
ՆԵՐԽՈՒԺԵԼ	բ.	invade, intrude, break (in, into)
ՆԵՐԽՈՒԺՈՒՄ	գ.	invasion (of), intrusion (into)
ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՅԻՉ	գ.	representative
ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՅՉՈՒԿԱՆ	ա.	representative
ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՅՉՈՒԹՅՈՒՆ <i>դիվանագիտական ~</i>	գ.	representation <i>diplomatic mission/representation</i>
ՆԵՐՈՂԱՄԻՏ	ա.	forgiving, tolerant
ՆԵՐՈՂԱՄՏԱԲԱՐ	մ.	tolerantly, leniently
ՆԵՐՈՂԱՄՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	forgiveness, tolerance
ՆԵՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ <i>~ խնդրել</i>	գ.	pardon, apology <i>apologise/apologize, make/offer an apology</i>
ՆԵՐՈՒՄ <i>~ շնորհել</i>	գ.	forgiveness, pardon, mercy, apology <i>grant forgiveness</i>
ՆԵՐՔԻՆ <i>~ հակասություններ</i>	ա.	interior, inner, internal <i>inner contradictions</i>
ՆԵՅՈՒԿ <i>~ լինել</i>	գ.	support, prop <i>support, prop up</i>
ՆՁՈՎԵԼ (անիծել)	բ.	curse, damn
ՆՁՈՎՅԱԼ	ա.	cursed, damned
ՆՁՈՎՔ } ԱՆԵԾՔ }	գ.	curse, damnation
ՆԻԳԵՐԼԱՆԴՆԵՐ	գ.	the Netherlands
ՆԻՀԱՐ (հյուծված)	ա.	thin emaciated, wasted
ՆՄԱՆ (նույնպիսի) <i>~ դեպքերում</i>	ա.	similar, like the same <i>in such cases</i>
ՆՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	similarity, resemblance, likeness
ՆՅՈՒԹԱԿԱՆ <i>~ հնարավորություններ</i> <i>~ միջոցներ</i> <i>~ օգնություն</i>	ա.	material <i>means, resources</i> <i>means</i> <i>financial assistance</i>
ՆՅՈՒՐՆԵՐԳՅԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	Nurenberg trial

ՆՇԱՆ (խորհրդանիշ)	գ.	sign token, symbol
ՆՇԱՆԱԿԵՏ	գ.	target
ՆՇԱՆԱԿՎԱԾ ՎԱՅՐ ՀԱՍ- ՆԵԼ		get to/reach one's destination
ՆՇԱՆԱՎՈՐ (հռչակավոր)	ա.	famous celebrated
ՆՈՂԿԱԼ	բ.	detest
ՆՈՂԿԱԼԻ (զզվելի) (գարշելի) ~ <i>ծրագիր</i>	ա.	nasty, abominable disgusting, loathsome detestable <i>disgusting plan</i>
ՆՈՂԿԱՆՔ (զզվանք) (գարշանք)	գ.	repugnance loathing, disgust, abomination aversion
ՆՈՍՐԱՆԱԼ	բ.	thin, thin out, get thin
ՆՈՐ	ա.	new, novel
ՆՈՐԱԿՈՉԻԿ	գ.	recruit
ՆՈՐԱՆՇԱՆԱԿ	ա.	newly-elected
ՆՈՐԵԿ } ԵԿՎՈՐ }	գ.	newcomer
ՆՈՐԸՆՏԻՐ	ա.	newly-appointed
ՆՈՐՄԱԼ	ա.	normal
ՆՈՐՄԱԼԱՆԱԼ	բ.	normalize
ՆՈՐՈՎԻ	մ.	anew
ՆՈՐՎԵԳԱԿԱՆ	ա.	Norwegian
ՆՈՐՎԵԳԱՅԻ	գ.	Norwegian
ՆՈՐՎԵԳԻԱ	գ.	Norway
ՆՈՐՈՒԹՅՈՒՆ } ԼՈՒՐ }	գ.	news, tidings
ՆՈՐՈՒՅԹ	գ.	novelty
ՆՊԱՍՏԱՎՈՐ ~ <i>պայմաններ</i>	ա.	favourable <i>favourable conditions</i>
ՆՊԱՍՏԵԼ	բ.	contribute (to), favour, promote
ՆՊԱՏԱԿ ~ <i>դնեխ, ձգարեղ</i>	գ. բ.	aim, goal, purpose, objective <i>aim</i>

ՆՊԱՏԱԿԱԴՐՎԵԼ (մտադրվել)	բ.	aim (at) intend, be about, have the intention
ՆՊԱՏԱԿԱՀԱՐՄԱՐ	ա.	expedient, appropriate, suitable
ՆՊԱՏԱԿԱՌՎՂՎԱ- ԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	purposefulness
ՆՊԱՏԱԿԱՍԼԱՑ	ա.	purposeful, target-directed
ՆՊԱՏԱԿԱՍԼԱՑՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	purposefulness
ՆՎԱՃԵԼ	բ.	conquer
ՆՎԱՃՈՂ	գ.	conqueror
ՆՎԱՃՈՒՄ (զավթում) (հաջողություն)	գ.	conquest invasion, aggression achievement
ՆՎԱՍՏԱՑՆԵԼ	բ.	humiliate
ՆՎԱՍՏԱՅՈՒՄ	գ.	humiliation
ՆՎԻՐԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ~ <i>սնկ</i>	գ.	donation <i>donate</i>
ՆՎԻՐՅԱԼ	ա.	devoted, staunch
ՆՎԻՐՅԱԼՆԵՐ	գ.	devoted people
ՆՈՒՅՆԱՏԻՊ	ա.	similar, of the same type
ՆՈՒՅՆԻՍԿ ~ <i>եթե</i>	վ.	even <i>even if</i>
ՆՈՒՅՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	similarity, sameness
ՆՈՒՅՆՊԵՍ	մ.	also, as well, too

– Շ –

ՇԱՀ՝ <i>h ~</i>	գ.	gain, profit, benefit <i>in favour of</i>
ՇԱՀ՝	գ.	shah
ՇԱՀԱԳՈՐԾԵԼ	բ.	exploit
ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄ	գ.	exploitation
ՇԱՀԱՐԿԵԼ	բ.	speculate
ՇԱՀԱՐԿՈՒՄ	գ.	speculation
ՇԱՀԱՐԿՈՂ	գ.	speculator

ՇԱՀԵԿԱՆ	ա.	profitable, advantageous
ՇԱՄՓՈՒՐ	գ.	skewer, spit
ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔ		movable property
ՇԱՐԺԱՌԻԹ ԴՐԴԱՊԱՏՃԱՌ }	գ.	motive
ՇԱՐԺԵԼ (զգացմունք առաջացնել)	բ.	move stir up, excite, rouse, arouse
ՇԱՐԺՈՒՄ	գ.	movement
ՇԱՐԻԱԹ	գ.	sharia/shariah
ՇԱՐՈՒՆԱԿ(Վ)ԵԼ	բ.	continue
ՇԱՐՈՒՆԱԿԱԿԱՆ	ա.	continual
ՇԱՐՈՒՆԱԿԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	continuity
ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼ	բ.	continue, go/keep on
ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՂ	գ.	continuator, continuer
ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	continuation
ՇԱՐՔ	գ.	row, line
ՇԱՐՔ-ՇԱՐՔ	ւ.	in rows
ՇԻԿԱՑԱԾ	ա.	red-hot
ՇՂԹԱ փխբ. (կապանքներ)	գ.	chain chains, bonds, fetters
ՇՂԹԱՅԱԿԱՊ	ա.	chained, bound in chains
ՇՂԹԱՅԵԼ	բ.	chain (up), enchain
ՇՆԱԳԱՅԼ ~ ի կեր դառնալ	գ.	jackal <i>fall a prey to the jackals</i>
ՇՆՉԱՍՊԱՌ	ա.	breathless, out of breath
ՇՈՏԼԱՆԴԱԿԱՆ	ա.	Scottish, Scotch
ՇՈՏԼԱՆԴԱՅԻ	գ.	Scot, Scotsman, Scotchman
ՇՈՏԼԱՆԴԻԱ	գ.	Scotland
ՇՈՐԹԵԼ	բ.	extort (from)
ՇՈՐԹՈՒՄ	գ.	extortion
ՇՊՐՏԵԼ	բ.	fling, throw, cast
ՇՎԵԴ	գ.	Swede
ՇՎԵԴԱԿԱՆ	ա.	Swedish

ՇՎԵԴԻԱ	գ.	Sweden
ՇՎԵՅՑԱՐԱԿԱՆ	ա.	Swiss
ՇՎԵՅՑԱՐԱՅԻ	գ.	Swiss
ՇՎԵՅՑԱՐԻԱ	գ.	Switzerland
ՇՏԱՐ	գ.	<i>naiqil</i> . headquarters
ՇՐՋԱԴԱՐՁ <i>փխբ.</i> (փոփոխություն) <i>կտրուկ</i> ~	գ.	turn, turning change <i>sharp turn</i>
ՇՐՋԱԴԱՐՁԱՅԻՆ ~ <i>կեպ</i>	ա.	turning <i>turning point</i>
ՇՐՋԱՀԱՅԱՑ (խոհեմ)	ա.	circumspect reasonable
ՇՐՋԱՀԱՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆ ~ <i>ցուցաբերել</i>	գ.	circumspection, circumspectness, discretion <i>show discretion, act with circumspection, be circumspect</i>
ՇՐՋԱՆՑԵԼ ~ <i>ճանարկությունը</i> ~ <i>հարցը</i>	բ.	bypass <i>փխբ.</i> avoid, leave out <i>side-step the truth</i> <i>avoid/side-step/disregard a question</i>
ՇՐՋԱՊԱՏԵԼ	բ.	surround, ring
ՇՐՋԱՓԱԿԵԼ	բ.	blockade, surround, besiege, encircle, enclose
ՇՐՋԱՓԱԿՈՒՄ	գ.	siege, blockade, enclosure
ՇՐՋԵԼ	բ.	go round

– Ո –

ՈԳԵԿՈՉԵԼ (կոչ անել՝ դիմել մեկի հիշողու- թյանը) <i>փխբ.</i> (ոգեշնչել)	բ.	evoke, call up appeal to one's memory, evoke the memory (of) inspire
ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ	գ.	evocation, appeal to the memory
ՈԳԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ <i>ոգևորությամբ</i>	գ.	enthusiasm <i>with great enthusiasm</i>
ՈԳԻ (ուրվական)	գ.	soul, spirit ghost

ՈՂԻՍԱԿԱՆ	գ.	Odyssey
ՈԽ	գ.	spite, vengeance, revenge
ՈԽԵՐԻՄ ~ <i>քշամի</i>	ա.	hostile, inimical sworn/deadly enemy
ՈՂԲ	գ.	lamentation, bewailing
ՈՂԲԱԼ } ՍԳԱԼ }	բ.	deplore
ՈՂԲԱԼԻ	ա.	deplorable
ՈՂԲԵՐԳԱԿԱՆ	ա.	tragic(al)
ՈՂԲԵՐԳՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	tragedy
ՈՂՆԱՇԱՐ	գ.	<i>կզմիւս</i> . backbone, spine
ՈՂՋ¹ (կենդանի)	ա.	living, live, alive
ՈՂՋ² (ամբողջ) ~ <i>աշխարհում</i>	ա.	whole, entire <i>all over the world, throughout the world, in the whole world</i>
ՈՂՋ ՄՆԱԼ } ՓՐԿՎԵԼ }	բ.	survive
ՈՂՋԱԿԻՋԵԼ	բ.	burn alive
ՈՃԻՐ } ՀԱՆՅԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ } (շարագործություն) <i>պեղատկան</i> ~ ~ <i>գործել</i>	գ.	crime evil deed <i>treason</i> <i>commit a crime</i>
ՈՃՐԱԳՈՐԾ } ՀԱՆՅԱԳՈՐԾ }	գ.	criminal
ՈՃՐԱԳՈՐԾԻՔՆԵՐ	գ.	tools of crime
ՈՃՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ } ՀԱՆՅԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	crime, criminal act
ՈՃՐԱԳՈՐԾ ԾՐԱԳԻՐ		criminal plan
ՈՉ ԹՈՒՐԲ } ՈՉ ԹՈՒՐԲԱԿԱՆ }	ա.	non-Turkic, non-Turkish
ՈՉ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ	ա.	non-governmental
ՈՉ-ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ	ա.	non-traditional
ՈՉՆՉԱՆԱԼ (վերանալ) (բնաջինջ լինել) (կործանվել) (արմատախիլ լինել)	բ.	be destroyed be abolished be annihilated perish be exterminated

ՈՉՆՉԱՅՆԵԼ (ջնջել, բնաջնջել) (արմատախիլ անել) ~ բնակչությունը = ամնար- դաբնակ դարձնել	բ.	destroy annihilate, obliterate exterminate depopulate
ՈՉՆՉԱՅՈՒՄ (բնաջնջում)	գ.	destruction, annihilation, obliteration extermination, cancellation
ՈՋԻԼ	գ.	louse (<i>pl.</i> lice)
ՈՋԼՈՏ	ա.	lousy
ՈՋԼՈՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	lousiness
ՈՍԿԵ	ա.	gold, golden
ՈՍԿԻ	գ.	gold
ՈՍԿՈՐ (ոսկորներ, աճյուն) (կաշի և ոսկոր) ~ ը ջարդել	գ.	bone remains skin and bones break sb's bones
ՈՍՈՒՅ	գ.	enemy, foe
ՈՍՏԻԿԱՆ	գ.	policeman, police officer
ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ~ վաշտեր	գ.	police police companies/battalions
ՈՍՏԻԿԱՆԱՊԵՏ	գ.	chief of police
ՈՏԱԲԱՅ } ՈՏԱԲՈՐԲԻԿ }	ա./մ.	barefoot, barefooted
ՈՏՆԱԿՈՒՅ ~ անել	ա.	trampled, crushed tred under foot, trample (on) , crush
ՈՏՆԱՀԱՐԵԼ ~ իրավունքները	բ.	իհիբ. defy, flout, scorn violate the rights
ՈՏՆԱՀԱՐՈՒՄ	գ.	violation
ՈՏՆՉՊՈՒԹՅՈՒՆ ~ անել մեկի ունեցվածքի հանդեպ	գ.	encroachment/infringement (on, upon), assault encroach/infringe on smb's property
ՈՏՔ (սրունք, մինչև թաթը)	գ.	foot (<i>pl.</i> feet) leg
ՈՐԲ	գ.	orphan
ՈՐԲԱՀԱՎԱՔ	գ.	orphan-collector

ՈՐԲԱՆԱԼ	բ.	become/be an orphan
ՈՐԲԱՆՈՅ	գ.	orphanage
ՈՐԲԱՅԱԾ	ա.	orphaned
ՈՐԲՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	orphanhood
ՈՐԴԵԳԻՐ ~ երեխա	ա.	foster, adopted <i>foster/adopted child</i>
ՈՐԴԵԳՐԵԼ	բ.	adopt
ՈՐԴԵԳՐՈՒՄ	գ.	adoption
ՈՐԴԵՍՊԱՆ	գ.	infanticide
ՈՐԴԵՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	infanticide
ՈՐՈՆԵԼ	բ.	look (for), search (after, for)
ՈՐՈՆՈՒՄ	գ.	search
ՈՐՈՇԱԿԻ	ա.	certain, definite
ՈՐՈՇԱԿԻՈՐԵՆ	մ.	certainly, definitely
ՈՐՈՇԵԼ	բ.	decide, determine, make up one's mind
ՈՐՈՇՈՒՄ ~ ընդունել ~ կայացնել	գ.	decision, determination, resolution <i>pass a resolution</i> <i>make a decision</i>
ՈՐՈՎԱՅՆԱՏԻՖ	գ.	typhoid
ՈՐՊԵՍ	դ.	as
ՈՐՊԵՍՁԻ	շ.	in order to, in order that
ՈՐՏԵՂ ~ էլ որ	դ.	where wherever

– 2 –

ՉԱԼՄԱ ԳԼԽԱՓԱԹԹՈՅ ՓԱԹԹՈՅ }	գ.	turban, headdress
ՉԱՊԱՇԽԱՐՈՂ ՉՁԳՋԱՅՈՂ }	ա.	unrepentant
ՉԱՐԱԳՈՐԾ (սրիկա) (հանցագործ)	գ.	evil-doer villain, scoundrel criminal
ՉԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ (հանցագործություն)	գ.	evil deed, evil-doing, misdeed crime, offence

ՉԱՐԱԳՈՒՇԱԿ (աղետաբեր)	ա.	ominous, ill-boding, ill-omened sinister
ՉԱՐԱՂԵՏ	ա.	ill-starred, ill-fated
ՉԱՐԱՆԵՆԳ ~ սպանություն	ա.	perfidious, treacherous <i>perfidious murder</i>
ՉԱՐԱՆԵՆԳՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	perfidiousness, false-heartedness
ՉԱՐԱՇԱՀԵԼ	բ.	abuse, take advantage (of), profit (from)
ՉԱՐԻՔ (աղետ) (վնաս)	գ.	evil, mischief calamity, disaster harm
ՉԱՐՉԱՐԱՆՔ (տանջանք) <i>դժոխսային</i> ~	գ.	torment suffering, torture <i>hellish torments</i>
ՉԱՐՉԱՐԵԼ } ՏԱՆՁԵԼ }	բ.	torment, torture
ՉԱՓԱՉԱՆՑ	ա. մ.	extreme, excessive, undue extremely, excessively, unduly
ՉԱՓԱՉԱՆՑԵԼ	բ.	exaggerate
ՉԱՓԱՉԱՆՑՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	exaggeration
ՉԱՓԱՉԱՆՑՈՒՄ } ՈՒՌ-ՃԱՅՈՒՄ }	գ.	exaggeration
ՉԱՓԱՉԱՆՑՎԱԾ } ՈՒՌ-ՃԱՅՎԱԾ }	ա.	exaggerated
ՉԱՓԱՆԻՇ	գ.	criterion (<i>pl.</i> criteria), standard
ՉԵԶՈՔ ~ գոյրի ~ դիրք ~ դիրք գրավել	ա.	neutral, unbiased <i>neutral zone/ground/territory</i> <i>neutral position</i> <i>take neutral position</i>
ՉԵԶՈՔԱՅՆԵԼ	բ.	neutralize
ՉԵԶՈՔԱՅՈՒՄ	գ.	neutralization
ՉԵԶՈՔՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	neutrality
ՉԵԹԷ (եղուգակ, ավազակ)	գ.	chete
ՉԵՉԵՆ	գ.	Chechen
ՉԵՉԵՆԱԿԱՆ	ա.	Chechen
ՉԵՐՔԵԶ	գ.	Circassian
ՉԵՐՔԵԶԱԿԱՆ	ա.	Circassian

ՉՃԱՆԱԶՎԱԾ }	ա.	unacknowledged, unrecognized
ՉԸՆԳՈՒՆՎԱԾ }		
ՉՆԱՅԱԾ	կ.	in spite of, despite
~ <i>այդ բոլորին</i>		<i>for all that</i>
ՉՆԱՇԽԱՐՀԻԿ	ա.	marvellous
(չքնաղ, սքանչելի)		wonderful, gorgeous
ՉՈՔԵԼ	բ.	kneel
(ուժասպառ լինել, թուլանալ)		collapse, break down
ՉՎՍՏԱՀԵԼ	բ.	distrust, mistrust
ՉՔԱՆԱԼ	բ.	disappear
(անհայտանալ)		vanish
ՉՔԱՎՈՐ	ա.	poor, needy, destitute
ՉՔԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	privation
(աղքատություն)		poverty
(թշվառություն)		misery

– Պ –

ՊԱՆԱՐԱԿԵԼ }	բ.	denounce, deprecate
ՊԱՐՍԱՎԵԼ }		
ՊԱՆԱՐԱԿԵԼԻ	ա.	blameworthy
(պարսավելի)		reprehensible, blamable
ՊԱՆԱՐԱԿՈՒՄ }	գ.	denunciation, deprecation
ՊԱՐՍԱՎՈՒՄ }		
ՊԱՀ	գ.	moment, instant
<i>հարմար ~</i>		<i>opportunity</i>
~ <i>ը որսալ՝ չփախցնել</i>		<i>take the opportunity/chance</i>
ՊԱՀԱՆՋ	գ.	demand, claim, pretension,
		requirement
(խնդրանք)		request
(կարիք)		need, requirement
~ <i>զգալ</i>		<i>need, want, require</i>
~ <i>ը բավարարել</i>		<i>satisfy smb's demand(s), comply</i>
		<i>with smb's demand(s)</i>
~ <i>ը կարարել</i>		<i>fulfil the demand/requirements</i>
<i>մեկի ~ ով</i>		<i>at/on sb's request, on sb's order</i>
~ <i>երին համապատասխանել</i>		<i>meet the requirements</i>
~ <i>եր ներկայացնել</i>		<i>make demands, put in claim, push</i>
		<i>one's claims</i>
<i>իրվք. իրավապահանջ, հայց</i>		<i>claim</i>

ՊԱՀԱՆՋԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	claim, pretention
ՊԱՀԱՆՋԱՏԵՐ	}	q. claimant, claimer, demandant, demander
ՊԱՀԱՆՋ ՆԵՐԿԱՅԱՅՆՈՂ		
ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒԹՅՈՒՆ		expression of rightful claim
ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	demand, claim, claimance, rightful claim
ՊԱՀԱՆՋԵԼ	բ.	demand, claim, require
ՊԱՀԵԼ	բ.	keep, hold, hide
ՊԱՀԵՍԱՅԻՆ	գ. ա.	<i>nauql.</i> reserve(s) warehouse, spare
ՊԱՀՆՈՐԴԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ		Secret Political Police Department
ՊԱՂԵՍԻՆ	գ.	Palestine
ՊԱՂԵՍԻՆՅԱՆ	ա.	Palestinian
ՊԱՂԵՍԻՆՅԻ	գ.	Palestinian
ՊԱՅՄԱՆ	գ.	condition, term
<i>կյանքի ~ ներ</i>		<i>conditions of life, living conditions</i>
<i>համաձայնագրի ~ ներ</i>		<i>terms of the agreement</i>
<i>~ ները չխախտել</i>		<i>observe conditions</i>
<i>բարենպաստ ~ ներում</i>		<i>under favourable conditions</i>
<i>~ ով (որ)</i>		<i>on condition (that), provided, providing</i>
<i>ոչ մի ~ ով</i>		<i>under no circumstances</i>
ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ	գ.	treaty, pact, agreement
<i>~ կնքել</i>		<i>conclude a treaty</i>
<i>~ ստորագրել</i>		<i>sign a treaty</i>
<i>~ վավերացնել</i>		<i>ratify a treaty</i>
<i>չեղյալ հայտարարել ~ ը</i>		<i>annul a treaty/an agreement</i>
ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ	ա.	conditional
ՊԱՅՄԱՆԱՎՈՐԵԼ	բ.	condition, stipulate
ՊԱՅՄԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ԼԻՆԵԼ ԻՆՉ-ՈՐ ԲԱՆՈՎ		be conditioned by, due to sth
ՊԱՅՄԱՆԱՎՈՐՎԵԼ	բ.	be conditioned (by), be stipulated
<i>(պայմանավորված լինել)</i>		<i>(by), depend (on)</i>
<i>(համաձայնել)</i>		<i>arrange, agree, settle (with)</i>
ՊԱՅՏ	գ.	(horse)shoe
ՊԱՅՏԵԼ	բ.	shoe
ՊԱՅՔԱՐ	գ.	struggle, fight
<i>զոյության ~</i>		<i>struggle for existence</i>
<i>կյանքի ու մահու ~</i>		<i>life and death struggle</i>

ՊԱՅՔԱՐԵԼ	բ.	fight/struggle (with, against, for)
ՊԱՆԳԽՏՈՒԹՅՈՒՆ (արտագաղթ)	գ.	emigration
ՊԱՆԳՈՒԽՏ	գ.	emigrant, wanderer
ՊԱՆԹՈՒՐԱՆԻԶՄ	գ.	Pan-Turanism
ՊԱՆԹՈՒՐԲԻԶՄ	գ.	Pan-Turkism
ՊԱՆԻՍԼԱՄԻԶՄ	գ.	Pan-Islamism
ՊԱՇԱՐԵԼ	բ.	lay siege, besiege
ՊԱՇԱՐՈՂԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹՅՈՒՆ		state of siege
<i>~ հայտարարել</i>		<i>declare a state of siege</i>
ՊԱՇԱՐՈՒՄ	գ.	siege
<i>դիմանալ ~ մանր</i>		<i>stand the siege</i>
<i>վերացնել/ դադարեցնել ~ ը</i>		<i>lift/raise the siege</i>
ՊԱՇՏՈՆ	գ.	post, office, position
ՊԱՇՏՈՆԱԶՈՒՐԿ }	ա.	dismissed, discharged
ՊԱՇՏՈՆԱՆԿ }		
ՊԱՇՏՈՆԱԶՐԿԵԼ	բ.	dismiss, relieve from one's position
ՊԱՇՏՈՆԱԹՈՂ	ա.	retired
<i>~ լինել</i>	գ.	<i>resign, retire</i>
ՊԱՇՏՈՆԱԹՈՂՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	resignation, retirement
ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ	ա.	official, formal
<i>~ այց</i>		<i>official visit</i>
<i>~ ճանաչում</i>		<i>official recognition</i>
ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆԱՅՆԵԼ	բ.	officialize, make official
ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆԱՅՈՒՄ	գ.	officialization
ՊԱՇՏՈՆԱՆԿ ԼԻՆԵԼ		be relieved from one's position
ՊԱՇՏՈՆԱՊԵՍ	մ.	officially
ՊԱՇՏՈՆԱԹՈՂ	ա.	retired
ՊԱՇՏՈՆՅԱԼ	գ.	functionary, official
ՊԱՇՏՊԱՆ	գ.	defender
ՊԱՇՏՊԱՆԱԿԱՆ	ա.	defensive
<i>~ միջոցառում</i>		<i>defensive measure</i>
ՊԱՇՏՊԱՆԵԼ	բ.	defend, protect

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ <i>ի ~</i> <i>պաշտպանության նախարար</i>	գ.	defence <i>in defence of, in support of</i> <i>Defence Minister/ Minister of</i> <i>Defence</i>
ՊԱՊ	գ.	Pope
ՊԱՊԱԿԱՆ	ա.	papal
ՊԱՌԼԱՍԵՆՏ } ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ }	գ.	parliament
ՊԱՌԼԱՍԵՆՏԱԿԱՆ	ա. գ.	parliamentary parliamentarian
ՊԱՏԱՀԱԲԱՐ	մ.	accidentally, by chance
ՊԱՏԱՀԱԿԱՆ <i>~ զնդակ</i>	ա.	casual, accidental <i>casual bullet</i>
ՊԱՏԱՀԱՐ (դեպք) <i>իրադարձություն</i> <i>դժբախտ ~</i>	գ.	incident event <i>accident</i>
ՊԱՏԱՆԴ <i>~ վերցնել</i> <i>~ ներ փոխանակել</i>	գ.	hostage <i>take hostage</i> <i>exchange hostages</i>
ՊԱՏԱՌՈՏԵԼ (կտոր-կտոր անել)	բ.	tear, tear up tear to pieces
ՊԱՏԱՍԽԱՆ <i>ի ~</i>	գ.	answer, reply, response <i>in answer/reply/response (to)</i>
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ <i>քրեական ~</i> <i>~ կրել</i>	գ.	responsibility, accountability <i>իր/ք. liability</i> <i>criminal liability</i> <i>be liable (for), bear the</i> <i>responsibility (for)</i>
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ (կատար- վածի համար)	ա.	responsible, accountable, liable
ՊԱՏԱՍԽԱՆԵԼ	բ.	answer, reply, respond, return
ՊԱՏԳԱՄ <i>~ սերունդներին</i>	գ.	precept <i>precept to the generations</i>
ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ	գ.	deputy
ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	delegation, deputation
ՊԱՏԵՀՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	opportunity
ՊԱՏԵՐԱԶՄ <i>~ սկսան զործողություններ</i>	գ.	war <i>hostilities, military operations</i>

ՊԱՏԵՐԱԶՍԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

War Ministry, Ministry of War

ՊԱՏԺԵԼ	բ.	punish
ՊԱՏԺԵԼԻ	ւ.	punishable
ՊԱՏԺԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	punishability
ՊԱՏԺԻՉ ~ միջոցներ	ւ.	punitive <i>punitive measures</i>
ՊԱՏԻԺ ~ ի առավելագույն չափ	գ.	punishment <i>capital punishment</i>
ՊԱՏԻՎ ~ բերել	գ.	honor, respect, esteem, credit <i>do credit</i>
ՊԱՏԿԱՆԵԼ	բ.	belong (to)
ՊԱՏԿԱՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	belonging
ՊԱՏՃԱՌ (հիմք) (մղում, դրդում)	գ.	cause reason motive
ՊԱՏՃԱՌԱՐԱՆԵԼ (փաստարկել)	բ.	give reasons (for), justify, motivate argue
ՊԱՏՃԱՌԱՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	motivation, reason, justification
ՊԱՏՃԱՌԱՐԱՆՎԱԾ	ւ.	reasoned
ՊԱՏՃԱՌԱՆՔՏԵՎԱՆՔԱՅԻՆ ԿԱՊ		cause and effect tie
ՊԱՏՄԱՐԱՆ	գ.	historian
ՊԱՏՄԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	historical science, historical studies, historiology
ՊԱՏՄԱԿԱՆ ~ ցավալի իրողություն	ւ.	historical, historic <i>deplorable historical reality</i>
ՊԱՏՄԱԿԱՆՈՐԵՆ	մ.	historically
ՊԱՏՄԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	historicity
ՊԱՏՄԱ-ՃԱՆԱԶՈՂԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ		historico-cognitive value
ՊԱՏՈՒՀԱՍ	գ.	disaster, calamity, misfortune
ՊԱՏՎԱԶՐԿԵԼ	բ.	dishonor, disgrace
ՊԱՏՎԱԶՈՒՐԿ	ւ.	dishonorable
ՊԱՏՎԱՆՇԱՆ	գ.	decoration, insignia, order
ՊԱՏՎԱՎՈՐ	ւ.	honorable, honorary

ՊԱՏՎԻՐԱԿ	գ.	delegate, deputy
ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	delegation
ՊԱՏՎԻՐԵԼ	բ.	order
ՊԱՏՐԱՆՔ ~ <i>իրածել</i>	գ.	illusion, fancy <i>cherish illusions</i>
ՊԱՏՐԱՍՏ	ա.	ready/prepared (for)
ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՄՈՐԵՆ ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՄՈՒԹՅԱՄՔ }	մ.	willingly
ՊԱՏՐԻԱՐՔ } ՀԱՅՐԱՊԵՏ } ՆԱՀԱՊԵՏ }	գ.	patriarch
ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ } ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	patriarchate
ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹՅՈՒՆ } ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	patriarchy
ՊԱՏՐՎԱԿ <i>իրարբեր ~ ներով</i>	գ.	pretext, pretence <i>on various pretexts/pretences</i>
ՊԱՏՈՒՀԱՍ (պատիժ)	գ.	disaster, calamity, misfortune punishment
ՊԱՐԱԳԼՈՒԽ	գ.	leader, masterminder
ՊԱՐԱՆ	գ.	rope, cord, string
ՊԱՐԲԵՐԱՐԱՐ	մ.	periodically
ՊԱՐԶԱԲԱՆԵԼ	բ.	explain, elucidate, clear up
ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄ	գ.	explanation, elucidation
ՊԱՐԹԵՎ	գ.	Parthian
ՊԱՐԹԵՎԱԿԱՆ	ա.	Parthian
ՊԱՐՍԻԿ	գ.	Persian
ՊԱՐՍԻՅ ԾՈՅ		Persian Gulf
ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ	ա.	Persian, Iranian
ՊԱՐՍԿԱՀԱՅ	գ.	Persian Armenian
ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ	գ.	Persia
ՊԱՐՏԱԴՐԱՆՔ } ՊԱՐՏԱԴՐՈՒՄ } (հարկադրում)	գ.	constraint, compulsion coercion, impulsion
ՊԱՐՏԱԴՐԵԼ (ստիպել, հարկադրել)	բ.	bind, coerce oblige, make, compel, force

ՊԱՐՏԱՎՈՐՎԱԾ ԼԻՆԵԼ	բ.	be obliged to, have to
ՊԱՐՏԱՎՈՐՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	commitment
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	obligation
ՊԱՐՏԻՉԱՆԱԿԱՆ ԶՈՎԱՏ- ՆԵՐ		partisan detachments
<i>~ի ստեղծում</i>		<i>creation of partisan detachments</i>
ՊԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	defeat, loss
<i>լրիվ ~</i>		<i>utter defeat</i>
<i>~ կրել</i>		<i>suffer/sustain a defeat, be defeated</i>
<i>~ բխան մատրնել</i>		<i>defeat, inflict a defeat</i>
<i>խայտառակ ~</i>		<i>shameful/disgraceful defeat</i>
ՊԱՐՏՎԵԼ	բ.	be defeated
ՊԱՐՏՎՈՂԱԿԱՆ ՀՈԳԵՐԱ- ՆՈՒԹՅՈՒՆ		defeatist psychology
ՊԵՏԱԿԱՆ	ա.	state, national, public
<i>~ գործիչ</i>		<i>statesman</i>
<i>~ հեղաշրջում</i>		<i>coup, coup d'état</i>
ՊԵՏԱԿԱՆՈՐԵՆ ԾՐԱԳՐՎԱԾ		planned by the state
ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	statehood, state system/ organization
ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	state
ՊԵՏՔԱՐՏՈՒՂԱՐ	գ.	Secretary of State
ՊԻՏԱԿԱՎՈՐՈՒՄ	գ.	labeling, marking
ՊԻՂԾ	ա.	foul
(մաքուր մասին)		vile, mean, vicious
ՊԻՃԵԼ	բ.	desecrate
ՊԻՃՈՒՄ	գ.	desecration
ՊՈԿԵԼ	բ.	tear
<i>սրմասքով ~</i>		<i>uproot, eradicate</i>
<i>դիմակը ~</i>		<i>unmask, tear the mask off</i>
ՊՈՌԹԿՈՒՄ	գ.	outburst, burst, explosion
ՊՈՍՏՈՒԼԱՏ	գ.	postulate
ՊՈՐՏՈՒԳԱԼԱԿԱՆ	ա.	Portuguese
ՊՈՐՏՈՒԳԱԼԱՅԻ	գ.	Portuguese
ՊՈՐՏՈՒԳԱԼԻԱ	գ.	Portugal
ՊՐՈԲԼԵՄ	գ.	problem
<i>~ի առաջ կանգնել</i>		<i>face a problem</i>
<i>~ ով զբաղվել</i>		<i>take up a problem</i>

ՊՐՈՔԼԵՄԱՅԻՆ	ս.	problematic(al)
ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱ	գ.	propagation
ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԵԼ	բ.	propagate

– Ջ –

ՋԱՍՏԱՆԵԼ (ջարդել) (փշրել) (ոչնչացնել) (պարտության մատնել)	բ.	smash (up) break crush annihilate defeat
ՋԱՍՏԱՆՎԵԼ	բ.	crush (down)
ՋԱՍՏԱՆՈՒՄ (կործանում, ավերում) (ոչնչացում) <i>ռազմ.</i> (թշնամու)	գ.	smashing, crushing destruction annihilation complete/utter defeat, rout
ՋԱՀ ~ <i>երով երթ</i>	գ.	torch <i>torch-light procession</i>
ՋԱՀԱԿԻՐ	գ.	torch-bearer, lamp-bearer
ՋԱՆՔ ~ <i>գործադրել</i> <i>համապրեղ ~ եր</i>	գ.	effort <i>make an effort</i> <i>coordinated/joint efforts</i>
ՋԱՐԳ (կոտորած) ~ <i>կազմակերպել</i>	գ.	massacre, slaughter <i>carnage</i> <i>organize a massacre/carnage/</i> <i>slaughter</i>
ՋԱՐԴԱՐԱՐ	գ.	slaughterer, massacrer
ՋԱՐԴԱՐԱՐԱԿԱՆ	ս.	slaughterous
ՋԱՐԴԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ (կոտորած) (սպանդ) (ջախջախում)	գ.	massacre carnage slaughter rout, utter defeat
ՋԻՀԱՐ ~ <i>կողմնակից</i>	գ.	jihad/jehad, holy war <i>jihadist/ jehadist</i>
ՋԼԱՏԵԼ (թուլացնել) (քայքայել)	բ.	enfeeble, weaken undermine, shake, shatter
ՋՆՁԵԼ (ոչնչացնել) (վերացնել) <i>երկրի երեսից ~</i>	բ.	destroy, annihilate abolish <i>raze (to the ground), wipe off the</i> <i>earth</i>

ՋՈԿԱՏ	գ.	detachment
ՋՐՀՈՐ	գ.	well, draw-well
ՋՈՒՐ	գ.	water, liquid

– Ռ –

ՌԱԶՄԱԳԵՐԻ	գ.	prisoner of war, war prisoner
ՌԱԶՄԱԴԱՏԱՐԱՆ	գ.	court martial
ՌԱԶՄԱԿԱՆ	ա.	military
~ գործողություններ		<i>military operations</i>
~ խորհուրդ		<i>Military Council</i>
ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԱՏՅԱՆ		Military Office
(դատարան)		<i>court-martial</i>
ՌԱԶՄԱԿԱՆԱՅՈՒՄ	գ.	militarization
ՌԱԶՄԱՃԱԿԱՏ	գ.	front
<i>մեկնել</i> ~		<i>go to the front</i>
ՌԱԶՄԱՄՈԼ	գ.	militarist, warmonger
ՌԱԶՄԱՄՈԼԱԿԱՆ	ա.	militarist
ՌԱԶՄԱՄՈԼՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	militarism
ՌԱԶՄԱՏԵՆՉՈՒԹՅՈՒՆ }		
ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ	ա.	strategic
~ խնդիրներ		<i>strategic problems</i>
ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	strategy
ՌԱԶՄԱՏԵՆՉ }	ա.	militant, warlike
ՌԱԶՄԱՄՈԼ }		
ՌԱԶՄԱՏՈՒԳԱՆՔ	գ.	reparation, indemnity
ՌԱԶՄԱՐՇԱՎ	գ.	military campaign
~ սկսել		<i>launch a campaign</i>
ՌԱՀՎԻՐԱ	գ.	pioneer
(առաջնորդ, ուղեցույց)		guide, leader
ՌԱՄԿԱՎԱՐ	գ.	a member of the Armenian Liberal-Democratic (Ramkavar) Party, Ramkavar
ՌԱՅՅԱ (թուրքերին ստորադաս), բառացի՝ անասնախոտ (այսպես էր թուրք կառավարող վերնախավն անվանում բոլոր ոչ-թուրք ժողովուրդներին)	գ.	rayya, raya

ՌԱՍԱ	գ.	race
ՌԱՍԱՅԱԿԱՆ	ա.	racial
~՝ <i>ազգային ատելություն</i>		<i>racial hatred</i>
~ <i>առավելություն</i>		<i>racial superiority</i>
~ <i>գաղափարախոսություն</i>		<i>racial ideology</i>
~ <i>խտրականություն</i>		<i>apartheid, racial discrimination</i>
~ <i>պատկանելություն</i>		<i>racial affiliation</i>
ՌԵԱԼ	ա.	real
ՌԵԶԵՐՎ	գ.	reserve(s)
ՌԵՃԻՄ	գ.	regime
<i>տոտալիտար ~</i>		<i>totalitarian regime</i>
<i>խամաճիկային ~</i>		<i>puppet regime</i>
ՌԻՍԿ	գ.	risk
~ <i>ի դիմել</i>		<i>run/take the risk (of)</i>
ՌՈՒԱՆԴԱ	գ.	Rwanda
ՌՈՒՄԻՆԱԿԱՆ	ա.	R(o)umanian
ՌՈՒՄԻՆԱՅԻ	գ.	R(o)umanian
ՌՈՒՄԻՆԻԱ	գ.	R(o)umania
ՌՈՒՍ	գ.	Russian
ՌՈՒՍԱԿԱՆ	ա.	Russian
ՌՈՒՍԱՀԱՅ	գ.	Russian Armenian
ՌՈՒՍԱՄԵՏ	ա.	Pro-Russian
~ <i>կեցվածք</i>		<i>Pro-Russian pose</i>
ՌՈՒՍԱՍԱՆ	գ.	Russia

– Ս –

Սադայեղական բռնություններ		<i>devilish violences</i>
ՍԱԴԻԶՄ	գ.	sadism
ՍԱԴԻՍՏ	գ.	sadist
ՍԱԴԻՍՏԱԿԱՆ	ա.	sadistic
ՍԱԴՐԱՆՔ	գ.	instigation
(հրահրում)		incitement
(բանասարկություն)		intrigue, provocation
ՍԱԴՐԵԼ	բ.	instigate, incite, provoke
ՍԱԴՐԻՉ	գ.	instigator
~ <i>լուրեր</i>		<i>provoking news</i>
ՍԱԿԱՎԱԲՆԱԿ	ա.	thinly/sparsely populated

ՍԱՀՄԱՆ <i>պեղսակամ ~</i>	գ.	boundary, border <i>frontier</i>
ՍԱՀՄԱՆԱՐԱԺԱՆ } ՍԱՀՄԱՆԱԳԻԾ }	գ.	demarcation line
ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ <i>~ միապետություն</i>	ա.	constitutional <i>constitutional monarchy</i>
ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՐԵՆ	մ.	constitutionally
ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	constitution
ՍԱՀՄԱՆԱՄԵՐՁ <i>~ գոյրի</i>	ա.	frontier, border <i>border, border zone</i>
ՍԱՅԼ	գ.	cart
ՍԱՅՐ	գ.	blade, spike
ՍԱՆ ՍՏԵՖԱՆՈ	գ.	San Stefano
ՍԱՆՁ	գ.	bridle, curb, reins
ՍԱՆՁԱՋԵՐԾԵԼ <i>պայթեքազմ ~</i>	բ.	unbridle, unleash <i>unleash war</i>
ՍԱՆՁԱՀԱՐԵԼ (զսպել, թույլ չտալ)	բ.	curb, bridle restrain, control
ՍԱՆՁԱՐՁԱԿ (անհնազանդ) (անբարոյական)	ա.	unbridled unruly, unrestrained licentious
ՍԱՆՁԱՐՁԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	licentiousness, lack of constraint
ՍԱՆՁԵԼ <i>փխբ.</i>	բ.	curb, bridle restrain, control
ՍԱՌԱԾ	ա.	cold, chilled
ՍԱՌՆԱՍԻՐՏ } ՍԱՌՆԱՐՅՈՒՆ }	ա.	cold-blooded
ՍԱՌՆԱՐՏՈՐԵՆ	մ.	with equanimity
ՍԱՌՆԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ (սառնարյունություն)	գ.	coolness, composure equanimity
ՍԱՌՉԵԼ (ցրտից անզգայանալ)	բ.	get/grow cold become numb with cold
ՍԱՍՏԻԿ (խիստ) (ծայրահեղ)	ա.	strong, firm hard, severe
ՍԱՍՏԿԱՆԱԼ (ուժեղանալ)	մ.	extremely
ՍԱՍՏԿԱՆԱԼ (ուժեղանալ)	բ.	intensify become stronger
ՍԱՍՈՒՆ	գ.	Sassoun

ՍԱՍՈՒՆՑԻ	գ.	Sassounite
ՍԱՏԱՆԱՅԱԿԱՆ	ա.	devilish, satanic
ՍԱՏԱՐԵԼ (օգնել)	բ.	support, back help, assist
ՍԱՐՍԱՓ (վախ)	գ.	terror, horror fear, fright
ՍԱՐՍԱՓԱՀԱՐ	ա.	terror-struck, terror-stricken, horror-struck, horror-stricken
ՍԱՐՍԱՓԵԼ (վախենալ)	բ.	be terrified/horrified be frightened, fear
ՍԱՐՍԱՓԵԼԻ } ԱՀԱՎՈՐ }	ա.	awful, terrible, horrible, fearful, dreadful
ՍԱՐՍԱՓԵՑՆԵԼ	բ.	frighten, horrify, terrify
ՍԳԱԼ (ողբալ)	բ.	grieve (about, over) mourn (for, over)
ՍԵԲԱՍՏԻԱ } ՍՎԱԶ }	գ.	Sebastia/Svaz
ՍԵՂՍԵԼ <i>սարսաները՝ ձեռքերը, բռունցքները ~</i>	բ.	squeeze <i>clench one's teeth/hands/fists</i>
ՍԵՆԱՏ	գ.	senate
ՍԵՆԱՏՈՐ	գ.	senator
ՍԵՆԵԳԱԼ	գ.	Senegal
ՍԵՎ ~ <i>քիծ</i> ~ <i>աչյա</i>	ա.	black <i>black spot, stigma</i> <i>black-eyed, dark-eyed</i>
ՍԵՐԲ	գ.	Serb, Serbian
ՍԵՐԲԱԿԱՆ	ա.	Serbian
ՍԵՐԲԻԱ	գ.	Serbia
ՍԵՐՄԱՆԵԼ <i>երկպառակություն ~ քշնամություն ~</i>	բ.	sow <i>sow the seeds of dissension</i> <i>sow enmity (between, among)</i>
ՍԵՐՆԴԵՍԵՐՈՒՆԴ	մ.	from generation to generation
ՍԵՐՈՒՆԴ	գ.	generation
ՍԵՐՎԵԼ	բ.	descend/be descended (from)
ՍԵՓԱԿԱՆ	ա.	own
ՍԵՓԱԿԱՆԱԶՐԿԵԼ	բ.	expropriate, confiscate

ՍԵՓԱԿԱՆԱԶՐԿՈՒՄ	գ.	expropriation, confiscation
ՍԵՓԱԿԱՆԱԶՐԿՎԱԾ	ա.	expropriated
ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐ	գ.	owner, proprietor
ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	property
<i>անչնակա՛ն ~</i>		<i>personal property</i>
ՍԻՆ	ա.	vain, futile
ՍԻՍՏԵՄԱՏԻԿ	ա.	systematic, methodical
ՍԻՍՏԵՄԱՏԻԿԱԲԱՐ	մ.	systematically, methodically
ՍԻՐԱՇԱՀԵԼ		cajole, coax
(համակրանքը շահել)		gain sb's favour, win sb. over
ՍԻՐԻԱ	գ.	Syria
ՍԻՐԻԱԿԱՆ	ա.	Syrian
<i>~ անապատներ՝ Դեյր Էլ Զոր = Դեյր Զոր</i>		<i>Syrian deserts – Deir-el-Zor = Deir-ez-Zor = Deir Ez zor=Deir Al-Zor=Dayr Al-Zawr=Der Ezzor Hama Homs Meskene = Maskanah Ras-ul-Ayn = Ras-al-Ayn Rakka = Raqqa Suruj</i>
Համա		
Հոմա		
Մեսքենե		
Ռաա ուլ Այն		
Ռաքքա		
Սուրուճ = Սուրուջ		
ՍԻՐԻԱՑԻ	գ.	Syrian
ՍԼԱՎՈՐ	գ.	Slav
ՍԼԱՎՈՐԱԿԱՆ	ա.	Slavic
ՍԽԱԼ	գ.	mistake, error, fault
<i>~ թույլ փալ</i>		<i>make a mistake</i>
ՍԽՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ } ՍԽՐԱՆՔ	գ.	feat, deed, heroic deed, exploit
ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ	ա.	initial, first, elementary, primary
<i>~ կրթություն</i>		<i>primary/elementary education</i>
ՍԿԶԲՆԱՂԲՅՈՒՐ	գ.	source, prime source
ՍԿԶԲՈՒՆՔ	գ.	principle
ՍԿԶԲՈՒՆՔՈՐԵՆ	մ.	principally
ՍԿԻԶՔ	գ.	beginning, start
ՍԿՍԵԼ	բ.	begin, start
ՍՂՈՅ	գ.	saw
ՍՂՈՅԵԼ	բ.	saw, cut with a saw
ՍՆՈՒՆԴ	գ.	food
<i>անբալարար ~</i>		<i>undernourishment</i>

ՍՈՍԿԱԼ (սարսռել)	բ.	be horrified/terrified shudder
ՍՈՍԿԱԼԻ	ա.	frightful, fearful, dreadful, horrible, terrible, terrifyng, horrifying
ՍՈՎ (աղետ)	գ.	hunger, starvation famine
ՍՈՎԱԾ	ա.	hungry
ՍՈՎԱՀԱՐ	ա.	starved, starving
ՍՈՎԱՄԱՀ ~ լինել	ա.	dead of starvation <i>die of starvation/hunger; starve to death</i>
ՍՈՑԹԱ (մահմեդական կրո- նական դպրոցի սան)	գ.	softa
ՍՊԱՆԴ } ՋԱՐԴ }	գ.	slaughter
ՍՊԱՆԴԱՆՈՑ	գ.	slaughterhouse
ՍՊԱՆԵԼ	բ.	kill, murder, assassinate
ՍՊԱՆՎԱԾ	ա.	killed, murdered, assassinated
ՍՊԱՆՎԵԼ	բ.	be killed/murdered/assassinated
ՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	murder, assassination, homicide
ՍՊԱՌՆԱԼ	բ.	threaten/menace (with)
ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ	գ.	threat, menace
ՍՎԻՆ ~ ով գլուխը կտրել	գ.	bayonet <i>cut the head with a bayonet</i>
ՍՎԻՆԱՀԱՐ	ա.	pierced (with a bayonet)
ՍՎԻՆԱՀԱՐԵԼ	բ.	bayonet, pierce with a bayonet
ՍՏԱՀՈԴ	ա.	invented, imaginary, fictitious
ՍՏԱՄԲՈՒԼ	գ.	Istanbul, Stambul
ՍՏԱՆԱԼ (ձեռք բերել)	բ.	receive, get obtain
ՍՏԻՊԵԼ	բ.	force, oblige, compel, make
ՍՏԻՊՈՂԱՔԱՐ	մ.	forcibly
ՍՏՈՐ	ա.	mean, foul, low
ՍՏՈՐԱՔԱՐ	ա.	meanly, basely, despicably
ՍՏՈՐԱԳՐԵԼ	բ.	sign

ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	signature
ՍՏՈՐԱԴԱՍ	գ.	subordinate
ՍՏՈՐԱԴԱՍԵԼ	բ.	subordinate, consider sb/sth inferior
ՍՏՈՐԱԴԱՍՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	inferiority, subordination
ՍՏՈՐԱԿԱՅՈՒԹՈՒՆ	գ.	inferiority, subordination, subjection
ՍՏՈՐԱՅՆԵԼ	բ.	humiliate, demean, disparage
ՍՏՈՐԱՅՈՒՄ	ւ.	humiliation, derogation
ՍՏՈՐԱՅՈՒՅԻՉ	գ.	humiliating, derogatory
ՍՏՎԱՐԱԾԱՎԱԼ	ւ.	voluminous
ՍՏՎԵՐԵԼ	բ.	overshadow
ՍՏՐԿԱՍԻՏ	ւ.	servile, slavish
ՍՏՐԿԱՎԱՃԱՌ ՇՈՒԿԱ		slave market, slave-trading market
ՍՏՐԿԱՅՆԵԼ	բ.	enslave
ՍՏՐԿԱՅՈՒՄ	գ.	enslavement
ՍՏՐԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	slavery, bondage, servitude
ՍՏՈՒՅԳ (ճշգրիտ) (հուսալի) ~ <i>յեղեղություններ</i>	ւ.	exact precise reliable reliable information
ՍՐԲԱՎԱՅՐ } ՍՐԲԱՏԵՂԻ }	գ.	sanctuary
ՍՐԲԱՊԻՂԾ	ւ.	sacrilegious
ՍՐԲԱՊՂԾԵԼ	բ.	desecrate
ՍՐԲԱՊՂԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	sacrilege, desecration
ՍՐԲՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	holy thing, holiness, sacredness
ՍՐԵԼ (լարել)	բ.	sharpen strain, aggravate
ՍՐԻԿԱ	գ.	villain, scoundrel, rascal
ՍՐՎԵԼ	բ.	strain, aggravate
ՍՐՏԱՐԵԿ (վհասված)	ւ.	broken-hearted, down-hearted discouraged, dispirited
ՍՐՏԱՃՍԼԻԿ ~ <i>յեասարան</i>	ւ.	heart-breaking, heart-rending <i>heartbreaking scene</i>
ՍՈՒԼԹԱՆ	գ.	sultan

ՍՈՒԼԹԱՆԱԿԱՆ	ս.	sultanic
ՍՈՒԼԹԱՆԻԶՄ	գ.	sultanism
ՍՈՒՏ	գ.	<i>lie</i>
<i>աղաղակող ~</i>		<i>a blatant lie</i>
ՍՈՒՐ¹	գ.	sword, sabre
<i>սրի հանել }</i>		
<i>սրի քաշել }</i>		<i>put to sword</i>
ՍՈՒՐ²	ս.	sharp, acute, keen
ՍՓՅՈՒՌ	գ.	diaspora
ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ	գ.	diasporan Armenian, diaspora Armenian
<i>~ համայնք</i>		<i>diasporan community</i>
ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	Armenian diaspora
ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ		Committee for Cultural Relations with Armenians abroad
ՍՓՅՈՒՌՔԻ	ս.	diasporan
ՍՓՈՓԵԼ }		
ՄԵԽԹԱՐԵԼ }	բ.	console
ՍՓՈՒԵԼ	բ.	spread, spread out
(ցրել)		scatter, disperse
ՍՓՈՎԵԼ	բ.	spread, scatter, disperse

– Վ –

ՎԱԼԻ	գ.	vali, governor
ՎԱԽ	գ.	fear, fright
ՎԱԽԵՆԱԼ	բ.	be afraid of, fear
ՎԱԽԵՑՆԵԼ	բ.	frighten, scare
(ապառնալ, ահ տալ)		threaten
ՎԱԽՈՒՄ	գ.	end, termination, completion
(մահ)		death, decease
ՎԱԽՈՒՄՎԵԼ	բ.	pass away, decease, die
ՎԱՂԵՄՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	<i>իրվք</i> . prescription, limitation
<i>~ լին իրավունք</i>		<i>law of prescription</i>
<i>~ լին ժամկետ</i>		<i>limitation period</i>
ՎԱՂՈՒՑ	մ.	long ago

ՎԱՂՕՐՈՔ	մ.	beforehand, in advance
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ	գ.	merchant, trader, dealer
ՎԱՃԱՌԵԼ ~ սպրկության	բ.	sell, sell out, trade <i>sell into slavery</i>
ՎԱՅՆԱՍՈՒՆ	գ.	uproar
ՎԱՅՐ անմատչելի ~ եր	գ.	place, spot <i>inaccessible places</i>
ՎԱՅՐԱԳ (տմարդի)	ա.	savage, fierce, ferocious, cruel, vandalic dehumanizing
ՎԱՅՐԱԳՈՒԹՅՈՒՆ } ՎԱՆԴԱԼԻԶՄ	գ.	ferocity, savageness, cruelty, vandalism
ՎԱՅՐԱՀԱԶՈՑ	գ.	twaddle, prating, idle talk
ՎԱՅՐԵՆԱՔԱՐՈ	ա.	wild, barbarous, brutal, cruel
ՎԱՅՐԵՆԻ (կատաղի)	ա.	wild, savage fierce, ferocious
ՎԱՅՐԵՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	wildness, savagery, barbarism
ՎԱՅՐԻ	ա.	wild, savage, beastly, brutal
ՎԱՆԱՀԱՅՐ	գ.	<i>եկեղ.</i> abbot, prior
ՎԱՆԴԱԼ	գ.	vandal
ՎԱՆԴԱԼՈՒԹՅՈՒՆ } ՎԱՆԴԱԼԻԶՄ	գ.	vandalism
ՎԱՆԵԼ	բ.	repel, push away, dispel, appal
ՎԱԶԿԱՏՈՒՆ	ա.	nomadic
	գ.	nomad
ՎԱՌԵԼ ~ ծծումքով	բ.	burn <i>burn in sulphur</i>
ՎԱՌՈԴ	գ.	gunpowder, powder
ՎԱՌՎԵԼ	բ.	burn
ՎԱՍՏԱԿ	գ.	merit
ՎԱՎԵՐԱՅՈՒՄ	գ.	ratification, documentation
ՎԱՏԱՀԱՄՔԱՎ	ա.	defamed, notorious
ՎԱՏԱՆԱԼ	բ.	get worse, go bad
ՎԱՏԹԱՐԱՆԱԼ	բ.	become/get/grow worse, worsen, deteriorate, take a turn for the worse

ՎԱՐԱՆԵԼ	բ.	hesitate, doubt
ՎԱՐԱՆՈՒՄ	գ.	hesitation, bewilderment
ՎԱՐԵԼ (ղեկավարել, կառավարել)	բ.	lead, direct, run, guide
ՎԱՐԿԱՔԵԿԵԼ (անտեսել) (աքհամարել)	բ.	discredit, compromise ignore, disregard neglect
ՎԱՐԿԱՔԵԿՈՒՄ	գ.	discredit, compromising
ՎԱՐԿԱՔԵԿՎԱԾ	ա.	discredited, defamed
ՎԱՐԿԱԾ	գ.	hypothesis (<i>pl.</i> hypotheses), version
ՎԱՐՉԱՊԵՏ	գ.	prime minister
ՎԱՐՊԵՏ	գ.	master, expert
ՎԵՀԱԺՈՂՈՎ	գ.	congress
ՎԵՀԱՊԵՏ (միապետ, կայսր)	գ.	ruler, lord, master sovereign
ՎԵՀԱՊԵՏԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ		sovereign rights
ՎԵՂԱՐ	գ.	<i>կկկ</i> . cowl
ՎԵՐ(Ա)ԱՐԺԵՔԱՎՈՐՈՒՄ } ՎԵՐԱԳՆԱՀԱՏՈՒՄ }	գ.	reassessment
ՎԵՐԱՔԵՐԵԼ ինչ վերաբերում է	բ.	refer (to), concern <i>as to, as for, as far as... is concerned</i>
ՎԵՐԱՔԵՐՄՈՒՆՔ վրա ~	գ.	attitude, treatment <i>maltreatment, mistreatment</i>
ՎԵՐԱՔԵՐՎԵԼ	բ.	treat
ՎԵՐԱՔՆԱԿԻՉ } ՎԵՐԱՔՆԱԿ }	գ.	settler, immigrant
ՎԵՐԱՔՆԱԿԵՑՆԵԼ	բ.	move to, move to a new place of residence
ՎԵՐԱԳՏՆԵԼ	բ.	refind
ՎԵՐԱԳՐԱՎԵԼ	բ.	win back (from), win sth. over (from), overconquer
ՎԵՐԱԳՐԵԼ	բ.	ascribe (to), attribute (to)
ՎԵՐԱԴԱՍ ~ մարմիններ	ա.	higher <i>higher authorities, higher levels of administration</i>

ՎԵՐԱԾՆՎԱԾ	ա.	reborn
ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԳ	գ.	rebirth, revival
ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԵԼ	բ.	restore
ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՎԵԼ	բ.	be restored
ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄ	գ.	restoration, renewal
ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՅԵԼ	բ.	rebuild, reconstruct, reorganize
ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՅՈՒՄ	գ.	rebuilding, reconstruction
ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏԵԼ	բ.	reaffirm
ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏՈՒՄ	գ.	reaffirmation
ՎԵՐԱՀՍԿԵԼ	բ.	control, supervise
ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	control, supervision
ՎԵՐԱՄԻԱՎՈՐԵԼ	բ.	reunite, rejoin
ՎԵՐԱՄԻԱՎՈՐՈՒՄ	գ.	reunion
ՎԵՐԱՆԱԼ	բ.	vanish, disappear
ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄ ~ով մոտենալ	գ.	retaining, reservation, condition <i>stipulate, condition</i>
ՎԵՐԱՊՐԵԼ } ՈՂՋ ՄՆԱԼ }	բ.	relive, survive, outlive
ՎԵՐԱՊՐՈՂ } ՈՂՋ ՄՆԱՑԱԾ }	բ.	survivor
ՎԵՐԱՍՏՐԿԱՅՆԵԼ	բ.	reenslave, reenthral
ՎԵՐԱՅՆԵԼ	բ.	eliminate, liquidate, abolish, destroy
ՎԵՐԱՅՈՒՄ	գ.	elimination, liquidation, abolition
ՎԵՐԼՈՒԾԱԲԱՆ	գ.	analyst
ՎԵՐԼՈՒԾԵԼ	բ.	analyse/analyze
ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	analysis
ՎԵՐՈՀԻՇՅԱԼ	ա.	afore-mentioned, above-mentioned
ՎԵՐՋԱՆԱԼ	բ.	end, finish, come to an end
ՎԵՐՋԻՆ ~ <i>Մոհիկանի</i>	ա.	last <i>the last of the Mohicans</i>
ՎԵՐՋՆԱԳԻՐ ~ <i>անդադարաբեկ</i>	գ.	ultimatum <i>deliver an ultimatum to</i>
ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ	ա.	last, final, definitive

ՎԵՐՍԿՍԵԼ ~ <i>բանակցությունները</i>	բ.	resume, restart, reopen <i>resume/reopen negotiations/talks</i>
ՎԵՐՍՏԻՆ	մ.	again, once more, once again
ՎԵՐՑՆԵԼ	բ.	take, carry
ՎԵՐՔ ~ <i>սրսնալ</i>	գ.	wound, ulcer, cut <i>be/get wounded</i>
ՎԵՐՔՈՏ	ա.	ulcerous, sore, with wounds
ՎԻՀ	գ.	precipice, abyss, gulf
ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ } ՏԱՐԱԶԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	controversy
ՎԻՃԱԿ	գ.	state, condition, situation, circumstance
ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ	ա.	statistic
ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	statistics
ՎԻՃԱԿՎԱԾ	ա.	destined
ՎԻՃԱՀԱՐՈՒՅՑ } ՎԻՃԵԼԻ }	ա.	controversial, disputable, questionable
ՎԻՇՏ <i>վշտի ծով</i>	գ.	grief, sorrow <i>a sea of grief</i>
ՎԻՐԱՎՈՐԱԿԱՆ	ա.	insulting, abusive, offensive
ՎԻՐԱՎՈՐԱՆՔ	գ.	insult, offence, abuse
ՎԻՐԱՎՈՐԵԼ } ԱՆՊԱՏՎԵԼ }	բ.	outrage, offend, injure, wound, insult
ՎԻՐԱՎՈՐՎԱԾ ~ <i>ինքնասիրություն</i>	ա.	wounded, offended <i>offended/wounded pride</i>
ՎԻՐԱՎՈՐՎԵԼ	բ.	take offence, feel hurt, be wounded/injured
ՎԿԱ (ակամատես)	գ.	witness eye-witness
ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ~ <i>դատ</i>	գ.	testimony, evidence, statement <i>testify, bear witness, give evidence</i>
ՎՃՈՒԱԿԱՆ } ՎՃՈՈՐՈՇ }	ա.	decisive, determinate, resolute, firm
	մ.	decisively, resolutely, firmly
ՎՃՈՒԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	determination
ՎՆԱՍ <i>ի ~ մեկի</i>	գ.	detriment, harm <i>to the detriment of sb.</i>

ՎՆԱՍԱԿԱՐ	ա.	harmful, injurious, bad
ՎՆԱՍԱՏՈՒ	ա.	harmful
ՎՆԱՍԵԼ	բ.	harm, injure, damage, hurt
ՎՆԱՍՎԱԾ	ա.	harmed, damaged, injured
ՎՆԱՍՎԱԾՔ	գ.	injury, damage, trauma
ՎՆԱՍՎԵԼ	բ.	be injured, suffer, be damaged
ՎՇՏԱՔԵԿ	ա.	broken-hearted, wasted away with grief
ՎՇՏԱԳԻՆ	ա.	sorrowful, mournful, doleful, grievous
	ձ.	sorrowfully, mournfully, dolefully, grievously
ՎՇՏԱԼԻ }	ա.	full of sorrow, mournful, doleful
ՎՇՏԱԼԻՑ }		
ՎՇՏԱԿԻՑ	ա.	compassionate, sympathetic
ՎՇՏԱԿՈՏՈՐ	ա.	grief-stricken, aggrieved
ՎՇՏԱԿՑԵԼ	բ.	condole (with), sympathize (with), feel compassion (for)
ՎՇՏԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	compassion, condolence, sympathy, compassionateness
ՎՇՏԱՀԱԼԱԾ	ա.	exhausted with sorrow, worn out with grief
ՎՇՏԱՀԱՐ	ա.	grief-stricken
ՎՇՏԱՀԱՐՎԵԼ	բ.	be grief-stricken
ՎՇՏԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	broken-heartedness, grief-strickenness
ՎՇՏԱՄԱՀ	ա.	dead of grief
~ <i>սննի</i>		<i>cause to die of grief</i>
~ <i>լինի</i>		<i>die of grief</i>
ՎՇՏԱՄՈԼՈՐ	ա.	crazy with grief, out of one's mind with grief
ՎՇՏԱՆԱԼ	բ.	be sad/upset, grieve
ՎՇՏԱՑՆԵԼ	բ.	sadden, grieve, cause pain
ՎՍԱՀ	ա.	confident, sure
ՎՍԱՀԵԼ	բ.	trust, entrust (to)
ՎՍԱՀԵԼԻ	ա.	reliable, dependable, safe

ՎՍՏԱՀԵՅՆԵԼ	բ.	assure, convince, persuade
ՎՍՏԱՀՈՒԹՅՈՒՆ	}	q. confidence, trust, faith
ՀԱՄՈՉՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ		
<i>~ը չարաշահել</i>		<i>abuse sb's confidence</i>
ՎՏԱՆԳ	q.	danger, peril, jeopardy
<i>վերահաս ~</i>		<i>imminent danger</i>
ՎՏԱՆԳԵԼ	}	բ. jeopardize, endanger, imperil
ՎՏԱՆԳԻ ԵՆԹԱՐԿԵԼ		
<i>կյանքը ~</i>		<i>jeopardize/risk one's life</i>
ՎՏԱՆԳՈՒՄ	q.	endangering, imperiling, jeopardy
ՎՏԱՆԳՎԱԾ	ա.	endangered, jeopardized, in jeopardy, imperiled
ՎՏԱՆԳՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	q.	endangerment
ՎՏԱՆԳԱՎՈՐ	ա.	dangerous, perilous, jeopardous
ՎՏԱՆԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ	q.	dangerousness, perilousness
ՎՏԱՐԱՆԴԻ	ա.	exile, expatriate
(հայրենիքից արտաքսված)		
ՎՏԱՐԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆ	q.	exile, banishment
<i>~ մաքնել</i>		<i>sentence to banishment</i>
ՎՏԱՐԱՆԴՈՒՄ	q.	banishment, exile
ՎՏԱՐԵԼ	բ.	expel, exclude, evict, banish, drive out
ՎՏԱՐՈՒՄ	q.	expulsion, eviction, banishment
(հայրենիքից)		expatriation
ՎՏԻՏ	ա.	emaciated, scraggy
(նիհար)		
(նվազ)		
<i>~ ուկը</i>		
ՎՏԻՏԱՆԱԼ	բ.	get/become emaciated/thin/skinny
ՎՏԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	q.	emaciation, scragginess, sickness, thinness
ՎՐԴՈՎՄՈՒՆՔ	q.	indignation, disturbance, agitation
ՎՐԵԺ	q.	revenge, avenge, vengeance
<i>~ լուծել</i>		
<i>~ խնդիր լինել</i>		
ՎՐԵԺԽՆԴԻՐ	}	ա. revengeful, avengeful
ՈՒՆԱԿԱԼ		

ՎՐԵԺԽՆԴՐՈՒԹՅՈՒՆ } ՎՐԻԺԱՌՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	vengeance, revenge
ՎՐԻԺԱՃԱՐԱՎ	ա.	thirsty for revenge
ՎՐԻԺԱՌՈՒ	գ.	avenger, revenger, revenge taker
ՎՐԻԺԱՌՈՒԱԿԱՆ	ա.	revengeful

– S –

ՏԱԳՆԱՊ (անհանգստություն) <i>մահվան ~</i> <i>~ առաջացնել</i> <i>~ ի մեջ լինել</i>	գ.	alarm, anxiety uneasiness <i>fear/dread of death</i> <i>arouse/cause alarm/anxiety</i> <i>be alarmed/anxious/uneasy</i>
ՏԱԳՆԱՊԱԼԻ } ՏԱԳՆԱՊԱԼԻՑ } (անհանգստացնող)	ա.	anxious, uneasy disturbing, alarming, worrying
ՏԱԳՆԱՊԱՀԱՐ (անհանգստացած) (տագնապ առաջացնող)	ա.	troubled, anxious, uneasy worried, perturbed, disturbed
ՏԱԳՆԱՊԵԼ (խուճապահար լինել, գլուխը կորցնել) (հուզել, անհանգստացնել)	ա. բ.	disturbing, alarming troubled, anxious, uneasy worried, perturbed, disturbed disturbing, alarming worry, be worried/uneasy be troubled/perturbed
ՏԱԺԱՆԱԿԻՐ } ՏԱԺԱՆԱՊԱՐՏ }	գ.	convict
ՏԱԺԱՆԱԿԻՐ <i>~ աշխատանք</i> <i>~ աշխատանք արտորավայրում</i>	ա.	very hard, back-breaking, unbearable <i>hard labour</i> <i>hplp. penal servitude</i>
ՏԱԺԱՆԱԿՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	<i>hplp. penal servitude, hard labour</i>
ՏԱԿԱՆՔ	գ.	dregs, dregs of society, scum
ՏԱԿԱՎԻՆ } ԴԵՌԵՎՍ }	մ.	as early as
ՏԱՆՁԱԼԻ } ՏԱՆՁԱԼԻՑ }	ա.	agonizing, poignant, wearisome, harrowing
ՏԱՆՁԱՀԱՐ <i>~ անել</i> <i>~ լինել</i>	ա.	tormented, exhausted, worn out <i>worry to death</i> <i>be worried to death</i>

ՏԱՆՁԱՄԱՀ ~ <i>անել</i>	ա.	tortured, tormented <i>torture to death</i>
ՏԱՆՁԱՆՔ ~ <i>ի ենթարկել</i> ~ <i>ներ կրել</i>	գ.	torture, torment, anguish, suffering <i>put to torture, put on the rack</i> <i>suffer</i>
ՏԱՆՁԵԼ	բ.	torment, torture
ՏԱՆՁՎԵԼ	բ.	suffer
ՏԱՊԱԼԵԼ ԹՈՒՐԲԱԿԱՆ ԼՈՒԾԸ		overthrow/throw off the Turkish yoke
ՏԱՌԱՊԱԼԻ (վշտալի)	ա.	agonizing, tormenting sorrowful, mournful
ՏԱՌԱՊԱՆՔ ~ <i>ի ուղիներ</i>	գ.	affliction, anguish, suffering <i>roads of torture</i>
ՏԱՌԱՊԵԼ	բ.	suffer, suffer torments, be in a torment
ՏԱՌԱՊՅԱԼ	գ.	sufferer, martyr
ՏԱՎՐՈՍ	գ.	Taurus
ՏԱՐԱԳԻՐ ~ <i>լիներ</i>	գ. ա.	exile, emigrant, person who lives in a foreign country, exiled banished, expelled, driven out <i>be expelled/driven out of one's</i> <i>country</i>
ՏԱՐԱԳՐԵԼ (հայրենիքից վտարել) (քշել, վռնդել) (աքսորել)	բ.	exile, deport banish, expatriate drive out/away exile
ՏԱՐԱԳՐՎԵԼ (հայրենիքից հեռանալ)	բ.	be exiled leave for foreign countries, leave one's home country, emigrate
ՏԱՐԱԾՔ	գ.	territory, area
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ~ <i>խնդիր</i> ~ <i>վեճեր</i>	ա.	territorial <i>territorial problem</i> <i>territorial conflicts/issues,</i> <i>problems; land disputes</i>
ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	difference/divergence of opinion, difference in views
ՏԱՐԱԿՈՒՄԱՆՔ (կասկած)	գ.	bewilderment, perplexity doubt, doubtfulness, uncertainty
ՏԱՐԱԾԽԱՐՀ (հեռու աշխարհ)	գ.	foreign/strange country far-away country/land

ՏԱՐԱՊԱՐՀԱԿ (<i>hñg.</i>)	ա.	forced labour
ՏԱՐԱՅԵՂ	ա.	of different races/tribes
ՏԱՐԲԵՐԵԼ (խտրություն դնել)	բ.	distinguish, discern, sort out discriminate, exercise discrimination
(մյուսներից առանձնացնել՝ ջոկել)		set apart, separate
ՏԱՐԲԵՐԻՉ	ա.	distinctive, distinguishing
ՏԱՐԲԵՐՎԵԼ	բ.	differ (from)
ՏԱՐԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ (զանազանություն) (անհավասարություն)	գ.	difference, differentiation dissimilarity disparity
ՏԱՐԵԳԻՐ	գ.	chronicler, annalist
ՏԱՐԵԳԻՐՔ	գ.	chronicle, annals, annual
ՏԱՐԵԴԱՐՉ } ՏԱՐԵԼԻՑ }	գ.	anniversary
ՏԱՐԵՐԱՅԻՆ ~ շարժում	ա.	spontaneous <i>spontaneous movement</i>
ՏԱՐԵՐԱՅՆՈՐԵՆ	մ.	spontaneously
ՏԱՐԵՐԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	spontaneity
ՏԱՐԵՐՔ	գ.	element, elements
ՏԱՐԵՑ (տարիքն առած)	ա.	aged, elderly
ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ~ խմբեր	ա.	age <i>age groups</i>
ՏԱՐՏԱՐՈՍ (դժոխք)	գ.	Tartarus; <i>գրկ.</i> Hades hell
ՏԱՐՐԱԿԱՆ ~ դպրոց ~ ճանարկություն	ա.	elementary <i>elementary/primary school</i> <i>common truth</i>
ՏԱՔ (ջերմ, բարեհամբույր)	ա.	hot, warm affectionate, warm-hearted
ՏԱՔԱՐՅՈՒՆ	ա.	warm-blooded, hot-blooded
ՏԱՔԱՐՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	warm-bloodedness, hot- bloodedness
ՏԳԵՂԱՅՆԵԼ	բ.	disfigure, mutilate, uglify
ՏԳԵՏ (անգրագետ) (անկիրթ)	ա.	ignorant illiterate uneducated

ՏԵՂԱԲՆԱԿ }	գ.	native, indigene, inhabitant
ՏԵՂԱԲՆԻԿ }		
ՏԵՂԱՀԱՆ	ա.	displaced, removed, moved
(գաղթած, բնակավայրից հանված)		moved from
~ <i>անել</i>		<i>displace, remove</i>
~ <i>լինել</i>		<i>be moved/displaced from</i>
ՏԵՂԱՀԱՆԵԼ	բ.	relocate, dislocate, deport
ՏԵՂԱՀԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆՔ	գ.	Law on Deportation (<i>քնիք. Tehcir law</i>)
ՏԵՂԱՀԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	exile, deportation, eviction
ՏԵՂԱՀԱՆՈՒՄ	գ.	relocation, deportation
ՏԵՂԱՇԱՐԺ (տեղափոխում)	գ.	displacement, dislocation
ՏԵՂԱՇԱՐԺՈՒՄ	գ.	translocation, transposition
(տեղափոխում)		replacement
(հեռացում)		deportation, expulsion, removal
ՏԵՂԱՎՈՐԵԼ	բ.	place, accommodate
(բնակեցնել)		settle, lodge
ՏԵՂԱՎՈՐՈՒՄ	գ.	accommodation
ՏԵՂԱՅԻ	գ.	denizen, aborigine, native, local, local inhabitant
ՏԵՂԱՓՈԽԵԼ	բ.	move/transfer, take to another place
(ապրելավայրը փոխել)		emigrate
ՏԵՂԱՓՈԽՎԵԼ	բ.	go/move to, move to a new place
ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ }	գ.	transfer, shift
ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄ }		
(փոխադրում)		displacement, removal
(գաղթ)		migration
ՏԵՂԵԿԱՆԱԼ	բ.	know, find out
(հարցնել)		ask about, inquire about
ՏԵՂԵԿԱԳՐԵԼ	բ.	report, record
ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ	գ.	informer, informant
ՏԵՂԵԿԱՅՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	awareness
ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	news, piece of news, information
~ <i>ստանալ</i>		<i>get/receive information</i>
~ <i>փալ</i>		<i>send information</i>
ՏԵՆԴԱԽՏ	գ.	<i>բժշկ. malaria</i>

ՏԵՆԴԱՀԱՐ <i>փխբ.</i> (հուզված, բորբոքված)	ա.	fever-stricken excited, agitated
ՏԵՆԴԱՅԻՆ <i>փխբ.</i> (տազնապալի)	ա.	feverish, febrile agitated, nervous
ՏԵՆԴԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	feverishness
ՏԵՆԴՈՐԵՆ	մ.	feverishly, ardently, hastily
ՏԵՍԱՔԱՆ	գ.	theorist, theoretician
ՏԵՍԱԿ (նմուշ)	գ.	kind, sort, species
ՏԵՍԱԿԱՆ	ա.	theoretic(al)
ՏԵՍԱԿԱՆՈՐԵՆ	մ.	theoretically
ՏԵՍԱԿԵՏ	գ.	standpoint, view, viewpoint, point of view
ՏԵՍԱՆԵԼԻ (ակներև)	ա.	visible, noticeable obvious, apparent, evident
ՏԵՍԱՆԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	visibility
ՏԵՍԻԼՔ (ուրվական)	գ.	vision, apparition spectre, ghost, phantom
ՏԵՄՆԵԼ (նկատել) (նայել) (դիտել) (հանդիպել) (հասկանալ, գիտակցել)	բ.	see, notice look look (at), gaze (at), examine meet, come across, see see, understand, realize
ՏԵՍՈՂՈՒԹՅՈՒՆ <i>կորցնել ~ը</i>	գ.	sight, eyesight, vision <i>lose sight</i>
ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	theory
ՏԵՎԱԿԱՆ (շարունակվող) (ձգված) (դանդաղ)	ա.	long, lasting continual prolonged, protracted slow, lingering
ՏԵՐ (սեփականատեր) (տեր ու տիրական)	գ.	master, owner, proprietor possessor, holder, owner lawful master
ՏԵՐՈՒԹՅՈՒՆ (երկիր)	գ.	state country
ՏԻԿԻՆ (ամուսին՝ կին)	գ.	lady, madam wife
ՏԻՐԱԿԱԼ (միապետ) (բռնակալ)	գ.	lord, ruler sovereign tyrant

ՏԻՐԱԿԱԼԵԼ	բ.	domineer
ՏԻՐԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ (բռնակալություն)	գ.	dominion tyranny
ՏԻՐԱՊԵՏԵԼ (տիրել, ունենալ) (գրավել, սեփականել) (գերակշռել)	բ.	rule over possess own prevail, predominate (over)
ՏԻՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ (գերակշռություն) (ունենալը)	գ.	power, rule prevalence, supremacy ownership, proprietorship, possession
ՏԻՐԱՊԵՏՈՂ	ա.	dominant, dominating
ՏԻՐԱՅՈՒ	գ.	sexton, (psalm)-reader
ՏԻՐՈՒՅԹ	գ.	property, domain, estate, possessions
ՏԻՖ	գ.	typhoid
ՏԽՐԱԳԻՆ (վշտալի)	ա.	wistful, sad dismal, mournful
ՏԽՐԱԼԻ	ա.	lamentable, deplorable
ՏԽՐԱՀՈՉԱԿ	ա.	notorious, ill-famed, infamous, disreputable
ՏԽՐԵԼ	բ.	be/get/become/grow/ sad
ՏԽՐԵՑՆԵԼ (ճնշել, ընկճել) (վհատեցնել)	բ.	sadden, grieve, cast down oppress, depress, deject dishearten
ՏԽՐՈՒԹՅՈՒՆ (ընկճված լինելը) (թախիծ)	գ.	sadness depression, dejection, despondency grief, sorrow
ՏԽՈՒՐ (տրտում) (թախճոտ, վշտալի)	ա.	sad/sorrowful, dismal cheerless doleful, despondent
ՏԿԱՐ	ա.	weak, feeble, faint
ՏԿԱՐԱՆԱԼ	բ.	weaken, grow weaker/feeble
ՏԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ (թուլություն)	գ.	weakness, feebleness
ՏՂԱ	գ.	boy, lad
ՏՂԱՄԱՐԴ	գ.	man, male
ՏՄԱՐԴԻ (ստոր) ~ <i>չեղով</i>	ա.	inhuman, brutal ignoble <i>inhumanly, brutally</i>

ՏՆՔԱԼ	բ.	groan, moan
ՏՆՔՈՅ	գ.	groaning, moaning
ՏՈԹ (հեղձուցիչ, շոգ)	գ. ա.	oppressive heat, burning heat humid, sweltering
ՏՈԹԱԿԵՉ (շոգից այրված՝ կիզված) (սաստիկ շոգած՝ ծարավ)	ա.	scorching, fiery, searing, burning, sweltering scorched, parched, shrivelled thirsty with heat, parched by the sun
ՏՈԿԱԼ	բ.	endure, bear
ՏՈՒՐՔ	գ.	assessment, tax, duty
ՏՈԿՈՒՆ (անսասան, համառ) (անհաղթ, անխորտակ)	ա.	patient, of great endurance, persistent unshakable, inflexible, unbending invincible, unconquerable, inviolable
ՏՈԿՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	staunchness, steadfastness
ՏՈՀՄ (ցեղ, տեսակ)	գ.	tribe, family, dynasty breed
ՏՈՀՄԱԿԱՆ	ա.	ancestral, patrimonial, tribal
ՏՈՉՈՐՎԵԼ (ծարավից)	բ.	be parched with thirst, pant/pine for a drink
ՏՎԱՅՏԱՆՔ	գ.	torments, sufferings, anguish
ՏՐԱԽՈՄԱ	գ.	trachoma
ՏՐԱՄԱՔԱՆԱԿԱՆ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ		logical continuation, logical sequel
ՏՐՈՐԵԼ (ոտքի տակ գցել) <i>փխք, ջախջախել</i>	բ.	trample, stamp, crash crush
ՏՐՏԱՎԳԻՆ	մ.	sadly, sorrowfully, dolefully
ՏՐՏԱՆԻ (վշտալի)	ա.	wistful, mournful, sad doleful, dismal
ՏՐՏՈՒՄ	ա.	sad, mournful, wistful
ՏՈՒՆ (շենք) (օջախ) (տնտեսություն)	գ.	house home house, household
ՏՈՒՆԴԱՐՉ	գ.	home-coming, return to one's native land, repatriation
ՏՈՒՐՔ (հարկ) ~ <i>դալ</i> = <i>հարկ վճարել</i>	գ.	tax <i>pay taxes</i>

ՏՈՒՐՔԱԴՐԵԼ

բ. lay on, impose, inflict on, tax

ՏՔՆԱԶԱՆա. painstaking, laborious
painstaking work

~ աշխատանք

– Բ –

ԲՈՊԵգ. minute
instant
moment

(վայրկյան, ակնթարթ)

(պահ)

ԲՈՊԵԱԿԱՆա. momentary
transient
short-lived

(անցողիկ)

փխբ. (վաղանցիկ)

– Յ –

ՅԱՎգ. pain
grief, sorrow, distress
trouble, anxiety, care
hurt
painful response/reaction

(վիշտ)

(հոգս)

~ պատճառել

~ ուր արձագանք

ՅԱՎԱԳԻՆ

ա. painful, sorrowful, mournful

ՅԱՎԱԳՆՈՐԵՆ

մ. dolefully, painfully, mournfully

ՅԱՎԱԼԻա. sad, sorrowful
lamentable, deplorable
regrettable

(ողբալի)

(տխրալի)

ՅԱՎԱՏԱՆՉա. exhausted/worn out with pain/grief
poignant
agonizing
tormented soul

(տանջող)

(տանջահար)

~ հոգի

ՅԱՎԵՑՆԵԼբ. hurt sb, give pain to sb. cause sb.
pain
hurt

(վիշտ պատճառել)

ՅԱՐ

գ. czar, tsar

ՅԱՐԱԿԱՆ

ա. czarist, tsarist

ՅԱՔՈՒՅՐԻՎմ. thrown/scattered about
scatter about

~ անել

ՅԵԼգ. mud, dirt, filth
wade through/ get stuck in mud

~ ի մեջ խրվել

ՅԵԼՈՏԵԼ (վարկաբեկել)բ. defame, discredit
derogate

(նսեմացնել)

ՅԵՂ } ՏՈՀՄ }	գ.	tribe
ՅԵՂԱԿՐՈՆ } ՌԱՍԻՍՏ }	գ.	racist
ՅԵՂԱՅԻՆ } ՏՈՀՄԱՅԻՆ }	ա.	tribal
ՅԵՂԱԿԻՅ (ազգական)	գ.	relation, relative, kinsman, kinswoman; <i>hulp.</i> kindred, kinsfolk
ՅԵՂԱՅԻՆ ~ խորականություն	ա.	tribal, racial <i>racial/race discrimination</i>
ՅԵՂԱՊԵՏ	գ.	chieftain
ՅԵՂԱՍՊԱՆ (ցեղասպանու- թյուն կատարող)	գ.	genocidaire
ՅԵՂԱՍՊԱՆԱԳԵՏ	գ.	genocide scholar, genocidologist
ՅԵՂԱՍՊԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ա.	genocidological
ՅԵՂԱՍՊԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	genocidology, genocide studies
ՅԵՂԱՍՊԱՆԱԾԻՆ	ա.	causing/generating genocide
ՅԵՂԱՍՊԱՆԱԿԱՆ ~ արարք	ա.	genocidal <i>genocidal act, genocidal action</i>
ցեղասպանության կանխում		<i>genocide prevention, prevention of genocide</i>
ՅԵՂԱՍՊԱՆԵԼ	բ.	genocide, perpetrate/commit genocide
ՅԵՂԱՍՊԱՆՎԱԾ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱՐԿՎԱԾ }	ա.	genocided
ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ Հայոց ցեղասպանության ճա- նաչում	գ.	genocide <i>recognition of the Armenian Genocide</i>
ՅԵՂԻ ՄԱՔՐՈՒՄ		cleansing of a race
ՅԻՆԻԿ	գ. ա.	cynic cynical
ՅԻՆԻԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	cynicism
ՅԻՐՈՒՅԱՆ (ցրիվ տված)	ա.	scattered, dissipated in all directions
~ անել ~ լինել		<i>throw/scatter/strew about be scattered, be spread out</i>
ՅԻՅ ցցերի վրա ~ հանել	գ.	stake <i>on piles impale</i>

ՅՄԱՀ	ա.	for life, lifelong
ՅՆՈՐՎԵԼ (խելքը թոցնել)	բ.	go crazy/insane
ՅՆՈՐՈՒՄ	գ.	madness, ravings
ՅՆՑԱՀԱՐՎԱԾ (ծանր, ցնցող հարված)	գ.	heavy/stunning blow
ՅՆՅԵԼ (սասանել) (սարսռեցնել, դողացնել) <i>փխբ.</i> (խիստ ազդել) <i>օղբ միչերով ~</i>	բ.	shake shatter shake, shake oneself shock, astound <i>rend the air with shouts</i>
ՅՆՅՈՂ (ահավոր)	ա.	shocking, startling
ՅՆՅՈՏԻ <i>~ մերի մեջ</i>	գ.	rags <i>in rags</i>
ՅՆՅՈՏԻԱՎՈՐ (քրքրված) (մաշված) (մաշված հագուստով)	ա.	ragged tattered, in shreds worn out, worn to rags in shabby/worn out clothes
ՅՆՅՎԵԼ	բ.	shake, shudder
ՅՐԵԼ	բ.	disperse, dispel, spread, scatter
ՅՐՎԵԼ	բ.	disperse, dissipate
ՅՐՏԱՀԱՐ	ա.	frostbitten
ՅՐՏԱՀԱՐՎԵԼ	բ.	be frozen, get/be frostbitten
ՅՈՒՅՅ ՏԱԼ <i>օգնություն ~</i>	բ.	show, display render help
ՅՈՒՐՏ (սառը) (ցրտաշունչ)	ա.	cold chilly frosty
ՅՈՒՅԱԿԱԳՐԵԼ	բ.	list, make a list of
ՅՈՒՅՄՈՒՆՔ (գրավոր երդումով) <i>~ փալ</i>	գ.	<i>հրվբ.</i> testimony, evidence affidavit <i>give evidence, testify, bear witness</i>

– ՈՒ –

ՈՒԺ (հզորություն) ~ի դիրքերից օրենքի ~ զենքի ~ով զինված ~եր	զ.	strength, force power, might <i>from a position of strength</i> <i>validity of the law</i> <i>by force of arms</i> <i>armed forces</i>
ՈՒԺԱՍՊԱՌ (սովամահ)	ա.	emaciated, exhausted starved, famished
ՈՒԺԵՂ	ա.	strong, mighty, powerful
ՈՒԺԵՂԱՑՆԵԼ	բ.	strengthen, reinforce
ՈՒՃԱՑՈՒՄ	զ.	backsliding
ՈՒՂԱՐԿԵԼ	բ.	send, dispatch
ՈՒՂԵԿՅԵԼ	բ.	accompany, escort
ՈՒՂԵԿՅՈՂ ՊԱՀԱԿԱ- ԽՈՒՄԲ		convoy
ՈՒՂԵՆԻՇ	զ.	milestone, landmark, stake
ՈՒՂԻ (երկաթուղագիծ)	զ.	way, path, road railway
ՈՒՂՂԱՀԱՎԱՏ } ՈՒՂՂԱՓԱՌ }	ա.	<i>դրոճ</i> . orthodox
ՈՒՂՂԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	զ.	direction, trend
ՈՒՆԵԶՐԿՎԱԾ	ա.	destitute, impoverished
ՈՒՆԵԶՐԿՈՒՄ	զ.	expropriation, impoverishment, dispossession
ՈՒՆԵՅՎԱԾՔ ~ի բռնագրավում	զ.	property, possessions, belongings <i>confiscation of property</i>
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ~ դարձնել ~ հրավիրել	զ.	attention, attentiveness <i>pay attention (to)</i> <i>draw attention (to)</i>
ՈՒՇԱՅՈՒՄ	զ.	delay, retardation
ՈՒՇՔ (գիտակցություն) ~ը զնայ	զ.	attention, notice consciousness <i>lose consciousness</i>
ՈՒՍ ՈՒՍԻ ՏՎԱԾ		shoulder to shoulder
ՈՒՐԱՆԱԼ	բ.	renounce, disavow, repudiate

ՈՒՐԱՅՈՂ (հայրենիքը) (հավատքը)	գ.	denier betrayer, traitor apostate
ՈՒՐԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ~ <i>ընդունել</i> <i>կեղծ</i> ~	գ.	apostasy <i>apostatize</i> <i>false/fake apostasy</i>
ՈՒՐԱՅՈՒՄ	գ.	renunciation, repudiation, denial, refusal, disavowal
ՈՒՐՄԻԱ	գ.	Urma
ՈՒՐՎԱԿԱՆ	գ.	ghost, phantom, shadow, spirit

– Փ –

ՓԱԴԻՇԱՀ	գ.	padishah
ՓԱԹԱԹԵԼ	բ.	wrap up, turn, wind (round)
ՓԱԹԹՈՅ	գ.	turban
ՓԱԼԱՆ	գ.	pack-saddle
ՓԱԽԵՓԱԽ ԽՈՒՃԱՊԱՀԱՐ ՓԱԽՈՒՍՏ }	գ.	stampede
ՓԱԽՉԵԼ <i>մազապարծ</i> ~	բ.	flee, escape, run away <i>flee for one's life</i>
ՓԱԽՍՏԱԿԱՆ	գ.	refugee, fugitive
ՓԱԽՈՒՍՏ ~ <i>ի պլան</i>	գ.	flight, escape <i>escape plan</i>
ՓԱԿՈՒՂԻ	գ.	deadlock, deadend
ՓԱՄՓՈՒՇՏ	գ.	cartridge, bullet
ՓԱՅՏ ~ <i>սցած դիակներ</i>	գ.	wood, log <i>stiff/numb dead bodies/corpses</i>
ՓԱՇԱ	գ.	pasha
ՓԱՌԱՐԱՆԵԼ	բ.	glorify, eulogize
ՓԱՌԱՐԱՆՈՒՄ	գ.	glorifying, praising, eulogizing
ՓԱՌՔ	գ.	glory, fame
ՓԱՍՏ (ապացույց)	գ.	fact proof
ՓԱՍՏԱԳՐԱԿԱՆ ~ <i>ֆիլմ</i>	ա.	documentary documentary (film)

ՓԱՍՏԱԹՈՒՂԹ	գ.	document
ՓԱՍՏԱԿԱՆ ~ <i>ևյուք</i>	ա.	real, actual, factual <i>the facts</i>
ՓԱՍՏԱՎԱՎԵՐԱԿԱՆ ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		factual-documentary testimonies
ՓԱՍՏԱՎԱՎԵՐԱԳՐԱԿԱՆ	ա.	factual-documentary
ՓԱՍՏԱՐԿ <i>կեղծ</i> ~	գ.	argument, reason <i>false argument</i>
ՓԱՍՏԱՐԿԵԼ	բ.	argue
ՓԱՍՏԱՐԿՈՒՄ	գ.	argumentation, reasoning
ՓԱՍՏԱՅԻ ~ <i>սալսացույց</i>	ա. մ.	actual, factual, real actually, factually, really <i>actual proof</i>
ՓԱՍՏԱՅԻՈՐԵՆ	մ.	<i>լատ.</i> de facto, defacto
ՓԱՍՏՈՐԵՆ	մ.	in fact, actually, defacto
ՓՇԱՔԱՂՎԵԼ	բ.	get the gooseflesh
ՓՇՐԵԼ	բ.	crumble, chop, divide/split up, smash
ՓՈՒՆԱԳԱՐՉ ~ <i>կախվածություն</i> ~ <i>կապ</i> ~ <i>համաձայնություն</i>	ա.	mutual <i>interdependence</i> <i>mutual relations</i> <i>by mutual agreement/consent</i>
ՓՈՒՆԱԳԱՐՉԱՔԱՐ ~ <i>ընդունելի</i>	մ.	mutually, reciprocally <i>mutually acceptable</i>
ՓՈՒՆԱԳՐԱՄԻՉՈՅ	գ.	transport, means of conveyance
ՓՈՒՆԱԶԴԵԼ	բ.	interact
ՓՈՒՆԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆ <i>սերտ</i> ~ <i>յան մեջ լինել</i>	գ.	interaction <i>mutu. co-operation</i> <i>be in close co-operation</i>
ՓՈՒՆԱՆԱԿ	մ.	instead of
ՓՈՒՆԱՆԱԿԵԼ <i>կարծիքներ</i> ~	բ.	exchange <i>exchange opinions</i>
ՓՈՒՆԱՆՑՈՒՄ	գ.	transmission
ՓՈՒՆԱՐԵՆ (ի պատասխան)	կ.	instead of in return for, in exchange for, instead of, in place of
ՓՈՒՆԱՐԻՆԵԼ	բ.	substitute, replace

ՓՈՒՆԱՐԻՆՈՒՄ	գ.	substitution, replacement
ՓՈՒՆԱՐՔԱ	գ.	viceroy
ՓՈՒՆԳՆԴԱՊԵՏ	գ.	lieutenant-colonel
ՓՈՒՆԶԻԶՈՒՄ ~ <i>անկ</i>	գ.	compromise <i>compromise</i>
ՓՈՒՆԸՄԲՈՒՆՈՒՄ	գ.	mutual understanding
ՓՈՒՆԿԱՊԱԿՅՎԱԾ	ա.	interrelated
ՓՈՒՆՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	mutual agreement
ՓՈՒՆՀԱՏՈՒՅԵԼ	բ.	compensate, repay
ՓՈՒՆՀԱՏՈՒՅՈՒՄ	գ.	compenastion, indemnity, indemnification <i>indemnity, repayment</i>
<i>փոխհատուցման գումար</i>		
ՓՈՒՆՀԱՐԱՔԵՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	interrelation, mutual relation
ՓՈՒՆՀՅՈՒՊԱՏՈՍ	գ.	vice-consul
ՓՈՒՆՆԱՍԱԳԱՀ	գ.	vice-president, vice-chairman
ՓՈՒՆՆԱՀԱՆԳԱՊԵՏ	գ.	vice-governor
ՓՈՒՆՇԱՀԱՎԵՏ	ա.	mutually advantageous/beneficial
ՓՈՒՊԱՅՄԱՆԱՎՈՐՎԱ- ԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	mutual arrangement (of matters)
ՓՈՒՎՐԵԺ	գ.	revenge
ՓՈՒՆՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	mutual aid/help
ՓՈՇԻ	գ.	dust
ՓՈՇՈՏ	ա.	dusty
ՓՈՍ	գ.	hole, pit, hollow, cavity
ՓՈՐԵԼ	բ.	dig
ՓՈՐՉ (կենսական գիտելիքներ) ~ <i>անկ</i> <i>անհաջող</i> ~ ~ <i>ի փոխանակում</i>	գ.	attempt experience <i>make an attempt</i> <i>unsuccessful attempt</i> <i>exchange of experience</i>
ՓՈՐՉԱՆՔ (աղետ) (վտանգ)	գ.	misfortune, trouble calamity, disaster danger, jeopardy
ՓՈՐՉԱՌՈՒ	ա.	experienced, highly experienced
ՓՈՐՉԱՌՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	experience
ՓՈՐՉԱՔԱՐ	գ.	touchstone

ՓՈՐՁԵԼ	բ.	attempt, endeavour, test, try
ՓՈՐՁՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	ordeal
ՓՈՔՐ (կրտսեր)	ա.	small, little younger, youngest
ՓՈՔՐ ԱՍԻԱ	գ.	Asia Minor
ՓՈՔՐ ՀԱՅՔ	գ.	Lesser Armenia
ՓՈՔՐԱՍԱՍՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	minority
ՓՏԱԾ	ա.	rotten, decayed
ՓՐԿԱԳԻՆ	գ.	ransom
ՓՐԿԵԼ	բ.	save, rescue
ՓՐԿՎԵԼ	բ.	save oneself, be rescued, escape
ՓՐԿՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	salvation, rescue
ՓՐԿՈՒՄ	գ.	saving, rescuing
ՓՈՒԹԱՅՆԵԼ	բ.	hasten, quicken, speed up
ՓՈՒԼ ~ <i>էրով</i>	գ.	stage, phase, period by/in stages

– Բ –

ՔԱՀԱՆԱ	գ.	priest
ՔԱՂԱՔԱԳԵՏ	գ.	politician
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ~ <i>առաջնորդ</i> ~ <i>գործիչ</i> ~ <i>սպանություն</i> ~ <i>ճնշումներ</i>	ա.	political <i>political leader</i> <i>political figure</i> <i>politicide</i> <i>political pressures</i>
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆԱՅՆԵԼ	բ.	politicize
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ <i>արտաքին</i> ~ <i>երկդիմի</i> ~ <i>վարել</i> <i>խարդախ</i> ~ <i>վարել</i>	գ.	policy, politics <i>foreign policy</i> <i>pursue an equivocal policy</i> <i>lead a fraudulent policy</i>
ՔԱՂԱՔԱԿԻՐԹ	ա.	civilized
ՔԱՂԱՔԱԿՐԹԵԼ	բ.	civilize
ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	civilization
ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ	ա.	urban
ՔԱՂԱՔԱՅԻ (քաղաքի բնակիչ)	գ.	citizen city/town dweller

ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ	ա.	civic, civil, civilian
~ <i>իրավունք</i>		<i>civil law</i>
~ <i>իրավունքներ</i>		<i>civil rights</i>
ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ԱՆՁ (ոչ զինվորական)	գ.	civilian
ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ԲՆԱԿ- ՉՈՒԹՅՈՒՆ		civilian population
ՔԱՂԱՔԱՅԻՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	citizenship
ՔԱՂՅ	գ.	hunger, starvation, famine
ՔԱՂՅԱԾ	ա.	hungry
ՔԱՅԼԵԼ	բ.	walk, step, stride, pace
<i>քայլող կմախքներ</i>		<i>walking skeletons</i>
ՔԱՋ } ԱՐԻ } ԽԻՉԱԽ }	ա.	courageous, brave, gallant, valiant
ՔԱՋԱԲԱՐ } ԱՐԻԱԲԱՐ } ԽԻՉԱԽՈՐԵՆ }	ւ.	courageously, bravely
ՔԱՆԴԵԼ	բ.	destroy, demolish, wreck
ՔԱՋԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	feat, exploit, heroic deed
ՔԱՋԱՐԻ	ա.	valiant, heroic, daring, bold
ՔԱՋՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	bravery, courage
ՔԱՌՅԱԿ ՉԻՆԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ		quadruple (military) alliance
ՔԱՎԵԼ (մեղքը)	բ.	atone
ՔԱՐ	գ.	stone, rock
ՔԱՐԱՆԱԼ	բ.	be petrified, harden, harden into stone, stiffen
ՔԱՐԱՆՉԱՎ } ՔԱՐԱՅՐ }	գ.	cave, cavern
ՔԱՐԱՎԱՆ	գ.	caravan
<i>փխբ.</i> (շարան)		string
~ <i>նեղի խալխակներ</i>		<i>remains of the caravans</i>
ՔԱՐՈՉՉՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	propagation
ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ	գ.	secretary
<i>գլխավոր</i>		<i>Secretary General</i>
ՔԱՅԻ	գ.	kick
~ <i>նեղով խփել</i>		<i>kick</i>
ՔԵՄԱԼԱԿԱՆ } ՔԵՄԱԼԻՉՍԻ ԿՈՂՄՆԱԿԻՅ }	գ./ա.	Kemalist

ՔԵՄԱԼԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ }	q.	Kemalism
ՔԵՄԱԼԻՉՄ }		
ՔԵՄԱԼԻՍ	q./ւ.	Kemalist
ՔՂԱՄԻԳ }		
ԴԻՄԱԿ }	q.	mask
ՔՆՆԱԴԱՏ	q.	critic
ՔՆՆԱԴԱՏԱԲԱՐ	մ.	critically
ՔՆՆԱԴԱՏԱԿԱՆ	ւ.	critical
ՔՆՆԱԴԱՏԵԼ	բ.	criticize
ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹՅՈՒՆ	q.	criticism
ՔՆՆԱՐԿԵԼ	բ.	discuss, talk over
ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ	q.	discussion
<i>~ մասն առարկա</i>		<i>point at issue</i>
ՔՆՆԻՉ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ		investigating commission
ՔՇԵԼ	բ.	drive
(արտաքսել)		banish, drive away/out
ՔՈԼՈՉ }	q.	tall Caucasian hat (usually of
ՓԱՓԱԽ }		sheepskin)
ՔՈՂԱՐԿԵԼ	բ.	mask, disguise
		<i>nuqul</i> . camouflage, conceal, hide
ՔՈՉԵՑՆԵԼ (վտարել, արտաքսել)	բ.	deport, expel
ՔՈՉՎՈՐ	q.	migrant, nomad
	ւ.	nomadic, migrant
ՔՈՐ	q.	itch
<i>~ գալ</i>		<i>itch</i>
ՔՍՏՄՆԵԼԻ	ւ.	terrible, horrible, awful, ghastly
ՔՐԴԱԿԱՆ	ւ.	Kurdish
ՔՐԴԱՅՆԵԼ	բ.	Kurdify
ՔՐԴԱՅՈՒՄ	q.	Kurdification
ՔՐԵԱԿԱՆ	q./ւ.	criminal
<i>~ իրավունք</i>		<i>criminal/penal law</i>
<i>~ հանցանք</i>		<i>criminal offence</i>
ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ	ւ.	Christian
ՔՐԻՍՏՈՆԵՈՒԹՅՈՒՆ	q.	Christianity
<i>~ ը անարգել</i>		<i>defame Christianity</i>
ՔՐԻՍՏՈՆՅԱ	q.	Christian

ՔՐՔՐԵԼ (խառնել) (հագուստը, կոշիկները)	բ.	turn upside down wear out, tear
ՔՈՒՐԳ	գ.	Kurd

– 0 –

ՕԲՅԵԿՏԻՎ	ա.	objective
ՕԲՅԵԿՏԻՎՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	impartiality, objectivity
ՕԳՆԱԿԱՆ	գ.	assistant, helper
ՕԳՆԵԼ	բ.	help, assist, support
ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ <i>մարդասիրական ~</i>	գ.	help, assistance, aid, relief <i>humanitarian aid</i>
ՕԳՏԱԳՈՐԾԵԼ	բ.	use, make use of, apply, employ
ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ	գ.	use, application
ՕԳՏԱԿԱՐ	ա.	useful, helpful
ՕԳՏԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	usefulness, helpfulness
ՕԳՏՎԵԼ <i>առիթից ~</i> <i>իրավունքներից ~</i>	բ.	make use of, profit, enjoy <i>take (advantage of) an opportunity</i> <i>enjoy the rights</i>
ՕԳՈՒՏ	գ.	use, gain
ՕԹԵՎԱՆ	գ.	shelter
ՕԺԱՆԴԱԿ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՐԳ }	ա.	collateral
ՕԺԱՆԴԱԿԵԼ (օգնել) (աջակցել, նպաստել)	բ.	assist, help promote, contribute
ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ <i>մեկի ~ ուրյամբ</i>	գ.	assistance, help with sb's assistance/help, with the help of
ՕԶԱԽ	գ.	hearth
ՕՍՄԱՆԱԳԵՏ } ԹՈՒՐԲԱԳԵՏ }	գ.	Ottomanist
ՕՍՄԱՆՅԱՆ } ԹՈՒՐԲԱԿԱՆ }	ա.	Ottoman, Turkish, Turkic
ՕՍՄԱՆՅԻ } ԹՈՒՐԲ }	գ.	Ottoman, Turk
ՕՍՄԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	Ottomanism
ՕՍՄԱՆԱՑԻՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	Ottomanism

ՕՍՄԱՆԱՅՆԵԼ	բ.	Ottomanize
ՕՍՄԱՆԱՅՈՒՄ	գ.	Ottomanization
ՕՍՄԱՆԻԶՄ	գ.	Ottomanism
ՕՍՄԱՆՅԱՆ ԿԱՅՍ- ՐՈՒԹՅԱՆ ԹԵՈԿՐԱՏԱԿԱՆ ԲՆՈՒՅԹԸ		the theocratic nature/character of the Ottoman Empire
ՕՏԱՐ (անծանոթ) ~ հողում (արտասահմանյան, օտարերկրյա)	ա.	foreign, strange, alien <i>in a foreign land/country</i> foreign
ՕՏԱՐԱԿԱՆ	գ.	stranger, foreigner
ՕՏԱՐԱՄՈՒՏ	ա.	alien, foreign
ՕՏԱՐԱՅԱԾ	ա.	enstranged
ՕՏԱՐԱՅՈՒՄ	գ.	estrangement
ՕՏԱՐԵՐԿՐԱՅԻ	գ.	foreigner, alien
ՕՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆ (պանդխտու- թյուն)	գ.	living in a foreign country
ՕՐԵՆՍԴԻՐ ~ մարմին	ա.	legislative legislative body
ՕՐԵՆՍԴՐԱԿԱՆ	ա.	legislative
ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	legislation
ՕՐԵՆՔ ~ ընդունել ~ ից դուրս գրելով մարդիկ	գ.	law, <i>իրվք</i> . act, statute, legislation <i>pass legislation</i> <i>out-laws</i>
ՕՐԻՆԱԶԱՆՅ (հանցագործ)	գ.	wrongdoer, law-breaker, transgressor offender
ՕՐԻՆԱԿԱՆ	ա.	rightful, legal, lawful, legitimate
ՕՐԻՆԱԿԱՆԱՅՆԵԼ	բ.	legalize
ՕՐԻՆԱԿԱՆԱՅՎԱԾ ~ կոպրած	ա.	legalized <i>legalized massacre</i>
ՕՐԻՆԱԿԱՆԱՅՈՒՄ	գ.	legalization, legitimation
ՕՐԻՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	գ.	legality, lawfulness, legitimacy
ՕՐԻՆԱՊԱՀ ~ պեպրություն		law-abiding <i>law-abiding state</i>
ՕՐՀԱՍ	գ.	ill fate

ՕՐՀԱՍԱԿԱՆ	ա.	fatal
ՕՐՀՆԱՆՔ	գ.	benediction
ՕՐՀՆԵԼ	բ.	bless
ՕՐՀՆՈՒԹՅՈՒՆ <i>օրհնության գիր</i>	գ.	blessing <i>letter of blessing</i>
ՕՐՐԱՆ	գ.	cradle

– Ֆ –

ՖԱՇԻԶՄ	գ.	Fascism
ՖԱՇԻՍ	գ.	Fascist, Nazi
ՖԱՇԻՍԱԿԱՆ	ա.	Fascist
ՖԵԼԼԱՀ (հողագործ գյուղացի)	գ.	fellah
ՖԵՍ	գ.	fez
ՖԻԴԱՅԻ	գ.	fidai, fidayi
ՖԻԼԻՊԻՆՆԵՐ	գ.	the Philippines
ՖԻԼՄ <i>գեղարվեստական ~</i> <i>վավերագրական ~</i>	գ.	film, movie <i>feature-film</i> <i>documentary</i>
ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐԵԼ	բ.	finance
ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ	գ.	financing, finance
ՖՈՆԴ (հիմնադրամ)	գ.	fund, foundation
ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ	գ.	French Armenian
ՖՐԱՆՍԻԱ	գ.	France
ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ	ա.	French
ՖՐԱՆՍԻԱՅԻ	գ.	French, Frenchman

ԹՈՒՐՔԵՐԵՆ ԲԱՌԵՐ

ԱՇԻՐԱԹ	քրդական ցեղ
ԱՍԿՅԱՐ	զինվոր
ԲԱԲԸ ԱԼԻ	թուրքական կառավարությունը
ԲԻՆԲԱՇԻ	մայրը
ԴԱԴ	լեռ
ԴԱՐԱՍԻ	կիրճ, ձոր
ԴՈՒԶ	1. ճիշտ 2. ուղիղ, հարթ, ուղիղ տեղ
ԶԱՓԹԻԵ	ժանդարմերիա, ժանդարմ, ոստիկան
ԶԻՄՄԻ	իսլամական պետության հսկողության տակ գտնվող այլակրոն փոքրամասնություն
ԹԱՀՋԻՐ	տեղափոխում
ԹԱՆԶԻՄԱԹ	բարեփոխում, բարենորոգում
ԹԵՇՔԻԼԱԹ ՄԱԽՍՈՒՍԱ	Հատուկ կազմակերպություն
ԻԹԹԻՀԱԴ ՎԵ ԹԵՐԱՔԻ	«Միություն և առաջադիմություն» (Երիտ-թուրքերի կուսակցությունը)
ԻԹԻԼԱՅ	«Ազատություն և համաձայնություն» (մինչ-հեղափոխական Թուրքիայի կուսակցության անունը)
ԻՐԱԴԵ	հրաման
ԽԱՐԱԶ	զլխահարկ
ԿԱԶԱ	շրջան (հին վարչական միավոր)
ԿԱՅՄԱԿԱՄ	շրջանի տեսուչ
ԿԶԼԲԱՇ	մահմեդականության շիիթական թևին պատկանող ազգագրական խումբ
ՂՈՒՐՈՒՇ = ՂՐՈՒՇ	թուրքական մանրադրամ
ՄԵՀԵԹԵՐՀԱՆԵ	Կ. Պոլսի կենտրոնական բանտը
ՄԵՋԻԴ	արծաթադրամ = 20 դուրուշի
ՄԻԼԵԹ	մարդիկ
ՄԻԼԻԵԹ	կրոնական համայնք
ՄՅՈՒԴԻՐ	տեսուչ, կառավարիչ, տնօրեն
ՄՈՒԹԱՍԱՐԻՖ	գավառապետ

ՄՈՒՀԱԶԻՐ	փախստական (Բալկանյան պատերազմների հետևանքով Անատոլիա գաղթած մահմեդական)
ՄՈՒՖԵՏԻՍ	տեսուչ, հսկիչ
ՅԸԼԴԸԶ	(բառաց.՝ աստղ) Սուլթան Աբդուլ Համիդի սիրած աղջկա և պալատի անունը
ՆԱՀԻԵ	վարչական միավոր Թուրքիայում՝ մարզ
ՇԵՐԻ	շարիաթի օրենքով թույլատրելի, շարիաթին համապատասխան
ՈՒԼԵՄԱ	գլխունականներ, աստվածաբաններ
ՉԵԹԵ	հրոսակախումբ, ավազակախումբ (բանտերից հատուկ ազատ արձակած հանցագործների հրոսակախմբեր՝ հայերին կոտորելու համար)
ՋԱՄԻԵԹ	համայնք
ՋԵՆՆԱԹ	դրախտ
ՋԻՀԱԳ	սրբազան պատերազմ
ՍԱՆՋԱԿ	վարչական միավոր Օսմանյան կայսրությունում
ՎԱԼԻ	նահանգապետ
ՖԵՏՎԱ	կրոնական հեղինակության հանձնարարական, հրովարտակ
ՖԵՐՄԱՆ	հրաման, որոշում

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԾ ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՆՑԱԳՈՐԾՆԵՐԸ

CHIEF CRIMINALS-ORGANIZERS OF THE ARMENIAN GENOCIDE

ԱԲԴՈՒԼ ՀԱՄԻԴ (1842–1918), Օսմանյան կայսրության 34-րդ սուլթան (1876-1909), Հայոց ցեղասպանության առաջին կազմակերպիչ: Հայերի դեմ գործած վայրագությունների պատճառով հայտնի նաև որպես «Արդուլ Նզովյալ», «Կարմիր Սուլթան» և «Արյունարբու սուլթան»: 1909 թ. ապրիլին գահընկեց է արվել և արքայազն: Մահացել է 1918-ին բանտում:

Abdul Hamit/ Abdul Hamid II, /1842-1918/, the 34th Sultan of the Ottoman Empire /1876-1909/, the first organizer of the Armenian Genocide, (also known as “Abdul the Damned”, the “Red Sultan”, “Bloody Sultan” due to the atrocities committed against the Armenians). In April 1909 he was dethroned and exiled. Died in 1918 in prison.

ԲԵՀԱԷԴԴԻՆ ՇԱՔԻՐ, (1874-1922), երիտթուրքերի «Միություն և առաջադիմություն» կուսակցության և «Թեշվիլաթ Մահսուսա»-ի (Հատուկ կազմակերպություն) հիմնադիր անդամ: Սպանվել է Բեռլինում, 1922 թ. ապրիլի 7-ին հայ վրիժառուներ Արամ Երկանյանի և Արշավիր Շիրակյանի կողմից:

Behaeddin Shakir/Bahaeddin /1874-1922/, a founding member of the Committee of Union and Progress (CUP) and “Special Organization”. Killed in Berlin, on April 7, 1922 by Armenian revenge takers Aram Yerkanyan and Arshavir Shirakyan.

ԷՆՎԵՐ ՓԱՇԱ (1881-1922), օսմանյան քաղաքական և ռազմական գործիչ, թուրքական «Միություն և առաջադիմություն» կուսակցության դեկավարներից, եռիշխանության (Թալեաթ, Էմվեր, Ջեմալ) անդամ, Ռազմական նախարար:

Թուրքիայի պարտությունից հետո փախել է Գերմանիա: 1919-ին հեռակա կարգով մահվան է դատապարտվել: 1921-ին գլխավորել է հակասովետական բասմաչական շարժումը Միջին Ասիայում և սպանվել 1922-ին՝ բասմաչների և Կարմիր բանակի զորամասերի հետ բախման ժամանակ:

Ismail Enver Pasha (Efendi, Bey) /1881-1922/, an Ottoman military officer and a leader of the 1908 Young Turk Revolution, a member of the “Triple

Leading Committee” (Talaat, Enver, Djemal), War Minister. After the defeat of Turkey he fled to Germany. In 1919 was sentenced to death by default. In 1921 he headed anti-Soviet basmatch (robber band) movement in Middle Asia. Died in 1922 in armed clash between the basmatch and the Red Army units

ԹԱԼԱՏ ՄԵՀՄԵԴ ՓԱՇԱ (1874-1921), օսմանյան պետական գործիչ, Հայոց ցեղասպանության գլխավոր կազմակերպիչ: Երիտթուրքական «Միություն և առաջադիմություն» կուսակցության պարագլուխներից, Թուրքիայի Ներքին գործերի նախարար, իսկ 1917-ից՝ վարչապետ: Սպանվել է Բեռլինում, 1921 թ. մարտի 15-ին հայ անվանի վրիժառու Սոփոմոն Թեհլերյանի կողմից:

Mehmed Talaat Pasha /1874 –1921/, Ottoman statesman, one of the leaders of the Young Turk party “Union and Progress”, a member of the “Triple Leading Committee” (Talaat, Enver, Djemal), Minister of Internal Affairs and from 1917 Prime Minister of Turkey.

Killed by one of the prominent Armenian revenge takers Soghomon Tehleryan/Tehlirian on March 15, 1921 in Berlin

ՆԱԶԻՄ (ՆԱԶԸՄ) ԲԵՅ, (1870 -1926), երիտթուրքերի «Միություն և առաջադիմություն» կուսակցության պարագլուխներից, Կրթության նախարար: Կախաղան է բարձրացվել 1926 թ. օգոստոսի 26-ին Արթուրի դեմ մահափորձ կազմակերպելու համար:

Nazım Bey/Dr. Nazım /1870 – 1926/, one of the leaders of the Young Turk party “Union and Progress”, Minister of Education. Hanged in Ankara on 26 August 1926 for organizing an attempt upon Atatürk’s life.

ՋԵՄԱԼ ԱԶՄԻ (1868-1922), Օսմանյան կայսրության պետական գործիչ, Տրապիզոն նահանգի կառավարիչ I Համաշխարհային պատերազմի և Օսմանյան կայսրության վերջին տարիներին: (Հայտնի՝ «Տրապիզոնյան մսագործ» մականունով): Ռազմական ատյանը նրան հեռակա կարգով դատապարտել է մահվան: Սպանվել է Բեռլինում 1922 թ. ապրիլի 17-ին հայ վրիժառու Արշավիր Շիրակյանի կողմից:

Cemal/Jemal Azmi /1868-1922/, an Ottoman politician and governor of the Trabzon province during World War I and the final years of the Ottoman Empire, (also known as the “butcher of Trabzon”). Sentenced to death by default by the court martial. Killed in Berlin, on April 17, 1922 by Armenian revenge taker Arshavir Shirakyan.

ՋԵՄԱԼ ՓԱՇԱ (1872-1922), թուրք պետական գործիչ, «Միություն և առաջադիմություն» կուսակցության պարագլուխներից, երիտթուրքերի եռիշխանության (Թալեաթ, Էնվեր, Ջեմալ) անդամ, Շովային նախարար: Թուրքիայի պարտությունից հետո փախել է Գերմանիա: 1919-ին Կ. Պոլսում ռազմական ատյանը հեռակա կարգով մահվան է դատապարտել նրան: Սպանվել է Թիֆլիսում 1922 թ. հուլիսի 25-ին հայ վրիժառուներ Արտաշես Գևորգյանի և Պետրոս Տեր-Պողոսյանի կողմից՝ ի հատուցումն Հայոց Ցեղասպանության մեջ իր դերակատարման:

Djemal pasha /1872-1922/, Turkish statesman, one of the leaders of the Young Turk party “Union and Progress”, a member of the “Triple Leading Committee” (Talaat, Enver, Djemal), Minister of the Navy. After the defeat of Turkey he fled to Germany. In 1919 the court martial in Constantinople sentenced him to death by default.

Killed in Tiflis by Armenian revenge takers Artashes Gevorgyan and Petros Ter Poghosyan on July 25, 1922 in retribution for his role in the Armenian Genocide.

ՍԱՅԻԴ ՀԱԼԻՄ ՓԱՇԱ (1863-1921), Օսմանյան կայսրության Մեծ Վեզիր (վարչապետ) (1913-1917): Սպանվել է Հռոմում, 1921 թ. դեկտեմբերի 5-ին հայ վրիժառու Արշավիր Շիրակյանի կողմից՝ ի հատուցումն Հայոց Ցեղասպանության մեջ իր դերակատարման:

Sayid Halim, /1865-1921/, Grand Vizier (Prime Minister) of the Ottoman Empire /1913-1917/

Killed in Rome on December 5, 1921 by the bullet of Arshavir Shirakyan in retribution for his role in the Armenian Genocide.

ՔԵՄԱԼ ՄՈՒՄՏԱՅԱ ԱՌԱԹ(Յ)ՈՒՐԲ (1881-1938), թուրք պետական, քաղաքական և ռազմական գործիչ, Թուրքական հանրապետության հիմնադիր և առաջին նախագահ (1923-1938): 1920-ին ագրեսիա ձեռնարկեց Հայաստանի դեմ՝ Արևելյան Հայաստանը գրավելու համար: Քենալական ագրեսիայի հետևանքով հայ ժողովուրդը զրկվեց մոտ 24.000 կմ² տարածքից և տվեց 198.000 նոր զոհ:

Kemal Mustafa, Ataturk (Atatürk) /1881-1938/, Turkish statesman, political and military figure, founder and I president of the Republic of Turkey/1923-1938/. In 1920 he made an aggression against Armenia in order to occupy Eastern Armenia. As a result of Kemalist aggression the Armenian people lost about 24.000 square kilometres of its territory and gave 198.000 more losses.

ՀԱՅ ԱՆՎԱՆԻ ՎՐԻԺԱՌՈՒՆԵՐ

PROMINENT ARMENIAN AVENGERS

Սողոմոն Թեհլերյան (Թեհլիրյան) (1897-1960)

Հայոց ցեղասպանությունը վերապրած ազգային հերոս Սողոմոն Թեհլերյանը ծնվել է 1897 թ. Արևմտյան Հայաստանում: I համաշխարհային պատերազմը սկսվելուն պես մեկնել է Հայաստան, ուր մասնակցել է կամավորական շարժմանը՝ գորավար Անդրանիկի գնդում: 1921 թ. մարտի 15-ին Բեռլինում սպանել է Հայոց ցեղասպանության գլխավոր կազմակերպիչ Թալեաթ փաշային և ձերբակալվել: Սակայն 1921 թ. հունիսի 2-ին գերմանական դատարանը անպարտ է ճանաչում Ս. Թեհլերյանին: Դատավարությունից հետո շուրջ 30 տարի ապրել է նախկին Հարավսլավիայում: 1956 թ. բնակություն է հաստատել ԱՄՆ-ի Ֆրեզնո քաղաքում, որտեղ էլ մահացել է 1960 թ. մայիսի 23-ին:.

Soghomon Tehleryan (Tehliryan) /1897-1960/

A survivor of Armenian Genocide and national hero Soghomon Tehleryan was born in 1897 in Western Armenia. As soon as the I world war broke out, he left for Armenia where he took part in a volunteer movement in general Andranik's regiment. On March 15, 1921 in Berlin he killed the chief organizer of the Armenian Genocide Talaat Pasha and was arrested. However on June 2, 1921 the German Court found him not guilty. After the trial he moved to former Yugoslavia where he lived for nearly thirty years. In 1956 he settled in Fresno, USA where he died on May 23, 1960.

Արամ Երկանյան (1900-1934) հայ ազգային-ազատագրական շարժման գործիչ, ֆիդայի, ՀՅԴ անդամ:

1915 թ. Հայոց ցեղասպանության ժամանակ նրան հաջողվում է խուսափել տեղահանումից և անցնել Կովկաս: 1917 թ. կամավոր զինվորագրվում է, 1918 թ. նշանակվում ռազմակայանի պետ Կարին-Դերջան ճանապարհին, որին վստահված էր ռուս զորքերի թողած պահեստների պահպանումը: 1918 թ. մասնակցում է Բաշ-Ապարանի ճակատամարտին որպես դասակի հրամանատար: 1922 թ. ապրիլի 17-ին, Բեռլինում, Արշավիր Շիրակյանի հետ գնդակահարում է երիտթուրքական գործիչներ Բեհաեդդին Շաքիրին և Ջեմալ Ազմիին: 1922-1927 թվականներին Արամն ապրել է Ռումինիայում, հետո՝ անցել Արգենտինա: Ապրել է ընդամենը 34 տարի: Գերեզմանը գտնվում է Կորդովայում (Արգենտինա):

Aram Yerkanyan /1900-1934/

A member of Armenian national liberation movement, fidai Aram Yerkanyan was born in 1900 in Karin, Western Armenia. During the Armenian Genocide he managed to escape from deportation and go to the Caucasus. In 1917 he voluntarily joined the army. In 1918 was appointed chief of military base on Karin-Derjan way entrusted to guard the reserve left by the Russian troops. In 1918 took part in the battle of Bash-Aparan as a platoon commander. On April 17, 1922 together with Arshavir Shirakian he shot Behaeddin Shakir and Jemal Azmi. In 1922-27 he lived in Roumania, then moved to Argentina where he died in 1934 at the age of only 34. He was buried in Cordova (Cordoba), Argentina.

Արշավիր Շիրակյան (1902-1973)

Հայ վրիժառու Արշավիր Շիրակյանը ծնվել է 1902 թ. Կ.Պոլսում: 1921 թ. դեկտեմբերի 5-ին Հոռնում սպանել է Օսմանյան կայսրության մեծ վեզիր Սալիկ Հալիմ փաշային: 1922 թ. ապրիլի 17-ին Բեռլինում սպանել է Տրապիզոնի գեներալ-մահանգապետ՝ հայտնի որպես Տրապիզոնի հրեշ, Ջեմալ Ազմի բեյին և վիրավորել Բեհաեդդին Շաքիր բեյին (վայրկյաններ անց Արամ Երկանյանը կրակել է Բեհաեդդին Շաքիրի ճակատին և սպանել նրան): Հետագայում Արշավիր Շիրակյանը բնակություն է հաստատել Սիացյալ Նահանգներում, որտեղ ապրել ու աշխատել է մինչև իր մահը՝ 1973 թ.:

Arshavir Shirakyan /1902-1973/

Armenian revenge taker Arshavir Shirakyan was born in 1902 in Constantinople. On December 5, 1921 in Rome he killed Grand Vizier of the Ottoman Empire Sayid Halim. On April 17, 1922 in Berlin he killed the Governor-general of Trebizond known as the monster of Trebizond, Jemal Azmi bey, and wounded Behaeddin Shakir bey (seconds later Aram Yerkanyan shot Behaeddin Shakir on the forehead and killed him). Later Arshavir Shirakyan settled in the USA where he lived and worked until his death in 1973.

Ստեփան Ծաղիկյան (1886-193?)

Ստեփան Ծաղիկյանը ծնվել է 1886 թ. Արևմտյան Հայաստանում: 1908 թ. ընդունվել է ՀՀԴ շարքերը: 1914 թ. որպես կամավորական I ջոկատի մարտիկ, Մեպուհի (Արշակ Ներսիսյան) վաշտում, մասնակցել է Թուրքիայի դեմ մղվող ռազմական գործողություններին: 1918-1920-ին ծառայել է Հայաստանի I հանրապետության բանակում: 1922 թ. հուլիսի 2-ին Թիֆլիսում սպանել է Ջեմալ փաշային: Հետագայում, ստալինյան ռեժիմի տարիներին աքսորվել է Սիբիր, որտեղ էլ մահացել է: Մահվան տարեթիվն անհայտ է:

Stepan Dzaghigian /1886-1937/

Stepan Dzaghigian was born in 1886 in Western Armenia. In 1908 he joined the ARF party. In 1914 as a soldier of the I volunteer detachment in Sepuh's (Arshak Nersisyan) battalion took part in military operations against Turkey. In 1918-1920 he served in the army of the first Republic of Armenia. On July 21, 1922 he assassinated Djemal Pasha. Later in the years of Stalin regime was exiled to Siberia where he died. The year of his death is not known.

Արտաշես Գևորգյան (1894-1937)

Արտաշես Գևորգյանը ծնվել է 1894 թ. Արևմտյան Հայաստանում: 1916-ին եղբոր՝ Թորգոմի հետ մտել է զորավար Անդրանիկի զորագունդը, մասնակցել նրա բոլոր կռիվներին: 1922 թ. հուլիսի 22-ին Պետրոս Տեր-Պողոսյանի հետ Թիֆլիսում ոչնչացրել է Մեծ եղեռնի գլխավոր հանցագործներից Ջեմալ փաշային: 1936 թ. Չեկայի կողմից անհիմն ձերբակալվում է և 1937 թ. գնդակահարվում: Հետմահու արդարացվում է 1957 թ.:

Artashes Gevorgyan /1894-1937/

Artashes Gevorgyan was born in 1894 in Western Armenia. In 1916 he and his brother Torgom joined general Andranik's regiment and took part in all his battles. On July 22, 1922 together with Petros Ter-Poghosyan he shot one of the chief criminals of the Armenian Genocide Djemal Pasha. In 1936 he was unjustly arrested and shot in 1937 by CHEKA. In 1957 was posthumously rehabilitated.

Միսաք Թորլաքյան (1894-1968)

Միսաք Թորլաքյանը ծնվել է 1894 թ. Արևմտյան Հայաստանում: 1921 թ. հուլիսի 18-ին Կ. Պոլսում նա սպանել է Բեհբուդ խան Ջիվանշիրին, որը Ադրբեջանի ներքին գործերի նախարարն էր և Բաքվի հազարավոր հայերի կոտորածի պատասխանատուն: Ջիվանշիրին սպանելուց հետո Թորլաքյանը ձերբակալվեց և դատվեց բրիտանական ռազմական ատյանի կողմից: 1921 թ. հոկտեմբերի 20-ին կարդացին նրա դատավճիռը՝ «մեղավոր է, բայց անմեղսունակ» դեպքի ժամանակ նրա հոգեկան վիճակի պատճառով: Նրան վտարեցին Հունաստան: Հետո նա տեղափոխվեց ԱՄՆ: Մահացել է 1968 թ. նոյեմբերի 12-ին:

Misak Torlakian /1894-1968/

Misak Torlakian was born in 1894 in Western Armenia. On July 18, 1921 in Constantinople he assassinated Behbud Khan Jivanshir who was the former Interior Minister of Azerbaijan responsible for the massacre of thousands of Armenians in Baku. After assassinating Behbud Khan

Jivanshir he was arrested and tried by British Military Court. A verdict of “guilty but not responsible for the reason of insanity” due to his mental condition at the time of the event was read on October 20, 1921. He was expelled to Greece and eventually moved to the United States. He died on November 12, 1968.

Շահան Նաթալի (Հակոբ Տեր-Հակոբյան) (1884-1983)

Շահան Նաթալին ծնվել է 1884 թ. Արևմտյան Հայաստանում: Նրա հայրը, քեռին և բազմաթիվ այլ ազգականներ սպանվել են 1895 թ. համիդյան կոտորածների ժամանակ: Շահան Նաթալին բազմակողմանի զարգացած անհատականություն էր, գրող, հրապարակախոս, իմաստասեր և քաղաքական գործիչ, հայերի խիղճը և վրեժխնդիր բազուկը: Գրիգոր Մերջանովի հետ «Նեմեսիս» գործողության կազմակերպողն ու ոգեշնչողն էր, որի նպատակն էր վերացնել հայերի ցեղասպանության գլխավոր կազմակերպիչներին և իրականացնողներին: Նա հայ ազատագրական պայքարի նշանավոր գործիչներից էր, որին իրավացիորեն անվանել են «հայ Նեմեսիս»: Մահացել է 1983 թ. ապրիլի 18-ին Բոստոնում, 99 տարեկան էր:

Shahan Natalie (Hagop Ter-Hagopian) /1884-1983/

Shahan Natalie was born in 1884 in Western Armenia. His father, maternal uncle and numerous other relatives were killed during the 1895 Hamidian massacres. Shahan Natalie was a versatile personality, writer, publicist and political figure, the conscience and revengeful arm of the Armenians. Together with Grigor Merjanov he was the organizer and inspirer of the operation “Nemesis” whose aim was to take revenge on the chief organizers and perpetrators of the Armenian Genocide. Shahan Natalie was one of the prominent figures of Armenian liberation struggle who was justly called “Armenian Nemesis”. Natalie died on April 18, 1983 in Boston. He was 99.

Արմեն Գարո (Գաբեգին Փաստրմաճյան) (1872-1923)

Արմեն Գարոն ծնվել է 1872 թ. Արևմտյան Հայաստանում: Նա Հայաստանի I Հանրապետության դեսպանն էր ԱՄՆ-ում: Արմեն Գարոն «Նեմեսիս» գործողության և Օտոմանյան բանկի գրավման կազմակերպիչներից էր: Ակտիվորեն մասնակցել է Զեյթունի դիմադրությանը և Վանի ինքնապաշտպանությանը: Մահացել է 1923 թ. մարտի 23-ին Շվեյցարիայի Ժնև քաղաքում՝ սրտի հիվանդությունից: Համարվել է հայոց ազգային հերոս:

Armen Garo (Garegin Pastermajian) /1872-1923/

Armen Garo was born in 1872 in Western Armenia. He was the ambassador of the first Armenian Republic to the USA. Garo was one of the organizers of the operation “Nemesis” and the Ottoman Bank Takeover. He took an active part in Zeitun Resistance and Van self-defence. Garo died of heart disease in Geneva, Switzerland, on March 23, 1923. He was considered an Armenian national hero.

Ահարոն Սաչակլյան (1880-1964)

Ահարոն Սաչակլյանը «Նեմեսիս» գործողության երեք ղեկավարներից մեկն էր: Ծնվել է 1880 թ. Արևմտյան Հայաստանում: Սաչակլյանը «Նեմեսիս» գործողության ուղեղն էր, տնտեսական մասի վարիչը և կազմակերպչական գործողությունների ղեկավարը: Մեծ դեր է խաղացել հայ ազատագրական շարժման գործում: Նրան համարում էին մահ հայ համայնքի նահապետը: Մահացել է Սիրակուզայում (Նյու Յորք) 1964 թ. օգոստոսի 8-ին, 84 տարեկան հասակում:

Aaron Sachaklian /1880-1964/

Aaron Sachaklian was one of the three leaders of the Operation “Nemesis”. He was born in 1880 in Western Armenia. A. Sachaklian was the head, the bursar and logistician of the operation “Nemesis” and played a great role in the Armenian Freedom Fighters movement. He was also called the Armenian community’s patriarch. Aaron Sachaklian died in Syracuse, N.Y., on August 8, 1964 at the age of 84.

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

ՀԱՅԵՐԻ ԴԵՄ ԹՈՒՐԷՐԻ ԳՈՐԾԱԾ ՎԱՅՐԱԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԸՍՏ ՎԵՐԱՊՐՈՂՆԵՐԻ ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ազդրերին սվինով գրպաններ բացել՝ ձեռքերը մեջը խցկել- open pockets with the bayonet on the thighs and shove the victim's hands in them

ականջները պոկել- cut the ears of the victim

ականջները պոկել (ականջօղերը հանելու համար)- cut the ears of the victims (in order to take off the earrings)

աղիքները դուրս թափել- disembowel the victim

անդամը կտրել՝ բերանը խցկել- cut the member and shove it into the victim's mouth

անկարող հիվանդներին անկողնում սպանել- kill the disabled sick people in their bed

աչքերը փորել, հանել, կուրացնել- gouge out the victim's eyes, make him blind

առևանգվելով՝ թուրքից զավակ ունենալ, վերջինիս իր ձեռքով խեղդել, ապա՝ ինքնասպան լինել- being abducted by a Turk, bear him a child, then strangle the child and commit suicide

ատամները աքցանով քաշել՝ ճակատին խփել- pull out the victims' teeth with pincers and nail them to their forehead

բարուրի մանուկներին գետնին խփել, վրանները կոխկրտել- knock down swaddled babies to the ground and trample them

բեղերը քաշել՝ փունջ առ փունջ- pull out the victim's moustache in bunches

բռնաբարել (ծնողի առաջ), մարդկանց առաջ, զանգվածային, որի հետևանքով զոհը խենթացել է- rape women and girls (before the parents), before the people, mass rape, as a result of which the victim went mad

բռնաբարել, խանչալով գլուխը կտրել- rape, cut off the head of the victim with a dagger

բռնաբարվել, թուրքից ծնված երեխային խեղդել և ինքնասպան լինել՝ թույն խմելով- get raped, strangle the child born from a Turk and commit suicide by drinking poison

բռնաբարվելուց հետո գետի մեջ նետվել- throw herself into the river after being raped

գերանով ոսկորները ջարդել- break the bones with a log

գիշատիչ թռչունների (սև ագռավների) կեր դառնալ- become devoured by the birds of prey (black crows)

գլուխը կացնով 4 մասի բաժանել- divide the head into 4 parts with an axe

գլուխը կացնով ջարդել- break the head with an axe

գլուխը կտրել, մեխել տան ճակատին- cut off the head of the victim and nail it on the façade of the house

գլուխը կտրել, ցցի վրա հանել (պտտեցնել թաղից թաղ)- cut off the head, fix it on a stake (march with it from district to district)

գլուխը ցրիվ տալ- shatter the head

գլուխը քարով փշրել- crush the victim's head with stones

գլուխը, կոկորդը կտրել- cut off the head/throat

գլուխը՝ վիզը կտրել (որպես ժամանց)- cut off the victim's head/ neck (as a pastime)

եղունգները քաշել- pull out the victim's fingernails

երեխաների առևանգում, իսլամացում- abduction of children, Islamization

երեխաների վաճառք- sale of children

երեխաների, կանանց գլուխը կտրել, փոսը շարտել, այրել- cut off the head of children and women, fling it into a pit and burn it

երեխաներին խարույկի մեջ գցել, այրել- throw the children into a bonfire and burn them

երեխաներին ծնողների առաջ կոտորել- massacre the children before their parents

երեխաներին ծնողներից անջատել, հեռացնել, վաճառել, սպանել, ջուրը (Եփրատ, Արածանի, Խաբուր, Տիգրիս) թափել- separate the children from their parents, take them away, sell them, kill them, throw them into the water (the Rivers Euphrates, Aradsani, Khabur, Tigris)

երեխաներին նշան բռնել՝ սպանել- take aim at the children and shoot them

երեխաներին ողջ-ողջ թաղել հողի մեջ՝ գլուխը դուրս- bury the children

alive in the ground, their heads emerging/protruding

երեխաներին ողջ-ողջ փոսը լցնել- throw the children alive into a pit

երեխաներին սպանել մոր ծնկների վրա- kill the children on their mothers' knees

երեխաներին՝ բանտարկված, մերկ, սոված, ծարավ, լացակումած, դալկահար, ոչխարների պես քշել դեպի անապատները- drive the imprisoned, naked, hungry, thirsty, crying and pallid children to the deserts like sheep

երեսները սվինահարել- pierce the people's face with bayonets

թաղել ողջ-ողջ- bury alive

թևերի տակ խաշած տաք հավկիթ դնել- place hot boiled eggs in the victim's armpits

թուրքի ձեռքը չանցնելու, հարեմ չգնալու համար գետը (Եփրատ) նետվել- throw themselves into the river (Euphrates), in order not to surrender to the Turks, not to be taken to the harem

թրատել, սպանել, գցել կամրջից ցած- slash, kill people, drop them down the bridges

ինքնասպանություն հուսահատությունից, թուրքի ձեռքը չանցնելու համար՝ պատվի համար- suicide out of despair, in order not to surrender to the Turks for their honor

իր սպանած աղջիկների և կանանց ստիճների պտուկներից ձեռքի համրիչ-հուռուք պատրաստել և ձեռքից ձեռք անցկացնել- prepare hand-beads and necklace-charms from the nipples of the girls and women the Turks had killed and pass them from hand to hand

խաչել քարայրի պատին հայ երիտասարդուհուն՝ մորե մերկ- crucify the Armenian young girl, stark naked, on the wall of the cave

խաչել, խաչից իջեցնել՝ ծովը շարտել- crucify, then lower the corpse from the cross and throw it into the sea

խարանել շիկացած երկաթով- brand with red-hot iron

ծայրատել հայերեն խոսողների լեզուները – mutilate the tongues of those speaking Armenian

ծեծել (մահակով՝ մարմինը կապտեցնել), խոշտանգել, սպանել- beat (black and blue with a bludgeon), torture, break the bones of Armenians, kill them

ծերերին խարույկի մեջ այրել- burn the elderly people in the bonfire

ծծումքով վառել- burn in sulphur

ծնողներին երեխաների առաջ սպանել- slaughter the parents before the children

կախել ծառերից- hang from the trees

կանանց, մեծահասակներին և երեխաներին (անասունների պես) մտրակելով, հայիոյելով, կապկաված, սվինահարելով, գնդակահարելով քշել դեպի սիրիական անապատները- drive women, elderly people and children (tied up like animals) whipping, cursing, bayoneting, shooting to the Syrian deserts

կացնահարել՝ գետը, ձորը շարտել- kill with an axe, throw into the river, valley

հայ եկեղեցիները քանդել, կամ ուրիշ նպատակների ծառայեցնել- destroy the Armenian churches or empty them for other purposes

հայ երևելիներին, մտավորականներին, հոգևորականներին, ազգային գործիչներին (ապա՝ նրանց ընտանիքներին) բանտարկել, աքսոր տանել, տանջամահ անել, գնդակահարել, գլուխները ջնջիւել- imprison, deport, torture to death, execute, crush the heads of the Armenian notables, intellectuals, clergymen, national leaders (subsequently also their families)

հայ զինվորներին փոսեր փորել տալ և նրանց մեջը շարտել- make the Armenian soldiers dig pits and then throw them in those pits

հայ կանանց կրծքերը կտրել (շներին գցել)- cut off the breasts of the Armenian women and throw them to the dogs

հայ կանանց ու աղջիկներին բռնաբարել, խանչալով գլուխը կտրել- rape the Armenian women and girls, cut their head with a dagger

հայ կանանց ու աղջիկներին տանել հարեմ- take the Armenian women and girls to the harem

հայ կանանց, աղջիկներին հավաքել, սպանել, գետի, փոսի մեջ շարտել- collect the Armenian women and girls, kill them and fling their bodies into the river or the pit

հայ կանանց, աղջիկներին մերկացնել՝ սվիններով ձորը գցել- strip the Armenian women and girls and drop them into the valley by means of bayonets

հայ կանանց, աղջիկներին մերկացնել՝ ստիպել պարել- undress the Armenian women, girls and force them to dance

հայ կանանց, երեխաներին՝ ձեռքերը, ոտքերը կապած, Եփրատ գետի եզերքին շարքով կանգնեցնել, մորթել, գետը լցնել- make the Armenian women and children stand in a row, hands and feet tied, on the bank of the River Euphrates, slaughter them and throw them into the river

հայ հոգևորականների ոտքերը պայտել, ատամները, եղունգները քաշել, գլխին շիկացած երկաթ դնել, մաշկը այրել, մորուքը փետրել, ծեծել- shoe the feet of the Armenian clergymen, pull out their teeth and fingernails, put a red-hot iron on their heads, burn their skin, pluck their beard, beat them

հայ հոգևորականներին կոտորել, տանջամահ անել, սպանել- slash, torture, murder the Armenian clergymen

հայ տղամարդկանց առանձնացնել, կապկպել (իրար, ձեռքերը), տանել, գետը լցնել- separate the Armenian males, tie them (together and hands tied) and throw them into the river

հայ տղամարդկանց առանձնացնել, հավաքել, ձերբակալել, բանտարկել, (ձեռնաշղթաներով) ծեծել, կոտորել, սպանել (ձորի մեջ՝ գնդացրային կրակով, լցնել հորը, եկեղեցու մեջ լցնել, վրան նավթ լցնել՝ այրել), մորթել- collect and isolate the Armenian males, arrest and imprison them, beat them (with manacles), massacre, kill them (in the valley with machine-gun fire, drop them in wells, pack them in the church, pour kerosene over them and burn them), slaughter them

հայ տղամարդկանց գլուխները մտցնել ոտքերի արանքը, կապել, ձորը գլորել- insert the Armenian men's head between their legs, tie them in that position and roll them down the valley

հայ տղամարդկանց հավաքել՝ տանել մզկիթ կառուցելու- collect the Armenian men and take them to build mosques

հայ տղամարդկանց մեջք-մեջքի կապել՝ մեկ փամփուշտով սպանել- tie the Armenian men back to back and kill them with one bullet

հայ տղամարդկանց ողջակիզել- burn the Armenian men alive

հայ տղամարդկանց ցցերի վրա նստեցնել- force the Armenian men to sit on stakes

հայ տղաներին հավաքել, մորթել, սպանել (Եփրատ գետը լցնել), զանգվածաբար խարույկի մեջ վառել- collect the Armenian boys, slaughter them, throw them into the Euphrates, burn them, on a massive scale, on a bonfire

հայ տղաներին առևանգել, թլպատել, ենիչերներ դարձնել-kidnap, circumcise the Armenian boys, make them yenicheris

հայ քրիստոնյային մատաղ անել- slaughter the Armenian Christian as an offering

հայերեն խոսողների լեզուն կտրել- cut the tongue of those speaking Armenian

հայերեն սովորեցնող ուսուցիչների լեզուն կտրել- cut the tongue of the teachers, teaching the Armenian language

հայերին թունելի մեջ լցնել՝ երկու կողմից նավթով վառել- pack the Armenians into a tunnel, pour kerosene on both sides of the tunnel and burn the people alive

հայերին իբր փրկելու նպատակով կաշառքով (մեկ ճամպրուկ ոսկի) նստեցնել նավակի մեջ և նավակների տակի անցքերը բացելով, ջրասույզ անել- make the Armenians sit in boats taking bribes (one suitcase full of gold), as if to save them, then, opening the holes at the bottom of the boats, drown people into the open sea

հայերին մահակով խփել, խոշտանգել, ոսկորները ջարդել ու սպանել- beat with a bludgeon, torture, break the bones of Armenians, kill them

հղի կանանց խոշտանգել, փորը ճեղքել- torture the pregnant women, cut open their belly

հող լցնել, աչքերը կուրացնել- fill the victim's eyes with earth, make him blind

հրացանի կոթով գլխին խփել, սպանել- hit the victim's head with the rifle-butt and kill him

ձեռքերը կապած գետը շարտել- throw people, hands tied, into the river

մայրերի կրծքերի վրա մանուկներին մորթել- slaughter the infants on their mothers' bosom

մանկապղծել, բռնաբարել՝ աղբամանը շարտել- rape children and throw them into the garbage-can

մանուկը ցցի վրա հանել (շարտել)- impale the baby on a stake (fling him away)

մանուկի ոտքերից բռնել՝ մարմինը երկու մասի բաժանել- seize the infant by the legs and tear the body into two parts

մանուկներին սվինների վրա հանել- impale babies on bayonets

- մատը կտրել՝ մատանին հանել-** cut the finger in order to take off the ring
- մարդուն նստեցնել եփվող պղնձի մեջ և կեսից ներքև եփել, որ մյուսը կեսը կենդանի տեսնի ու զգա-** force a man to sit in a cauldron filled with boiling water, boil the lower half, so that the upper half can see and feel
- մեխ խփել զոհի ճակատին-** hammer a nail in the victim's forehead
- մորն ու մանկանը միասին սպանել-** slaughter the mother together with her child
- մտրակով կնոջ գլխին խփել-** hit the woman's head with a whip
- յաթաղանով գլխին հարվածել-** strike the victim's head with a yataghan
- նավթ լցնելով վառել-** pour kerosene over the people and set them on fire
- շիկացած երկաթներով կտրել մարմնի տարբեր մասերը և կրակի վրա խորովել-** cut various parts of the body with red-hot iron bars and roast them over the fire
- շիկացած շամփուրով դաղել-** burn people with hot skewers
- ողնաշարը ջրաղացքարով ջարդել-** break the backbone with a millstone
- ողջ-ողջ (Եփրատ) գետը, ձորը շարտել-** fling people alive into the river (Euphrates), into the valley
- ողջ-ողջ խորովել հայերին-** roast the Armenians alive
- ողջ-ողջ փոսի մեջ շարտել, թաղել-** fling the people alive into the pit and bury them
- ոտնահարել հայերի մարդկային արժանապատվությունը-** violate the human dignity of the Armenians
- ոտքերը պայտել-** shoe people, fix horseshoes on the victim's feet
- ջուր խմելու համար սպանել-** kill people because they had dared to drink water
- ջրամույն (ջրախեղդ) անել մատղաշ մանուկներին-** drown very young infants
- սարից, ձորից գլորել-** roll the victims down the hill or the valley
- սղոցով վիզը կտրել-** cut the neck with the saw
- սպանել կամրջի տակ՝ գետը շարտել-** kill people under the bridge and throw the corpse into the river
- սպանել՝ ոտքերը կապած ձիու ետևից քարշ տալ-** kill people by towing them, feet tied, behind a horse in full gallop

վառված ջահերով այրել- burn people with lighted torches

**վիզը կտրել, մազերը ձեռքին փաթաթել, կտրված գլուխը ցույց տալ
ողջ մնացածներին՝ ահաբեկել-** cut the victim's neck, wind the hairs on
the hand and show the severed head to those still alive, in order to terrorize

**ցամաքից եռման ջուր լցնել դեպի փրկարար շոգենավը լող տվող-
ների վրա-** pour boiling water from the shore over people swimming toward
the rescuing ships

քարով փշրել մանուկների գլուխը- crush the head of babies with a stone

YEREVAN STATE UNIVERSITY
ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

S. KHASAPETIAN
Ս. ԽԱՍԱՊԵՏՅԱՆ

ENGLISH-ARMENIAN
ARMENIAN- ENGLISH
DICTIONARY OF GENOCIDE TERMS

ՑԵՂԱՍՊԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ԵԶՐՈՒՅԹՆԵՐԻ
ԱՆԳԼԵՐԵՆ-ՀԱՅԵՐԵՆ
ՀԱՅԵՐԵՆ-ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

Computer design Karine Chalabyan
Cover design Aida Grigoryan
Publishing editor Astghik Grigoryan

Format 70x100 $\frac{1}{16}$; Singnature 25,5:
Circulation 200:

YSU Publishing House
1 Alex Manoogian, 0025, Yerevan, RA